

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการการศึกษาข้อมูลเชิงลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด
ภาคเหนือตอนล่าง 1 เพื่อพัฒนาเว็บไซต์การท่องเที่ยวแบบภาพสามมิติเสมือนจริง

โดย ดร.อนงค์พร ไสลวรากุล และคณะ

เดือนพฤษภาคม 2558

บทสรุปของผู้บริหาร

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยมีอัตราการเติบโตอย่างรวดเร็ว รัฐบาลทุกสมัยจึงมีนโยบายส่งเสริมคุณภาพของการท่องเที่ยว มีแผนพัฒนาการท่องเที่ยวและมีการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวที่ชัดเจน แนวทางหนึ่งคือ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและศูนย์รวมข้อมูลของการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มศักยภาพทางการท่องเที่ยว ทั้งนี้ การนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการถ่ายทอดข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวนั้นสามารถทำให้นักท่องเที่ยวเข้าถึงข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ทำให้สถานที่ท่องเที่ยวเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการนำเอาภาพสามมิติ (3D model) ในรูปแบบของภาพเสมือนจริง (Augmented Reality) มาใช้ในการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว นั้นยังช่วยเพิ่มศักยภาพในการให้บริการข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ในเชิงการเพิ่มความน่าสนใจและความแปลกใหม่ให้เว็บไซต์

สำหรับจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 อันประกอบด้วยจังหวัด ตาก พิจิตร โขงเจียม สุโขทัย และอุตรดิตถ์ กล่าวได้ว่าเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพสูงทั้งในด้านที่ตั้งที่ทำให้มีแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวที่โดดเด่นและหลากหลาย รวมทั้งการให้บริการที่เป็นมิตรที่สามารถสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี แต่ปัญหาที่พบประการหนึ่งคือ สถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่งยังขาดการรวบรวมข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นระบบ โดยเฉพาะข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยว เช่น ประวัติของสถานที่ที่ตั้ง การเดินทาง จุดเด่นของสถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรมในสถานที่ท่องเที่ยว ข้อมูลด้านที่พักและร้านอาหาร รวมถึงรูปภาพของสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งข้อมูลเหล่านี้สามารถนำมาใช้ในการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ตลอดจนสร้างเส้นทางการท่องเที่ยว (Touring Route) ที่มีความเชื่อมโยงกันของสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวมากยิ่งขึ้น ดังนั้น วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้คือ เพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 เพื่อสร้างเส้นทางการท่องเที่ยว (Touring Route) ที่มีความเชื่อมโยงกันในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 และเพื่อสร้างเว็บไซต์การท่องเที่ยวโดยใช้ภาพสามมิติในรูปแบบภาพเสมือนจริงของสถานที่ท่องเที่ยว

ในการคัดเลือกสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงคุณลักษณะนั้นใช้การวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Method) แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1. การใช้แบบประเมินศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยวโดยเจ้าหน้าที่ภาครัฐจำนวน 10 คน 2. การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภาครัฐจำนวน 10 คน ผู้ประกอบการและประชาชนในท้องถิ่นจำนวนกลุ่มละ 75 คน และ 3. การใช้แบบประเมินศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยวโดยนักท่องเที่ยวจำนวน 1,095 คน เพื่อประเมินและคัดเลือกสถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพจากการศึกษาพบว่า สถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีจำนวน

40 แห่ง รวมทั้งได้มีการคัดเลือกสถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้เคียงสถานที่ท่องเที่ยวหลักจำนวน 23 แห่ง ซึ่งได้มีการรวบรวมข้อมูลเชิงคุณลักษณะในหัวข้อที่ตั้ง ประวัติหรือลักษณะทั่วไป สิ่งที่น่าสนใจในสถานที่ท่องเที่ยว การบริการที่พัก กิจกรรมการท่องเที่ยว การเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว ที่พักและร้านอาหารที่อยู่ใกล้เคียงสถานที่ท่องเที่ยวนั้นๆ รวมถึงสถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้เคียง

นอกจากนี้ได้มีการสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงสถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Method) โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นนักท่องเที่ยวถึงกิจกรรมและสถานที่ท่องเที่ยวที่สนใจ จำนวน 1,100 คน ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21-30 ปี เป็นนักเรียน/นักศึกษา และมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือ เมื่อพิจารณาด้านรูปแบบการเดินทางท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาเป็นครอบครัว เดินทางมาเป็นกลุ่มละ 1-5 คน โดยใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นพาหนะหลักในการเดินทาง ช่วงเวลาหลักในการเลือกเดินทางท่องเที่ยว คือ วันหยุดสุดสัปดาห์ และก่อนการเดินทางจะสอบถามจากเพื่อน/คนรู้จัก และค้นหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการท่องเที่ยว

สำหรับกิจกรรมการท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสนใจในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 นั้น พบว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสนใจ 5 อันดับแรก คือ ทำบุญ/ไหว้พระ ถ่ายรูป ชมโบราณสถาน ชมวิวและธรรมชาติ และการเที่ยวพืชมรดก โดยสถานที่ที่นักท่องเที่ยวสนใจไปเยี่ยมชม 10 อันดับแรก ได้แก่ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ วรมหาวิหาร เชื้อนภูมิพล อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย พระราชวังจันทน์ วัดเจดีย์ยอดทอง อุทยานแห่งชาติกุสอียดาว วัดพระธาตุผาแก้ว อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า และเขื่อนสิริกิติ์ ผลของการศึกษาทำให้กิจกรรมการท่องเที่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสนใจสามารถนำมาสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวที่มีความเชื่อมโยงกันและตามความต้องการและความสนใจของนักท่องเที่ยวได้ 3 เส้นทาง คือ เส้นทาง “เมืองน่าสืบ ... จักรยาน” ปัจจุบันการขี่จักรยานกิจกรรมที่น่าสนใจและเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยว นอกจากทำให้นักท่องเที่ยวได้เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกแล้ว ยังเป็นการเดินทางที่ช่วยลดมลภาวะ ซึ่งตอบสนองต่อสมัยนิยมในปัจจุบันที่คำนึงถึงสภาวะแวดล้อมพื้นที่และสถานที่ท่องเที่ยวที่นำมาสร้างเป็นเส้นทางการท่องเที่ยวนี้มีการให้บริการจักรยานแก่นักท่องเที่ยว เส้นทาง “ถ่ายทอดหมอก” เป็นเส้นทางการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวจะได้เพลิดเพลินกับแหล่งท่องเที่ยวที่มีสีสนของดอกไม้บานพันธุ์ที่กระจายตัวอยู่ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 พร้อมกับสามารถถ่ายภาพความสวยงามของธรรมชาติและดอกไม้ต่างๆ ซึ่งการถ่ายภาพและโพสต์ภาพถ่ายลงในสังคมออนไลน์นี้เป็นกิจกรรมที่ได้รับความนิยมของนักท่องเที่ยวในปัจจุบัน และเส้นทางที่ 3 ได้แก่ เส้นทาง “หลง.....อดีต” เป็นเส้นทางที่นำเสนอสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

สถาปัตยกรรมและโบราณสถาน ซึ่งเส้นทางนี้นักท่องเที่ยวจะได้ย้อนไปในอดีต ได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์และเห็นวิถีชีวิตของชุมชน รวมทั้งงานประเพณี

ในการนำเสนอแก่นักท่องเที่ยว นั้น คณะผู้วิจัยได้นำเอาข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวหลัก 40 แห่งที่ได้มาจากการวิจัยข้อมูล รวมถึงสถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียง เส้นทางท่องเที่ยวที่มีการร้อยเรียงเรื่องราวที่ตรงกับความต้องการและดึงดูดนักท่องเที่ยว มานำเสนอบนเว็บไซต์ซึ่งมีภาพสามมิติเสมือนจริงผสมผสานกับภาพพาโนรามา 360 ของสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มความน่าสนใจให้กับนักท่องเที่ยวในการค้นหาข้อมูลการท่องเที่ยวเพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกแหล่งท่องเที่ยว

บทคัดย่อ

การพัฒนาอย่างรวดเร็วของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลให้พฤติกรรมการค้นหาข้อมูลของนักท่องเที่ยวได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ปัจจุบัน นักท่องเที่ยวนิยมวางแผนการท่องเที่ยวและค้นหาข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวผ่านเว็บไซต์ ซึ่งการเผยแพร่ข้อมูลและประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสร้างเส้นทางการท่องเที่ยว (Touring Route) ที่มีความเชื่อมโยงกันของสถานที่ท่องเที่ยวจะช่วยสร้างจุดเด่นให้กับสถานที่ท่องเที่ยว

จากความสำคัญดังกล่าวจึงจำเป็นต้องมีการวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวและประชาสัมพันธ์ถึงสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในประเทศไทยให้นักท่องเที่ยวรู้จักมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 อันประกอบด้วยจังหวัด ตาก พิจิตร โลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย และอุตรดิตถ์ ที่เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพสูงทั้งในด้านที่ตั้งที่ทำให้มีแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวที่โดดเด่นและหลากหลาย รวมทั้งการให้บริการที่เป็นมิตรที่สามารถสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี แต่ปัญหาที่พบประการหนึ่งคือ สถานที่ท่องเที่ยวบางแห่งในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ไม่ค่อยเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวเท่าที่ควร นอกจากนี้สถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่งยังขาดการรวบรวมข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นระบบ โดยเฉพาะข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยว

ดังนั้น การสร้างเว็บไซต์การท่องเที่ยวโดยใช้ภาพสามมิติ (3D model) และภาพเสมือนจริง (Augmented Reality) เพื่อเผยแพร่ข้อมูลและประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวจะทำให้ นักท่องเที่ยวได้เห็นสถานที่ท่องเที่ยวได้อย่างชัดเจนมากขึ้น ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 เพื่อสร้างเส้นทางการท่องเที่ยว (Touring Route) ที่มีความเชื่อมโยงกันในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 และเพื่อสร้างเว็บไซต์การท่องเที่ยวโดยใช้ภาพสามมิติและภาพเสมือนจริงของสถานที่ท่องเที่ยว

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ทำให้ได้เว็บไซต์การท่องเที่ยวที่นำเสนอข้อมูลเชิงคุณลักษณะและการใช้ภาพสามมิติและภาพเสมือนจริงในการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวภายใต้ธีม (Theme) ที่เป็นจุดเด่นของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 โดยเส้นทางท่องเที่ยวที่มีความเชื่อมโยงกับกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวสนใจ 5 อันดับแรก และเส้นทางท่องเที่ยวที่มีความเชื่อมโยงกับความสนใจของนักท่องเที่ยว 3 เส้นทาง ได้แก่ เส้นทาง “เมืองน่าถวิล...จักรยาน” เส้นทาง “ถ้ำดอกหมอก” และเส้นทาง “หลงอดีตา”

Abstract

The rapid development of information technology system, particularly, the Internet, has changed tourist information search behavior. Tourism websites have grown to be one of the most effective means for trip planning and information searching. Due to this reason, it needs to enhance its current performance in promoting tourist destinations, especial on the Lower Northern 1 which are Tak, Phitsanulok, Petchaboon, Sukhothai and Utradit. The areas are recognized in location, tourism resources and service quality. However, some tourist spots may not be well-known among tourists. Moreover, there is a lack of information.

Thus, the effective dissemination of information and touring routes can create the marketplace for the destinations. Additionally, 3D models and augmented reality are used to operate the website and to improve its usability. The purposes of this study were to collect attributes characteristics of tourism destinations, to create touring routes that link many ‘must-see’ attractions in the Lower Northern 1 and to create a tourism website using 3D models and augmented reality.

The result of this research can create a tourism website that provide attributed data by using 3D models and Augmented Reality for providing destinations based on the key themes of the Lower Northern 1. Moreover, the result also provides the three key touring routes that based on tourist activities and interests which are “Bicycle Townville”, “Flowers” and “Nostalgia” route.

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยมีอัตราการเติบโตอย่างรวดเร็ว เนื่องด้วยความหลากหลายและอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรการท่องเที่ยวภายในประเทศ จึงทำให้นักท่องเที่ยวให้ความสนใจเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากในแต่ละปี จากข้อมูลทางสถิติของกรมการท่องเที่ยว (2556) พบว่าในปี พ.ศ.2554 มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นจำนวนกว่า 19 ล้านคน ปี พ.ศ.2555 มีนักท่องเที่ยวจำนวนกว่า 22 ล้านคน และในปี พ.ศ.2556 มีจำนวนนักท่องเที่ยวกว่า 26 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปีพ.ศ.2555 ถึง 18.76% ก่อให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวถึง 1.17 ล้านล้านบาท ซึ่งรายได้ดังกล่าวสามารถนำมาพัฒนาประเทศ ตลอดจนสร้างงานในชุมชน ส่วนในด้านสังคมนั้น การท่องเที่ยวยังถือว่าการพักผ่อนที่ช่วยลดความตึงเครียดพร้อมกับสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้มาเยือนและเจ้าของท้องถิ่น จากข้อมูลดังกล่าวเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง รัฐบาลทุกสมัยจึงมีนโยบายส่งเสริมคุณภาพของการท่องเที่ยว มีแผนพัฒนาการท่องเที่ยวและมีการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวที่ชัดเจน

การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและศูนย์รวมข้อมูลของการท่องเที่ยวเป็นแนวทางหนึ่งในการเพิ่มศักยภาพทางการท่องเที่ยว เห็นได้จากนโยบายของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2552) ที่ต้องการพัฒนาการตลาดเชิงอิเล็กทรอนิกส์ และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยที่ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการสนับสนุนผู้ประกอบการในธุรกิจท่องเที่ยว จึงได้จัดทำแผนการตลาดการท่องเที่ยวและแผนแม่บทกลยุทธ์การตลาดออนไลน์ ททท.ปี 2551-2554 นับว่าเป็นแผนแม่บทด้านการตลาดออนไลน์ฉบับแรกของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย นอกจากนี้ยังได้นำเอาระบบสารสนเทศมาใช้โดยผสมแนวความคิดทางการตลาดและทางเทคนิคเข้าไว้ด้วยกันโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการสร้างมูลค่าให้แก่ธุรกิจการท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว กล่าวคือ ระบบสารสนเทศเป็นส่วนประกอบหนึ่งในกระบวนการส่งเสริมการท่องเที่ยว มุ่งประโยชน์ในเรื่องของการเผยแพร่ข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวได้อย่างครอบคลุม และโดยเฉพาะถ้านักท่องเที่ยวสามารถเห็นภาพเสมือนจริงของสถานที่ท่องเที่ยวอย่างรอบด้านก็นับได้ว่าเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดีอีกทางหนึ่ง ทั้งนี้การประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวผ่านเว็บไซต์การท่องเที่ยวโดยมีภาพเสมือนจริงของสถานที่ท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่ให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว นับได้ว่าเป็นการเข้าถึงข้อมูลของนักท่องเที่ยวที่จะมีความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้นและใช้ระยะเวลาไม่นาน

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า การประยุกต์เอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการถ่ายทอดข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวนั้นสามารถทำให้นักท่องเที่ยวเข้าถึงข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว จึงทำให้สถานที่ท่องเที่ยวเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้นโดยเฉพาะการสร้างเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวผ่านภาพสามมิติ (3D model) และภาพเสมือนจริง (Augmented Reality) มาใช้ในการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวนั้น นอกจากจะสามารถช่วยให้นักท่องเที่ยวเข้าถึงข้อมูลอย่างรวดเร็วแล้ว ยังช่วยให้นักท่องเที่ยวมองเห็นภาพของสถานที่ท่องเที่ยวได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น จากการศึกษาของกิ่งแก้ว ปะติกังโข และคณะ (2550) ในการสำรวจการใช้และความต้องการสารสนเทศของนักท่องเที่ยว พบว่า รูปภาพเป็นสารสนเทศของสื่อไม่ตีพิมพ์ที่นักท่องเที่ยวต้องการมากที่สุด และจากสถานการณ์ที่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยมีแนวโน้มในการเพิ่มบทบาทและความสำคัญทางเศรษฐกิจมากขึ้นจากการรวมตัวเป็น “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” ในปี 2558 นั้น โอกาสสำหรับตลาดอาเซียนของการท่องเที่ยวไทยที่เห็นได้ชัด คือ การใช้ข้อได้เปรียบในการเป็นประตูสู่ภูมิภาค (Gateway to ASEAN) ของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และในขณะที่ประเทศเพื่อนบ้านที่ความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับไทยอย่างพม่าและกัมพูชามีนโยบายเปิดประเทศมากขึ้น จึงทำให้นักท่องเที่ยวทั้งจากในและนอกภูมิภาคสนใจเดินทางในประเทศดังกล่าวมากขึ้น ทำให้ประเทศไทยยังมีโอกาสในการจับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาประเทศไทยก่อนกระจายไปสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

จากความสำคัญดังกล่าวจึงจำเป็นต้องมีการวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวและประชาสัมพันธ์ถึงสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในประเทศไทยให้นักท่องเที่ยวรู้จักมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 อันประกอบด้วยจังหวัด ตาก พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย และอุตรดิตถ์ กล่าวได้ว่าเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพสูงทั้งในด้านที่ตั้งที่ทำให้มีแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวที่โดดเด่นและหลากหลาย รวมทั้งการให้บริการที่เป็นมิตรที่สามารถสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี แต่ปัญหาที่พบประการหนึ่งคือ สถานที่ท่องเที่ยวบางแห่งในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ไม่ค่อยเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวเท่าที่ควร นอกจากนี้สถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่งยังขาดการรวบรวมข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นระบบ โดยเฉพาะข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยว เช่น ชื่อสถานที่ท่องเที่ยว ประเภทสถานที่ท่องเที่ยว ที่ตั้ง ระยะทางจากจังหวัดถึงสถานที่ท่องเที่ยว เวลาในการเดินทางโดยประมาณ วิธีการเดินทางจากจังหวัดถึงสถานที่ท่องเที่ยว ข้อมูลทั่วไปของสถานที่ท่องเที่ยว จุดเด่นของสถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรมในสถานที่ท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่ท่องเที่ยวและรูปภาพของสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งข้อมูลเหล่านี้สามารถนำมาใช้ในการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ตลอดจนสร้างเส้นทางการท่องเที่ยว (Touring Route) ที่มีความเชื่อมโยงกันของสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ข้อมูลดังกล่าวยังนำมาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างเว็บไซต์การท่องเที่ยวโดยใช้ภาพสามมิติ (3D model)

ในรูปแบบภาพเสมือนจริง (Augmented Reality) เพื่อเผยแพร่ข้อมูลและประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งจะให้นักท่องเที่ยวได้รับข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น เว็บไซต์การท่องเที่ยวโดยใช้ภาพสามมิตินี้ยังเป็นประโยชน์ในการช่วยตัดสินใจและการวางแผนการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวได้ จากเหตุผลดังกล่าวทำให้จำเป็นต้องศึกษาถึงข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยว และนำข้อมูลที่ได้มาสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวที่มีความเชื่อมโยงกันจะให้นักท่องเที่ยวมองเห็นความสัมพันธ์ของสถานที่ท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์การท่องเที่ยวที่ใช้ภาพสามมิติ (3D model) ในรูปแบบภาพเสมือนจริง (Augmented Reality) เป็นสื่อนี้จะให้นักท่องเที่ยวได้เข้าใจสภาพของสถานที่ท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1
2. เพื่อสร้างเส้นทางการท่องเที่ยว (Touring Route) ที่มีความเชื่อมโยงกันในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1
3. เพื่อสร้างเว็บไซต์การท่องเที่ยวที่นำเสนอข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวใช้ภาพสามมิติในรูปแบบภาพเสมือนจริงของสถานที่ท่องเที่ยว

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การศึกษาข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 เพื่อพัฒนาเว็บไซต์การท่องเที่ยวแบบภาพสามมิติเสมือนจริง ได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาข้อมูลเอกสารเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่และสถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 และศึกษาแนวคิดด้านศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อให้ทราบถึงเกณฑ์ที่นำมาใช้ในการประเมินศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยว รวมทั้งศึกษาคุณลักษณะของเว็บไซต์

1.3.2 ขอบเขตด้านพื้นที่

สถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ได้แก่ พิชญโลก สุโขทัย เพชรบูรณ์ ตาก และอุตรดิตถ์ แต่ทั้งนี้จังหวัดต่างๆ ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีสถานที่ท่องเที่ยวจำนวนมาก ดังนั้นสถานที่ท่องเที่ยวที่เลือกมาทำการศึกษาในครั้งนี้ มีขั้นตอนในการคัดเลือกพื้นที่ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 การรวบรวมข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยว

ขั้นตอนที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอต่างๆ ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 โดยค้นคว้าจากแหล่งเอกสารทุติยภูมิต่างๆ เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว เช่น หนังสือ เอกสารการท่องเที่ยว เว็บไซต์การท่องเที่ยว

ขั้นตอนที่ 2 เมื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอต่างๆ ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 เรียบร้อยแล้ว ได้กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกพื้นที่เบื้องต้นที่พัฒนาจากทฤษฎี พินสรี และคณะ (2550) ดังนี้

1. เป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญในการท่องเที่ยว
2. เป็นพื้นที่สถานที่ท่องเที่ยวที่เปิดให้บริการแก่นักท่องเที่ยวในปัจจุบัน
3. เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป
4. มีระดับความสำคัญในการพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยว

จากการคัดเลือกสถานที่ท่องเที่ยวโดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดสามารถแบ่งพื้นที่ตามศักยภาพการท่องเที่ยว ออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มพื้นที่ศักยภาพการท่องเที่ยวสูง กลุ่มพื้นที่ศักยภาพการท่องเที่ยวปานกลาง กลุ่มพื้นที่ศักยภาพการท่องเที่ยวต่ำ สถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงสมควรที่ต้องมีการจัดการเป็นอันดับแรก เนื่องจากมีความพร้อมในการพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยว (สุภาพรพันธุ์ หาญทอง, 2543)

ขั้นตอนที่ 3 คณะผู้วิจัยร่วมกับผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย คัดเลือกสถานที่ท่องเที่ยวอีกครั้ง เพื่อให้ได้สถานที่ท่องเที่ยวที่โดดเด่นและมีศักยภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยวอย่างแท้จริง โดยเกณฑ์ที่กำหนดคือ ความสำคัญของสถานที่ท่องเที่ยว และการเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว

ขั้นตอนที่ 4 คณะวิจัยจัดทำแบบสอบถามประเมินศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยว โดยเจ้าหน้าที่ภาครัฐ และนักท่องเที่ยว เป็นกลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถาม แบบประเมินศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยวนี้ปรับปรุงจาก ทฤษฎี พินสรี และคณะ (2550) วิวัฒน์ชัย บุญยภักดี (2548) และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2554) มีหลักเกณฑ์การประเมินศักยภาพ 6 หลักเกณฑ์ คือ ด้านเส้นทางและการเข้าถึง ด้านทรัพยากรสถานที่ท่องเที่ยว ด้านการตลาด ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านสาธารณูปโภค และด้านสิ่งแวดล้อม

ขั้นตอนที่ 5 คณะผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการในการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภาครัฐ (จังหวัดละ 2 คน รวม 10 คน) ผู้ประกอบการ (จังหวัดละ 15 คน รวม 75 คน) ประชาชนในท้องถิ่น (จังหวัดละ 15 คน รวม 75 คน) โดยสอบถามถึงสถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ

ขั้นตอนที่ 6 คณะผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญนำเอาผลที่ได้จากการประเมินศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยวจากเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นของคณะผู้วิจัย ผู้เชี่ยวชาญ (ตาราง 3.5) แบบประเมินศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยวของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ (ตาราง 4.1) นักท่องเที่ยว (ตาราง 4.4) และแบบสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ผู้ประกอบการ และประชาชนในท้องถิ่น (ตาราง 4.2) มาสังเคราะห์ร่วมกันโดยใช้เกณฑ์ความสำคัญของสถานที่ท่องเที่ยว การเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว และผลจากความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเป็นเกณฑ์สำคัญในการเลือกสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับงานวิจัยนี้ ผลสรุปของสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นพื้นที่หลักของงานวิจัยในครั้งนี้มีจำนวน 40 แห่ง (ตาราง 4.5)

ขั้นตอนที่ 7 เพื่อเพิ่มความน่าสนใจให้กับเส้นทางและเป็นทางเลือกให้กับนักท่องเที่ยว คณะผู้วิจัยจึงได้เพิ่มเติมสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ ที่อยู่ใกล้เคียงบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวหลักของการศึกษาในครั้งนี้เข้าไปด้วย โดยได้ใช้เกณฑ์เรื่องระยะทางเป็นตัวกำหนดในการคัดเลือกสถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียง ดังนั้น ผลสรุปของสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับการศึกษาในครั้งนี้จะแบ่งออกเป็นสถานที่ท่องเที่ยวหลัก 40 แห่ง และสถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียง 25 แห่ง

ขั้นตอนที่ 8 คณะผู้วิจัยได้สำรวจภาคสนามโดยเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณลักษณะ ในการศึกษาข้อมูลเชิงคุณลักษณะนั้นได้ศึกษาถึงที่ตั้ง ประวัติหรือลักษณะทั่วไป สิ่งที่น่าสนใจในสถานที่ท่องเที่ยว การบริการที่พัก กิจกรรมการท่องเที่ยว การเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว ที่พักและร้านอาหารใกล้เคียง แบบสำรวจข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวนี้พัฒนามาจากแนวคิดของ Middleton (1994) กับ Dickman (1996) และ Buhalis (2000)

วัตถุประสงค์ที่ 2 การสร้างเส้นทางการท่องเที่ยว

ในการสร้างเส้นทางท่องเที่ยวนั้นมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สร้างเส้นทางท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 เริ่มจากการสอบถามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวถึงความสนใจในการท่องเที่ยวประเภทต่างๆ สถานที่ท่องเที่ยวที่สนใจไปเที่ยวชม และกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สนใจ ผลจากการศึกษาดังกล่าวนำมาใช้ในการสร้างธีม (Theme) ต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดธีมให้สอดคล้องกับประเภทการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสนใจ โดยดูเรื่องราว (Story) ที่จะนำมาใช้ในการสร้างเส้นทางท่องเที่ยว

ขั้นตอนที่ 3 สถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวมีความสนใจไปเที่ยวชมเป็นจำนวนมากจะถูกนำมาใช้ในเส้นทางท่องเที่ยว โดยสถานที่ท่องเที่ยวดังกล่าวจะต้องสอดคล้องกับธีมที่กำหนด

วัตถุประสงค์ที่ 3 การสร้างเว็บไซต์การท่องเที่ยวโดยใช้ภาพสามมิติและภาพเสมือนจริงของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1

ในการสร้างเว็บไซต์การท่องเที่ยวสำหรับโครงการนี้ได้แบ่งออกเป็นขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 แบ่งประเภทแหล่งท่องเที่ยวเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมในการสร้างเป็นภาพสามมิติ และแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมในการนำเสนอในรูปภาพพาโนรามา 360 องศา

ขั้นตอนที่ 2 สร้างภาพสามมิติ ภาพพาโนรามา 360 องศา และภาพเสมือนจริง ตามแหล่งท่องเที่ยวที่ได้แยกประเภทไว้

ขั้นตอนที่ 3 ออกแบบเว็บไซต์

ขั้นตอนที่ 4 ออกแบบฐานข้อมูล

ขั้นตอนที่ 5 พัฒนาเว็บไซต์โดยทำการเรียกใช้ฐานข้อมูล รูปภาพสามมิติ ภาพพาโนรามา 360 องศา ภาพเสมือนจริง และ ภาพนิ่ง

ขั้นตอนที่ 6 ทดสอบความถูกต้องในการทำงานของเว็บไซต์

ขั้นตอนที่ 7 แก้ไขปรับปรุง

ในการสร้างเว็บไซต์การท่องเที่ยวในการโครงการวิจัยนี้ได้รวบรวมของแหล่งท่องเที่ยวหลัก รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงเพื่อนำเสนอในรูปแบบเว็บไซต์ ซึ่งในการแสดงรูปภาพของแหล่งท่องเที่ยวจะถูกนำเสนอในสามรูปแบบ คือ รูปภาพสามมิติซึ่งใช้สำหรับแหล่งท่องเที่ยวเป็นสถาปัตยกรรม รูปภาพ 360 องศาซึ่งจะใช้กับแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติ และในทุกแหล่งท่องเที่ยวที่นำเสนอในเว็บไซต์จะมีรูปภาพนิ่งซึ่งเป็น slide show แสดงอีกด้วย

เพื่อแสดงข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้นำเสนอบนเว็บไซต์ คณะผู้วิจัยได้ออกแบบฐานข้อมูลเพื่อทำการจัดเก็บเพื่อความสะดวกในการเรียกใช้ รวมถึงปรับปรุงแก้ไขข้อมูลในเวลาต่อไป ซึ่งหลังจากการพัฒนาเว็บไซต์แล้วได้มีการนำออกเพื่อทดสอบความถูกต้องในการทำงานของเว็บไซต์ และแก้ไขปรับปรุงความผิดพลาดในการทำงานของเว็บไซต์ หลังจากนั้นจะทำการเผยแพร่เพื่อให้องค์กรที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้เพื่อประโยชน์ในวงกว้างต่อไป

1.3.3 ขอบเขตด้านประชากร

ในการศึกษาครั้งนี้ได้แบ่งประชากรที่ศึกษาออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ภาครัฐในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1
2. ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1
3. ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1

4. นักท่องเที่ยว ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวยังในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1

1.3.4 ขอบเขตด้านระยะเวลาดำเนินการวิจัย

ระยะเวลาการดำเนินการของการวิจัย ตั้งแต่เดือน สิงหาคม 2556 ถึง กันยายน 2557

1.3.5 วิธีการศึกษา

1. ศึกษาข้อมูลเอกสาร เป็นการค้นคว้าเอกสารจากเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องเพื่อรวบรวมข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว

2. ประเมินศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยว เป็นการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของสถานที่ท่องเที่ยวโดยใช้แบบประเมินศักยภาพที่ปรับปรุงจากกฤษฎา พินศรี และคณะ (2550) วิวัฒน์ชัย บุญยภักดี (2550) และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2554) และแบบสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ

3. สัมภาษณ์ภาคสนาม เป็นการลงพื้นที่สำรวจที่ตั้ง สภาพปัจจุบัน โดยใช้แบบสำรวจข้อมูลเชิงคุณลักษณะเพื่อให้ทราบถึงที่ตั้ง ประวัติความเป็นมา สิ่งที่น่าสนใจในสถานที่ท่องเที่ยว การเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว การบริการที่พักใกล้เคียง ร้านอาหารใกล้เคียง และกิจกรรมการท่องเที่ยว

1.3.6 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. แบบประเมินศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อให้ทราบถึงศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของสถานที่ท่องเที่ยว แบบประเมินศักยภาพนี้ปรับปรุงจากกฤษฎา พินศรี และคณะ (2550) วิวัฒน์ชัย บุญยภักดี (2548) และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2554) โดยได้จัดทำหลักเกณฑ์การประเมินศักยภาพไว้ 6 หลักเกณฑ์ ประกอบด้วย ด้านเส้นทางและการเข้าถึง ด้านทรัพยากรสถานที่ท่องเที่ยว ด้านการตลาด ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านสาธารณูปโภค และด้านสิ่งแวดล้อม

2. แบบสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ เพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ

3. แบบสำรวจข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อให้ทราบถึงที่ตั้ง ประวัติความเป็นมา สิ่งที่น่าสนใจในสถานที่ท่องเที่ยว การเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว การบริการที่พักใกล้เคียง ร้านอาหารใกล้เคียง และกิจกรรมการท่องเที่ยวแบบสำรวจข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวนี้พัฒนามาจากแนวคิดของ Middleton (1994) กับ Dickman (1996) และ Buhalis (2000)

1.3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบประเมินศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยวที่ใช้การวิเคราะห์โดยสถิติเบื้องต้น โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลของคำถามแบบปลายปิดมีมาตราส่วนตามมาตรวัด Likert (Likert Scale) ซึ่งแบ่งมาตราวัดออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ดำเนินการวิเคราะห์โดยวิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาสถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 รวมทั้งวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักตามกรอบในแบบสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ สำหรับการศึกษาในครั้งนี้แก่นเรื่องที่นำมาพิจารณาในการลงรหัสมีรายละเอียดดังนี้

1. การใช้ความถี่ของคำหรือหัวข้อในการอธิบายถึงสถานที่ท่องเที่ยว ที่พัก-ร้านอาหาร ไกล่เคียง และกิจกรรมการท่องเที่ยว
2. แก่นเรื่อง (Theme) ที่เป็นรูปประโยคง่ายในการอธิบายถึงศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยว
3. จำนวนครั้งของสถานที่ กิจกรรมที่ถูกกล่าวถึงแสดงถึงศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยว

1.4 ผลที่ได้รับจากการวิจัย

1. ข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1
2. เส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงสถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1
3. เว็บไซต์สถานที่ท่องเที่ยวเสมือนจริงของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1

1.5 ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ได้ข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวที่มีอยู่ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1
2. ได้เว็บไซต์การท่องเที่ยวที่มีเรื่องราว (Theme) ที่เชื่อมโยงการเดินทางของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 อีกทั้งยังเพิ่มคุณค่าของเว็บไซต์โดยที่นักท่องเที่ยวสามารถดูข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวในรูปแบบสามมิติเสมือนจริง (Augmented Reality)
3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว และได้เว็บไซต์ที่สามารถแสดงภาพเสมือนจริงเพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถดูสถานที่ท่องเที่ยวได้ด้วยตัวเองเพื่อเพิ่มความน่าสนใจให้กับสถานที่ท่องเที่ยว
4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด สามารถนำผลการศึกษาไปเป็นข้อมูลในการจัดแผนปฏิบัติการการท่องเที่ยวในจังหวัดของตนเองได้

1.6 นิยามศัพท์

สถานที่ท่องเที่ยว หมายถึง สถานที่ที่นักท่องเที่ยวเดินทางไปเที่ยวชม ซึ่งแบ่งออกเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถานและโบราณคดี สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และสถานที่ท่องเที่ยวประเภทวัฒนธรรม ประเพณีและกิจกรรม

ศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยว หมายถึง ความพร้อมในคุณลักษณะหรือคุณสมบัติของสถานที่ท่องเที่ยว ได้แก่ ความพร้อมด้านความดึงดูดใจ/ความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยว ความสะดวกในการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยว การมีบริการที่พักในสถานที่ท่องเที่ยวหรือใกล้เคียง สิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่ท่องเที่ยว และกิจกรรมการท่องเที่ยว

ข้อมูลเชิงคุณลักษณะ หมายถึง ข้อมูลด้านที่ตั้ง ประวัติความเป็นมา สิ่งที่น่าสนใจในสถานที่ท่องเที่ยว การเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว การบริการที่พักใกล้เคียง ร้านอาหารใกล้เคียง และกิจกรรมการท่องเที่ยว

ภาพสามมิติเสมือนจริง (3D Augmented Reality) หมายถึงการใช้เทคโนโลยีเพื่อทำการสร้างภาพสามมิติผสมผสานการเทคโนโลยีในการสร้างภาพเพื่อให้ผู้ใช้สามารถมองได้ 360 องศา เหมือนกับผู้ใช้อยู่ในพื้นที่จริง

ภาพพาโนรามา 360 องศา หมายถึง ภาพที่แสดงนำภาพหลายภาพมาต่อกันเป็นภาพใหญ่ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถมองเห็นมุมมองของสถานที่นั้นๆ ในรูปแบบ 360 องศา

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

2.1 บทนำ

การศึกษาข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 เพื่อพัฒนาเว็บไซต์การท่องเที่ยวแบบภาพสามมิติเสมือนจริง มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 เพื่อนำมาใช้ในการสร้างเส้นทางการท่องเที่ยว (Touring Route) ที่มีความเชื่อมโยงกันในกลุ่มจังหวัด และเพื่อสร้างเว็บไซต์การท่องเที่ยวโดยใช้ภาพสามมิติและภาพเสมือนจริงของสถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ดังนั้น ความเข้าใจในความหมายของทรัพยากรการท่องเที่ยวและข้อมูลเชิงคุณลักษณะและการนำเอาระบบสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวจึงเป็นสิ่งสำคัญ

2.2 ทรัพยากรการท่องเที่ยว

คำว่า “ทรัพยากรการท่องเที่ยว” (Tourism Resource) เป็นการรวมคำ 2 คำเข้ามาไว้ด้วยกัน คือ คำว่า “ทรัพยากร” (Resource) ซึ่งตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 ได้ให้ความหมายว่า “สิ่งทั้งปวงอันเป็นทรัพย์” และ “ทรัพย์” หมายถึง “สิ่งที่ถือว่ามีค่า อาจมีรูปร่างหรือไม่ มีรูปร่างก็ได้” ทรัพยากร จึงหมายถึง สิ่งที่มีค่าอาจมีรูปร่างหรือไม่ มีรูปร่างก็ได้ และคำว่า “การท่องเที่ยว” (Tourism) หมายถึง การเดินทางเพื่อความบันเทิงรื่นเริงใจ เยี่ยมญาติ หรือการไปร่วมประชุม แต่มิใช่เพื่อประกอบอาชีพเป็นหลักฐานหรือไปพำนักอยู่เป็นการถาวร (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2545) ดังนั้น “ทรัพยากรการท่องเที่ยว” หมายถึง สิ่งที่มีค่าต่อการเดินทางเพื่อความบันเทิงรื่นเริงใจ ซึ่งสาเหตุของการเดินทางนั้นอาจจะเป็นการเยี่ยมญาติ หรือระหว่างการเดินทางไปร่วมประชุม สิ่งนั้นอาจอยู่ทั้งในลักษณะของนามธรรมหรือรูปธรรมก็ได้

อย่างไรก็ตามมีผู้ให้ความหมายของทรัพยากรการท่องเที่ยว (Tourism Resources) ไว้หลายพรรณนา เช่น

มนัส สุวรรณ (2544) กล่าวว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง พื้นที่ สิ่งของ กิจกรรมและหรือมิตี้อื่นใดที่สามารถให้คุณค่าเชิงการท่องเที่ยว เช่น ความสวยงามตามธรรมชาติ คุณค่าเชิงประวัติศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรมและการเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่แก่นักท่องเที่ยว ทั้งนี้ทรัพยากรการท่องเที่ยวสามารถปรากฏได้ทั้งในลักษณะของรูปธรรมที่สามารถสัมผัสได้ด้วยการจับต้อง เช่น สิ่งก่อสร้างของที่ระลึก ถ้ำและน้ำตก และในลักษณะของนามธรรมที่ไม่สามารถสัมผัสได้ด้วยการจับต้องแต่สามารถสัมผัสได้ด้วยทางอื่น เช่น ภาษา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความเป็นชนเผ่า การละเล่น และการแสดงพื้นบ้าน เป็นต้น

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2545) ได้ให้ความหมายของคำว่า “ทรัพยากรการท่องเที่ยว” ว่า หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะเด่นที่ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้ ให้ความเพลิดเพลิน สนุกสนานและเพิ่มพูนความรู้ตลอดจนทัศนคติที่กว้างขวางในแง่ของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ทรัพยากรการท่องเที่ยวเปรียบเสมือน “สินค้า” และเป็นสินค้าที่สามารถดึงดูด “ลูกค้า” หรือนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาซื้อถึงที่ตั้งของสินค้าได้อีกด้วย

Tourism Western Australia (2006) ได้ให้ความหมายของทรัพยากรการท่องเที่ยวไว้ 2 ประการ คือ (1) คุณลักษณะทางกายภาพหรือวัฒนธรรมของสถานที่ใดสถานที่หนึ่งที่นักท่องเที่ยวถือว่าเป็นสถานที่ที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ เช่น เป็นสถานที่ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือเป็นสถานที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น พิพิธภัณฑ์ โรงละคร เป็นต้น (2) ทรัพยากรการท่องเที่ยวมีสิ่งیที่สร้างความพึงพอใจ (positive or favourable attributes) ให้กับนักท่องเที่ยว ทั้งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและสิ่งที่ยมนุษย์สร้างขึ้น เช่น อากาศ ทัศนียภาพ กิจกรรมและวัฒนธรรมต่างๆ แต่ถ้าสถานที่ท่องเที่ยวมีภาพลักษณ์ทางลบ เช่น มีอาชญากรรมสูง หรือมีภาวะมลพิษ นักท่องเที่ยวอาจไม่เลือกเดินทางไปยังสถานที่นั้น

จากคำจำกัดความที่กล่าวข้างต้นพอจะสรุปได้ว่า ทรัพยากรท่องเที่ยว หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติและสิ่งที่ยมนุษย์สร้างขึ้นที่สามารถดึงดูดใจให้มีการเดินทางไปเยี่ยมชมได้ ทั้งนี้ ทรัพยากรการท่องเที่ยวอาจอยู่ในลักษณะรูปธรรม เช่น ชายหาด ภูเขา น้ำตก ป่าไม้ หรืออยู่ในลักษณะที่เป็นนามธรรม เช่น ภาษา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี เป็นต้น

ทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นองค์ประกอบสำคัญอันหนึ่งของระบบการท่องเที่ยวนอกเหนือไปจากบริการการท่องเที่ยว ทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความสำคัญอยู่ 5 ประการ ได้แก่

1) ความสำคัญทางด้านจิตใจ กล่าวคือ ทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นปัจจัยหลักที่นักท่องเที่ยวนำมาพิจารณาในการตัดสินใจว่าจะเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวนั้นหรือไม่ ดังนั้นทรัพยากรการท่องเที่ยวต้องมีสิ่งดึงดูดใจให้มีการเดินทางท่องเที่ยว นอกจากนี้คุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งของทรัพยากรการท่องเที่ยวหรือสถานที่ท่องเที่ยวนั้นๆ คือ ควรช่วยให้นักท่องเที่ยวเกิดความสุขหรือลดความตึงเครียดด้วย

2) ความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจ กล่าวคือ ทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นแหล่งที่มาของรายได้ของท้องถิ่น เมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวยังสถานที่ท่องเที่ยวนั้นๆ ย่อมก่อให้เกิดการสร้างงานและอาชีพให้กับคนในท้องถิ่น เช่น การผลิตสินค้าที่ระลึกจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว การบริการด้านอาหารและที่พัก หรือการรับจ้างแบกของต่างๆ ของคนท้องถิ่น และกลายเป็นแหล่งที่มาของรายได้ของธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เพราะเมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวโดยย่อมเกิดการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการในรูปแบบต่างๆ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว เช่น

ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจขนส่ง เป็นต้น ซึ่งธุรกิจต่างๆ ที่เกิดขึ้นยังกลายเป็นแหล่งที่มาของรายได้ของรัฐ เพราะรัฐบาลสามารถเรียกเก็บภาษีการค้าและภาษีเงินได้จากผู้ประกอบการเหล่านี้ และรัฐสามารถนำรายได้นี้ไปพัฒนาประเทศต่อไปได้อีก

3) ความสำคัญทางด้านสังคม กล่าวคือ ทรัพยากรการท่องเที่ยวมีส่วนช่วยในการพัฒนาสังคมที่สำคัญ 3 ด้าน

1. ช่วยเพิ่มคุณภาพชีวิตให้กับประชาชน ทั้งนี้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในสถานที่ท่องเที่ยวมีมาตรฐานการครองชีพดีขึ้นด้วยการมีรายได้จากการท่องเที่ยว และยังได้ใช้ประโยชน์จากสถานที่ท่องเที่ยวในการพักผ่อนหย่อนใจ และใช้สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นถนนหนทางหรือสาธารณูปโภคอื่นๆ เช่น ไฟฟ้า ประปา ดังจะเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีบทบาทต่อการลงทุนพัฒนาสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ซึ่งจะสร้างความสะดวกสบายแก่นักท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ นอกจากจะต้องมีความสวยงามตามธรรมชาติมีศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์แล้ว ยังจะต้องมีความสะดวกสบายในการเดินทางเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว มีน้ำสะอาดใช้ สามารถใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าได้บ้างพอสมควร มีบริการติดต่อสื่อสารที่สะดวกรวดเร็ว สิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านี้เป็นองค์ประกอบหรือปัจจัยสำคัญที่จะช่วยสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวควบคู่ไปกับความงามล้ำค่าของทรัพยากรการท่องเที่ยว แม้ว่าการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานต่างๆ ส่วนใหญ่แล้วจะจัดให้มีขึ้นโดยมีสาเหตุเนื่องจากการพัฒนาเศรษฐกิจในสาขาสำคัญอื่นๆ ก็ตาม แต่ก็ยังมีอีกหลายกรณีที่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการสร้างถนน สนามบินขนาดใหญ่ การสื่อสารโทรคมนาคม การไฟฟ้า การประปา ในพื้นที่ที่มีสถานที่ท่องเที่ยวตั้งอยู่ ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่าการท่องเที่ยวช่วยพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญเติบโต และประชาชนในท้องถิ่นได้รับความสะดวกสบายไปพร้อมๆ กัน

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยวยังช่วยเอื้อประโยชน์ต่อสังคมในการเปิดโลกทัศน์ให้กับประชาชน เนื่องจากการเดินทางไปท่องเที่ยวในสถานที่ต่างๆ ทำให้มีโอกาสได้เรียนรู้ ได้สัมผัสกับของจริง ได้รับประสบการณ์ ซึ่งช่วยให้มีทัศนคติที่กว้างไกลมากขึ้นโดยเฉพาะเยาวชนสามารถเรียนรู้ได้จากของจริง ทั้งยังอาจจะเสริมสร้างให้เยาวชนเกิดความรักและความหวงแหนทรัพยากรการท่องเที่ยวในชุมชนของตนด้วย

3. ช่วยสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ประชาชน เมื่อท้องถิ่นของตนกลายเป็นที่รู้จักและยอมรับของคนภายนอกย่อมทำให้คนในท้องถิ่นเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนว่ามีความพิเศษ แตกต่างจนทำให้บุคคลภายนอกต่างเดินทางกันมาเยี่ยมชม ซึ่งความภาคภูมิใจในท้องถิ่นและทรัพยากรในท้องถิ่นของตนย่อมส่งผลให้คนในท้องถิ่นเกิดความหวงแหนและต้องการที่จะอนุรักษ์ทรัพยากรเหล่านั้น

4) ความสำคัญทางด้านวัฒนธรรม กล่าวคือ ทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่จะช่วยแสดงความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นและชาติ สร้างความภาคภูมิใจและเป็นอันหนึ่งอันเดียวของคนในสังคมที่มีวัฒนธรรมร่วมกัน และยังช่วยสะท้อนให้เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาของบรรพชน เป็นความรู้ที่สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิต

5) ความสำคัญทางด้านการอนุรักษ์และพัฒนา กล่าวคือ ทรัพยากรการท่องเที่ยวช่วยส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น จากประโยชน์ที่ได้รับจากทรัพยากรการท่องเที่ยวทำให้เกิดการส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรเหล่านั้นให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม มีการใช้ทรัพยากรอย่างระมัดระวังและมีจิตสำนึกเพื่อที่จะได้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรการท่องเที่ยวนี้ไปได้นานๆ

จากความสำคัญของทรัพยากรการท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยวดังกล่าว ทำให้หลายหน่วยงานได้พยายามหาแนวทางที่นำมาใช้ในการจัดการสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งวิธีที่เป็นที่นิยมประการหนึ่งคือ การแบ่งสถานที่ท่องเที่ยวออกเป็นประเภทต่างๆ เพราะทำให้ง่ายต่อการดูแลและจัดการสถานที่ท่องเที่ยว การแบ่งประเภทของสถานที่ท่องเที่ยวมีหลายลักษณะขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่งและการนำทรัพยากรการท่องเที่ยวไปใช้ประโยชน์ โดยทั่วไปแล้ว ในการแบ่งประเภทของสถานที่ท่องเที่ยวนั้นขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการแบ่ง เช่น การแบ่งตามลักษณะชนิดของทรัพยากรการท่องเที่ยว การแบ่งตามพื้นที่และลักษณะของทรัพยากรการท่องเที่ยว การแบ่งตามลักษณะกิจกรรม การแบ่งตามลักษณะความเป็นเจ้าของ การแบ่งตามลักษณะนักท่องเที่ยว การแบ่งตามช่วงชั้นโอกาส ด้านนันทนาการ การแบ่งโดยใช้แนวคิดการจัดกลุ่ม สำหรับในการศึกษาครั้งนี้ได้แบ่งประเภทของสถานที่ท่องเที่ยวตามเกณฑ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2545) ที่ได้แบ่งประเภททรัพยากรการท่องเที่ยวตามลักษณะ คุณค่า และความสนใจของนักท่องเที่ยวออกเป็น 3 ประเภทประกอบด้วย

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ (Natural Tourism Resources) หมายถึง ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติมีความสวยงามได้แก่ พื้นที่ สัตว์ป่า น้ำตก ถ้ำ ชายหาด เกาะ แก่ง และปะการัง เป็นต้น ทรัพยากรการท่องเที่ยวเหล่านี้มีความงดงามโดดเด่นเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการพักผ่อนหย่อนใจและการศึกษาธรรมชาติ นับว่าทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทนี้เป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวได้มากที่สุด

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนา (Archaeological and Historical Resources) หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยวหรือสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความเกี่ยวข้องในฐานะที่เป็นหลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์ โบราณคดีและศาสนา ทั้งในด้านพื้นที่ หลักฐานและร่องรอยทางกายภาพที่เหลืออยู่ ซึ่งอาจบ่งบอกถึงสภาพความเป็นมา และพัฒนาการของสิ่งมีชีวิตทั้งในยุคก่อนประวัติศาสตร์ และยุคประวัติศาสตร์ ทั้งนี้รวมถึงวัตถุต่างๆ

ที่มนุษย์สร้างหรือประดิษฐ์ขึ้นด้วย ตัวอย่างของทรัพยากรการท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ ได้แก่ อุทยานประวัติศาสตร์ในจังหวัดสุโขทัย พระพุทธรูป และเครื่องปั้นดินเผา

3. ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยวหรือทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางศิลปะ และขนบธรรมเนียมประเพณีที่บรรพบุรุษได้สร้างสมและถ่ายทอดเป็นมรดกสืบทอดกันมา ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทนี้ประกอบด้วยงานประเพณี วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คน การแสดงศิลปวัฒนธรรม สินค้าพื้นเมือง การแต่งกาย ภาษาชนเผ่าต่างๆ สวนสนุก สวนสัตว์ กิจกรรม เช่น การพายเรือ ขี่จักรยานภูเขา และล่องแก่ง เป็นต้น นอกจากนี้ยังรวมถึงประเพณีและกิจกรรมที่ตกทอดตามประเพณีโบราณมาสู่ชนรุ่นหลัง เช่น ศิลปะการแสดง การแต่งกายแบบโบราณ ภาษาพื้นเมือง ความเชื่อเรื่องวิญญาณ กิจกรรมการยังชีพแบบดั้งเดิมของชนเผ่าที่อาศัยอยู่ในพื้นที่แห่งใดแห่งหนึ่ง และมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้าน ทั้งนี้ยังรวมถึงสิ่งดึงดูดใจที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อการท่องเที่ยว เช่น สวนสนุก หรือพิพิธภัณฑ์ ตลอดจนสิ่งดึงดูดใจที่มนุษย์สร้างขึ้นโดยวัตถุประสงค์ดั้งเดิมที่สร้างขึ้นนั้นอาจไม่ใช่เพื่อการท่องเที่ยว แต่เป็นที่ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปท่องเที่ยวได้ เช่น เขื่อน โรงงานผลิตเบียร์ โรงงานเครื่องปั้นดินเผา สวนผลไม้ และหมู่บ้านต่างๆ

จากรายละเอียดข้างต้นจะเห็นได้ว่า สถานที่ท่องเที่ยวเป็นสถานที่ที่มีศักยภาพในการดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวหรือประกอบกิจกรรมต่างๆ เพื่อสนองตอบต่อจุดประสงค์ด้านความพึงพอใจ หรือด้านนันทนาการ อาจเป็นสถานที่ใดที่หนึ่งเฉพาะโดยสถานที่ท่องเที่ยวนั้นๆ ต้องมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาเยี่ยมชม กล่าวได้ว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวนับเป็นหัวใจสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว หากไม่มีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวหรือทรัพยากรไม่ดี ไม่มีคุณภาพ หรือไม่งดงามสมบูรณ์ ธุรกิจการเดินทางท่องเที่ยวก็คงจะไม่สามารถเติบโตได้ นอกจากนี้นักท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีจำนวนมากขึ้นทุกปี เนื่องจากมีทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากและมีความหลากหลายอยู่ในทุกพื้นที่ ทำให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ทุกกลุ่ม ปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมายังสถานที่ท่องเที่ยวนั้นขึ้นอยู่กับคุณลักษณะด้านต่างๆ ของสถานที่ท่องเที่ยว เช่น ทรัพยากรการท่องเที่ยว การเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก จัดรูปแบบการให้บริการเป็นชุด กิจกรรมการท่องเที่ยว การบริการพื้นฐานที่นักท่องเที่ยวควรได้รับ

2.3 คุณลักษณะของทรัพยากรการท่องเที่ยว

ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เกิดทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวที่ท่องเที่ยวนั้นควรมีลักษณะที่สำคัญ 6 ประการ (Dimitrios. Buhalis, 2000; Dickman, 1996; Middleton, 1994) ได้แก่

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยว (Attractions)

ทรัพยากรการท่องเที่ยวควรดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้ ไม่ว่าจะเป็นความงามที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ เช่น ชายหาด แนวปะการัง น้ำตก เป็นต้น หรือมีลักษณะของเหตุการณ์สำคัญ เช่น งานประเพณีในเทศกาลสำคัญของแต่ละท้องถิ่น Middleton (1994) ให้ความเห็นว่า สิ่งดึงดูดใจ (Attractions) คือ องค์ประกอบของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว เป็นปัจจัยหลักต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกซื้อของนักท่องเที่ยว และมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการเกิดแรงจูงใจของนักท่องเที่ยว สิ่งดึงดูดใจของสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ อาจมีความแตกต่างกัน แต่โดยรวม สิ่งดึงดูดใจ สามารถแบ่งเป็น 4 ประเภท คือ สถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ (Natural attractions) สถานที่ท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น (Built attractions) สถานที่ท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม (Cultural attractions) และสถานที่ท่องเที่ยวเชิงชุมชนสัมพันธ์ (Social attractions) นักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวในสถานที่ใดนั้น อาจเป็นผลสืบเนื่องจาก การที่สถานที่นั้นมีสิ่งดึงดูดใจเชิงธรรมชาติ (Natural attractions) อาทิ ทิวทัศน์ที่สวยงาม ลักษณะภูมิประเทศ ชายหาด ทะเล อากาศ ลักษณะทางกายภาพของสถานที่นั้น และทรัพยากรธรรมชาติอื่นๆ หรือนักท่องเที่ยวอาจมีความสนใจในสถานที่ท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น (Built attractions) ซึ่งรวมถึง สิ่งก่อสร้าง สาธารณูปโภคการท่องเที่ยวต่างๆ อาทิ สถาปัตยกรรม สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ อนุสาวรีย์ สวนสาธารณะ ศูนย์การจัดการประชุม ท่าเทียบเรือ โบราณสถาน และสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ ที่จัดขึ้นเพื่อต้อนรับแก่นักท่องเที่ยวโดยเฉพาะ เช่น สวนสนุก สนามกอล์ฟ ห้างสรรพสินค้าต่างๆ ในขณะที่นักท่องเที่ยวบางส่วนอาจให้ความสนใจในสิ่งดึงดูดใจเชิงศิลปวัฒนธรรม (Cultural attractions) ซึ่งรวมถึง ประวัติศาสตร์ ขนบธรรมเนียม ศาสนาและศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์และการแสดงอื่นๆ ที่พัฒนาให้เป็นเทศกาลงานรื่นเริงเฉลิมฉลอง นอกจากนี้ สิ่งดึงดูดใจเชิงชุมชนสัมพันธ์ (Social attractions) เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของเจ้าบ้าน ภาษาและโอกาสที่จะได้พบปะและเรียนรู้ความเป็นอยู่ของผู้คนในท้องถิ่น ก็มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวเช่นกัน

2. การเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว (Accessibility)

การที่นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวนั้นๆ ได้อย่างสะดวก มีการคมนาคมขนส่งทั้งจากต่างประเทศและภายในประเทศมีความสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย ทั้ง 3 ทาง คือ

ทางบกมีถนนที่พาหนะต่าง ๆ ผ่านเข้าออกได้สะดวกหรือมีบริการรถไฟ ทางน้ำมีท่าเทียบเรือและอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่างๆ ทางอากาศมีทางอากาศยานทันสมัยมีสายการบินมาลงมาก วิธีการเข้าเมืองและบริการข่าวสาร มีการผ่อนคลายเป็นพิเศษวิธีการเข้าเมืองให้สะดวก รวดเร็ว

แต่ก็มีข้อยกเว้นสำหรับทรัพยากรการท่องเที่ยวบางอย่างหรือบางแห่งที่แม้การเข้าถึงจะยากลำบาก เช่น ต้องเดินเท้าหลายกิโลเมตรก็ยังมีนักท่องเที่ยวอยากเข้าไปชม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีความดึงดูดใจเป็นอย่างมาก (Brown, Turner, Hameed, & Bateman, 1997) เช่น ที่น้ำตกลอซู จังหวัดตาก ภูกระดึง จังหวัดเลย อย่างไรก็ตาม ข้อดีของสถานที่ท่องเที่ยวที่ขาดความสะดวกในการเข้าถึงของนักท่องเที่ยว คือ สถานที่ท่องเที่ยวที่ย่อมยังคงสภาพเดิมได้มากกว่าสถานที่ที่เข้าถึงสะดวก ทำให้มีนักท่องเที่ยวเข้าชมเป็นจำนวนมากจนเป็นผลให้ทรัพยากรการท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวที่เสื่อมสภาพไปอย่างรวดเร็ว

3. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)

ทรัพยากรการท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยวควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกและให้บริการแก่นักท่องเที่ยว เช่น ที่พัก ร้านอาหาร สถานที่ออกกำลังกาย สถานบันเทิง ห้างสรรพสินค้า ตลอดจนมีบริการให้ข่าวสาร บริการขนส่งโดยเฉพาะสำหรับบุคคลที่มีจุดประสงค์การเดินทางเพื่อธุรกิจ การคมนาคมที่สะดวกนับได้ว่าสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นสถานที่ท่องเที่ยวควรจัดสรรบริการด้านต่างๆ ให้กับนักท่องเที่ยว เช่น ที่พัก มีโรงแรมระดับต่างๆ ให้เลือก มีอัตราค่าที่พักเหมาะสมกับคุณภาพสะอาดและมีบริการมาตรฐานสากล ร้านอาหาร นอกจากจะมีอาหารให้เลือกหลายชนิดแล้วจะต้องถูกสุขลักษณะ มีบริการที่สุภาพและมีการกำหนดราคาอาหารให้แน่นอน ในเรื่องของการบริการนำเที่ยว มีบริการจัดนำเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ โดยมีมัคคุเทศก์ที่มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง มีอัตราค่ามัคคุเทศก์ และมีความรับผิดชอบต่อนักท่องเที่ยว ซึ่งบริการต่างๆ นี้นำมาซึ่งการอำนวยความสะดวกและดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมายังสถานที่ท่องเที่ยว

Middleton (1994) จำแนกสิ่งอำนวยความสะดวกและการให้บริการต่างๆ เป็น 7 ประเภท ซึ่งประกอบด้วย

1. ที่พัก เช่น โรงแรม อาคารห้องเช่า ค่าย หอพัก บ้านรับรอง
2. ร้านอาหารซึ่งครอบคลุมร้านอาหารทุกระดับ
3. การคมนาคมขนส่ง ณ สถานที่ท่องเที่ยว เช่น รถรับจ้าง รถโดยสารประจำทาง การบริการรถเช่า
4. กีฬาและกิจกรรมสันทนาการ
5. สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ เช่น โรงเรียนสอนการแกะสลัก โรงเรียนสอนภาษา
6. ร้านค้า เช่น ร้านขายของ บริษัทบริการการท่องเที่ยว ร้านของที่ระลึก เป็นต้น

7. การบริการอื่นๆ อาทิ ร้านตัดผม การบริการให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว ร้านเช่าอุปกรณ์

สิ่งอำนวยความสะดวกและการให้บริการต่างๆ เหล่านี้จัดเป็นองค์ประกอบหลักของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว เนื่องจากว่าถ้าหากปราศจากองค์ประกอบนี้ นักท่องเที่ยวอาจไม่มีโอกาสที่จะพักผ่อนหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆ ณ สถานที่ท่องเที่ยวนั้นได้

4. จัดรูปแบบการให้บริการเป็นชุด (Available packages)

สถานที่ท่องเที่ยวมีการให้บริการเป็นชุด โดยในแพ็คเกจหนึ่งๆ จะประกอบไปด้วยการบริการหลายอย่าง เช่น ที่พัก การขนส่ง อาหาร เป็นต้น ซึ่งจะมีค่าบริการถูกกว่าในกรณีที่แยกใช้บริการทีละอย่าง โดยจะดึงดูดใจให้ลูกค้าเห็นความคุ้มค่าและเลือกใช้บริการมากกว่าจะเลือกใช้บริการเพียงอย่างเดียวหนึ่ง ลักษณะของแพ็คเกจนั้นอาจจะมีทั้งแพ็คเกจที่นำเสนอในเมนูตลอดทั้งปีและแพ็คเกจที่จัดขึ้นเฉพาะช่วง

5. กิจกรรมการท่องเที่ยว (Activities)

สถานที่ท่องเที่ยวมีกิจกรรมการท่องเที่ยวหลากหลายที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ และนักท่องเที่ยวสามารถเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวระหว่างที่อยู่ในสถานที่ท่องเที่ยวได้อย่างสะดวก

6. การบริการที่นักท่องเที่ยวควรได้รับ (Ancillary Service)

บริการการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวควรได้รับ เช่น ธนาคาร ไปรษณีย์ โรงพยาบาล สถานที่ให้บริการโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ต เป็นสิ่งสำคัญที่ประการหนึ่งที่จะสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยว ดังนั้นหน่วยงานที่รับผิดชอบสถานที่ท่องเที่ยวจำเป็นต้องดำเนินการจัดสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงให้กับนักท่องเที่ยว

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า สถานที่ท่องเที่ยวที่มีคุณลักษณะดังกล่าวจะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางไปเยี่ยมชมได้ แต่อย่างไรก็ตาม สถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่งมีศักยภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการประเมินศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวก่อนเพื่อให้ได้สถานที่ท่องเที่ยวที่มีความพร้อม เพื่อนำมาจัดเส้นทางท่องเที่ยวต่อไป

2.4 ศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวและการประเมินศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยว

การพิจารณาศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวเป็นปัจจัยแรกของการวางแผนพัฒนาเพื่อให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ สุภาภรณ์ หาญทอง (2543) ได้ให้ความหมายของคำว่า “ศักยภาพ” ว่าเป็นความสามารถหรือความพร้อมในสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการ ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาและการปรับปรุงใดๆ ดังนั้นจึงทำให้สถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่งมีศักยภาพแตกต่างกัน และสถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงควรถูกจัดการเป็นลำดับแรก เพราะมีความพร้อม

ของสถานที่ท่องเที่ยวหรือความพร้อมด้านการท่องเที่ยว นภดล ภาครุต (2546) ได้อธิบายความหมายของความพร้อมด้านการท่องเที่ยว ว่าหมายถึง การที่สถานที่ท่องเที่ยวมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในสถานที่ท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นสภาพถนนที่เข้าถึง ความมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของสถานที่ท่องเที่ยว ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ร้านค้า ห้องน้ำ ที่จอดรถ เช่นเดียวกับความเห็นของ Burkart และ Medrik (1981) ที่กล่าวว่า ศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวเกิดจากการที่สถานที่ท่องเที่ยวสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเยี่ยมชม มีสิ่งอำนวยความสะดวก การเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวสะดวก รวมถึงภาพลักษณ์ต่างๆ ของสถานที่ท่องเที่ยว เช่น ความมีชื่อเสียง ความสวยงาม ความมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ความสะอาด ความปลอดภัย ตลอดจนการเพิ่มโอกาสให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้และเพิ่มประสบการณ์ทางการท่องเที่ยว จากนั้นยาดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความพร้อมและมีศักยภาพนั้นต้องเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจ ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเยี่ยมชม และมีความพร้อมในด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การคมนาคม การบริการ ความปลอดภัย และจะต้องสร้างภาพพจน์ที่ดีให้กับนักท่องเที่ยวทั้งในด้านความสะอาด และความเป็นมิตรของคนในท้องถิ่น เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ ดังนั้น การประเมินศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวเป็นการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพการท่องเที่ยวนั้นเป็นอยู่อย่างแท้จริง ซึ่งจะส่งผลให้มีการจัดการสถานที่ท่องเที่ยวให้ยั่งยืนต่อไป

ในการประเมินศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวนั้นต้องคำนึงถึงทรัพยากรที่มีอยู่ในสถานที่ท่องเที่ยวเป็นสำคัญ เมื่อเกิดผลกระทบโดยอ้อมส่งผลเป็นวงกว้าง การประเมินศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยวนั้นเป็นหนึ่งในขั้นตอนการวางแผนพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งการประเมินศักยภาพจะทำให้ทราบว่าสถานที่ท่องเที่ยวนั้นมีศักยภาพในระดับใด การประเมินศักยภาพเป็นเครื่องมือในการช่วยจัดลำดับความสำคัญการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิธีการประเมินศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวมีเกณฑ์การประเมินศักยภาพหลายวิธีด้วยกัน (2553) ได้แก่

1. เกณฑ์การประเมินสภาพทางกายภาพของพื้นที่ด้วยวิธีการบรรยาย

วิธีนี้เป็นวิธีการสำรวจและประเมินศักยภาพเฉพาะสภาพทางกายภาพของพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับประเมินพื้นที่เฉพาะที่มีสภาพทางกายภาพที่เปลี่ยนแปลงหรืออ่อนไหวง่ายได้ง่ายที่สุด

2. เกณฑ์การประเมินสภาพทั่วไปของพื้นที่ด้วยวิธีการให้น้ำหนักความสำคัญ

เป็นการประเมินศักยภาพที่ใช้โดยทั่วไปที่บริษัท Balmer และ Crapo Inc. (1980) ประเมินสถานที่ท่องเที่ยวหลักในเมืองออนตาริโอ ประเทศแคนาดา มีเกณฑ์การประเมินหลัก คือ ความสมบูรณ์ของแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ กลุ่มตลาดเป้าหมายและแรงงาน การขนส่ง

สิ่งดึงดูดใจ ภาพลักษณ์ที่เป็นเอกลักษณ์ และการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก (cited in Moutinho & Witt, 1994)

3. เกณฑ์การประเมินสิ่งดึงดูดใจของพื้นที่ด้วยวิธีการถ่วงน้ำหนัก

เป็นวิธีประเมินความดึงดูดใจของ Tourism Center (1991) ของมหาวิทยาลัยมินเนโซตา สหรัฐอเมริกา มีเกณฑ์ประเมินหลัก คือ คุณภาพของสิ่งดึงดูดใจ ความเป็นของแท้ ความเป็นเอกลักษณ์ การขยายตัวของกิจกรรมการท่องเที่ยวและอำนาจในการดึงดูด (cited in Gartner, 1996)

4. เกณฑ์การประเมินศักยภาพของพื้นที่ด้วยวิธีการจัดอันดับความเร่งด่วนในการพัฒนา

เป็นการประเมินศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวที่กำลังเผชิญปัญหาวิกฤติ โดยบุญเลิศ ตั้งจิตวัฒนา (2548) ได้ประเมินศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวใน 3 ประเด็นหลัก คือ

1. ประเมินระดับศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อหาระดับความสำคัญ
2. การประเมินความเสื่อมโทรมของทรัพยากรการท่องเที่ยว
3. การประเมินความเร่งด่วนในการพัฒนา

นอกจากนี้นักวิชาการหลายท่าน (เช่น เอกสิทธิ์ สุดแก้ว, 2549; ฤชฎา พิณศรี และคณะ 2550; การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2554; ชูติมา แจงประดิษฐ์, 2550; นาทยา ธนพลเกียรติ, 2547) ได้กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวไว้หลายด้าน ทั้งในด้านทรัพยากรของสถานที่ท่องเที่ยว (ความโดดเด่นเฉพาะตัวของพื้นที่ ความสะดวกในการเข้าถึง ความอุดมสมบูรณ์ของสังคมพืชและสัตว์ คุณภาพด้านทัศนียภาพของภูมิทัศน์ วัฒนธรรมและประเพณี) ด้านการบริหาร (เงื่อนไขการเข้าชมสถานที่ท่องเที่ยว ชัดความสามารถในการรองรับของสถานที่ท่องเที่ยว ความคงทนต่อผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตของชาวบ้าน) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว ด้านการตลาด (ความเชื่อมโยงกับสถานที่ท่องเที่ยวอื่น ความหลากหลายของกิจกรรม การประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยว) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ทั้งนี้ การกำหนดหรือคัดเลือกเกณฑ์/ตัวชี้วัดที่เหมาะสมเพื่อประเมินศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวจะต้องครอบคลุมประเด็นของประเภทหรือรูปแบบการท่องเที่ยวมากที่สุด เพื่อนำไปสร้างหลักเกณฑ์การประเมินศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละประเภท

ซึ่งวิภา ศรีระทุ (2551) กล่าวว่า การประเมินศักยภาพนั้นต้องครอบคลุมองค์ประกอบการท่องเที่ยวทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านพื้นที่ คือ การดึงดูดนักท่องเที่ยวด้วยทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีลักษณะเฉพาะ หรือมี ความเป็นเอกลักษณ์ ประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุสถานที่ที่มีความเกี่ยวเนื่องกับระบบนิเวศ วัฒนธรรม ประเพณีในท้องถิ่น รวมทั้งต้องมีปัจจัยอื่นที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ ได้แก่

ลักษณะภูมิทัศน์ ความสะดวกในการเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว เช่น สภาพของเส้นทาง ฤดูกาล ระยะทางจากจุดศูนย์กลางการท่องเที่ยวในพื้นที่ เป็นต้น

2. ด้านการจัดการ คือ ความปลอดภัยในการท่องเที่ยวในพื้นที่ และบริเวณใกล้เคียง การจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึง เช่น ถนน ไฟฟ้า แหล่งน้ำ การจัดการควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยวในพื้นที่ท่องเที่ยว ไม่ให้เกินขีดความสามารถในการรองรับการจัดการควบคุมกิจกรรมท่องเที่ยวในพื้นที่

3. ด้านกิจกรรม และกระบวนการ คือ การพิจารณาถึงความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ เปิดโอกาสในการสร้างจิตสำนึก และการให้การศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อม

4. ด้านการมีส่วนร่วม คือ การพิจารณาว่า องค์กรท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลสถานที่ท่องเที่ยวในรูปแบบใดบ้าง และประชาชนในท้องถิ่นมีความพอใจ หรือสนใจที่จะให้สถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตนได้รับการพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวหรือไม่

สำหรับเกณฑ์การประเมินศักยภาพของการศึกษาในครั้งนี้ได้ปรับปรุงจากกฤษฎา พินศรี และคณะ (2550) วิวัฒน์ชัย บุญยภักดี (2548) และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2554) นำเสนอหลักเกณฑ์การประเมินศักยภาพไว้ 6 หลักเกณฑ์ ประกอบด้วย

1. ด้านทรัพยากรสถานที่ท่องเที่ยว
2. ด้านเส้นทางและการเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว
3. ด้านการตลาด
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
5. ด้านบริการต่างๆ ภายในสถานที่ท่องเที่ยว
6. ด้านสิ่งแวดล้อม

ด้านทรัพยากรสถานที่ท่องเที่ยว เป็นการศึกษาความสมบูรณ์ของทรัพยากร หากเป็นสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติต้องคงสภาพความเป็นธรรมชาติ มีการเปลี่ยนแปลงโดยฝีมือมนุษย์น้อยมาก มีความหลากหลายทางชีวภาพ และในกรณีของสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์โบราณสถาน โบราณวัตถุ ยังต้องคงสภาพที่มีการบูรณะ ซ่อมแซม คงสภาพเดิม หรือใกล้เคียงมากที่สุด ส่วนสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประเพณีนั้น ยังคงไว้ซึ่งความดั้งเดิมของประเพณีหรือวัฒนธรรมนั้นๆ นอกจากนี้สถานที่ท่องเที่ยวต้องมีเอกลักษณ์เฉพาะ ทั้งยังดึงดูดใจนักท่องเที่ยว มีความงดงามในศิลปะครบถ้วน ผู้ไปเยี่ยมชมได้รับความรู้และความเพลิดเพลิน ตลอดจนเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีคุณค่าด้านความรู้ ภูมิปัญญาทางประวัติศาสตร์ ทางสังคม

ด้านเส้นทางและการเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว มีองค์ประกอบย่อยในการพิจารณาศักยภาพในเส้นทางเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว ดังนี้คือ ความสะดวกในการเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว มีเส้นทาง

เชื่อมโยงสถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวกับถนนสายหลัก ถนนสายรอง มีลักษณะผิวถนนสามารถใช้การคมนาคมได้ตลอดปี รวมถึงสภาพถนน การเดินทางภายในสถานที่ท่องเที่ยวมียานพาหนะรับจ้าง รถประจำทางรับจ้าง เรือรับจ้าง บริการนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าออกได้สะดวก ตลอดจนมีความชัดเจนของป้ายบอกเส้นทาง ป้ายบอกสถานที่ท่องเที่ยว หมายเลขถนน ทางหลวงแผ่นดิน

ตลาด หมายถึง ความเป็นที่รู้จักของสถานที่ท่องเที่ยว ผสมผสานกับการมีโฆษณาประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของสถานที่ท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จัก ตลอดจนความเชื่อมโยงกับสถานที่ท่องเที่ยวอื่น

สิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่ท่องเที่ยว มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เพื่อนักท่องเที่ยวจะได้รับทราบข้อมูลเบื้องต้นในการเยี่ยมชม ทั้งมีมีคฤหาสน์ท้องถิ่นบริการนักท่องเที่ยว มีบริการที่พักแรม ร้านอาหาร บริการห้องสุขา รวมทั้งการรักษาความสะอาด มีการให้บริการอย่างเพียงพอหรือไม่ มีที่ทำการไปรษณีย์ในบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวหรือใกล้เคียง

ด้านสาธารณูปโภค บริการไฟฟ้า ประปา แหล่งน้ำสะอาด บริการโทรศัพท์สาธารณะในสถานที่ท่องเที่ยวหรือมีสัญญาณในการใช้โทรศัพท์มือถือ มีสถานที่จอดรถยานพาหนะต่างๆ เพียงพอหรือไม่ มีการรักษาความปลอดภัย ตลอดจนความเป็นระเบียบเรียบร้อยของอาคาร ร้านค้า ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก ๆ มีป้ายเตือนนักท่องเที่ยวในกรณีมีแหล่งอันตราย มีความร่วมมือของชุมชนและการมีส่วนร่วมของประชาชนในสถานที่ท่องเที่ยวในการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว รวมทั้งผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจต่อชุมชน

ด้านสิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยว ได้แก่ สภาพทางกายภาพ สภาพอากาศ ระบบนิเวศ และสภาพอื่นๆ ของสถานที่ท่องเที่ยว เช่น มีระบบการกำจัดขยะมูลฝอยและการรักษาความสะอาด มีระบบการกำจัดน้ำเสียหรือน้ำทิ้งจากอาคารอย่างถูกต้อง มีคุณภาพของอากาศที่ดี การจัดการคุณภาพเสียง โดยไม่มีเสียงดังจากบริเวณข้างเคียง ความเปราะบางด้านธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณีต่อการเปลี่ยนแปลงจากกระแสนอก มีการจัดการในเรื่องความสะอาดและการกำจัดน้ำทิ้งต่างๆ

2.5 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1

รูปที่ 2.1 แผนที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1

2.5.1 ลักษณะทางกายภาพของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1

ภาคเหนือตอนล่าง 1 ประกอบด้วย จังหวัดพิษณุโลก อุดรดิตถ์ สุโขทัย ตาก และเพชรบูรณ์ รวม 5 จังหวัด มีพื้นที่ ประมาณ 54,325.604 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 37,472,778.25 ไร่ แบ่งเป็น

จังหวัดพิษณุโลก มีพื้นที่ประมาณ 10,815.854 ตารางกิโลเมตร (6,759,909 ไร่)

จังหวัดเพชรบูรณ์ มีพื้นที่ประมาณ 12,668.416 ตารางกิโลเมตร (7,917,760 ไร่)

จังหวัดสุโขทัย มีพื้นที่ประมาณ 6,596.092 ตารางกิโลเมตร (4,122,557 ไร่)

จังหวัดตาก มีพื้นที่ประมาณ 16,406.650 ตารางกิโลเมตร (10,324,156.25 ไร่)

จังหวัดอุดรดิตถ์ มีพื้นที่ประมาณ 7,838.592 ตารางกิโลเมตร (4,899,120 ไร่)

มีบทบาททั้งในด้านการค้า การผลิตทั้งภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตร และการขนส่ง ด้วยศักยภาพของเส้นทางการคมนาคมที่เชื่อมโยงระหว่างภูมิภาคและประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงด้วย ดังนั้น ประเด็นยุทธศาสตร์หลักของกลุ่มจังหวัดนี้ได้แก่ การพัฒนาการค้า การบริการ และเครือข่ายคมนาคม เนื่องจากมีความพร้อมทั้งการคมนาคมทางบกและขนส่งทางอากาศตามแนว East-West Economic และแนวตั้ง North-South โดยยุทธศาสตร์นี้ มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบเครือข่ายคมนาคมขนส่งที่มีอยู่เดิมควบคู่กับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างกลุ่มประเทศแถบอินโดจีน รวมทั้งพัฒนาระบบรวบรวมและกระจายสินค้าเกษตร (Logistic & Warehouse) ตลอดจนพัฒนาการค้าในแถบชายแดน

ในขณะที่ประเด็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมนั้น มุ่งเน้นการพัฒนากระบวนสารสนเทศด้านสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อการบริการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น พัฒนาระบบที่ช่วยให้ผู้ใช้บริการสามารถเลือกประเภทการท่องเที่ยวได้ตามความสนใจ หรือตามระยะเวลาที่มี เป็นต้น ควบคู่ไปพร้อมการประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง รวมทั้งสนับสนุนให้เชื่อมโยงสถานที่ท่องเที่ยวที่มีอยู่อย่างหลากหลายในกลุ่มจังหวัดเองตลอดจนเชื่อมโยงไปถึงภูมิภาคและในกลุ่มประเทศแถบอินโดจีน รายละเอียดของแต่ละจังหวัดมีดังต่อไปนี้

จังหวัดพิษณุโลก

จังหวัดพิษณุโลกเป็นจังหวัดอยู่ในเขตภาคเหนือตอนล่าง โดยห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 377 กิโลเมตร มีเนื้อที่ 10,815.8 ตารางกิโลเมตร (6,759,909 ไร่) หรือ ร้อยละ 6.37 ของพื้นที่ภาคเหนือ และร้อยละ 2.1 ของพื้นที่ทั้งประเทศ จังหวัดพิษณุโลกมีอาณาเขตติดต่อกับหลายจังหวัด คือ

ทิศเหนือติดกับอำเภอน้ำปาด อำเภอพิชัย อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ และสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว

ทิศใต้ ติดกับอำเภอเมือง อำเภอสากเหล็ก อำเภอวังทรายพูน กิ่งอำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร
ทิศตะวันออก ติดกับอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย อำเภอเขาค้อ อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์

ทิศตะวันตก ติดกับอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร อำเภอศรีมอห้อย อำเภอกงไกรลาศ จังหวัด สุโขทัย

การเดินทางจากกรุงเทพฯมายังจังหวัดพิษณุโลก

การเดินทางมายังจังหวัดพิษณุโลกทำได้หลายเส้นทาง ทั้งโดยรถยนต์ ใช้เวลาประมาณ 4-6 ชั่วโมง ทางเครื่องบินใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง มีสายการบิน 2 สายการบินคือ สายการบินนกแอร์ และสาย

การบินแอร์เอเชีย นอกจากนี้ยังสามารถเดินทางได้โดยรถไฟ (เส้นทางสายเหนือ) ใช้เวลาประมาณ 6 ชั่วโมง

รถยนต์

จากกรุงเทพมหานคร สามารถไปได้ 2 เส้นทางด้วยกัน คือ

1. จากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข 1 (พหลโยธิน) จนถึงอำเภอบางบัวทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แยกเข้าทางหลวงหมายเลข 32 ผ่านอ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท จนถึงนครสวรรค์ แยกเข้าเส้นทางหมายเลข 117 เข้าสู่จังหวัดพิษณุโลก รวมระยะทางประมาณ 377 กิโลเมตร

2. จากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข 1 (พหลโยธิน) จนถึงอำเภอบางบัวทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แยกเข้าทางหลวงหมายเลข 32 ผ่านอ่างทอง สิงห์บุรี จนถึงชัยนาท แล้วเลี้ยวขวาไปตามเส้นทางตากสิน-ตากฟ้า (ทางหลวงหมายเลข 11) ประมาณ 160 กิโลเมตร ถึงอำเภอบางบัวทอง แล้วแยกซ้ายเข้าสู่เส้นทางหมายเลข 12 อีกประมาณ 17 กิโลเมตร ถึงจังหวัดพิษณุโลก รวมระยะทางประมาณ 450 กิโลเมตร

รถประจำทาง

มีรถประจำทางปรับอากาศสายกรุงเทพฯ-พิษณุโลก ออกจากสถานีขนส่งสายเหนือ (หมอชิต 2) ถนนกำแพงเพชร 2 ทุกวัน วันละหลายเที่ยว สอบถามรายละเอียดได้ที่บริษัทขนส่ง จำกัด โทร. 1490 www.transport.co.th ปัจจุบันบริษัท ขนส่ง จำกัด ได้เปิดให้บริการจองตั๋วรถโดยสารออนไลน์แล้ว ติดต่อได้ที่ www.thaiticketmajor.com นอกจากนี้ยังสามารถซื้อตั๋วออนไลน์ได้ที่ไทยรัฐ ดอทคอม www.thairoute.com

รถไฟ

การรถไฟแห่งประเทศไทยมีบริการรถไฟออกจากสถานีรถไฟหัวลำโพงไปยังจังหวัดพิษณุโลกทุกวัน วันละ 11 เที่ยว ทั้งรถธรรมดา (ใช้เวลาเดินทางประมาณ 8.5 ชั่วโมง) รถเร็ว รถด่วน (ใช้เวลาเดินทางประมาณ 6-7 ชั่วโมง) และรถด่วนพิเศษ (ใช้เวลาเดินทางประมาณ 4.5 ชั่วโมง) สอบถามข้อมูลการเดินทางและราคาตั๋วโดยสารของการรถไฟแห่งประเทศไทยได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ 1690 (ทุกวันตลอด 24 ชั่วโมง) หรือทางเว็บไซต์ www.railway.co.th และจองตั๋วรถไฟก่อนวันเดินทางไม่น้อยกว่า 3 วัน ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ 0 2220 4444 (ทุกวัน เวลา 08.30-16.30 น.)

เครื่องบิน

สายการบินกรุงเทพฯ-พิษณุโลกมี 2 สายการบิน คือ สายการบินนกแอร์ และสายการบินแอร์เอเชีย โดยใช้เวลาประมาณ 45 นาที

- สายการบินนกแอร์ สอบถามข้อมูลการเดินทาง ตารางเวลาเที่ยวบิน และสำรองที่นั่งได้ที่ www.nokair.com
- สายการบินแอร์เอเชีย สอบถามข้อมูลการเดินทาง ตารางเวลาเที่ยวบิน และสำรองที่นั่งได้ที่ www.airasia.com

การเดินทางภายในจังหวัดพิษณุโลก

ในตัวเมืองพิษณุโลกมีรถชนิดต่างๆ ให้บริการ นักท่องเที่ยวสามารถเลือกใช้บริการยานพาหนะได้หลายรูปแบบตามอัธยาศัย

รถสองแถว

มีวิ่งบริการจากสถานีขนส่งไปยังที่ต่างๆ ในตัวเมือง นักท่องเที่ยวอาจเหมารถสองแถวไปเที่ยวได้ทั้งในเมืองและต่างอำเภอ ราคาวันละ 1,000-2,000 บาท ขึ้นอยู่กับระยะทางและการต่อรอง

รถสามล้อและมอเตอร์ไซค์รับจ้าง

จอดอยู่ตามจุดต่างๆ ในจังหวัด เช่น หน้าตลาดเทศบาล หน้าสถานีขนส่ง ค่าบริการมีทั้งแบบตกลงกันตามแต่ระยะทางและแบบเหมาจ่าย

รถโดยสารประจำทางไม่ปรับอากาศและปรับอากาศ

ให้บริการภายในตัวจังหวัดพิษณุโลก และให้บริการออกจากในตัวจังหวัดวิ่งบริการตลอดเส้นทางสายพิษณุโลก-หล่มสัก

รถแท็กซี่

ให้บริการภายในและภายนอกจังหวัด ในตัวจังหวัดคิดค่าบริการเหมาจ่าย 150 บาท นอกตัวจังหวัดคิดค่าบริการตามมิเตอร์

ระยะทางจากอำเภอเมืองพิษณุโลกไปยังอำเภอต่างๆ คือ

อำเภอนครไทย 97 กิโลเมตร

อำเภอชาติตระการ 136 กิโลเมตร

อำเภอบางระกำ 17 กิโลเมตร

อำเภอบางกระทุ่ม 35 กิโลเมตร

อำเภอพรหมพิราม 40 กิโลเมตร

อำเภอวัดโบสถ์ 30 กิโลเมตร

อำเภอวังทอง 17 กิโลเมตร

อำเภอเนินมะปราง 75 กิโลเมตร

จังหวัดสุโขทัย

จังหวัดสุโขทัยตั้งอยู่ภาคเหนือตอนล่างห่างจากกรุงเทพมหานครตามระยะทางหลวงแผ่นดินประมาณ 440 กิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม โดยตอนเหนือเป็นที่ราบสูงมีภูเขาเป็นแนวยาวมาทางทิศตะวันตก พื้นที่ตอนกลางเป็นที่ราบและตอนใต้เป็นที่ราบสูง มีแม่น้ำไหลผ่านจากเหนือลงใต้มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ เขตอำเภอศรีสัชนาลัย ติดต่อกับ อำเภอวังชิ้น อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ และอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ทิศใต้ เขตอำเภอคีรีมาศ และอำเภอกงไกรลาศ ติดต่อกับ อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร และอำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

ทิศตะวันออก เขตอำเภอกงไกรลาศ อำเภอศรีสำโรง และอำเภอสวรรคโลกติดต่อกับ อำเภอพรหมพิราม อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก และอำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์

ทิศตะวันตก เขตอำเภอบ้านด่านลานหอย และอำเภอทุ่งเสลี่ยม ติดต่อกับ อำเภอเมืองตาก อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก และอำเภอเถิน จังหวัดลำปาง

การเดินทางจากกรุงเทพมหานครมายังจังหวัดสุโขทัย

รถยนต์

จากกรุงเทพฯ สามารถเดินทางได้ 2 เส้นทางคือ

1. จากทางหลวงหมายเลข 1 ผ่านจังหวัดนครสวรรค์ กำแพงเพชร เข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 101 ผ่านอำเภอพรานกระต่าย อำเภอคีรีมาศเข้าสู่จังหวัดสุโขทัย รวมระยะทาง 440 กิโลเมตร
2. จากทางหลวงหมายเลข 1 ไปจนถึงประมาณกิโลเมตรที่ 50 บริเวณแยกอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แล้วเข้าเส้นทางหลวงหมายเลข 32 ผ่านพระนครศรีอยุธยา มุ่งสู่นครสวรรค์ แล้วเข้าทางหลวงหมายเลข 117 ตรงเข้าพิษณุโลก ก่อนจะเปลี่ยนไปใช้ทางหลวงหมายเลข 12 เข้าสู่จังหวัดสุโขทัย รวมระยะทาง 427 กิโลเมตร

รถโดยสารประจำทาง

บริษัท ขนส่ง จำกัด มีรถโดยสารทั้งแบบธรรมดาและปรับอากาศ ออกจากสถานีขนส่งหมอชิต ถนนกำแพงเพชร 2 ทุกวัน ใช้เวลาเดินทางประมาณ 7 ชั่วโมง สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. 0 2537 8055-6, 0 2936 2852-66

บริษัทเดินรถเอกชนวิ่งบริการ ได้แก่ บริษัท วินทัวร์ โทร. 0 5561 1039 กรุงเทพฯ โทร. 0 2 936 3753 บริษัท พิษณุโลกยานยนต์ โทร. 055 258 647, 055 258941 กรุงเทพฯ โทร. 0 2 936 2924-5

รถไฟ

จังหวัดสุโขทัยไม่มีเส้นทางรถไฟผ่านตัวอำเภอเมืองสุโขทัย หากต้องการไปยังอำเภอเมืองสุโขทัยต้องลงรถไฟที่จังหวัดพิษณุโลกแล้วต่อรถมายังสุโขทัย ระยะทางประมาณ 59 กิโลเมตร แต่หากต้องการไปท่องเที่ยวที่อำเภอศรีสัชนาลัยก็ลงรถไฟที่สถานีสวรรคโลก แล้วต่อรถไปยังศรีสัชนาลัย จะใกล้เคียงกว่า สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่หน่วยบริการเดินทาง โทร. 1690, 02 223 7010, 02 223 7020

เครื่องบิน

บริษัทบางกอกแอร์เวย์ จำกัด มีเที่ยวบินที่บินตรงไปสุโขทัยทุกวันๆ ละ 2 เที่ยวบิน สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. 02 229 3456-63 สาขาสุโขทัย โทร. 055 647 225

การเดินทางภายในจังหวัดสุโขทัย

นักท่องเที่ยวสามารถเลือกใช้บริการยานพาหนะได้หลายรูปแบบตามความเหมาะสม คือ **รถโดยสารรอบเมืองสีม่วง-ชมพู**

บริการรับ-ส่งภายในตัวเมือง-สถานีขนส่ง คิวรถอยู่บริเวณหน้าวิทยาลัยอาชีวศึกษา นักท่องเที่ยวสามารถเหมาไปท่องเที่ยวยังสถานที่ต่างๆ ได้

รถสามล้อถีบ

ให้บริการตามจุดต่างๆ ในตัวจังหวัดสุโขทัย มักจอดรออยู่บริเวณตลาดและบริเวณคิวรถไปอำเภอสวรรคโลกและศรีสัชนาลัย ค่าโดยสารเริ่มต้นคนละ 10 บาท

รถชาเล้งสามล้อเครื่อง

นักท่องเที่ยวต้องนั่งด้านหน้าคนขับสามารถนั่งได้ประมาณ 4 คน ให้บริการในเขตตัวเมืองสุโขทัย อัตราค่าบริการเริ่มต้นคนละ 10 บาท

รถประจำทางไปยังอำเภอต่างๆ

ทำรถแต่ละคิวจะอยู่กระจายรอบๆ ตลาดสด ในตัวจังหวัดสุโขทัย

รถเช่า

สุโขทัยมีรถให้เช่าทั้งรถจักรยาน จักรยานยนต์ และรถยนต์ สามารถหาเช่าได้ในตัวเมือง จะอยู่บริเวณหน้าโรงแรมริเวอร์วิว และสามารถติดต่อสอบถามได้จากโรงแรมที่พักอื่นๆ ส่วนบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและศรีสัชนาลัย มีจักรยานให้เช่าขี่ชมโบราณสถานเช่นกัน

ระยะทางจากอำเภอเมืองสุโขทัยไปยังอำเภอต่างๆ คือ

อำเภอบ้านด่านลานหอย 28 กิโลเมตร

อำเภอศรีมาศ 22 กิโลเมตร

อำเภอกงไกรลาศ 21 กิโลเมตร

อำเภอศรีษะนาถ 67 กิโลเมตร

อำเภอศรีสำโรง 20 กิโลเมตร

อำเภอสวรรคโลก 38 กิโลเมตร

อำเภอศรีนคร 54 กิโลเมตร

อำเภอทุ่งเสลี่ยม 68 กิโลเมตร

จังหวัดตาก

จังหวัดตากเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่มากเป็นอันดับ 4 ของประเทศ ตั้งอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ 421 กิโลเมตร บนถนนสายพหลโยธิน อาณาเขตติดต่อกับจังหวัดต่างๆ 9 จังหวัด และ 1 ประเทศ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำพูน และจังหวัดลำปาง

ทิศใต้ ติดต่อกับ จังหวัดอุทัยธานี และจังหวัดกาญจนบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ จังหวัดสุโขทัย จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดอุทัยธานี

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่า

การเดินทางจากกรุงเทพฯมายังจังหวัดตาก

รถยนต์

จากกรุงเทพฯ สามารถใช้ทางหลวงหมายเลข 1 (พหลโยธิน) แล้วเข้าทางหลวงหมายเลข 32 ถนนสายเอเชีย ผ่านพระนครศรีอยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท เข้านครสวรรค์แล้วแยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 1 อีกครั้ง ผ่านเข้ากำแพงเพชร และตรงไปจังหวัดตาก ใช้เวลาเดินทางประมาณ 5-6 ชั่วโมง

รถโดยสารประจำทาง

มีรถประจำทางปรับอากาศสายกรุงเทพฯ-ตาก และกรุงเทพฯ-แม่สอด ออกจากสถานีขนส่งสายเหนือ (หมอชิต 2) ถนนกำแพงเพชร 2 ทุกวัน วันละหลายเที่ยว สอบถามรายละเอียดที่บริษัทขนส่ง จำกัด โทร.1490 www.transport.co.th ปัจจุบันบริษัทขนส่ง จำกัด ได้เปิดให้บริการจองตั๋วรถโดยสารออนไลน์แล้ว ติดต่อได้ที่ www.thaiticketmajor.com นอกจากนี้ยังสามารถซื้อตั๋วออนไลน์

ได้ที่ไทยรูท ดอทคอม www.thairoute.com หรือ ทันจิตต์ทัวร์ โทร. 02 936 3210-3 เชิดชัยทัวร์ โทร. 02 936 0199 ถาวรฟาร์ม โทร. 055 511 504

เครื่องบิน

ไม่มีเที่ยวบินที่บินตรงไปจังหวัดตาก แต่สามารถใช้เที่ยวบินกรุงเทพ-พิษณุโลก ของสายการบินนกแอร์ หรือสายการบินแอร์เอเชีย หรือเที่ยวบินกรุงเทพ-สุโขทัย ของสายการบินบางกอกแอร์เวย์ แล้วเดินทางไปจังหวัดตากโดยรถประจำทางหรือรถเช่าเหมา

มีบริการเที่ยวบินกรุงเทพ-แม่สอดโดยสายการบินหลายสาย ใช้เวลาเดินทางประมาณ 1 ชั่วโมง 30 นาที

- สายการบินโซลาร์แอร์ สอบถามข้อมูลการเดินทาง ตารางเวลาเที่ยวบิน และสำรองที่นั่งได้ที่ หมายเลขโทรศัพท์ 02 535 2455-6 หรือเว็บไซต์ www.solarair.co.th

- สายการบินนกแอร์ เว็บไซต์ www.nokair.com

การเดินทางภายในจังหวัดตาก

ในตัวจังหวัดตากมีรถชนิดต่างๆ ให้บริการ นักท่องเที่ยวสามารถเลือกใช้บริการยานพาหนะต่างๆ ได้หลายรูปแบบตามความเหมาะสม

รถสองแถว

มีวิ่งบริการจากสถานีขนส่งไปยังที่ต่างๆ ในตัวเมือง นักท่องเที่ยวอาจเหมารถสองแถวไปเที่ยวได้ทั้งในเมืองและต่างอำเภอ คิดราคา วันละ 1,000-2,000 บาท ขึ้นอยู่กับระยะทางและการต่อรถ

รถสามล้อเครื่องและมอเตอร์ไซค์รับจ้าง

จอดอยู่ตามจุดต่างๆ ในจังหวัด เช่น หน้าตลาดเทศบาล หน้าสถานีขนส่ง ค่าบริการมีทั้งแบบตกลงกันตามแต่ระยะทางและแบบเหมาจ่าย

ระยะทางจากอำเภอเมืองตากไปยังอำเภอต่างๆ คือ

อำเภอบ้านตาก 22 กิโลเมตร

อำเภอสามเงา 56 กิโลเมตร

อำเภอแม่สอด 86 กิโลเมตร

อำเภอแม่ระมาด 120 กิโลเมตร

อำเภอพบพระ 135 กิโลเมตร

อำเภอท่าสองยาง 170 กิโลเมตร

อำเภออุ้มผาง 221 กิโลเมตร

อำเภอวังเจ้า 29 กิโลเมตร

จังหวัดเพชรบูรณ์

จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นจังหวัดที่มีแนวเขตติดต่อระหว่างภาคเหนือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง ประมาณเส้นรุ้งที่ 16 องศาเหนือ กับเส้นแวงที่ 101 องศาตะวันออก มีพื้นที่ประมาณ 12,668.416 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 7,917,760 ไร่ ส่วนที่กว้างที่สุดของจังหวัด จากด้าน ตะวันออกถึงตะวันตก กว้าง 55 กิโลเมตร ส่วนที่ยาวที่สุดวัดจากเหนือสุดถึงใต้สุด ยาว 296 กิโลเมตร สูงจากระดับทะเล ประมาณ 114 เมตร อยู่ห่างกรุงเทพ 346 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 21 อาณาเขตติดต่อของจังหวัดทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ จังหวัดเลย

ทิศใต้ ติดต่อกับ จังหวัดลพบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ จังหวัดขอนแก่นและชัยภูมิ

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ จังหวัดพิษณุโลก นครสวรรค์ และพิจิตร

การเดินทางจากกรุงเทพมหานครมายังจังหวัดเพชรบูรณ์

รถยนต์

จากกรุงเทพฯ สามารถไปได้ 2 เส้นทางด้วยกัน คือ

1. จากกรุงเทพฯ ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 1 ถึงจังหวัดสระบุรีเลยไปจนถึงสวนพฤกษศาสตร์พุแคตรง กิโลเมตรที่ 125 แยกขวามือเข้าทางหลวงหมายเลข 21 ผ่านอำเภอชัยบาดาล อำเภอศรีเทพ อำเภอวิเชียรบุรี ต่อไปอีก ประมาณ 221 กิโลเมตร ถึงจังหวัดเพชรบูรณ์ รวมระยะทางประมาณ 346 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทาง ประมาณ 5 ชั่วโมง

2. จากกรุงเทพฯ ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 1 ถนนพหลโยธิน ถึงอำเภอรังนกน้อยแล้วแยกเข้าเส้นทาง หลวงหมายเลข 32 ผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท เข้านครสวรรค์ แล้วใช้เส้นทาง หมายเลข 117 ตรงเข้าจังหวัดพิษณุโลก จากนั้นใช้ทางหมายเลข 12 เส้นพิษณุโลก-หล่มสัก ผ่านเขาค้อ-หล่มสัก เข้าจังหวัดเพชรบูรณ์ รวมระยะทาง 547 กิโลเมตร

รถโดยสารประจำทาง

บริษัท ขนส่ง จำกัด มีบริการเดินรถปรับอากาศชั้น 2 และรถธรรมดากรุงเทพฯ-เพชรบูรณ์-หล่มสัก ออกจากสถานีขนส่งหมอชิต 2 สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม โทร. 0 2936 2852-66 สาขาเพชรบูรณ์ โทร. 0 5672 1581 –บริษัทเอกชนบริการเดินรถปรับอากาศชั้น 1 ในเส้นทางเดียวกัน ได้แก่ เพชรทัวร์ โทร. 0 2936 3230 สาขาเพชรบูรณ์ โทร. 0 5672 2818 – บ. ถิ่นสยามทัวร์ โทร. 0 2936 0500, 0 2513 9077 (จากกรุงเทพฯ มีรถประมาณ 8 เที่ยวตั้งแต่วันที่ 09.30 น.- 23.30 น.) สาขา

เพชรบูรณ์ โทร. 0 5672 1913 สาขาหล่มสัก โทร. 0 5670 1613 (จากหล่มสักมีรถประมาณ 7 เที่ยว ตั้งแต่เวลา 08.30 น. – 24.00 น.)

การเดินทางภายในจังหวัดเพชรบูรณ์

นักท่องเที่ยวสามารถเลือกใช้บริการยานพาหนะต่างๆ ได้หลายรูปแบบตามความเหมาะสม

รถสองแถว

เป็นรถสองแถวที่บริการเดินรถไปตามเส้นทางต่างรอบจังหวัดเพชรบูรณ์ เช่น สายเพชรบูรณ์-เขาค้อ สายเพชรบูรณ์-วังชมพู สายเพชรบูรณ์-น้ำตกตาตหมอก เป็นต้น สามารถเหมาไปเที่ยวได้

รถสามล้อ

ให้บริการในเขตตัวเมืองเพชรบูรณ์ อัตราค่าบริการตกลงกันตามระยะทาง และแบบเหมาจ่าย

รถมอเตอร์ไซด์รับจ้าง

มีให้บริการในตัวเมือง มีมากย่านตลาดสดเทศบาล ค่าบริการเริ่มต้นที่ 10 บาท

ระยะทางจากอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ไปยังอำเภอต่างๆ คือ

อำเภอหล่มสัก 44 กิโลเมตร

อำเภอหล่มเก่า 55 กิโลเมตร

อำเภอวังโป่ง 70 กิโลเมตร

อำเภอชนแดน 52 กิโลเมตร

อำเภอหนองไผ่ 16 กิโลเมตร

อำเภอบึงสามพัน 83 กิโลเมตร

อำเภอศรีเทพ 123 กิโลเมตร

อำเภอวิเชียรบุรี 106 กิโลเมตร

อำเภอน้ำหนาว 140 กิโลเมตร

อำเภอเขาค้อ 47 กิโลเมตร

จังหวัดอุดรดิตถ์

อุดรดิตถ์เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคเหนือตอนล่างในแดนล้านนาตะวันออก อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ โดยทางรถยนต์ 491 กิโลเมตร และโดยทางรถไฟ 485 กิโลเมตร มีเนื้อที่กว้างประมาณ 7,838.592 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 4,899,120 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ ติดกับ จังหวัดแพร่และจังหวัดน่าน

ทิศใต้ ติดกับ จังหวัดพิษณุโลก

ทิศตะวันออก ติดกับ จังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดเลยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวโดยเขตชายแดนยาวประมาณ 135 กิโลเมตร
ทิศตะวันตก ติดกับ จังหวัดสุโขทัย

การเดินทางจากกรุงเทพมหานครมายังจังหวัดอุตรดิตถ์

นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางสู่จังหวัดอุตรดิตถ์ได้อย่างสะดวกหลายวิธี ทั้งโดยรถยนต์ส่วนตัว รถประจำทาง และรถไฟ ส่วนทางเครื่องบินต้องลงที่จังหวัดพิษณุโลก เนื่องจากปัจจุบันสนามบินของจังหวัดอุตรดิตถ์ยังไม่เปิดให้บริการเที่ยวบินพาณิชย์

รถยนต์

จากกรุงเทพฯ สามารถไปได้ 2 เส้นทางด้วยกัน คือ

เส้นทางที่ 1 จากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข 1 (พหลโยธิน) จนถึงอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แยกเข้าทางหลวงหมายเลข 32 ผ่านอ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท จนถึงนครสวรรค์ แยกเข้าเส้นทางหมายเลข 117 ถึงพิษณุโลก แล้วใช้ทางหลวงหมายเลข 11 จนถึงจังหวัดอุตรดิตถ์

เส้นทางที่ 2 จากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข 1 (พหลโยธิน) จนถึงอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แยกเข้าทางหลวงหมายเลข 32 ผ่านอ่างทอง สิงห์บุรี จนถึงอำเภออินทร์บุรี แล้วเลี้ยวขวาไปตามทางหลวงหมายเลข 11 จนถึงทางหลวงหมายเลข 12 (พิษณุโลก-หล่มสัก) เลี้ยวซ้ายไปอีก 8 กิโลเมตร แล้วเลี้ยวขวาเข้าทางหลวงหมายเลข 11 จนถึงจังหวัดอุตรดิตถ์

รถโดยสารประจำทาง

มีรถประจำทางปรับอากาศสายกรุงเทพฯ-อุตรดิตถ์ ออกจากสถานีขนส่งสายเหนือ (หมอชิต 2) ถนนกำแพงเพชร 2 ทุกวัน วันละหลายเที่ยว ใช้เวลาเดินทางประมาณ 7 ชั่วโมงครึ่ง สอบถามรายละเอียดได้ที่บริษัท ขนส่ง จำกัด โทร.1490 www.transport.co.th

ปัจจุบันบริษัท ขนส่ง จำกัด ได้เปิดให้บริการจองตั๋วรถโดยสารออนไลน์แล้ว ติดต่อได้ที่ www.thaiticketmajor.com นอกจากนี้ยังสามารถซื้อตั๋วออนไลน์ได้ที่ www.thairoute.com

รถไฟ

การรถไฟแห่งประเทศไทยมีบริการรถไฟออกจากสถานีรถไฟหัวลำโพงไปยังจังหวัดอุตรดิตถ์ทุกวัน วันละ 8 เที่ยว ทั้งรถเร็ว รถด่วน และรถด่วนพิเศษ ใช้เวลาเดินทางประมาณ 6-9 ชั่วโมง สอบถามข้อมูลการเดินทางและราคาตั๋วโดยสารของการรถไฟแห่งประเทศไทย ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ 1690 ทุกวัน ตลอด 24 ชั่วโมง หรือทางเว็บไซต์ www.railway.co.th และจองตั๋วรถไฟก่อนวันเดินทางไม่น้อยกว่า 3 วัน ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ 0-2220-4444 ทุกวัน เวลา 08.30-16.30 น.

รถบริการอื่นๆ

นอกจากนี้ยังมีรถบริการระหว่างจังหวัดอุดรติดกับเมืองและจังหวัดต่างๆ เช่น เชียงใหม่ ลำปาง ลำพูน เชียงราย น่าน แพร่ พะเยา เชียงของ ตาก สุโขทัย พิษณุโลก นครสวรรค์ พิจิตร อุตรดิตถ์ เลย สกลนคร ขอนแก่น อุบลราชธานี นครราชสีมา พัทธยา และระยอง เป็นต้น สอบถามข้อมูลการเดินทางเพิ่มเติมได้ที่สถานีขนส่งอุดรติด โทร. 0-5541-1940

การเดินทางภายในจังหวัดอุดรติด

ในตัวจังหวัดอุดรติดมีรถชนิดต่างๆ ให้บริการ นักท่องเที่ยวสามารถเลือกใช้บริการยานพาหนะต่างๆ ได้หลายรูปแบบตามความเหมาะสม

รถสองแถว

มีวิ่งบริการจากสถานีขนส่งไปยังที่ต่างๆ ในตัวเมือง นักท่องเที่ยวอาจเหมาสองแถวไปเที่ยวได้ทั้งในเมืองและต่างอำเภอ คิดราคาวันละ 1,000-2,000 บาท ขึ้นอยู่กับระยะทางและการต่อรถ

รถสามล้อเครื่องและมอเตอร์ไซด์รับจ้าง

จอดอยู่ตามจุดต่างๆ ในจังหวัด เช่น หน้าตลาดเทศบาล หน้าสถานีขนส่ง ค่าบริการมีทั้งแบบตกลงกันตามแต่ระยะทางและแบบเหมาจ่าย

ระยะทางจากอำเภอเมืองอุดรติดไปยังอำเภอต่างๆ คือ

อำเภอลับแล 8 กิโลเมตร

อำเภอตรอน 24 กิโลเมตร

อำเภอท่าปลา 40 กิโลเมตร

อำเภอทองแสนขัน 42 กิโลเมตร

อำเภอพิชัย 45 กิโลเมตร

อำเภอน้ำปาด 72 กิโลเมตร

อำเภอฟากท่า 113 กิโลเมตร

อำเภอบ้านโคก 165 กิโลเมตร

2.5.2 การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1

การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีนโยบายในการสนับสนุนการพัฒนาและสร้างสรรค์มูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ศาสนา โดยให้สุโขทัยและพิษณุโลกเป็นศูนย์กลาง และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ โดยให้เพชรบูรณ์และอุดรติดเป็นศูนย์กลาง เพื่อเป็นแหล่งสร้างรายได้ที่สำคัญและยั่งยืน นอกจากนี้ยังมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ที่สามารถนำมา

สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชน และตลาดสินค้าที่ระลึกหรือสินค้าประจำถิ่น เช่น ผ้าทอจังหวัด อุดรดิตถ์ ทองสุโขทัยลายโบราณที่จังหวัดสุโขทัย ศิลปะประดิษฐ์และอาหารแปรรูปของจังหวัด พิษณุโลก (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2552) ซึ่งรายละเอียดด้านการท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

จังหวัดพิษณุโลก

พิษณุโลกเป็นจังหวัดที่มีความสำคัญในทางประวัติศาสตร์ โดยในสมัยอยุธยา เมืองพิษณุโลกเป็นเมืองกึ่งกลางระหว่างกรุงศรีอยุธยาและอาณาจักรฝ่ายเหนือ และได้เป็นราชธานีแทนกรุงศรีอยุธยานานถึง 25 ปีในรัชสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ หลังจากนั้นก็มีฐานะเป็นเมืองลูกหลวง เป็นหน้าด่านสำคัญในการสกัดกั้นกองทัพพม่า เมื่อครั้งสมเด็จพระนเรศวรมหาราชดำรงฐานะพระมหาอุปราชครองเมืองพิษณุโลก ขณะนั้นไทยตกเป็นเมืองขึ้นของพม่า สมเด็จพระนเรศวรฯ ได้ทรงรวบรวมชาวพิษณุโลกกอบกู้อิสรภาพได้ใน พ.ศ. 2127 จนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกได้ทรงดำริให้รื้อกำแพงเมืองพิษณุโลกเพื่อไม่ให้ข้าศึกใช้เป็นที่ยึดมั่น จนถึง พ.ศ. 2437 รัชกาลที่ 5 โปรดเกล้าฯ ให้ยกฐานะเมืองพิษณุโลกขึ้นเป็นมณฑล เรียกว่า มณฑลพิษณุโลก ต่อมาเมื่อยกเลิกการปกครองแบบมณฑลแล้ว พิษณุโลกจึงมีฐานะเป็นจังหวัดมาจนถึงปัจจุบัน ดังนั้น สถานที่สำคัญหลายแห่งในจังหวัดพิษณุโลก จึงอิงอยู่กับสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ และศาสนา ได้แก่

- วัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร หรือ วัดใหญ่ ที่มีพระพุทธชินราช เป็นพระประธานองค์ใหญ่ ประดิษฐานในวิหาร วัดใหญ่เป็นพระอารามหลวงที่สำคัญของจังหวัด ที่ไม่เพียงสำคัญต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดเท่านั้น แต่เป็นศูนย์รวมทางจิตใจของชาวเมืองด้วย สร้างขึ้นพร้อมกับการสร้างเมืองเมื่อ พ.ศ. 1900 ในสมัยสมเด็จพระมหาธรรมราชาลิไทแห่งกรุงสุโขทัย และโดยที่วัดใหญ่เป็นศูนย์กลางที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างชาติที่มายังจังหวัดพิษณุโลก ดังนั้น บริเวณโดยรอบวัดใหญ่จึงเป็นทั้งศูนย์กลางการค้าขายทั้งของที่ระลึก ของฝากนักท่องเที่ยว พระเครื่อง ตลอดจนแหล่งค้าส่งค้าปลีกของพืชวัตถุสมุนไพรนานาชนิดด้วย

- ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ซึ่งตั้งอยู่ในโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม แต่เดิมบริเวณโรงเรียนเคยเป็นพระราชวังจันทน์มาก่อน โดยกรมศิลปากรได้ขุดค้นพบแนวเขตพระราชฐานพระราชวังจันทน์ซึ่งเป็นสถานที่พระราชสมภพของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเมื่อเดือนมีนาคม 2535

- วัดสำคัญหลายแห่ง เช่น วัดนางพญา วัดราชบูรณะ วัดจุฬามณี เป็นต้น
- ด้วยสภาพภูมิประเทศในหลายพื้นที่ของจังหวัดพิษณุโลก ทำให้มีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญหลายแห่ง เช่น อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง น้ำตกแก่งโสภา น้ำตกแก่งซอง เขต

ห้ามล่าสัตว์ป่าถ้าฆ่าพล อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า (ตั้งอยู่
บนรอยต่อของสามจังหวัด คือ พิษณุโลก เพชรบูรณ์ และเลย)

นอกจากนี้ยังมีการร่วมมือกันระหว่างพิษณุโลก สุโขทัย และเพชรบูรณ์ ในการส่งเสริมธุรกิจการ
ท่องเที่ยว โดยเฉพาะในการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม ในจังหวัดพิษณุโลก ได้มีธุรกิจ
โรงแรมขนาดเล็กหรือโรงแรมบูติคเกิดขึ้นหลายแห่ง ทั้งในเมือง และนอกเมือง เพื่อรองรับ
นักท่องเที่ยวรุ่นใหม่ มีร้านอาหารที่มีชื่อเสียงมากมายหลายแห่ง โดยเฉพาะที่บริเวณริมแม่น้ำ
น่าน และภายในตัวเมือง ได้จัดให้มีกิจกรรมการนำสามล้อถีบ ซึ่งเคยเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน
ของคนพิษณุโลกในอดีต มาทำเป็นกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยว โดยเป็นสามล้อทัวร์ เพื่อพา
นักท่องเที่ยวชมชีวิตยามราตรีของพิษณุโลก บนเส้นทางย่านตลาดอาหารนานาชาติบริเวณริมแม่น้ำ
น่าน ถนนพุทธบูชา ย่านธุรกิจต่างๆ ซึ่งมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่น่าสนใจ

เทศกาลและงานประเพณี

1. งานสมเด็จพะพระนครรวมหาราชและงานกาชาด

จัดเป็นประจำทุกปีช่วงเดือนมกราคม ณ ศาลากลางจังหวัด

2. งานประเพณีแข่งขันเรือยาวชิงถ้วยพระราชทาน

จัดเป็นประจำทุกปีในช่วงเดือนกันยายน บริเวณลำน้ำน่าน หน้าวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ
วรมหาวิหาร

แนะนำของฝาก

1. กลัวยตากบางกระทุ่ม

มีเนื้อนุ่ม รสชาติหอมหวาน หาซื้อได้ที่ร้านค้าของฝากทั่วไปในจังหวัด

2. ไม้กวาดบ้านนาจาน

ไม้กวาดทำจากดอกหญ้าแท้ ใช้ด้ามหวายอย่างดี ฝีมือนะเลียด ราคาไม่แพง หาซื้อได้ที่
หมู่บ้านนาจาน อำเภอชาติตระการ

จังหวัดสุโขทัย

อัตลักษณ์ที่สำคัญของจังหวัดสุโขทัย คือในเรื่องของศิลปวัฒนธรรมและประเพณีดั้งเดิมตั้งแต่
สมัยสุโขทัย ซึ่งเคยเป็นราชธานีแห่งแรกของไทยเมื่อสมัย 700 ปีก่อน ราชวงศ์สุโขทัยมีกษัตริย์
ปกครองหลายพระองค์ ที่สำคัญคือ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ผู้ทรงประดิษฐ์อักษรไทย วางรากฐาน
การเมือง การปกครอง ศาสนา ตลอดจนขยายอาณาเขตออกไปอย่างกว้างขวาง และด้วยความสำคัญ
ในฐานะที่เป็นเอกลักษณ์ทางศิลปะของไทยในสมัยเริ่มสร้างอาณาจักรที่ยังหลงเหลืออยู่ในอุทยาน
ประวัติศาสตร์สุโขทัย ร่องรอยของอารยธรรมอันรุ่งเรือง สถาปัตยกรรมอันงดงามวิจิตรบรรจง และ

เป็นร่องรอยอดีตแห่งความภาคภูมิใจของคนไทย ทำให้ได้รับการยกย่องให้เป็น มรดกโลก โดย องค์การ UNESCO เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2534

สถานที่สำคัญในจังหวัดสุโขทัย ที่เป็นเอกลักษณ์สำคัญในการเชื่อมโยงสู่การประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวและที่เกี่ยวข้อง คือ

- อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เมืองเก่าสุโขทัยห่างจากตัวจังหวัดสุโขทัยไปทางทิศตะวันตก ประมาณ 12 กิโลเมตร สายสุโขทัย-ตาก ภายในอุทยานมีสถานที่สำคัญที่เป็นพระราชวัง ศาสนสถาน โบราณสถาน โดยมีคูเมือง กำแพงเมือง และประตูเมืองโบราณล้อมรอบอยู่ในรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส โดยสถานที่สำคัญภายในกำแพงเมือง เช่น พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช วัดมหาธาตุ วัดชนะสงคราม (เดิมเรียกว่า วัดราชบูรณะ) เนินประสาธพระร่วงหรือเขตพระราชวังในสมัยสุโขทัย วัดตระพังเงิน วัดศรีสวาย วัดสระศรี สถานที่สำคัญนอกกำแพงเมืองด้านเหนือ คือ แหล่งโบราณคดี เครื่องปั้นดินเผาสุโขทัย (เตาทุเรียง) วัดพระพายหลวง ซึ่งเป็นโบราณสถานขนาดใหญ่มีความสำคัญเป็นอันดับสองรองจากวัดมหาธาตุ วัดศรีชุม โบราณสถานนอกกำแพงเมืองด้านตะวันตก เช่น วัดช้างรอบ วัดสะพานหิน โบราณสถานนอกกำแพงเมืองด้านใต้ เช่น วัดเชตุพน ส่วนด้านตะวันออก ได้แก่ วัดช้างล้อม วัดตระพังทองหลวง เป็นต้น

- อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย ตำบลศรีสัชนาลัย เดิมชื่อเมืองเชลียง แล้วเปลี่ยนชื่อเป็น เมืองศรีสัชนาลัยในสมัยกษัตริย์ราชวงศ์พระร่วงขึ้นครองกรุงสุโขทัย และได้สร้างเมืองขึ้นใหม่เป็น ศูนย์กลางการปกครองแทนเมืองเชลียง ในบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์มีโบราณสถานและ โบราณวัตถุทั้งหมด 215 แห่ง สำรวจค้นพบแล้ว 204 แห่ง

นอกจากนี้จังหวัดสุโขทัยยังมีการผลิตสินค้าที่สำคัญ ที่เรียกได้ว่าเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด และ ล้วนเป็นการผลิตที่ต่อยอดมาจากทุนทางวัฒนธรรมในพื้นที่ ได้แก่

- อาหารพื้นเมือง ที่เป็นของฝากมีชื่อ คือ ถั่วทอดสุโขทัย ซึ่งมีการถ่ายทอดสูตรดั้งเดิมจากรุ่น ปู่ย่ามาสู่รุ่นหลาน นอกจากนี้ ยังมีขนมเกลียวสุโขทัย กล้วยอบเนย ทองม้วนกงไกรลาส ฯลฯ ซึ่งมี ผู้ประกอบการขนาดเล็กอยู่เป็นจำนวนมาก ส่วนอาหารที่โด่งดังและนับว่าเป็นของประจำถิ่น ได้แก่ ก๋วยเตี๋ยวสุโขทัย ซึ่งมีผู้ประกอบการที่โดดเด่นอยู่มากมายหลายร้าน และแต่ละชนิดล้วนแต่มีชื่อของ พื้นที่แสดงไว้ในผลิตภัณฑ์ด้วยเสมอ

- เครื่องปั้นดินเผาทุ่งหลวง จังหวัดสุโขทัย เป็นงานดินเผาที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เช่น กระถาง ต้นไม้ แจกัน โอ่งน้ำ โคมไฟ และมีลายฉลุรูปสัตว์ตัวเล็กตัวน้อย เช่น กบ อีงอ่าง และสุนัข รวมตลอด จนถึงงานสังคโลกด้วย

- ผ้าทอบ้านหาดเสี้ยว ผ้าขึ้นตีนจก จังหวัด สุโขทัย บ้านหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย เป็นแห่ง ทอผ้าขึ้นตีนจกที่มีชื่อเสียงของจังหวัดสุโขทัย ประชากรที่นี่เป็นชาวไทยพวนที่อพยพมาจากเมืองพวน

ทางตอนเหนือของเวียงจันทน์เมื่อร้อยกว่าปีก่อน มีฝีมือการทอที่ประณีตงดงาม ซึ่งโครงสร้างและลวดลายบนผืนผ้าจะแตกต่างจากกลุ่มผ้าชิ้นอื่นๆ

- เครื่องทองและเครื่องเงินโบราณสุโขทัย งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านสุโขทัยที่มีชื่อเสียงและได้รับความนิยมอย่างสูงสุด คือ ทองโบราณ หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า ทองสุโขทัย ซึ่งเป็นเครื่องประดับที่เป็นงานฝีมืออันมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นเฉพาะตัวสวยงามแปลกตา และมีรูปแบบหลากหลายซึ่งได้จากแรงบันดาลใจจากลวดลายโบราณของสุโขทัย เป็นงานที่ทำด้วยมือจากช่างฝีมือในท้องถิ่นช่างทองแต่ละร้านส่วนใหญ่เป็นเครือญาติและเพื่อนบ้านกัน จึงได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยนการทำลวดลายทองจากกันและกันโดยการสอน การสังเกต การฝึกทำ ทำให้เกิดการสานต่อภูมิปัญญาการทำทองศรีสัชนาลัย ถ่ายทอดความรู้และฝีมือสืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น จนมาเป็นอัตลักษณ์อย่างหนึ่งของจังหวัดสุโขทัย

ซึ่งในส่วนของสินค้าทางด้านศิลปหัตถกรรม หรือผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทต่างๆ ที่เป็นของฝากของที่ระลึก ที่สะท้อนถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมของคนสุโขทัย รวมถึงสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดสุโขทัยนั้น สามารถเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ได้ เช่น “เส้นทางสักการะ 9 มงคล เมืองมรดกโลกสุโขทัย” ซึ่งเป็นเส้นทางที่เชื่อมโยงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในพุทธศาสนสถาน และเทวสถานสำคัญทั่วเมืองสุโขทัยด้วย ดังนั้น จึงมีความต้องการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในด้านการบริหารจัดการระบบข้อมูลด้านการท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐานที่รองรับนักท่องเที่ยว การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวทั้งในด้านความรู้และความสามารถหรือคุณภาพของการให้บริการ

เทศกาลและงานประเพณี

1. งานวันพ่อขุนรามคำแหงมหาราช

จัดเป็นประจำทุกปีในวันที่ 17 มกราคม ณ บริเวณพระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช อุทยานประวัติศาสตร์ อ่างทองเมือง

2. เทศกาลการแข่งขันเรือพายเทโวโรหนะ

จัดเป็นประจำทุกปีในช่วงเดือนตุลาคม ณ บริเวณลำน้ำยมและศาลากลางจังหวัด

3. ประเพณีลอยกระทงเผาเทียนเล่นไฟ

จัดเป็นประจำทุกปีในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 (ประมาณเดือนพฤศจิกายน) บริเวณอุทยานประวัติศาสตร์

แนะนำของฝาก

1. ถั่วทอด

มีรสหวานมัน ความพิเศษ คือ มีส่วนผสมของแป้งข้าวเจ้า แป้งหมี่ ไข่ กะทิ เกลือ พริกไทย และกลอยหั่น เพื่อเพิ่มรสชาติ หาซื้อได้ที่ร้านขายของฝากอำเภอศรีสำโรง

2. เครื่องประดับทองและเงินลายโบราณ

เป็นการทำเครื่องประดับทองและเงินเลียนแบบลวดลายมาจากภาพสลักนูนต่ำในโบราณสถานต่างๆ หาซื้อได้ที่บ้านท่าชัย อำเภอศรีสัชนาลัย

3. ผ้าทอพื้นเมืองสุโขทัย

หัตถกรรมพื้นบ้านที่สืบทอดกันมาแต่อดีต มีหลายรูปแบบ เช่น ผ้าพื้น ผ้าขิด ผ้ามุก หาซื้อได้ที่ศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้านโบราณบ้านหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย

จังหวัดตาก

จังหวัดตากเป็นจังหวัดชายแดนด้านไทย-เมียนมาที่สำคัญ เพราะมีพื้นที่ชายแดนเป็นระยะทางยาว และมีด่านการค้าชายแดนที่สำคัญคือ ด่านแม่สอด ซึ่งเป็นจุดเชื่อมโยงบนเส้นทาง East-West Corridor เชื่อมต่อกับเมืองเมียวดีของพม่า สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นป่าไม้และภูเขา ซึ่งแบ่งพื้นที่ออกเป็นสองฝั่ง คือ ตากฝั่งตะวันออก และตากฝั่งตะวันตก ซึ่งในสองฝั่งนี้มีลักษณะทางในพื้นที่หลักคือ อำเภอแม่สอดนั้นมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม และมีวัฒนธรรมชนเผ่า เพราะมีทั้งคนไทย คนไทยเชื้อสายจีน เชื้อสายบังคลาเทศ คนพม่า คนชนเผ่าต่างๆ ที่อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างกลมกลืน คนพม่าส่วนหนึ่งก็ไปวัดเป็นประจำ คนไทยเชื้อสายจีนซึ่งเป็นนักธุรกิจในพื้นที่ที่มีการรวมตัวกันอย่างเข้มแข็งพอสมควรและให้มีศาลเจ้าเพียงแห่งเดียวเพื่อไม่ให้มีการแยกแยะ และมีประเพณีจัดงานเทศกาลตรุษจีนเป็นประจำทุกปี รวมทั้งเทศกาลแจกทานในช่วงเดือนสิงหาคมด้วย และในบางพื้นที่ที่มีการใช้วัฒนธรรมชนเผ่ามาเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวหรือซื้อสินค้าท้องถิ่นด้วยเช่นกัน สำหรับในพื้นที่อำเภอเมืองนั้น งานประเพณีสำคัญซึ่งเป็นโอกาสทางธุรกิจของหลายๆ กลุ่มคือ งานประเพณีลอยกระทงสาย ซึ่งเป็นงานใหญ่งานเดียวในพื้นที่ที่สามารถดึงดูดคนต่างถิ่นเข้ามาในจังหวัดได้จำนวนมาก ถึงแม้จะมีวัฒนธรรมหรือประวัติศาสตร์ด้านอื่นๆ อยู่ด้วย แต่ก็ยังไม่เป็นที่รู้จักทั่วไปมากนัก

นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่เข้ามาในพื้นที่จังหวัดตาก มักมีจุดหมายปลายทางที่แม่สอดหรืออุ้มผาง โดยเป็นทั้งกลุ่มที่มาท่องเที่ยวเชิงเกษตร ท่องเที่ยวธรรมชาติ และท่องเที่ยวในพื้นที่ของวัฒนธรรมชนเผ่า การเข้ามาซื้อสินค้าที่ตลาดริมเมยที่ด่านชายแดน ซื้เฟอร์นิเจอร์หรือของตกแต่งทำจากไม้ และการใช้ด่านแม่สอดเป็นเส้นทางผ่านเข้าประเทศพม่า ในส่วนของแม่สอดนั้น แม้จะไม่มีห้างสรรพสินค้าใหญ่ๆ อาคารขนาดใหญ่ หรือโมเดิร์นเทรดให้เห็น แต่ด้วยเศรษฐกิจที่ดีของแม่สอด ทำให้ประชากรมีกำลังซื้อ รวมกับกำลังซื้อของนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างชาติด้วย ดังนั้น ธุรกิจร้านอาหารในแม่สอดนั้น จึงมีทั้งในแบบร้านอาหารท้องถิ่น แผงขายอาหาร และร้านอาหารขนาดใหญ่ ร้านกึ่งเผ่า สวนอาหารต่างๆ รวมทั้งร้านกาแฟทันสมัย ซึ่งไม่เพียงแต่รองรับนักท่องเที่ยว แต่ยังรองรับคนในพื้นที่ด้วย ซึ่งผู้ประกอบการในพื้นที่นั้น เป็นกลุ่มที่มีกำลังซื้อ และนอกจากนักท่องเที่ยวต่างชาติแล้ว

ยังมีคนต่างชาติที่ทำงานอยู่ในหน่วยงาน NGO หรือ UN เข้ามาอยู่ในพื้นที่จำนวนไม่น้อยด้วย ร้านอาหารที่ให้บริการอยู่ในพื้นที่แม่สอด จึงต้องมีการสร้างเอกลักษณ์ของตัวเอง และแข่งขันกันในด้านคุณภาพอาหารและคุณภาพการให้บริการ บรรยากาศของสถานที่

เทศกาลและงานประเพณี

1. ประเพณีขึ้นธาตุเดือนเก้า

จัดเป็นประจำทุกปีในช่วงปลายเดือนพฤษภาคม หรือมิถุนายน ณ วัดพระบรมธาตุ อำเภอบ้านตาก

2. ประเพณีลอยกระทงสายไหลประทีปพันดวง

จัดเป็นประจำทุกปีในเดือนพฤศจิกายน ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 บริเวณริมแม่น้ำปิง อำเภอเมือง

แนะนำของฝาก

1. แสงเผ่และฮาละหว่า

เป็นขนมหวานของพม่า มีรสชาติหวานมัน แสงเผ่จะคล้ายข้าวเหนียวแดง คือ ทำจากข้าวเหนียว น้ำอ้อย ราดด้วยกะทิแล้วนำมาปิ้ง ส่วนฮาละหว่าทำจากแป้งข้าวเจ้า น้ำตาลทราย กะทิและสาคุเม็ดเล็ก หาซื้อได้ที่ตลาดสดเทศบาล อำเภอแม่สอด

2. พลอยและอัญมณี

ขึ้นชื่อเรื่องความสวยงาม สามารถหาซื้อได้ที่อำเภอแม่สอด มีร้านขายพลอยให้เลือกมากมาย

จังหวัดเพชรบูรณ์

จังหวัดเพชรบูรณ์มีสถานที่สำคัญหลายแห่งที่เป็นทั้งทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญจากประวัติศาสตร์ เคยเป็นฐานที่มั่นใหญ่ในการเผยแพร่ลัทธิคอมมิวนิสต์ ในช่วงปี 2511-2525 ด้วย ได้แก่ อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า ซึ่งเป็นเทือกเขาสลับซับซ้อน มีพื้นที่ครอบคลุมรอยต่อสามจังหวัดคือ เพชรบูรณ์ อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย และอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก ภูหินร่องกล้าเป็นแหล่งกำเนิดของประวัติศาสตร์การสู้รบอันยาวนานอันเนื่องมาจากความขัดแย้งและแตกแยกทางการเมือง แนวคิดและลัทธิ เป็นวีรกรรมของนักรบไทย และอุทยานแห่งชาติเขาค้อ เป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม ทั้งน้ำตก ถ้ำ เกาะ แก่ง หน้าผา และอดีตสมรภูมิการสู้รบด้วย นอกจากนี้ ยังมีอุทยานแห่งชาติน้ำหนาว ในพื้นที่อำเภอหล่มเก่า หล่มสัก และน้ำหนาว ของจังหวัดเพชรบูรณ์ และอำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ (เป็นแนวเขตกั้นระหว่างภาคอีสานและภาคเหนือ) ซึ่งอุทยานแห่งชาติต่างๆ เหล่านี้ ล้วนเป็นแรงดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้าไปในพื้นที่ และ

ดึงดูดธุรกิจโรงแรมที่พักและรีสอร์ทต่างๆ เข้าไปตั้งในพื้นที่ใกล้เคียงด้วย โดยนอกจากการเข้าไปสัมผัสสภาพภูมิอากาศหนาวเย็นในฤดูหนาวแล้ว ยังมีกิจกรรมประเภทเดินป่าหรือขี่จักรยานศึกษาธรรมชาติ ชมประวัติศาสตร์ เทียวถ้ำ/ธรณีวิทยา ชมพรรณไม้ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมการท่องเที่ยวที่แตกต่างจากพื้นที่จังหวัดอื่นๆ

จากความโดดเด่นในด้านพื้นที่และทรัพยากรสิ่งแวดล้อมนับได้ว่าเป็นจุดแข็งของจังหวัดเพชรบูรณ์ในเรื่องการส่งเสริมการท่องเที่ยว จากทุนทางธรรมชาติที่สำคัญทั้งความสวยงามทางธรรมชาติและสภาพภูมิอากาศที่หนาวเย็นในฤดูหนาว ทำให้เป็นโอกาสสำหรับธุรกิจที่รองรับการท่องเที่ยวในแต่ละรูปแบบ และการส่งเสริมการผลิตในภาคเกษตรโดยเน้นในด้านเกษตรปลอดภัย การเกษตรแบบผสมผสาน และด้วยศักยภาพของภูมิอากาศที่ดี ทำให้สามารถดำเนินธุรกิจในรูปแบบศูนย์สุขภาพ การดูแลสุขภาพโดยแนวสุขภาพทางเลือก หรือการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม การผลิตผลิตภัณฑ์ด้านผัก ผลไม้ พืชสมุนไพร ผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติต่างๆ ตัวอย่างธุรกิจที่มีชื่อเสียง เช่น ไร่ปีเอ้น ที่ผลิตพืชผักผลไม้เมืองหนาว โดยผสมผสานเทคโนโลยีการผลิตกับภูมิปัญญาเดิมและระบบเกษตรอินทรีย์ บริษัทจุลไหมไทยซึ่งผลิตเส้นใยไหมและมีไร่หม่อนกว่าสองพันไร่ที่เปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าชมได้

เทศกาลและงานประเพณี

1. งานกาชาดมะขามหวานนครบาลเพชรบูรณ์

จัดเป็นประจำทุกปีในช่วงปลายเดือนมกราคม บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัดหลังใหม่

2. งานประเพณีอุ้มพระดำน้ำ

จัดเป็นประจำทุกปีในวันแรม 15 ค่ำ เดือน 10 ตรงกับวันสารทไทยช่วงเดือนกันยายน-ตุลาคม บริเวณท่าน้ำวัดโบสถ์ชนะมาร อำเภอเมือง

3. ประเพณีเส็งกลอง ล่องโคมไฟ ไหว้พ่อขุนผาเมือง

จัดเป็นประจำทุกปีในช่วงวันที่ 29 ธันวาคม – 2 มกราคม บริเวณลานอนุสาวรีย์พ่อขุนผาเมือง อำเภอหล่มสัก

แนะนำของฝาก

1. ไก่ย่างวิเชียรบุรี

หนังเหลืองแห้งกรอบ เนื้อสุกทั่ว น้ำจิ้มรสชาติจัดจ้านเป็นเอกลักษณ์ไม่เหมือนใคร หาซื้อได้ที่บริเวณสามแยกวิเชียรบุรี อำเภอวิเชียรบุรี

2. มะขามหวาน

มีหลากหลายพันธุ์ ช่วงเวลาที่เหมาะสมแก่การเลือกซื้อคือ ประมาณปลายเดือนมกราคม เพราะเป็นช่วงฤดูกาลออกผลของมะขามหวาน หาซื้อได้ตามร้านข้างทางและที่ร้านขายของฝากทั่วไปในจังหวัด

3. ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากพืชเมืองหนาว เช่น น้ำผลไม้ ผลไม้อบแห้ง แยม

หาซื้อได้ที่ร้านขายของฝาก อำเภอเขาค้อ

จังหวัดอุตรดิตถ์

อุตรดิตถ์เป็นเมืองเก่าแก่ด้านล้านนาตะวันออก มีหลักฐานการค้นพบโบราณวัตถุสมัยก่อนประวัติศาสตร์ สมัยอยุธยา และสมัยธนบุรี มีเมืองพิชัยและสวรรคบุรีเป็นเมืองที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ เป็นเมืองหน้าด่านของกรุงศรีอยุธยา เดิมทีตัวเมืองอุตรดิตถ์เป็นเพียงตำบล ชื่อบางโพธิ์ทำอิฐ ขึ้นกับเมืองพิชัยซึ่งมีประวัติศาสตร์มานับตั้งแต่สุโขทัย โดยในสมัยกรุงธนบุรี เมื่อกองทัพพม่ายกมาถึงเมืองพิชัย เจ้าพระยาสุรสีห์กับพระยาพิชัยได้ตีทัพพม่าแตกกลับไป โดยในการรบครั้งนี้ พระยาพิชัยถือดาบสองมือเข้าไล่ฟันพม่าจนดาบหัก เป็นที่เลื่องลือ และเรียกกันว่า “พระยาพิชัยดาบหัก” นับแต่นั้นมา

ในสมัยรัตนโกสินทร์ ตำบลบางโพธิ์ทำอิฐซึ่งอยู่ทางขวาของแม่น้ำน่าน มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วจากการที่เป็นท่าเรือขนถ่ายสินค้า ทั้งสินค้าจากเมืองหลวงพระบาง เมืองแพร่ เมืองน่าน ตลอดจนแคว้นสิบสองปันนาที่นำสินค้าพื้นเมืองเดินบกลงมา จำหน่ายแล้วส่งต่อไปยังกรุงเทพฯ จนในปี พ.ศ. 2430 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เห็นว่าตำบลบางโพธิ์ทำอิฐคงจะเจริญต่อไป ในภายหน้าด้วยเป็นทำเลการค้าอย่างดีริมแม่น้ำน่าน ราษฎรก็อพยพเข้ามาอยู่อาศัยมากขึ้นทุกปี จึงโปรดให้ตั้งเป็นเมืองอุตรดิตถ์ อันหมายถึง เมืองท่าแห่งทิศเหนือ ขึ้นอยู่กับเมืองพิชัย ต่อมาอุตรดิตถ์ได้กลายเป็นชุมชนขนาดใหญ่กว่าเมืองพิชัยเสียอีก จึงได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นจังหวัดและเมืองพิชัยเลื่อนลงไปเป็นอำเภอหนึ่งขึ้นกับจังหวัดอุตรดิตถ์จนทุกวันนี้

หลังจากการตัดเส้นทางรถไฟผ่านเมืองอุตรดิตถ์สำเร็จในสมัยรัชกาลที่ 6 ได้ทำให้แหล่งชุมนุมการค้าย่านท่าเสาและท่าอิฐเริ่มหมดความสำคัญลง เพราะรถไฟสามารถวิ่งขึ้นเมืองเหนือได้โดยไม่ต้องหยุดขนถ่ายเสบียงที่เมืองอุตรดิตถ์ และประกอบกับการที่ทางราชการสร้างเขื่อนสิริกิติ์ปิดกั้นแม่น้ำน่านในเขตอำเภอท่าปลาในปี 2510 ทำให้การคมนาคมทางน้ำยุติลงสิ้นเชิง โดยในช่วงก่อนปี 2500 นั้น เส้นทางคมนาคมทางถนนในจังหวัดอุตรดิตถ์มีเพียงไม่กี่เส้นทาง และด้วยทำเลที่ตั้งและความไม่สะดวกในการคมนาคมทางถนนในช่วงนั้นดังกล่าว ทำให้ตัวเมืองอุตรดิตถ์ซึ่งเคยเป็นศูนย์กลางการคมนาคมของภาคเหนือกลายเป็นเมืองในมุมปิด ไม่เหมือนเมื่อครั้งการคมนาคมทางน้ำรุ่งเรือง และด้วยภูมิประเทศที่ไม่เอื้ออำนวยดังกล่าว จึงทำให้ในช่วงต่อมารัฐบาลได้หันมาพัฒนาเมืองพิษณุโลกให้

เป็นศูนย์กลางแห่งภาคเหนือตอนล่างแทน จนในปี 2522 ทางกรมได้ตัดทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 11 ทำให้เมืองอุตรดิตถ์เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงและมีการพัฒนามากขึ้นตามลำดับ เพราะทางเส้นนี้เป็นเส้นทางส่วนหนึ่งของถนนสายเอเชียที่ตัดผ่านมาจากจังหวัดพิษณุโลกผ่านนอกเมืองอุตรดิตถ์เข้าสู่จังหวัดแพร่ ทำให้เส้นทางนี้กลายเป็นเส้นทางคมนาคมทางบกสายหลักของจังหวัดอุตรดิตถ์และกลายเป็นทางผ่านสำคัญเพื่อเข้าสู่ภาคเหนือตอนบน

ทุนทางด้านวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการนำมาใช้ประโยชน์ในด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ โบราณสถานหลายแห่งในจังหวัด เช่น วัดพระแท่นศิลาอาสน์ วัดพระฝางสว่างคบุรีมุนีนาถ วัดพระยืนพุทธบาทยุคล วัดพระบรมธาตุทุ่งยั้ง ชากเมืองโบราณสมัยอาณาจักรสุโขทัย แหล่งโบราณคดีก่อนประวัติศาสตร์ และสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว อุทยานแห่งชาติคลองตรอน อุทยานแห่งชาติลำน้ำน่าน วนอุทยานต้นสักใหญ่ เป็นต้น แต่ในปัจจุบัน ยังไม่ได้มีการประชาสัมพันธ์มากนัก หรือไม่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวในวงกว้าง ทำให้เป็นข้อจำกัดของผู้ประกอบการที่อยู่ในพื้นที่ด้วย อย่างไรก็ตาม จังหวัดอุตรดิตถ์มีศักยภาพในด้านการผลิตพืชผลเกษตร โดยเฉพาะการทำสวนผลไม้ รวมทั้งการแปรรูปผลผลิตเกษตร ดังนั้น การเพิ่มมูลค่าของผลไม้และการพัฒนากลไกด้านการบริหารจัดการของการค้าผลไม้ ซึ่งหากเชื่อมโยงเข้ากับโอกาสที่เพิ่มขึ้นจากการเปิดด่านการค้าชายแดน นอกจากจะเพิ่มมูลค่าทางการค้าแล้ว ยังสามารถเชื่อมโยงจุดแข็งนี้เข้ากับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้ด้วย

เทศกาลและงานประเพณี

1. งานพระยาพิชัยดาบหักและงานกาชาด

จัดเป็นประจำทุกปีระหว่างวันที่ 7 – 16 มกราคม บริเวณสนามกีฬาพระยาพิชัยดาบหัก หน้าศาลากลางจังหวัด

2. งานนมัสการหลวงพ่โตและมหารัชมงคลดีเมืองพิชัย

จัดเป็นประจำทุกปีระหว่างวันที่ 2 – 6 กุมภาพันธ์ บริเวณวัดพระธาตุ อำเภอพิชัย

3. งานนมัสการพระแท่นศิลาอาสน์ พระพุทธบาทยุคลและพระนอนพุทธไสยาสน์

จัดเป็นประจำทุกปีในเดือนกุมภาพันธ์ วันขึ้น 8 – 15 ค่ำ เดือน 3 (วันมาฆบูชา) ณ วัดพระแท่นศิลาอาสน์ วัดพระยืนพุทธบาทยุคล และวัดพระนอนพุทธไสยาสน์ อำเภอลับแล

แนะนำของฝาก

1. แร่เหล็กน้ำพี้

ขึ้นชื่อในด้านความศักดิ์สิทธิ์ ทนทาน เป็นผลิตภัณฑ์ประเภทมีด ดาบ และวัตถุมงคล สามารถหาซื้อได้ที่ตำบลน้ำพี้ อำเภอทองแสนขัน

2. ชื่นตื้นจก

ผ้าขึ้นพื้นเมืองที่มีลวดลายงดงาม หาซื้อได้ที่ร้านขายของที่ระลึกในอำเภอลับแล

3. ไม้กวาดตองกง

ไม้กวาดขึ้นชื่อของจังหวัดอุตรดิตถ์ หาซื้อได้ที่ร้านขายของที่ระลึกทั่วไปในอำเภอเมือง และอำเภอลับแล ซึ่งเป็นแหล่งผลิต

2.6 การเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวภาคเหนือตอนล่าง 1

ทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นปัจจัยดึงดูดที่ให้นักท่องเที่ยวสนใจและเป็นสินค้าหลักทางการท่องเที่ยว ซึ่งทรัพยากรการท่องเที่ยวจะต้องพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวได้ (บุญเลิศ ตั้งจิตวัฒนา, 2548) ทรัพยากรการท่องเที่ยวของภาคเหนือตอนล่าง 1 นั้น มีสถานที่ท่องเที่ยวที่หลากหลายจำนวนมาก ทั้งสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อันได้แก่ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า น้ำตก เป็นต้น สถานที่ท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่กระจายตัวอยู่ทั่วไปในตามรายจังหวัด เช่น อุทยานประวัติศาสตร์ชุมชนท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ เช่น หมู่บ้านชาวเขา ดังนั้น การเดินทางท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนล่าง 1 นั้น จึงสามารถเชื่อมโยงเส้นทางต่างๆ เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางท่องเที่ยวได้หลากหลายตามคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวที่มีอยู่ในพื้นที่ และยังคงคุ้มค่าต่อการเดินทางมายังสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่

ซึ่งปัจจัยด้านการขนส่งเป็นตัวแปรที่สำคัญในการตัดสินใจให้นักท่องเที่ยวเลือกเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความสนใจ โดยการขนส่งเพื่อการท่องเที่ยวนั้นมีความสำคัญคือ การขนส่งนักท่องเที่ยวจากถิ่นที่อยู่อาศัยถาวร หรือบ้านไปยังสถานที่ท่องเที่ยว อีกทั้ง ยังนำนักท่องเที่ยวได้เดินทางระหว่างและภายในสถานที่ท่องเที่ยว อีกด้วย ในขณะที่นักท่องเที่ยวเองก็มีการเตรียมตัวหรือวางแผนการเดินทางท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงพื้นที่หรือปัจจัยทางภูมิศาสตร์และการตลาดเพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจก่อนการเดินทาง นักท่องเที่ยวเองอาจตระหนักในเรื่องผลประโยชน์ รูปแบบการขนส่งและการบริการที่เสนอให้กับนักท่องเที่ยว และการขนส่งยังเป็นประสบการณ์โดยรวมของนักท่องเที่ยวที่จะได้รับจากการเดินทาง เช่น การท่องเที่ยวด้วยเรือ การท่องเที่ยวทางรถไฟ เป็นต้น (Page และ Connell, 2006) การขนส่งมิใช่แค่เพียงเส้นทางหรือพาหนะที่นำนักท่องเที่ยวยังสถานที่ท่องเที่ยวเท่านั้น แต่ยังหมายถึงคุณภาพการขนส่งอีกด้วย คุณภาพการขนส่งสาธารณะนั้น ประกอบไปด้วย ความพร้อม การเข้าถึง ข้อมูล เวลา การดูแลลูกค้า ความสะดวกสบาย ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม (Lumsdon และ Page, 2004) นั้นหมายความว่า ปัจจัยด้านการขนส่งเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ทำให้นักท่องเที่ยวเลือกในการเดินทาง โดยเฉพาะเรื่องค่าเดินทางและการเข้าถึงก็เป็นประเด็นสำคัญในการตัดสินใจการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยว

นอกปัจจัยด้านการขนส่งแล้ว ทรัพยากรการท่องเที่ยว เส้นทางท่องเที่ยว และกิจกรรมการท่องเที่ยวที่น่าสนใจก็เป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวเลือกเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว นั้น ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจึงจำเป็นต้องเข้าใจเทรนด์ (Trend) และความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มักจะเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วเสมอ เพื่อให้สามารถนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวที่ตรงกับ ความสนใจของนักท่องเที่ยว และสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวของตนได้ ปัจจุบัน ลักษณะการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวได้เปลี่ยนจากการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวกระแสหลัก (Mass destination) เป็นการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวเฉพาะที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของตนได้ แนวคิดหนึ่งที่สามารถนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการสร้างเส้นทางท่องเที่ยวในปัจจุบันได้แก่ แนวคิดที่เรียกว่า การท่องเที่ยวเชิงแนวคิด (Thematic Tourism) ซึ่งเป็นการสร้างเส้นทางท่องเที่ยวที่เฉพาะกลุ่มมากกว่าเน้นนักท่องเที่ยวกระแสหลัก

2.6.1 การท่องเที่ยวเชิงแนวคิด

ปัจจุบัน การสร้างเส้นทางท่องเที่ยวนั้นพัฒนามาจากแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงแนวคิด (Thematic Tourism) ที่เป็นแนวคิดที่เกิดขึ้นมาตั้งแต่ปี 1970 เนื่องจากในยุคนั้นการท่องเที่ยวได้รับความนิยมมาก มีนักท่องเที่ยวกระแสหลักจำนวนมาก จึงทำให้นักท่องเที่ยวบางกลุ่มเกิดความเบื่อหน่ายกับสถานที่ท่องเที่ยวที่เต็มไปด้วยนักท่องเที่ยว ทำให้ต้องการเดินทางท่องเที่ยวที่เป็นเชิงแบบกลุ่มตลาดเฉพาะขึ้น (Dinu & Cioaca, 2008) ซึ่งการท่องเที่ยวแบบกลุ่มเฉพาะหรือการท่องเที่ยวเชิงแนวคิดนี้เป็นการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวตระหนักถึงประสบการณ์ที่จะได้รับจากการท่องเที่ยวและ ต้องการการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพมากขึ้น นักท่องเที่ยวจึงสนใจแหล่งท่องเที่ยวที่ตอบสนองต่อความต้องการและรสนิยมส่วนบุคคลมากยิ่งขึ้น โดยคุณลักษณะสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวเชิงแนวคิดคือ แหล่งท่องเที่ยวนั้นจะต้องเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี และเป็นกลุ่มขนาดเล็กที่ตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว อีกทั้งการท่องเที่ยวเชิงแนวคิดนี้จะสามารถสร้างรายได้ให้กับแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องที่มีใช้เพียงช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวเท่านั้น (Weaver และ Lawton, 2000)

การท่องเที่ยวเชิงแนวคิดนี้มีพื้นฐานมาทรัพยากรการท่องเที่ยวทั้งจากธรรมชาติ เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา การท่องเที่ยวเชิงเกษตร และจากวัฒนธรรม เช่น การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวชมวัฒนธรรมและประเพณี และการท่องเที่ยวเพื่อศึกษาชาติพันธุ์ นอกจากนี้ รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงแนวคิดในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปจากอดีตที่อิงต่อประเภททรัพยากรเพียงอย่างเดียว ได้เปลี่ยนเป็นการผสมผสานทั้งทรัพยากรการท่องเที่ยวกับกิจกรรมต่างๆ เข้าด้วย เช่น การท่องเที่ยวแนวคิดเชิงอาสาสมัคร การท่องเที่ยวตามเสียงเพลง การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (ฉัตรเฉลิม องอาจฐานศาล, 2551) นอกจากนี้ การ

ท่องเที่ยวเชิงแนวคิดยังหมายรวมถึงการสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวภายใต้ธีม (Theme) ต่างๆ เช่น นก หรือธรณีวิทยา (Tabata, 1999)

อย่างไรก็ตาม การท่องเที่ยวเชิงแนวคิดนั้นปรับเปลี่ยนไปตามกระแสความสนใจของนักท่องเที่ยว แต่ยังคงอยู่บนประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยว 2 ประเภทหลัก คือ ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และทรัพยากรการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม และผู้บริโภคหรือนักท่องเที่ยวยังมักเลือกแหล่งท่องเที่ยวด้วยตนเอง หรือเป็นลักษณะการท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มเฉพาะ (Niche Market) มากกว่าที่จะสนใจการจัดการมาเป็นแพ็คเกจ โดยแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวเลือกนั้นมันเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวคาดว่าจะให้ประสบการณ์ที่แตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวอื่น แต่การเลือกแหล่งท่องเที่ยวเชิงแนวคิดนี้ก็ยังคงขึ้นอยู่กับลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยว เช่น อายุ เพศ ประสบการณ์เดิม ความสนใจ ไลฟ์สไตล์ หรือบุคลิกส่วนตัวด้วย (Swarbrooke และ Horner, 1999)

สำหรับแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดเหนือล่าง 1 นั้น มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลายและจำนวนมาก ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจ เห็นได้จากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้นทุกปี อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าทรัพยากรการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดเหนือล่าง 1 นั้นมีลักษณะที่มีความคล้ายคลึงกันและสอดคล้องกันในบางแห่ง แต่จังหวัดต่างๆ ยังคงนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวของตนในลักษณะต่างคนต่างทำ ทำให้ผลเสียต่อการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดในภาพรวม ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงแนวคิดเป็นแนวคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับนโยบายการบริหารงานเชิงยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดซึ่งเป็นรูปแบบใหม่ของการบริหารงานแบบบูรณาการ โดยจัดให้มีการรวมกลุ่มจังหวัดที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงในด้านต่างๆ เข้าด้วยกัน ซึ่งจะช่วยให้การวางกรอบทิศทางการพัฒนาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรเป็นไปอย่างมีระบบ และยังสามารถร่วมกันแก้ไขปัญหาระหว่างจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม ปัญหาประการหนึ่งของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 คือ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่รู้จักแต่แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง ในขณะที่แหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ในพื้นที่ก็มีความสำคัญและมีความสวยงาม แต่นักท่องเที่ยวไม่มีข้อมูลของสถานที่ รวมทั้งวิธีการเดินทาง ที่ตั้ง นอกจากนี้การขาดเจ้าหน้าที่ในการดูแลและแนะนำนักท่องเที่ยว ตลอดจนข้อมูลโดยส่วนมากนั้นจะอยู่ในรูปแบบของแผ่นพับ ซึ่งไม่สะดวกเมื่อนักท่องเที่ยวต้องการค้นหาข้อมูลก่อนการเดินทาง เพราะโดยปกติแล้วแผ่นพับที่ให้บริการข้อมูลจะให้บริการที่สำนักงานการท่องเที่ยวของจังหวัดนั้น อีกวิธีหนึ่งที่นักท่องเที่ยวสามารถทำได้คือสามารถค้นหาได้จากข้อมูลในเว็บไซต์ จากการศึกษาของ กิ่งแก้ว ปะติภังโข และคณะ (2550) พบว่า ในการค้นหาข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวต้องการข้อมูลประเภทรูปภาพมากที่สุด อย่างไรก็ตาม ข้อมูลรูปภาพที่มีอยู่ในเว็บไซต์ส่วนใหญ่ในปัจจุบันเป็นภาพสองมิติเท่านั้น ทำให้อาจจะไม่สามารถแสดงมุมมองของสถานที่ท่องเที่ยวได้อย่างชัดเจน นอกเหนือจากนี้ยังขาดข้อมูลและขาดการเชื่อมโยงแหล่งการท่องเที่ยว โดยเฉพาะในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ดังนั้น งานวิจัยนี้นำเสนอเว็บไซต์การท่องเที่ยวที่นำเสนอข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวและเส้นทางแนะนำให้กับนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวภาคเหนือตอนล่าง 1 โดยในนำเสนอผ่านรูปภาพสามมิติเสมือนจริงและรูป 360 องศา เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งที่นักท่องเที่ยวจะสามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจในการวางแผนการเดินทางล่วงหน้า

2.7 สารสนเทศ (Information)

Fritz กับ Susperregui และ Linaza (2005) เสนอการพัฒนาโปรแกรม PRISMA เพื่อให้สามารถแสดงข้อมูลของอนุสาวรีย์ และแหล่งทางประวัติศาสตร์ของเมือง ทั้งนี้ PRISMA เป็นเพียงโปรแกรมต้นแบบที่สามารถให้ผู้เลือกใช้เลือกสถานที่ที่ต้องการให้แสดงข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวนั้นๆ ในรูปแบบภาพเสมือนจริง แต่ไม่มีแนะนำเส้นทางที่เชื่อมโยงกันระหว่างแต่ละสถานที่ ถึงแม้ว่าเทคโนโลยีเสมือนจริงจะเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้งานคอมพิวเตอร์ แต่เทคโนโลยีแบบนี้ก็ยังมีข้อจำกัด ซึ่ง Krevelen และ Poelman (2010) กล่าวว่าลักษณะของเทคโนโลยีเสมือนจริงสามารถสร้างภาพความรู้สึก หรือ การปฏิสัมพันธ์ได้เหมือนกับว่าผู้ใช้ได้เข้าไปอยู่ในเหตุการณ์จริง ดังนั้นเมื่อถ้าต้องการสร้างแอปพลิเคชันที่จะให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึง หรือมีปฏิสัมพันธ์กับข้อมูลที่น่าสนใจ อาจจำเป็นต้องมีเครื่องมือที่จะต้องนำมาใช้ร่วมด้วย เช่น แว่น (เพื่อดูภาพเสมือนจริง) อุปกรณ์ต่อเชื่อมกับแขนหรือมือ เพื่อให้สามารถเล่นเกมได้ ซึ่งข้อจำกัดเหล่านี้อาจมีอุปสรรคต่อการใช้ในบางสถานการณ์

ในประเทศอังกฤษนั้นได้มีการนำเอาเทคโนโลยีเสมือนจริงมาพัฒนาเป็นหลายแอปพลิเคชันเพื่อเพิ่มความสะดวกให้แก่ผู้ใช้ เช่นสามารถนำเอาโทรศัพท์เคลื่อนที่มาถ่ายภาพสถานที่ปัจจุบันเพื่อระบุหาตำแหน่งของสถานที่ใกล้เคียง เช่น สถานีรถไฟใต้ดิน ร้านอาหาร หรือร้านหนังสือ (Zhan, 2009) นอกเหนือจากนี้ ยังมีแอปพลิเคชันในโทรศัพท์มือถือที่สามารถให้ผู้ใช้งานถ่ายรูปสถานที่ท่องเที่ยวเช่นสถาปัตยกรรมต่างๆ โดยที่แอปพลิเคชันจะให้ข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวนั้นๆ เช่น itacitus ซึ่งจะให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นโบราณสถาน แสดงข้อมูลในรูปแบบสามมิติ และสร้างเส้นทางการเดินทางให้แก่นักท่องเที่ยวได้ (Itacitus, 2009) แต่แอปพลิเคชันในลักษณะแบบนี้จำเป็นต้องใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีความเร็วค่อนข้างสูง ซึ่งยังไม่เหมาะกับสถานที่ท่องเที่ยวในเขตภาคเหนือตอนล่าง 1 โครงการวิจัยนี้ต้องการนำเสนอ เนื่องจากบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ยังขาดระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีความเร็วเพียงพอในการแสดงผล

ดังนั้นในโครงการวิจัยนี้จึงสร้างแอปพลิเคชันที่ทำงานบนคอมพิวเตอร์เนื่องจากจะได้มีระบบคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพเพียงพอต่อการแสดงผล

นอกเหนือจากนี้ยังพบว่า ในการออกแบบการสร้างแอปพลิเคชันที่ใช้เทคนิคภาพเสมือนจริงสามมิตินั้นนอกจากจะต้องคำนึงถึงความต้องการ และความสามารถของระบบแล้ว ยังต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ที่ผู้ใช้จะเข้าถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์นี้ด้วย ดังนั้นในการออกแบบการแสดงผลภาพสามมิติเสมือนจริงของโครงการวิจัยนี้จึงพยายามใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์พื้นฐานที่นักท่องเที่ยวสามารถใช้ได้โดยทั่วไป และในแอปพลิเคชันที่ได้ยกตัวอย่างมานั้นยังไม่มีการสร้างแอปพลิเคชันที่เป็นลักษณะเส้นทางท่องเที่ยวที่ให้ผู้ใช้เวลาในการท่องเที่ยวแต่ละครั้ง รวมถึงแอปพลิเคชันดังกล่าว ไม่ได้รวบรวมข้อมูลเชิงคุณลักษณะที่เหมือนกันของสถานที่ท่องเที่ยวและแนะนำให้แก่นักท่องเที่ยว ซึ่งนักท่องเที่ยวจะต้องเลือกสถานที่ (ซึ่งในที่นี้แสดงว่านักท่องเที่ยวต้องรู้แล้วว่าไปที่ไหนบ้างจากการหาข้อมูลเองมาก่อน) แล้วให้แอปพลิเคชันทำการวางแผนเส้นทางท่องเที่ยวให้ ซึ่งเป็นการไม่สะดวกต่อนักท่องเที่ยวเท่าที่ควร ดังนั้น การสร้างฐานข้อมูลโดยใช้เทคนิคภาพเสมือนจริงสามมิติจะทำให้นักท่องเที่ยวสามารถได้รับข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวได้ชัดเจนมากขึ้น

นอกเหนือจากนี้จะเห็นว่าในปัจจุบันอินเทอร์เน็ตและเว็บถือว่ามีบทบาทเป็นอย่างมากในด้านการเป็นเครื่องมือทางด้านการตลาดต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Buhalis, 2003; Wang, 2008) นอกเหนือจากนี้ยังพบว่าข้อมูลที่พบบนอินเทอร์เน็ตถือเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจในการท่องเที่ยวในสถานที่ต่างๆ (Lau, Lee, Lam, และ Ho, 2001) ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่าข้อมูลที่แสดงไว้บนอินเทอร์เน็ตควรมีความน่าสนใจ ดึงดูดนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแสดงผลภาพสถานที่ท่องเที่ยวในรูปแบบภาพสามมิติเสมือนจริง รวมทั้งการแสดงรูปภาพในลักษณะภาพพาโนรามาจึงน่าจะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวในการตัดสินใจท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี

ในการพัฒนาข้อมูลรูปภาพของสถานที่ท่องเที่ยวในรูปแบบภาพสามมิติเสมือนจริงนั้นทางคณะผู้วิจัยได้มีการศึกษาในหลากหลายโปรแกรมซึ่งในแต่ละโปรแกรมที่ใช้ในการพัฒนานั้นมีคุณสมบัติปลีกย่อยแตกต่างกันไป ซึ่งคณะผู้วิจัยได้เลือกโปรแกรม Google sketchup ในการพัฒนาภาพสามมิติเนื่องจากมีให้บริการฟรี อีกทั้งยังมีความสะดวกในการนำภาพสามมิติที่ได้พัฒนาขึ้นนั้นแสดงบนเว็บไซต์ได้อีกด้วย โดยการใช้บริการของ Google warehouse ทั้งนี้การแสดงผลภาพสามมิติบนเว็บไซต์สามารถแสดงผลได้ดีบนหลากหลายเบราว์เซอร์ไม่ว่าจะเป็น Internet Explorer (IE) , Google Chrome, Opera, Firefox แต่มีข้อจำกัดในการแสดงผลบนเบราว์เซอร์ Safari ทำให้ผู้ใช้งานบนอุปกรณ์พกพาของ Apple เช่น Iphone หรือ Ipad จำเป็นต้องใช้เบราว์เซอร์อื่นในการแสดงผลข้อมูลภาพสามมิติเพื่อให้สามารถผลได้อย่างถูกต้อง แต่อย่างไรก็ตามโครงการวิจัยนี้ไม่ได้เน้นผู้ใช้งาน

บนอุปกรณ์พกพา เนื่องจากการแสดงผลภาพสามมิติจำเป็นต้องใช้หน่วยความจำและความเร็วในการสูง ดังนั้น เว็บไซต์ที่พัฒนาขึ้นจึงเหมาะกับคอมพิวเตอร์มากกว่า

2.8 เครื่องมือ และแนวคิดที่ใช้ในการพัฒนาภาพสามมิติ ภาพพาโนรามา และเว็บไซต์

1. โปรแกรม Google SketchUp

Google SketchUp เป็นโปรแกรมสำหรับสร้างแบบจำลองสามมิติ ที่มีความง่ายต่อการใช้งาน และเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง โดยส่วนใหญ่จะถูกนำมาใช้ในงานออกแบบเชิงสถาปัตยกรรม งานออกแบบภายในและภายนอก การออกแบบกลไกการทำงานของเครื่องจักร เฟอ์นิเจอร์ ภูมิประเทศ ผลิตภัณฑ์ รวมไปถึงงานออกแบบฉาก อาคาร และสิ่งก่อสร้างในเกม หรือจะเป็นการจัดฉากทำสตอรี่ในงานภาพยนตร์หรือละครโทรทัศน์ก็สามารถทำได้

ในยุคปัจจุบันเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ มีระดับความสามารถ ในการแสดงผลได้หลากหลายด้านการผลิตสถาปัตยกรรมสามมิติสามารถนำมาใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ สถาปัตยกรรมอีกทั้งยังเอื้อประโยชน์ในสาขาอื่นๆ ซึ่งจะส่งผลต่อความเป็นไปได้สำหรับการสร้างสรรค์งานในขั้นตอนต่อไป ในการสร้างและการนำเสนองานในรูปแบบสามมิติโดยส่วนมากจะสร้างเพื่อเอื้อในเสริมแนวคิดในการสร้างสรรค์งานยกตัวอย่างเช่น การออกแบบอาคาร การออกแบบผลิตภัณฑ์ต่างๆ นอกเหนือจากนี้สามารถสร้างโมเดลสามมิติเพื่อสภาพแวดล้อมที่เสมือนจริงโดยใช้เทคโนโลยีเสริมเพื่อสร้างความเสมือนจริงให้กับชิ้นงานได้อีกด้วย

ลักษณะเด่นของโปรแกรม Google SketchUp

เป็นโปรแกรมที่นิยมมากที่สุด ที่ใช้สำหรับในการทำแบบร่าง หรือ การจำลอง เพื่อไปใช้งานจริง โปรแกรม Google SketchUp เป็นซอฟต์แวร์ในการพัฒนาวัตถุสามมิติ ที่สามารถนำไปใช้งานสถาปัตยกรรม วิศวกรรม ออกแบบผลิตภัณฑ์ ออกแบบเกม และงานออกแบบอื่น ๆ โปรแกรม Google SketchUp เป็นโปรแกรมที่ใช้สื่อดิจิทัลในการผสมผสานการใช้งานเข้าด้วยกัน ทำให้เกิดความยืดหยุ่นในการทำงาน ง่ายต่อการใช้งานและไม่ซับซ้อน อีกทั้งในการพัฒนาโมเดลสามมิติบนโปรแกรม Google SketchUp สามารถใช้งานคอมพิวเตอร์ที่มีสเปคสูงมากนักก็สามารถสร้างโมเดลง่าย ๆ ในเบื้องต้นได้ อีกทั้งยังมีอินเทอร์เน็ตที่ใช้งานง่าย และไม่ซับซ้อน โปรแกรม Google SketchUp เป็นโปรแกรมที่มีความสามารถสูง แต่กลับมีความต้องการของระบบต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับโปรแกรมในการสร้างโมเดลสามมิติอื่นๆ แต่อย่างไรก็ตาม ในการทำงานกับโมเดลที่มีความซับซ้อนมาก ๆ เครื่องคอมพิวเตอร์จำเป็นต้องมีความเร็วพอสมควร เพื่อให้การแสดงผลและการทำงานเป็นไปอย่างลื่นไหล

โปรแกรม Google Sketchup เป็นโปรแกรมมีคำสั่งที่ช่วยในการแสดงมุมมองหลากหลายของโมเดลสามมิติและมีเครื่องมือมาตรฐานทำให้ได้แบบที่สมบูรณ์จริงทำให้การออกแบบรูปโมเดลสามมิติที่ความสมจริง

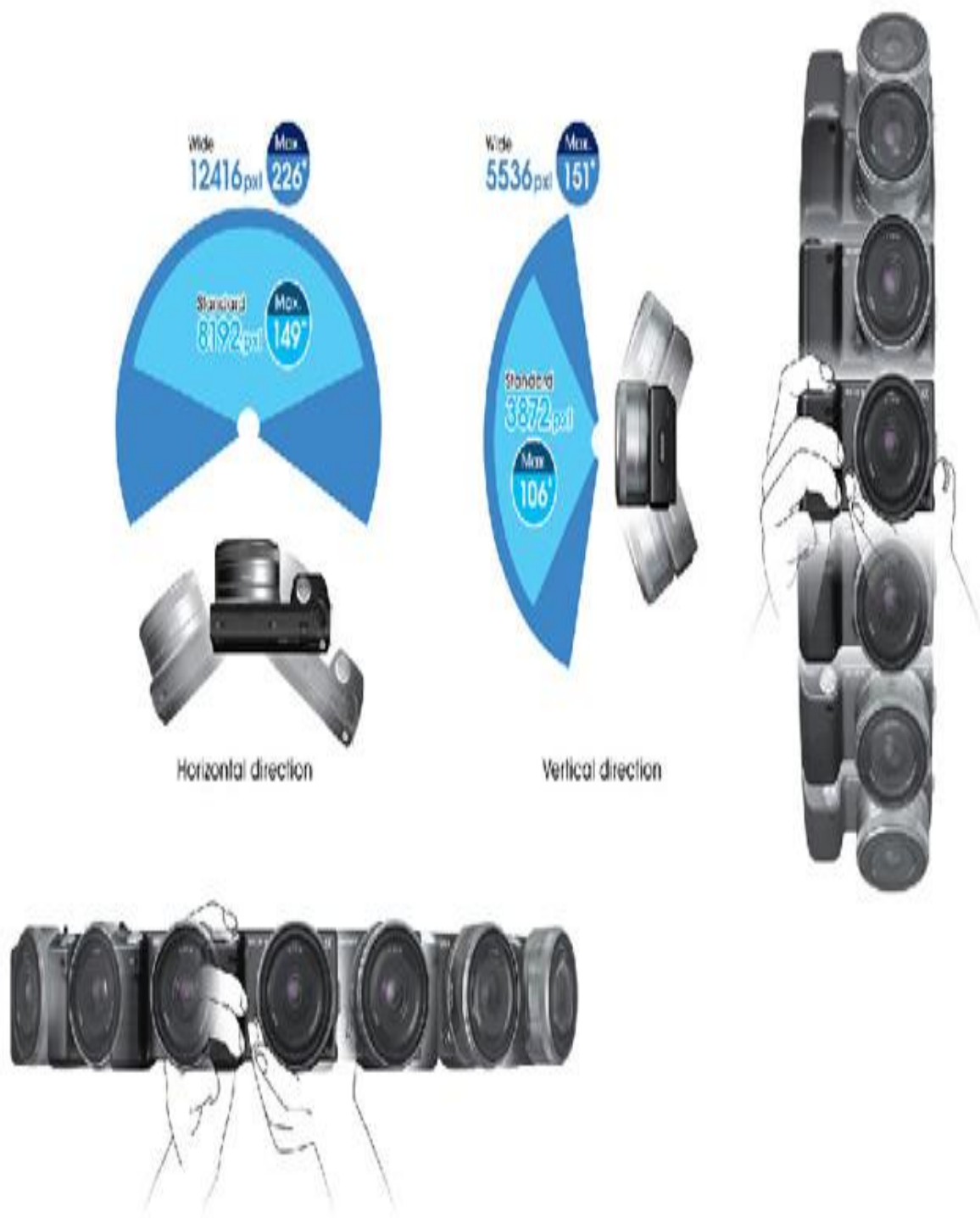
ลักษณะเด่นของโปรแกรม Google Sketchup เมื่อเปรียบเทียบกับโปรแกรมอื่นในท้องตลาดที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาโมเดลสามมิติคือ

- โปรแกรม Google Sketchup มีขนาดเล็กกว่าหลายเท่าเมื่อเทียบกับโปรแกรมออกแบบโมเดลสามมิติอื่นๆ สามารถใช้งานได้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีสเปคไม่สูงมากได้
- สามารถทำงานร่วมกับโปรแกรมสามมิติเช่น 3dsMax หรือ AutoCad
- สามารถหา Plug-In [แต่ต้องเสียเงิน] มาติดตั้งเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการแสดงผลภาพที่ได้มากขึ้น
- สามารถอัปโหลดไฟล์ที่ได้พัฒนาขึ้นไปไว้บน Server ของ Google เพื่อให้ผู้อื่นติชมและโหลดไปใช้ได้ หรือจะไปประดับไว้บนแผนที่โลกของ Google ได้อีกด้วย

2. ภาพพาโนรามา

พาโนรามา คือ ภาพถ่ายที่ถ่ายเป็นชุดมาเรียงต่อ ๆ กัน รวมเป็นภาพใหญ่ภาพเดียว ความยากง่ายของภาพถ่ายพาโนรามาขึ้นอยู่กับระดับราคาและเทคโนโลยีของบริษัทกล้องดิจิตอลนั้น ๆ โดยกล้องดิจิตอลที่ถ่ายภาพ พาโนรามา ได้ง่าย ๆ นั้นมักเป็นเทคโนโลยีของกล้องคอมแพค หรือกล้องขนาดเล็กภาพถ่าย พาโนรามา คือ การถ่ายภาพหลาย ๆ เฟรมต่อเนื่องกันจากซ้ายไปขวา หรือจากขวาไปซ้าย หรืออาจจะเป็นจากบนลงล่างหรือล่างขึ้นบนก็ได้ แล้วนำมาต่อรวมกันให้เป็นภาพภาพเดียวภาพที่ได้ขนาดออกมาจะมีลักษณะยาวต่อกันแต่ไร้รอยต่อของภาพ โดยใช้โปรแกรม ต่าง ๆ หลักการถ่ายภาพ พาโนรามา ที่รวมภาพทางแนวนอน เพื่อให้เก็บรายละเอียดส่วนบนและล่างได้มากที่สุด ควรถ่ายแต่ละเฟรมเป็นแนวตั้ง อาจจะเริ่มจากซ้ายไปขวา หรือขวาไปซ้ายก็ได้แต่ที่สำคัญในการถ่ายเฟรมต่อไปความจะมีส่วนที่เหลื่อมกันเล็กน้อยระหว่างเฟรม ภาพพาโนรามา คือภาพที่มีขนาดยาวมากกว่าปกติทำให้บันทึกภาพได้เป็นมุมกว้างมาก การถ่ายภาพพาโนรามาภาพที่จัดประเภทให้เป็นภาพพาโนรามานั้นควรมีอัตราส่วนของภาพที่คิดจากอัตราส่วนความกว้างต่อความยาวไม่น้อยกว่า 1:2 หรือมีความยาวไม่น้อยกว่าสองเท่าของความสูงนั่นเอง

หลังจากได้รูปภาพจากการถ่ายแบบพาโนรามาแล้วจำเป็นต้องนำรูปนั้นมาทำสร้างเป็นภาพพาโนรามาโดยสามารถใช้โปรแกรมที่มีในท้องตลาดเช่น Panorama Maker V.5ArcSoft, Panorama Composer, Panorama Plus, Photoshop

รูป 2.1: การถ่ายภาพพาโนรามา 1
ที่มา: <http://www.klongdigital.com/data/panorama>

ในการถ่ายภาพพาโนรามา นั้นมีข้อแนะนำในการถ่ายคือ ปรับเลนส์ไปที่ระยะกว้างที่สุด หาจุดถ่านที่เป็นแนวยาวมีความเข้มแสงที่ไม่ต่างกันมา จุดยืนต้องมั่นคง ไม่ควรถ่ายในที่ที่มีการเคลื่อนไหว และการถ่ายแต่ละครั้งไม่ควรทิ้งเวลาไปนานๆ เพราะความต่างแสงจะเปลี่ยนไป

รูป 2.2 การถ่ายภาพพาโนรามา 2

ที่มา: <http://www.klongdigital.com/data/panorama>

ข้อดีของภาพพาโนรามา

ในการแสดงภาพเป็นลักษณะภาพพาโนรามา นั้น เป็นการสร้างภาพวิวที่เห็นสมบูรณ์เต็มตาซึ่งไม่สามารถถ่ายได้ในช็อตเดียว (Single Shot) ให้มาอยู่ในเฟรมเดียวกันได้ สามารถถ่ายภาพความละเอียดของพื้นที่ได้กว้าง และสามารถนำไปทำภาพเคลื่อนไหวได้เป็นอย่างดี เพราะการมองภาพพาโนรามา เคลื่อนไหว ทำให้เราได้ดูภาพเหมือนวัตถุกำลังเคลื่อนอยู่ และการใช้โปรแกรมทำภาพพาโนรามา สะดวกและไม่ยุ่งยาก เพราะมีหลายโปรแกรมที่สามารถใช้สร้างได้

ข้อควรระวังในการใช้ภาพพาโนรามา

การทำให้แนวตั้งฉากของวัตถุบริเวณด้านข้างของภาพบิดเบี้ยวเป็นแนวขึ้นหรือลงตามองศาการก้มหรือเงยของกล้อง ซึ่งจะทำให้วัตถุบางอย่างมีลักษณะผิดเพี้ยนไปจากความเป็นจริง เช่น ส่วนที่เป็นอาคารหรือโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม และโดยเฉพาะ หากมีบุคคลอยู่ในตำแหน่งขอบภาพก็จะมีให้เห็น ชัดเจนถึงความบิดเบี้ยวที่ผิดเพี้ยนดังกล่าว ซึ่งในบางกรณีก็อาจเกิดการตีได้ว่าทำให้วัตถุในภาพแลดูไม่มีความมั่นคง เพราะเส้นตั้งฉากกับแนวพื้นโลกต่างๆ จะเกิดอาการเอียงอย่างเห็นได้ชัด มากน้อยจะขึ้นอยู่กับความกว้างของเลนส์และการก้ม-เงยของกล้อง

3. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเว็บไซต์

3.1 การออกแบบเว็บไซต์

หน้าเว็บเป็นสิ่งแรก que ผู้ใช้จะได้เห็นขณะที่เปิดเข้าสู่เว็บไซต์ และยังเป็นสิ่งแรกที่แสดงถึงประสิทธิภาพในการออกแบบเว็บไซต์อีกด้วย หน้าเว็บจึงเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะเป็นสื่อกลางให้ผู้ชมสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลของระบบงานของเว็บไซต์นั้นได้ โดยปกติหน้าเว็บจะประกอบด้วยรูปภาพ ตัวอักษร สีพื้น ระบบเนวิเกชัน และองค์ประกอบอื่น ๆ ที่ช่วยสื่อความหมายของเนื้อหาและอำนวยความสะดวกต่อการใช้งาน

หลักสำคัญในการออกแบบหน้าเว็บก็คือ การใช้รูปภาพและองค์ประกอบต่าง ๆ ร่วมกันเพื่อสื่อความหมาย เกี่ยวกับเนื้อหาหรือลักษณะสำคัญของเว็บไซต์ โดยมีเป้าหมายสำคัญเพื่อการสื่อความหมายที่ชัดเจนและน่าสนใจ บนพื้นฐานของความเรียบง่ายและความสะดวกของผู้ใช้

3.2 องค์ประกอบของการออกแบบเว็บไซต์

การออกแบบเว็บไซต์ที่มีประสิทธิภาพนั้นต้องคำนึงถึง องค์ประกอบสำคัญดังต่อไปนี้

1. ความเรียบง่าย (Simplicity)

ความเรียบง่าย หมายถึง การจำกัดองค์ประกอบเสริมให้เหลือเฉพาะองค์ประกอบหลัก กล่าวคือในการสื่อสารเนื้อหากับผู้ใช้นั้น เราต้องเลือกเสนอสิ่งที่เราต้องการนำเสนอจริง ๆ ออกมาในส่วนของกราฟิก สีพื้น ตัวอักษรและภาพเคลื่อนไหว ต้องเลือกให้พอเหมาะ ถ้าหากมีมากเกินไปจะรบกวนสายตาและสร้างความรำคาญต่อผู้ใช้อย่างเว็บไซต์ที่ได้รับการออกแบบที่ดี ได้แก่ เว็บไซต์ของบริษัทใหญ่ ๆ อย่างเช่น Apple Adobe Microsoft หรือ Nokia ที่มีการออกแบบเว็บไซต์ในรูปแบบที่เรียบง่าย ไม่ซับซ้อน และใช้งานอย่างสะดวก

2. ความสม่ำเสมอ (Consistency)

ความสม่ำเสมอ หมายถึง การสร้างความสม่ำเสมอให้เกิดขึ้นตลอดทั้งเว็บไซต์ โดยอาจเลือกใช้รูปแบบเดียวกันตลอดทั้งเว็บไซต์ก็ได้ เพราะถ้าหากว่าแต่ละหน้าในเว็บไซด์นั้นมีความแตกต่างกันมากจนเกินไป อาจทำให้ผู้ใช้เกิดความสับสนและไม่แน่ใจว่ากำลังอยู่ในเว็บไซต์เดิมหรือไม่ เพราะฉะนั้นการออกแบบเว็บไซต์ในแต่ละหน้าควรมีรูปแบบ สไตล์ของกราฟิก ระบบเนวิเกชัน (Navigation) และโทนสีที่มีความคล้ายคลึงกันตลอดทั้งเว็บไซต์

3. ความเป็นเอกลักษณ์ (Identity)

ในการออกแบบเว็บไซต์ต้องคำนึงถึงลักษณะขององค์กรเป็นหลัก เนื่องจากเว็บไซต์จะสะท้อนถึงเอกลักษณ์และลักษณะขององค์กร การเลือกใช้ตัวอักษร ชุดสี รูปภาพหรือกราฟิก จะมีผลต่อรูปแบบของเว็บไซต์เป็นอย่างมาก ตัวอย่างเช่น ถ้าเราต้องออกแบบเว็บไซต์ของธนาคารแต่เรากลับ

เลือกสีเส้นและกราฟิกมากมาย อาจทำให้ผู้ใช้คิดว่าเป็นเว็บไซต์ของสวนสนุกซึ่งส่งผลต่อความเชื่อถือขององค์กรได้

4. เนื้อหา (Useful Content)

เนื้อหาถือเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในเว็บไซต์ เนื้อหาในเว็บไซต์ต้องสมบูรณ์และได้รับการปรับปรุงพัฒนาให้ทันสมัยอยู่เสมอ ผู้พัฒนาต้องเตรียมข้อมูลและเนื้อหาที่ผู้ใช้งานต้องการให้ถูกต้องและสมบูรณ์ เนื้อหาที่สำคัญที่สุดคือเนื้อหาที่ทีมผู้พัฒนาสร้างสรรค์ขึ้นมาเอง และไม่ไปซ้ำกับเว็บอื่น เพราะจะถือเป็นสิ่งที่ดึงดูดผู้ใช้ให้เข้ามาเว็บไซต์ได้เสมอ แต่ถ้าเป็นเว็บที่ลิงค์ข้อมูลจากเว็บอื่นๆ มาเมื่อใดก็ตามที่ผู้ใช้ทราบว่า ข้อมูลนั้นมาจากเว็บใด ผู้ใช้ก็ไม่จำเป็นต้องกลับมาใช้งานลิงค์เหล่านั้นอีก

5. ระบบเนวิเกชัน (User-Friendly Navigation)

เป็นส่วนประกอบที่มีความสำคัญต่อเว็บไซต์มาก เพราะจะช่วยให้ผู้ใช้เกิดความสับสนระหว่างการเข้าชมเว็บไซต์ ระบบเนวิเกชันจึงเปรียบเสมือนป้ายบอกทาง ดังนั้นการออกแบบเนวิเกชันจึงควรให้เข้าใจง่าย ใช้งานได้สะดวก ถ้ามีการใช้กราฟิกก็ควรสื่อความหมาย ตำแหน่งของการวางเนวิเกชันก็ควรวางให้สม่ำเสมอ เช่น อยู่ตำแหน่งบนสุดของทุกหน้าเป็นต้น ซึ่งถ้าจะให้ดีเมื่อมีเนวิเกชันที่เป็นกราฟิกก็ควรเพิ่มระบบเนวิเกชันที่เป็นตัวอักษรไว้ส่วนล่างด้วย เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้ที่ยกเลิกการแสดงผลภาพกราฟิกบนเว็บเบราว์เซอร์

6. คุณภาพของสิ่งที่ปรากฏให้เห็นในเว็บไซต์ (Visual Appeal)

ลักษณะที่น่าสนใจของเว็บไซต์นั้น ขึ้นอยู่กับความชอบส่วนบุคคลเป็นสำคัญ แต่โดยรวมแล้วก็สามารถสรุปได้ว่าเว็บไซต์ที่น่าสนใจนั้นส่วนประกอบต่าง ๆ ควรมีคุณภาพ เช่น กราฟิกควรสมบูรณ์ไม่มีรอยหรือขอบขั้นบันไดให้เห็น ชนิดตัวอักษรอ่านง่ายสบายตา มีการเลือกใช้โทนสีที่เข้ากันอย่างสวยงาม เป็นต้น

7. ความสะดวกของการใช้ในสภาพต่าง ๆ (Compatibility)

การใช้งานของเว็บไซต์นั้นไม่ควรมีข้อจำกัด กล่าวคือ ต้องสามารถใช้งานได้ดีในสภาพแวดล้อมที่หลากหลาย ไม่มีการบังคับให้ผู้ใช้ต้องติดตั้งโปรแกรมอื่นใดเพิ่มเติม นอกเหนือจากเว็บเบราว์เซอร์ ควรเป็นเว็บที่แสดงผลได้ดีในทุกระบบปฏิบัติการ สามารถแสดงผลได้ในทุกความละเอียดหน้าจอ ซึ่งหากเป็นเว็บไซต์ที่มีผู้ใช้บริการมากและกลุ่มเป้าหมายหลากหลายควรให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ให้มาก

8. ความคงที่ในการออกแบบ (Design Stability)

ถ้าต้องการให้ผู้ใช้งานรู้สึกว่าการใช้เว็บไซต์มีคุณภาพ ถูกต้อง และเชื่อถือได้ ควรให้ความสำคัญกับการออกแบบเว็บไซต์เป็นอย่างมาก ต้องออกแบบวางแผนและเรียบเรียงเนื้อหาอย่างรอบคอบ

9. ความถูกต้องของการทำงาน (Function Stability)

ระบบการทำงานต่าง ๆ ในเว็บไซต์ควรมีความถูกต้องแน่นอน ซึ่งต้องได้รับการออกแบบ
สร้างสรรค์และตรวจสอบอยู่เสมอ ตัวอย่างเช่น ลิงค์ต่าง ๆ ในเว็บไซต์ ต้องตรวจสอบว่ายังสามารถลิงค์
ข้อมูลได้ถูกต้องหรือไม่ เพราะเว็บไซต์อื่นอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ปัญหาที่เกิดจากลิงค์ ก็คือ
ลิงค์ขาด ซึ่งพบได้บ่อยเป็นปัญหาที่สร้างความรำคาญกับผู้ใช้เป็นอย่างมาก

4. เว็บไซต์ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว

ในหัวข้อนี้คณะผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมโดยทำการค้นหาข้อมูลจากเว็บไซต์ที่ได้รับความ
นิยมนับเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวเพื่อการเปรียบเทียบ หาข้อเด่น ข้อด้อย เพื่อนำมาใช้ในการ
พัฒนาเว็บไซต์ของงานวิจัยชิ้นนี้ ซึ่งในรายงานฉบับนี้ได้ยกตัวอย่างเว็บไซต์ที่ได้รับความนิยมดังต่อไปนี้

1. URL : <http://th.tripadvisor.com>
2. URL : <http://travel.cnn.com/>
3. URL : <http://www.lonelyplanet.com/>
4. URL : <http://www.tourismthailand.org/>
5. URL : <http://www.yokosojapan.org/>
6. URL : <http://skift.com>
7. URL : <http://www.expedia.co.th>
8. URL : <http://www.priceline.com>
9. URL : <http://www.hotwire.com>
10. URL : <http://www.kayak.com>
11. URL : <http://londonist.com>
12. URL : <http://www.visitphoenix.com/index.aspx>

แต่ละเว็บไซต์ต่างมีคุณสมบัติและมีจุดเด่นที่คล้ายและแตกต่างกันดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. URL : <http://th.tripadvisor.com>

ทริปแอดไวเซอร์ เป็นเว็บไซต์ท่องเที่ยวรายใหญ่ที่สุดในโลก ซึ่งช่วยให้นักท่องเที่ยวสามารถวางแผนและสร้างสรรค์การเดินทางที่ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ให้ข้อมูลของโรงแรม ที่พัก ร้านอาหาร แนะนำสุดยอดสถานที่ท่องเที่ยว

คุณสมบัติของเว็บไซต์

- สามารถค้นหาข้อมูลที่พัก โรงแรม การจองโรงแรมรวมถึงราคาห้องพัก จากทั่วโลก มีข้อมูล ร้านอาหาร รวมถึงตรวจสอบเวลาเที่ยวบิน และการจองเที่ยวบิน ได้
- แนะนำทัวร์และแหล่งช้อปปิ้ง
- สามารถค้นหาสถานที่ท่องเที่ยวได้ เว็บไซต์ยังแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยม
- มีวีดิโอรูปถ่ายของนักท่องเที่ยวจากทั่วโลก
- มีบริการ ดาวน์โหลดคู่มือท่องเที่ยวฟรี
- มีข้อมูลการท่องเที่ยวหลากหลาย สามารถแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมของแต่ละพื้นที่

รูป 2.3 หน้าแรกของเว็บไซต์ tripadvisor
ที่มา: <http://th.tripadvisor.com>

2. URL : <http://travel.cnn.com/>

ซีเอ็นเอ็นเป็นเว็บไซต์การเดินทางท่องเที่ยวในทวีปอเมริกาเหนือ รวบรวมการเดินทางท่องเที่ยวแนะนำ เรื่องราวการเดินทางที่ดี รายการที่ให้นักเดินทางที่มีบริการข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ข้อมูลเชิงลึกในการเดินทางในท้องถิ่นหรือภูมิภาค

คุณสมบัติของเว็บไซต์

- เว็บไซต์ท่องเที่ยวของ CNN มีข่าวการท่องเที่ยวอัปเดตตลอดเวลา มีข้อมูลการ
- ท่องเที่ยว ที่พัก โรงแรม เที่ยวบิน ร้านอาหาร รวมไปถึงการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงทั่วโลก
- มีคำแนะนำการเดินทาง บอกความผิดปกติการเดินทาง
- มีเนื้อหาของการเล่าเรื่องราวอนาคตของการเดินทาง
- แนะนำการเดินทางดิจิทัล (โฮโลแกรมและเทคโนโลยีเครื่องแต่งตัว: แนะนำนวนิยายวิทยาศาสตร์ในอนาคตการเดินทาง)
- ภายในเว็บไซต์ยังมีข่าวต่างๆให้รับชม

รูป 2.4 หน้าแรกของเว็บไซต์ travel.cnn

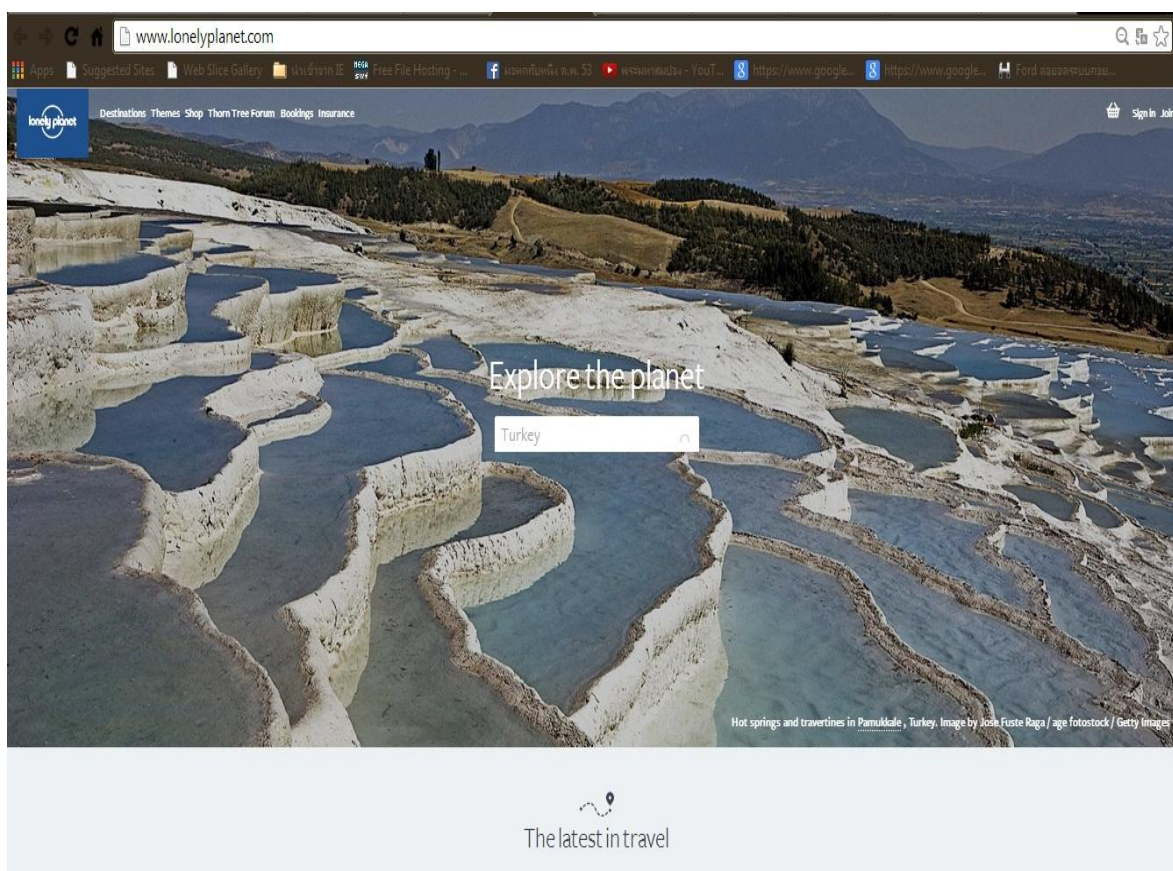
ที่มา: <http://travel.cnn.com/>

3. URL : <http://www.lonelyplanet.com/>

เป็นเว็บไซต์หนังสือเดินทางของการท่องเที่ยวทั่วโลก ของนักเขียนเว็บไซต์นี้จึงเป็นการเขียนเรื่องราวที่ได้ไปผจญภัยในการท่องเที่ยว ประสบการณ์การท่องเที่ยวจากทั่วทุกมุมโลก

คุณสมบัติของเว็บไซต์

- รวบรวมการเดินทางท่องเที่ยวจากทั่วโลกมากมาย ผ่านการเขียนของนักเขียน
- มีหนังสือการเดินทางไว้มากมายให้เลือกอ่าน
- มีร้านขายหนังสือในเว็บไซต์เป็นหนังสือการเดินทางท่องเที่ยวจากทั่วโลก
- มีหัวข้อรูปแบบของการเดินทางให้ศึกษา เช่น การเดินทางแบบผจญภัย อันซีน มูน ครอบครั้ว การเดินทาง ถ่ายภาพ สัตว์ป่า การเดินทางที่ดีที่สุด
- มีบริการจองทัวร์ โรงแรม เที่ยวบิน ประกันภัย
- มีระบบสมาชิก เพื่อให้บริการข้อมูล ข่าวสาร สิทธิพิเศษ สำหรับสมาชิก
- รูปภาพที่ใช้ประกอบบนเว็บไซต์สวยงาม หลากหลาย
- มีบทความแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว แนะนำกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย เคล็ดลับการเดินทาง

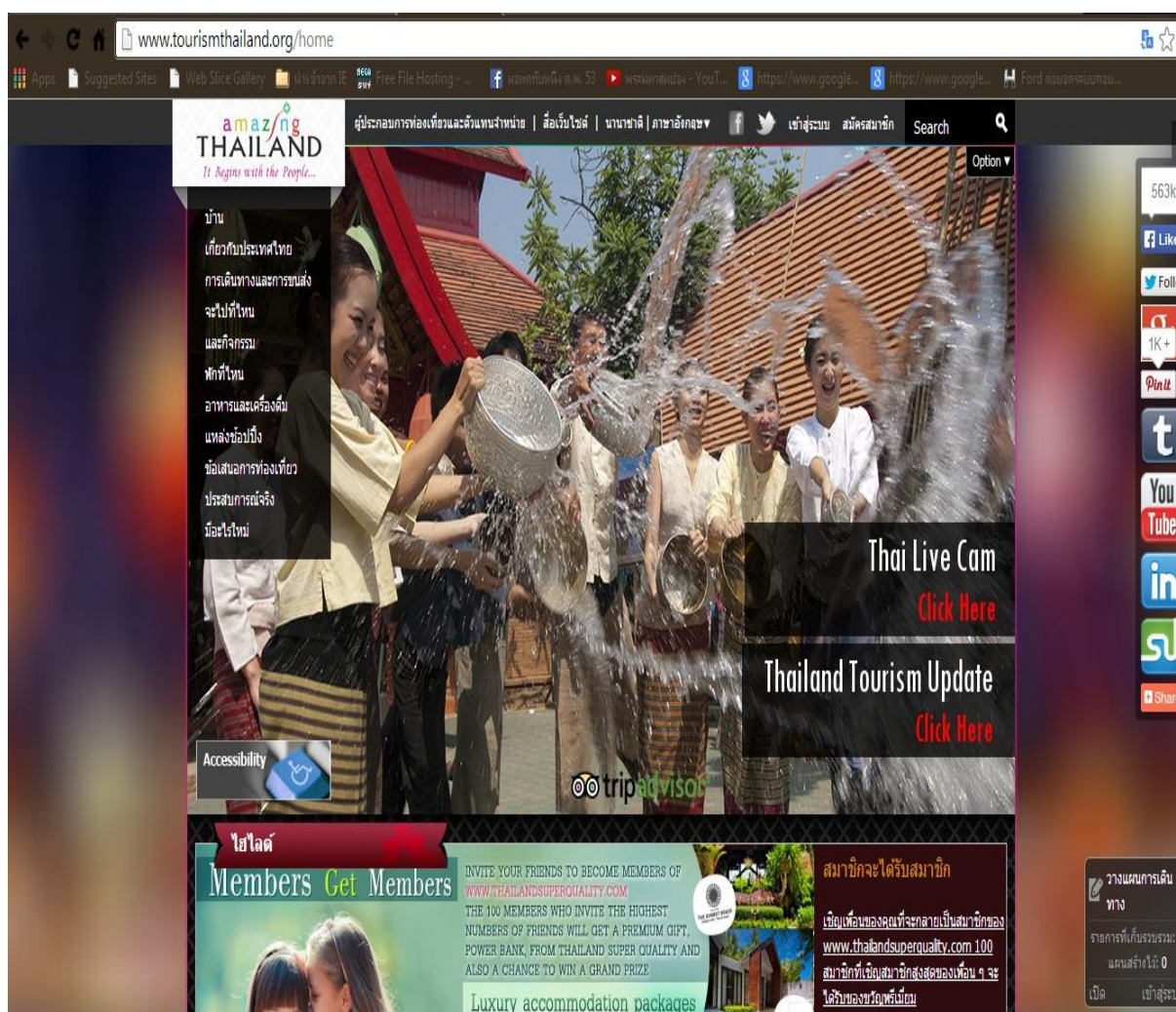
รูป 2.5 หน้าแรกของเว็บไซต์ lonelyplanet.com
ที่มา: <http://www.lonelyplanet.com>

4. URL : <http://www.tourismthailand.org/>

เป็นเว็บไซต์ท่องเที่ยวในประเทศไทย สำหรับชาวต่างชาติ

คุณสมบัติของเว็บไซต์

- เว็บไซต์มีข้อมูลการท่องเที่ยวแนะนำ รวมไปถึงการเดินทางการเดินทางขนส่ง ที่พัก ร้านอาหาร แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ
- มีระบบสมาชิกเพื่อจัดการวางแผนการเดินทาง
- มีข่าวการท่องเที่ยว โปรแกรมทัวร์ อัปเดตตลอดเวลา
- สามารถดาวน์โหลดโบรชัวร์การท่องเที่ยว แผนที่การเดินทาง ภาพถ่าย วิดีโอการท่องเที่ยว
- มีภาษานานาชาติให้เลือกถึง 44 ภาษาไว้รองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ
- มีข้อมูลบริการนักท่องเที่ยว

รูป 2.6 หน้าแรกของเว็บไซต์ tourismthailand

ที่มา: <http://www.tourismthailand.org/>

5. URL : <http://www.yokosojapan.org/>

เว็บไซต์ขององค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยทำหน้าที่รณรงค์และส่งเสริมการท่องเที่ยวประเทศญี่ปุ่น นอกเหนือจากการให้ข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งเอกสาร แผนที่ของสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆจะเน้นเป็นการท่องเที่ยวด้วยตัวเอง บอกคำแนะนำต่างๆ

คุณสมบัติของเว็บไซต์

- แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆในประเทศญี่ปุ่นรวมถึง บริษัททัวร์ที่จัดไปเที่ยวญี่ปุ่น
- แนะนำที่พักหลายรูปแบบ เส้นทางท่องเที่ยว อาหาร กิจกรรมการท่องเที่ยว
- มีบริการ คู่มือจำเป็นเพื่อการขั้รถยนต์ในฮอกไกโด เล่มนี้เป็นคู่มือภาษาไทยที่จะช่วยให้เตรียมตัวให้พร้อมรวมทั้งช่วยวางแผนการเดินทาง
- บอกสิ่งจำเป็นสำหรับการเดินทางท่องเที่ยวในญี่ปุ่น
- มีคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นที่จำเป็นไว้ให้เรียนรู้
- มีการบริการจองตั๋วเครื่องบิน และบริการข้อมูลการขอวีซ่า

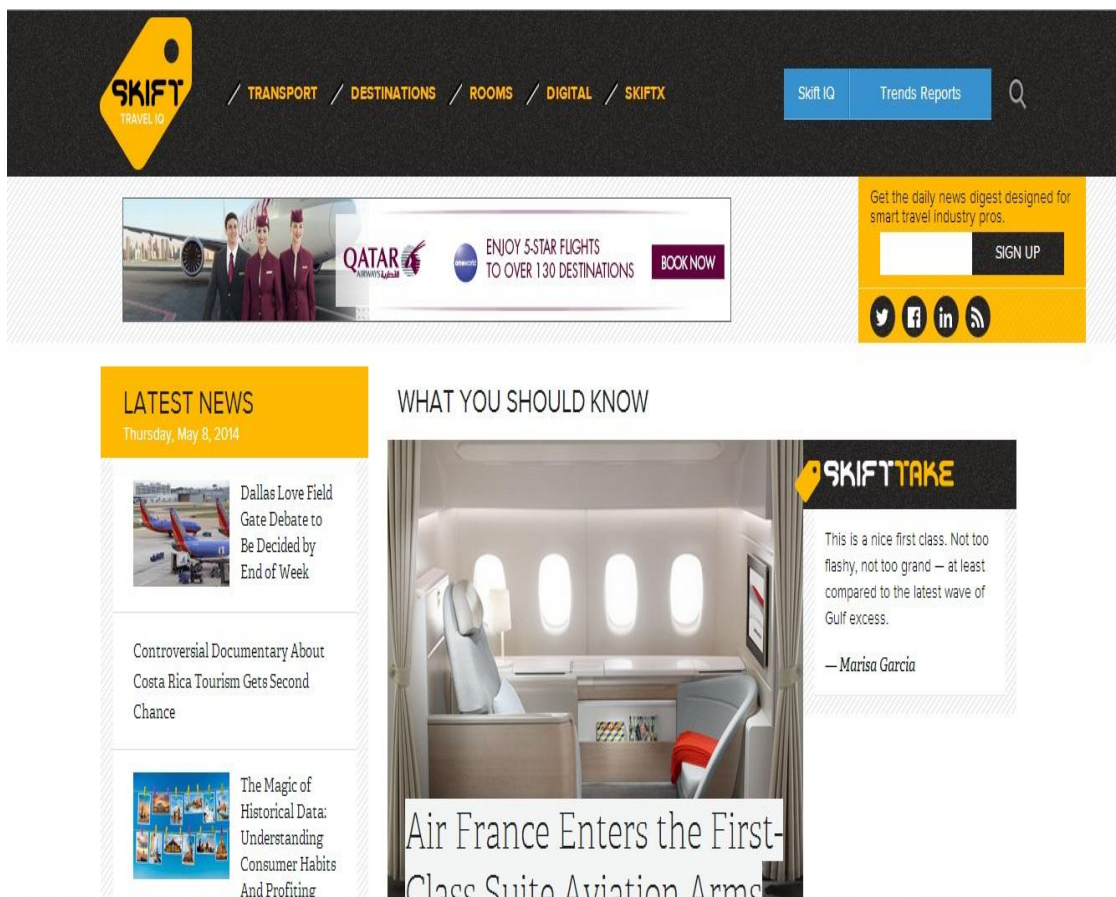
รูปที่ หน้าแรกของเว็บไซต์ yokosojapan
ที่มา: <http://www.yokosojapan.org/>

6. URL : <http://skift.com>

เป็นเว็บไซต์ท่องเที่ยวทั่วโลกโดยแบ่งเป็นทวีปต่างๆ เน้นเป็นข่าวสารการท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่และมีการจัดอันดับยอดนิยมให้กับสถานที่ท่องเที่ยว ในการก่อตั้งเว็บไซต์นี้มีผู้ก่อตั้งร่วมและฝ่ายต่างๆ ที่ร่วมกันจัดทำเว็บไซต์นี้ขึ้นมา เว็บไซต์นี้จึงเป็นเว็บไซต์เชิงธุรกิจซึ่งมีการร่วมหุ้นกันของหลายบริษัท

คุณสมบัติของเว็บไซต์

- แสดงสถานที่ท่องเที่ยวจากทวีปต่างๆในรูปแบบของข่าวสารการท่องเที่ยวและข้อมูลมีการอัปเดตให้เป็นปัจจุบันเสมอ
- แนะนำการขนส่งที่หลากหลายทั้ง การบิน เรือ รถยนต์ รถไฟ การขนส่งในท้องถิ่น
- แนะนำโรงแรมที่พักจากทั่วโลก อีกทั้งมีการจัดอันดับที่พักยอดนิยมไว้ให้เลือกสรร
- มีบริการจองห้องพักจากเว็บไซต์
- เว็บไซต์นี้เน้นข่าวสารจากทั่วโลก รวมทั้งเรื่องไว้ได้รับข่าวสาร

รูป 2.8 หน้าแรกของเว็บไซต์ skift.com

ที่มา: <http://skift.com/>

7. URL : <http://www.experia.co.th>

เป็นบริษัทท่องเที่ยวออนไลน์ชั้นนำของโลก และดำเนินงานเว็บไซต์ในภาษาท้องถิ่นสำหรับนักท่องเที่ยว เป็นเว็บไซต์ ที่เน้นการจองโรงแรมที่พักและเที่ยวบินในหลายประเทศ

คุณสมบัติของเว็บไซต์

- สามารถเลือกจองเที่ยวบินจากสายการบินกว่า 400 สายการบินทั่วโลก
- สามารถเลือกจองที่พักจากโรงแรมกว่า 240,000 แห่งทั่วโลก
- บริการจัดแผนเดินทางและคู่มือการเดินทางให้กับนักท่องเที่ยว
- เป็นช่องทางสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย จาก Expedia, Inc. ซึ่งเป็นบริษัท

ท่องเที่ยวออนไลน์ชั้นนำของโลก Expedia ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเลือกและจองที่พักในโรงแรมได้มากมายทั่วโลก

Expedia.co.th

บัญชี | จัดการการเดินทาง | ความช่วยเหลือ | English

หน้าแรก | โรงแรม | เที่ยวบิน | เที่ยวบิน + โรงแรม | ประกันการเดินทาง | รถ | ข้อเสนอที่ดีที่สุด

จองการเดินทาง

โรงแรม | เที่ยวบิน + โรงแรม | เที่ยวบิน

จองเที่ยวบิน+โรงแรม
ประหยัดเพิ่มสูงสุด 30%

โรงแรม

ค้นหาโรงแรมใกล้เมือง สถานที่สำคัญ หรือสนามบิน:

ไปอยู่ (พิมพ์ 3 ตัวอักษร)

เช็คอิน: | เช็คเอาท์:

วาดคลิกไป | วาดคลิกไป

จำนวนห้อง: ผู้ใหญ่ (18+) เด็ก (0-17)

1 ห้อง 2 0

แสดงตัวเลือกเพิ่มเติม

รับประกัน
ราคาที่ดีที่สุด

ค้นหาโรงแรม

**SHOPPING HOLIDAY
GRAND SALE!**

กรุงเทพฯ • สิงคโปร์ • ฮองกง • กัวลาลัมเปอร์ • โตเกียว

แพ็คเกจ 3 วัน 2 คืน
(เที่ยวบิน + โรงแรม)

5,499

999

รับของ วันที่ - 31 พฤษภาคม 2557 | คืนของ วันที่ - 31 สิงหาคม 2557

บัตรเครดิต 10% ผ่อนชำระ
Leulias Master Card

จองด่วน

**ยุโรป
IN LOVE**

ลอนดอน | ปารีส
โรม | อัมสเตอร์ดัม | มาดริด

แพ็คเกจ 5 วัน 4 คืน
(เที่ยวบิน + โรงแรม)

34,900

โรงแรม

5,000

โปรโมชั่นโรงแรม ราคาประหยัด

เมือง	ระดับดาว	ราคา
ฮ่องกง	★★★★★	เริ่มที่ 88,512*
เซี่ยงไฮ้	★★★★★	เริ่มที่ 87,82*

รูป 2.9 หน้าแรกของเว็บไซต์ Experia.co.th

ที่มา: <http://expedia.co.th>

8. URL : <http://www.priceline.com>

เป็นเว็บไซต์ของบริษัท Priceline ซึ่งให้เป็นบริษัทให้บริการการเดินทางผ่านอินเทอร์เน็ตชั้นนำของโลก

คุณสมบัติของเว็บไซต์

- เป็นเว็บไซต์ที่บริการการจองโรงแรมที่พักรถยนต์ให้กับนักท่องเที่ยว
- เว็บไซต์มีบริการจองโรงแรมต่างๆ ที่เว็บไซต์นำเสนอโรงแรมยอดนิยมจากทั่วโลกที่มีการต่อรองราคาให้นักท่องเที่ยวในการเข้าพักโรงแรม
- มีบริการจัดแพคเกจการท่องเที่ยวทั้งจองที่พักโรงแรมเที่ยวบินรถยนต์ให้นักท่องเที่ยวอย่างครบครัน
- มีแพคเกจตามวันหยุดในแต่ละสถานที่ท่องเที่ยว พร้อมแผนการท่องเที่ยว รวมไปถึงการค้นหาวินัยเพื่อสะดวกต่อการวางแผนการท่องเที่ยว
- มีการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมที่น่าสนใจจากทั่วโลกในหลายสถานที่
- เป็นเว็บไซต์ระบบสมาชิกในการใช้บริการของเว็บไซต์นี้จะต้องสมัครสมาชิกเพื่อใช้บริการอย่างสมบูรณ์

รูป 2.10 หน้าแรกของเว็บไซต์ priceline.com

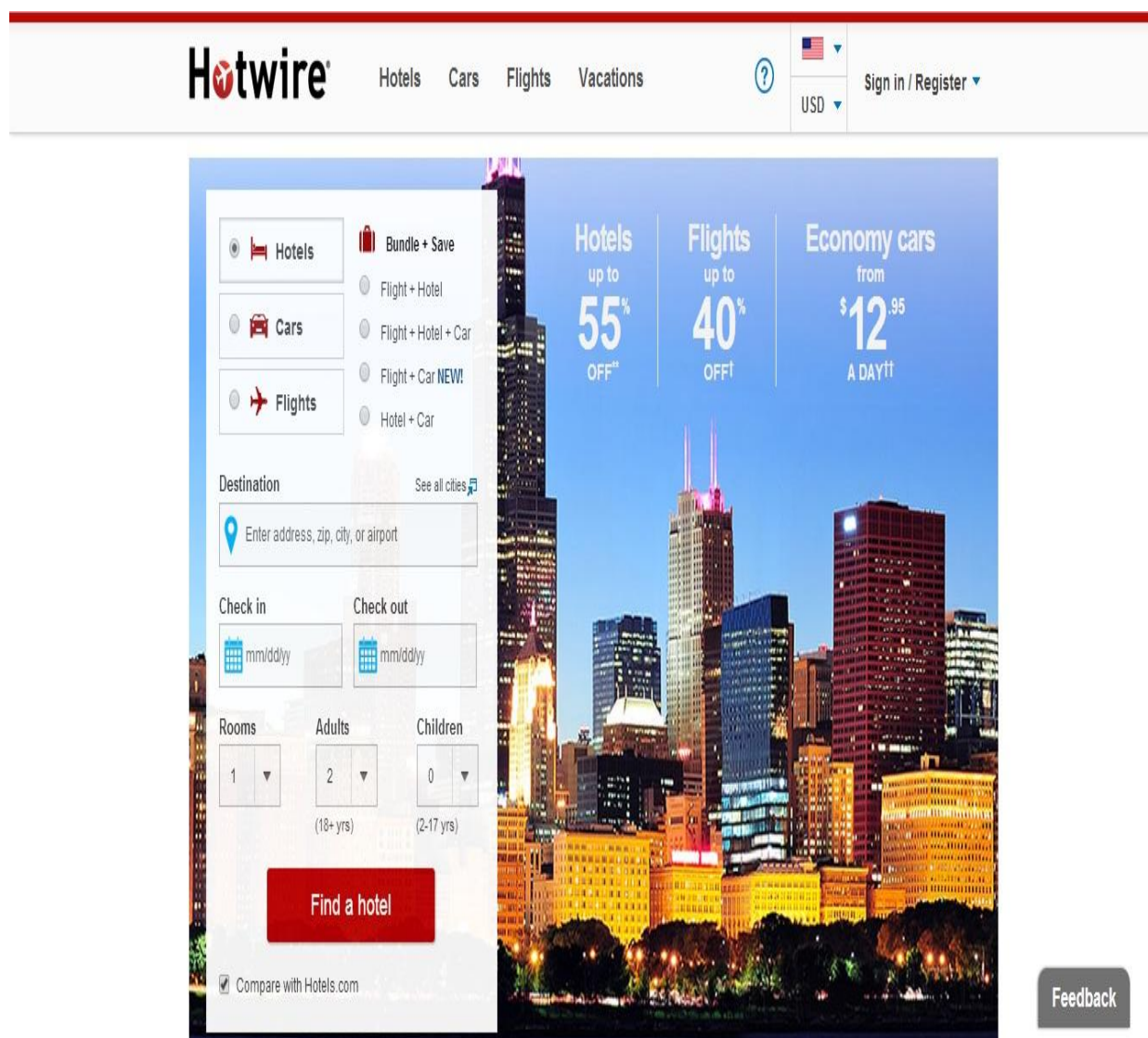
ที่มา: <http://www.priceline.com>

9. URL : <http://www.hotwire.com>

เป็นเว็บไซต์ให้บริการจัดหาทัวร์ท่องเที่ยวในราคาถูกไว้บริการนักท่องเที่ยวรวมถึงการจองตั๋วเครื่องบิน ห้องพัก รถเช่า และแพ็คเกจวันหยุด

คุณสมบัติของเว็บไซต์

- เว็บไซต์มีการนำเสนอราคาที่ดีที่สุดในการจองตัวของสายการบินจองโรงแรมรถเช่าและแพ็คเกจวันหยุดผ่านความร่วมมือกับบริษัทท่องเที่ยวชั้นนำให้กับลูกค้าในราคาที่ดีที่สุด
- สามารถจองรถเช่าผ่านเว็บไซต์
- มีบริการให้ความช่วยเหลือในการจองแพ็คเกจ ในการคำนวณเส้นทางท่องเที่ยวงบประมาณการท่องเที่ยว

รูป 2.11 หน้าแรกของเว็บไซต์ hotwire.com

ที่มา: <http://www.hotwire.com>

10.URL : <http://www.kayak.com>

เป็นเว็บไซต์ที่ให้บริการการจองเที่ยวบิน ห้องพักรวมโรงแรม ชื่อนำจากทั่วโลก

คุณสมบัติของเว็บไซต์

- ให้บริการจองเที่ยวบินจากประเทศต่างๆ และการค้นหาเที่ยวบินราคาถูก สนามบิน
ใกล้เคียงผ่านเว็บไซต์

- การค้นหาที่พักโรงแรมการจองที่พักผ่านเว็บไซต์

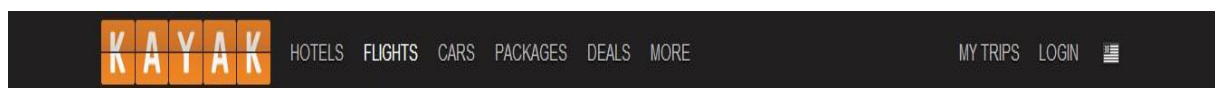
- มีบริการจองรถเช่าและข้อเสนอการเดินทาง

- จัดการท่องเที่ยวให้เหมาะสมวันหยุดพักผ่อน

- มีแพคเกจการท่องเที่ยวให้จองก่อนการเดินทาง

- เว็บไซต์มีการเปรียบเทียบข้อมูลจากหลายร้อยเว็บไซต์การเดินทางในครั้งเดียว เพื่อ
ค้นหาการท่องเที่ยวที่ดีที่สุด

- มีแอปพลิเคชันให้ดาวน์โหลดเพื่อดูข้อมูลการท่องเที่ยว สำหรับการจองแพคเกจทัวร์
จองโรงแรมที่พัก จองเที่ยวบินไว้บริการผ่านแอปพลิเคชัน

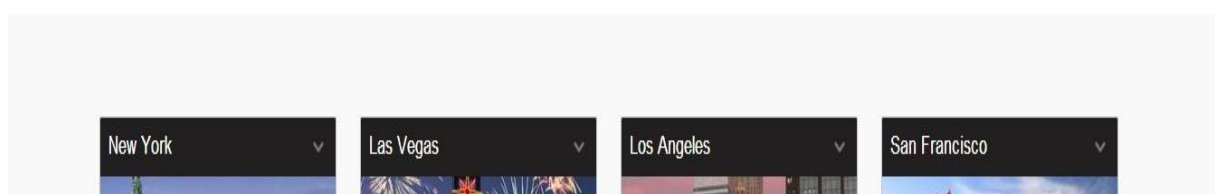
Compare hundreds of travel sites at once.
Find the **best deals** faster.

SEARCH ONE AND DONE.

Round-trip One-way Multi-city

PHS To Depart Return 1 adult Find Flights

☐ add nearby airports ☐ add nearby airports ☐ find hotels ☐ find car rentals [More search options](#)

รูป 2.12 หน้าแรกของเว็บไซต์ kayak

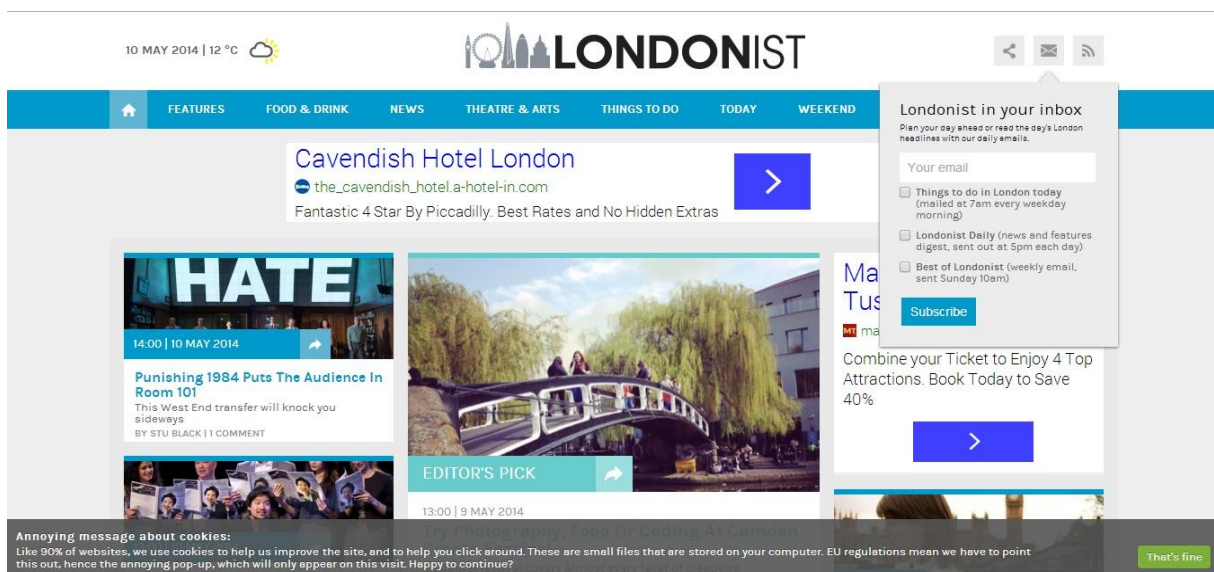
ที่มา: <http://www.kayak.com>

11.URL : <http://londonist.com>

เว็บไซต์ท่องเที่ยวในลอนดอน

คุณสมบัติของเว็บไซต์

- ให้ข้อมูลข่าวสารทั่วไปและเหตุการณ์ ประวัติศาสตร์ การเมือง ของลอนดอน
- เว็บไซต์แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆในลอนดอน พร้อมการจัดอันดับที่ท่องเที่ยวยอดเยี่ยม ให้นักท่องเที่ยวสามารถเลือกสถานที่ท่องเที่ยวที่ถูกใจ
- มีการแนะนำโรงแรมที่พักชั้นนำในลอนดอน พร้อมทั้งร้านอาหารต่างๆให้ข้อมูลการเดินทางไปยังสถานที่
- ในเว็บไซต์มีพิพิธภัณฑ์และแกลลอรี่ที่มีรูปสวยงามในหลายสถานที่มากมายในลอนดอนให้ค้นหา
- แนะนำกิจกรรมวันหยุดพักผ่อนในทุกๆสัปดาห์
- แนะนำการท่องเที่ยวตามเทศกาลในแต่ละช่วง มีการแสดง นิทรรศการกาลต่างๆที่จะเกิดขึ้นในช่วงเวลาใดเพื่อไม่ให้นักท่องเที่ยวพลาดการท่องเที่ยวต่างๆ
- มีข่าวสารการขนส่งในลอนดอนอัปเดตตลอดเวลา
- แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวที่หลากหลายน่าดึงดูด
- จัดทริปทัวร์ราคาถูกไว้บริการ
- ในเว็บไซต์มีการอัปเดตข่าวสารในลอนดอนทุกวัน ตลอดจนมีสิ่งบันเทิง เช่น เพลง แนะนำหนังสือ เทคนิคการถ่ายภาพไว้บริการผู้เยี่ยมชมเว็บไซต์

รูป 2.13 หน้าแรกของเว็บไซต์ londonist

ที่มา: <http://londonist.com>

12.URL : <http://www.visitphoenix.com/index.aspx>

เว็บไซต์ท่องเที่ยวในฟีนิกซ์

คุณสมบัติของเว็บไซต์

- เว็บไซต์บอกข้อมูลประวัติเกี่ยวกับฟีนิกซ์
- แนะนำสิ่งที่น่าสนใจในฟีนิกซ์ ศิลปะและวัฒนธรรมในเมืองฟีนิกซ์ การบันเทิง กอล์ฟ กิจกรรมกลางแจ้ง แหล่งช้อปปิ้ง สปาและสุขภาพ กีฬา
- แนะนำแพคเกจการท่องเที่ยวในแต่ละสถานที่พร้อมวางแผนการเดินทาง
- มีบริการจองเที่ยวบิน รถยนต์ในการเดินทาง รวมไปถึงจองแพคเกจการท่องเที่ยวในฟีนิกซ์
- ฟีนิกซ์ร้านอาหาร แนะนำร้านอาหารทั้งในฟีนิกซ์ และเมืองใกล้เคียงรอบฟีนิกซ์รวมถึงแนะนำสถานบันเทิงต่างๆ
- การเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆมีบริการแผนที่ให้กับนักท่องเที่ยว
- แพคเกจวันหยุดในแอริโซนาสามารถช่วยให้คุณวางแผนการเดินทางสำคัญโดยงบประมาณที่จำกัด
- เว็บไซต์มีบริการแอปพลิเคชัน แพลตฟอร์มสารพิมพ์ประสบการณ์การท่องเที่ยวลงในแอปพลิเคชัน การใช้งานง่ายแบบโต้ตอบ กับผู้ใช้งาน ผ่านแอปพลิเคชัน

รูป 2.14 หน้าแรกของเว็บไซต์ visitphoenix

ที่มา: <http://www.visitphoenix.com/index.asp>

จากการรวบรวมข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมเว็บไซต์ทางการท่องเที่ยวเห็นได้ว่าเว็บไซต์โดยส่วนมากสามารถแบ่งประเภทได้เป็นสองประเภทคือ

1. เว็บไซต์ที่ให้บริการข้อมูลการท่องเที่ยวโดยทั่วไปของสถานที่ท่องเที่ยว
2. เว็บไซต์ที่ให้บริการการจองตั๋วเครื่องบิน และโรงแรม ซึ่งเว็บไซต์ประเภทนี้เป็นเว็บไซต์เชิงพาณิชย์

จากข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปคุณสมบัติ ความสามารถ และข้อมูลที่ให้บริการในเว็บไซต์ได้

ตาราง 2.1 ตารางสรุปคุณสมบัติ และข้อมูลที่ให้บริการบนเว็บไซต์ต่างๆ

คุณสมบัติ/ข้อมูลที่ให้บริการ	ที่พัก	ร้านอาหาร	ข้อมูลท่องเที่ยว	รูปภาพ	แผนที่	แผนการเดินทาง	ดาวโหลดคู่มือทัวร์	โมเดล3มิติ	ภาพพาโนรามา
เว็บไซต์									
th.tripadvisor.com	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✗	✓
www.travel.cnn.com	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✗	✗	✗
www.lonelyplanet.com	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✓
www.tourismthailand.org	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✗
www.yokosojapan.org	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✗	✗
http://skift.com	✓	✗	✓	✓	✗	✗	✗	✗	✗
http://www.expedia.co.th	✓	✗	✗	✓	✗	✓	✗	✗	✗
http://www.priceline.com	✓	✗	✓	✓	✗	✓	✗	✗	✗
http://www.hotwire.com	✓	✗	✓	✓	✗	✓	✓	✗	✗
http://www.kayak.com	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✗
http://londonist.com	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✗	✗
http://www.visitphoenix.com	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✗
www.lowerNorthernTravel.com	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

2.9 สรุป

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ประกอบไปด้วยจังหวัดตาก พิจิตรโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย และอุตรดิตถ์ ซึ่งแต่ละพื้นที่ต่างมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งสถานที่ท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า น้ำตกสายต่างๆ และสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ เช่น อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย กลายเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ธรรมชาติ ในจังหวัดพิจิตรโลก ตาก เพชรบูรณ์ และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม/ประวัติศาสตร์/ศาสนา ในจังหวัดสุโขทัย พิจิตรโลก อุตรดิตถ์

แต่อย่างไรก็ตาม ปัญหาสำคัญที่พบประการหนึ่งคือ นักท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่จะเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของจังหวัดเท่านั้น เช่น จากการศึกษาของสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว (2552) พบว่าสถานที่ที่นักท่องเที่ยวนิยมไปเยี่ยมชมมากที่สุดเมื่อเดินทางมายังจังหวัดพิจิตรโลก คือ วัด (โดยเฉพาะการไปสักการะพระพุทธรูปชินราชที่วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร) และอุทยานประวัติศาสตร์เป็นสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเมื่อเดินทางไปยังจังหวัดสุโขทัย ในขณะที่สถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ ไม่ค่อยมีนักท่องเที่ยวไปเยี่ยมชม ทั้งนี้อาจอนุมานได้ว่าเนื่องด้วยนักท่องเที่ยวไม่ทราบถึงข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวอื่นทั้งในด้านวิธีการเดินทางที่ตั้ง ความสำคัญของสถานที่ท่องเที่ยว จึงส่งผลต่อจำนวนนักท่องเที่ยว นอกจากนี้การขาดเจ้าหน้าที่ในการดูแลและแนะนำนักท่องเที่ยว ตลอดจนการไม่มีข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวก็นับได้ว่าเป็นสาเหตุให้สถานที่ท่องเที่ยวไม่ได้รับการประชาสัมพันธ์จึงไม่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว

จากสถานการณ์ของการท่องเที่ยวไทยมีแนวโน้มในการเพิ่มบทบาทและความสำคัญทางเศรษฐกิจมากขึ้นเรื่อยๆ จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนพัฒนา การเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ ทั้งในด้านบริการ ด้านการอำนวยความสะดวก โดยเฉพาะความพร้อมของระบบข้อมูลด้านการท่องเที่ยว นับได้ว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่ง ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 นี้มีสถานที่ท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และโบราณสถาน และสถานที่ท่องเที่ยวทางประเพณี วัฒนธรรมและกิจกรรมหลายแหล่งที่ยังขาดการวางแผนในการพัฒนาและการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นระบบ ดังนั้นการศึกษาถึงข้อมูลเชิงคุณลักษณะ เช่น ชื่อสถานที่ท่องเที่ยว ประเภทสถานที่ท่องเที่ยวที่ตั้ง ระยะทางจากจังหวัดถึงสถานที่ท่องเที่ยว เวลาในการเดินทางโดยประมาณ วิธีการเดินทางจากจังหวัดถึงสถานที่ท่องเที่ยว ข้อมูลทั่วไปของสถานที่ท่องเที่ยว จุดเด่นของสถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรมในสถานที่ท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่ท่องเที่ยวและรูปภาพของสถานที่ท่องเที่ยว นับได้ว่ามีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งข้อมูลเหล่านี้สามารถนำมาใช้ในการวางแผนพัฒนาการ

ท่องเที่ยว ตลอดจนสร้างเส้นทางการท่องเที่ยว (Touring Route) ที่มีความเชื่อมโยงกันของสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมายังสถานที่ท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

นอกเหนือจากนี้จากการทบทวนวรรณกรรมดังกล่าวข้างต้นพบว่าในเว็บไซต์และอินเทอร์เน็ตถือเป็นองค์ประกอบสำคัญหนึ่งในการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว และจากการที่ได้ค้นหาเว็บไซต์ต่างๆทั้งที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว และเป็นเว็บไซต์ที่อ้างอิงของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พบว่ายังไม่มีเว็บไซต์ใดที่มีความสามารถในการแสดงข้อมูลภาพแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ในรูปแบบภาพสามมิติพร้อมทั้งภาพพาโนรามา 360 องศา คณะผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่าการพัฒนาเว็บไซต์ในการนำเสนอข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ที่สามารถแสดงภาพสามมิติ ภาพพาโนรามาของแหล่งท่องเที่ยว พร้อมทั้งการให้ข้อมูลเชิงประวัติ รายละเอียดของแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งสนับสนุนข้อมูลเกี่ยวกับที่พัก ร้านอาหาร รวมถึงเส้นทางแนะนำของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 จึงอาจเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะเพิ่มศักยภาพ และสนับสนุนการตัดสินใจในการมาท่องเที่ยวที่จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ได้เป็นอย่างดี

บทที่ 3

ระเบียบและวิธีวิจัย

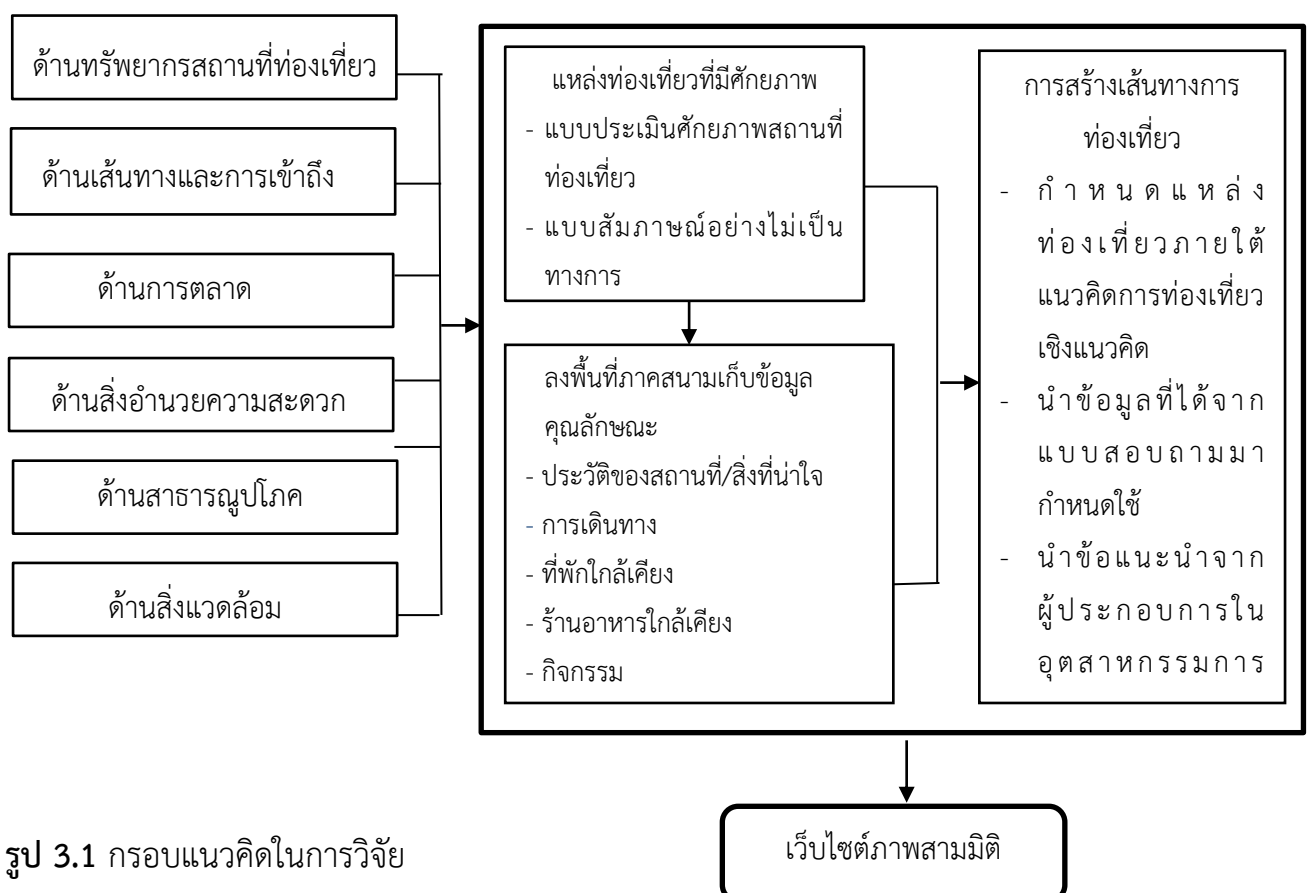
3.1 บทนำ

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 เพื่อพัฒนาเว็บไซต์การท่องเที่ยวแบบภาพสามมิติเสมือนจริง มีวัตถุประสงค์ดังนี้คือ เพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 เพื่อสร้างเส้นทางการท่องเที่ยว (Touring Route) ที่มีความเชื่อมโยงกันในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 และเพื่อสร้างเว็บไซต์การท่องเที่ยวโดยใช้ภาพสามมิติและภาพเสมือนจริงของสถานที่ท่องเที่ยว การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงผสม (Mixed Method) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.2 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพด้านการท่องเที่ยว คณะผู้วิจัยได้สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการคัดเลือกสถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพเพื่อศึกษาข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวและสร้างเว็บไซต์เสมือนจริงต่อไป ดังนี้

เกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกแหล่งท่องเที่ยว

รูป 3.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

3.3 วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

3.3.1 การคัดเลือกสถานที่ท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยว

ในศึกษาเพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอต่างๆ ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 โดยค้นคว้าจากแหล่งเอกสารทุติยภูมิต่างๆ เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว เช่น หนังสือ เอกสารการท่องเที่ยว เว็บไซต์การท่องเที่ยว พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีสถานที่ท่องเที่ยวทั้งสิ้น 357 แห่ง ดังตาราง 3.1

ตาราง 3.1 สถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1

จังหวัดพิษณุโลก	
อำเภอ	สถานที่ท่องเที่ยว
อำเภอเมือง	1. วัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร 2. พระราชวังจันทน์-ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช 3. ศาลหลักเมือง 4. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจ่าทวี 5. สวนนกไทย 6. โรงหล่อพระบูรณะไทย 7. วัดจุฬามณี 8. อ่างเก็บน้ำห้วยสั้มเค็ม 9. เตาทุเรียงตำบลหัวรอ 10. วัดไก่อี๋ย 11. วัดอรุณฤๅก 12. วัดเขื่อนขันธ 13. วัดเจดีย์ยอดทอง 14. วัดนางพญา 15. วัดราชบูรณะ

	16. พิษณุโลกไนท์บาร์ชาร์ 17. ตลาดใต้ 18. พิพิธภัณฑ์ศิลปะภาคเหนือตอนล่าง มรภ.พิษณุสงคราม
อำเภอวัดโบสถ์	19. อุทยานแห่งชาติแก่งเจ็ดแคว 20. เขตห้ามล่าสัตว์ เขาน้อย – เขาประดู่ 21. เขื่อนแควน้อย 22. วัดเสนาสน์
อำเภอเนินมะปราง	23. ถ้ำผาหลวง 24. ถ้ำเดือนถ้ำดาว 25. เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาท่าพล
อำเภอบางกระทุ่ม	26. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน วัดกำแพงมณี
อำเภอชาติตระการ	27. อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ
อำเภอวังทอง	28. โรงเจไซที่ฮุกตึง 29. วัดราชคิริหิรัญยาราม 30. วัดคลองเรือ 31. วัดสระสองพี่น้อง 32. เจดีย์ยอดดำน 33. วัดเขาสมอแครงหรือวัดพระพุทธรบาทเขาสมอแครง 34. น้ำตกวังทอง (ลำน้ำเข็ก)
อำเภอนครไทย	35. อนุสาวรีย์พ่อขุนบางกลางท่าว 36. อ่างเก็บน้ำห้วยชำรู้ 37. เขาช้างล้วง 38. อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า 39. บ่อเกลือพันปี
อำเภอบางระกำ	40. ชุมชนโบราณบ้านบางแก้ว 41. วัดสุนทรประดิษฐ์ 42. สุสานโบราณพันปี 43. ชุมชนโบราณบ้านชุมแสงสงคราม

อำเภอพรหมพิราม	44. วัดวังวน 45. วัดคลองทำเนียบศรัทธาราม 46. วัดสวนร่มบารมี
จังหวัดสุโขทัย	
อำเภอ	สถานที่ท่องเที่ยว
อำเภอเมือง	47. อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (รวมพระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช) 48. แหล่งโบราณคดีเครื่องปั้นดินเผาสุโขทัย (เตาทุเรียง) 49. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง 50. พิพิธภัณฑ์สังคโลก 51. ศาลพระแม่ย่า 52. วัดคั้ยง 53. สวนหลวงเฉลิมพระเกียรติ ร.9 54. หลวงพ่อเพชร 55. ทะเลหลวง 56. วัดคงคามาลัย
อำเภอสวรรคโลก	57. ศาลหลักเมืองสวรรคโลก 58. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสวรรคคมนาเยก 59. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน (โรงเรียนอนันตนารีเดิม) 60. วัดสว่างอารมณ์วรวิหาร 61. พระพุทธรูปเรื่องฤทธิ 62. สวนหลวงพระร่วงเฉลิมพระเกียรติ (ทุ่งแม่ระวียง) 63. พระพุทธรูปหลวงพ่อสองพี่น้องที่วัดหนองไฉ 64. อนุสาวรีย์พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ 65. วัดโพธิ์ทอง
อำเภอศรีนคร	66. วัดปัจจันตคารามวาสี 67. วัดบึงสวย 68. วัดน้ำชุม 69. วัดราษฎร์ศรัทธาธรรม 70. หนองขุดหล่ม

	71. วัดศรีสหกรณ์ 72. วัดศิริบูรณาราม 73. วัดหนองบัว 74. วัดเกาะไม้แดง 75. วัดคลองโป่ง 76. วัดโสภาราม 77. วัดบ้านกรู 78. วัดนิคม 79. ถ้ำลม-ถ้ำวัง 80. หนองกระสา 81. วัดเกาะ 82. หลวงพ่อสามพี่น้อง สุโขทัย 83. วัดป่าแดง
	84. วัดบ้านชาน 85. วัดนาตงไพร 86. วัดเทวีวัดกลาง
อำเภอศรีสัชนาลัย	87. วัดหาดเลี้ยว 88. พิพิธภัณฑ์ผ้าทองคำ 89. เขื่อนแม่สุ่ง 90. น้ำตกห้วยอ่างทอง 91. น้ำตกผาช่อ 92. ถ้ำผาช่อ 93. น้ำตกตาดช้างน้ำ 94. อนุสาวรีย์เจ้าพ่อเมืองดั่ง 95. โฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น 96. ศูนย์ช้างชรา 97. เตาทุเรียงเตาสังคโลกบ้านเกาะน้อย 98. อ่างเก็บน้ำเขาหัววัว 99. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย 100. ลานพระบรมราชาอนุสาวรีย์พระมหาธรรมราชาที่ 1

	101. อ่างเก็บน้ำห้วยมะกรูด 102. อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย
อำเภอองไกรลาส	103. วัดกงไกรลาส 104. ตลาดริมยม 105. ตลาดปลาแห่งแรกในประเทศไทย 106. วัดบ้านกร่าง 107. วัดโบสถ์ 108. วัดคู้ยาง 109. วัดดอนสัก 110. วัดป่ามะม่วง 111. วัดดงเดือย 112. วัดดอนสำโรง 113. วัดดงยาง 114. วัดทุ่งเนินพะยอม 115. วัดสิงห์ทอง 116. วัดปรักรัก
อำเภอบ้านด่าน ลานหอย	117. ถ้ำเจ้าราม 118. วัดสังฆาราม 119. ชุมชนโบราณบ้านวังหาด 120. วัดลานหอย 121. วัดป่าบนเนิน
อำเภอศีร์ษะเกษ	122. น้ำตกสายรุ้ง 123. อุทยานแห่งชาติรามคำแหง (เขาหลวง) 124. น้ำตกลำเกลียว 125. ยอดเขาพระแม่ย่า 126. เครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวง
อำเภอทุ่งเสลี่ยม	127. วัดพิพัฒน์มงคล 128. วัดกลางดง 129. วัดเชิงผา 130. วัดเขาแก้วชัยมงคล

จังหวัดตาก	
อำเภอ	สถานที่ท่องเที่ยว
อำเภอเมือง	131. วัดสีตลารามหรือวัดน้ำหัก 132. ตรอกบ้านจีน 133. วัดมณีบรรพตวรวิหาร 134. วัดดอยเขาแก้วหรือวัดพระเจ้าตาก 135. ศาลหลักเมืองสี่มหาราช 136. อุทยานแห่งชาติลานสาง 137. อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช 138. ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช 139. วัดโบสถ์มณีศรีบุญเรือง 140. วัดเขาถ้ำ 141. วัดเกาะตาเถียร 142. วัดไม้งามหลวง 143. สะพานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี 144. วัดเขาลาน้ำ
อำเภอบ้านตาก	145. วัดพระบาทดอยงู 146. วนอุทยานเขาพระบาท 147. วัดน้ำล้อม 148. วัดพระบรมธาตุ 149. เจดีย์ยุทธหัตถี
อำเภอพบพระ	150. น้ำตกนางครวญ 151. ไร่กุหลาบปทุมเพชร 152. น้ำตกสายฟ้า และน้ำตกสายรุ้ง 153. อุทยานแห่งชาติน้ำตกพาเจริญ 154. น้ำตกธารารักษ์ 155. ถ้ำช้างร้อง หรือ อุโมงค์วังกต 156. บ่อน้ำร้อนห้วยน้ำนัก 157. น้ำตกป่าหวาย 158. น้ำตกผาถ้ำ

อำเภออุ้มผาง	159. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง 160. ดอยหัวหมด 161. บ้านโบราณ 162. ศึกษาวิถีชีวิตกะเหรี่ยงแปดทะเลและอุ้มผาง 163. วัดหนองหลวง 164. จุดชมวิวนนอยฟ้า 165. ศึกษาชีวิตชาวบ้านกระเหรี่ยงลี้กลับเลตองคุ 166. แก่งคนมอง 167. ถ้ำตะโคะบิ
อำเภอท่าสองยาง	168. ถ้ำที่ซอแม 169. น้ำตกทีมอโบ 170. วัดมงคลคีรีเขตร์ 171. เมืองเก่าท่าสองยาว 172. พระธาตุเมืองเก่าห้วยลึก 173. ดอยทุเล 174. วัดแม่ต๋านเหนือ 175. ศาลหลักเมือง 176. วนอุทยานพระธาตุห้วยลึก 177. ถ้ำแม่อุสุ 178. อนุสาวรีย์ครูบาศรีวิชัย 179. อุทยานแห่งชาติแม่เมย 180. น้ำตกขาวดอย 181. น้ำตกแม่ระเมิง 182. น้ำตกแม่สลิดน้อย 183. ม่อนก๊วลม 184. ม่อนครูบาใส 185. ม่อนปุยหมอก 186. ม่อนพูนสุตา
อำเภอสามเงา	187. ผาสามเงา 188. เขื่อนภูมิพล 189. ดอยสอยมาลัย

อำเภอแม่ระมาด	190. น้ำตกแม่กาษา 191. บ่อน้ำร้อนแม่กาษา 192. ถ้ำแม่อุษา 193. น้ำตกทีมอโบ 194. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ตื่น
อำเภอแม่สอด	195. ตลาดมูเซอ 196. ตลาดริมเมย 197. ศาลเจ้าพ่อพะวอ 198. ศาลเจ้าพ่อขุนสามชน 199. วัดชุมพลคีรี 200. วัดไทยวัฒนาราม 201. พระธาตุหินกิวที่ดอยดินจี 202. วัดมณีไพรสณฑ์
อำเภอวังเจ้า	203. อุทยานแห่งชาติคลองวังเจ้า
จังหวัดเพชรบูรณ์	
อำเภอ	สถานที่ท่องเที่ยว
อำเภอเมือง	204. วัดมหาธาตุ 205. ไร่ก้านจูล (ฟาร์มสเตย์) 206. อุทยานแห่งชาติตาดหมอก 207. อ่างเก็บน้ำห้วยป่าแดง 208. วัดไตรภูมิ 209. อ่างเก็บน้ำห้วยเฉลียงลับ 210. ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง 211. วัดช้างเผือก
อำเภอเขาค้อ	212. อนุสาวรีย์เงินฮ่อ 213. พิพิธภัณฑ์อาวุธ 214. อนุสรณ์สถานผู้เสียสละเขาค้อ 215. เจดีย์พระบรมสารีริกธาตุเขาค้อ 216. พระตำหนักเขาค้อ 217. น้ำตกศรีดิษฐ์ 218. ไร่ บี เอ็น

	219. Route 12 220. พระธาตุผาแก้ว 221. พระธาตุเจดีย์กาญจนาภิเษก 222. แก่งบางระจัน (บ้านหนองแม่นา) 223. อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง 224. วัดท่าถนน-วิหารหลวงพ่อเพชร 225. อนุสาวรีย์พระยาพิชัยดาบหัก
อำเภอวังโป่ง	226. วัดอรัญญาวาส 227. โบราณคดีอำเภอวังโป่ง 228. น้ำตกสาละวิน 229. น้ำตกคลองบ่อหญ้า 230. อ่างเก็บน้ำคลองขึ้น – น้ำลง 231. วัดสันติวรญาณ 232. บึงสามพัน 233. ไชยนิคม 234. ถ้ำผานาง 235. อ่างเก็บน้ำอยู่เรือ 236. บึงตะแบก
อำเภอบึงสามพัน	237. บึงกั้นเจม 238. ทุ่งทานตะวัน
อำเภอชนแดน	239. น้ำตกเขางาม 240. ถ้ำผาทอง 241. วัดพระพุทธรบาทชนแดน (หลวงพ่อทบ) 242. สวนสาธารณะเจ้าแม่กวนอิม 243. อ่างเก็บน้ำผาทอง 244. ภูเขาหินปะการัง 245. อ่างเก็บน้ำกุฎพระ 246. วัดจันทาราม(ตะกุดจั่น) 247. เขาชะโงก

อำเภอหล่มเก่า	248. ภูทับเบิก 249. วัดศรีมงคล หรือ วัดนาทราย 250. หลวงพ่อใหญ่วัดตาล
อำเภอหล่มสัก	251. อนุสาวรีย์พ่อขุนผาเมือง 252. ถ้ำถ้ำขี้สมบัติ 253. หลักเมืองหล่มเก่า 254. หมู่บ้านตึ๊ดใหม่
อำเภอวิเชียรบุรี	255. ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช 256. วัดวิเชียรบำรุง
อำเภอศรีเทพ	257. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ
อำเภอหนองไผ่	258. บึงน้ำเขียว 259. สวนรุกขชาติน้ำตกซับชมพู 260. อ่างเก็บน้ำห้วยจ๊กจัน 261. น้ำตกวังไพร 262. เขาลำไย 263. สระโป่งควาย 264. หินสามเส้า 265. อ่างเก็บน้ำคลองลำกง 266. อ่างเก็บน้ำวังประทุม 267. อ่างเก็บน้ำบ้านวังอ่าง 268. บึงหนองไผ่ 269. น้ำตาวิ้งยายตง 270. น้ำตกซับตะเคียน 271. วัดหนองไผ่ใต้ 272. วัดยางงาม
อำเภอน้ำหนาว	273. อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว 274. น้ำตกเหวทราย 275. สวนสนภู่มั่ว 276. ถ้ำใหญ่น้ำหนาว (ภูน้ำริน) 277. ดงรอยเท้าไดโนเสาร์ 278. น้ำตกทรายทอง

จังหวัดอุดรธานี	
อำเภอ	สถานที่ท่องเที่ยว
อำเภอเมือง	279. วัดดอยท่าเสา 280. วัดแนวศิรี 281. วัดนาโประง 282. วัดอรัญญิการาม 283. วัดคิ่งตะเภา 284. สวนสาธารณะหาดน้ำน่าน 285. สภาวัฒนธรรมตำบลคิ่งตะเภา 286. พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นวัดคิ่งตะเภา 287. แหล่งเรียนรู้สมุนไพรไทย วัดคิ่งตะเภา 288. วัดวังกะพี้ 289. วัดท่าทอง (หลวงปู่ทองดำ) 290. วัดทับใหม่ 291. วัดวังหมู 292. พระบรมธาตุศรีสองเมือง 293. วัดดอยแก้ว
อำเภอเมือง	294. น้ำตกแม่เฒ 295. น้ำตกห้วยคอม้า 296. จุดชมวิว (เขาพลึง) 297. น้ำตกตาดฝักเหือก 298. น้ำตกตาดป่าเคีย 299. น้ำตกจำยาง 300. น้ำตกลานไทรงาม 301. ถ้ำปูน 302. วัดพระฝางคบุรีมุนีนาถ 303. น้ำตกวังดิน 304. น้ำตกห้วยพูนก
อำเภอทองแสนขัน	305. บ่อเหล็กน้ำพี้ 306. ภาพเขียนบนหน้าผายุคก่อนประวัติศาสตร์เขาตาพรหม

	307. อุทยานแห่งชาติต้นสักใหญ่ 308. ถ้ำจัน 309. ถ้ำค้างคาว
อำเภอปากท่อ	310. น้ำตกห้วยเทิบ 311. แหล่งฟอสซิลสุสานหอยล้านปี 312. กลุ่มรักษุปลาธิรักษ์น้ำ 313. สุสานหอยล้านปี
อำเภอบ้านโคก	314. ภูทุ่งแร่ 315. วัดโคกเหนือ 316. ไร่ดอกทานตะวัน 317. หมู่บ้านทอผ้ามัดหมี่
อำเภอพิชัย	318. ศาลเจ้าพ่อพระยาพิชัยดาบหัก 319. วัดภักดีราษฎร์บูรณาราม (วัดท่าสัก) 320. วัดป่ากระพี้ 321. พระองค์ใหญ่คู่ 322. วัดบ้านดง 323. วัดพระยาปันแดน 324. บึงหล่ม 325. เขabanไผ่
อำเภอลับแล	326. อนุสาวรีย์พระศรีพนมมาศ 327. น้ำตกแม่พูล 328. วัดเจติยคีรีวิหาร 329. วัดดอนสัก 330. วัดทองลับแล 331. พระราชานุสาวรีย์เจ้าฟ้าฮ่ามกุมาร 332. วัดพระบรมธาตุทุ่งยั้ง 333. วัดพระแท่นศิลาอาสน์ 334. หนองพระแล

อำเภอตรอน	335. สวนนภธรรมชาติป่าชุมชนเขาเหล็ก 336. บึงทับกระดาน 337. วัดมัจฉาวัดหน้าวังแดง 3 338. วัดบ้านใหม่โพธิ์เย็น 339. วัดดอยสวรรค์ 340. ถนนต้นราชพฤกษ์ที่สวยงามที่สุดภาคเหนือ 341. วัดบ้านแก่งไต้ 342. บึงพาด 343. วัดคลังคราช 344. วัดหาดสองแคว 345. เมืองตาชูชก 346. พบรอยพระพุทธรบาท 347. วัดข่อยสูง
อำเภอท่าปลา	348. เขื่อนสิริกิติ์ 349. จุดชมวิวยอดเขาขาด เขื่อนดินช่องเขาขาด 350. กลุ่มวัดหาดไคร้ต้อย,วัดตีนดอยและวัดนาโห่ง 351. หน่วยอนุรักษ์ฯและที่ทำการอุทยานแห่งชาติลำน้ำน่าน 352. อ่างเก็บน้ำวังชมพู 353. กลุ่มน้ำตกในเขตตำบลน้ำหมัน 354. ถ้ำแสนหาญ
อำเภอน้ำปาด	355. วนอุทยานต้นสักใหญ่ 356. อุทยานแห่งชาติคลองตรอน 357. อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว

ขั้นตอนที่ 2 เมื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอต่างๆ ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 คณะผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกพื้นที่เบื้องต้นที่พัฒนาจากกฤษฎาพินศรี และคณะ (2550) ดังนี้

1. เป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญในการท่องเที่ยว
2. เป็นพื้นที่สถานที่ท่องเที่ยวที่เปิดให้บริการแก่นักท่องเที่ยวในปัจจุบัน
3. เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป

4. มีระดับความสำคัญในการพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยว

ทั้งนี้ สถานที่ท่องเที่ยวที่ผ่านเกณฑ์ครบทั้ง 4 ข้อ ถือว่าเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง สถานที่ท่องเที่ยวที่ผ่านเกณฑ์ 3 ข้อ ถือว่าเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพปานกลาง และสถานที่ท่องเที่ยวที่ผ่านเกณฑ์ 2 และ 1 ข้อ ถือว่าเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพต่ำ จากการคัดเลือกสถานที่ท่องเที่ยวโดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดสามารถแบ่งพื้นที่ตามศักยภาพการท่องเที่ยว ออกเป็น 3 กลุ่มได้แก่

1. กลุ่มพื้นที่ศักยภาพการท่องเที่ยวสูง
2. กลุ่มพื้นที่ศักยภาพการท่องเที่ยวปานกลาง
3. กลุ่มพื้นที่ศักยภาพการท่องเที่ยวต่ำ

สุภาภรณ์ หาญทอง (2543) แสดงความเห็นว่าการประเมินศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวนั้นต้องคำนึงปัจจัยด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีอยู่เป็นสำคัญ และสถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงสมควรที่ต้องมีการจัดการเป็นอันดับแรก ซึ่งสถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงมีทั้งสิ้น 58 แห่ง ดังตาราง 3.2

ตาราง 3.2 สรุปศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวประเภทต่างๆ

ศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยว	ชื่อสถานที่ท่องเที่ยว
ศักยภาพการท่องเที่ยวสูง	จังหวัดพิษณุโลก 1. วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร 2. วัดนางพญา 3. วัดราชบูรณะ 4. วัดเจดีย์ยอดทอง 5. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจ่าทวี 6. วัดจุฬามณี 7. โรงเจไซอิฐคู่ตึง 8. วัดราชคิริหิรัญยาราม 9. พิษณุโลกไนท์บาร์ซาร์ 10. พิพิธภัณฑ์ศิลปะภาคเหนือตอนล่าง มรภ.พิษณุโลก สงคราม 11. น้ำตกวังทอง (ลำน้ำเข็ก)

	12. อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า 13. เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาทำพล 14. อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ จังหวัดสุโขทัย 15. อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (รวมพระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช) 16. ศาลพระแม่ย่า 17. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสวรรคมนาญก 18. พิพิธภัณฑ์ผ้าทองคำ 19. โฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น 20. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย 21. อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย 22. อุทยานแห่งชาติรามคำแหง (เขาหลวง) 23. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง จังหวัดตาก 24. ตรอกบ้านจีน 25. สะพานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี 26. ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช 27. อุทยานแห่งชาติลานสาง 28. อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช 29. วัดพระบรมธาตุ 30. ไร่กุหลาบปฐุมเพชร 31. อุทยานแห่งชาติน้ำตกพาเจริญ 32. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอัมผาง 33. ดอยหัวหมด 34. อุทยานแห่งชาติแม่เมย 35. เขื่อนภูมิพล 36. ตลาดมูเซอ 37. ตลาดริมเมย 38. ศาลเจ้าพ่อพะวอ
--	---

	39. ศาลเจ้าพ่อขุนสามชน 40. พระธาตุหินกิ้งกือที่ดอยดินจี่ 41. วัดมณีไพรสณฑ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ 42. อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง 43. อุทยานตาตหมอก 44. ภูทับเบิก 45. Route 12 46. พระธาตุผาแก้ว 47. อนุสาวรีย์พ่อขุนผาเมือง 48. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ 49. อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว 50. พระตำหนักเขาค้อ จังหวัดอุดรธานี 51. วัดพระฝางคบุรีมุนีนาถ 52. เขื่อนสิริกิติ์ 53. บ่อเหล็กน้ำพี้ 54. วัดทองลับแล 55. วัดพระบรมธาตุทุ่งยั้ง 56. อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว 57. วัดท่าถนน-วิหารหลวงพ่อเพชร 58. อนุสาวรีย์พระยาพิชัยดาบหัก
ศักยภาพการท่องเที่ยว ปานกลาง	จังหวัดพิษณุโลก 1. พระราชวังจันทน์-ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช 2. ศาลหลักเมืองพิษณุโลก 3. สวนนกไทย 4. โรงหล่อพระบูรณะไทย 5. ตลาดใต้ 6. อนุสาวรีย์พ่อขุนบางกลางท่าว 7. วัดเสนาสน์

	8.อุทยานแห่งชาติแก่งเจ็ดแคว 9.เขตห้ามล่าสัตว์ เขาน้อย – เขาประดู่ จังหวัดสุโขทัย 10. แหล่งโบราณคดีเครื่องปั้นดินเผาสุโขทัย (เตาทุเรียง) 11. พิพิธภัณฑ์สังคโลก 12. ศูนย์ช้างชรา 13. น้ำตกสายรุ้ง 14. น้ำตกลำเกลียว 15. ยอดเขาพระแม่ย่า 16. เครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวง 17. เตาทุเรียงเตาสังคโลกบ้านเกาะน้อย 18. อ่างเก็บน้ำเขาหัววัว 19. ลานพระบรมราชาอนุสาวรีย์พระมหาธรรมราชาที่1 20. อ่างเก็บน้ำห้วยมะกรูด จังหวัดตาก 21. วัดชุมพลคีรี 22. วัดไทยวัฒนาราม 23. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ตื่น 24. อุทยานแห่งชาติคลองวังเจ้า 25. วัดสีตลารามหรือวัดน้ำหัก 26. วัดมณีบรรพตวรวิหาร 27. วัดดอยเขาแก้วหรือวัดพระเจ้าตาก 28. ศาลหลักเมืองสี่มหาราช 29. วัดโบสถ์มณีศรีบุญเรือง 30. วัดเขาถ้ำ 31. วัดเกาะตาเถียร 32. วัดไผ่งามหลวง 33. วนอุทยานเขาพระบาท 34. เจดีย์ยุทธหัตถี 35. น้ำตกนางครวญ
--	--

	36. น้ำตกสายฟ้า และน้ำตกสายรุ้ง 37. น้ำตกธารารักษ์ 38. ถ้ำช้างร้อง หรือ อุโมงค์วงกต 39. บ่อน้ำร้อนห้วยน้ำนก 40. น้ำตกป่าหวาย 41. น้ำตกผาถ้ำ 42. บ้านโบราณ 43. ศึกษาวิถีชีวิตกะเหรี่ยงแปดทะเลและอุมผาง 44. วัดหนองหลวง 45. จุดชมวิวนนอยฟ้า 46. ศึกษาชีวิตชาวบ้านกระเหรี่ยงลี้กลับเลตองคุ 47. ถ้ำตะโคะปิ 48. แก่งคนมอง 49. ถ้ำที่ซอแม 50. น้ำตกทีมอโบ 51. วัดมงคลคีรีเขตร์ 52. เมืองเก่าท่าสองยาว 53. พระธาตุเมืองเก่าห้วยลิก 54. ดอยทุเล 55. วนอุทยานพระธาตุห้วยลิก 56. น้ำตกแม่ระเมิง 57. น้ำตกแม่สลิदन้อย 58. ม่อนกิวลม 59. ม่อนครุบาไส 60. ม่อนปุยหมอก 61. ม่อนพุนสุดา 62. น้ำตกชาวดอย จังหวัดเพชรบูรณ์ 63. ไร่ก้านจูล (ฟาร์มสเตย์) 64. อ่างเก็บน้ำห้วยป่าแดง
--	--

	65. วัดไตรภูมิ 66. อ่างเก็บน้ำห้วยเฉลิยงลับ 67. ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง 68. วัดช้างเผือก 69. วัดมหาธาตุ 70. น้ำตกเขางาม 71. สวนรุกขชาติน้ำตกซับชมพู 72. น้ำตกศรีดิษฐ์ 73. ไร่ ปี่ เอ็น 74. พระธาตุเจดีย์กาญจนาภิเษก 75. แก่งบางระจัน (บ้านหนองแม่นา) 76. หมู่บ้านตึ๊ดใหม่ จังหวัดอุดรธานี 77. พระบรมธาตุศรีสองเมือง 78. น้ำตกแม่เอย 79. น้ำตกห้วยค่อม้า 80. หน่วยอนุรักษ์และที่ทำการอุทยานแห่งชาติลำน้ำน่าน 81. ภาพเขียนบนหน้าผายุคก่อนประวัติศาสตร์ เขาตาพรหม 82. อุทยานแห่งชาติต้นสักใหญ่ 83. พระราชานุสาวรีย์เจ้าฟ้าฮ่ามกุมาร 84. จุดชมวิวยอดเขาขาด เขื่อนดินช่องเขาขาด 85. วัดพระแท่นศิลาอาสน์ 86. กลุ่มน้ำตกในเขตตำบลน้ำหมัน 87. อุทยานแห่งชาติคลองตรอน
ศักยภาพการท่องเที่ยวต่ำ	จังหวัดพิษณุโลก 1. เขื่อนแควน้อย 2. อ่างเก็บน้ำห้วยสั้มเค็ม 3. เตาทุเรียงตำบลหัวรอ

	4. วัดไก่อ่เขีย 5. วัดอรัญญิก 6. วัดเขื่อนขันธ 7. ถ้ำผาหลวง 8. ถ้ำเดือนถ้ำดาว 9. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน วัดกำแพงมณี 10. วัดคลองเรือ 11. วัดสระสองพี่น้อง 12. เจดีย์ยอดดั่ว 13. วัดเขาสมอแคลง 14. อ่างเก็บน้ำห้วยชำรู้ 15. เขาช้างล้วง 16. บ่อเกลือพันปี 17. ชุมชนโบราณบ้านบางแก้ว 18. วัดสุนทรประดิษฐ์ 19. สุสานโบราณพันปี 20. ชุมชนโบราณบ้านชุมแสงสงคราม 21. วัดวังวน 22. วัดคลองทำเนียบศรีรัตนาราม 23. วัดสวนร่มบารมี จังหวัดสุโขทัย 24. วัดค้ำยง 25. สวนหลวงเฉลิมพระเกียรติ ร.9 26. หลวงพ่อเพชร 27. ทะเลหลวง 28. วัดคงคามาลัย 29. ศาลหลักเมืองสวรรคโลก 30. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน (โรงเรียนอนันตนาริเดิม) 31. วัดสว่างอารมณ์วรวิหาร 32. พระพุทธเรืองฤทธิ์
--	---

	33. สวนหลวงพระร่วงเฉลิมพระเกียรติ (ทุ่งแม่ระวียง) 34. พระพุทธรูปหลวงพ่อสองพี่น้องที่วัดหนองไผ่ 35. อนุสาวรีย์พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ 36. วัดโพธิ์ทอง 37. วัดปัจจันตคารามวาสี 38. วัดบึงสวาย 39. วัดน้ำชุม 40. วัดราษฎร์ศรัทธาธรรม 41. หนองขุดหล่ม 42. วัดศรีสหกรณ์ 43. วัดศิริบุญาราม 44. วัดหนองบัว 45. วัดเกาะไม้แดง 46. วัดคลองโป่ง 47. วัดโสภาราม 48. วัดบ้านกรู 49. วัดนิคม 50. ถ้ำลม-ถ้ำวัง 51. หนองกระสา 52. วัดเกาะ 53. หลวงพ่อสองพี่น้อง สุโขทัย 54. วัดป่าแดง 55. วัดบ้านชาน 56. วัดนาตงไพร 57. วัดเตวีตกลาง 58. วัดหาดเสี้ยว 59. เขื่อนแม่สุ่ง 60. น้ำตกห้วยอ่างทอง 61. น้ำตกผาซ่อ 62. ถ้ำผาซ่อ
--	---

	63. น้ำตกตาดช้างน้ำ 64. อนุสาวรีย์เจ้าพ่อเมืองดั่ง 65. วัดกงไกรลาส 66. ตลาดปลาแห่งแรกในประเทศไทย 67. วัดบ้านกร่าง 68. วัดโบสถ์ 69. วัดคื้งยาง 70. วัดดอนสัก 71. วัดป่ามะม่วง 72. วัดดงเดือย 73. วัดดอนสำโรง 74. วัดดงยาง 75. วัดทุ่งเนินพะยอม 76. วัดสิงห์ทอง 77. วัดปรักรัก 78. ถ้ำเจ้าราม 79. วัดสังฆาราม 80. ชุมชนโบราณบ้านวังหาด 81. ตลาดริมยม 82. วัดลานหอย 83. วัดป่าบนเนิน 84. วัดพิพัฒน์มงคล 85. วัดกลางดง 86. วัดเชิงผา 87. วัดเขาแก้วชัยมงคล จังหวัดตาก 88. วัดเขาลาน้ำ 89. วัดพระบาทดอยงู 90. วัดน้ำล้อม 91. วัดแม่ต๋านเหนือ
--	--

	92. ศาลหลักเมือง 93. ถ้ำแม่อุสุ 94. อนุสาวรีย์ครูบาศรีวิชัย 95. ผาสามเงา 96. ดอยสอยมาลัย 97. น้ำตกแม่กาษา 98. บ่อน้ำร้อนแม่กาษา 99. ถ้ำแม่อุษา 100. น้ำตกทิมอโบ จังหวัดเพชรบูรณ์ 101. อนุสาวรีย์จันทน์ฮ่อ 102. พิพิธภัณฑ์อาวุธ 103. อนุสรณ์สถานผู้เสียสละเขาค้อ 104. เจดีย์พระบรมสารีริกธาตุเขาค้อ 105. ถ้ำฤๅษีสุมบัตติ 106. หลักเมืองหล่มเก่า 107. ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช 108. วัดวิเชียรบำรุง 109. น้ำตกเหวทราย 110. สวนสนภู่มะขาว 111. ถ้ำใหญ่ น้ำหนาว (ภูน้ำริน) 112. ดงรอยเท้าไดโนเสาร์ 113. น้ำตกทรายทอง 114. วัดอรัญญาวาส 115. โบราณคดีอำเภอวังโป่ง 116. น้ำตกสาละวิน 117. น้ำตกคลองบ่อหญ้า 118. อ่างเก็บน้ำคลองขึ้น – น้ำลง 119. วัดสันติวรญาณ 120. บึงสามพัน
--	--

	121.ไร่ชนิกา
	122.ถ้ำผานาง
	123.อ่างเก็บน้ำอู่เรือ
	124.บึงตะแบก
	125.บึงกันเถม
	126.ทุ่งทานตะวัน
	127.ถ้ำผาทอง
	128.วัดพระพุทธรูปาสนแดน (หลวงพ่อบท)
	129.สวนสาธารณะเจ้าแม่กวนอิม
	130.อ่างเก็บน้ำผาทอง
	131.ภูเขาหินปะการัง
	132.อ่างเก็บน้ำกุฎพระ
	133.วัดจันทาราม(ตะกุดจั่น)
	134.เขาชะโงก
	135.วัดศรีมงคล หรือ วัดนาทราย
	136.หลวงพ่ไหญ่วัดตาล
	137.บึงน้ำเขียว
	138.อ่างเก็บน้ำห้วยจ๊กจั่น
	139.น้ำตกวังไพร
	140.เขาถ้ำไถ
	141.สระโป่งควาย
	142.หินสามเสา
	143.อ่างเก็บน้ำคลองลำกง
	144.อ่างเก็บน้ำวังประทุม
	145.อ่างเก็บน้ำบ้านวังอ่าง
	146.บึงหนองไผ่
	147.น้ำตกวังยายดง
	148.น้ำตกซับตะเคียน
	149.วัดหนองไผ่ใต้
	150.วัดยางงาม

	จังหวัดอุดรธานี 151. วัดดอยท่าเสา 152. วัดแนวศิรี 153. วัดนาโป่ง 154. วัดอรัญญิการาม 155. วัดคิ่งตะเภา 156. สวนสาธารณะหาดน่าน่าน 157. สภาวัฒนธรรมตำบลคิ่งตะเภา 158. พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นวัดคิ่งตะเภา 159. แหล่งเรียนรู้สมุนไพรไทย วัดคิ่งตะเภา 160. วัดวังกะพี้ 161. วัดท่าทอง (หลวงปู่ทองคำ) 162. วัดทับใหม่ 163. วัดวังหมู 164. วัดดอยแก้ว 165. จุดชมวิว (เขาพลึง) 166. น้ำตกตาดฝักเหือก 167. น้ำตกตาดป่าเคียว 168. น้ำตกจำเอย 169. น้ำตกลานไทรงาม 170. ถ้ำปูน 171. น้ำตกวังดิน 172. น้ำตกห้วยพูนก 173. ถ้ำจัน 174. ถ้ำค้างคาว 175. น้ำตกห้วยเหิบ 176. แหล่งฟอสซิลสุสานหอยล้านปี 177. กลุ่มรักษูปลาญน้ำ 178. สุสานหอยล้านปี 179. ภูทุ่งแร่ 180. วัดโคกเหนือ
--	--

	181. ไร่ดอกทานตะวัน 182. หมู่บ้านทอผ้ามัดหมี่ 183. ศาลเจ้าพ่อพระยาพิชัยดาบหัก 184. วัดภักดีราษฎร์บูรณาราม (วัดท่าสัก) 185. วัดป่ากระพี 186. พระองค์ใหญ่คู่ 187. วัดบ้านดง 188. วัดพระยาปิ่นแดน 189. บึงหล่ม 190. เขابันไผ่ม้า 191. อนุสาวรีย์พระศรีพนมมาศ 192. น้ำตกแม่พูล 193. วัดเจติยคีรีวิหาร 194. วัดดอนสัก 195. หนองพระแล 196. สวนนกธรรมชาติป่าชุมชนเขาเหล็ก 197. บึงทับกระดาน 198. วัดมัจฉาวิคิตน้ำวังแดง 3 199. วัดบ้านใหม่โพธิ์เย็น 200. วัดดอยสวรรค์ 201. ถนนต้นราชพฤกษ์ที่สวยงามที่สุดภาคเหนือ 202. วัดบ้านแก่งไต้ 203. บึงพาด 204. วัดคลังคราช 205. วัดหาดสองแคว 206. เมืองตาชูชก 207. รอยพระพุทธรูปบาท 208. วัดข่อยสูง 209. กลุ่มวัดหาดไคร้ต้อย,วัดตีนดอยและวัดนาโง้ง 210. ถ้ำแสนหาญ 211. อ่างเก็บน้ำวังชมพู 212. วนอุทยานต้นสักใหญ่
--	--

ขั้นตอนที่ 3 คณะผู้วิจัยร่วมกับผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ เจ้าหน้าที่การตลาดการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่สภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้คัดเลือกสถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงอีกครั้ง โดยมีใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกดังต่อไปนี้

1. ความสำคัญของสถานที่ท่องเที่ยว

หลักเกณฑ์ความสำคัญของสถานที่ท่องเที่ยว กำหนดระดับคะแนนจากความสามารถของสถานที่ท่องเที่ยวประเภทต่างๆ ดังนี้ หากเป็นสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติต้องคงสภาพความเป็นธรรมชาติ มีการเปลี่ยนแปลงโดยฝีมือมนุษย์น้อยมาก มีความหลากหลายทางชีวภาพ และในกรณีของสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์โบราณสถาน โบราณวัตถุ ยังต้องคงสภาพที่มีการบูรณะ ซ่อมแซม คงสภาพเดิม หรือใกล้เคียงมากที่สุด ส่วนสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประเพณีนั้น ยังคงไว้ซึ่งความดั้งเดิมของประเพณีหรือวัฒนธรรมนั้นๆ นอกจากนี้สถานที่ท่องเที่ยวต้องมีเอกลักษณ์เฉพาะ ทั้งยังดึงดูดใจนักท่องเที่ยว มีความงดงามในศิลปะครบถ้วน ผู้ไปเยี่ยมชมได้รับความรู้และความเพลิดเพลิน ตลอดจนเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีคุณค่าด้านความรู้ ภูมิปัญญาทางประวัติศาสตร์ ทางสังคม โดยแบ่งระดับคะแนน 10 ระดับ ดังนี้

ตาราง 3.3 ระดับคะแนนความสำคัญของสถานที่ท่องเที่ยว ในการวิเคราะห์ศักยภาพเบื้องต้น

หลักเกณฑ์	ระดับคะแนน
สถานที่ท่องเที่ยวมีความสมบูรณ์ คือ สถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติต้องคงสภาพความเป็นธรรมชาติ สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์โบราณสถาน โบราณวัตถุ ยังต้องคงสภาพที่มีการบูรณะ ซ่อมแซม คงสภาพเดิม หรือใกล้เคียงมากที่สุด สถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประเพณีนั้น ยังคงไว้ซึ่งความดั้งเดิมของประเพณีหรือวัฒนธรรมนั้นๆ และมีเอกลักษณ์เฉพาะ	9-10 คะแนน
สถานที่ท่องเที่ยวมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเพียงเล็กน้อย เมื่อนำไปเทียบกับสถานที่ท่องเที่ยวประเภทเดียวกัน	7-8 คะแนน
สถานที่ท่องเที่ยวสามารถให้ความรู้ และความบันเทิงตรงตามประเภทของสถานที่ท่องเที่ยว	5-6 คะแนน
สถานที่ท่องเที่ยวนั้นเป็นที่รู้จักไม่มากนัก	3-4 คะแนน
สถานที่ท่องเที่ยวอยู่ในสภาพที่ชำรุดมาก หรือถูกทำลาย จนไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ตรงกับประเภทของสถานที่ท่องเที่ยว	1-2 คะแนน

(ปรับจาก บริษัทมรดกโลก จำกัด)

2. การเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว

หลักเกณฑ์การเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวกำหนดระดับคะแนนจากสภาพถนนและความต่อเนื่องในการเดินทาง โดยแบ่งระดับคะแนน 10 คะแนน ดังนี้

ตาราง 3.4 ระดับคะแนนการเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว ในการวิเคราะห์ศักยภาพเบื้องต้น

หลักเกณฑ์	ระดับคะแนน
สถานที่ท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้าถึงโดยถนนขนาดใหญ่ มีป้ายบอกเส้นทางและป้ายแสดงสถานที่ท่องเที่ยว และสามารถเดินทางเข้าออกได้หลายเส้นทาง	9-10 คะแนน
สถานที่ท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้าถึงโดยถนนขนาดกลาง มีป้ายบอกเส้นทางหรือป้ายแสดงสถานที่ท่องเที่ยว และสามารถเดินทางเข้าออกได้หลายเส้นทาง	7-8 คะแนน
สถานที่ท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้าถึงโดยถนนขนาดกลาง มีป้ายบอกเส้นทางหรือสถานที่ท่องเที่ยว และสามารถเดินทางเข้าออกได้น้อยกว่า 3 เส้นทาง	5-6 คะแนน
สถานที่ท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้าถึงโดยถนนขนาดเล็ก และสามารถเดินทางเข้าออกได้น้อยกว่า 3 เส้นทาง	3-4 คะแนน
สถานที่ท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้าถึงโดยถนนขนาดเล็ก ใช้งานได้บางฤดูกาล และสามารถเดินทางเข้าออกได้เพียงเส้นทางเดียว	1-2 คะแนน

(ปรับจาก บริษัทมรดกโลก จำกัด)

คณะผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญได้ให้คะแนนสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่งตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในตาราง 3.3 และ 3.4 ซึ่งผลสรุปของสถานที่ท่องเที่ยวที่ถูกนำไปประเมินศักยภาพ ดังตาราง 3.5

ตาราง 3.5 สถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพจากความเห็นของคณะผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญ

จังหวัด	สถานที่ท่องเที่ยว
จังหวัดพิษณุโลก	1. วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร 2. วัดนางพญา 3. วัดราชบูรณะ 4. วัดเจติยยอดทอง 5. พระราชวังจันทน์ 6. พิพิธภัณฑสถานบ้านจ่าทวี 7. วัดจุฬามณี 8. โรงเจไฮทึฮุกตึ้ง

	9. น้ำตกวังทอง (ลำน้ำเข็ก) 10. อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า 11. เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาทำพล 12. อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ
จังหวัดสุโขทัย	1. อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (รวมพระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช) 2. ศาลพระแม่ย่า 3. พิพิธภัณฑ์ผ้าทองคำ 4. โฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น 5. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย 6. อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย
จังหวัดตาก	1. ตรอกบ้านจีน 2. ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช 3. วัดมณีไพรสณฑ์ 4. วัดพระบรมธาตุ 5. ไ้ภูหลาบปฐุมเพชร 6. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอัมผาง 7. เขื่อนภูมิพล 8. ตลาดมูเซอ 9. ตลาดริมเมย 10. พระธาตุหินกั้วที่ดอยดินจี่ 11. อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช
จังหวัดเพชรบูรณ์	1. อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง 2. ภูทับเบิก 3. Route 12 4. พระธาตุผาแก้ว 5. อนุสาวรีย์พ่อขุนผาเมือง 6. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ 7. อุทยานเขื่อนน้ำหาว 8. พระตำหนักเขาค้อ

จังหวัดอุดรดิตถ์	1. วัดพระฝางคบุรีมุนีนาถ 2. อนุสาวรีย์พระยาพิชัยดาบหัก 3. วัดท่าถนน 4. เชื้อนสิริกิติ์ 5. บ่อเหล็กน้ำพี้ 6. วัดพระบรมธาตุทุ่งยั้ง 7. อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว
------------------	---

ขั้นตอนที่ 4 คณะวิจัยจัดทำแบบสอบถามประเมินศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวในตาราง 3.5 โดยมีเจ้าหน้าที่ภาคีรัฐ นักท่องเที่ยว เป็นกลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถาม แบบประเมินศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยวนี้ปรับปรุงจาก กฤษฎา พินศรี และคณะ (2550) วิวัฒน์ชัย บุญยภักดี (2548) และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2554) โดยมีหลักเกณฑ์การประเมินศักยภาพไว้ 6 หลักเกณฑ์ ได้แก่ ด้านเส้นทางและการเข้าถึง ด้านทรัพยากรสถานที่ท่องเที่ยว ด้านการตลาด ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านสาธารณูปโภค และด้านสิ่งแวดล้อม โดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้กับเจ้าหน้าที่ภาคีรัฐจำนวน 20 คน และได้รับแบบสอบถามกลับมาจำนวน 10 ชุด ซึ่งแบบสอบถามที่ส่งกลับมีจำนวนน้อย คณะผู้วิจัยจึงได้เก็บข้อมูลเจ้าหน้าที่ภาคีรัฐเพิ่มเติมโดยใช้แบบสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ สำหรับนักท่องเที่ยวนั้น คณะผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามประเมินศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยวสอบถามความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวจำนวน 1,500 คน (จังหวัดละ 300 คน)

ขั้นตอนที่ 5 ใช้แบบสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการในการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภาคีรัฐผู้ประกอบการในธุรกิจการท่องเที่ยว และประชาชนในท้องถิ่น ถึงสถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ (ภาคผนวกที่ 6) ผลสรุปจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภาคีรัฐ ผู้ประกอบการและประชาชนในท้องถิ่น ดังตาราง 3.6

ตาราง 3.6 สถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพจากความเห็นของเจ้าหน้าที่ภาคีรัฐ ผู้ประกอบการและประชาชน

จังหวัด	เจ้าหน้าที่ภาคีรัฐ	ผู้ประกอบการ	ประชาชน
พิษณุโลก	1. วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร 2. วัดนางพญา 3. วัดราชบูรณะ	1. วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร 2. วัดนางพญา 3. พระราชวังจันทน์	1. วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร 2. วัดนางพญา 3. วัดราชบูรณะ

	4. พระราชวังจันทน์ (รวมศาลสมเด็จพระนเรศวรฯ) 5. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจันทวี 6. วัดจุฬามณี 7. วัดอรุณญิก 8. วัดเจดีย์ยอดทอง 9. พิษณุโลกไนท์บาร์ซาร์ 10. อุทยานแห่งชาติแก่งเจ็ด แคว 11. เขื่อนแควน้อย 12. วัดเสนาสน์ 13. เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผา ท่าพล 14. อุทยานแห่งชาติน้ำตก ชาติตระการ 15. โรงเจไซอิฐกู่ต้ง 16. อุทยานแห่งชาติภูหินร่อง กล้า 17. วัดราชหิรัญญาราม 18. น้ำตกวังทอง (ลำน้ำเข็ก) 19. วัดชีปะขาวหาย	(รวมศาลสมเด็จพระนเรศวร ฯ) 4. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจ่า ทวี 5. อุทยานแห่งชาติน้ำตก ชาติตระการ 6. โรงเจไซอิฐกู่ต้ง 7. อุทยานแห่งชาติภูหิน ร่องกล้า 8. วัดราชหิรัญญาราม 9. น้ำตกวังทอง (ลำน้ำ เข็ก) 10. สวนชมน่าน 11. น้ำตกไผ่ศรีทอง	4. พระราชวังจันทน์ (รวมศาลสมเด็จพระนเรศวรฯ) 5. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจันทวี 6. วัดจุฬามณี 7. วัดอรุณญิก 8. วัดเจดีย์ยอดทอง 9. พิษณุโลกไนท์บาร์ซาร์ 10. อุทยานแห่งชาติแก่งเจ็ดแคว เขื่อนแควน้อย 11. วัดเสนาสน์ 12. ถ้ำเดือนถ้ำดาว 13. เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาท่า พล 14. อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติ ตระการ 15. โรงเจไซอิฐกู่ต้ง 16. อุทยานแห่งชาติภูหินร่อง กล้า 17. วัดราชหิรัญญาราม 18. น้ำตกวังทอง (ลำน้ำเข็ก) 19. วัดตาปะขาวหาย
สุโขทัย	1. อุทยานประวัติศาสตร์ สุโขทัย 2. พิพิธภัณฑ์ผ้าทองคำ 3. โฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น 4. เตาทุเรียง-สังคโลก อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย 6. ตลาดริมยม 7. อุทยานแห่งชาติ รามคำแหง 8. เครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่ง	1. อุทยานประวัติศาสตร์ สุโขทัย 2. พิพิธภัณฑ์ผ้าทองคำ 3. อุทยานประวัติศาสตร์ ศรีสัชนาลัย 4. ศาลพระแม่ย่า 5. น้ำตกสายรุ้ง 6. อุทยานทะเลหลวง 7. โฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น 8. อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย	1. อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย 2. พิพิธภัณฑ์ผ้าทองคำ 3. โฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น 4. เตาทุเรียง-สังคโลก 5. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย 6. ตลาดริมยม 7. อุทยานแห่งชาติรามคำแหง 8. อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย

	หลวง 9. อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย		
เพชรบูรณ์	1. วัดผาช่อนแก้ว 2. Route 12 3. พระตำหนักเขาค้อ 4. ภูทับเบิก 5. อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง 6. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ 7. อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว 8. แก่งบางระจัน (บ้านหนองแม่นา) 9. ไร่ก้านันจุล 10. ไร่ปีเ็น	1. วัดผาช่อนแก้ว 2. Route 12 3. พระตำหนักเขาค้อ 4. ภูทับเบิก 5. อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง 6. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ 7. อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว 8. แก่งบางระจัน (บ้านหนองแม่นา) 9. น้ำตกศรีดิษฐ์ 10. อนุสรณ์สถานผู้เสียสละเขาค้อ 11. ไร่ปีเ็น 11. พิพิธภัณฑ์อาวุธ	1. วัดผาช่อนแก้ว 2. Route 12 3. พระตำหนักเขาค้อ 4. ภูทับเบิก 5. อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง 6. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ 7. แก่งบางระจัน (บ้านหนองแม่นา) 8. ไร่ก้านันจุล 9. ไร่ปีเ็น 10. อนุสรณ์สถานผู้เสียสละเขาค้อ 11. อนุสาวรีย์พ่อขุนผาเมือง 12. วัดศรีมงคล
ตาก	1. ตรอกบ้านจีน 2. ศาลหลักเมืองสี่หมื่นหาราช 3. ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสิน 4. อุทยานแห่งชาติลานสาง 5. อุทยานแห่งชาติตากสิน 6. วัดพระบรมธาตุ 7. อุทยานแห่งชาติน้ำตก 8. ไร่กุหลาบปทุมเพชร 9. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอัมผาง 10. ถ้ำตะโคะบิ 11. อุทยานแห่งชาติแม่เมย	1. ตรอกบ้านจีน 2. ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสิน 3. อุทยานแห่งชาติลานสาง 4. อุทยานแห่งชาติตากสิน 5. วัดพระบรมธาตุ 6. อุทยานแห่งชาติน้ำตกพาเจริญ 7. ไร่กุหลาบปทุมเพชร	1. ตรอกบ้านจีน 2. ศาลหลักเมืองสี่หมื่นหาราช 3. ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินฯ 4. อุทยานแห่งชาติลานสาง 5. อุทยานแห่งชาติตากสินฯ 6. วัดพระบรมธาตุ 7. น้ำตกนางครวญ 8. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอัมผาง 9. ถ้ำตะโคะบิ 10. อุทยานแห่งชาติแม่เมย 11. เขื่อนภูมิพล

จังหวัด	เจ้าหน้าที่ภาครัฐ	ผู้ประกอบการ	ประชาชน
	12. เชื้อนภูมิพล 13. น้ำตกแม่กาษา 14. ตลาดมูเซอ 15. ตลาดริมเมย 16. พระธาตุหินกิ้งกิ้งที่ดอยดินจี่ 17. วัดมณีไพรสณฑ์ 18. ดอยสอยมาลัย 19. วัดไทยวัฒนาราม	8. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า อัมผาง 9. เชื้อนภูมิพล 10. ตลาดมูเซอ 11. ตลาดริมเมย 12. ศาลพระวอ 13. อุทยานแห่งชาติ คลองวังเจ้า 14. ถ้ำแม่อุสุ 15. วนอุทยานไม้ กลายเป็นหิน 16. สะพานสมโภชกรุง รัตนโกสินทร์ 200 ปี	12. น้ำตกแม่กาษา 13. ตลาดมูเซอ 14. ตลาดริมเมย 15. พระธาตุหินกิ้งกิ้งที่ดอยดินจี่ 16. วัดมณีไพรสณฑ์ 17. ดอยสอยมาลัย 18. วัดไทยวัฒนาราม
อุตรดิตถ์	1. วัดท่าถนน 2. วัดพระฝางคบุรีมุนีนาถ 3. บ่อเหล็กน้ำพี้ 4. เชื้อนสิริกิติ์ 5. พิพิธภัณฑสถานพระยาพิชัย ดาบหัก 6. อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว	1. บ่อเหล็กน้ำพี้ 2. เชื้อนสิริกิติ์ 3. พิพิธภัณฑสถานพระยาพิชัย ดาบหัก 4. อุทยานแห่งชาติต้นสัก ใหญ่ 5. วัดพระแท่นศิลาอาสน์ 6. อุทยานแห่งชาติภูสอย ดาว 7. อุทยานแห่งชาติลำน้ำ น่าน 8. น้ำตกแม่พูล 9. วัดพระฝางคบุรีมุนีนาถ 10. อุทยานแห่งชาติ คลองตรอน 11. ไร่จันทน์คานาอัน 12. เมืองลับแล	1. วัดท่าถนน 2. วัดพระฝางคบุรีมุนีนาถ 3. บ่อเหล็กน้ำพี้ 4. อุทยานแห่งชาติต้นสักใหญ่ 5. วัดพระบรมธาตุทุ่งยั้ง 6. วัดพระแท่นศิลาอาสน์ 7. เชื้อนสิริกิติ์ 8. พิพิธภัณฑสถานพระยาพิชัยดาบ หัก 9. อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว

ขั้นตอนที่ 6 คณะผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญนำเอาผลที่ได้จากการประเมินศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยวจากเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นของคณะวิจัย ผู้เชี่ยวชาญ (ตาราง 3.5) แบบประเมินศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยวของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ (ตาราง 4.1) นักท่องเที่ยว (ตาราง 4.4) และแบบสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ผู้ประกอบการ และประชาชนในท้องถิ่น (ตาราง 4.2) มาสังเคราะห์ร่วมกันโดยใช้เกณฑ์ความสำคัญของสถานที่ท่องเที่ยว การเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว และผลจากความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเป็นเกณฑ์สำคัญในการเลือกสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับงานวิจัยนี้ ผลสรุปของสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นพื้นที่ศึกษาของงานวิจัยในครั้งนี้มีจำนวน 40 แห่ง (ตาราง 4.5)

ขั้นตอนที่ 7 คณะผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ ที่อยู่ใกล้เคียงบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวหลักของการศึกษาในครั้งนี้ โดยได้ใช้เกณฑ์เรื่องระยะทางเป็นตัวกำหนดในการคัดเลือกสถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียงในเบื้องต้น ผลสรุปของสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับการศึกษาในครั้งนี้จะแบ่งออกเป็นสถานที่ท่องเที่ยวหลัก 40 แห่ง และสถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียงอีก 25 แห่ง

ขั้นตอนที่ 8 เมื่อได้สถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นพื้นที่ศึกษาของงานวิจัยครั้งนี้แล้ว คณะผู้วิจัยได้สำรวจภาคสนามโดยเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวที่เพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณลักษณะ ในการศึกษาข้อมูลเชิงคุณลักษณะนั้นได้ศึกษาถึงที่ตั้ง ประวัติความเป็นมา สิ่งที่น่าสนใจในสถานที่ท่องเที่ยว การเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว การบริการที่พักใกล้เคียง ร้านอาหารใกล้เคียง และกิจกรรมการท่องเที่ยวแบบสำรวจข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวนี้นพัฒนามาจากแนวคิดของ Buhalis (2000) กับ Dickman (1996) และ Middleton (1994) รวมทั้งได้ศึกษาเอกสารข้อมูลทุติยภูมิของสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่ง (ภาคผนวกที่ 5)

วัตถุประสงค์ที่ 2 การสร้างเส้นทางการท่องเที่ยว

ในการสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวนั้นมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สร้างเส้นทางการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 เริ่มจากการสอบถามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวถึงความสนใจในการท่องเที่ยวประเภทต่างๆ สถานที่ท่องเที่ยวที่สนใจไปเที่ยวชม และกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สนใจ โดยใช้แบบสอบถามกิจกรรมการท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยว (ภาคผนวก 4)

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดธีม ทั้งนี้ได้กำหนดเกณฑ์ในการสร้างธีม ดังต่อไปนี้

1. กำหนดแหล่งท่องเที่ยวภายใต้แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงแนวคิด

จากแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงแนวคิด แหล่งท่องเที่ยวที่นำมาสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวต้องเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเที่ยวได้ตลอดทั้งปี และสามารถผสมผสานทั้งทรัพยากรการท่องเที่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ภายใต้ธีม (Theme) ต่างๆ ได้

2. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาใช้

นำข้อมูลของนักท่องเที่ยวและความสนใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวมากำหนดเกณฑ์ในการสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวดังนี้

2.1 จากข้อมูลที่พบคือ นักท่องเที่ยวจะเดินทางท่องเที่ยวในวันหยุดสุดสัปดาห์ ดังนั้น เส้นทางที่สร้างขึ้นเป็นเส้นทางที่สามารถเที่ยวชมได้ภายใน 1-2 วัน

2.2 แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่นำมาใช้เส้นทางการท่องเที่ยวจะอ้างอิงจากผลการศึกษาในประเด็นของแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสนใจก่อน

3. นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมากำหนดเกณฑ์

คณะผู้วิจัยได้ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ประกอบไปด้วย

1. ผู้อำนวยการฝ่ายโฆษณาและประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
2. ผู้ช่วยผู้อำนวยการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานจังหวัดลพบุรี
3. เจ้าหน้าที่ฝ่ายการตลาด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานสุโขทัย
4. ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและประธานเครือข่ายชมรมอนุรักษ์ลำน้ำเข็ก
5. ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว (ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาธุรกิจ)
6. ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว (ผู้อำนวยการฝ่าย Client Service)

ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้ให้คำแนะนำในการสร้างเส้นทางการท่องเที่ยว ดังนี้

1. พิจารณาจากประเภททรัพยากรการท่องเที่ยวของพื้นที่ว่ามีทรัพยากรการท่องเที่ยวหรือแหล่งท่องเที่ยวประเภทใด ซึ่งอาจจะจัดเป็นประเภทแบบกว้างๆ เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเลือกหรือวางแผนการเดินทางท่องเที่ยวได้อย่างสะดวก เช่น วัด อุทยานแห่งชาติ ประเพณี

2. เส้นทางหรือแหล่งท่องเที่ยวที่กำหนดควรเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มียั่งยืน มิใช่แหล่งท่องเที่ยวตามกระแสนิยมเพียงอย่างเดียว

3. แหล่งท่องเที่ยวที่นำมาใช้ในการกำหนดเส้นทางการท่องเที่ยวควรเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถวางแผนการเดินทางได้อย่างเป็นระบบ

4. การนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น หรือในบริเวณใกล้เคียงสามารถนำมาใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากแหล่งท่องเที่ยวหลักที่นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวในระยะใกล้ๆ แล้ว ในบริเวณใกล้เคียงควรมีแหล่งท่องเที่ยวรองที่นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางได้ในระยะเวลาที่ไม่ควรเกิน 1-1.30 ชั่วโมง อีกทั้ง แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีความเชื่อมโยงและต่อเนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวหลัก และควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกและความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวอีกด้วย

5. กลุ่มเป้าหมาย ในแต่ละอิมมิตทางท่องเที่ยวที่สร้างขึ้นจะต้องคำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายหลักที่ของอิมมิตนั้น ๆ เช่น การท่องเที่ยวเชิงผจญภัยก็ควรจะเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวในกลุ่มวัยรุ่น เป็นต้น

6. ฤดูกาล เป็นปัจจัยที่ควรคำนึงถึงทั้งฤดูกาลทางธรรมชาติ และฤดูกาลทางท่องเที่ยว หรือเทศกาลของแต่ละพื้นที่ ทั้งนี้จะเป็นการช่วยสร้างความน่าสนใจให้กับอิมมิตอย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ที่ 3 สร้างเว็บไซต์การท่องเที่ยวที่นำเสนอข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวใช้ภาพสามมิติในรูปแบบภาพเสมือนจริงของสถานที่ท่องเที่ยว ในการสร้างเว็บไซต์การท่องเที่ยวสำหรับโครงการนี้ได้แบ่งออกเป็นขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 แบ่งประเภทแหล่งท่องเที่ยวโดยอ้างอิงจากการจัดลำดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวที่ได้คัดเลือก และแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในเส้นทางท่องเที่ยวที่ได้สร้างขึ้น โดยทำการแบ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมในการสร้างเป็นภาพสามมิติ และแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมในการนำเสนอในรูปแบบภาพพาโนรามา 360 องศา

ขั้นตอนที่ 2 สร้างภาพสามมิติ ภาพพาโนรามา 360 องศา ตามแหล่งท่องเที่ยวที่ได้แยกประเภทไว้แล้ว พร้อมกันนี้ได้สร้างภาพสามมิติเสมือนจริงเพื่อนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถหมุนดูมุมมองต่างๆของแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆด้วย

ในการออกแบบภาพสามมิตินั้น ผู้วิจัยได้คำนึงถึงสิ่งที่จะถูกนำไปนำเสนอบนหน้าเว็บไซต์เพื่อเป็นข้อมูลดึงดูดให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเลือกสถานที่ท่องเที่ยวหรือแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ ดังนั้น ภาพสามมิติจึงถูกสร้างขึ้นในรูปแบบเสมือนจริง ซึ่งเป็นภาพจำลองของแหล่งท่องเที่ยวนั้น โดยที่เพื่อให้ นักท่องเที่ยวสามารถใช้งานได้ง่ายขึ้นเมื่อไปถูกนำเสนอบนเว็บไซต์จึงทำการแปลงภาพสามมิติที่ได้สร้างขึ้นให้อยู่ในรูปแบบการนำเสนอแบบวิดีโอในมุมมองต่างๆ ของแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ เพื่อวัตถุประสงค์ในการดึงดูดความสนใจต่อนักท่องเที่ยว

สำหรับการนำเสนอข้อมูลรูปภาพของสถานที่ท่องเที่ยวในรูปแบบภาพพาโนรามา 360 องศา นั้นถูกออกแบบเพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเลือกชมรูปภาพของแหล่งท่องเที่ยวได้ในรูปแบบภาพ 360 องศา นอกเหนือจากนี้เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถชมจุดที่น่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยวซึ่งในแต่ละแหล่งท่องเที่ยวอาจจะมีได้หลายจุด จึงได้ออกแบบให้ผู้ใช้สามารถคลิกเลือกเพื่อเชื่อมโยงไปยังจุดอื่นๆ ที่ต้องการได้อีกด้วย

ขั้นตอนที่ 3 ออกแบบเว็บไซต์ ในขั้นตอนนี้ได้ทำการออกแบบหน้าจอการติดต่อกับผู้ใช้งานดังแสดงในรูปที่ 3.2 ถึง รูปที่ 3.9

โดยที่การออกแบบเว็บไซต์นั้นคำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายหลักของผู้ใช้งานเว็บไซต์ ซึ่งจากผลการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 นั้นเป็น

นักท่องเที่ยวเพศหญิง อายุ 21-30 ปี จึงออกแบบหน้าส่วนประสานงานผู้ใช้ให้มีความอ่อนช้อย มีสีสันสดใสเพื่อต้องการดึงดูดความสนใจให้เข้ามาใช้งานเว็บไซต์

ในส่วนของการออกแบบฟังก์ชันส่วนประสานงานผู้ใช้นั้น ได้นำผลที่ได้การวิจัยในส่วนของแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในแต่ละจังหวัดของภาคเหนือตอนล่าง 1 มานำเสนอในส่วนของเว็บไซต์ โดยทำการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการวิจัยอันประกอบไปด้วย ข้อมูลพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยว สิ่งที่น่าสนใจในแหล่งท่องเที่ยวนั้น สิ่งที่ไม่ควรพลาดเมื่อไปถึงแหล่งท่องเที่ยวนั้น สถานที่พัก แหล่งที่กินที่เป็นที่นิยมในท้องถิ่น และใกล้เคียงกับแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงที่สามารถให้นักท่องเที่ยวไปเยี่ยมชมเมื่อไปเยือนแหล่งท่องเที่ยวหลัก

ในการแสดงข้อมูลการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวนั้น นอกจากจะนำเสนอโดยการแบ่งเป็นจังหวัดเพื่อให้ง่ายต่อการค้นหาแล้ว ในเว็บไซต์ยังให้ผู้ใช้สามารถค้นหาแหล่งท่องเที่ยวตามกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวสนใจได้อีกด้วย โดยที่นักท่องเที่ยวสามารถเลือกกิจกรรมที่ตนเองต้องการแล้วเว็บไซต์จะนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวที่ตรงกับกิจกรรมนั้นๆ โดยที่ในการค้นหาสามารถเลือกกิจกรรมที่ต้องการได้หลายกิจกรรมพร้อมกัน

นักท่องเที่ยวสามารถวางแผนการเดินทางได้เองจากข้อมูลที่น่าสนใจในเว็บไซต์โดยแยกตามจังหวัด หรือสามารถเลือกเดินทางตามเส้นทางที่ได้จากการวิจัยซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยได้นำเสนอเส้นทางท่องเที่ยว 3 เส้นทาง โดยการสร้างเส้นทางนั้นอิงจากกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวสนใจ ซึ่งได้ผ่านกระบวนการวิจัย พร้อมกับได้มีการปรึกษาเพิ่มเติมกับผู้เชี่ยวชาญ ผู้ประกอบในพื้นที่จนได้เส้นทางที่น่าสนใจ และตรงกับกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวต้องการ โดยที่นักท่องเที่ยวสามารถเลือกเดินทางตามเส้นทางที่ได้นำเสนอทั้งเส้นทางในระยะเวลา 2-3 วัน หรือสามารถเลือกเฉพาะจุดที่สนใจในเส้นทางนั้นๆก็ได้ ดังนั้นในการนำเสนอเส้นทางบนเว็บไซต์จึงออกแบบให้แสดงสิ่งที่น่าสนใจในแต่ละแหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางท่องเที่ยวเพื่อเป็นข้อมูลให้นักท่องเที่ยวสามารถตัดสินใจเลือกเดินทางตามเส้นทาง หรือเฉพาะจุด ตามสิ่งที่นักท่องเที่ยวสนใจได้ ซึ่งข้อมูลนี้จะประโยชน์ให้นักท่องเที่ยวสามารถนำไปใช้เมื่อไปเยือนสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ โดยที่ข้อมูลนั้นจะเป็นไฮไลท์ของแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ เช่น บางแหล่งท่องเที่ยวจะนำเสนอของกินที่ไม่ควรพลาดเมื่อไปเยือน หรือจุดถ่ายรูปที่เป็นที่นิยมของแหล่งท่องเที่ยวนั้นเป็นต้น

Header		
MENU		
รูปภาพสถานที่ท่องเที่ยว	รูปภาพสถานที่ท่องเที่ยว	
จังหวัดพิษณุโลก	รูปภาพสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดพิษณุโลก	รูปภาพสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดพิษณุโลก
จังหวัดสุโขทัย	รูปภาพสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดสุโขทัย	รูปภาพสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดสุโขทัย
จังหวัดตาก	รูปภาพสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดตาก	รูปภาพสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดตาก
จังหวัดเพชรบูรณ์	รูปภาพสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์	รูปภาพสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์
จังหวัดอุตรดิตถ์	รูปภาพสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดอุตรดิตถ์	รูปภาพสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดอุตรดิตถ์
Footer		

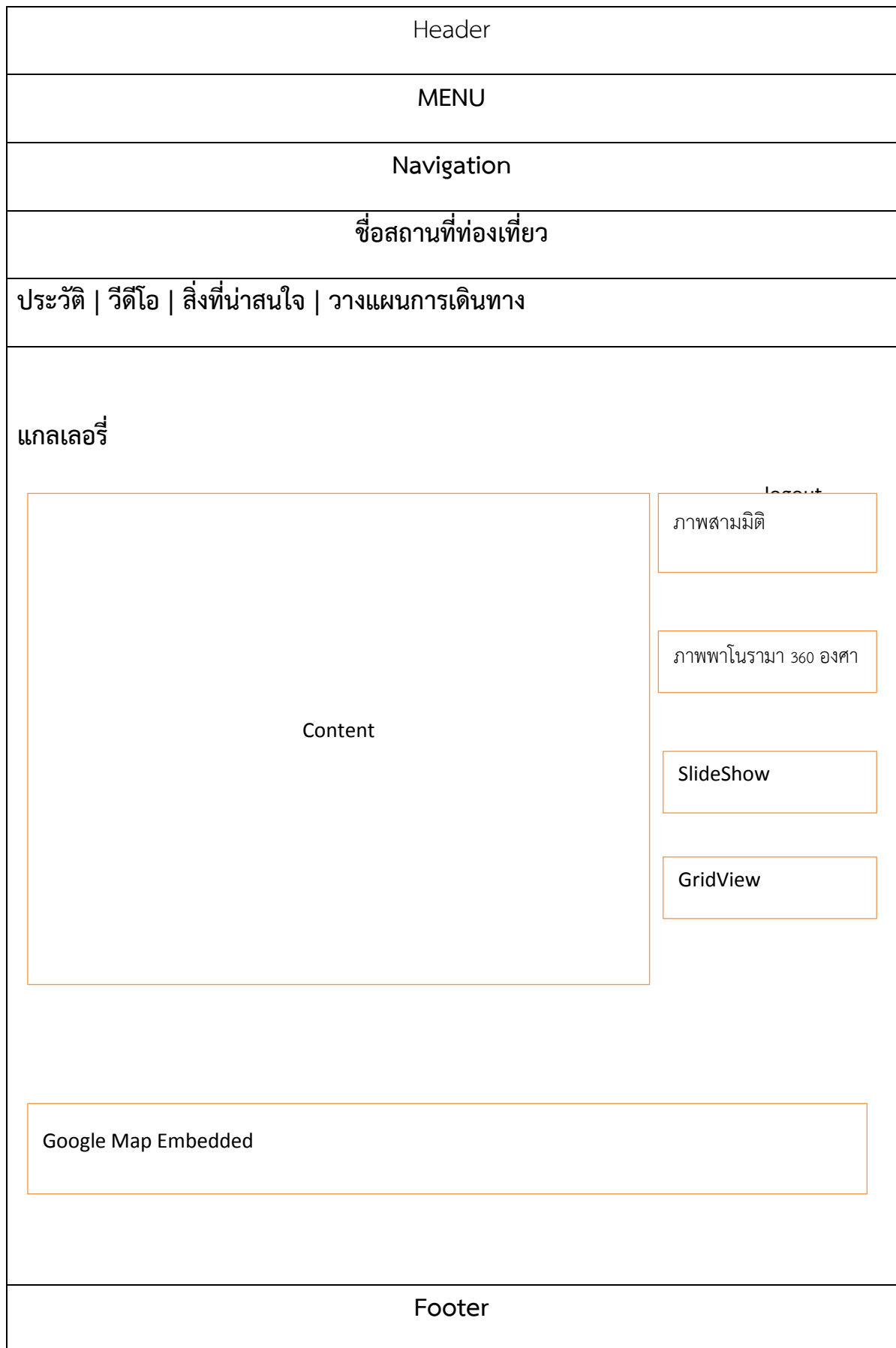
รูป 3.2 หน้าจอแรกของเว็บไซต์

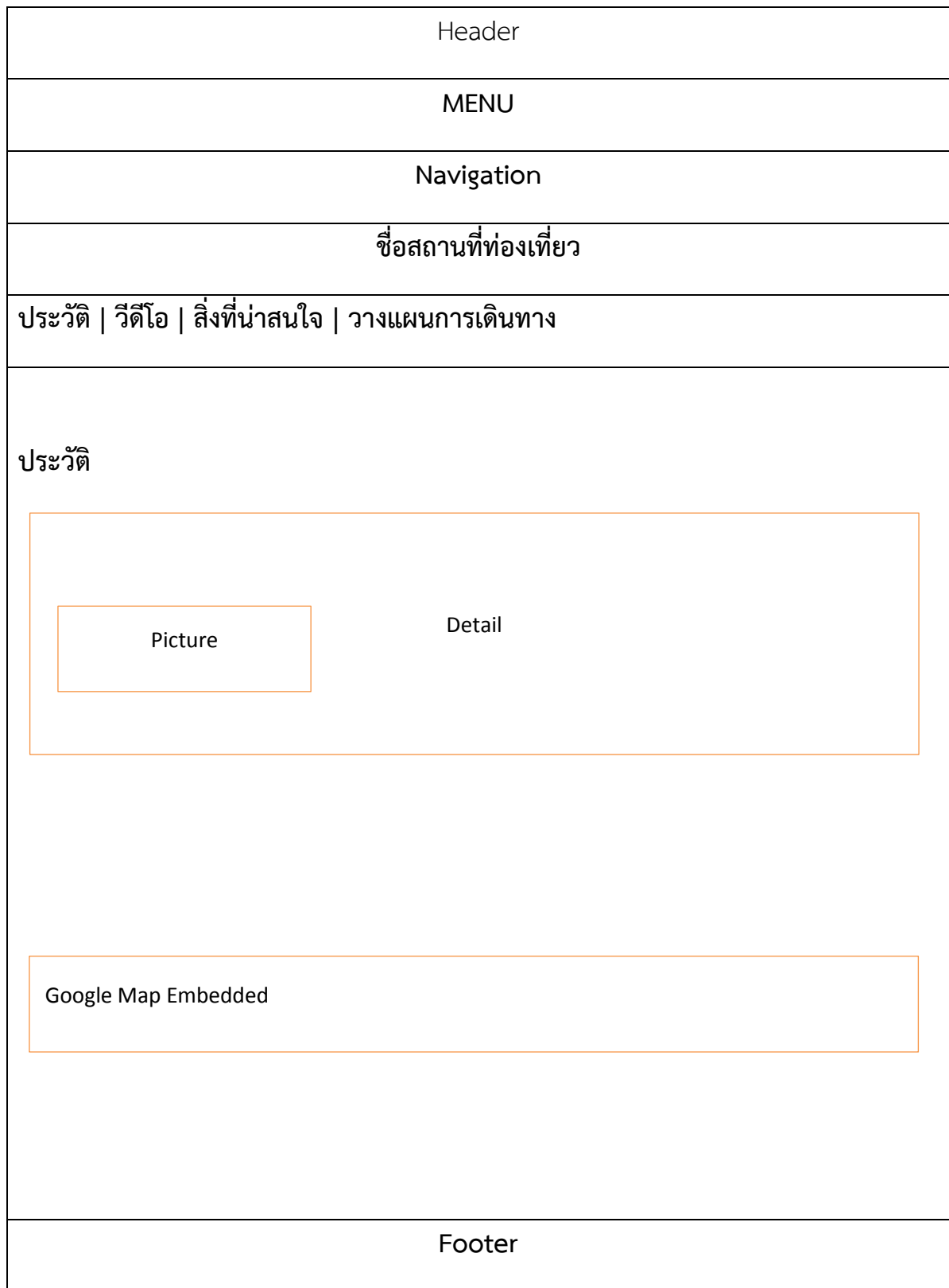
รูป 3.3 หน้าจอสถานที่ท่องเที่ยวไฮไลท์ของจังหวัด

Header			
MENU			
Banner Province อำเภอที่ 1 อำเภอที่ 2 อำเภอที่ 3 สถานที่ท่องเที่ยว 1 สถานที่ท่องเที่ยว 2 สถานที่ท่องเที่ยว 3 สถานที่ท่องเที่ยว 4 สถานที่ท่องเที่ยว 5 สถานที่ท่องเที่ยว 6 สถานที่ท่องเที่ยว 7 สถานที่ท่องเที่ยว 8 สถานที่ท่องเที่ยว 9 สถานที่ท่องเที่ยว 10 สถานที่ท่องเที่ยว 11 สถานที่ท่องเที่ยว 12			
Footer			

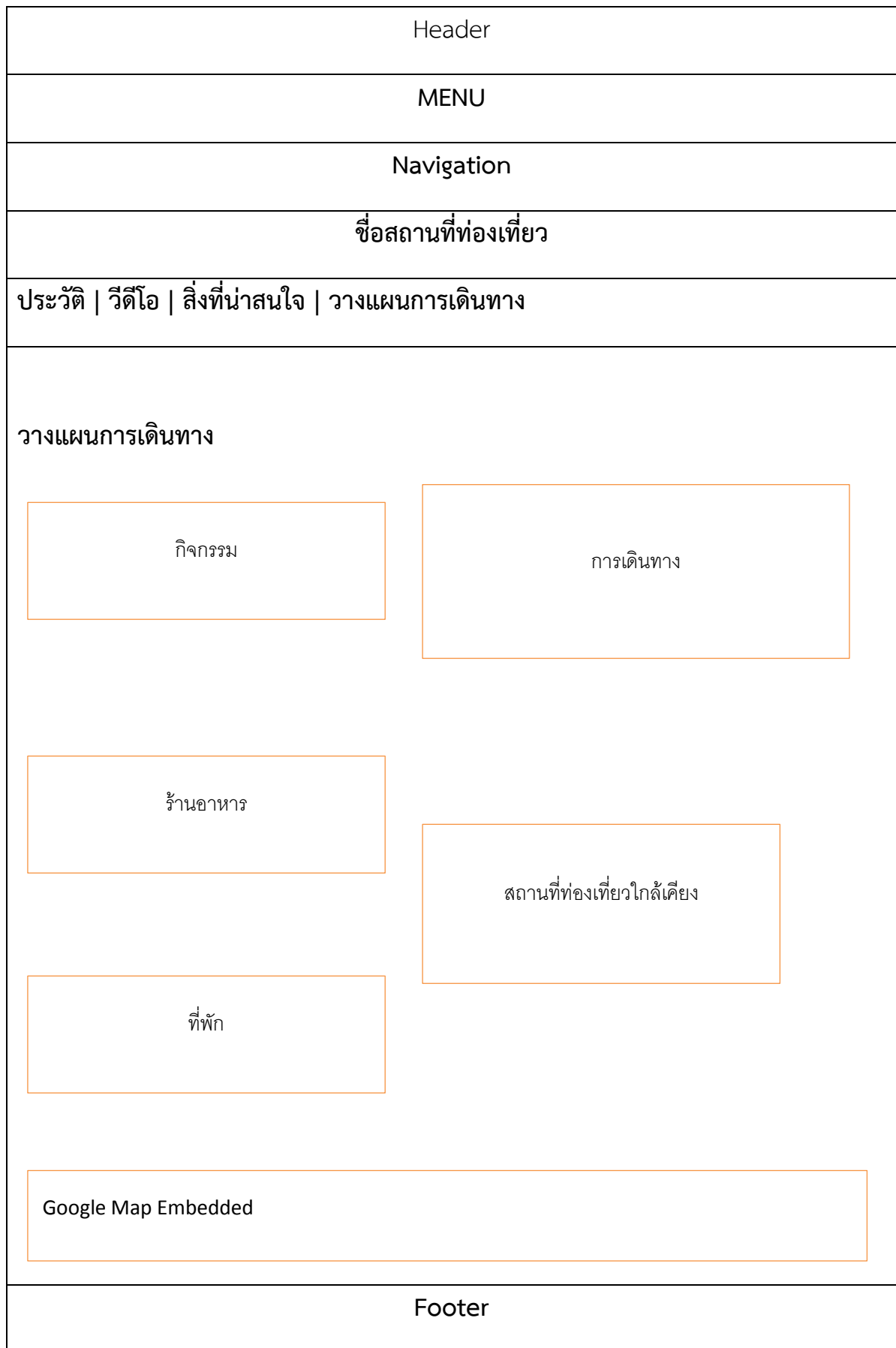
รูป 3.4 หน้าจอสถานที่ท่องเที่ยวภายในจังหวัด

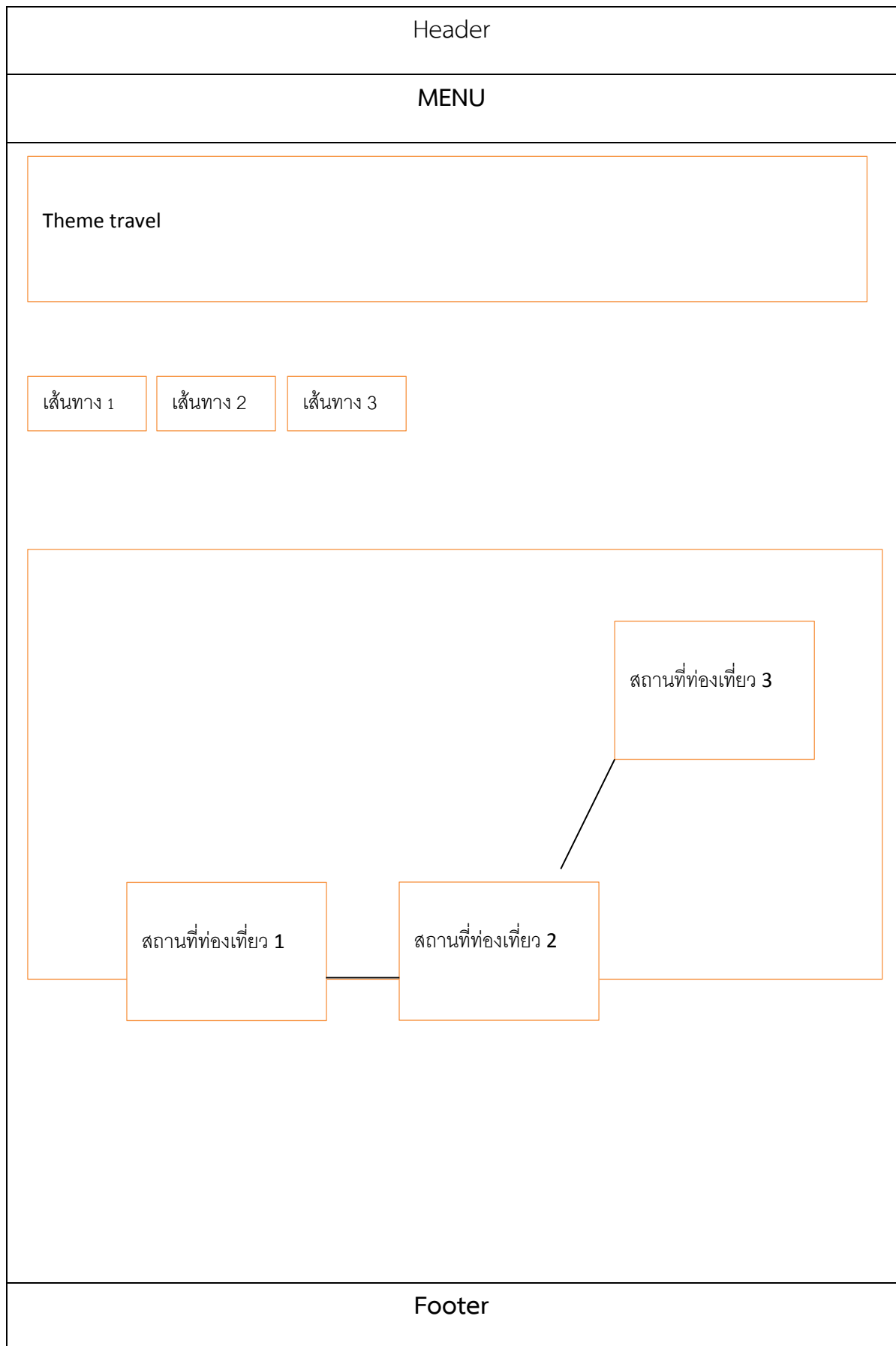
รูป 3.5 หน้าจอเมนูวิดีโอของสถานที่ท่องเที่ยว

รูป 3.7 หน้าจอเมนูประวัติของสถานที่ท่องเที่ยว

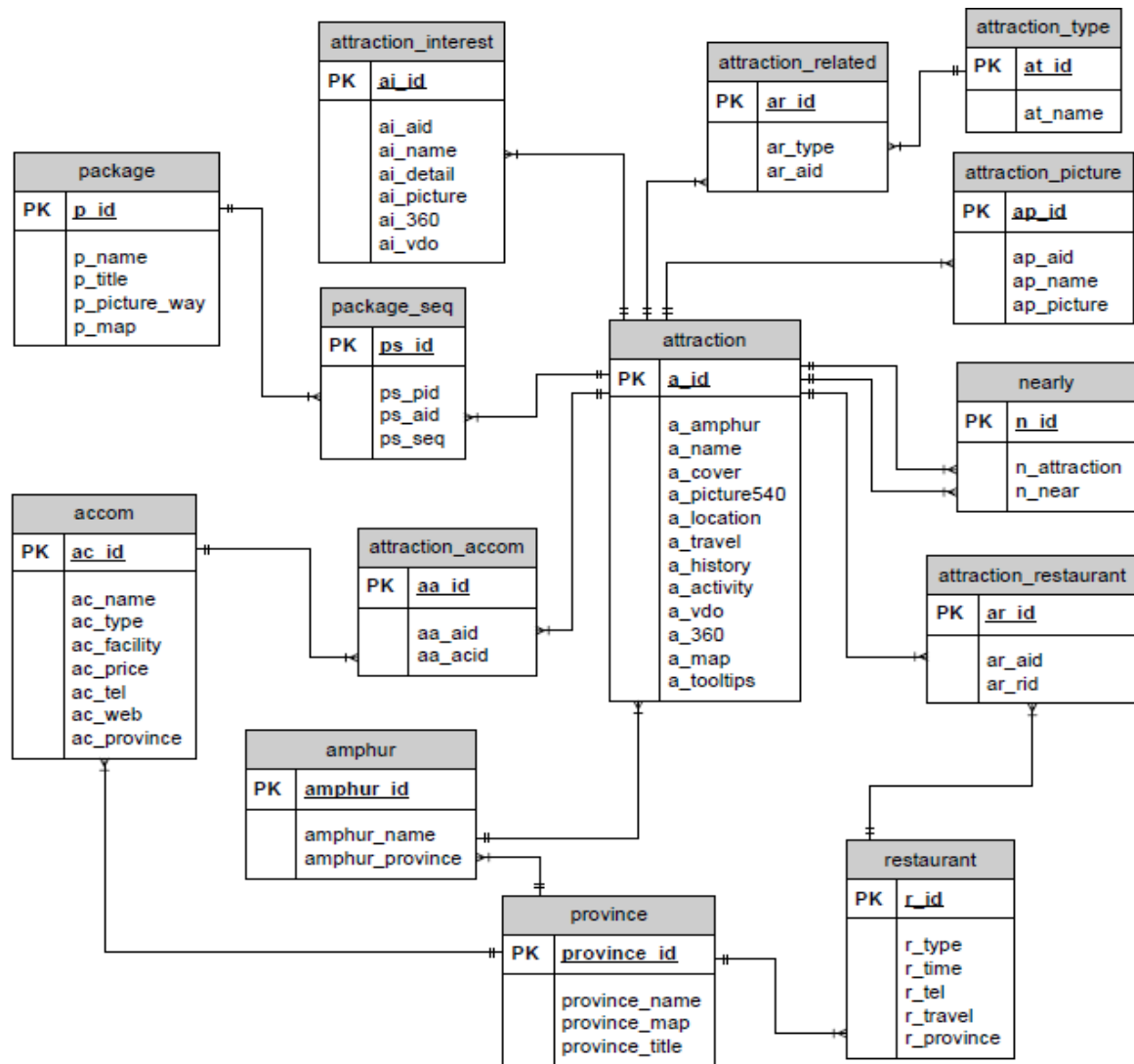

รูป 3.8 หน้าจอเมนูรายละเอียดของสถานที่ท่องเที่ยว

รูป 3.9 หน้าจอเส้นทางแนะนำ

ขั้นตอนที่ 4 ออกแบบฐานข้อมูล เพื่อให้เว็บไซต์สามารถใช้งานและเรียกใช้ข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการออกแบบฐานข้อมูลเพื่อการจัดเก็บข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยว ยกตัวอย่างเช่น ข้อมูลพื้นฐานทางการท่องเที่ยว รูปภาพสามมิติ ภาพพาโนรามา 360 องศา และ ภาพนิ่ง ซึ่งแบบจำลองโครงสร้างฐานข้อมูลแสดงในรูปที่ 3.10 ซึ่งพจนานุกรมข้อมูล (Data Dictionary) แสดงในภาคผนวก 9

รูป

3.10 แบบจำลองโครงสร้างฐานข้อมูล ER Diagram

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนในการออกแบบฐานข้อมูลเพื่อการจัดเก็บข้อมูลการท่องเที่ยวที่ได้จากงานวิจัยเพื่อนำไปประกอบการสร้างเว็บไซต์ ซึ่งฐานข้อมูลการท่องเที่ยวที่ได้ออกแบบนั้นประกอบไปด้วยตารางการเก็บข้อมูลการท่องเที่ยวกล่าวคือ ตาราง package ซึ่งทำหน้าที่ในการเก็บเส้นทางแนะนำ ตาราง accom ทำหน้าที่ในการเก็บข้อมูลที่พัก ตาราง restaurant ทำหน้าที่ในการเก็บร้านอาหาร ตาราง attraction ทำหน้าที่เก็บข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ข้อมูลของสิ่งที่น่าสนใจที่ควรไปเยี่ยมชม หรือกิจกรรมที่ไม่ควรพลาดเมื่อไปเยือนแหล่งท่องเที่ยวเหล่านั้นๆ

แหล่งท่องเที่ยวจะถูกจัดเก็บเพื่อให้สามารถแสดงผลได้แยกตามจังหวัด หรือ ตามอำเภอ เพื่อความสะดวกในการแสดงผล และเพื่อให้ย่นย่อนักท่องเที่ยวในการเลือกชมแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะถูกจัดเก็บในตาราง amphur และ province เพื่อจัดเก็บอำเภอ และจังหวัดตามลำดับ

เพื่อให้ตารางหลักที่ออกแบบไว้สามารถทำงานร่วมกันได้ในการถูกเรียกใช้ในเว็บไซต์ จึงจำเป็นต้องมีตารางเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างตารางหลักดังนี้ ตาราง package_seq ถูกออกแบบเพื่อทำการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างตาราง package และ ตาราง attraction เพื่อให้สามารถแสดงผลแหล่งท่องเที่ยวต่างๆบนเส้นทางแนะนำได้ เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเลือกชมรายละเอียดของแหล่งท่องเที่ยวจากเส้นทางแนะนำทำให้นักท่องเที่ยวสามารถตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวจากรายละเอียดที่ได้แสดงไว้บนเว็บไซต์ สำหรับตาราง attraction_accom นั้นถูกออกแบบเพื่อให้เชื่อมตาราง accom และตาราง attraction เพื่อให้สามารถแสดงผลข้อมูลที่พิกที่ใกล้กับแหล่งท่องเที่ยวบนเว็บไซต์เพื่อเป็นข้อมูลให้นักท่องเที่ยว ซึ่งข้อมูลที่พิกที่นำเสนอบนเว็บไซต์เป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมจากงานวิจัย สำหรับตาราง attraction_restaurant ออกแบบเพื่อทำการเชื่อมโยงตาราง attraction และ ตาราง restaurant เพื่อถูกนำมาใช้ในการแสดงข้อมูลร้านอาหารใกล้เคียงกับแหล่งท่องเที่ยว

เพื่อให้สามารถแสดงรูปภาพทั้งภาพนิ่ง ภาพสามมิติ และภาพพาโนรามา 360 องศาของแหล่งท่องเที่ยวที่นำเสนอบนเว็บไซต์ ตาราง attraction_picture และ attraction_interest จึงถูกออกแบบเพื่อทำการจัดเก็บข้อมูลเหล่านี้ นอกเหนือจากนี้ในเว็บไซต์ยังถูกออกแบบเพื่อให้สามารถแสดงสถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียงกับแหล่งท่องเที่ยวที่ผู้ใช้เลือกชมโดยมีวัตถุประสงค์ให้นักท่องเที่ยวสามารถเลือกชมข้อมูลการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงกับแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวกำลังชมจากเว็บไซต์เพื่อเพิ่มความโอกาสในการท่องเที่ยวให้กับพื้นที่ อีกทั้งยังอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวในแง่ที่นักท่องเที่ยวสามารถดูข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงได้ถ้าต้องการ ซึ่งข้อมูลนี้ถูกจัดเก็บในตาราง nearly

ในเว็บไซต์ยังออกแบบเพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถค้นหาสถานที่ท่องเที่ยวตามกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวต้องการ ซึ่งในการแสดงแหล่งท่องเที่ยวที่ตรงกับกิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการจะสามารถถูกแสดงผลโดยผ่านการเรียกใช้ข้อมูลจากตาราง attraction_related และ attraction_type

ขั้นตอนที่ 5 พัฒนาเว็บไซต์โดยทำการเรียกใช้ฐานข้อมูล รูปภาพสามมิติ ภาพพาโนรามา 360 องศา และ ภาพนิ่ง

สำหรับการพัฒนาเว็บไซต์ถูกสร้างโดยการภาษา html 5 เพื่อให้สามารถแสดงผลข้อมูลในเชิงมัลติมีเดียได้รวดเร็วมากขึ้น เนื่องจากเว็บไซต์ต้องการแสดงข้อมูลรูปภาพสามมิติ ภาพพาโนรามา 360

องศาเพื่อเป็นข้อมูลที่สำคัญในการแสดงผลแหล่งท่องเที่ยวให้กับผู้ใช้เพื่อดึงดูดความสนใจในการเข้ามาเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ

ขั้นตอนที่ 6 ทดสอบความถูกต้องในการทำงานของเว็บไซต์ โดยให้ผู้เข้าร่วมประชุมในวันที่ 17 ตุลาคม 2557 จำนวน 58 คน เป็นผู้ทดสอบการใช้งานเบื้องต้น ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมดเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ซึ่งประกอบไปด้วยหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน ตัวแทนจากสมาคมการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ (รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมแสดงในภาคผนวก 13) ซึ่งผลจากการทดสอบมีข้อเสนอแนะดังนี้

- ข้อมูลมีการสะกดผิด
- การจัดเรียงเนื้อหาข้อมูลในเว็บไซต์ยังไม่สะดวกเท่าที่ควร

ขั้นตอนที่ 7 แก้ไขปรับปรุง

- ตรวจสอบและแก้ไขคำสะกดและชื่อสถานที่ท่องเที่ยว
- จัดเรียงหน้าเว็บไซต์ใหม่เพื่อให้มีความสะดวกมากขึ้น

3.3.2 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่แต่ละแห่ง โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1. เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่ เจ้าหน้าที่การตลาดการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่สมาคมธุรกิจท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด (ดูแลการท่องเที่ยวเชิงเกษตร) เจ้าหน้าที่สภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
2. ประชาชนในท้องถิ่น ได้แก่ คนในชุมชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดและบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว
3. ผู้ประกอบการ ได้แก่ ผู้ที่ทำธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในท้องถิ่น
4. นักท่องเที่ยว ได้แก่ ผู้ที่เข้าไปท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวของแต่ละจังหวัด

3.3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบไปด้วย

1. แบบประเมินศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อให้ทราบถึงศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของสถานที่ท่องเที่ยว แบบประเมินศักยภาพนี้ปรับปรุงจาก กฤษฎา พินศรี และคณะ (2550) วิวัฒน์ชัย บุญยภักดิ์ (2548) และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2554) โดยได้จัดทำหลักเกณฑ์การประเมินศักยภาพไว้ 6 หลักเกณฑ์ ประกอบด้วย ด้านเส้นทางและการเข้าถึง ด้านทรัพยากรสถานที่ท่องเที่ยว

ด้านการตลาด ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านสาธารณูปโภค และด้านสิ่งแวดล้อม แบบสอบถามมีลักษณะเป็นการสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) และสร้างข้อคำถามครอบคลุมในแต่ละด้านรวมทั้งสิ้น 30 ข้อ

ทั้งนี้ได้มีการตรวจสอบความเที่ยงตรง โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับการเป็นศักยภาพการท่องเที่ยวของสถานที่ท่องเที่ยวประเภทต่างๆ โดยผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วยผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวจำนวน 2 คน โดยกำหนดเกณฑ์ความสอดคล้องที่ 0.60 เป็นต้นไปจะจึงนำมาใช้เป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ขั้นตอนในการตรวจสอบมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ข้อคำถามที่ใช้ได้ โดยเป็นคำถามที่มีค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60 มีจำนวน 27 ข้อ
2. ปรับปรุงแก้ไขโดยนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแบบสอบถาม โดยเพิ่มข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ รวมมีข้อคำถามทั้งสิ้น 30 ข้อ
3. ปรับกรอบศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยว โดยด้านการตลาดนั้นให้รวมถึงการประชาสัมพันธ์ และด้านเส้นทางการเข้าถึงให้รวมถึงการที่นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวด้วย
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวัดผลการศึกษาตรวจสอบอีกครั้ง

ในการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามนั้น ได้นำแบบสอบถามศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวที่ปรับปรุงแล้วมาตรวจสอบความเชื่อมั่นโดยเลือกสถานที่ท่องเที่ยว ได้แก่ น้ำตกสกูโนทยาน ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดพิษณุโลก ไปสอบถามแก่ผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวจำนวนกลุ่มละ 30 ชุด และนำมาตรวจสอบความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร Cronbach's Alpha ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80 ซึ่งอยู่ในระดับที่ใช้ได้ ดังนั้น จึงนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป (ภาคผนวก 2)

2. แบบสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ เพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของสถานที่ท่องเที่ยวต่อศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยว คำถามในแบบสัมภาษณ์มาจากการทบทวนวรรณกรรมเพื่อให้ได้ข้อคำถามที่สอดคล้องกับประเด็นที่ศึกษา ตลอดจนมีการตรวจสอบในเรื่องความเที่ยงตรงและภาษาที่ใช้จากผู้เชี่ยวชาญ (ภาคผนวก 6)

3. แบบสำรวจข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งมีหัวข้อบันทึกประกอบด้วยที่ตั้ง ประวัติความเป็นมา สิ่งที่น่าสนใจในสถานที่ท่องเที่ยว การเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว การบริการที่พักใกล้เคียง ร้านอาหารใกล้เคียง และกิจกรรมการท่องเที่ยว แบบสำรวจข้อมูลเชิงคุณลักษณะของ

สถานที่ท่องเที่ยวนี้พัฒนามาจากแนวคิดของ Buhalis (2000) กับ Dickman (1996) และ Middleton (1994) (ภาคผนวก 5)

4. แบบสอบถามกิจกรรมการท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สนใจ (ภาคผนวก 4)

3.3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยว โดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ การตอบแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์

1. การรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

1.1 แบบประเมินศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยว

เป็นการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบประเมินสอบถามจากกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักท่องเที่ยวและเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ มีวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ภาครัฐ นักวิจัยได้ส่งแบบประเมินศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยวทางไปรษณีย์ให้กับเจ้าหน้าที่ภาครัฐจังหวัดละ 4 คน รวม 20 ชุด และได้รับแบบประเมินศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยวคืนจำนวน 10 ชุด คือ

- จังหวัดสุโขทัยจำนวน 1 ชุด
- จังหวัดพิษณุโลกจำนวน 4 ชุด
- จังหวัดเพชรบูรณ์จำนวน 2 ชุด
- จังหวัดอุตรดิตถ์จำนวน 2 ชุด
- จังหวัดตากจำนวน 1 ชุด

13. นักท่องเที่ยว ทั้งนี้ได้คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้ใช้สูตรการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบทราบจำนวนประชากร โดยจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวยังกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีจำนวน 1,917,479 คน (กรมการท่องเที่ยว, 2555) โดยกำหนดความเชื่อมั่นที่ 97% ความผิดพลาดไม่เกิน 3% ดังสูตรของ Taro Yamane (1967) ดังนั้น นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,110 คน ทั้งนี้เพื่อป้องกันความไม่สมบูรณ์ของแบบสอบถามจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างเพิ่มอีก 390 คน รวมเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 1,500 คน วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างและเก็บข้อมูลดังนี้

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยได้แบ่งสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างออกเป็นจังหวัดละ 300 คน

ขั้นที่ 2 กำหนดลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการแล้ว ได้แก่ เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย เพศหญิงและชาย อายุตั้งแต่ 18 ปี ผู้วิจัยจะเลือกสอบถามกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยโดยถือเอาความสะดวกหรือความง่ายต่อการรวบรวมข้อมูล (Convenience sampling)

ขั้นที่ 3 เดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลยังสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ โดยการแจกแบบสอบถามให้กับนักท่องเที่ยว ผู้วิจัยจะสอบถามกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยโดยถือเอาความสะดวกหรือความง่ายต่อการรวบรวมข้อมูล (Convenience Sampling) ทั้งนี้ผู้วิจัยจะถามคำถาม (Screening question) เพื่อให้แน่ใจว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักท่องเที่ยว จึงแจกแบบสอบถาม โดยจำนวนของนักท่องเที่ยวในการตอบแบบประเมินในสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่งมีรายละเอียดดังตาราง 3.1

ตาราง 3.1 จำนวนของผู้ประเมินศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่ง

สถานที่ท่องเที่ยว	จำนวนผู้ประเมินศักยภาพ (คน)
จังหวัดพิษณุโลก	
1. วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร	25
2. วัดนางพญา	25
3. วัดราชบูรณะ	25
4. วัดเจติยยอดทอง	25
5. พระราชวังจันทน์	25
6. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจ่าทวี	25
7. วัดจุฬามณี	25
8. โรงเจไฮทียูกตั้ง	25
9. น้ำตกวังทอง (ลำน้ำเข็ก)	25
10. อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า	25
11. เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาทำพล	25
12. อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ	25
จังหวัดสุโขทัย	
1. อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (รวมพระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)	50
2. ศาลพระแม่ย่า	50
3. พิพิธภัณฑ์ผ้าทองคำ	50
4. โฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น	50
5. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย	50
6. อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย	50

จังหวัดตาก	
1. ตรอกบ้านจีน	27
2. ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	30
3. วัดพระบรมธาตุ	28
4. เชื้อนภูมิพล	30
5. ตลาดมูเซอ	30
6. วัดมณีไพรสณฑ์	27
7. พระธาตุหินกิวที่ต๋อยดินจี	27
8. ตลาดริมเมย	30
9. อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช	27
10. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอู้มาง	30
11. ไร่กุหลาบปฐุมเพชร	27
จังหวัดเพชรบูรณ์	
1. อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง	37
2. พระตำหนักเขาค้อ	37
3. Route 12	37
4. วัดพระธาตุผาแก้ว	37
5. ภูทับเบิก	37
6. อนุสาวรีย์พ่อขุนผาเมือง	37
7. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ	37
8. อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว	37
จังหวัดอุดรธานี	
1. วัดพระฝางคุรุมนีนาง	42
2. อนุสาวรีย์พระยาพิชัยดาบหัก	42
3. วัดท่าถนนวน	42
4. บ่อเหล็กน้ำพี้	42
5. วัดพระบรมธาตุทุ่งยั้ง	42
6. เชื้อนสิริกิติ์	42
7. อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว	42
รวม	1,500

ขั้นที่ 4 ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำข้อมูลที่มีคำตอบครบถ้วนสมบูรณ์มาทำการลงรหัสเพื่อนำไปวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลทางสถิติ จำนวนแบบสอบถามที่สมบูรณ์มีจำนวนทั้งสิ้น 1,095 ชุด

ขั้นที่ 5 หลังจากที่มีการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลที่ได้จากนักท่องเที่ยวก่อนหน้านี้พบว่า สถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวเห็นว่ามีความปลอดภัยมากเป็นจำนวน 40 แห่ง และได้นำผลที่ได้จากการมาวิเคราะห์เพื่อหาผลสรุปต่อไป

1.2 แบบสอบถามกิจกรรมการท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยว

เป็นการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักท่องเที่ยว มีวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ข้อมูลสถิตินักท่องเที่ยวรายจังหวัดของกรมการท่องเที่ยว (2556) พบว่า มีนักท่องเที่ยวจำนวน 2,083,297 คน แล้วใช้การคำนวณสูตรการกำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970) โดยใช้ค่าความคาดเคลื่อน $\pm 3\%$ จึงต้องเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,067 กลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้ เพื่อป้องกันความไม่สมบูรณ์ของแบบสอบถาม คณะผู้วิจัยจึงได้เก็บแบบสอบถามเพิ่มเติมรวมเป็น 1,100 ชุด และได้แบ่งสัดส่วนของนักท่องเที่ยวตามรายจังหวัดดังต่อไปนี้

จังหวัด	จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย (คน)	ร้อยละ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (ชุด)
พิษณุโลก	805,076	38.64	425
เพชรบูรณ์	417,679	20.04	220
สุโขทัย	248,749	11.94	131
อุตรดิตถ์	230,016	11.05	122
ตาก	381,777	18.33	202
รวม	2,083,297	100	1,100

ได้เก็บข้อมูลในแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดสุโขทัย จังหวัดอุตรดิตถ์และจังหวัดตาก ในวันเสาร์-อาทิตย์เหมือนกันทุกจังหวัด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความเหมือนกัน โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลและพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยว

ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบไปด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ภูมิลำเนา

พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยว ประกอบไปด้วย ผู้ร่วมเดินทาง จำนวนผู้ร่วมเดินทาง แหล่งที่ซื้อบริการทางการท่องเที่ยว พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง ช่วงเวลาที่เดินทางท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และวิธีค้นหาข้อมูลก่อนการเดินทางท่องเที่ยว

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามด้านแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสนใจในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 เป็นแบบสอบถามที่นักท่องเที่ยวเลือกตอบได้หลายข้อ ประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ

1. กิจกรรมการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ที่นักท่องเที่ยวสนใจ
2. สถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ที่นักท่องเที่ยวสนใจ

2. การสัมภาษณ์

คณะผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์เพื่อประเมินศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวกับกลุ่มเป้าหมายทั้งเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และประชาชนในสถานที่ท่องเที่ยว

1. สำหรับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานภาครัฐนั้น คณะผู้วิจัยใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยคัดเลือกจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เช่น เจ้าหน้าที่การตลาดการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่สมาคมธุรกิจท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่สภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และติดต่อหน่วยงานแต่ละกลุ่มเป้าหมายเพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์บุคลากรในหน่วยงานเหล่านั้นคณะผู้วิจัยเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับกลุ่มเป้าหมายที่หน่วยงานแต่ละแห่ง รวมทั้งสิ้น 10 คน

2. สำหรับผู้ประกอบการนั้น คณะผู้วิจัยใช้วิธีการคัดเลือกโดยถือเอาความสะดวก (Convenience Sampling) ของกลุ่มเป้าหมายโดยใช้แบบสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับกลุ่มเป้าหมาย โดยจำนวนของผู้ประกอบการที่สัมภาษณ์มีทั้งสิ้น 15 คน ซึ่งในการสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยสามารถจบการสัมภาษณ์ได้เมื่อข้อมูลที่ได้ถึงการอิ่มตัว (The saturation point is reached) (Kumar, 2005) ทั้งนี้จำนวนกลุ่มตัวอย่างนั้นได้อ้างอิงจากแนวคิดของ Lincoln และ Guba (1985) ที่กล่าวว่า ในการสัมภาษณ์นั้นข้อมูลจะอิ่มตัวหรือนักวิจัยจะได้รับข้อมูลเพียงพอเมื่อสัมภาษณ์กลุ่ม

ตัวอย่างจำนวนตั้งแต่ 12 คน แต่ทั้งนี้ไม่ควรสัมภาษณ์เกิน 20 คน เนื่องจากข้อมูลที่ได้จะซ้ำกัน ไม่มีข้อมูลใหม่ ดังนั้นในการสัมภาษณ์กับผู้ประกอบการจังหวัดละ 15 คน รวม 75 คน

จังหวัด	ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
สุโขทัย	ผู้ประกอบการในธุรกิจรถเช่า 3 คน ผู้ประกอบการในธุรกิจที่พัก 4 คน ผู้ประกอบการในธุรกิจร้านอาหาร 4 คน ผู้ประกอบการในธุรกิจร้านขายของที่ระลึก 4 คน
พิษณุโลก	ผู้ประกอบการในธุรกิจนำเที่ยว 4 คน ผู้ประกอบการในธุรกิจที่พัก 4 คน ผู้ประกอบการในธุรกิจร้านอาหาร 3 คน ผู้ประกอบการในธุรกิจร้านขายของที่ระลึก 4 คน
เพชรบูรณ์	ผู้ประกอบการในธุรกิจนำเที่ยว 3 คน ผู้ประกอบการในธุรกิจที่พัก 5 คน ผู้ประกอบการในธุรกิจร้านอาหาร 4 คน ผู้ประกอบการในธุรกิจร้านขายของที่ระลึก 3 คน
อุดรดิตถ์	ผู้ประกอบการในธุรกิจที่พัก 5 คน ผู้ประกอบการในธุรกิจร้านอาหาร 5 คน ผู้ประกอบการในธุรกิจร้านขายของที่ระลึก 5 คน
ตาก	ผู้ประกอบการในธุรกิจนำเที่ยว 4 คน ผู้ประกอบการในธุรกิจที่พัก 4 คน ผู้ประกอบการในธุรกิจร้านอาหาร 4 คน ผู้ประกอบการในธุรกิจร้านขายของที่ระลึก 3 คน

3. สำหรับประชาชนในสถานที่ท่องเที่ยวนั้น คณะผู้วิจัยใช้วิธีการคัดเลือกโดยถือเอาความสะดวก (Convenience Sampling) ของกลุ่มเป้าหมายโดยใช้แบบสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับกลุ่มเป้าหมาย โดยจำนวนของผู้ประกอบการที่สัมภาษณ์ทั้งสิ้น 75 คน (จังหวัดละ 15 คน)

3.3.5 สํารวจภาคสนาม

เป็นการลงพื้นที่สํารวจที่ตั้ง สภาพปัจจุบัน โดยใช้แบบสํารวจข้อมูลเชิงคุณลักษณะเพื่อให้ทราบถึงจำนวน ที่ตั้ง ประวัติความเป็นมา สิ่งที่น่าสนใจในสถานที่ท่องเที่ยว การเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว การบริการที่พักใกล้เคียง ร้านอาหารใกล้เคียง และกิจกรรมการท่องเที่ยว

3.3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนคือ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

แบบประเมินศักยภาพ

ภายหลังจากการเก็บข้อมูลจากแบบประเมินศักยภาพโดยเจ้าหน้าที่ภาครัฐ และนักท่องเที่ยวเสร็จได้ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง จึงวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์มีดังนี้ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ตารางแจกแจงความถี่แสดงผลเป็นค่าร้อยละ (Percentage) ในการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลในประเด็นเรื่องความสนใจเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว และใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) วิเคราะห์ในคำถามศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นคำถามแบบปลายปิดมีมาตราส่วนตามมาตรวัด Likert (Likert Scale) ซึ่งแบ่งมาตรวัดออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด มีเกณฑ์การให้คะแนนคือการคำนวณหาอัตราภาคขึ้น เพื่อแปลผลคะแนนในแต่ละช่วง

5	หมายถึง	สถานที่ท่องเที่ยวนั้นมีศักยภาพที่กำหนดในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	สถานที่ท่องเที่ยวนั้นมีศักยภาพที่กำหนดในระดับมาก
3	หมายถึง	สถานที่ท่องเที่ยวนั้นมีศักยภาพที่กำหนดในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	สถานที่ท่องเที่ยวนั้นมีศักยภาพที่กำหนดในระดับน้อย
1	หมายถึง	สถานที่ท่องเที่ยวนั้นมีศักยภาพที่กำหนดในระดับน้อยที่สุด

ทั้งนี้ใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยในการแปลผลซึ่งผลจากการคำนวณโดยใช้สูตรการคำนวณความกว้างของ
 อันตรภาคชั้นดังนี้ (มัลลิกา บุณนาค, 2537, น.29)

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} = 0.80 \end{aligned}$$

ดังนั้นเกณฑ์เฉลี่ยระดับศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวสามารถกำหนดได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.24 – 5.00	หมายถึง	สถานที่ท่องเที่ยวนี้มีศักยภาพมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.43 – 4.23	หมายถึง	สถานที่ท่องเที่ยวนี้มีศักยภาพมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.62 – 3.42	หมายถึง	สถานที่ท่องเที่ยวนี้มีศักยภาพปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.81 – 2.61	หมายถึง	สถานที่ท่องเที่ยวนี้มีศักยภาพน้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.80	หมายถึง	สถานที่ท่องเที่ยวนี้มีศักยภาพน้อยที่สุด

แบบสอบถามกิจกรรมการท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยว

หลังจากการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามกิจกรรมการท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยวจาก
 นักท่องเที่ยวแล้ว คณะผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง จึงวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม
 สำเร็จรูป สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์มีดังนี้ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ตาราง
 แยกแยะความถี่แสดงผลเป็นค่าร้อยละ (Percentage) ในการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลในประเด็น
 เรื่องความสนใจเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสนใจ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

1. การประมวลผลข้อมูลเชิงคุณภาพภายหลังการสัมภาษณ์แล้ว จะใช้การวิเคราะห์เนื้อหาที่
 เรียกว่า Content Analysis ซึ่งการวิเคราะห์เนื้อหานี้เป็นการวิจัยที่หาความสำคัญทั้งข้อความที่เป็น
 รูปธรรมชัดเจน (Manifest Content) และการวิเคราะห์โดยนัยหรือตีความหมาย (Latent Content)
 สำหรับการศึกษาในครั้งนี้แก่นเรื่องที่นำมาพิจารณาในการลงรหัสมีรายละเอียดดังนี้

1. การใช้ความถี่ของคำหรือหัวข้อในการอธิบายถึงสถานที่ท่องเที่ยว
2. แก่นเรื่อง (Theme) ที่เป็นรูปประโยคง่ายในการอธิบายถึงศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยว
3. จำนวนครั้งของสถานที่ กิจกรรมที่ถูกกล่าวถึงที่แสดงถึงศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยว

2. ข้อมูลที่ได้จากการบันทึกแบบสำรวจข้อมูลเชิงคุณลักษณะสถานที่ท่องเที่ยว นำมาวิเคราะห์
 เชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริง และเขียนบรรยายในลักษณะพรรณนาความ

3.4 สรุป

การกำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยซึ่งมีการกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัยและขั้นตอนดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วยการกำหนดกลุ่มประชากรและเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง นอกจากนี้ยังนำเสนอถึงเครื่องมือในการดำเนินงานเพื่อนำมาใช้ตอบคำถามงานวิจัย การตรวจคุณภาพเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ และการวิเคราะห์เนื้อหาสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อนำมาสู่การวิเคราะห์ผลเพื่อหาคำตอบการวิจัย

บทที่ 4

ผลการศึกษา

4.1 บทนำ

สถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ที่ได้วิเคราะห์ภายใต้กรอบคุณสมบัติ คือ ความดึงดูดใจของสถานที่ท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการขั้นพื้นฐานของสถานที่ท่องเที่ยว การเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว ภาพพจน์ของสถานที่ท่องเที่ยว หมายรวมถึง ความมีชื่อเสียง ความสวยงาม ความมีเอกลักษณ์เฉพาะ ความสะอาด ความปลอดภัย ตลอดจนการสำรวจภาคสนาม พบว่าเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงมีทั้งหมด 40 แห่ง นอกจากนี้เพื่อเพิ่มความหลากหลายในด้านสถานที่ท่องเที่ยว จึงได้มีการเลือกสถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้เคียงกับสถานที่ท่องเที่ยวหลักอีก 23 แห่ง ซึ่งได้ทำการรวบรวมข้อมูลเชิงลักษณะของแหล่งท่องเที่ยว สร้างความเชื่อมโยงทางเส้นทางการท่องเที่ยว และเว็บไซต์ของแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าว

4.2 ผลการศึกษา

4.2.1 วัตถุประสงค์ที่ 1 รวบรวมข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1

ขั้นตอนที่ 1 การใช้แบบประเมินศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวโดยเจ้าหน้าที่ภาครัฐ จำนวน 10 คน ผลการศึกษพบว่า (ตาราง 4.1)

ตาราง 4.1 แบบประเมินศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวโดยเจ้าหน้าที่ภาครัฐ

แหล่งท่องเที่ยว	ค่าระดับศักยภาพ						
	ด้าน ทรัพยากร สถานที่ ท่องเที่ยว	ด้าน เส้นทาง และการ เข้าถึง	ด้านการ ตลาด	ด้านสิ่ง อำนวยความสะดวก	ด้าน สาธารณ ูปโภค	ด้านสิ่ง แวดล้อม	ค่า ระดับ รวม
จังหวัดพิษณุโลก							
1. วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ วรมหาวิหาร	5	5	4.4	4	3.2	3.2	4.13 (มาก)
1. วัดนางพญา	5	5	4	4	3.2	2.8	4 (มาก)
2. วัดราชบูรณะ	5	5	4	4	3.2	2.8	4 (มาก)

แหล่งท่องเที่ยว	ค่าระดับศักยภาพ						
	ด้าน ทรัพยากร สถานที่ ท่องเที่ยว	ด้าน เส้นทาง และการ เข้าถึง	ด้านการ ตลาด	ด้านสิ่ง อำนวยความสะดวก	ด้าน สาธารณ ูปโภค	ด้านสิ่ง แวดล้อม	ค่า ระดับ รวม
3. วัดเจดีย์ยอดทอง	4.5	5	3.4	4	3.2	3.8	3.98 (มาก)
4. พระราชวังจันทน์	4	5	3	4	3.5	3.2	3.78 (มาก)
5. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจ่าทวี	4.5	5	3	3.4	3.5	3.2	3.76 (มาก)
6. วัดจุฬามณี	3	5	3.6	4	2.8	3.8	3.7 (มาก)
7. โรงเจไฉ่ฮุกตึ้ง	4.2	4	3.5	4	2.8	3.2	3.61 (มาก)
8. น้ำตกวังทอง (ลำน้ำเข็ก)	5	4	3.4	4	3.8	3.2	3.9 (มาก)
9. อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า	5	4	4	4	2.8	4	3.96 (มาก)
10. เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาท่าพล	5	4	3	4	3.2	4	3.86 (มาก)
11. อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ	5	4	3.2	4	3.2	3.8	3.86 (มาก)
จังหวัดสุโขทัย							
1. อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย	4	3.8	4	4	4	4	3.96 (มาก)
2. ศาลพระแม่ย่า	4	3	3	4	4	4	3.66 (มาก)
3. พิพิธภัณฑ์ผ้าทองคำ	4	3	3	4	3.6	3	3.43 (มาก)
4. โฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น	4	3	4	3.5	2.6	4	3.51 (มาก)

แหล่งท่องเที่ยว	ค่าระดับศักยภาพ						
	ด้าน ทรัพยากร สถานที่ ท่องเที่ยว	ด้าน เส้นทาง และการ เข้าถึง	ด้านการ ตลาด	ด้านสิ่ง อำนวยความสะดวก	ด้าน สาธารณูปโภค	ด้านสิ่ง แวดล้อม	ค่า ระดับ รวม
5. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย	4	3	4	3.4	2.6	4	3.50 (มาก)
6. อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย	4	4	4.4	2	2.2	4.4	3.50 (มาก)
จังหวัดตาก							
1. ตรอกบ้านจัน	3.5	4.4	3.2	3	3	4	3.51 (มาก)
2. ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	4.5	4	3.2	3	3	3.5	3.53 (มาก)
3. วัดพระบรมธาตุ	4.5	4	3	3.4	3	4	3.65 (มาก)
4. เขื่อนภูมิพล	4	4	3	3	2.8	3.8	3.43 (มาก)
5. ตลาดมูเซอ	4	4	3	3.5	3.4	3	3.48 (มาก)
6. วัดมณีไพรสณฑ์	4.5	4	3.5	3	3	4	3.66 (มาก)
7. พระธาตุหินกิ้งกือดอยดินจี่	4.5	3.5	3	3	3	4	3.50 (มาก)
8. ตลาดริมเมย	4	3.5	3.5	3.4	3.5	3	3.48 (มาก)
9. อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช	4	4	3	3	4	4	3.66 (มาก)
10. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอู้มผาง	4	4	3.6	2.2	3.8	4	3.60 (มาก)
11. ไร่กุหลาบปทุมเพชร	4	4	3	4	3	4	3.66 (มาก)

แหล่งท่องเที่ยว	ค่าระดับศักยภาพ						
	ด้าน ทรัพยากร สถานที่ ท่องเที่ยว ว	ด้าน เส้นทาง และ การ เข้าถึง	ด้าน การ ตลาด	ด้านสิ่ง อำนวยความสะดวก	ด้าน สาธารณ ูปโภค	ด้านสิ่ง แวดล้อม	ค่า ระดับ รวม
จังหวัดเพชรบูรณ์							
1. อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง	4	4	3.6	3.6	4	4	3.86 (มาก)
2. พระตำหนักเขาค้อ	4	4	3	4	4	4	3.83 (มาก)
3. Route 12	4	4	4.4	3.6	4	4	4 (มาก)
1. วัดพระธาตุผาแก้ว	4.2	4	3	4	4	4	3.86 (มาก)
2. ภูทับเบิก	4	4	4.4	3	3.2	3.8	3.73 (มาก)
3. อนุสาวรีย์พ่อขุนผาเมือง	3	3.2	1	3.5	3.5	3.5	2.95 (ปาน กลาง)
4. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ	4	3.8	4	3.4	3	3	3.53 (มาก)
5. อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว	4	4	3	4	4	2.8	3.63 (มาก)
จังหวัดอุดรธานี							
1. วัดพระฝางคบุรีมุนีนาถ	4.2	4	2.6	3.4	3	3.5	3.45 (มาก)
2. อนุสาวรีย์พระยาพิชัยดาบหัก	3.5	3.2	1.4	4	3	2.2	2.88 (ปาน กลาง)

แหล่งท่องเที่ยว	ค่าระดับศักยภาพ						
	ด้าน ทรัพยากร สถานที่ ท่องเที่ยว	ด้าน เส้นทาง และการ เข้าถึง	ด้านการ ตลาด	ด้านสิ่ง อำนวยความสะดวก	ด้าน สาธารณ ูปโภค	ด้านสิ่ง แวดล้อม	ค่า ระดับ รวม
3. วัดท่าถนน	4	4	3	4	4	3	3.66 (มาก)
4. บ่อเหล็กน้ำพี้	3	3.2	2	4	2.4	2.2	2.80 (ปาน กลาง)
5. วัดพระบรมธาตุทุ่งยั้ง	4.2	4	3	3.4	3.4	3	3.5 (มาก)
6. เชื้อนสิริกิติ์	4.2	4	3	3	4	3	3.53 (มาก)
7. อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว	4.2	4	3	3	3	4	3.53 (มาก)

จากตาราง 4.1 พบว่า สถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 โดยส่วนใหญ่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง (ค่าระดับศักยภาพมาก = 3.43 – 4.23) อย่างไรก็ตาม มีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพปานกลาง (ค่าระดับศักยภาพปานกลาง = 2.62 – 3.42) จำนวน - ที่ ได้แก่ อนุสาวรีย์พ่อขุนผาเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ อนุสาวรีย์พระยาพิชัยดาบหัก และบ่อเหล็กน้ำพี้ จังหวัดอุดรธานี

ขั้นตอนที่ 2 การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภาครัฐจำนวน 10 คน ผู้ประกอบการ จำนวน 75 คน (จังหวัดละ 15 คน) และประชาชนในท้องถิ่นจำนวน 75 คน (จังหวัดละ 15 คน) มีรายละเอียดมีดังนี้

จากตาราง 4.2 พบว่า เจ้าหน้าที่ภาครัฐเห็นว่า สถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพมากที่สุด (100%) ในจังหวัดพิษณุโลก ได้แก่ วัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร วัดนางพญา วัดราชบูรณะ พระราชวังจันทน์-ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า น้ำตกวังทอง (ลำน้ำเข็ก) จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้แก่ วัดผาซ่อนแก้ว Route 12 พระตำหนักเขาค้อ ภูทับเบิก อุทยาน

แห่งชาติทุ่งแสลงหลวง จังหวัดสุโขทัย ได้แก่ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย จังหวัดตาก ได้แก่ ศาลหลักเมืองสี่มหาราช ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอัมผาง และเขื่อนภูมิพล สำหรับจังหวัดอุดรดิตถ์ (80%) ได้แก่ บ่อเหล็กน้ำพี้ เขื่อนสิริกิติ์

ในส่วนของผู้ประกอบการนั้นพบว่า สถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพมากที่สุด (100%) ในจังหวัดพิษณุโลก ได้แก่ วัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร วัดนางพญา วัดราชบูรณะ พระราชวังจันทน์-ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้แก่ วัดผาช่อนแก้ว Route 12 ภูทับเบิก จังหวัดสุโขทัย ได้แก่ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จังหวัดตาก (100%) ได้แก่ ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอัมผาง สำหรับจังหวัดอุดรดิตถ์ (88%) ได้แก่ เขื่อนสิริกิติ์

สำหรับประชาชนในท้องถิ่นได้แสดงความเห็นว่า สถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพมากที่สุด (100%) ในจังหวัดพิษณุโลก ได้แก่ วัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร วัดนางพญา วัดราชบูรณะ พระราชวังจันทน์-ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า น้ำตกวังทอง (ลำน้ำเข็ก) จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้แก่ วัดผาช่อนแก้ว Route 12 พระตำหนักเขาค้อ ภูทับเบิก อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง จังหวัดสุโขทัย ได้แก่ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย จังหวัดตาก ได้แก่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอัมผาง (91%) สำหรับจังหวัดอุดรดิตถ์ ได้แก่ เขื่อนสิริกิติ์ (81%)

ตาราง 4.2 ผลสัมฤทธิ์ศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยวโดยเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ผู้ประกอบการ และประชาชนในท้องถิ่น

สถานที่ท่องเที่ยว	เจ้าหน้าที่ ภาครัฐ (%)	ผู้ประกอบการ (%)	ประชาชน ในท้องถิ่น (%)	สถานที่ท่องเที่ยว	เจ้าหน้าที่ ภาครัฐ (%)	ผู้ประกอบการ (%)	ประชาชน ในท้องถิ่น (%)
จังหวัดพิษณุโลก				จังหวัดสุโขทัย			
1. วัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร	100	100	100	1. อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย	100	100	100
2. วัดนางพญา	100	100	100	2. พิพิธภัณฑ์ผ้าทองคำ	70	75	29.33
3. วัดราชบูรณะ	100	100	100	3. โฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น	80	50	48
4. พระราชวังจันทน์-ศาลสมเด็จพระนเรศวรฯ	100	100	100	4. เตาทุเรียง-สังคโลก	60	-	16
5. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจ่าทวี	70	60	80	5. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย	100	82	100
6. วัดจุฬามณี	70	85	71	6. ตลาดริมยม	80	-	40
7. วัดอรัญญิก	60	-	49.33	7. อุทยานแห่งชาติรามคำแหง	60	-	56
8. วัดเจติยยอดทอง	60	73	63	8. เครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวง	50	-	-
9. พิษณุโลกไนท์บาร์ซาร์	70	-	73.33	9. ศาลพระแม่ย่า	-	10	-
10. อุทยานแห่งชาติแก่งเจ็ดแคว	50	-	43	10. น้ำตกสายรุ้ง	-	6	-
11. เขื่อนแควน้อย	30	-	31	11. อุทยานทะเลหลวง	-	1	-
12. วัดเสนาสน์	30	-	16	12. อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย	62	66	73
13. ถ้ำเดือนถ้ำดาว	-	-	13.33	จังหวัดอุดรดิตถ์			
14. เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาทำพล	70	55	57.33	1. วัดท่าถนน	30	65	61.33

15. อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ	70	80	73.33	2. วัดพระฝางคบุรีมุนีนาถ	70	50	69.33
16. โรงเจไซอิฐกู่ตึ้ง	60	20	84	3. บ่อเหล็กน้ำพี้	80	-	30
17. อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า	100	57	96	4. อุทยานแห่งชาติต้นสักใหญ่	-	10	17.33
18. วัดราชสิริยุญาราม	60	15	65.33	5. วัดพระบรมธาตุทุ่งยั้ง	55	60	43
19. น้ำตกวังทอง (ลำน้ำเข็ก)	100	75	76	6. วัดพระแท่นศิลาอาสน์	-	48	43
20. วัดตาปะขาวหาย	50	-	44	7. เขื่อนสิริกิติ์	80	88	81.33
21. สวนชมม่าน	-	2	-	8. พิพิธภัณฑ์พระยาพิชัยดาบหัก	70	38	71
22. น้ำตกไผ่ศรีทอง	-	2	-	9. อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว	75	52	65
จังหวัดเพชรบูรณ์				10. อุทยานแห่งชาติลำน้ำน่าน	-	12	-
1. วัดพระธาตุผาแก้ว	100	100	100	11. น้ำตกแม่พูล	-	28	-
2. Route 12	100	100	100	12. เมืองลับแล	-	12	-
3. พระตำหนักเขาค้อ	100	85	100	13. อุทยานแห่งชาติคลองตรอน	-	2	-
4. ภูทับเบิก	100	100	100	14. ไร่จันทน์คานาอัน	-	2	-
5. อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง	100	75	80	จังหวัดตาก			
6. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ	70	55	71	1. ตรอกบ้านจัน	80	52	47
7. อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว	60	68	49.33	2. ศาลหลักเมืองสี่หมื่นหาราช	100	-	40
8. แก่งบางระจัน (บ้านหนองแม่นา)	60	-	63	3. ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	100	100	60
9. ไร่ก้านจูล	50	-	73.33	4. อุทยานแห่งชาติลานสาง	60	-	40
10. ไร่ปี่เอน	40	-	43	5. อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช	50	56	31
11. อนุสรณ์สถานผู้เสียสละเขาค้อ	-	20	31	6. วัดพระบรมธาตุ	80	65	60
12. อนุสาวรีย์พ่อขุนผาเมือง	-	-	16	7. อุทยานแห่งชาติน้ำตกพาเจริญ	70	-	40

13. วัดศรีมงคล	-	-	13.33	8. ไร่กุหลาบปฐมเพชร	70	75	50
14. พิพิธภัณฑ์อาวุธ	-	11	-	9. น้ำตกนางครวญ	-	-	16
				10. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอัมผาง	100	100	91
				11. ถ้ำตะโคะปิ	50	-	52
				12. อุทยานแห่งชาติแม่เมย	30	-	31
				13. เขื่อนภูมิพล	100	70	75
				14. น้ำตกแม่ภาษา	20	-	17.33
				15. ตลาดมูเซอ	70	50	52
				16. ตลาดริมเมย	70	60	71
				17. พระธาตุหินกิ้งกือที่ดอยดินจี่	30	55	31
				18. วัดมณีไพรสณฑ์	60	-	60
				19. ดอยสอยมาลัย	50	-	17.33
				20. วัดไทยพัฒนาราม	60	-	15
				21. ศาลพระวอ	-	4	-
				22. อุทยานแห่งชาติคลองวังเจ้า	-	2	-
				23. ถ้ำแม่อุสุ	-	4	-
				24. วนอุทยานไม้กลายเป็นหิน	-	6	-
				25. สะพานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี	-	6	-

ขั้นตอนที่ 3 การใช้แบบประเมินศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวโดยนักท่องเที่ยว มีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว

หลังจากคณะผู้วิจัยได้วิเคราะห์ศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ในขั้นตอนที่ 1 แล้ว หลังจากนั้นได้มีการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวจำนวน 1,500 คน เพื่อประเมินสถานที่ท่องเที่ยวอีกครั้ง (ตาราง 4.3)

ตาราง 4.3 ลักษณะประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1

ลักษณะประชากรศาสตร์	จำนวน	เปอร์เซ็นต์	ลักษณะประชากรศาสตร์	จำนวน	เปอร์เซ็นต์
เพศ			ระดับการศึกษา		
ชาย	457	41.5	มัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า	173	15.7
หญิง	638	58.0	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวส.	210	19.1
อายุ			อนุปริญญา/ปวส.	103	9.4
18-20 ปี	251	22.8	ปริญญาตรี	541	49.2
21-30 ปี	358	32.5	สูงกว่าปริญญาตรี	71	6.5
31-40 ปี	191	17.4	ภูมิลำเนา		
41-50 ปี	145	13.2	ภาคเหนือ	577	52.6
51-60 ปี	108	9.8	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	109	9.9
60 ปีขึ้นไป	45	4.1	ภาคกลาง	228	20.7
อาชีพ			ภาคตะวันออก	34	3.1
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	209	19.0	ภาคตะวันตก	111	10.1
พนักงานองค์กร/ บริษัทเอกชน	149	13.5	ภาคใต้	26	2.4
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	171	15.5			
คนงาน/ลูกจ้าง	76	6.9			
พ่อบ้าน/แม่บ้าน	42	3.8			
นักเรียน/นักศึกษา	373	33.9			
เกษียณ	27	2.5			
เกษตรกร	43	3.9			
	9	0.8			

ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 เป็นส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง (58 %) ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 21-30 ปี (32.5%) โดยส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวที่เดินทางยังกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี (49.2%) เป็นนักเรียนนักศึกษา (33.9%) และมีภูมิลำเนาจากภาคเหนือ (52.6%)

2. ศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1

เมื่อประเมินศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 จำนวน 44 แห่ง พบว่า สถานที่ท่องเที่ยวที่มีระดับศักยภาพมากจำนวน 40 แห่ง และสถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพน้อยจำนวน 4 แห่ง

ตาราง 4.4 ค่าระดับศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1

แหล่งท่องเที่ยว	ค่าระดับศักยภาพ						
	ด้าน ทรัพยากร สถานที่ ท่องเที่ยว	ด้าน เส้นทาง และการ เข้าถึง	ด้านการ ตลาด	ด้านสิ่ง อำนวยความสะดวก	ด้าน สาธารณูป โภค	ด้าน สิ่ง แวดล้อม	ค่าระดับ รวม
จังหวัดพิษณุโลก							
1. วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ วรมหาวิหาร	4.2	4	4.4	3.4	3.2	3.2	3.73 (มาก)
2. วัดนางพญา	4.2	4	4	3	3.2	2.8	3.53 (มาก)
3. วัดราชบูรณะ	4.2	4	4	3	3.2	2.8	3.53 (มาก)
4. วัดเจติยยอดทอง	3.5	4	3.4	3	3.2	3.8	3.48 (มาก)
5. พระราชวังจันทน์	4	4	3	3	3.5	3.2	3.45 (มาก)
6. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจันทวี	4.5	4	3	3.4	3.5	3.2	3.60 (มาก)
7. วัดจุฬามณี	4.2	4	3.6	3	2.8	3.8	3.56 (มาก)
8. โรงเจไซอิฐกู่ตั้ง	4.2	4	3.5	3	2.8	3.2	3.45 (มาก)

แหล่งท่องเที่ยว	ค่าระดับศักยภาพ						
	ด้าน ทรัพยากร สถานที่ ท่องเที่ยว	ด้าน เส้นทาง และการ เข้าถึง	ด้านการ ตลาด	ด้านสิ่ง อำนวยความสะดวก	ด้าน สาธารณูป โภค	ด้าน สิ่งแวดล้อม	ค่าระดับ รวม
9. น้ำตกวังทอง (ลำน้ำเข็ก)	4	3.6	3.4	3.6	3.8	3.2	3.66 (มาก)
10.อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า	4	3.6	4	3.2	2.8	4	3.66 (มาก)
11.เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาทำพล	4	4	3	2.9	3.2	4	3.51 (มาก)
12.อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ	4	3.9	3.2	3.2	3.2	3.8	3.55 (มาก)
จังหวัดสุโขทัย							
1. อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย	4	3.8	4.4	3.4	2.6	4	3.70 (มาก)
2. ศาลพระแม่ย่า	1	3.2	1	4	4	4	2.86 (น้อย)
3. พิพิธภัณฑ์ผ้าทองคำ	3.6	3.5	3.4	3.5	3.6	3	3.43 (มาก)
4 . โฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น	4	3.8	4	3.4	2.6	4	3.63 (มาก)
5. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย	4	3.4	4	3.4	2.6	4	3.56 (มาก)
6. อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย	4	4	4.4	2	2.2	4.4	3.50 (มาก)
จังหวัดตาก							
1. ตรอกบ้านจัน	3	4.4	3.2	3	3	4	3.43 (มาก)
2. ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	4.2	4	3.2	3	3	3.5	3.48 (มาก)
3. วัดพระบรมธาตุ	4.2	4	3	3.4	3	3	3.43 (มาก)

แหล่งท่องเที่ยว	ค่าระดับศักยภาพ						
	ด้าน ทรัพยากร สถานที่ ท่องเที่ยว	ด้าน เส้นทาง และการ เข้าถึง	ด้านการ ตลาด	ด้านสิ่ง อำนวยความสะดวก	ด้าน สาธารณูป โภค	ด้าน สิ่งแวดล้อม	ค่าระดับ รวม
4. ตลาดมูเซอ	4	4	3	3.5	3.4	3	3.48 (มาก)
5. วัดมณีไพรสณฑ์	4.2	4	3.5	3	3	3	3.45 (มาก)
6. พระธาตุหินกิ้งกือดอยดินจี่	4.2	3.5	3	3	3	4	3.45 (มาก)
7. ตลาดริมเมย	4	3.5	3.5	3.4	3.5	3	3.48 (มาก)
8. อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช	4	3	4.4	3	2.2	4	3.43 (มาก)
9. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอัมผาง	4	4	3.6	2.2	3.8	3.4	3.50 (มาก)
10. ไร่กุลาลาปรัมเพชร	4	4	3	4	3	3	3.50 (มาก)
จังหวัดเพชรบูรณ์							
1. อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง	4	3.2	3.6	3.6	4	4	3.75 (มาก)
2. พระตำหนักเขาค้อ	3	3	3	3.6	4	4	3.43 (มาก)
3. Route 12	2.8	2.2	4.4	3.6	4	4	3.50 (มาก)
4. วัดพระธาตุผาแก้ว	4.2	4	3	3.4	2.8	4	3.56 (มาก)
5. ภูทับเบิก	4	3.6	4.4	3	3.2	2.8	3.50 (มาก)
6. อนุสาวรีย์พ่อขุนผาเมือง	2	3.2	1	3.5	3.5	3.5	2.78 (น้อย)
7. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ	4	3.8	4	3.4	2.6	3	3.46 (มาก)

แหล่งท่องเที่ยว	ค่าระดับศักยภาพ						
	ด้าน ทรัพยากร สถานที่ ท่องเที่ยว	ด้าน เส้นทาง และการ เข้าถึง	ด้าน การ ตลาด	ด้าน สิ่ง อำนวยความสะดวก	ด้าน สาธารณูป โภค	ด้าน สิ่ง แวดล้อม	ค่าระดับ รวม
จังหวัดอุดรธานี							
1. วัดพระฝางคบุรีมุนีนาถ	4.2	4	2.6	3.4	2.8	1.8	3.43 (มาก)
1. อนุสาวรีย์พระยาพิชัยดาบหัก	2	3.2	1.4	2.4	1.4	2.2	2.1 (น้อย)
2. วัดท่าถนน	4.2	4	2.5	3.4	4	3	3.51 (มาก)
3. บ่อเหล็กน้ำพี้	2.2	3.2	2	1.4	2.4	2.2	2.23 (น้อย)
4. วัดพระบรมธาตุทุ่งยั้ง	4.2	4	3	3.4	3.4	3	3.5 (มาก)
5. เขื่อนสิริกิติ์	4.2	4	3	3	2.8	3.8	3.46 (มาก)
6. อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว	4.2	4	3	2	3.5	4	3.45 (มาก)

จากตาราง 4.4 พบว่า สถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 โดยส่วนใหญ่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง (ค่าระดับศักยภาพมาก = 3.43 – 4.23) อย่างไรก็ตาม มีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพน้อย (ค่าระดับศักยภาพน้อย = 1.81 – 2.61) จำนวน 4 ที่ ได้แก่ ศาลพระแม่ย่า จังหวัดสุโขทัย อนุสาวรีย์พ่อขุนผาเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ อนุสาวรีย์พระยาพิชัยดาบหัก และบ่อเหล็กน้ำพี้ จังหวัดอุดรธานี จากการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินศักยภาพ สถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 คณะผู้วิจัยร่วมกับผู้เชี่ยวชาญได้ร่วมกันสังเคราะห์และสรุปสถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพมากในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 สำหรับที่ใช้ในงานวิจัยนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 40 แห่ง (ตาราง 4.5)

ตาราง 4.5 สถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพมากในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1

จังหวัด	สถานที่ท่องเที่ยว
จังหวัดพิษณุโลก	1. วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร 2. วัดนางพญา 3. วัดราชบูรณะ 4. วัดเจติยยอดทอง 5. พระราชวังจันทน์ 6. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจ่าทวี 7. วัดจุฬามณี 8. โรงเจไชน่ฮุกตึ้ง 9. น้ำตกวังทอง (ลำน้ำเข็ก) 10. อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า 11. เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาท่าพล 12. อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ
จังหวัดสุโขทัย	1. อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย 2. พิพิธภัณฑ์ผ้าทองคำ 3. โฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น 4. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย 5. อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย
จังหวัดตาก	1. ตรอกบ้านจีน 2. ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช 3. วัดมณีไพรสณฑ์ 4. วัดพระบรมธาตุ 5. ไร่กุหลาบปฐมเพชร 6. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอัมผาง 7. เขื่อนภูมิพล 8. ตลาดหมูเข่อ 9. ตลาดริมเมย

	10. พระธาตุหินกั้วที่ดอยดินจี่ 11. อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช
จังหวัดเพชรบูรณ์	1. อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง 2. ภูทับเบิก 3. Route 12 4. พระธาตุผาแก้ว 5. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ 6. อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว 7. พระตำหนักเขาค้อ
จังหวัดอุดรธานี	1. วัดพระฝางบุรูมุนีนาถ 2. วัดท่าถนนวน 3. เชื้อนสิริกิติ์ 4. วัดพระบรมธาตุทุ่งยั้ง 5. อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว

ทั้งนี้ ได้มีการศึกษาข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในหัวข้อดังต่อไปนี้ ได้แก่ ที่ตั้ง ประวัติความเป็นมา สิ่งที่น่าสนใจในสถานที่ท่องเที่ยว การเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว การบริการที่พักใกล้เคียง ร้านอาหารใกล้เคียง และกิจกรรมการท่องเที่ยว (ภาคผนวก 8)

4.2.2 วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อสร้างเส้นทางการท่องเที่ยว (Touring Route) ที่มีความเชื่อมโยงกันในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1

ในการสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวนั้นได้สอบถามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวกิจกรรมการท่องเที่ยว และสถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสนใจไปเยี่ยมชม โดยรายละเอียดของนักท่องเที่ยว ดังตาราง 4.6 - 4.7

ตาราง 4.6 ลักษณะประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ	ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ			อาชีพ		
ชาย	435	39.54	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	241	21.9
หญิง	665	60.46	พนักงานองค์กร/บริษัทเอกชน	210	19.1
อายุ			ประกอบธุรกิจส่วนตัว	221	20.1
18-20 ปี	212	19.27	คนงาน/ลูกจ้าง	90	8.18
21-30 ปี	361	32.83	พ่อบ้าน/แม่บ้าน	40	3.62
31-40 ปี	280	25.45	นักเรียน/นักศึกษา	253	23.0
41-50 ปี	161	14.64	เกษียณ	12	1.1
51-60 ปี	70	6.36	เกษตรกร	33	3.0
60 ปีขึ้นไป	16	1.45	ภูมิลำเนา		
ระดับการศึกษา			ภาคเหนือ	678	61.64
มัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า	67	6.1	ภาคกลาง	319	29
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	274	24.91	ภาคตะวันตก	10	.9
อนุปริญญา/ปวส.	159	14.45	ภาคตะวันออก	15	1.37
ปริญญาตรี	485	44.09	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	68	6.19
สูงกว่าปริญญาตรี	115	10.45	ภาคใต้	10	0.9

จากการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามความสนใจในกิจกรรมและสถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 เป็นเพศชาย 39.45% เพศหญิง 60.46% โดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี (32.83%) มีระดับการศึกษาในชั้นปริญญาตรี (44.09%) ส่วนใหญ่เป็นนักเรียน/นักศึกษา (23%) และมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือ (61.64%)

ตาราง 4.7 รูปแบบการเดินทาง

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ	ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
ผู้ร่วมเดินทาง			พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง		
มาคนเดียว	62	5.63	รถยนต์ส่วนตัว	825	75
ครอบครัว	592	53.83	รถโดยสารประจำทาง	45	4.1
เพื่อนเรียน	154	14	รถจักรยานยนต์	125	11.36
เพื่อนร่วมงาน	230	20.91	รถเช่าเหมา	14	1.27
นักเรียน	62	5.63	เครื่องบิน	85	7.73
จำนวนผู้ร่วมเดินทาง			รถบริษัทนำเที่ยว(ซื้อทัวร์มา)	6	0.54
1-5 คน	762	69.30	ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวต่อวัน/ทริป		
6-10 คน	274	24.9	ต่ำกว่า 2,000 บาท	510	46.36
11-15 คน	32	2.90	2,000-3,000 บาท	289	26.29
มากกว่า 15 คน	32	2.90	3,001-4,000 บาท	96	8.72
แหล่งที่ซื้อบริการทางการท่องเที่ยว			4,001-5,000 บาท	80	7.27
ท่านมาเที่ยวเอง	1030	93.65	มากกว่า 5,000 บาท	125	11.36
บริษัทนำเที่ยว	10	0.9	วิธีการหาข้อมูลก่อนการเดินทางท่องเที่ยว		
หน่วยงานจัด	60	5.45	สอบถามจากเพื่อน/คนรู้จัก	754	67.9
			สอบถามจากการท่องเที่ยว	66	5.9
ช่วงเวลาการเดินทางท่องเที่ยว			แห่งประเทศไทย		
วันธรรมดา	145	13.18	สอบถามจากบริษัทนำเที่ยว	17	1.5
วันหยุดสุดสัปดาห์	898	81.64	ดูจากโฆษณาทางสื่อต่างๆ	117	10.5
วันหยุดนักขัตฤกษ์	12	1.09	ดูจากนิตยสาร วารสาร	80	7.2
วันหยุดเทศกาลต่างๆ	22	2	ดูจากงานแสดงนิทรรศการ	52	4.7
ช่วงปิดภาคเรียน	23	2.09	ทางการท่องเที่ยว		
			ดูจากอินเทอร์เน็ต	642	58.36

ด้านรูปแบบการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง 1 พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาเป็นครอบครัว (53.83%) และเดินทางมาเป็นกลุ่มละ 1-5 คน (69.30%) โดยใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นพาหนะหลักในการเดินทาง (75%) อีกทั้งในการเดินทางแต่ละครั้งจะมีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 2,000 บาท (46.36%)

ช่วงเวลาที่หลักในการเลือกเดินทางท่องเที่ยว คือ วันหยุดสุดสัปดาห์ (81.64%) ซึ่งในการเดินทางมาจะซื้อบริการท่องเที่ยวโดยดำเนินการจองเอง (93.65%) และก่อนการเดินทางจะสอบถามจากเพื่อน/คนรู้จัก (67.9%) และค้นหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการท่องเที่ยว (58.36%)

เมื่อพิจารณาถึงกิจกรรมและแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสนใจ ผลการวิจัยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตาราง 4.8 กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจ 10 อันดับแรก

ลำดับ	กิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
1	ทำบุญ/ไหว้พระ	795	71.6
2	ถ่ายรูป	539	48.5
3	ชมโบราณสถาน	507	45.6
4	ชมวิว/ธรรมชาติ	449	40.4
5	เที่ยวพิพิธภัณฑ์	342	30.8
6	ขี่จักรยาน	324	29.2
7	ชมทะเลหมอก	321	28.9
8	เล่นน้ำตก	313	28.2
9	สัมผัสอากาศหนาว	292	26.3
10	นั่งเรือ/ล่องแพ	275	24.8

ผลจากการศึกษาด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสนใจในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 นั้น พบว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสนใจ 10 อันดับแรก คือ ทำบุญ/ไหว้พระ (71.6%) การถ่ายรูป (48.5%) การชมโบราณสถาน (45.6%) การชมวิว

และธรรมชาติ (40.4%) การเที่ยวพิพิธภัณฑ์ (30.8%) ชี่จักรยาน (29.2%) ชมทะเลหมอก (28.9%) เล่นน้ำตก (28.2%) สัมผัสอากาศหนาว (26.3%)

นอกจากนี้ เมื่อสอบถามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวถึงสถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ที่สนใจไปเยี่ยมชม มีรายละเอียดดังตาราง 4.9

ตาราง 4.9 ความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อสถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง 1

ลำดับที่	สถานที่ท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
1	อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย	582	52.91
2	วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ วรมหาวิหาร	528	48.00
3	เขื่อนภูมิพล	490	44.55
4	อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย	432	39.72
5	พระราชวังจันทร์	415	37.73
6	วัดเจติยยอดทอง	393	36.64
7	อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว	392	35.64
8	วัดพระธาตุผาแก้ว	389	35.36
9	อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า	375	34.09
10	เขื่อนสิริกิติ์	371	33.73
11	ภูทับเบิก	369	33.55
12	น้ำตกทีลอซู	368	33.45
13	ไร่กุหลาบปทุมเพชร	365	33.18
14	อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง	365	33.18
15	ตลาดริมเมย	355	32.73
16	Route 12	345	31.36
17	วัดพระฝางคบุรีมุนีนาถ	330	30.00
18	โรงเจไซท์ฮุกตึง	325	29.55
19	พระตำหนักเขาค้อ	317	28.82
20	พิพิธภัณฑ์ผ้าทองคำ	315	28.64

ลำดับที่	สถานที่ท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
21	วัดนางพญา	305	27.72
22	พิพิธภัณฑ์บ้านจำทวี	295	26.82
23	ตลาดมูเซอ	295	26.81
24	อุทยานแห่งชาติประวัติศาสตร์ศรีเทพ	289	26.27
25	วัดพระบรมธาตุทุ่งยั้ง	289	26.27
26	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาท่าพล	287	26.09
27	วัดจุฬามณี	278	25.27
28	วัดพระแท่นศิลาอาสน์	278	25.27
29	สะพานสมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี	269	24.45
30	ตรอกบ้านจีน	265	24.09
31	วัดราชคิริหิรัญยาราม (วัดเจ้าแม่กวนอิม)	254	23.09
32	วัดพระบรมธาตุ	245	22.78
33	วัดมณีไพรสณฑ์	243	22.09
34	ศาลหลักเมืองพิษณุโลก	231	21.00
35	เจดีย์เฉลิมพระเกียรติพระเจ้ารามคำแหงมหาราช	214	19.45
36	พระธาตุหินกั้วดอยดินจี่	213	19.36
37	ศาลเจ้าพ่อขุนสามชน	212	19.27
38	น้ำตกแก่งซอง	201	18.27
39	อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว	189	17.18
40	วัดราชบูรณะ	189	17.18
41	อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ	180	16.36
42	โฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น	175	15.9
43	อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย	167	15.18
44	ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช (จังหวัดตาก)	165	15.00
45	ศาลพระวอ	157	14.27
46	วัดท่าถนน	152	13.82
47	อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช (ต้นกระบากยักษ์)	145	13.18

ลำดับที่	สถานที่ท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
48	ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	145	13.18
49	น้ำตกแก่งโสภา	145	13.81
50	ตลาดไนท์บาซาร์	137	12.45
51	น้ำตกปอย	127	11.55
52	น้ำตกสกุโณทยาน	125	11.37
53	น้ำตกวังนกแอ่น	115	10.45
54	อุทยานแห่งชาติน้ำตกพาเจริญ	115	10.45
55	เครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวง	97	8.82
56	อุทยานแห่งชาติน้ำตกลานสาง	96	8.73
57	อนุสาวรีย์พระยาพิชัยดาบหัก	87	7.91
58	บ่อเหล็กน้ำพี้	85	7.73
59	อนุสาวรีย์พ่อขุนผาเมือง	39	3.55
60	ศาลพระแม่ย่า	35	3.18
61	เขาสมอแครง	20	1.82
62	อุทยานแห่งชาติแม่เมย	15	1.36
63	ไร่ก้านจูล	15	1.36
64	น้ำตกนางครวญ (อำเภอพบพระ)	15	1.36
65	สวนขม่นานเฉลิมพระเกียรติ	10	0.9

เส้นทางการท่องเที่ยว

ในการสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวนั้น เกณฑ์ที่นำมาใช้ในการสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงแนวคิด (บทที่ 2 หัวข้อ 2.6.1) 2. ผลการศึกษาที่ได้จากการสอบถามนักท่องเที่ยว (ตาราง 4.23 และตาราง 4.24) และ 3. ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ (บทที่ 3 หัวข้อ 3.3.1: วัตถุประสงค์ที่ 2) โดยรายละเอียดของเส้นทางการท่องเที่ยวดังนี้

เส้นทางที่ 1 เมืองน่าน

เนื่องด้วยกระแสการท่องเที่ยวที่ใส่ใจด้านสิ่งแวดล้อมยังคงได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับแนวโน้มของค่าเชื้อเพลิงจะมีราคาสูงขึ้น ทำให้นักท่องเที่ยวหารูปแบบการขนส่งทางเลือกสำหรับการเดินทางท่องเที่ยว หรือกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สามารถตอบสนอง

นักท่องเที่ยวได้มากขึ้น เส้นทางเมืองน่าถึบ....เป็นอีกหนึ่งเส้นทางที่จะทำให้นักท่องเที่ยวได้ใช้ยานพาหนะทางเลือกที่ช่วยลดปัญหาสิ่งแวดล้อมและประหยัดค่าใช้จ่ายด้านต้นทุนค่าน้ำมันสำหรับเส้นทางทางนี้ นักท่องเที่ยวจะได้รับสัมผัสกับบรรยากาศของแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวได้ไปเยือน ทั้งแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมและธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงยังได้เรียนรู้วิถีชีวิตของชุมชนแบบเนิบนาบ โดยสถานที่ท่องเที่ยวจะอยู่ในจังหวัดที่มีการให้บริการจักรยานกับนักท่องเที่ยว ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดอุดรดิษฐ์ และจังหวัดสุโขทัย

การท่องเที่ยวโดยจักรยานเป็นกิจกรรมที่กำลังได้รับความนิยมในปัจจุบัน ซึ่งกิจกรรมนี้จะส่งผลให้เกิดความยั่งยืน ซึ่งการปั่นจักรยานท่องเที่ยวจะก่อให้เกิดผลดีต่อทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน ซึ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ปั่นจักรยานนี้จะช่วยลดการเดินทางท่องเที่ยวด้วยรถยนต์ อีกทั้งยังทำให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนอีกด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับการสัญจรด้วยจักรยาน

1. การใช้จักรยานในประเทศไทย

จักรยานคันแรกที่ประดิษฐ์ขึ้นในประเทศฝรั่งเศสประมาณปี พ.ศ. 2333 และเป็นที่นิยมในหลายประเทศทางยุโรป ต่อมาได้แพร่หลายไปยังประเทศต่างๆทั่วโลก มีหลักฐานปรากฏว่าจักรยานเข้ามาในประเทศไทยตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 ประมาณปี พ.ศ. 2420 การใช้จักรยานเป็นที่นิยมของคนไทยในอดีตเป็นอย่างมาก เพราะสามารถตอบสนองความต้องการเดินทางในระยะสั้นในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2489 อุตสาหกรรมการผลิตรถยนต์ได้รับการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ความนิยมใช้จักรยานจึงได้ลดลง (ธนศวร์ เจริญเมือง, 2539) ปัจจุบันทั่วโลกหันมาสนใจเรื่องภาวะโลกร้อน รถยนต์เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดมลพิษในอากาศ จึงเกิดกระแสตื่นตัวหาวิธีลดการใช้รถยนต์อย่างจริงจัง การใช้จักรยานจึงเป็นการสัญจรรูปแบบหนึ่งที่ถูกลำเลียงเป็นอย่างมาก ประกอบกับได้มีการใช้จักรยานในวัตถุประสงค์อื่นๆ เช่น การขี่เพื่อออกกำลังกาย เพื่อท่องเที่ยวทางไกล และเพื่อการกีฬาเป็นต้น ซึ่งทำให้กระแสสังคมจักรยานเริ่มกลับมาได้รับความสนใจขึ้นใหม่ (ธงชัย พรรณสวัสดิ์และพรชัย ลีลานภาพ, 2536) และในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของเมืองให้เป็นเมืองจักรยาน สามารถทำได้โดยการสร้างระบบกายภาพของเมืองที่มีวัฒนธรรมและวิถีที่เอื้อต่อการใช้จักรยานและการเดินทาง เอื้อต่อการสัญจรทางเลือกและวิถีชีวิตที่หลากหลาย (สรณรัชฏ์ กาญจนวณิช, 2553) จนในปัจจุบันได้ชื่อว่าเป็นศตวรรษแห่งจักรยาน

ผู้ใช้จักรยานในประเทศไทยมีหลายกลุ่มแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์การใช้สามารถแบ่งได้ออกเป็น 4 กลุ่ม คือ (ธงชัย พรรณสวัสดิ์, 2540)

1) กลุ่มผู้ใช้จักรยานในชีวิตประจำวัน เป็นคนกลุ่มใหญ่ของประเทศ เช่น คนงาน ช่างนา ช่างไร่ เด็กนักเรียน มักเป็นประชาชนทั่วไปมีฐานะและสถานะทางสังคมไม่เด่นนัก คนกลุ่มนี้ใช้จักรยานราคาถูกๆ แต่ใช้อย่างจริงจังด้วยความจำเป็นในชีวิต จะใช้ทุกวันหรือแทบทุกวัน กลุ่มคนพวกนี้ไม่ใช้เสื้อหมอบ ไม่ใช้เสื้อภูเขา (อุปกรณ์กันกระแทกแบบที่รถยนต์มีไว้ให้นั่งรถแล้วไม่สะเทือน ปกติจะใส่ไว้ที่ล้อหน้าเท่านั้น) อุปกรณ์แบบนี้ไม่มีในรถจักรยานที่ขายกันตามท้องตลาดปกติทั่วไป เพราะมีราคาแพง) คนพวกนี้เป็นคนกลุ่มใหญ่ที่สุดของคนที่ใช้จักรยาน ซึ่งไม่ใช่เฉพาะในประเทศไทย แต่เป็นเหมือนกันหมดทั่วโลก ไม่ว่าจะอยู่บนทวีปใดก็ตาม จึงเรียกคนกลุ่มนี้ว่า "คนใช้จักรยาน" ในเมืองไทยประมาณได้ว่ามีไม่น้อยกว่า 20-30 ล้านคน

2) กลุ่มนักจักรยาน กลุ่มนี้ไม่ได้ใช้จักรยานในชีวิตประจำวัน แต่ใช้จักรยานในการท่องเที่ยวพักผ่อนเป็นงานอดิเรก และมักเป็นกลุ่มที่ออกมารณรงค์เกี่ยวกับทางจักรยาน เพราะมีฐานะและสถานะทางสังคมค่อนข้างเด่นชัด "นักจักรยาน" พวกนี้อาจจะขี่จักรยานบ้างเป็นบางวัน แต่ไม่ได้ทำทุกวัน และไม่ได้ใช้จักรยานในชีวิตประจำวัน แต่ชอบใช้จักรยานในการท่องเที่ยวที่ไกลๆ เป็นหลัก รวมทั้งอาจใช้แข่งแบบมือสมัครเล่นบ้างเป็นบางครั้ง วิธีคิดและพฤติกรรมรวมทั้งการแต่งกายและการใส่หมวกกันน็อคของคนกลุ่มนี้ จึงแตกต่างไปจากกลุ่ม "ผู้ใช้จักรยาน" อย่างมาก กลุ่มนี้ถึงจะมีหรือไม่มีทางจักรยานก็ไม่เดือดร้อน เพราะไม่ต้องพึ่งทางจักรยานอยู่แล้ว เพราะความคล่องในการใช้จักรยานบนถนนของพวกเขามีสูงกว่าคนทั่วไป และมักมีรถยนต์ส่วนตัว หรือเดินทางโดยแท็กซี่ หรือบีทีเอส หรือรถไฟใต้ดิน ฯลฯ กลุ่มนี้แม้จะไม่ต้องพึ่งพาทางจักรยานเท่ากับกลุ่มแรก แต่กลับเป็นกลุ่มที่ออกมารณรงค์เพื่อทางจักรยานมากกว่ากลุ่มแรก กลุ่ม "นักจักรยาน" นี้มีจำนวนรวมกันทั่วประเทศไม่มากนัก อาจอยู่ในวงประมาณไม่เกินหมื่นคนหรือเกินกว่าก็ไม่มาก ผิดกับกลุ่มแรกที่น่าจะมีได้ถึง 20-30 ล้านคน

3) กลุ่มนักแข่ง เป็นกลุ่มขี่จักรยานอย่างจริงจังเพื่อการแข่งขัน กลุ่มนี้จะมีจำนวนน้อยที่สุดใน 3 กลุ่ม คือ จำกัดอยู่เฉพาะพวกที่ขี่จักรยานอย่างจริงจัง กลุ่มคนพวกนี้จะใส่หมวกกันน็อคเป็นประจำ และจะซ้อมหนักเพื่อหวังผลในการแข่งขัน ซึ่งมีตั้งแต่ระดับจัดกันเองไปถึงระดับการกุศลไปจนถึงระดับเขต ระดับชาติ ระดับซีเกมส์ และเอเชียนเกมส์ กลุ่มนักแข่งนี้จะอยู่ในระดับต่างๆ มีประมาณ 4,000 คน

4) กลุ่มคนรักจักรยาน เป็นกลุ่มพิเศษที่อาจแทรกตัวอยู่ในทั้ง 3 กลุ่ม คือ เป็นผู้ใช้จักรยานในชีวิตประจำวันเป็นนักจักรยานหรือเป็นนักแข่งก็ได้ แต่เป็นคน ที่รักและชอบจักรยานเป็นพิเศษ

อาจไม่ใช่จักรยานเพื่อไปซื้อของหรือไปเที่ยวหรือไ้แข่ง แต่เป็นคนที่ชอบจักรยานมากๆ ตัวอย่างของคนกลุ่มนี้ก็ได้แก่ ชมรมจักรยานโบราณ หรืออาจเป็นบางคนในชมรมและกลุ่มจักรยานต่างๆ ทั่วประเทศ

2. แนวคิดทางกายภาพของจักรยานเพื่อการท่องเที่ยว

2.1 เส้นทางจักรยาน

เส้นทางจักรยานนับได้ว่าเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับนักปั่นจักรยานทุกประเภท สิ่งสำคัญสำหรับนักปั่นจักรยาน มีดังต่อไปนี้

1) ทางจักรยาน (Bicycle Path) คือ เส้นทางจักรยานที่แยกออกจากเส้นทางจราจรอื่นๆ อย่างชัดเจน เหมาะสำหรับบริเวณที่มีจักรยานสูง หรือสถานที่ท่องเที่ยวพักผ่อน ออกกำลังกาย สวนสาธารณะ ริมน้ำลำคลอง และอาจให้มีทางเดินร่วมด้วยก็ได้ โดยใช้เครื่องหมายหรือการทาสีบนผิวจราจร

2) เลนจักรยาน (Bicycle Lane) คือ เส้นทางจักรยานที่อยู่บนขอบทางหรือไหล่ทางโดยมีวัสดุที่แตกต่าง หรือมีคั่น มีขอบกั้นระหว่างเส้นทางจักรยานกับถนน เพื่อให้การขับขี่ปลอดภัย เหมาะสำหรับในเมืองหรือผิวการจราจรกว้าง

3) ทางจักรยานที่ใช้ร่วมกัน (Bicycle Route) คือ เส้นทางจักรยานที่ใช้พื้นที่ร่วมกับถนนหรือทางเท้า โดยมีการตีเส้นหรือทำเครื่องหมายบนพื้นจราจร เหมาะสำหรับบริเวณพื้นที่อาศัย และบริเวณที่มีการจราจรไม่คับคั่งมากนัก

2.2 สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับจักรยาน สิ่งอำนวยความสะดวก คือ อุปกรณ์ สิ่งก่อสร้าง เครื่องหมายจราจร ที่เป็นองค์ประกอบทางกายภาพ ที่ติดตั้งอยู่ในบริเวณเส้นทางจักรยานและในบริเวณจุดเปลี่ยน หรือจุดสิ้นสุดการเดินทาง เพื่ออำนวยความสะดวกและความปลอดภัย

3. สถานการณ์การท่องเที่ยวด้วยจักรยานในปัจจุบัน

ระพีพันธ์ สวยศำ (2553) กล่าวว่า จักรยานท่องเที่ยว (Touring Bike) จักรยานประเภทนี้ถูกออกแบบมาเพื่อการขี่ท่องเที่ยวโดยเฉพาะลักษณะจะคล้ายกับจักรยานเสือหมอบ โดยผู้ผลิตจักรยานท่องเที่ยวจะเน้นให้ผู้ขี่นั้นได้รับความสะดวกสบายมากกว่าจักรยานเสือหมอบ และจักรยานประเภทอื่นๆ จักรยานท่องเที่ยวนั้นจะมีจุดยึดอุปกรณ์เสริมต่างๆ เพื่อที่จะสามารถติดตั้งอุปกรณ์ที่จำเป็นในการเดินทางเข้าไป เช่น กระเป๋าสัมภาระและอุปกรณ์ที่จำเป็นอื่น ๆ ในการเดินทางไกล เรียกว่าแบกสัมภาระ ดังนั้น จักรยานประเภทนี้จึงต้องมีความแข็งแรงพอสมควร จึงส่งผล

ทำให้จักรยานประเภทนี้มีน้ำหนักค่อนข้างเยอะกว่าจักรยานประเภทอื่นๆ หลายคนคงเคยเห็นชาวต่างชาติปั่นจักรยานประเภทนี้ไปท่องเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในบ้านเรา หรือ บางกลุ่มก็จะใช้จักรยานประเภทนี้ ปั่นท่องเที่ยวไกลๆ ข้ามจังหวัด หรือข้ามประเทศ

วรรณประภา สุขสมบูรณ์ (2557) กล่าวว่า กิจกรรม “ปั่นกันหอย ปั่นกันหลาว” เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวด้วยจักรยานในจังหวัดภูเก็ตให้เพิ่มมากขึ้น และแสดงถึงการเป็นจุดหมายปลายทางหนึ่งสำหรับการเดินทางท่องเที่ยวด้วยจักรยาน ซึ่งปัจจุบันมีผู้ให้ความสนใจการปั่นจักรยานมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา ซึ่งการปั่นจักรยานเพื่อการท่องเที่ยวจะเป็นการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวและเส้นทางที่ได้เดินทางผ่านไปมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

วันชัย เรืองอุดม (2557) ได้เล็งเห็นความสำคัญของการปั่นจักรยานเพื่อสุขภาพและการท่องเที่ยว อีกทั้งยังเกิดประโยชน์ในการกระตุ้นตลาดการท่องเที่ยวในประเทศ และเพื่อสร้างให้ประเทศไทยถือเป็น The Best Bicycle Destination in Asia เนื่องจากประเทศไทยมีสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามเหมาะสำหรับการปั่นจักรยานท่องเที่ยวหลายเส้นทาง ทริปนี้ก็จะเลยจะขอแนะนำเที่ยวแบบเชิงเกษตรแม้ว่าจะใช้เวลาประมาณชั่วโมงกว่านิด ๆ จากกรุงเทพฯ ไปถึงจังหวัดสมุทรสงคราม และเป็นทริปสั้นๆ ที่เที่ยวแบบเข้าไป-เย็นกลับได้ แต่ก็รับรองได้ว่าเป็น ทริปที่พอจะทำให้ได้หายใจเอาออกซิเจนเข้าปอดได้มากทีเดียว ทริปนี้กำลังจะเดินทางพาท่านไปที่บ้านบางพลับ จังหวัดสมุทรสงคราม

จากข้อมูลข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาเส้นทาง การท่องเที่ยวสำหรับการปั่นจักรยาน โดยสามารถเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวที่จะได้สัมผัสกับความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวและเส้นทางที่ได้เดินทางผ่านไปมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอีกด้วย เพราะการใช้จักรยานในการท่องเที่ยวนั้นเอง และยังทำให้เกิดรายได้ในชุมชน และได้เรียนรู้ วัฒนธรรม วิถีชีวิตของในพื้นที่นั้นๆ อีกด้วย

ตาราง 4.10 ปัจจัยที่ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวด้วยจักรยาน

ปัจจัย	แหล่งท่องเที่ยว
สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวทั้งทางด้านธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม	แหล่งท่องเที่ยวเมือง สถานที่ทางประวัติศาสตร์ ร้านอาหารและที่พัก จุดชมวิว ป่าไม้ หรือทะเลสาบ

แผนที่และป้าย	มีข้อมูลที่เป็นแผนที่หรือเส้นทางที่สามารถนำมาใช้ในการปั่นจักรยาน พร้อมทั้งป้ายบอกเส้นทาง
ระยะเวลา	นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางภายในแหล่งท่องเที่ยวของแต่ละจังหวัด ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวที่น่าเสนอนั้นเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวทั้งในด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม หรือลักษณะทางกายภาพที่เอื้อต่อการปั่นจักรยาน
ลักษณะทางกายภาพ	เส้นทางมีความปลอดภัย ง่ายต่อการปั่น
การขนส่งมวลชน	ระบบการขนส่งสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการนำรถจักรยานขึ้นรถขนส่ง เช่น รถไฟ รถบัสและเครื่องบิน
การเช่าหรือขอยืมจักรยาน	ในแหล่งท่องเที่ยวควรมีจักรยานให้เช่าหรือยืมตลอดทุกเส้นทางหรือทุกแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ
ที่พัก	สถานที่พักให้ความสำคัญและเป็นมิตรกับนักท่องเที่ยวกลุ่มปั่นจักรยาน
สถานที่เก็บหรือจอดจักรยาน	สถานที่ท่องเที่ยวหรือสถานที่พักจัดเตรียมสถานที่จอดจักรยานให้แก่นักท่องเที่ยว

ที่มา: ปรับจาก Pam Faulks, Brent Ritchie and Martin Fluker (2007: 5)

ในส่วนของเส้นทางเมืองน่า...ถิ่นนั้น เป็นการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดพิษณุโลก จังหวัดสุโขทัย และจังหวัดอุตรดิตถ์ เพราะทั้ง 3 จังหวัดมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยจักรยาน นอกจากนี้ยังมีการให้บริการด้านรถจักรยานกับนักท่องเที่ยว ตลอดจนมีสภาพถนนและพื้นที่ที่เหมาะสมในการปั่นจักรยาน

1. จังหวัดพิษณุโลกเป็นจังหวัดที่ให้ความสนใจในเรื่องการปั่นจักรยาน โดยเฉพาะเทศบาลนครเมืองพิษณุโลกมีโครงการปั่น ปั่น ให้กับทั้งคนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวได้ยืมจักรยานเพื่อการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองพิษณุโลก

2. จังหวัดสุโขทัย อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย รอบๆ บริเวณอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยจะมีบริการให้เช่ารถจักรยานในราคาย่อมเยาสำหรับเยี่ยมชมแหล่งโบราณสถานในเขตเมืองเก่า ซึ่งเอื้อต่อการศึกษา เรียนรู้และท่องเที่ยวในแหล่งทางโบราณสถานได้อย่างดี นอกจากนี้สภาพถนนในอุทยานประวัติศาสตร์เหมาะสมสำหรับการปั่นจักรยาน และยังมีความร่มรื่นด้วยต้นไม้ใหญ่ตลอดทาง

3. จังหวัดอุดรดิตถ์ อำเภอลับแล เป็นอำเภอที่ให้การสนับสนุนด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะในตำบลศรีพนมมาศ ที่มีโครงการมอบจักรยานให้แก่คนในชุมชนภายใต้โครงการ “สร้างบ้านแปงเมืองเชิงวิถีเมืองลับแล” ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 ซึ่งในโครงการนี้ได้มอบจักรยานให้แก่ชาวบ้าน หลังจะ 1 คัน จำนวน 1,000 คัน จักรยานดังกล่าวได้มอบให้คนในชุมชนได้ใช้และนักท่องเที่ยวยังสามารถขอยืมได้อีกด้วย

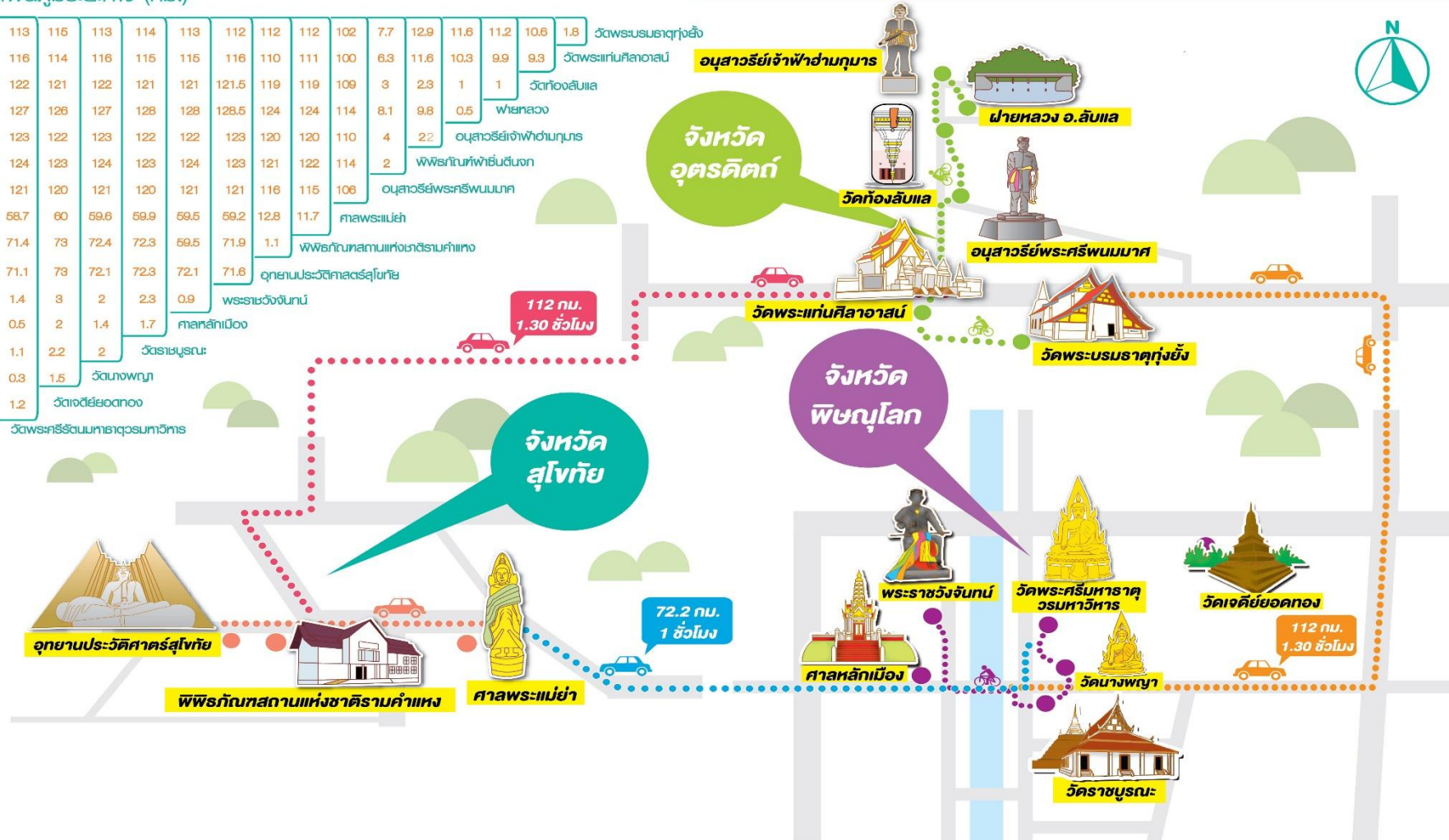
จากการส่งเสริมการใช้จักรยานมีใช้แค่เพียงของคนในชุมชนเท่านั้น ยังเป็นการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวอีกด้วย ดังนั้น เส้นทางเมืองน่า... ถีบ เป็นเส้นทางที่มีความเหมาะสมต่อการส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวด้วยจักรยานมากยิ่งขึ้น

เส้นทาง เมืองน่าเที่ยว...

ปัจจุบัน กระแสการท่องเที่ยวที่ใส่ใจด้านสิ่งแวดล้อมยังคงได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดแนวโน้มของค่าเฉลี่ยสูงซึ่งทำให้ นักท่องเที่ยวรูปแบบการขนส่งทางเลือกสำหรับการเดินทางท่องเที่ยว หรือกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สามารถลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้มากขึ้น เส้นทางเมืองน่าเที่ยว... จัดรายการเป็นอีกหนึ่งเส้นทางที่จะทำให้ นักท่องเที่ยวได้ใช้ยานพาหนะทางเลือกที่ช่วยลดปัญหาสิ่งแวดล้อมและประหยัดค่าใช้จ่าย ด้านต้นทุนค่าน้ำมัน สำหรับเส้นทางนี้ นักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสกับบรรยากาศของแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวได้ไปเยือน ทั้งแหล่งท่องเที่ยว ที่เป็นประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมและธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงยังได้เรียนรู้วิถีชีวิตของชุมชนแบบนิเวศ

แผนภูมิระยะทาง (กม.)

113	115	113	114	113	112	112	112	102	7.7	12.9	11.6	11.2	10.6	1.8	วัดพระบรมธาตุทุ่งยั้ง
116	114	116	115	115	116	110	111	100	6.3	11.6	10.3	9.9	9.3		วัดพระแท่นศิลาอาสน์
122	121	122	121	121	121.5	119	119	109	3	2.3	1	1			วัดทองลิ้นแเส
127	126	127	128	128	128.5	124	124	114	8.1	9.8	0.5				ฝ่ายหลวง อ.ลิ้นแเส
123	122	123	122	122	123	120	120	110	4	2.2					อนุสาวรีย์เจ้าฟ้าสามกุมาร
124	123	124	123	124	123	121	122	114	2						พิพิธภัณฑ์ผ้าชิ้นดินงก
121	120	121	120	121	121	116	115	106							อนุสาวรีย์พระศรีพนมมาศ
58.7	60	59.6	59.9	59.5	59.2	12.8	11.7								ศาลพระแม่ย่า
71.4	73	72.4	72.3	59.5	71.9	1.1									พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง
71.1	73	72.1	72.3	72.1	71.6										อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย
1.4	3	2	2.3	0.9											พระราชวังจันทน์
0.5	2	1.4	1.7												ศาลหลักเมือง
1.1	2.2	2													วัดราชบูรณะ
0.3	1.5														วัดนางพญา
1.2															วัดเจดีย์ยอดทอง
วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร															

แหล่งท่องเที่ยว

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ วรมหาวิหาร วัดเจติยยอดทอง วัดนางพญา วัดราชบูรณะ ศาลหลักเมือง พระราชวังจันทร์ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง ศาลพระแม่ย่า อนุสาวรีย์พระศรีพนมมาศ พิพิธภัณฑ์ผ้าจีนตีนจก อนุสาวรีย์เจ้าฟ้าฮ่ามกุมาร ฝายหลวง วัดทองลับแล วัดพระแท่นศิลาอาสน์ วัดพระบรมธาตุทุ่งยั้ง

โปรแกรมท่องเที่ยวแนะนำ

วันที่ 1

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ วรมหาวิหาร

“วัดใหญ่” เป็นคำเรียกที่คุ้นเคยของชาวจังหวัดพิษณุโลก สิ่งที่น่าเยี่ยมชมที่วัดใหญ่ คือ พระพุทธชินราชเป็นพระพุทธรูปที่มีความงดงามที่สุดในโลก ในการสร้างพระพุทธชินราชยังมีการสร้างพระพุทธรูปอีกสององค์ที่ไม่ควรพลาดชม คือ พระพุทธชินสีห์และพระศรีศาสดา นอกจากนี้ไม่ควรพลาดนมัสการพระเหลือที่ประดิษฐานอยู่ด้านพระพุทธชินราช พระเหลือนี้ เชื่อกันว่าเป็นพระที่สร้างขึ้นหลังจากหล่อพระพุทธรูปทั้งองค์ดังกล่าวข้างต้น ทำให้เหลือเศษทอง จึงนำมาหล่อพระเหลือนี้เอง ชาวพิษณุโลกเชื่อว่า มาไหว้พระเหลือ จะทำให้เงินทองเหลือกินเหลือใช้

ด้านหน้าของพระศรีศาสดา จะมีพระพุทธรูปองค์สีดำ เรียกว่า หลวงพ่อดำ ตามตำนานเล่าว่า ในอดีตมีเณรได้เดินเข้าไปที่วิหารหลวงพ่อดำ แล้วหายไป จึงเกิดการตามหา พบว่าที่พระโอษฐ์ของหลวงพ่อดำมีสีแดงคล้ายเลือด จึงทำให้เชื่อกันว่า พระพุทธรูปองค์สีดำนี้นั้นเณรเข้าไป จึงทำให้มีชื่อเรียกขานกัน “พระกินเณร” นอกจากนี้ ยังมีสิ่งที่พลาดไม่ได้ คือ การได้นมัสการพระพุทธเจ้าเข้านิพพาน ซึ่งหาชมได้ยาก มีเพียง 2 แห่งในประเทศไทยเท่านั้น จากนั้น เดินอ้อมไปทางด้านหลังของวิหารพระพุทธชินราช จะพบพระพุทธรูปองค์ใหญ่ที่มีความงดงาม หรือพระอัฐฐารส ที่ถือได้ว่าเป็นสัญลักษณ์แห่งหนึ่งของวัดใหญ่ด้วยเช่นกัน

วัดเจติยยอดทอง

เจติยทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ที่หลงเหลือในจังหวัดพิษณุโลกเพียงแห่งเดียว

วัดนางพญา

นมัสการสมเด็จพระนางพญาชุ่มเรือนแก้ว และต้นกำเนิดพระผางพญาที่มีชื่อเสียงของประเทศไทย

วัดราชบูรณะ

วัดราชบูรณะมีจุดที่น่าเจดีย์หลวง เรือพระที่นั่งรับเสด็จพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว นอกจากนี้ยังมีพระอุโบสถที่มีประเพณีปีนโบสถ์ใส่บาตรเพียงแห่งเดียวในจังหวัดพิษณุโลก

ศาลหลักเมือง

องค์ศาลหลักเมืองที่ทำมาจากไม้มงคล 3 ชนิด ได้แก่ ไม้ราชพฤกษ์ ไม้ชิงชัน และไม้สักทอง ตาพราย และสถานปัตยกรรมขององค์ศาลหลักเมืองที่มีความงดงาม

พระราชวังจันทน์

โบราณสถานที่ที่เป็นสถานที่ประสูติและสถานที่ประทับของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และนมัสการสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ณ ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราชซึ่งตั้งอยู่ภายในพระราชวังจันทน์

วันที่ 2

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

โบราณสถานที่ได้ขึ้นทะเบียนมรดกจากองค์การยูเนสโก และไม่พลาดชม วัดมหาธาตุ วัดประธานหรือวัดหลักของอุทยานประวัติศาสตร์และนมัสการพ่อขุนรามคำแหง ผู้ประดิษฐ์อักษรไทย นอกจากนี้ ในช่วงเทศกาลลอยกระทงยังมีประเพณีเผาเทียนเล่นไฟ ที่ให้นักท่องเที่ยวสามารถย้อนรอยความเป็นดินแดนแห่งรุ่งอรุณแห่งความสุขได้อย่างน่าประทับใจ

ศาลพระแม่ย่า

องค์เทวรูปหินพระแม่ย่า ที่ชาวสุโขทัยเชื่อว่าเป็นพระนางเสืองพระราชชนนีของพ่อขุนรามคำแหง พระแม่ย่าเป็นที่เคารพสักการะของชาวสุโขทัยมาตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน

วันที่ 3

วัดพระแท่นศิลาอาสน์

พระแท่นศิลาอาสน์ที่เป็นศิลาแลงที่เชื่อกันมาแต่โบราณว่าพระพุทธเจ้าทั้งห้าพระองค์ได้เสด็จมาประทับบนพระแท่นแห่งนี้

เมืองลับแล

เมืองลับแลนั้นเป็นอำเภอเล็กๆ แห่งหนึ่งในจังหวัดอุตรดิตถ์ แต่เดิมคงเป็นเมืองที่การเดินทางไปมาไม่สะดวก เส้นทางคดเคี้ยว ทำให้คนที่ไม่ชำนาญทางพลัดหลงได้ง่าย จนได้ชื่อว่าเมืองลับแล ซึ่งแปลว่า มองไม่เห็น มีเรื่องเล่ากันว่าคนมีบุญเท่านั้นจึงจะได้เข้าไปถึงเมืองลับแล ในเมืองลับแลมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแห่ง เช่น **อนุสาวรีย์พระศรีพนมมาศ** เป็นข้าหลวงในสมัย ร.5 ผู้นำความเจริญมาสู่อำเภอลับแล **ฝายหลวง** ฝายแห่งแรกของประเทศไทยที่ ร. 5 มีพระราชดำริให้สร้างขึ้น โดยมีท้าวศรีพนมมาศเป็นผู้ควบคุมการก่อสร้างและเป็นผู้สร้างฝายหลวงแห่งแรกของประเทศไทย **อนุสาวรีย์เจ้าฟ้าฮ่ามกุมาร** เป็นเจ้าเมืองที่ครองเมืองลับแลองค์แรกและองค์เดียวที่มาจากเมืองเชียงใหม่ **พิพิธภัณฑสถานผ้าขึ้นตินจก** แหล่งรวมผ้าขึ้นตินจกที่เป็นผ้าขึ้นทมีความเฉพาะตัวของอำเภอลับแล **วัดทองลับแล** วัดแห่งนี้เป็นวัดเก่าแก่ แม้ไม่พบหลักฐานว่าสร้างวัดขึ้นมาตั้งแต่สมัยใด แต่มีหลักฐานสำคัญระบุไว้ว่าใน พ.ศ.2420 ได้มีการบูรณะวัดครั้งสำคัญ ที่วัดแห่งนี้ได้เกิดปรากฏการณ์ “**ภาพหัวกลับ**” ขึ้นภายในโบสถ์ของวัด โดย พระที่มาบวชที่วัดเมื่อกลางปี 2554 เป็นผู้พบภาพหัวกลับเป็นคนแรกขณะที่เข้าไปนอนภายในโบสถ์ที่ปิดทั้งประตูและหน้าต่าง แต่บานหน้าต่างของโบสถ์ที่ปิดไม่สนิทได้มีช่องเล็กๆ ให้แสงส่องผ่านเข้ามา จึงเกิดภาพสะท้อนหัวกลับของศาลาการเปรียญฝั่งตรงข้ามบานหน้าต่างมายังฝาผนังภายในโบสถ์ เกิดความเป็นอัศจรรย์ที่พบด้วยความบังเอิญ และ**วัดพระบรมธาตุทุ่งยั้ง** วัดนี้ถือได้ว่าเป็นวัดประจำเมืองทุ่งยั้งตั้งแต่ในอดีต เมื่อมาถึงแล้วอย่าลืมชมความงามของสถานที่ได้แก่ พระวิหารหลวงที่มีภาพวาดเรื่องสังข์ทอง พระอุโบสถที่มีการก่อสร้างแบบล้านนา และหลวงพ่อดำประธานเฒ่า ที่เป็นที่เคารพนับถือของชาวอุตรดิตถ์ นอกจากนี้ ยังสามารถเที่ยวงานประเพณีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระพุทธเจ้าจำลอง ในวันแรม 8 ค่ำ เดือน 6 ของทุกปี

กิจกรรมที่ไม่ควรพลาดในเส้นทาง

1. สักการะพระพุทธชินราช พระพุทธรูปที่มีพุทธลักษณะที่งดงามที่สุดในโลก นมัสการพระเหลือ เพื่อขอพรให้เหลือกินเหลือใช้ที่วัดใหญ่

2. ชมเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ ที่วัดเจดีย์ยอดทอง เป็นศิลปะสุโขทัยที่เหลือเพียงแห่งเดียวในจังหวัดพิษณุโลก

3. ไม่พลาดชมพระราชวังจันทน์ ที่ประสูติและประทับของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช รวมทั้งสักการะองค์สมเด็จพระนเรศวรมหาราชที่ศาลที่ตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกัน

4. ปั่นจักรยานเที่ยวชมในบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

5. เที่ยวเมืองลับแล เมืองลับแลนั้นเป็นอำเภอเล็กๆ แห่งหนึ่งในจังหวัดอุตรดิตถ์ แต่เดิมคงเป็นเมืองที่การเดินทางไปมาไม่สะดวก เส้นทางคดเคี้ยว ทำให้คนที่ไม่ชำนาญทางพลัดหลงได้ง่าย จนได้ชื่อว่าเมืองลับแล ซึ่งแปลว่า มองไม่เห็น และเป็นที่มาของคำกล่าวที่ว่า เป็นเมืองที่คนมีบุญเท่านั้นจึงจะได้เข้าไปถึง

ของกิน-ของฝากท้องถิ่นที่น่าสนใจในเส้นทาง

จังหวัดพิษณุโลก

เมื่อมาถึงจังหวัดพิษณุโลกแล้ว อย่าลืมแวะชิมก๋วยเตี๋ยวห้อยขาซึ่งอยู่ไม่ไกลจากวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ วรมหาวิหาร หรือขับรถเลียบริมแม่น้ำไปทางสะพานสุพรรณกัลยา เพื่อแวะชิมก๋วยเตี๋ยวจุกไก่ไทย ชิมเส้นบะหมี่สดทำเองที่ร้าน และอย่าลืมชิมเมี่ยงคำที่คนขายได้เสียบไม้ไว้พร้อมให้รับประทาน

ของฝากท้องถิ่นที่น่าสนใจของจังหวัดพิษณุโลกส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการเกษตรที่นักท่องเที่ยวสามารถหาซื้อได้ง่ายในบริเวณวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ วรมหาวิหาร เช่น ก๋วยตากบางกระทู้ที่มีเนื้อนุ่ม รสชาติหอมหวาน นำรับประทาน รวมทั้ง ก๋วยตากเคลือบช็อกโกแลตยอดนิยมน ยี่ห้อ Banana Society เผือกทอด มันต่อเผือกทอด และกล้วยเบรคแตก ที่ถ้าได้ลองชิมแล้วจะรู้ทันทีว่าชื่อนี้มีที่มาอย่างไร นอกจากนี้ของฝากที่รับรองว่าจะถูกใจคุณแม่บ้านคือ หมี่ซั่ว อร่อย เหนียว นุ่ม ไม่เค็ม

จังหวัดสุโขทัย

แวะชิมก๋วยเตี๋ยวสุโขทัยหรือก๋วยเตี๋ยวพระร่วง ซึ่งเป็นก๋วยเตี๋ยวที่ต่างไปจากที่อื่นคือ การใส่น้ำตาลปีบและถั่วฝักยาวลงไปในก๋วยเตี๋ยว โดยร้านใกล้ๆ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยมีร้านเจ๊แอ และร้านตาบู่ ตั้งอยู่ตรงข้ามกัน ถ้าอยากลองก๋วยเตี๋ยวประเภทอื่น แนะนำ ราดหน้า ลองกินแบบคนสุโขทัยที่ใส่ซอสพริก แล้วจะติดใจ หรือผัดไทเกี้ยวกรอบ

ไปสุโขทัยอย่าลืมซื้อ ข้าวตอกพระร่วง หรือ หินข้าวตอกพระร่วง ที่ถือว่าเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของชาวเมืองสุโขทัยมาแต่ช้านาน ลักษณะรูปร่างสี่เหลี่ยมตามธรรมชาติ มีทั้งขนาดเล็กและใหญ่

ตามตำนานเล่าขานต่อกันมาว่าเกิดจากวาจาสิทธิ์ของพระร่วงเจ้า ผู้ครองแคว้นสุโขทัยในสมัยก่อน ขณะทรงออกผนวชอยู่ที่วัดเขาพระบาทใหญ่ในวันตักบาตรเทโว เมื่อได้ฉันภัตตาหารเสร็จแล้ว ข้าวที่เหลือกันบาตรท่านได้โปรยลงบนลานวัด และทรงอธิษฐานขอให้ข้าวตอกดอกไม้นี้กลายเป็นหินชนิดหนึ่ง พร้อมทั้งมีอายุยืนนานชั่วลูกชั่วหลาน เมื่อใครมีไว้บูชาบนหิ้งพระหรือพกติดตัวไว้ ก็จะมีเจริญด้วยโภคทรัพย์นานาประการ แคล้วคลาดจากภัยอันตรายทั้งปวง นอกจากนั้นยังมีความเชื่ออีกว่า ถ้านำหินก้อนสีเหลี่ยมที่ยังไม่เจียรระโนมาฝนกับน้ำมะนาวนำไปทาบริเวณแผลก็จะสามารถถอนพิษสัตว์ได้ทุกชนิด ปัจจุบันได้นำมาทำเป็นเครื่องประดับเข้ากับเครื่องเงิน มีทั้งสร้อยคอ สร้อยข้อมือ แหวน จี้ กำไล ให้เลือกซื้อ

จังหวัดอุดรดิตถ์

เป็นแหล่งผลิตอาหารที่สำคัญของประเทศ ดังนั้น อาหารท้องถิ่นที่ขึ้นชื่อของชาวอุดรดิตถ์จะเป็นผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เช่น ข้าวพันธุ์ฝัก หมีอบฝัก และข้าวพันธุ์ไม้ และมาถึงเมืองลับแลแล้ว อย่าลืมลองกินหน่ออ้าว (หน่อไม้ยัดไส้หมูทอด) และหมีพัน คือ การเอาเส้นหมี ประรส มาห่อด้วยแป้งข้าวแคบ แป้งข้าวแคบเป็นแป้งแข็งๆ แต่จะอ่อนตัวลงเมื่อโดนความชื้นจากเส้นหมีที่ประรสไว้ ทำให้รสสัมผัสเปลี่ยนไปเป็นเป็นเหนียวหนึบแต่กัดขาดได้โดยไม่ต้องใช้แรงมาก

ด้วยพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นนาข้าวและสวนผลไม้ ดังนั้น ของฝากของจังหวัดอุดรดิตถ์มักจะเป็นผลไม้ที่แปลกไปจากที่อื่น เช่น ทุเรียนพันธุ์หลง-หลิน สับปะรดห้วยมุ่น ลางกอง ผลไม้แปรรูปต่างๆ เช่น มะขามแก้ว กล้วยกวน ทุเรียนทอด รวมทั้งข้าวแคบ และขนมเทียนสวยบ้านกนกมณี นอกจากอาหารแล้ว นักท่องเที่ยวยังสามารถซื้อผ้าชิ้นดินจกกลับมาเป็นของฝากได้ มีทั้งผ้าพันคอ ผ้าชิ้น และตุ๊กที่นำมาใช้ตกแต่ง

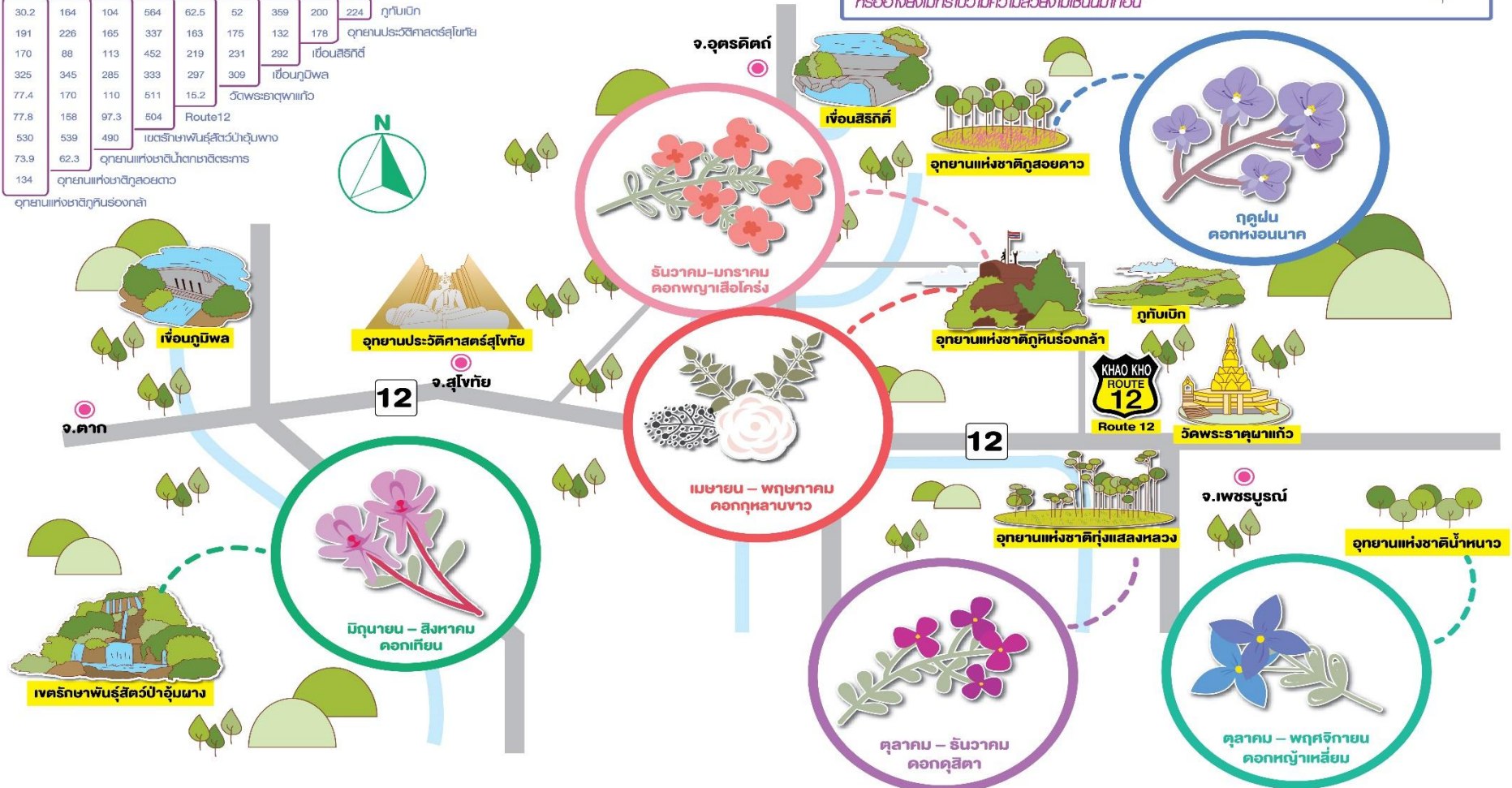
เส้นทางที่ 2 ถ่ายดอกหมอก

เส้นทางถ่ายดอกหมอก เป็นเส้นทางท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวจะได้เพลิดเพลินกับดอกไม้บานาพันธุ์ที่กระจายตัวอยู่ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ซึ่งเป็นดอกไม้ประจำถิ่นที่นักท่องเที่ยวไม่ควรพลาดถ่ายรูป นอกจากนี้ บางช่วงนักท่องเที่ยวยังจะได้สัมผัสกับบรรยากาศหนาวเย็นที่อุณหภูมิต่ำกว่า 0 องศา และยังรวมถึงแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวไม่เคยนึกถึงหรือยังไม่ทราบว่ามีความสวยงามเช่นนี้มาก่อน

สำหรับในปี 2558 นี้ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้นำแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และสิ่งที่น่าสนใจสร้างขึ้นมาเสนอให้กับนักท่องเที่ยว คือ แหล่งท่องเที่ยวที่มีดอกไม้เด่นๆ การท่องเที่ยวเพื่อชมดอกไม้เหล่านี้มีหลายลักษณะ เช่น ชมทุ่งดอกไม้ ดูความหลากหลายของดอกไม้ ทั้งสี

และรูปแบบที่แตกต่างกัน ชมพันธุ์ไม้หายากหรือไม่เฉพาะถิ่น การชมวิวทิวทัศน์ และรวมถึงการสัมผัสถึงวัฒนธรรมของชุมชน ประวัติศาสตร์ เป็นต้น (Turpie and Joubert 2004: 646) ในเส้นทางนี้ ยังรวมถึงกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจในปัจจุบันได้แก่ การถ่ายภาพ ซึ่งการถ่ายภาพหรือภาพนั้นจะมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจที่จะเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นอีก (Bigne!, Sanchez and Sanchez 2001: Chen and Tsai 2006) ซึ่งการสร้างเส้นทางนี้ได้นำแนวคิดทั้งด้านการท่องเที่ยวเพื่อชมดอกไม้และการท่องเที่ยวเพื่อการถ่ายภาพมาผสมผสานกัน เพื่อให้เกิดความน่าสนใจ

ดังนั้น แหล่งท่องเที่ยวนำมาใช้ในการสร้างเส้นทาง จึงเป็นสถานที่ที่มีความสวยงามทั้งในด้านธรรมชาติ ซึ่งหมายถึงดอกไม้เฉพาะถิ่น ความเป็นธรรมชาติ และความเป็นประวัติศาสตร์และชุมชนท้องถิ่นที่นักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่นอกจากการเดินทางท่องเที่ยวและยังสามารถถ่ายภาพที่สวยงามเพื่อเป็นที่ระลึกได้อีกด้วย

[illegible][illegible]

แหล่งท่องเที่ยว

อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอัมผาง Route 12 วัดพระธาตุผาแก้ว เขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ภูทับเบิก

โปรแกรมท่องเที่ยวแนะนำ

เส้นทาง 1

วันที่ 1

อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อันประกอบไปด้วย ลานหินปุ่ม ลานหินแตก และแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ด้านการเมืองการปกครอง ได้แก่ โรงเรียนการเมืองการทหาร ผาสูงงักหันน้ำ นอกจากนี้ ยังสามารถเยี่ยมชมหมู่บ้านชาวม้งที่บ้านร่องกล้าใหม่ เรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนชาวม้ง สิ่งที่น่าสนใจคือ ชมดอกกุหลาบขาว บริเวณลานหินแตก ช่วงเดือนเมษายนของทุกปี และชมดอกพญาเสือโคร่งที่จัดอยู่ในวงศ์เดียวกับดอกซากุระ ช่วงเดือนมกราคมของทุกปี ชมได้ที่ภูมโล โดยนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้าชมได้จากทางหมู่บ้านร่องกล้าใหม่ อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า

ภูทับเบิก

แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและธรรมชาติที่สวยงาม หมู่บ้านภูทับเบิกเป็นพื้นที่ของชุมชนชาวม้งที่มีอาชีพเกษตรกรรม ทำแปลงกะหล่ำปลี ที่นี่มีทัศนียภาพที่สวยงาม และอากาศที่เย็นสบายตลอดทั้งปี

วันที่ 2

วัดพระธาตุผาแก้ว

เป็นวัดที่กำลังได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีสถาปัตยกรรมที่สวยงามแปลกตาที่อื่น ด้วยเจ้าอาวาส พระอาจารย์อำนาจ โอภาโส ท่านได้ออกแบบไว้อย่างงดงาม แปลกตา ท่านได้นำเอาศิลปะแบบเกดดี หรือ Art Nouveau จากเมืองบาเซิลโน้ ประเทศสเปน มาเป็นแบบในการตกแต่งตัวเจดีย์ โดยการนำเอาเครื่องลายคราม เครื่องเบญจรงค์ และสิ่งของ

เหลือใช้อื่นๆ ที่ญาติธรรมได้นำมาถวาย มาประดับไว้บนองค์เจดีย์ และปัจจุบัน ยังมีพระเจ้า 5 พระองค์ที่เป็นแลนด์มาร์กที่สำคัญของวัดนี้อีกด้วย และอย่าลืมถ่ายรูปบริเวณรอบๆ วัด เพราะวัดตั้งอยู่ในบริเวณยอดเขาสูง สามารถมองเห็นวิวทิวทัศน์ได้อย่างสวยงาม แนะนำให้เดินทางไปเที่ยวในช่วงฤดูฝน เพราะจะได้เห็นภาพทะเลหมอก

Route 12

แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวไม่ควรพลาดบนถนน 12 ที่มีมุนำถ่ายภาพเก็บไว้เป็นที่ระลึก มีมุนำให้ถ่ายรูปหลายมุม เช่น มุมรถโรงเรียน มุมร้านกาแฟ เป็นต้น ที่สำคัญอย่าลืมชิมกาแฟสดเขาค้อ

อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง

อุทยานแห่งชาติที่ได้ชื่อว่า “ป่าสะวันนา” เมืองไทย ที่นี่จะสัมผัสกับป่าไม้ 3 ป่า หรือ 3 ทุ่งที่แตกต่างกัน ได้แก่ ทุ่งแสลงหลวง มีต้นแสลงหลวงที่เป็นต้นไม้โดดเด่นในทุ่งนี้ ทุ่งโนนสน เป็นทุ่งที่มีป่าสนเต็มบริเวณ และทุ่งนางพญาหรือป่าสะวันนาเมืองไทยที่นำมาเที่ยวชมทั้งในฤดูฝนที่จะเห็นต้นหญ้าสีเขียวอ่อน เต็มท้องทุ่งสูงราวหนึ่งเมตร และในช่วงฤดูแล้งหรือหน้าร้อน ทุ่งหญ้าสีเขียวจะกลายเป็นสีน้ำตาลสวยงามตลอดทั้งทุ่งเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ ในราวเดือนธันวาคมจะมีดอกดุสิตาสีม่วงสวยสดบานเต็มทุ่ง

เส้นทาง 2

วันที่ 1-3

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอัมผาง

ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่านั้นมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ได้แก่ น้ำตกทีลอซู ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นน้ำตกที่มีความสวยงามที่สุดในเอเชีย และน้ำตกทีลอจ่อหรือน้ำตกสายรุ้ง เป็นน้ำตกที่ต้องนั่งเรือหรือแพไป นอกจากนี้ ยังมีดอยหัวหมด เป็นลักษณะภูมิประเทศที่เป็นภูเขาหัวโล้น ที่เป็นเช่นนั้นเพราะลักษณะทางกายภาพของภูเขานั้นไม่มีหน้าดิน จึงทำให้มีพืชเบิกนำคือ ต้นหญ้าเท่านั้น บริเวณดอยหัวหมดเหมาะสมสำหรับการชมพระอาทิตย์ขึ้น และในช่วงเดือนมิถุนายน-สิงหาคม ของทุกปียังสามารถชมดอกเทียน หรืออีกชื่อคือ ดอกเสี้ยว ได้

เส้นทาง 3

วันที่ 1

อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว

เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่นักท่องเที่ยวสามารถสัมผัสธรรมชาติและการเล่นป่าหน้าผาผจญภัย ไม่ควรพลาดชมดอกหงอนนาคในช่วงฤดูฝน

วันที่ 2

เขื่อนสิริกิติ์

เขื่อนดินที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ชมทัศนียภาพและล่องเรือหางยาวในเขื่อน

กิจกรรมที่ไม่ควรพลาดในเส้นทาง

1. ชมดอกพญาเสือโคร่งในพื้นที่ 5,000 กว่าไร่ ที่ภูมอโล โดยใช้เส้นทางบ้านร่องกล้าใหม่ อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า สามารถเยี่ยมชมได้ช่วงเดือนมกราคมของทุกปี ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสภาพอากาศในแต่ละปี
2. เที่ยวชมสัมผัสบรรยายภาคหมู่บ้านมั่งที่บ้านร่องกล้าและภูทับเบิก หมู่บ้านการเกษตรบนที่สูงที่ปลูกผลไม้เมืองหนาว เช่น กะหล่ำปลี สตอเบอร์รี่ ลูกพลับ กาแฟ เป็นต้น พร้อมนอนที่หมู่บ้านโฮมสเตย์บ้านร่องกล้าใหม่
3. ไม่พลาดถ่ายรูปดอกไม้ตามเส้นทางต่างๆ เช่น Route 12 จุดแวะพักระหว่างทางบนถนนสาย 12 บริเวณเขาค้อ ที่มีบรรยากาศดี และไม่ลืมชิมกาแฟเขาค้อ
4. ชมสถาปัตยกรรมแบบเกาดีเมืองไทยที่วัดพระธาตุผาแก้ว
5. พิชิตโค้ง 1,219 โค้งกับเส้นทางแม่สวด-อัมผาง

ของกิน-ของฝากท้องถิ่นที่น่าสนใจในเส้นทาง

อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้าเป็นพื้นที่การอยู่ร่วมกันระหว่างอุทยานและชาวเขา เมื่อแวะเที่ยวอุทยานฯ แล้ว ลองแวะไปชิมอาหารชาวเขาที่หมู่บ้านร่องกล้าใหม่ โดยเฉพาะน้ำพริกเผ็ดรสชาติเผ็ดถึงใจ และไก่ดำตุ๋นยาจีน (เฉพาะช่วงตรุษจีน) เมื่อเดินทางไปเส้นเขาค้อ อย่าลืมแวะชิมกาแฟสดที่เขาค้อ และซื้อผักสดราคาย่อมเยา และปลาสามไร่ก้านจูล กลับมาเป็นของฝาก และอย่าลืมลองฝึกสูตรอาหารพัฒนาเมื่อไปเยือนอัมผาง

สำหรับของฝากจังหวัดตากนั้นต้องถั่วแปบหล่อหรือแม่จี ลักษณะเป็นถั่วเม็ดเหลืองๆ นอกจากนี้ระหว่างเส้นทางแม่สวด-อัมผางนั้น ยังสามารถชิมของหวานของชาวพม่าที่มีขายอยู่ใน

อำเภอแม่สอด ได้แก่ เสง่เผ และฮาละหว่า เป็นชื่อของขนมหวานที่มาจากประเทศพม่า “เสง่เผ” มีลักษณะคล้ายขนมข้าวเหนียวแดง ที่ทำจากข้าวเหนียว น้ำอ้อย กะทิ ต่างกันตรงหน้าเสง่เผจะราดด้วยหัวกะทิแล้วปิ้ง หรือ อบหน้าจนเกรียม รสชาติหวานมัน ส่วน “ฮาละหว่า” ตัวขนมทำจากแป้งข้าวเจ้า น้ำตาลทราย กะทิ เมล็ดสาคุเล็ก หน้าขนมทำเช่นเดียวกับเสง่เผ มีรสชาติหวานมัน แม่ค้าจะทำขนมนี้บรรจุในถาดกลม และตัดขายเป็นชิ้นเล็กๆ มีขายในตลาดสดเทศบาล อำเภอแม่สอด นอกจากนี้ยังมีของทานเล่นที่เรียกว่า กะบองจ่อ ชื่ออาหารมาจากภาษาพม่า คำว่า จ่อ หมายถึง ทอด กะบอง หมายถึง ฟักทอง โดยจะนำฟักทองมาชุบแป้งก่อนทอด ทำให้มีสีเหลืองกรอบ เคลือบผิวความกรอบอยู่ที่ส่วนผสมแป้ง เรียกว่า แป้งมั่ง ที่มาจากพม่า ทำจากถั่วเหลืองอ่อน ปัจจุบันมีได้มีแต่ฟักทองเพียงอย่างเดียว แต่มีการนำผักชนิดอื่นมาทอดด้วย เช่น มะละกอดิบ น้ำเต้า ถั่วอก โดยจุ่มน้ำจิ้มที่มีส่วนผสมของน้ำมะขามเปียก น้ำอ้อยเคี้ยว เกลือ ถั่วลิสงป่น และกระเทียม มีรสชาติเปรี้ยว หวาน

เส้นทาง หลง.... อดีต

เส้นทางท่องเที่ยวที่นำเสนอแหล่งท่องเที่ยวที่จะได้เรียนรู้ถึงประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมที่น่าสนใจของภาคเหนือตอนล่าง 1 นักท่องเที่ยวสามารถสัมผัสวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมที่ยังอยู่ได้ภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ก่อปรกัในปี 2258 นี้ กรมพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬาได้มีนโยบายสนับสนุนให้คนไทยเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ ภายใต้แนวคิด “ท่องเที่ยววิถีไทย” ซึ่งเส้นทางนี้

กว่าทศวรรษ กระแสการท่องเที่ยวการโยกย้ายหรือถวิลหาอดีตได้รับความนิยมตั้งแต่การท่องเที่ยวทางตลาดต่างๆ เช่น ตลาดน้ำและตลาดบก หรือแม้กระทั่งการสร้างแหล่งท่องเที่ยวที่ทำให้นักท่องเที่ยวได้รำลึกถึงความเป็นอดีต เช่น เพลินวาน ตลาดน้ำสี่ภาคพญา เป็นต้น ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้ เป็นแหล่งท่องเที่ยวสร้างขึ้นเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับบรรยากาศในอดีตของพื้นที่นั้นๆ

ความจริงแท้ในประสบการณ์สำหรับนักท่องเที่ยว ประกอบไปด้วย 3 รูปแบบ (Wang 1999: เจษฎารัตน์ กล่ำศรี และวรินทร์า ศิริสุทธิกุล 2557) ดังต่อไปนี้

1. ความจริงแท้ในด้านวัตถุที่สัมพันธ์กับการท่องเที่ยว หมายถึง ต้นกำเนิดของวัตถุหรือสิ่งนั้น ๆ ในสภาพที่แท้จริงที่นักท่องเที่ยวจะได้รับประสบการณ์ตรง
2. ความจริงแท้ที่ถูกสร้างขึ้น หมายถึง สิ่งที่ถูกสร้างขึ้นโดยผู้ผลิตทางการท่องเที่ยว เช่น จินตนาการ ความคาดหวัง การอ้างอิง ความเชื่อและอำนาจ เป็นต้น ซึ่งจริงแท้เหล่านี้ จะเป็นสัญลักษณ์ให้กับนักท่องเที่ยว

3. ความจริงแท้ที่สัมผัสได้จากกิจกรรมต่างๆ ที่มีใช้เกิดการไปสัมผัสหรือได้รับประสบการณ์จากสถานที่นั้นๆ

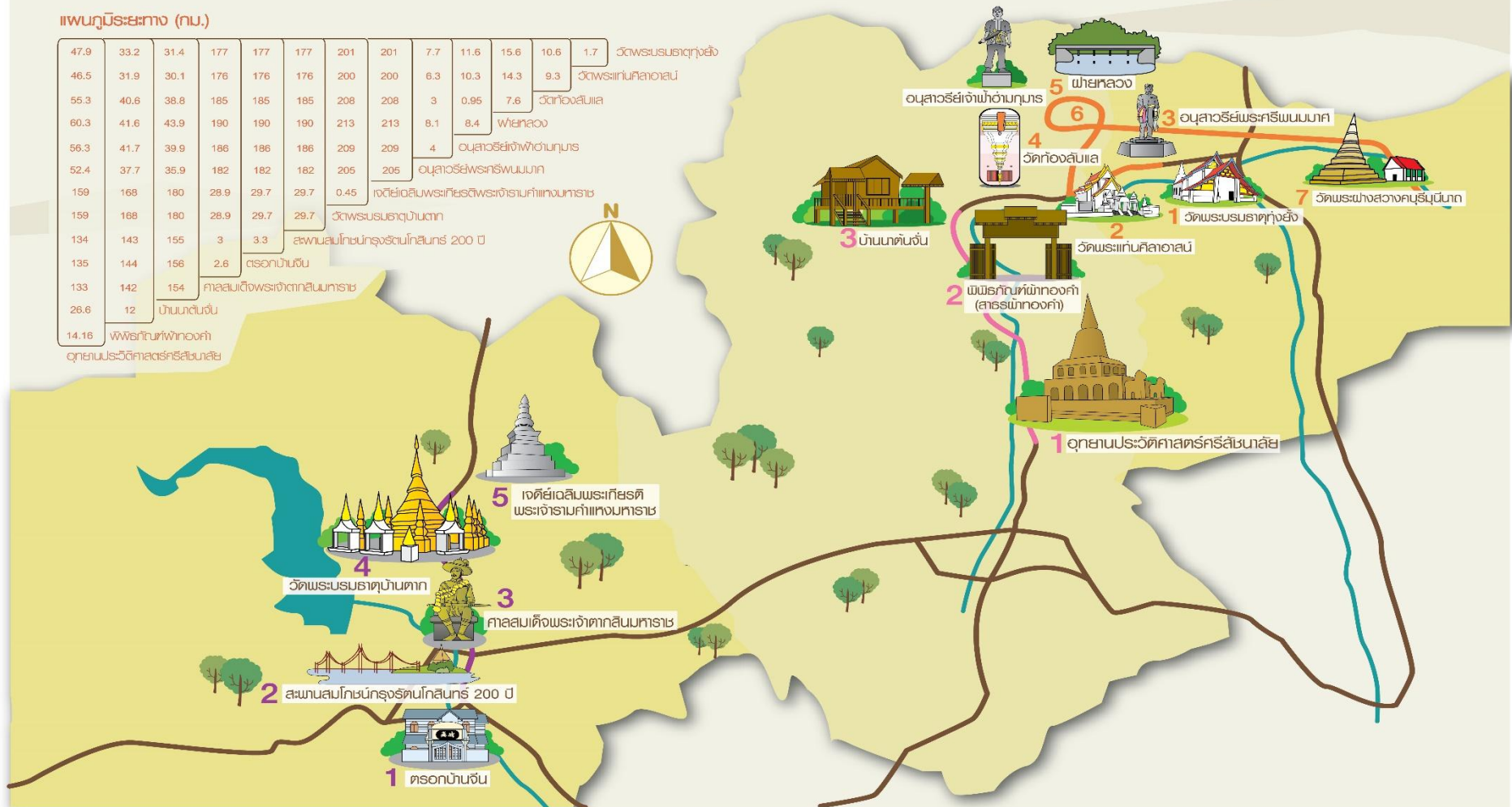
แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสามารถไปสัมผัสทั้งความเป็นอดีตและความแท้จริงของสถานที่ อีกทั้ง ในปี 2558 รัฐบาลไทยได้ส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยววิถีไทย ทั้งในด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี มรดกและภูมิปัญญาไทย ซึ่งจากสถานที่ท่องเที่ยวที่นำเสนอในเส้นทางนี้ จะทำให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับความเป็นอดีต ทั้งที่นักท่องเที่ยวสามารถสัมผัสได้ด้วยตนเอง และสัมผัสผ่านประสบการณ์ต่างๆ ได้ เช่น ชุมชนบ้านนาต้นจั่น เป็นชุมชนที่นักท่องเที่ยวสามารถไปสัมผัสกับวิถีชีวิตจริงและกิจกรรมต่างๆ ที่นักท่องเที่ยวสนใจและไม่สามารถหาได้จากที่อื่น

เส้นทาง *หลง...อดีต*

เส้นทางการท่องเที่ยวที่นำเสนอแหล่งท่องเที่ยวที่จะได้เรียนรู้ถึงประวัติศาสตร์ศิลปวัฒนธรรมที่น่าสนใจของภาคเหนือตอนล่าง 1 ละได้สัมผัสวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมที่ยังอยู่ได้ภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก

แผนภูมิระยะทาง (กม.)

47.9	33.2	31.4	177	177	177	201	201	7.7	11.6	15.6	10.6	1.7	วัดพระบรมธาตุทุ่งยั้ง
46.5	31.9	30.1	176	176	176	200	200	6.3	10.3	14.3	9.3		วัดพระแท่นศิลาอาสน์
55.3	40.6	38.8	185	185	185	208	208	3	0.95	7.6			วัดทองสันเล
60.3	41.6	43.9	190	190	190	213	213	8.1	8.4				ฝายคลอง
56.3	41.7	39.9	186	186	186	209	209	4					อนุสาวรีย์เจ้าฟ้าอานุกูล
52.4	37.7	35.9	182	182	182	205	205						อนุสาวรีย์พระศรีพนมมาศ
159	168	180	28.9	29.7	29.7	0.45							เจดีย์เฉลิมพระเกียรติพระเจ้ารามคำแหงมหาราช
159	168	180	28.9	29.7	29.7								วัดพระบรมธาตุบ้านตาก
134	143	155	3	3.3									สะพานสมเด็จพระนเรศวรมหาราช 200 ปี
135	144	156	2.6										ตรอกบ้านจีน
133	142	154											ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
26.6	12												บ้านนาต้นจั่น
14.16													พิพิธภัณฑ์ผ้าทองคำ
													อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย

แหล่งท่องเที่ยว

อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย พิพิธภัณฑ์ผ้าทองคำ (紗襖ทองคำ) บ้านนาต้นจั่น ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ตรอกบ้านจีน สะพานสมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี วัดพระบรมธาตุบ้านตาก เจดีย์เฉลิมพระเกียรติพระเจ้ารามคำแหงมหาราช อนุสาวรีย์พระศรีพนมมาศ อนุสาวรีย์เจ้าฟ้าฮ่ามกุมาร ฝายหลวง วัดทองลับแล วัดพระแท่นศิลาอาสน์ วัดพระบรมธาตุทุ่งยั้ง

โปรแกรมท่องเที่ยวแนะนำ

วันที่ 1

เมืองลับแล

เมืองลับแลนั้นเป็นอำเภอเล็กๆ แห่งหนึ่งในจังหวัดอุตรดิตถ์ แต่เดิมคงเป็นเมืองที่การเดินทางไปมาไม่สะดวก เส้นทางคดเคี้ยว ทำให้คนที่ไม่ชำนาญทางพลัดหลงได้ง่าย จนได้ชื่อว่าเมืองลับแล ซึ่งแปลว่า มองไม่เห็น มีเรื่องเล่ากันว่าคนมีบุญเท่านั้นจึงจะได้เข้าไปถึงเมืองลับแล ในเมืองลับแลมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแห่ง เช่น **วัดพระแท่นศิลาอาสน์** นมัสการพระแท่นศิลาอาสน์ที่เป็นศิลาแลงที่เชื่อกันมาแต่โบราณว่าพระพุทธเจ้าทั้งห้าพระองค์ได้เสด็จมาประทับบนพระแท่นแห่งนี้ **อนุสาวรีย์พระศรีพนมมาศ** เป็นข้าหลวงในสมัย ร.5 ผู้นำความเจริญมาสู่อำเภอลับแล **ฝายหลวง** ฝายแห่งแรกของประเทศไทยที่ ร. 5 มีพระราชดำริให้สร้างขึ้น โดยมีท้าวศรีพนมมาศเป็นผู้ควบคุมการก่อสร้างและเป็นผู้สร้างฝายหลวงแห่งแรกของประเทศไทย **อนุสาวรีย์เจ้าฟ้าฮ่ามกุมาร** เป็นเจ้าเมืองที่ครองเมืองลับแลองค์แรกและองค์เดียวที่มาจากเมืองเชียงใหม่ **วัดทองลับแล** วัดแห่งนี้เป็นวัดเก่าแก่ แม้ไม่พบหลักฐานว่าสร้างวัดขึ้นมาตั้งแต่สมัยใด แต่มีหลักฐานสำคัญระบุไว้ว่าใน พ.ศ.2420 ได้มีการบูรณะวัดครั้งสำคัญ ที่วัดแห่งนี้ได้เกิดปรากฏการณ์ “**ภาพหัวกลับ**” ขึ้นภายในโบสถ์ของวัด โดย พระที่มามอบขที่วัดเมื่อกลางปี 2554 เป็นผู้พบภาพหัวกลับเป็นคนแรกขณะที่เข้าไปนอนภายในโบสถ์ที่ปิดทั้งประตูและหน้าต่าง แต่บานหน้าต่างของโบสถ์ที่ปิดไม่สนิทได้มีช่องเล็กๆ ให้แสงส่องผ่านเข้ามา จึงเกิดภาพสะท้อนหัวกลับของศาลาการเปรียญฝั่งตรงข้ามบานหน้าต่างมายังฝาผนังภายในโบสถ์ เกิดความเป็นอัศจรรย์ที่พบด้วยความบังเอิญ และ **วัดพระบรมธาตุทุ่งยั้ง** วัดนี้ถือได้ว่าเป็นวัดประจำเมืองทุ่งยั้งตั้งแต่ในอดีต เมื่อมาถึงแล้วอย่าลืมชมความงามของสถานที่ได้แก่ พระวิหารหลวงที่มีภาพวาดเรื่องสังข์ทอง พระอุโบสถที่มีการก่อสร้างแบบล้านนา และหลวงพ่อบุญรอดที่ เป็นที่เคารพนับถือของชาวอุตรดิตถ์ นอกจากนี้ ยัง

สามารถเที่ยวงานประเพณีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระพุทธเจ้าจำลอง ในวันแรม 8 ค่ำ เดือน 6 ของทุกปี

วันที่ 2

อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย

เมืองมรดกโลกที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจากองค์การยูเนสโก ร่วมกับอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร นักท่องเที่ยวสามารถเยี่ยมชมโบราณสถานอันเคยรุ่งเรืองของประเทศไทย อีกทั้งยังสามารถปั่นจักรยานรอบๆ อุทยานประวัติ หรือสามารถขับรถชมรอบๆ อุทยานได้ด้วยตัวเอง หากต้องการข้อมูลและบรรณาคที่สัมผัสถึงกลิ่นอายความเป็นไทยในอดีต สามารถนั่งรถรางพร้อมไกด์ประจำอุทยานประวัติศาสตร์

พิพิธภัณฑ์ผ้าทองคำ (紗壇ผ้าทองคำ)

แหล่งรวมผ้าทอของชาวศรีสัชนาลัย และที่สำคัญยังเป็นที่เก็บผ้าทอทองคำที่หาได้ยาก

โฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น

ชุมชนดั้งเดิมที่ยังคงรักษาวิถีชีวิตไว้อย่างน่าสนใจ ในชุมชนมีกิจกรรมต่างๆ ให้เลือกทำหรือเรียนรู้ได้มากมาย เช่น การย้อมผ้าหรือผ้าหมักโคลน การทอผ้า เล่นและทำตุ๊กตาบาร์โหน

วันที่ 3

ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

สักการะสมเด็จพระเจ้าตากสิน ศาลนี้เป็นที่เคารพสักการะของประชาชนทั่วไป และทุกปีในระหว่างวันสิ้นปี และวันปีใหม่มะมีงานฉลองเป็นประเพณี

ตรอกบ้านจีน

ชุมชนตรอกบ้านจีนในปัจจุบันเป็นชุมชนที่อยู่ริมแม่น้ำปิงด้านตะวันออก เป็นชุมทางของเหล่าพ่อค้าไม้และของป่าที่ล่องสินค้ามาจากภาคเหนือต้องมาพักและเตรียมทำสินค้าต่างๆ ล่องลงไปยังกรุงเทพฯ เป็นชุมชนการค้าขายที่รุ่งเรืองมากในอดีต ต่อมาเมื่อมีการตัดถนนผ่านจังหวัดตาก และถมตลิ่งลำน้ำแม่ปิง เพื่อขยายเขตการค้าทำให้การสัญจรทางน้ำหมดลงไป ชุมชนตรอกบ้านจีนจึงซบเซาลง แต่ก็ยังเป็นบ้านอยู่อาศัยของลูกหลานในตระกูลสำคัญของจังหวัดตาก และบ้านเรือนในชุมชนบ้านตรอกจีนยังมีกิจกรรมที่สืบเนื่องมาจนปัจจุบัน เช่น การผลิตเต้าเจี้ยว นำมาเป็นวัตถุดิบในการทำเมี่ยงเมืองตาก การทำยาธาตุ ร้านขายกวยเตี๋ยวผัดไทย สอนดนตรีไทย ปัจจุบัน

ตรอกบ้านจีนเหลือแต่บ้านเก่าๆ ซึ่งยังคงลักษณะของสถาปัตยกรรมเดิมไว้ค่อนข้างสมบูรณ์ เหมาะ
สำหรับเดินทางเที่ยวชมสภาพบ้านเรือนโดยรอบและวิถีชีวิตอันเรียบง่ายของชุมชนตรอกบ้านจีน

สะพานสมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี

สะพานแขวนข้ามแม่น้ำปิง ยาวประมาณ 400 เมตร สามารถชมแม่ปิงได้อย่างดี อีกทั้ง
ในช่วงเทศกาลลอยกระทงก็ยังมีกระทงสายที่สวยงาม

วัดพระบรมธาตุ

สักการะพระบรมธาตุสำหรับผู้ที่เกิดปีมะเมีย (แทนเจดีย์ชเวดากอง) และนมัสการพร้อมทั้ง
อธิษฐานขอพรจากหลวงพ่отันใจ และเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นที่ทางวัดได้รวบรวมนำมาจัด
แสดงให้กับประชาชนและนักท่องเที่ยวได้เห็นถึงความเป็นวิถีชีวิตดั้งเดิม

เจดีย์เฉลิมพระเกียรติพระเจ้ารามคำแหงมหาราช

เจดีย์เฉลิมพระเกียรติหรือเจดีย์ชนช้าง เป็นเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ซึ่งเป็นศิลปะสมัยสุโขทัย

กิจกรรมที่ไม่ควรพลาดในเส้นทาง

1. เที่ยวตรอกบ้านจีน ชุมชนเล็กๆ ที่บ้านเรือนยังคงรักษาความสวยงามของสถาปัตยกรรม
ได้อย่างดี
2. พิพิธภัณฑ์ผ้าทองคำ (สาธิตผ้าทองคำ) แหล่งรวมผ้าทอของชาวศรีสะเกษ และที่
สำคัญยังเป็นทีเก็บผ้าทอทองคำที่หาได้ยาก
3. ผู้ที่เกิดปีมะเมียไม่ควรพลาดสักการะพระบรมธาตุสำหรับผู้ที่เกิดปีมะเมีย (แทนเจดีย์ช
เวดากอง) และขอพรจากหลวงพ่отันใจที่วัดบรมธาตุ

ของกิน-ของฝากท้องถิ่นที่น่าสนใจในเส้นทาง

จังหวัดอุดรดิตถ์

เป็นแหล่งผลิตอาหารที่สำคัญของประเทศ ดังนั้น อาหารท้องถิ่นที่ขึ้นชื่อของชาวอุดรดิตถ์
จะเป็นผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เช่น ข้าวพันธุ์ฝัก หมี่อบฝัก และข้าวพันธุ์ฝัก และมาถึงเมืองลับแล
แล้ว อย่าลืมลองกินหน่ออ้าว (หน่อไม้ยัดไส้หมูทอด) และหมี่พัน คือ การเอาเส้นหมี่ ปรุงรส มาห่อ
ด้วยแป้งข้าวแคบ แป้งข้าวแคบเป็นแป้งแข็งๆ แต่จะอ่อนตัวลงเมื่อโดนความชื้นจากเส้นหมี่ที่ปรุง
รสไว้ ทำให้รสสัมผัสเปลี่ยนไปเป็นเหนียวหนึบแต่กัดขาดได้โดยไม่ต้องใช้แรงมาก

ด้วยพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นนาข้าวและสวนผลไม้ ดังนั้น ของฝากของจังหวัดอุดรดิตรดิตถ์มักจะเป็นผลไม้ที่แปลกไปจากที่อื่น เช่น พุเรียนพันธุ์หลง-หลิน สับปะรดหัวยุมน่ ลางกอง ผลไม้แปรรูปต่างๆ เช่น มะขามแก้ว กล้วยกวน พุเรียนทอด รวมทั้งข้าวแคบ และขนมเทียนเสวยบ้านกนกมณี นอกจากอาหารแล้ว นักท่องเที่ยวยังสามารถซื้อผ้าชิ้นดินจกกลับแลมาเป็นของฝากได้ มีทั้งผ้าพันคอ ผ้าชิ้น และตุ๊กที่นำมาใช้ตกแต่ง

จังหวัดสุโขทัย

ข้าวเป็บ อาหารที่เป็นเอกลักษณ์ของบ้านนาต้นจั่น เมนูที่เกิดจากความคิดภูมิปัญญาของบรรพบุรุษที่อยากจะกินกล้วยเดี่ยว แต่ด้วยที่ตั้งของบ้านนาต้นจั่นที่ค่อนข้างห่างไกล และไม่มีถนนตัดผ่านในสมัยก่อน จึงลำบากหากจะไปกินกล้วยเดี่ยวหรือซื้อเส้นกล้วยเดี่ยวมาทำทานเอง จึงคิดสูตรกล้วยเดี่ยวในแบบของตัวเอง ชื่อข้าวเป็บมาจากการเรียกชื่อวิธีการทำ วิธีการพับแบ่งไปมาในภาษาเหนือใช้คำว่าเป็บ จึงเรียกกันว่าข้าวเป็บ วิธีการทำคล้ายๆ ข้าวเกรียบปากหม้อ

นอกจากอาหารที่เป็นเอกลักษณ์ของบ้านนาต้นจั่นแล้ว ยังมี “ผ้าหมักโคลน” ที่เป็นภูมิปัญญาพื้นบ้านที่ได้รับการสืบทอดมาอย่างยาวนานจากรุ่นสู่รุ่นของชาวบ้านในชุมชน ภูมิปัญญาเรียบง่ายที่กลายมาเป็นความมหัศจรรย์ของการผสมผสานระหว่างดินและผ้า จนกลายมาเป็นหนึ่งในผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับความนิยมอย่างมากจากผู้ที่มาเยือนยังหมู่บ้านแห่งนี้ จุดเริ่มต้นของภูมิปัญญานี้ เริ่มขึ้นจากการสังเกตของชาวบ้านที่ถูกเล่าต่อๆ กันมาจากรุ่นสู่รุ่นว่า ยามที่ออกไปทำนา เสื้อผ้าส่วนล่างที่ใส่ไปนั้นก็จะเปื้อนโคลนทุกๆ ครั้ง หลังจากกลับบ้านมาซักผ้าเพื่อทำความสะอาดแล้ว สังเกตว่าผ้าในส่วนล่างที่เปื้อนโคลนนั่น มีความนิ่มกว่าผ้าส่วนบนที่ไม่เปื้อนโคลน หลังจากการช่างสังเกตของบรรพบุรุษของชาวบ้านบ้านนาต้นจั่น กรรมวิธีการทำผ้าหมักโคลน จึงถือกำเนิดขึ้น และกลายมาเป็นภูมิปัญญาพื้นบ้านที่ส่งต่อมาถึงปัจจุบัน อีกทั้งยังกลายมาเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน สร้างรายได้ให้กับชาวบ้านบ้านนาต้นจั่นอีกทางหนึ่ง ข้อดีของผ้าหมักโคลนต่างจากผ้าทอทั่วไปคือ เนื้อผ้าจะนุ่มมากสวมใส่สบาย และผ้าทั้งหมดก็ยังทอด้วยการทอแบบดั้งเดิม ในหมู่บ้านเองทั้งหมดอีกด้วย

ของฝากที่น่าสนใจและน่าจะถูกใจผู้รับอีกอย่างหนึ่งของอำเภอศรีสัชชาลัย คือ ทองสุโขทัย หรือที่ผู้คนทั่วไปนิยมเรียกกันจนติดปากว่า “ ทองโบราณ ” ก็คือทองสุโขทัยที่ทำลวดลายเลียนแบบทองโบราณ โดยใช้ทองเปอร์เซ็นต์สูงถึง 99.99 % ในการผลิตชิ้นงาน และเป็นงานหัตถกรรมที่ผลิตด้วยมือ โดยอาศัยเครื่องมือที่ผลิตขึ้นมาใช้เองอย่างง่ายๆ ด้วยช่างที่เป็นชาวบ้านในหมู่บ้าน

จังหวัดตาก

เมื่อมาถึงเมืองตากแล้วของกินที่ไม่ควรพลาดที่จะลิ้มลองคือ เมี่ยงคำเมืองตาก หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า เมี่ยงจอมพล ลักษณะเด่นและส่วนประกอบของเมี่ยง คือ มะพร้าวขูด ข้าวตากแห้งทอด ถั่วลิสงคั่ว กุ้งแห้ง แคนหมู มะนาว หัวหอมแดง ชিংหั่นเป็นชิ้นเล็กๆ พริกขี้หนูสด เตาเจียว ข้าวเกรียบชุบน้ำให้อ่อนตัว แล้วนำส่วนประกอบทั้งหมดห่อด้วยข้าวเกรียบ ใส่น้ำเตาเจียวเพื่อให้พอดีคำ รับประทานเป็นของว่าง ซึ่งเป็นอาหารพื้นเมืองที่นิยมกันมากในจังหวัดตาก นอกจากนี้ยังมีของกินเล่นที่ได้รับอิทธิพลมาจากพม่า แต่ก็เป็นที่นิยมของคนตากเช่นกัน คือ กะบองจ่อ ชื่ออาหารมาจากภาษาพม่า คำว่า จ่อ หมายถึง ทอด กะบอง หมายถึง ฟักทอง โดยจะนำฟักทองมาชุบแป้งก่อนทอด ทำให้มีสีเหลืองกรอบ เคี้ยวได้ความกรอบอยู่ที่ส่วนผสมแป้ง เรียกว่า แป้ง ที่มาจากพม่า ทำจากถั่วเหลืองอ่อน ปัจจุบันมีได้มีแต่ฟักทองเพียงอย่างเดียว แต่มีการนำผักชนิดอื่นมาทอดด้วย เช่น มะละกอดิบ น้ำเต้า ถั่วอก โดยจุ่มน้ำจิ้มที่มีส่วนผสมของน้ำมะขามเปียก น้ำอ้อยเคี้ยว เกลือ ถั่วลิสงป่น และกระเทียม มีรสชาติเปรี้ยว หวาน มีจำหน่ายทั่วไปในตลาดอำเภอเมืองตาก

4.3 เว็บไซต์การท่องเที่ยวในรูปแบบภาพสามมิติเสมือนจริง

ในการสร้างเว็บไซต์เพื่อแสดงข้อมูลการท่องเที่ยวของภาคเหนือตอนล่าง 1 ในรูปแบบภาพสามมิติเสมือนจริงนั้น เพื่อให้เว็บไซต์สามารถแสดงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และให้ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพแก่นักท่องเที่ยวเพื่อใช้ในการตัดสินใจเลือกเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ของภาคเหนือตอนล่าง 1 จึงได้ทำการตัดแบ่งแหล่งท่องเที่ยวที่ได้ทำการศึกษาวิจัยที่ได้กล่าวมาข้างต้น ออกเป็นสองประเภท คือแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมในการสร้างภาพสามมิติ และแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมในการสร้างเป็นภาพพาโนรามา 360 องศา โดยคำนึงถึงความสมบูรณ์ในการนำเสนอข้อมูลนักท่องเที่ยวเป็นหลัก โดยทำการแบ่งได้ดังต่อไปนี้

แหล่งท่องเที่ยวที่ถูกนำมาสร้างเป็นภาพสามมิติ รวมทั้งหมด 46 โมเดล ได้แก่

1. วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร

1.1 วิหารหลวงพ่อพระพุทธรชินราช

1.2 พระปรางค์

1.3 พระอัฐารส

1.4 วิหารพระพุทธรชินสีห์

1.5 วิหารพระศรีศาสดา

2. วัดจุฬามณี

3. วัดราชบูรณะ

4. วัดเจดีย์ยอดทอง

5. ศาลหลักเมือง

6. วัดนางพญา

7. ภูหินร่องกล้า

8. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ

9. รุท 12

10. พระธาตุเจดีย์กาญจนาภิเษก

11. วัดมณีไพรสณฑ์

12. พระธาตุผาแก้ว

13. ภูทับเบิก

14. วัดพระฝางคบุรีมุนีนาถ

15. วัดท่าถนน
16. อนุสรณ์สถานผู้เสียสละเขาค้อ
17. วัดพระบรมธาตุบ้านตาก
18. เขื่อนศรีนครินทร์
19. เจดีย์เฉลิมพระเกียรติพระเจ้ารามคำแหงมหาราช
20. สะพานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี
21. ศาลเจ้าพะวอ
22. วัดทองลับแล
23. วัดพระบรมธาตุทุ่งยั้ง
24. วัดพระแท่นศิลาอาสน์
25. อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย
 - 26.1 วัดชนะสงคราม
 - 26.2 วัดตะพังเงิน
 - 26.3 วัดพระพายหลวง
 - 26.4 วัดช้างล้อม
 - 26.5 วัดศรีสระ
 - 26.6 วัดศรีสวาย
26. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย
 - 27.1 วัดกุฎีราย
 - 27.2 วัดเขาพนมเพลิง
 - 27.3 วัดเจดีย์เจ็ดแถว
 - 27.4 วัดขมขื่น
 - 27.5 วัดนางพญา
 - 27.6 วัดสวนแก้วอุทยานใหญ่
 - 27.7 วัดเขาสวรรณคีรี
27. พิพิธภัณฑ์ผ้าทองคำ
28. ศาลพระแม่ย่า

อย่างไรก็ตามทางคณะผู้วิจัยได้เล็งเห็นว่าภาพพาโนรามา 360 องศาสามารถประกอบเป็นข้อมูลประกอบให้กับนักท่องเที่ยวเพื่อช่วยในการตัดสินใจในการท่องเที่ยวในแหล่งต่างๆ คณะผู้วิจัยจึงจัดทำภาพพาโนรามา 360 องศาของแหล่งท่องเที่ยวรวมทั้งหมด 65แหล่งท่องเที่ยว ดังนี้

1. วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร
2. วัดนางพญา
3. วัดราชบูรณะ
4. วัดเจดีย์ยอดทอง
5. พระราชวังจันทร์
6. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจันทวี
7. วัดจุฬามณี
8. โรงเจไซอิฐกู่ตึง
9. น้ำตกวังทอง (ลำน้ำเข็ก)
10. อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า
11. เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาทำพล
12. อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ
13. ศาลหลักเมือง
14. พิพิธภัณฑ์ศิลปะภาคเหนือตอนล่าง มรก
15. สวนนกไทย
16. โรงหล่อพระ
17. ตลาดใต้
18. วัดราชคิริหิรัญยาราม
19. อนุสาวรีย์พ่อขุนศรีอินทราทิตย์
20. อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย
21. พิพิธภัณฑ์ผ้าทองคำ
22. โฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น
23. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย
24. อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย
25. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง
26. ศาลพระแม่ย่า
27. ตรอกบ้านจีน

28. ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
29. วัดมณีไพรสณฑ์
30. วัดพระบรมธาตุ
31. ไร่กุลาลาบปฐมเพชร
32. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอัมผาง
33. เขื่อนภูมิพล
34. ตลาดมูเซอ
35. ตลาดริมเมย
36. พระธาตุหินกิวที่ดอยดินจี่
37. อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช
38. สะพานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี
39. ศาลเจ้าพ่อขุนสามชน
40. ศาลเจ้าพ่อพะวอ
41. เจดีย์เฉลิมพระเกียรติพระเจ้ารามคำแหงมหาราช
42. ดอยหัวหมด
43. อุทยานแห่งชาติน้ำตกพาเจริญ
44. อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง
45. ภูทับเบิก
46. Route 12
47. วัดพระธาตุผาแก้ว
48. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ
49. อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว
50. พระตำหนักเขาค้อ
51. อนุสรณ์สถานผู้เสียสละเขาค้อ
52. พระบรมธาตุกาญจนาภิเษก
53. วัดพระฝางคบุรีมุนีนาถ
54. วัดท่าถนน
55. เขื่อนสิริกิติ์
56. วัดพระบรมธาตุทุ่งยั้ง
57. อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว

58. อนุสาวรีย์พระยาพิชัยดาบหัก
59. พิพิธภัณฑ์ดาบเหล็กน้ำพี้
60. วัดพระแท่นศิลาอาสน์
61. อนุสาวรีย์พระศรีพนมมาศ
62. ฝายหลวง
63. วัดทองลับแล
64. อนุสาวรีย์เจ้าฟ้าอ๋ามกุมาร
65. พิพิธภัณฑ์ผ้าจีนตีนจก

จากการออกแบบเว็บไซต์ในบทที่สาม สามารถแสดงถึงความเชื่อมโยงข้อมูลของข้อมูลบนเว็บไซต์ในรูปแบบแผนผังเว็บไซต์ ดังแสดงในรูปที่ 4.1

จากแผนผังเว็บไซต์ที่แสดงในรูปที่ 4.1 สามารถออกแบบหน้าจอส่วนประสานงานกับผู้ใช้งาน ได้ดังนี้

1. หน้าหลักของเว็บไซต์ www.lowerNorthernTravel.com

ในหน้าหลักแสดงข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวแยกตามรายจังหวัด โดยมีจังหวัดพิษณุโลก สุโขทัย ตาก เพชรบูรณ์ และ อุตรดิตถ์ ดังแสดงในรูปที่ 4.2

2. หน้าไฮไลต์ของจังหวัด

ในแต่ละจังหวัดแสดงหน้าสถานที่ท่องเที่ยวไฮไลต์ ซึ่งผู้ใช้สามารถกดเลือกสถานที่ท่องเที่ยวที่ต้องการเพื่อดูข้อมูลเพิ่มเติม ดังแสดงในรูปที่ 4.3 ถึง รูปที่ 4.7

1. หน้าแสดงไฮไลต์ของจังหวัดพิษณุโลกจะถูกแสดงทางด้านขวาของหน้าเว็บไซต์ ซึ่งสถานที่เหล่านี้คือสถานที่ท่องเที่ยวหลักที่ได้มาจากการทำการวิจัย ในส่วนด้านล่างของหน้าเว็บไซต์ แสดงสถานที่ท่องเที่ยวทั้งหมด ทั้งที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวหลัก และสถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียง เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเลือกชมข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการท่องเที่ยว ดังแสดงในรูปที่ 4.3

2. หน้าแสดงไฮไลต์ของจังหวัดสุโขทัยจะถูกแสดงทางด้านขวาของหน้าเว็บไซต์ ซึ่งสถานที่เหล่านี้คือสถานที่ท่องเที่ยวหลักที่ได้มาจากการทำการวิจัย ดังแสดงในรูปที่ 4.4 ในส่วนด้านล่างของหน้าเว็บไซต์ แสดงสถานที่ท่องเที่ยวทั้งหมด ทั้งที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวหลัก และสถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียง เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเลือกชมข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการท่องเที่ยว ดังแสดงในรูปที่ 4.8

3. หน้าแสดงไฮไลต์ของจังหวัดตากจะถูกแสดงทางด้านขวาของหน้าเว็บไซต์ ซึ่งสถานที่เหล่านี้คือสถานที่ท่องเที่ยวหลักที่ได้มาจากการทำการวิจัย ดังแสดงในรูปที่ 4.5 ในส่วนด้านล่างของหน้าเว็บไซต์ แสดงสถานที่ท่องเที่ยวทั้งหมด ทั้งที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวหลัก และสถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียง เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเลือกชมข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการท่องเที่ยว ดังแสดงในรูปที่ 4.9

4. หน้าแสดงไฮไลต์ของจังหวัดเพชรบูรณ์จะถูกแสดงทางด้านขวาของหน้าเว็บไซต์ ซึ่งสถานที่เหล่านี้คือสถานที่ท่องเที่ยวหลักที่ได้มาจากการทำการวิจัย ดังแสดงในรูปที่ 4.6 ในส่วนด้านล่างของหน้าเว็บไซต์ แสดงสถานที่ท่องเที่ยวทั้งหมด ทั้งที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวหลัก และสถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียง เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเลือกชมข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการท่องเที่ยว ดังแสดงในรูปที่ 4.10

5. หน้าแสดงไฮไลต์ของจังหวัดอุตรดิตถ์จะถูกแสดงทางด้านขวาของหน้าเว็บไซต์ ซึ่งสถานที่เหล่านี้คือสถานที่ท่องเที่ยวหลักที่ได้มาจากการทำการวิจัย ดังแสดงในรูปที่ 4.7 ในส่วน

ด้านล่างของหน้าเว็บไซต์ แสดงสถานที่ท่องเที่ยวทั้งหมด ทั้งที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวหลัก และสถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียง เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเลือกชมข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการท่องเที่ยว ดังแสดงในรูปที่ 4.11

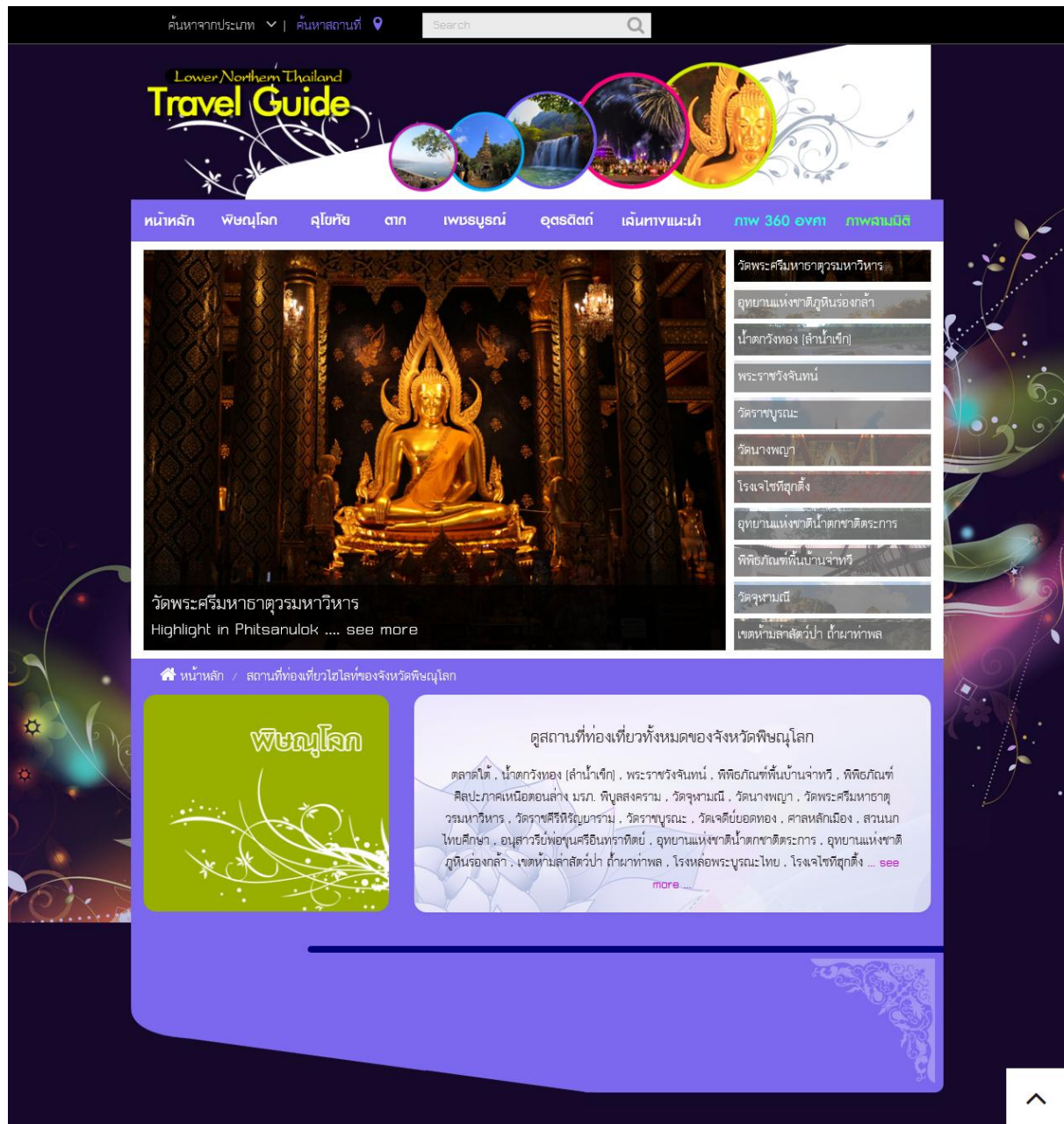
3. หน้าแสดงรายละเอียดของแหล่งท่องเที่ยว

เมื่อผู้ใช้เลือกดูรายละเอียดของสถานที่ท่องเที่ยวที่ต้องการจะปรากฏหน้าจอส่วนประสานงานผู้ใช้งานดังแสดงในรูปที่ 4.13 ถึง รูปที่ 4.21 ซึ่งแสดงข้อมูลประวัติของสถานที่ท่องเที่ยว ภาพสามมิติ ภาพพาโนรามา 360 องศา ภาพนิ่ง สิ่งที่น่าสนใจในแหล่งท่องเที่ยวนั้น กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว ร้านอาหาร และที่พักใกล้เคียง รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงเพื่อเพิ่มศักยภาพภาพในการให้บริการข้อมูลสำหรับนักท่องเที่ยว อีกทั้งยังเพิ่มโอกาสให้กับแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ที่อาจจะอยู่ในความสนใจกับนักท่องเที่ยวอีกด้วย

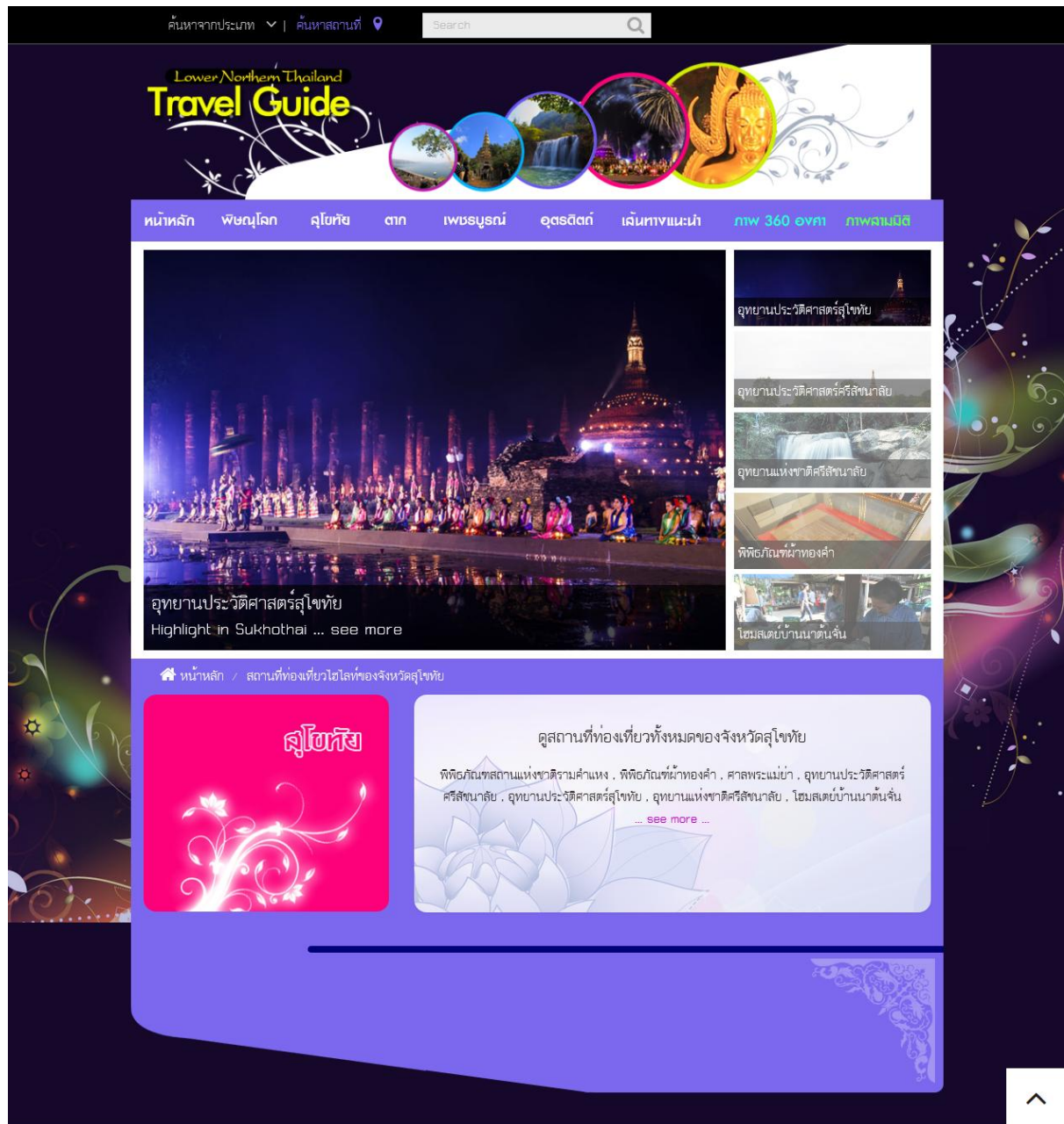
นักท่องเที่ยวยังสามารถเลือกการค้นหาสถานที่ท่องเที่ยวตามประเภทกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวต้องการได้ โดยที่นักท่องเที่ยวทำการเลือกประเภทกิจกรรม (ซึ่งสามารถเลือกได้หลายประเภท) ในส่วนของการแสดงผลการค้นหาจะทำการแสดงผลแหล่งท่องเที่ยวที่ตรงกับกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวเลือก ดังแสดงในรูปที่ 4.22 และ 4.23

รูป 4.2 แสดงหน้าหลักของเว็บไซต์

รูป 4.3 แสดงไฮไลท์จังหวัดพิษณุโลก

รูป 4.4 แสดงไฮไลท์จังหวัดสุโขทัย

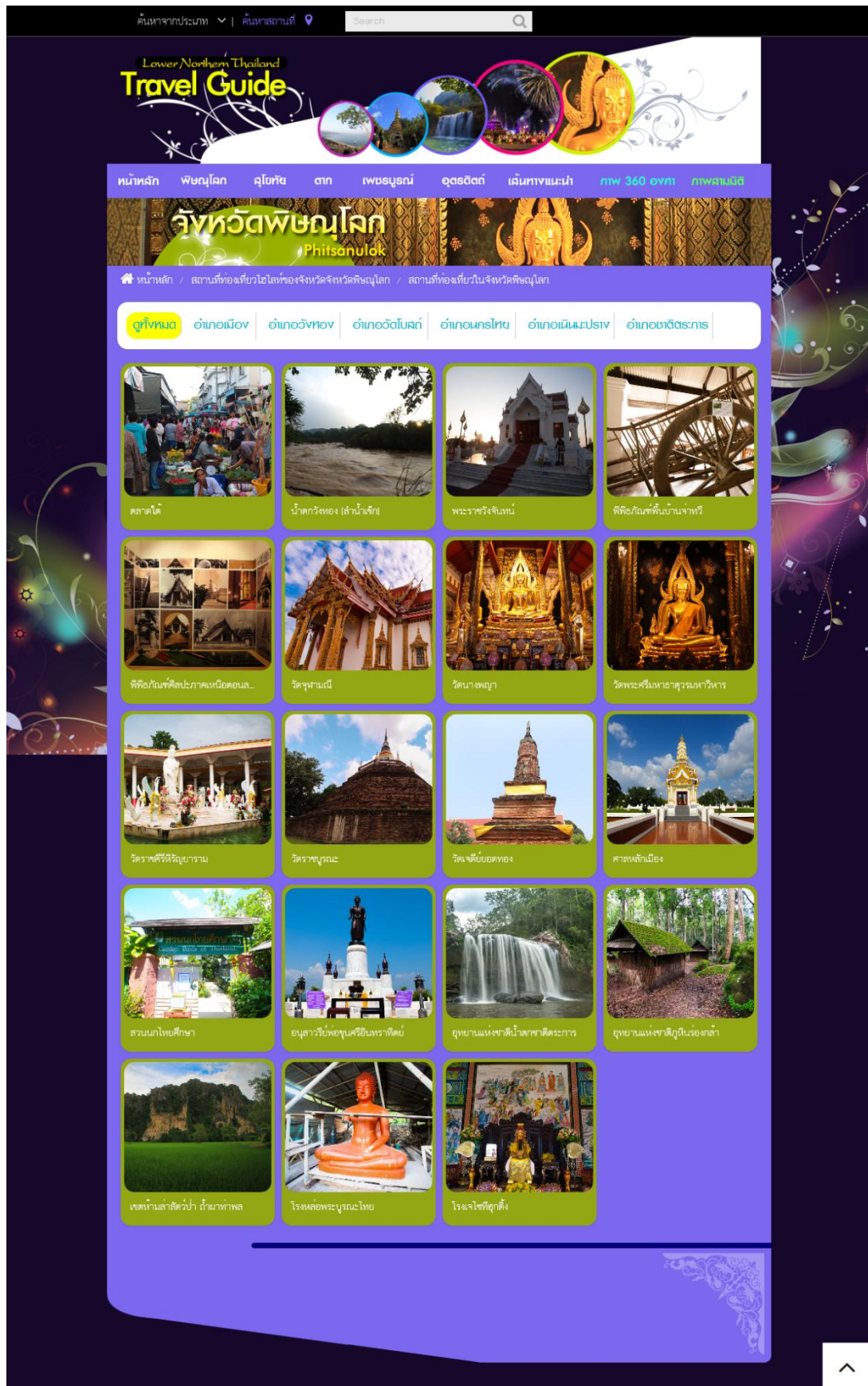
รูป 4.5 แสดงไฮไลท์จังหวัดตาก

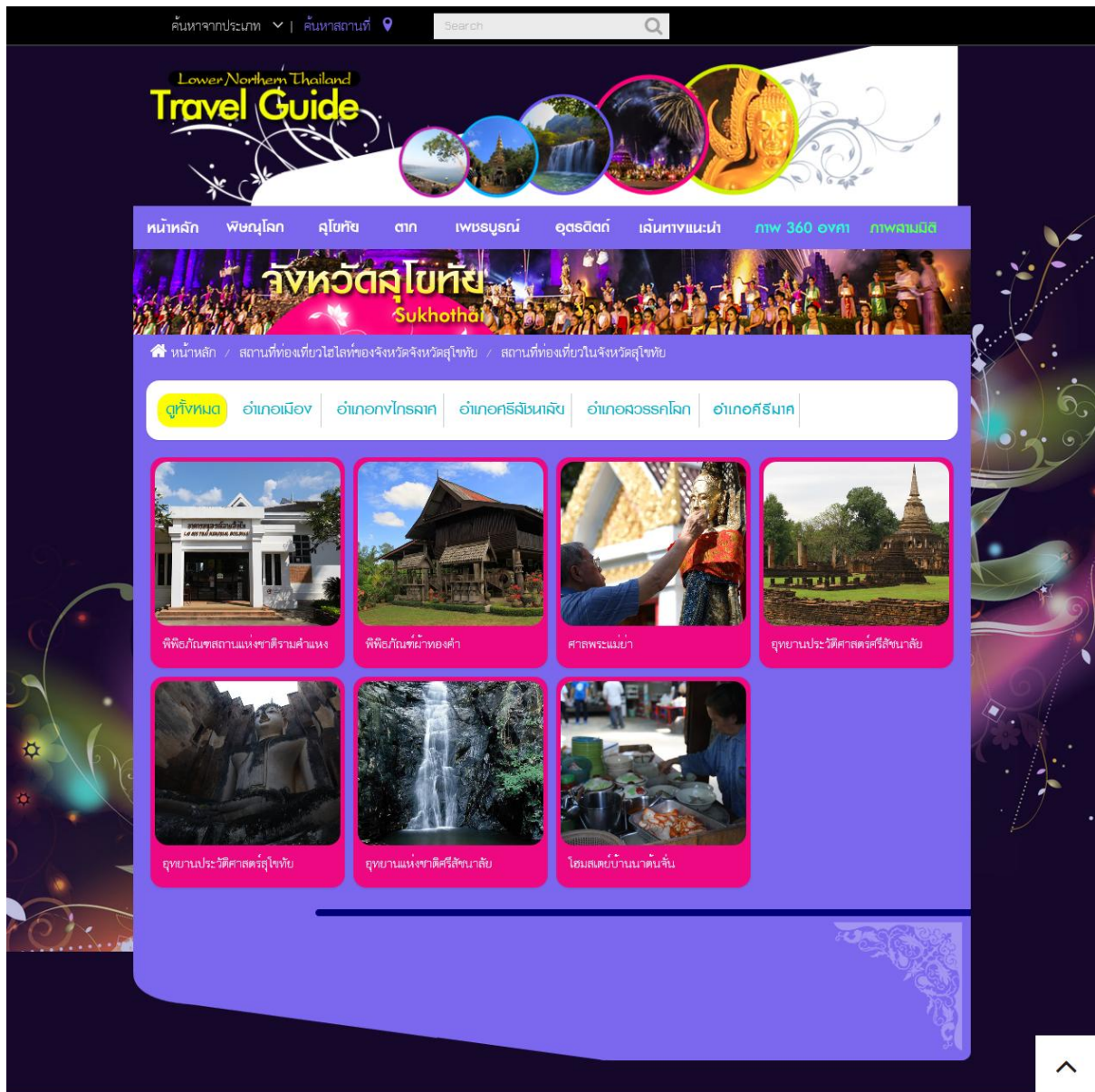
รูป 4.6 แสดงไฮไลต์จังหวัดเพชรบูรณ์

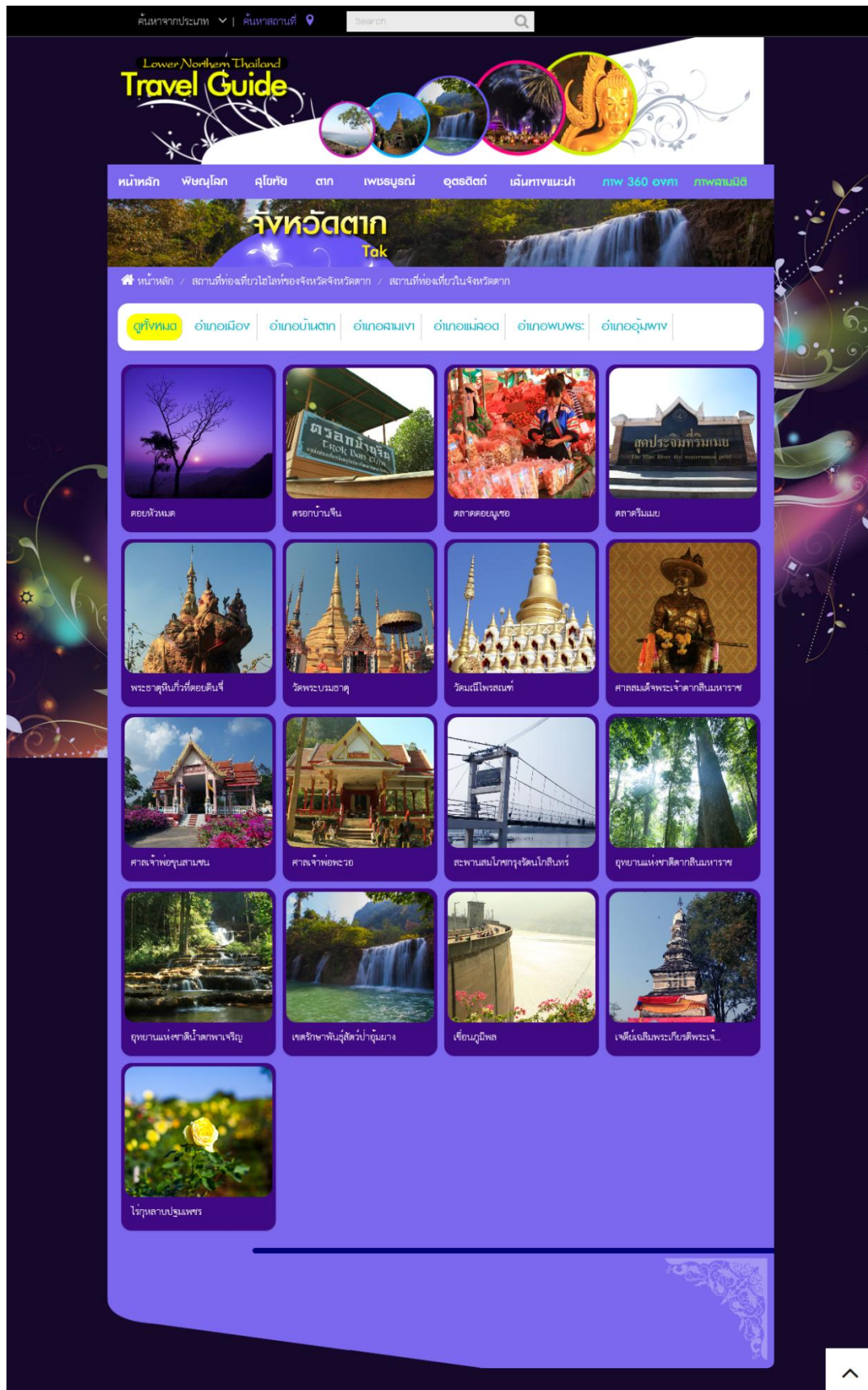
รูป 4.7 แสดงไฮไลต์จังหวัดอุตรดิตถ์

รูป 4.8 แสดงสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดพิษณุโลก

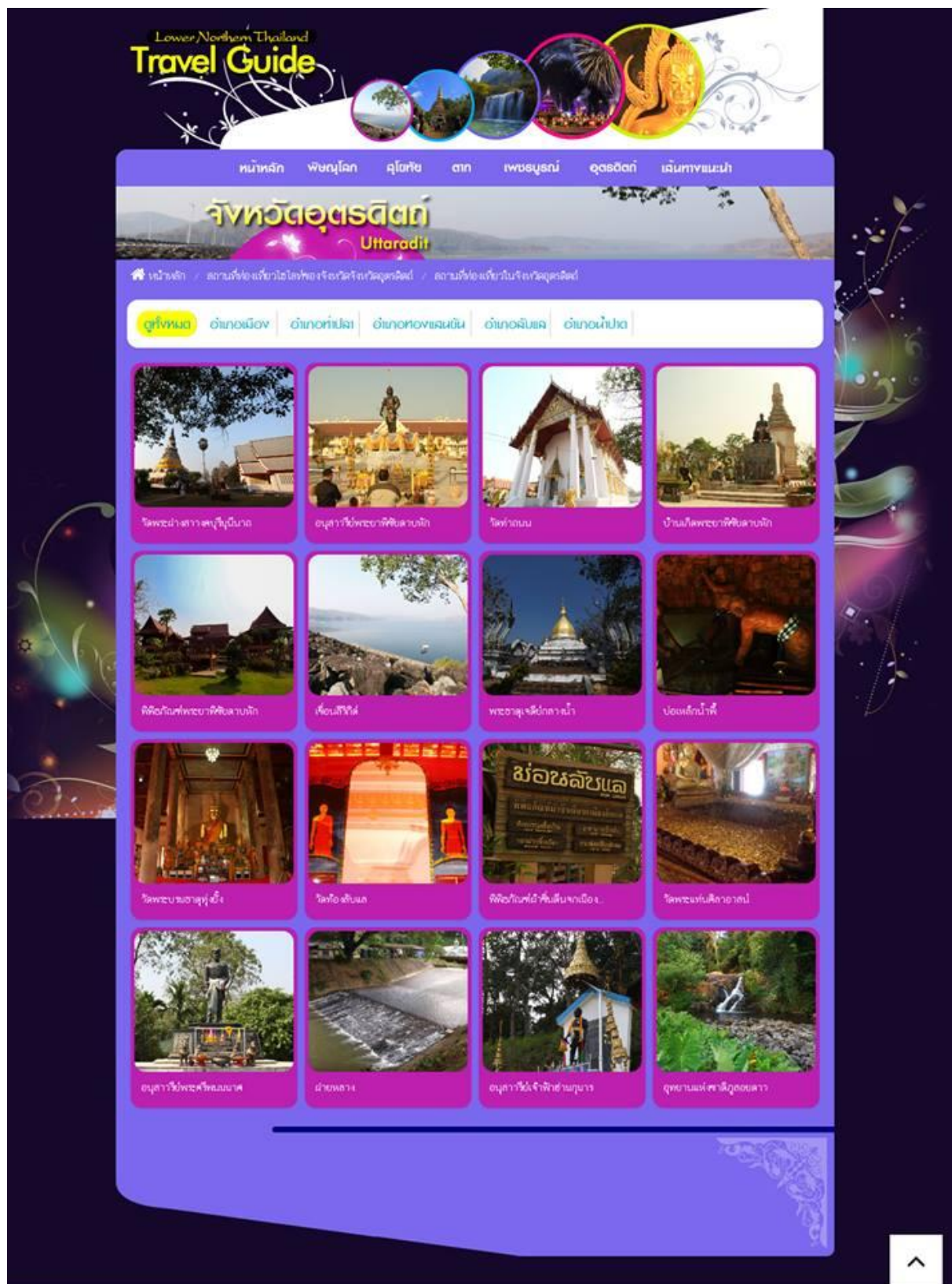
รูป 4.9 แสดงสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดสุโขทัย

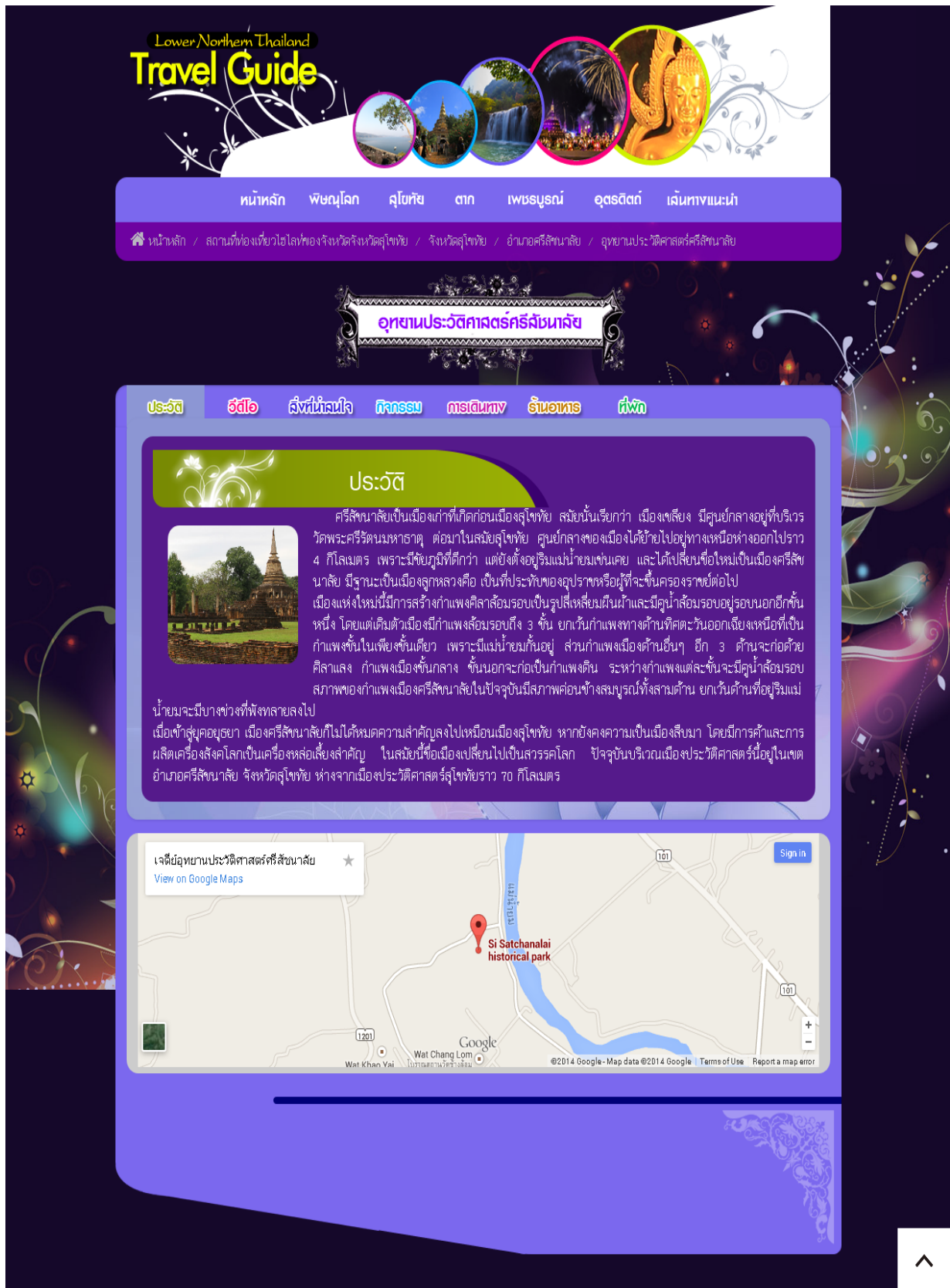
รูป 4.10 แสดงสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดตาก

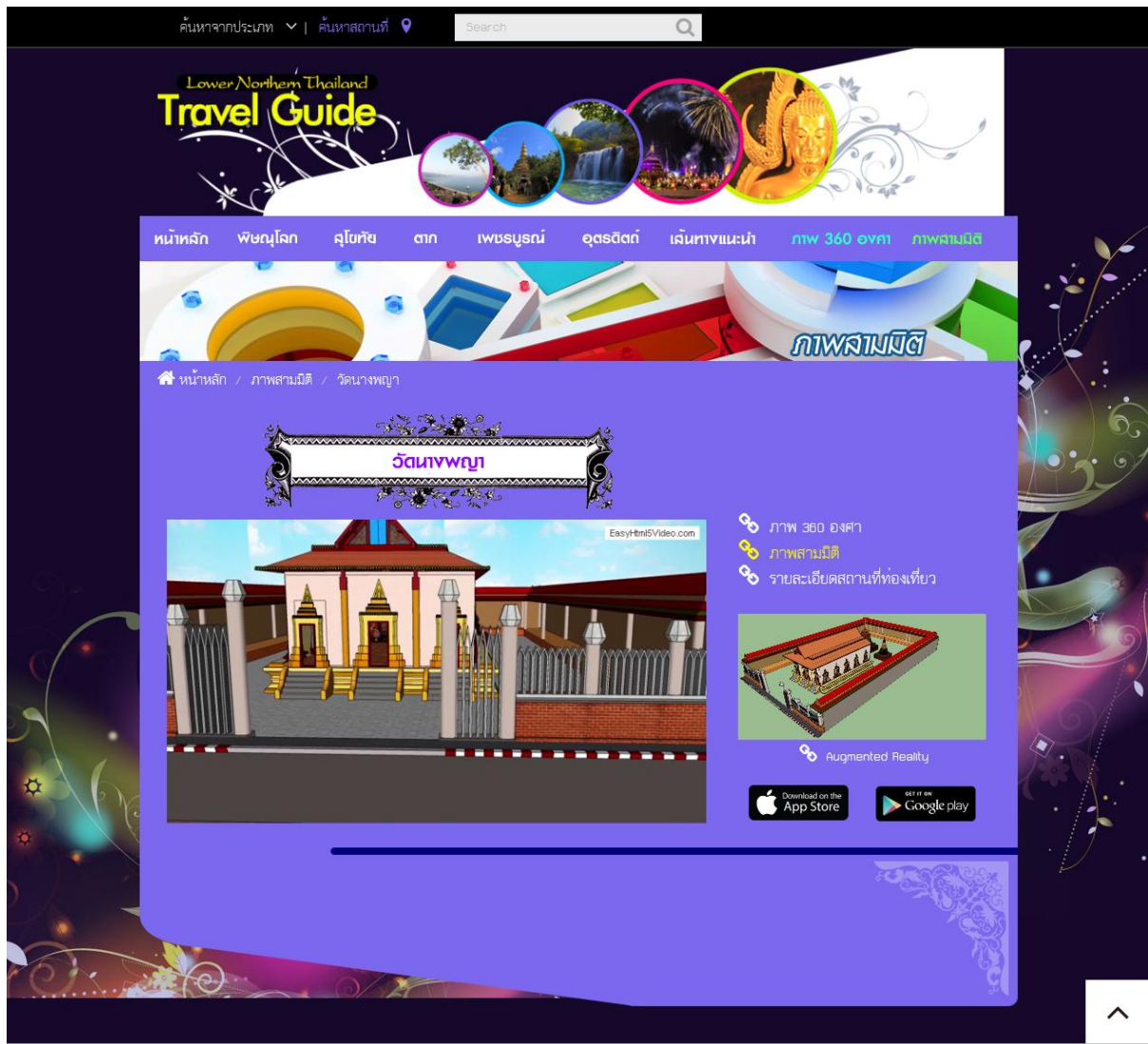
รูป 4.11 แสดงสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์

รูป 4.12 แสดงสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดอุดรธานี

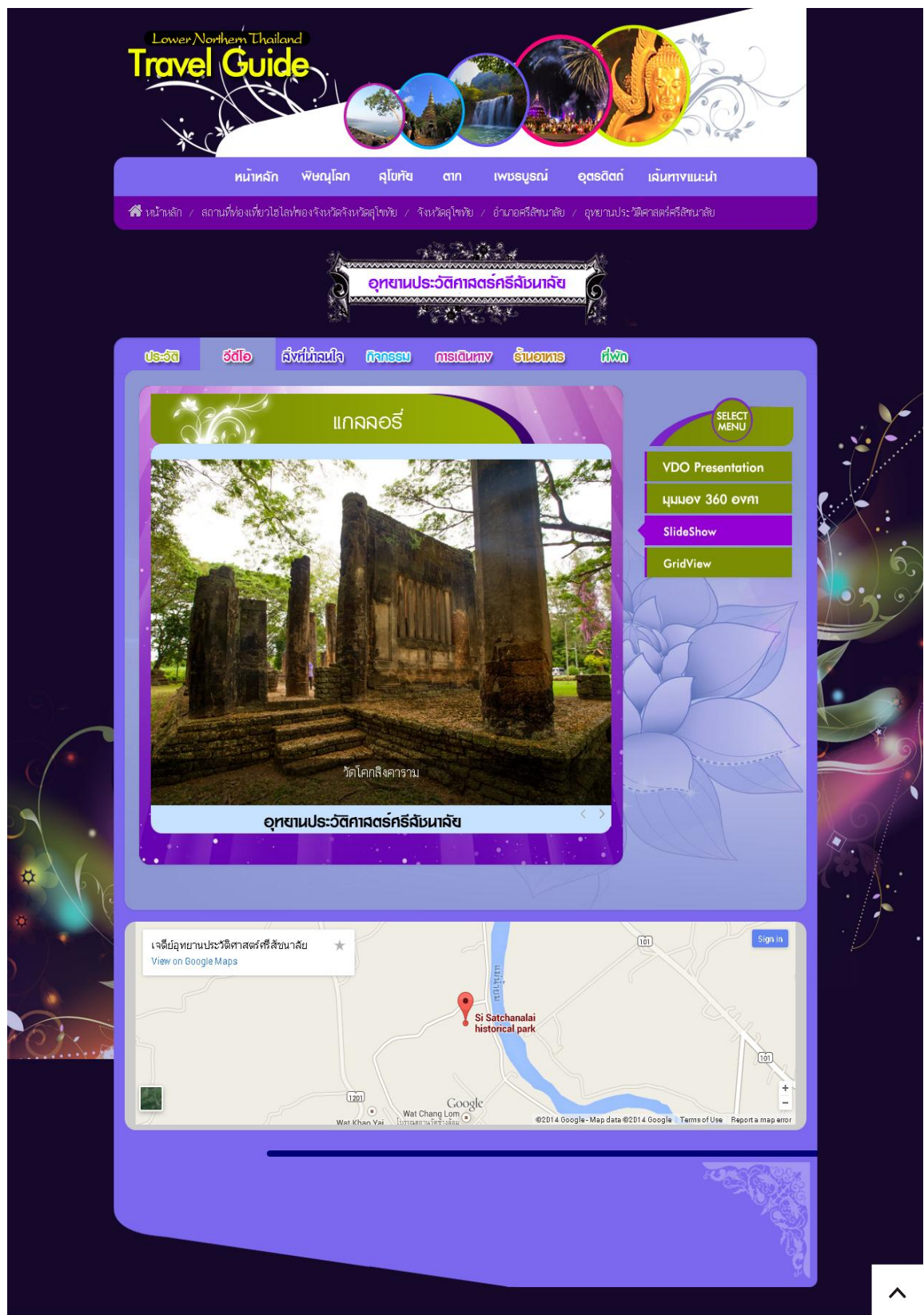
รูป 4.13 ตัวอย่างข้อมูลประวัติของสถานที่ท่องเที่ยว (อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย)

รูป 4.14 ตัวอย่างมุมมองภาพสามมิติของสถานที่ท่องเที่ยว (วัดนางพญา)

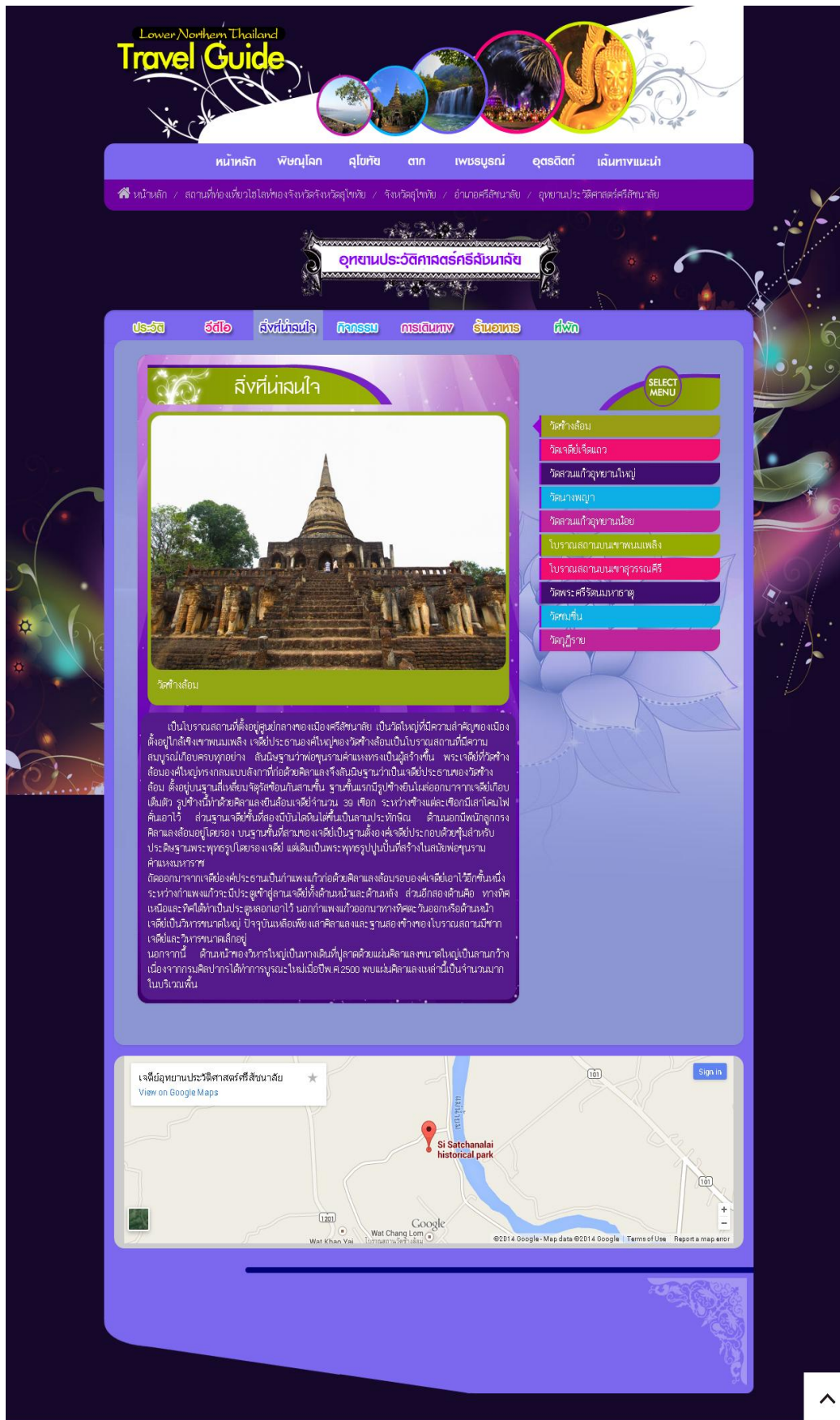

รูป 4.15 ตัวอย่างมุมมองภาพพาโนรามา 360 องศาของสถานที่ท่องเที่ยว
(วัดจุฬามณี)

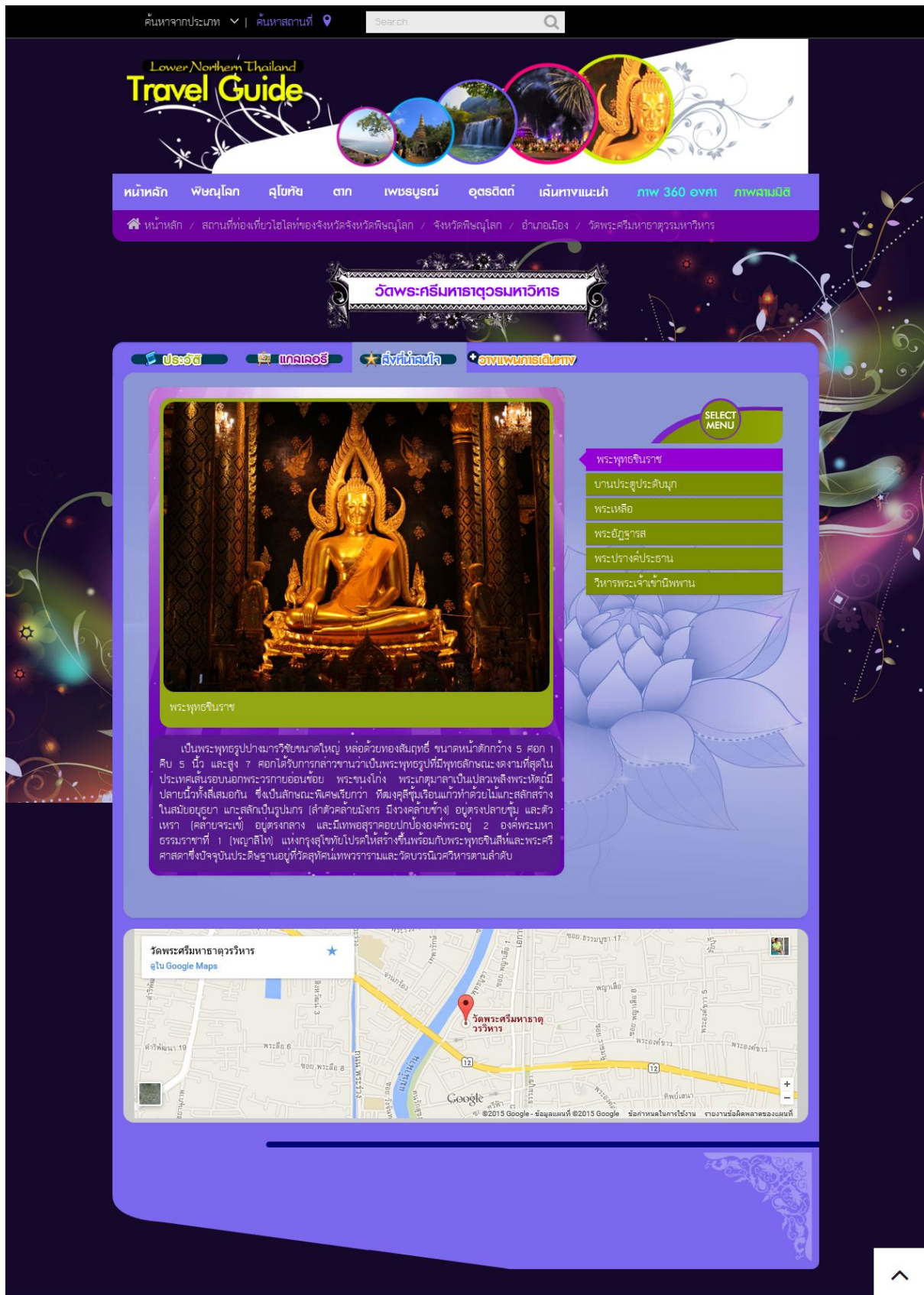

รูป 4.16 ตัวอย่างมุมมองภาพslide show ของสถานที่ท่องเที่ยว

(อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย)

รูป 4.17 ตัวอย่างข้อมูลสิ่งที่น่าสนใจของสถานที่ท่องเที่ยว (อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย)

รูป 4.18 ตัวอย่างข้อมูลสิ่งที่น่าสนใจของสถานที่ท่องเที่ยว (วัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร)

Lower/Northern Thailand

Travel Guide

หน้าหลัก

พญูโลก

ลู่ยหัย

ตาก

พชรบูรณ

อุตรดิตถ์

เงินทวงแนะนำ

หน้าหลัก

/ สถานที่ท่องเที่ยวไฮไลท์ของจังหวัดจังหวัดสุโขทัย

/ จังหวัดสุโขทัย

/ ย่านอครีสนาลัย

/ อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสขนาลัย

อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสขนาลัย

ประวัติ

วัดโอ

สิ่งที่น่าสนใจ

กิจกรรม

การเดินทาง

ร้านอาหาร

ที่พัก

การเดินทาง

รถยนต์

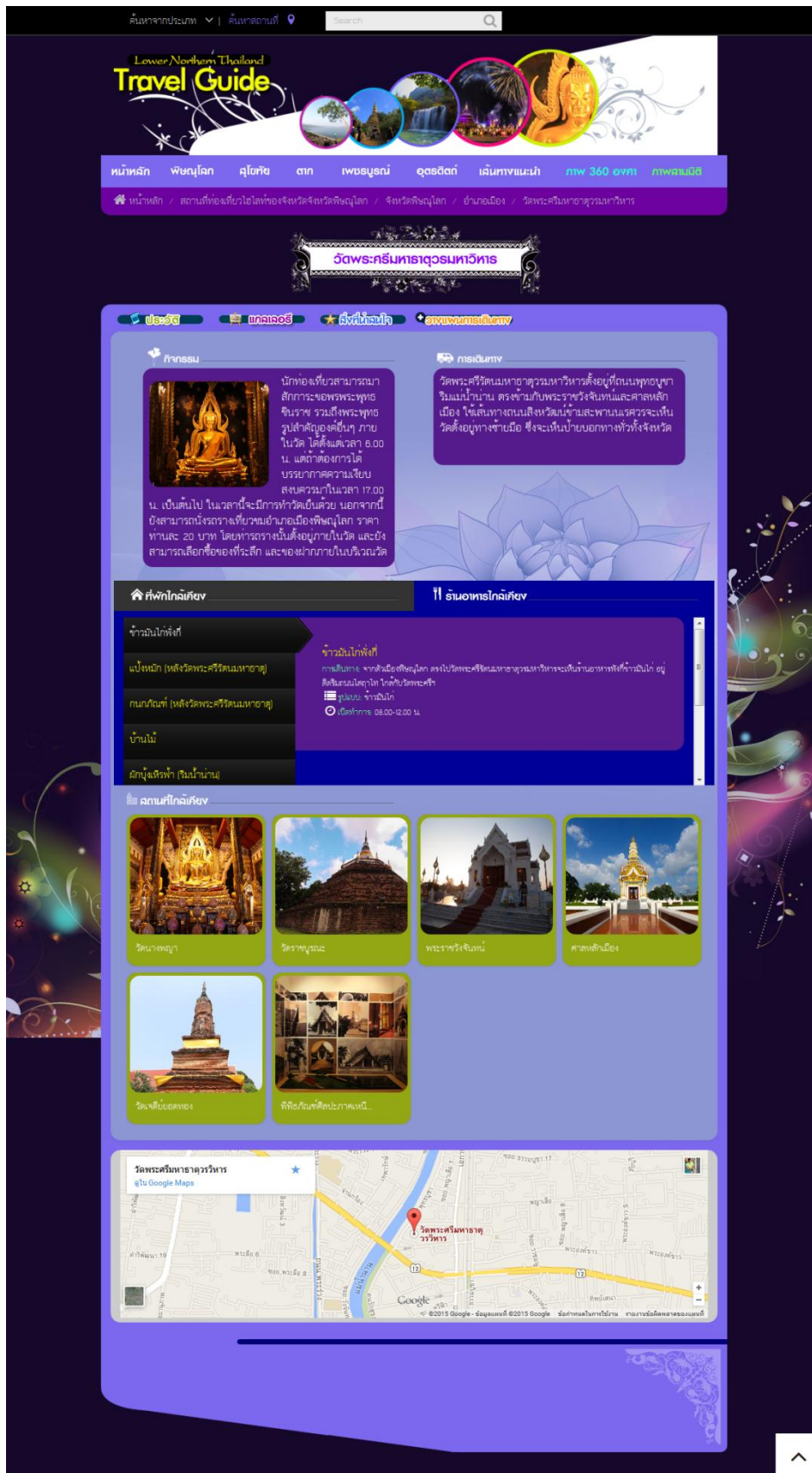
จากตัวเมืองสุโขทัยให้ทางหลวงหมายเลข 101 เส้นสุโขทัย-สวรรคโลก-ศรีสขนาลัย ไปจนถึงระหว่างกิโลเมตรที่ 17-19 เลี้ยวซ้ายข้ามสะพานแม่น้ำยมจะมีทางแยกขวาเข้าอุทยานฯ ไป ประมาณ 15 กิโลเมตร เป็นระยะทาง 68 กิโลเมตร

นอกจากนี้นักท่องเที่ยวสามารถใช้เส้นทางจากอำเภอสวรรคโลกไปตามทางหลวงหมายเลข 1201 ไปจนถึงตำบลเมืองเก่า บริเวณเชิงสะพานข้ามแม่น้ำยมแล้วเลี้ยวซ้ายเข้าอุทยานฯ อีก 2 กิโลเมตร รวมระยะทาง 22 กิโลเมตร

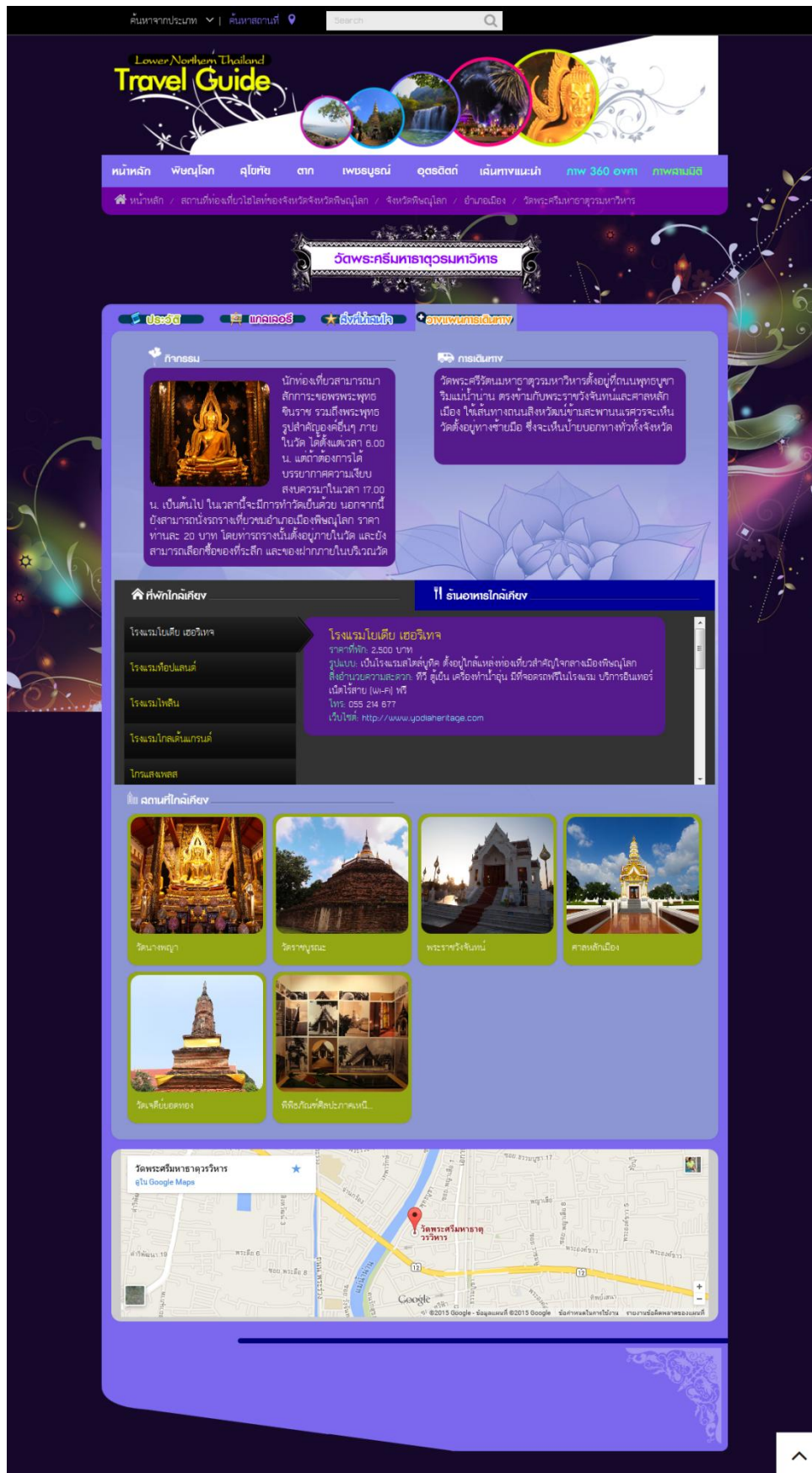
เจดีย์อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสขนาลัย

View on Google Maps

รูป 419 ตัวอย่างข้อมูลการเดินทางของสถานที่ท่องเที่ยว (อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสขนาลัย)

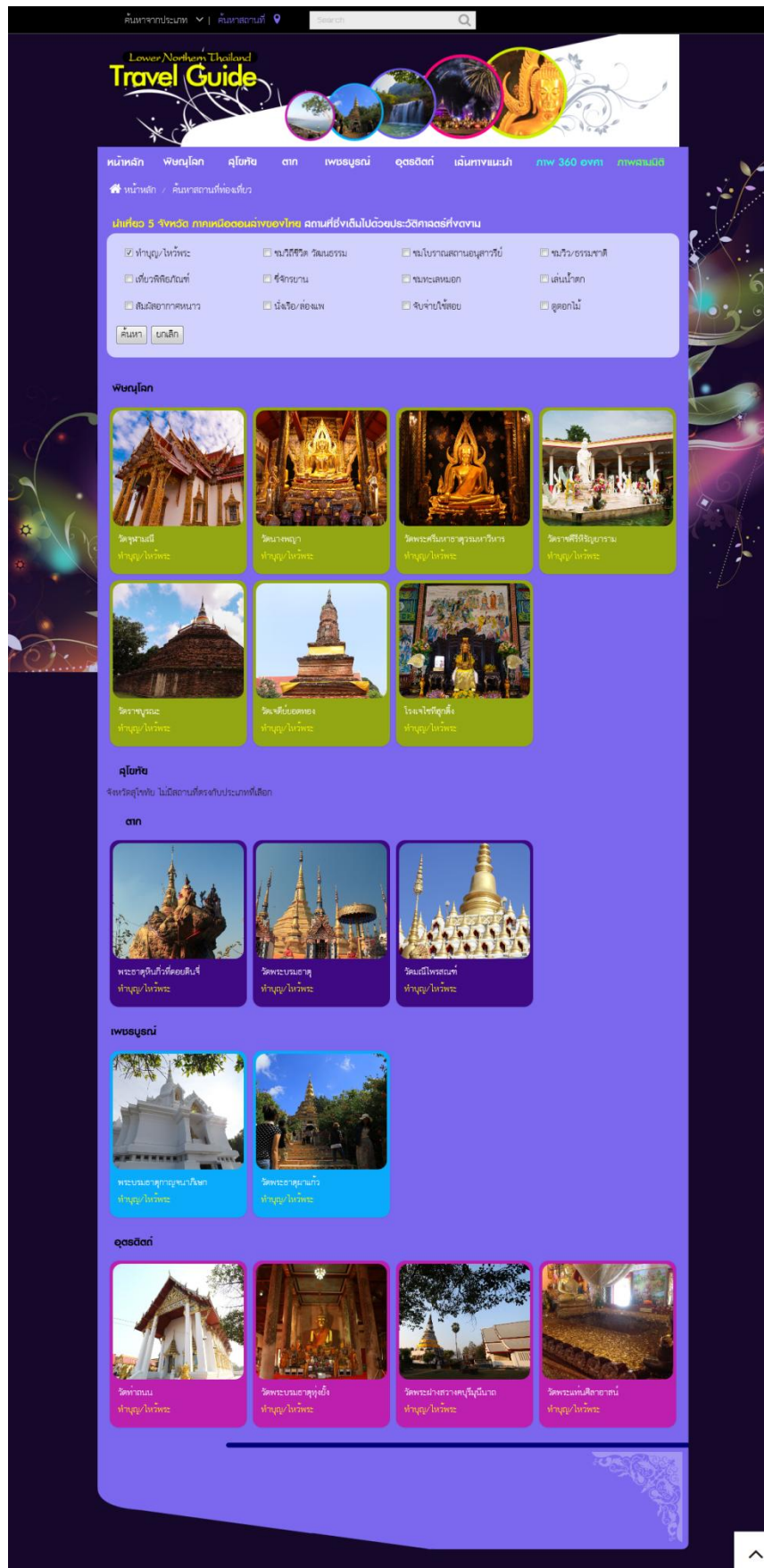
รูป 4.20 ตัวอย่างข้อมูลร้านอาหารของสถานที่ท่องเที่ยว (วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร)

รูป 4.21 ตัวอย่างข้อมูลที่ฟักไก่เลี้ยงของสถานที่ท่องเที่ยว (วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร)

รูป 4.22 หน้าจอการค้นหาข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวตามประเภทกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวต้องการ

รูป 4.23 หน้าจอการแสดงผลค้นหาข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวตามประเภทกิจกรรม

รูป 4.24 แสดงโมเดลสามมิติของสถานที่ท่องเที่ยว (วัดช้างล้อม) 1

รูป 4.25 แสดงโมเดลสามมิติของสถานที่ท่องเที่ยว (วัดช้างล้อม) 2

4.4 สรุป

สถานที่ท่องเที่ยวที่พบในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 แบ่งออกเป็น 3 ประเภทหลัก ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และโบราณคดี สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประเพณีและกิจกรรม นอกจากนี้ยังพบว่าในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพโดยเฉพาะเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความเกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์และบุคคลสำคัญของประเทศไทย ตลอดจนความสวยงามของธรรมชาติ และความน่าสนใจของวิถีชีวิต ซึ่งความโดดเด่นของสถานที่ท่องเที่ยวเหล่านี้สามารถนำมาสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวได้อย่างหลากหลาย

อย่างไรก็ตาม นอกจากความน่าสนใจของสถานที่ท่องเที่ยวแล้ว การเข้าถึงข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวเป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวเลือกเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวนั้น เนื่องจากนักท่องเที่ยวสามารถทราบข้อมูลเบื้องต้นของสถานที่ท่องเที่ยว และสามารถเตรียมตัวและวางแผนการท่องเที่ยวได้ล่วงหน้า ซึ่งเว็บไซต์การท่องเที่ยวเป็นแหล่งข้อมูลหนึ่งที่นักท่องเที่ยวมักนิยมใช้ในการค้นหาข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยว ดังนั้นเว็บไซต์ที่นำเสนอข้อมูลอย่างรอบด้าน โดยเฉพาะการนำเสนอภาพของสถานที่ท่องเที่ยวในรูปแบบสามมิติเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เห็นภาพของแหล่งท่องเที่ยวเสมือนจริงจะเป็นประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยวในการตัดสินใจเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้อีกทางหนึ่ง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

การศึกษาข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 เพื่อพัฒนาเว็บไซต์การท่องเที่ยวแบบภาพสามมิติเสมือนจริง มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 เพื่อสร้างเส้นทางการท่องเที่ยว (Touring Route) ที่มีความเชื่อมโยงกันในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 และเพื่อสร้างเว็บไซต์การท่องเที่ยวโดยใช้ภาพสามมิติและภาพเสมือนจริงของสถานที่ท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1

การรวบรวมข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 นั้นเริ่มจากการประเมินศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยว โดยสถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงจะถูกนำมาใช้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ วิธีการศึกษาเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1. การใช้แบบประเมินศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยว โดยเจ้าหน้าที่ภาครัฐจำนวน 10 คน 2. การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภาครัฐจำนวน 10 คน และประชาชนในท้องถิ่นจำนวน 75 คน และ 3. การใช้แบบประเมินศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยวโดยนักท่องเที่ยวจำนวน 1,095 คน เพื่อประเมินและคัดเลือกสถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ จากการศึกษพบว่า สถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง (ค่าระดับศักยภาพ 3.43 – 4.23) ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีจำนวน 40 แห่ง (บทที่ 4 ตาราง 4.5) และได้มีการรวบรวมข้อมูลเชิงคุณลักษณะในหัวข้อที่ตั้ง ประวัติหรือลักษณะทั่วไป สิ่งที่น่าสนใจในสถานที่ท่องเที่ยว การบริการที่พัก กิจกรรมการท่องเที่ยว การเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว ที่พักและร้านอาหารใกล้เคียง

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อสร้างเส้นทางการท่องเที่ยว (Touring Route) ที่มีความเชื่อมโยงกันในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1

ในการสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงสถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Method) โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นนักท่องเที่ยวถึงกิจกรรมและสถานที่ท่องเที่ยวที่สนใจ จำนวน 1,100 คน ผลการศึกษพบว่า นักท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21-30 ปี เป็นนักเรียน/นักศึกษา และมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือ เมื่อพิจารณาด้านรูปแบบการเดินทางท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยว

ส่วนใหญ่เดินทางมาเป็นครอบครัว เดินทางมาเป็นกลุ่มละ 1-5 คน โดยใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นพาหนะหลักในการเดินทาง ช่วงเวลาที่หลักในการเลือกเดินทางท่องเที่ยว คือ วันหยุดสุดสัปดาห์ และก่อนการเดินทางจะสอบถามจากเพื่อน/คนรู้จัก และค้นหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการท่องเที่ยว

สำหรับกิจกรรมการท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสนใจในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 นั้น พบว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสนใจ 5 อันดับแรก คือ ทำบุญ/ไหว้พระ ถ่ายรูป ชมโบราณสถาน ชมวิวและธรรมชาติ และการเที่ยวพืชมหัศจรรย์ โดยสถานที่ที่นักท่องเที่ยวสนใจไปเยี่ยมชม 10 อันดับแรก ได้แก่ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ วรมหาวิหาร เขื่อนภูมิพล อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย พระราชวังจันทร์ วัดเจดีย์ยอดทอง อุทยานแห่งชาติกุสอยดาว วัดพระธาตุผาแก้ว อุทยานแห่งชาติภูร่องกล้า และเขื่อนสิริกิติ์ จากข้อมูลดังกล่าวสามารถสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวได้ 3 เส้นทาง คือ เส้นทาง “เมืองน่าสืบ.....” เส้นทาง “ถ่ายดอกหมอก” และเส้นทาง “หลง...อดีตา”

วัตถุประสงค์ที่ 3 สร้างเว็บไซต์การท่องเที่ยวที่นำเสนอข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวใช้ภาพสามมิติในรูปแบบภาพเสมือนจริงของสถานที่ท่องเที่ยว

เพื่อทำการนำเสนอข้อมูลการท่องเที่ยวที่ได้ทำการศึกษาวิจัยที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อนักท่องเที่ยว อีกทั้งในปัจจุบันนักท่องเที่ยวนิยมค้นหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตก่อนการเดินทางเพื่อใช้ในการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยว การนำเสนอข้อมูลการท่องเที่ยวในรูปแบบภาพสามมิติ และภาพพาโนรามา 360 องศา จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการนำเสนอข้อมูลให้กับนักท่องเที่ยวเพื่อประกอบการตัดสินใจในการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวได้ง่ายขึ้น อีกทั้งเทคโนโลยีภาพเสมือนจริงยังเป็นเทคโนโลยีใหม่ที่น่าจะเพิ่มความน่าสนใจให้กับการใช้งานเว็บไซต์ ดังนั้นในโครงการวิจัยนี้จึงได้นำเสนอข้อมูลการท่องเที่ยวของจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 โดยการใช้เทคโนโลยี ภาพสามมิติ ภาพพาโนรามา และภาพเสมือนจริง โดยทำการนำเสนอเว็บไซต์บน URL : <http://www.lowerNorthernTravel.com> ซึ่งเว็บไซต์นี้ได้มีการทดลองใช้ในขั้นตอนเพื่อทำการแก้ไขปรับปรุงในระดับหนึ่งแล้วและได้มีการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ และได้มีการนำเผยแพร่ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาทิ ททท ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 และ ผู้ประกอบการแล้วเพื่อนำไปเผยแพร่ต่อประชาชนในวงแพร่หลายต่อไป

สำหรับการใช้งานเว็บไซต์นั้นสามารถเปิดใช้งานกับทุกเบราว์เซอร์ แต่การใช้งานกับเบราว์เซอร์ที่สามารถรองรับการทำงานในรูปแบบมัลติมีเดียจะทำให้การใช้งานเว็บไซต์เป็นไปได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ยกตัวอย่างเช่น การใช้งานผ่าน Chrome หรือ Firefox

5.2 อภิปรายผล

เว็บไซต์ที่พัฒนาขึ้นเป็นระบบสารสนเทศที่ใช้ในการให้ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีผู้ใช้ระบบสารสนเทศหลายระดับ เช่น ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และบุคคลทั่วไปที่สนใจ ผลการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

1. กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่ง แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อประเมินศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวพบว่า สถานที่ท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีมาตรฐานต่ำกว่าเกณฑ์ โดยมีสถานที่ท่องเที่ยวเพียง 40 แห่งที่มีศักยภาพอยู่ในระดับมาก ที่สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้ ซึ่งจากการศึกษาพบว่า เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยว จะเป็นตัวช่วยในการจัดระดับความสำคัญในการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว

2. กิจกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ที่นักท่องเที่ยวสนใจมาก ได้แก่ การทำบุญ/ไหว้พระ การถ่ายรูป การชมโบราณสถาน การชมวิวและธรรมชาติ การเที่ยวพิพิธภัณฑ์ ชีวจักรยาน ชมทะเลหมอก เล่นน้ำตก สัมผัสอากาศหนาว และนั่งเรือ/ล่องแพ ทั้งนี้ กิจกรรมการท่องเที่ยวดังกล่าวสามารถนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการสร้างธีม (Theme) ของเส้นทางท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองต่อความสนใจของนักท่องเที่ยว

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. เว็บไซต์ที่พัฒนาขึ้นครั้งนี้มีจำเป็นต้องมีการตรวจสอบแก้ไขข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เว็บไซต์สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพและข้อมูลเป็นปัจจุบัน

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการคัดเลือกสถานที่ท่องเที่ยวให้ดียิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กรมการท่องเที่ยว. (2556). สถิตินักท่องเที่ยวภาคเหนือ. กรุงเทพฯ: กรมการท่องเที่ยว.

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2552). แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. 2552-2556 กรุงเทพฯ: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.

กฤษฎา พิณศรี, พนา จินดาศรี, & เพชรศรีสุข, อ. (2550). การศึกษาศักยภาพแหล่งโบราณสถาน วัฒนธรรมล้านช้างในอีสานใต้ เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สุรินทร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2545). คู่มือแนวทางการจัดการที่พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2554). คู่มือแนวทางการประเมินคุณภาพด้านการท่องเที่ยวของ จังหวัดประจำปีงบประมาณ 2554. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2557). “ททท. สำนักงานนครราชสีมา จัดโครงการ ปั่นสองล้อท่องเที่ยวชายแดนใต้”. (ออนไลน์). สืบค้นจาก:

<http://www.fatonionline.com/index.php/news/detail/2402> . (29 ตุลาคม 2557)

กิ่งแก้ว ปะติตังโ, สมหมาย ปะติตังโ, & จิตรี ภูตระกูล. (2550). การใช้และความต้องการสารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ บุรีรัมย์: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

ฉัตรเฉลิม งามอาจธานศาล. (2551). การท่องเที่ยวเชิงแนวคิด: ผลิตภัณฑ์ หรือ นวัตกรรมใหม่. *e-TAT tourism Journal*, ตุลาคม-ธันวาคม, 1-17.

ชุติมา แฉงประดิษฐ์. (2550). การประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบริเวณอ่าวสลักเพชร เกาะช้าง จังหวัดตราด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ทวีศักดิ์ บุตรตัน. (2549). สืบสาน “จักรยาน” ให้เป็นวาระแห่งชาติ ด้วยบทความ ทำไมต้องจักรยาน. มติชนสุดสัปดาห์

ธงชัย พรรณสวัสดิ์ และพรชัย สีสานภาพ. (2536). "จักรยานกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม" ในสิ่งแวดล้อม '36 ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย.

ธงชัย พรรณสวัสดิ์. (2540). จักรยานทางเลือกอีกทางของคนเมือง. สารคดี. 144 (12), 139-146 นกตล ภาควรรต. (2546). เอกสารชุดฝึกอบรมทางไกลหลักสูตรการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช.

นาคยา ธนพลเกียรติ. (2547). การประเมินศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรมในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.

นุชนารถ รัตนสูงศักดิ์ชัย. (2553). เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

บุญเลิศ ตั้งจิตวัฒนา. (2548). การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิชาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

มนัส สุวรรณ. (2544). สังคมศึกษา. . กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

มัลลิกา บุณนาค. (2537). สถิติเพื่อการตัดสินใจ (2 ed.). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ระพีพันธ์ สวดยคำ. (2553). "จักรยานไทย". (ออนไลน์). สืบค้นจาก:

<http://thbike.blogspot.com/2010/12/Touring-bike.html> (29 ตุลาคม 2557)

วันชัย เรืองอุดม. (2557). "ปั่นจักรยานชิล ๆ ที่บ้านบางพลับ สมุทรสงคราม". (ออนไลน์).

สืบค้นจาก : <http://travel.kapook.com/view100085.html> (29 ตุลาคม 2557)

วรรณประภา สุขสมบูรณ์ (2557) "ททท.ภูเก็ตร่วมส่งเสริมการท่องเที่ยวปั่นกันหรรอย ปั่นกันหลาว". (ออนไลน์). สืบค้นจาก: ผู้จัดการออนไลน์

<http://www.manager.co.th/South/ViewNews.aspx?News> (29 ตุลาคม 2557)

วิภา ศรีระทุ. (2551). ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอเขาค้อ Unpublished สารนิพนธ์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

วิวัฒน์ชัย บุญยักดิ์. (2548). การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว. โครงการสานสัมพันธ์เครือข่ายเพื่อการพัฒนาท่องเที่ยวที่ยั่งยืน, บทความประจำปีเดือนเมษายน

สรณรัชฎ์ กาญจนะวณิช. (2553). จักรยาน ทางเลือกของการเดินทางในเมืองใหญ่ : บทเรียนต่างแดนสู่วิถีจักรยาน. กรุงเทพฯ

- สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว. (2552). โครงการสำรวจพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ. กรุงเทพฯ: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- สุภาภรณ์ หาญทอง. (2543). ศักยภาพการจัดการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาลังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เอกสิทธิ์ สุดแก้ว. (2549). การประเมินศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยว และการจัดการของชุมชนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลอัมพวา อำเภ้อัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ภาษาอังกฤษ

- Balmer and Crapo Inc. (1980). *Tourism Development on Ontario: A Framework for Opportunity*. Ontario: Balmer and Crapo Inc.
- Brown, K., Turner, R. K., Hameed, H., & Bateman, I. (1997). Environmental carrying capacity and tourism and tourism development in the Maldives and Nepal. *Environment Conservation*, 24(4), 316-325.
- Buhalis, D. (2000). Marketing the competitive destination of the future. *Tourism Management*, 21, 97-116.
- Buhalis, D. (2003). *eTourism: Information technology for strategic tourism management*. London: Prentice Hall.
- Burkart, J., & Medlik, S. (1981). *Tourism - Past, Present and Future*. Oxford: Butterworth-Heinemann.
- Dickman, S. (1996). *Tourism: An introductory text* (2 ed.). Australia: Hodder Education.
- Dinu, M., & Cioaca, A. (2008). Thematic Routes-Tourist Destinations in Romania. *Journal of Tourism Challenges and Trends*, 1(2), 11-32.
- Gartner, W. C. (1996). *Tourism Development: Principles, processes, and policies*. New York: Van Nostrand Reinhold.
- Lau, K. N., Lee, K. H., Lam, P. Y., & Ho, Y. (2001). Web-site marketing for the travel-and tourism industry. *Cornell Hotel and Restaurant Administration Quarterly*, 42(6), 55-62.

- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic inquiry* Beverly Hills: Sage Publications.
- Lumsdon, L., & Page, S. J. (Eds.). (2004). *Tourism and Transport: Issues and Agenda for the New Millenium*. The Netherlands: Elsevier.
- Middleton, V. (1994). *Marketing in travel and tourism*. London: Butterworth-Heinemann.
- Moutinho, L., & Witt, S. F. (Eds.). (1994). *Tourism Marketing and Management Handbook* (2 ed.). Hertfortshire: Prentice Hall.
- Page, S. J., & Connell, J. (2006). *Tourism: A modern synthesis* (2 ed.). Australia: Thomson.
- Swarbrooke, J., & Horner, S. (1999). *Consumer behaviour in tourism*. Oxford: Butterworth-Heinemann.
- Tabata, R. S. (1999). *Thematic itineraries: An approach to tourism product development*. Paper presented at the The 1999 international symposium on coastal and marine tourism: balancing tourism and conservation. .
- Tourism Center. (1991). *Rural Tourism Development*. St. Paul, Minnesota: Minesota Extension Service: University of Minnesota.
- Tourism Western Australia. (2006). *Quickstart guide to a tourism business Perth: Destination Development Coordinator Western Australia*: Tourism Western Australia.
- Wang, Y. (2008). Examining the level of sophistication and success of destination marketing systems: Impacts of organizational factors. *Journal of Travel & Tourism Marketing*, 24(1), 81-98.
- Weaver, D., & Lawton, L. (2000). *Tourism Management*. Queensland: John Wiley&Sons Australia, Ltd. .

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1

สรุปรายงานฉบับสมบูรณ์

สัญญาเลขที่ RDG5650019

โครงการ “การศึกษาข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด
ภาคเหนือตอนล่าง 1 เพื่อพัฒนาเว็บไซต์การท่องเที่ยวแบบภาพสามมิติเสมือนจริง”

สรุปรายงานฉบับสมบูรณ์

Output		ในกรณีล่าช้า (ผลสำเร็จไม่ถึง 100%) ให้ท่านระบุ สาเหตุและการแก้ไข ที่ท่านได้ดำเนินการ
กิจกรรมในข้อเสนอโครงการ	ผลสำเร็จ	
เดือนที่ 1-2		
1. รวบรวมข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจากเว็บไซต์ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ผู้ประกอบ กิจการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว แผ่นพับประชาสัมพันธ์ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 2. นิยามและจัดประเภทสถานที่ท่องเที่ยวโดยยึดหลักทางกายภาพและธรรมชาติ 3. กำหนดข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวโดยคำนึงถึงลักษณะสำคัญของสถานที่ ท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาเยี่ยมชม	100%	
เดือนที่ 3-6		
1. โครงการเสวนากับผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง 1 2. เก็บรวบรวมข้อมูลรูปภาพและสเกลของสถานที่เพื่อนำไปใช้ในการสร้างโมเดลสามมิติ 3. เก็บข้อมูลเชิงคุณลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 4. หาความเชื่อมโยงของแหล่งท่องเที่ยว	100%	
เดือนที่ 7-13		
1. หาความเชื่อมโยงของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อสร้างเส้นทางการท่องเที่ยว 2. จัดทำฐานข้อมูล 3. สร้างโมเดลสามมิติของสถานที่ท่องเที่ยวในลักษณะของภาพสามมิติเสมือนจริง (Augmented Reality) 4. สร้างเส้นทางการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ที่มีการเชื่อมโยงกัน ใน รูปแบบของภาพสามมิติเสมือนจริง 5. สร้างเว็บไซต์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ที่มีการแสดงข้อมูลการ ท่องเที่ยว เส้นทางการท่องเที่ยว และสามารถแสดงภาพสามมิติเสมือนจริง	100%	

ลงนาม.....

ดร.อนงค์พร ไสลวรากุล

(หัวหน้าโครงการวิจัยผู้รับทุน)

วันที่ 23 กันยายน 2557

ภาคผนวก 2

แบบประเมินศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยว (โดยเจ้าหน้าที่ภาครัฐ)

ชื่อสถานที่ พระราชวังจันทน์

จังหวัดพิษณุโลก

ตอนที่ 1 ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ระดับศักยภาพ” โดย

5 หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยวมีศักยภาพตามที่กำหนดในระดับ **มากที่สุด**

4 หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยวมีศักยภาพตามที่กำหนดในระดับ **มาก**

3 หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยวมีศักยภาพตามที่กำหนดในระดับ **ปานกลาง**

2 หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยวมีศักยภาพตามที่กำหนดในระดับ **น้อย**

1 หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยวมีศักยภาพตามที่กำหนดในระดับ **น้อยที่สุด**

รายการ	5	4	3	2	1
ด้านทรัพยากรสถานที่ท่องเที่ยว					
1. สถานที่ท่องเที่ยวมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย					
2. สถานที่ท่องเที่ยวมีความสมบูรณ์เหมาะสมสำหรับเป็นสถานที่ท่องเที่ยว					
3. สถานที่ท่องเที่ยวมีความดึงดูดใจ					
4. สถานที่ท่องเที่ยวมีเอกลักษณ์เฉพาะ					
5. สถานที่ท่องเที่ยวมีคุณค่า เช่น สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติต้องคงสภาพความเป็นธรรมชาติ สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์โบราณสถานโบราณวัตถุ ยังคงสภาพเดิม หรือใกล้เคียงมากที่สุด สถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมยังคงไว้ซึ่งความดั้งเดิมของประเพณีหรือวัฒนธรรมนั้นๆ					
ด้านเส้นทางและการเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว					
6. สภาพถนนดี ผิวทางจราจรราบเรียบใช้งานได้ตลอดปี					
7. มีเครื่องหมาย ป้ายสัญญาณจราจรบอกเส้นทาง ป้ายบอกระยะทางถึงสถานที่ท่องเที่ยว					
8. สามารถเดินทางเข้า – ออกสถานที่ท่องเที่ยวได้สะดวกจากหลายเส้นทาง					
9. สามารถเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวโดยใช้รถโดยสารประจำทาง					
10. มีรถรับจ้างไม่ประจำทางให้บริการไปยังสถานที่ท่องเที่ยวได้โดยสะดวก					

ด้านตลาด (ความเป็นที่รู้จักของสถานที่ท่องเที่ยว)					
11. ดำเนินการประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวอย่างกว้างขวางทั้งในระดับชุมชนและระดับประเทศ					
12. มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ด้านการท่องเที่ยว					
13. มีสิ่งพิมพ์เพื่อประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวไว้บริการตามศูนย์การท่องเที่ยวหรือโรงแรม รีสอร์ท					
14. มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์					
15. มีการประชาสัมพันธ์ผ่านการจัดงานต่างๆ เช่น งานนิทรรศการของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย					
สิ่งอำนวยความสะดวก					
16. มีบริการห้องสุขา ให้บริการอย่างเพียงพอ					
17. มีร้านอาหารหรือศูนย์โภชนาการที่ถูกต้องลักษณะ					
18. มีที่พักแรมสำหรับนักท่องเที่ยว พร้อมจัดบริเวณและสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเหมาะสม					
19. มีร้านค้าของฝากและของที่ระลึกหรือศูนย์การค้าขนาดเล็กสำหรับบริการนักท่องเที่ยว					
20. มีศูนย์บริการสถานที่ท่องเที่ยวในบริเวณใกล้เคียง					
ด้านสาธารณูปโภค					
21. มีระบบรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวทั้งภายในสถานที่ท่องเที่ยวและบริการใกล้เคียง					
22. มีไฟฟ้าใช้ตลอดเวลา และไฟฟ้าสว่างรอบบริเวณ					
23. มีระบบน้ำประปาหรือระบบน้ำสะอาดที่ใช้ได้ตลอดเวลา					
24. มีบริการโทรศัพท์สาธารณะชนิดหยอดเหรียญ หรือมีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่					
25. ที่ทำการไปรษณีย์ในบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวหรือใกล้เคียงที่ให้บริการครอบคลุมทุกประเภท					

ด้านสิ่งแวดล้อม					
26. มีระบบการจัดเก็บ ทำลายขยะมูลฝอยที่ดี					
27. ควบคุมเกี่ยวกับการสันตะเหือนเสียง เช่น การห้ามยวดยานขนาดใหญ่เข้าใกล้สถานที่ท่องเที่ยว					
28. กำหนดมาตรการในการควบคุมมลภาวะที่ส่งผลกระทบต่อสถานที่ท่องเที่ยว					
29. มีการดูแลธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณีจากการเปลี่ยนแปลงจากกระแสภายนอก					
30. รอบบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวมีหมุ่ไม้ขนาดใหญ่ ใช้เป็นร่มเงา ทำให้ร่มรื่น และมีการตกแต่งอยู่เสมอ					

ภาคผนวก 3

แบบประเมินศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยว (นักท่องเที่ยว)

ชื่อสถานที่.....

จังหวัด.....

ตอนที่ 1 ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ระดับศักยภาพ” โดย

5 หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยวมีศักยภาพตามที่กำหนดในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยวมีศักยภาพตามที่กำหนดในระดับ มาก

3 หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยวมีศักยภาพตามที่กำหนดในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยวมีศักยภาพตามที่กำหนดในระดับ น้อย

1 หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยวมีศักยภาพตามที่กำหนดในระดับ น้อยที่สุด

รายการ	5	4	3	2	1
ด้านทรัพยากรสถานที่ท่องเที่ยว					
1. สถานที่ท่องเที่ยวมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย					
2. สถานที่ท่องเที่ยวมีความสมบูรณ์เหมาะสมสำหรับเป็นสถานที่ท่องเที่ยว					
3. สถานที่ท่องเที่ยวมีความดึงดูดใจ					
4. สถานที่ท่องเที่ยวมีเอกลักษณ์เฉพาะ					
5. สถานที่ท่องเที่ยวมีคุณค่า เช่น สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติต้องคงสภาพความเป็นธรรมชาติ สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์โบราณสถานโบราณวัตถุ ยังคงสภาพเดิม หรือใกล้เคียงมากที่สุด สถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมยังคงไว้ซึ่งความดั้งเดิมของประเพณีหรือวัฒนธรรมนั้นๆ					
ด้านเส้นทางและการเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว					
6. สภาพถนนดี ผิวทางจราจรราบเรียบใช้งานได้ตลอดปี					
7. มีเครื่องหมาย ป้ายสัญญาณจราจรบอกเส้นทาง ป้ายบอกระยะทางถึงสถานที่ท่องเที่ยว					
8. สามารถเดินทางเข้า – ออกสถานที่ท่องเที่ยวได้สะดวกจากหลายเส้นทาง					
9. สามารถเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวโดยใช้รถโดยสารประจำทาง					
10. มีรถรับจ้างไม่ประจำทางให้บริการไปยังสถานที่ท่องเที่ยวได้โดยสะดวก					

ด้านตลาด (ความเป็นที่รู้จักของสถานที่ท่องเที่ยว)					
11. ดำเนินการประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวอย่างกว้างขวางทั้งในระดับชุมชนและระดับประเทศ					
12. มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ด้านการท่องเที่ยว					
13. มีสิ่งพิมพ์เพื่อประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวไว้บริการตามศูนย์การท่องเที่ยวหรือโรงแรม รีสอร์ท					
14. มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์					
15. มีการประชาสัมพันธ์ผ่านการจัดงานต่างๆ เช่น งานนิทรรศการของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย					
สิ่งอำนวยความสะดวก					
16. มีบริการห้องสุขา ให้บริการอย่างเพียงพอ					
17. มีร้านอาหารหรือศูนย์โภชนาการที่ถูกต้องลักษณะ					
18. มีที่พักแรมสำหรับนักท่องเที่ยว พร้อมจัดบริเวณและสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเหมาะสม					
19. มีร้านค้าของฝากและของที่ระลึกหรือศูนย์การค้าขนาดเล็กสำหรับบริการนักท่องเที่ยว					
20. มีศูนย์บริการสถานที่ท่องเที่ยวในบริเวณใกล้เคียง					
ด้านสาธารณูปโภค					
21. มีระบบรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวทั้งภายในสถานที่ท่องเที่ยวและบริการใกล้เคียง					
22. มีไฟฟ้าใช้ตลอดเวลา และไฟฟ้าสว่างรอบบริเวณ					
23. มีระบบน้ำประปาหรือระบบน้ำสะอาดที่ใช้ได้ตลอดเวลา					
24. มีบริการโทรศัพท์สาธารณะชนิดหยอดเหรียญ หรือมีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่					
25. ที่ทำการไปรษณีย์ในบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวหรือใกล้เคียงที่ให้บริการครอบคลุมทุกประเภท					

ด้านสิ่งแวดล้อม					
26. มีระบบการจัดเก็บ ทำลายขยะมูลฝอยที่ดี					
27. ควบคุมเกี่ยวกับการขนส่งอันตราย เช่น การห้ามยวดยานขนาดใหญ่เข้าใกล้สถานที่ท่องเที่ยว					
28. กำหนดมาตรการในการควบคุมมลภาวะที่ส่งผลกระทบต่อสถานที่ท่องเที่ยว					
29. มีการดูแลธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณีจากการเปลี่ยนแปลงจากกระแสภายนอก					
30. รอบบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวมีภูมิทัศน์ขนาดใหญ่ ใช้เป็นร่มเงา ทำให้ร่มรื่น และมีการตกแต่งอยู่เสมอ					

ตอนที่ 2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ และเติมข้อความในช่องว่าง

1. เพศ

- ☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง

2. อายุ

- ☐ 1. 18-20 ปี ☐ 2. 21-30 ปี ☐ 3. 31-40 ปี
☐ 4. 41-50 ปี ☐ 5. 51-60 ปี ☐ 6. 60 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

- ☐ 1. มัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า ☐ 2. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.
☐ 3. อนุปริญญา/ปวส. ☐ 4. ปริญญาตรี ☐ 5. สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

- ☐ 1. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ☐ 2. พนักงานองค์กร/บริษัทเอกชน ☐ 3. ประกอบธุรกิจส่วนตัว
☐ 4. คนงาน/ลูกจ้าง ☐ 5. พ่อบ้าน/แม่บ้าน ☐ 6. นักเรียน/นักศึกษา
☐ 7. เกษียณ ☐ 8. เกษตรกร ☐ 9. อื่นๆ โปรดระบุ _____

5. ภูมิลำเนาของท่านอยู่ภาคใด

- ☐ 1. ภาคเหนือ ☐ 2. ภาคกลาง ☐ 3. ภาคตะวันตก
☐ 4. ภาคตะวันออก ☐ 5. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ☐ 6. ภาคใต้

ตอนที่ 3 รูปแบบการเดินทาง

6. ในการเดินทางมาเที่ยวในครั้งนี้ ท่านมาเกี่ยวกับใคร

- ☐ 1. มาคนเดียว ☐ 2. ครอบครัว ☐ 3. เพื่อนเรียน
☐ 4. เพื่อนร่วมงาน ☐ 5. อื่นๆ ระบุ _____

7. ท่านเดินทางมากี่คน

- ☐ 1. 1-5 คน ☐ 2. 6-10 คน
☐ 3. 11-15 คน ☐ 4. มากกว่า 15 คน

8. ท่านซื้อบริการการท่องเที่ยวจากที่ได้

- ☐ 1. ท่านมาเที่ยวเอง ☐ 2. บริษัทนำเที่ยว
☐ 3. หน่วยงานจัด ☐ 4. บริการอื่นๆระบุ _____

9. ท่านเดินทางมาเที่ยวในวันใด

- ☐ 1. วันธรรมดา ☐ 2. วันหยุดสุดสัปดาห์ ☐ 3. วันหยุดนักขัตฤกษ์
☐ 4. วันหยุดเทศกาลต่างๆ ☐ 5. ช่วงปิดภาคเรียน

10. ท่านเดินทางโดยใช้พาหนะใด

- ☐ 1. รถยนต์ส่วนตัว ☐ 2. รถโดยสารประจำทาง ☐ 3. รถจักรยานยนต์
☐ 4. รถไฟ ☐ 5. รถเช่าเหมา ☐ 6. เครื่องบิน
☐ 7. รถบริษัทนำเที่ยว (ซื้อทัวร์มา)

11. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาเที่ยวครั้งนี้ประมาณเท่าใด

- ☐ 1. ต่ำกว่า 2,000 บาท ☐ 2. 2,000 – 3,000 บาท ☐ 3. 3,001 – 4,000 บาท
☐ 4. 4,001 – 5,000 บาท ☐ 5. มากกว่า 5,000 บาท

12. ก่อนตัดสินใจมาท่องเที่ยว ท่านใช้วิธีใดในการหาข้อมูลการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 (พิษณุโลก สุโขทัย ตาก อุตรดิตถ์และเพชรบูรณ์)

- ☐ 1. สอบถามจากเพื่อน / คนรู้จัก ☐ 2. สอบถามจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
☐ 3. ติดต่อสอบถามจากบริษัทนำเที่ยว ☐ 4. ดูจากโฆษณาทางสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์
☐ 5. ดูจากนิตยสาร วารสารต่างๆ ☐ 6. ดูจากงานแสดงนิทรรศการทางการท่องเที่ยว
☐ 7. ดูจากอินเทอร์เน็ต

ภาคผนวก 4

แบบสอบถามกิจกรรมการท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยว

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ และเติมข้อความในช่องว่าง

1. เพศ

- ☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง

2. อายุ

- ☐ 1. 18-20 ปี ☐ 2. 21-30 ปี ☐ 3. 31-40 ปี
☐ 4. 41-50 ปี ☐ 5. 51-60 ปี ☐ 6. 60 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

- ☐ 1. มัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า ☐ 2. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.
☐ 3. อนุปริญญา/ปวส. ☐ 4.ปริญญาตรี ☐ 5. สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

- ☐ 1.รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ☐ 2. พนักงานองค์กร/บริษัทเอกชน ☐ 3. ประกอบธุรกิจส่วนตัว
☐ 4. คนงาน/ลูกจ้าง ☐ 5. พ่อบ้าน/แม่บ้าน ☐ 6. นักเรียน/นักศึกษา
☐ 7. เกษียณ ☐ 8. เกษตรกร ☐ 9. อื่นๆ โปรดระบุ _____

5. ภูมิลำเนาของท่านอยู่ภาคใด

- ☐ 1. ภาคเหนือ ☐ 2. ภาคกลาง ☐ 3. ภาคตะวันตก
☐ 4. ภาคตะวันออก ☐ 5. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ☐ 6. ภาคใต้

ตอนที่ 2 รูปแบบการเดินทาง

6. ในการเดินทางมาเที่ยวในครั้งนี้ ท่านมาเที่ยวกับใคร

- ☐ 1. มาคนเดียว ☐ 2. ครอบครัว ☐ 3. เพื่อนเรียน
☐ 4. เพื่อนร่วมงาน ☐ 5. อื่นๆ ระบุ _____

7. ท่านเดินทางมากี่คน

- ☐ 1. 1-5 คน ☐ 2. 6-10 คน
☐ 3. 11-15 คน ☐ 4. มากกว่า 15 คน

8. ท่านซื้อบริการการท่องเที่ยวจากที่ใด

- ☐ 1. ท่านมาเที่ยวเอง ☐ 2. บริษัทนำเที่ยว
☐ 3. หน่วยงานจัด ☐ 4. บริการอื่นๆระบุ _____

9. ท่านเดินทางมาเที่ยวในวันใด

- ☐ 1. วันธรรมดา ☐ 2. วันหยุดสุดสัปดาห์ ☐ 3. วันหยุดนักขัตฤกษ์
☐ 4. วันหยุดเทศกาลต่างๆ ☐ 5. ช่วงปิดภาคเรียน

10. ท่านเดินทางโดยใช้พาหนะใด

- ☐ 1. รถยนต์ส่วนตัว ☐ 2. รถโดยสารประจำทาง ☐ 3. รถจักรยานยนต์
☐ 4. รถไฟ ☐ 5. รถเช่าเหมา ☐ 6. เครื่องบิน
☐ 7. รถบริษัทนำเที่ยว (ซื้อทัวร์มา)

11. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาเที่ยวครั้งนี้ประมาณเท่าใด

- ☐ 1. ต่ำกว่า 2,000 บาท ☐ 2. 2,000 – 3,000 บาท ☐ 3. 3,001 – 4,000 บาท
☐ 4. 4,001 – 5,000 บาท ☐ 5. มากกว่า 5,000 บาท

12. ก่อนตัดสินใจมาท่องเที่ยว ท่านใช้วิธีใดในการหาข้อมูลการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 (พิษณุโลก สุโขทัย ตาก อุตรดิตถ์ และเพชรบูรณ์)

- ☐ 1. สอบถามจากเพื่อน / คนรู้จัก ☐ 2. สอบถามจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
☐ 3. ติดต่อสอบถามจากบริษัทนำเที่ยว ☐ 4. ดูจากโฆษณาทางสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์
☐ 5. ดูจากนิตยสาร วารสารต่างๆ ☐ 6. ดูจากงานแสดงนิทรรศการทางการท่องเที่ยว
☐ 7. ดูจากอินเทอร์เน็ต

ตอนที่ 3 กิจกรรมการท่องเที่ยว

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ท่านสนใจ

1. กิจกรรมการท่องเที่ยวใดที่ท่านสนใจเมื่อเดินทางมาท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 (พิษณุโลก สุโขทัย เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์ ตาก) (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1 นั่งเรือ/ล่องแพ	☐ 2 นั่งสามล้อชมเมือง
☐ 3 นั่งรถรางชมแหล่งท่องเที่ยว	☐ 4 ตั้งแคมป์/กางเต็นท์
☐ 5 เข้าร่วมเทศกาล เช่น แข่งเรือยาว เทศกาลผลไม้ ลอยกระทง	☐ 6 เดินป่า
☐ 7 เที่ยวพิพิธภัณฑ์	☐ 8 ชมวิว/ธรรมชาติ
☐ 9 ชมโบราณสถาน	☐ 10 ดูกรรมวิธีการทำเหล็กน้ำพี้
☐ 11 ทำบุญ/ไหว้พระ	☐ 12 ชิมผลไม้
☐ 13 ชมทะเลหมอก	☐ 14 ดูดาว
☐ 15 ชมดอกไม้/ต้นไม้อ	☐ 16 ถ่ายรูป
☐ 17 ชิมมอเตอร์ไซด์เที่ยว	☐ 18 ชี่จักรยาน
☐ 19 สัมผัสอากาศหนาว	☐ 20 ขึ้นบอลลูน
☐ 21 เล่นน้ำตก	☐ 22 พักรีสอร์ท/โรงแรมสวยๆ
☐ 23 พักโฮมสเตย์	☐ 24 ชื้อของ
☐ 25 ล่องแก่ง	☐ 26 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2. สถานที่ท่องเที่ยวใดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 (พิษณุโลก สุโขทัย ตาก อุตรดิตถ์และเพชรบูรณ์) ที่ท่านสนใจไปเยี่ยมชม (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ วรมหาวิหาร	☐ 2. พระราชวังจันทน์
☐ 3. วัดราชบูรณะ	☐ 4. วัดนางพญา
☐ 5. วัดจุฬามณี	☐ 6. วัดเจติยยอดทอง
☐ 7. โรงเจไชนี่ฮุกตึ้ง	☐ 8. วัดราชศรีทัญญาราม (วัดเจ้าแม่กวนอิม)
☐ 9. ศาลหลักเมืองพิษณุโลก	☐ 10. พิพิธภัณฑ์บ้านจำทวี
☐ 11. ตลาดไนท์บาซาร์	☐ 12. เขาสมอแครง
☐ 13. อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า	☐ 14. เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาทำพล

☐ 15. น้ำตกแก่งซอง	☐ 16. น้ำตกแก่งโสภา
☐ 17. น้ำตกปอย	☐ 18. น้ำตกสกุณอุทยาน
☐ 19. น้ำตกวังนกแอ่น	☐ 20. สวนขม่นานเฉลิมพระเกียรติ
☐ 21. อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ	☐ 22. อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย
☐ 23. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย	☐ 24. ศาลพระแม่ย่า
☐ 25. พิพิธภัณฑ์ผ้าทองคำ	☐ 26. โฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น
☐ 27. อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย	☐ 28. เครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวง
☐ 29. วัดพระธาตุผาแก้ว	☐ 30. ภูทับเบิก
☐ 31. Route 12	☐ 32. อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง
☐ 33. พระตำหนักเขาค้อ	☐ 34. อุทยานแห่งชาติประวัติศาสตร์ศรีเทพ
☐ 35. อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว	☐ 36. ไร่ก้านจุล
☐ 37. อนุสาวรีย์พ่อขุนผาเมือง	☐ 38. ชมไร่กุหลาบ
☐ 39. น้ำตกทีลอซู	☐ 40. ศาลพระวอ
☐ 41. วัดพระบรมธาตุ	☐ 42. เจดีย์เฉลิมพระเกียรติพระเจ้ารามคำแหง
☐ 43. ตลาดริมเมย	☐ 44. ตลาดมูเซอ
☐ 45. ตรอกบ้านจัน	☐ 46. สะพานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี
☐ 47. วัดมณีไพรสณฑ์	☐ 48. พระธาตุหินกวดอยดินจี่
☐ 49. ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช	☐ 50. ศาลเจ้าพ่อขุนสามชน
☐ 51. อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช	☐ 52. ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
☐ 53. อุทยานแห่งชาติน้ำตกพาเจริญ	☐ 54. อุทยานแห่งชาติแม่เมย
☐ 55. เขื่อนภูมิพล	☐ 56. อุทยานแห่งชาติน้ำตกลานสาง
☐ 57. น้ำตกนางครวญ	☐ 58. อนุสาวรีย์พระยาพิชัยดาบหัก
☐ 59. วัดพระบรมธาตุทุ่งยั้ง	☐ 60. วัดพระฝางสว่างคบุรีมุนีนาถ
☐ 61. วัดพระแท่นศิลาอาสน์	☐ 62. วัดท่าถนน
☐ 63. บ่อเหล็กน้ำพี้	☐ 64. เขื่อนสิริกิติ์
☐ 65. อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว	☐ 66. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ภาคผนวก 5

แบบสำรวจข้อมูลเชิงคุณลักษณะ

สถานที่.....

[illegible]

การเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว (Accessibility)

สภาพถนนหนทางและการเชื่อมโยงของถนน

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school writing paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

ระยะเวลาการเดินทางจากตัวเมืองถึงจุดหมาย

[illegible]

การบริการที่พัก (Accommodation)

ที่פק

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

ร้านอาหารใกล้เคียง

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมสันทนากการต่างๆ

[illegible]

อื่นๆ

[illegible]

ภาคผนวก 6

แบบสัมภาษณ์ (ผู้ประกอบการและประชาชนในแหล่งท่องเที่ยว)

คำถาม

1. ท่านคิดว่าสถานที่ท่องเที่ยวใดในจังหวัดของท่าน ที่ท่านจะแนะนำให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปเที่ยวชม
2. เพราะสาเหตุใด ท่านจึงแนะนำสถานที่ดังกล่าว
3. ท่านเคยเดินทางไปท่องเที่ยวยังสถานที่นั้นหรือไม่
4. ท่านชอบ/ไม่ชอบอะไรในสถานที่นั้น
5. สถานที่ท่องเที่ยวใดในจังหวัดของท่านที่นักท่องเที่ยวควร/ไม่ควรพลาดที่จะเดินทางไปเที่ยวชม
6. กิจกรรมใดที่นักท่องเที่ยวไม่ควรพลาดเมื่อเดินทางมาจังหวัดสถานที่ท่องเที่ยวนี้/จังหวัดนี้
7. ร้านอาหารใดในจังหวัด/อำเภอของท่านที่ท่านจะแนะนำให้นักท่องเที่ยวไปรับประทาน
8. เพราะสาเหตุใดจึงแนะนำร้านอาหารนี้
9. ที่พักใดในจังหวัด/อำเภอของท่านที่ท่านจะแนะนำให้นักท่องเที่ยวไปพัก
10. เพราะสาเหตุใดจึงแนะนำที่พักแห่งนี้

ภาคผนวก 7

ที่ตั้ง-รูปของสถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1

สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดพิษณุโลก

อำเภอ	สถานที่ท่องเที่ยว	รูป	ที่ตั้ง
เมือง	1. วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ วรมหาวิหาร		ตั้งอยู่ที่ถนนพุทธบูชา ริมแม่น้ำน่าน ตรงข้าม กับพระราชวังจันทน์และศาลหลักเมือง
เมือง	2. วัดนางพญา		ตั้งอยู่ถนนเจ้าการบุญ อำเภอเมือง จังหวัด พิษณุโลก บริเวณเดียวกับวัดราชบูรณะ ถัดไป ทางทิศตะวันออก หรือทางทิศตะวันตกของวัด พระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร
เมือง	3. วัดราชบูรณะ		ตั้งอยู่ถนนพุทธบูชา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ริมแม่น้ำน่านฝั่งตะวันออก ทางใต้ของวัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร

เมือง	4. วัดเจติยยอดทอง		ตั้งอยู่นอกกำแพงเมืองพิษณุโลก บนถนนพญาเสือ ซอย 4 อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
เมือง	5. พระราชวังจันทน์		ตั้งอยู่ติดกับค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช กองทัพภาคที่ 3 ถนนวังจันทน์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ตั้งอยู่ตรงข้ามวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร โดยมีแม่น้ำน่านชั้นกลาง
เมือง	6. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจ่าทวี		ตั้งอยู่ที่ 26/138 ถนนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000

เมือง	7. วัดจุฬามณี		ตั้งอยู่ริมแม่น้ำน่านฝั่งตะวันออก ห่างจากตัวเมืองพิษณุโลกไปทางใต้ตามถนนบรมไตรโลกนาถ ประมาณ 5 กิโลเมตร
วังทอง	8. โรงเจไซอิฐกู่ตึง		ตั้งอยู่ที่บ้านสมอแครง ในเขตอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก
วังทอง	9. น้ำตกลำน้ำเข็ก		น้ำตกในลำน้ำเข็กอยู่จากตัวเมืองพิษณุโลกไปตามเส้นทางสายพิษณุโลก-หล่มสัก ประมาณ 14 กิโลเมตร

นครไทย	10. อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า		ตั้งอยู่บนรอยต่อของสามจังหวัด คือ อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย อำเภอ นครไทย จังหวัดพิษณุโลก และอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
เนินมะปราง	11. เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาทำพล		ห่างจากตัวเมืองพิษณุโลก 85 กิโลเมตร เป็นพื้นที่ส่วนหนึ่งของป่าสงวนแห่งชาติป่าลุ่มน้ำวังทองฝั่งซ้าย ครอบคลุมพื้นที่ ตำบลบ้านม่วง ตำบลเนินมะปราง อำเภอเนินมะปราง
ชาติตระการ	12. อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ		พื้นที่ครอบคลุมอยู่ในท้องที่อำเภอชาติตระการและอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย

อำเภอ	สถานที่ท่องเที่ยว	รูป	ที่ตั้ง
เมือง	1. อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย		อยู่ตรงข้ามพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติรามคำแหง ห่างจากตัวจังหวัดสุโขทัยไปทางทิศตะวันตกประมาณ 12 กิโลเมตร ถนนจรดวิถีถ่อง ทางหลวงหมายเลข 12 สายสุโขทัย-ตาก
ศรีสัชนาลัย	2. พิพิธภัณฑผ้าทองคำ		ตั้งอยู่ที่เลขที่ 477/2 บ้านหาดเสี้ยว ตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย บริเวณเดียวกับร้านสารศุนย์จำหน่ายผ้าทอพื้นเมืองสุโขทัย
ศรีสัชนาลัย	3. โฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น		บ้านนาต้นจั่น ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ศรีสัชนาลัย	4. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย		ห่างจากตัวอำเภอศรีสัชนาลัยลงมาทางอำเภอ สวรรคโลก 11 กิโลเมตร หรือห่างจาก กรุงเทพฯ ประมาณ 550 กิโลเมตร ครอบคลุม พื้นที่ในเขตของตำบลศรีสัชนาลัย ตำบลสาร จิตร ตำบลหนองอ้อ ตำบลท่าชัย
ศรีสัชนาลัย	5. อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย		บ้านป่าคา หมู่ที่ ๖ ตำบลบ้านแก่ง อำเภอ ศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดตาก

อำเภอ	สถานที่ท่องเที่ยว	รูป	ที่ตั้ง
เมือง	1. ตรอกบ้านจีน		ตั้งอยู่ที่ถนนตากสิน ใกล้วัดสี่ตลาราม ตำบลระแหง อำเภอเมือง จังหวัดตาก
เมือง	2. ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช		ตั้งอยู่ที่สี่แยกถนนจรดวิถีถ่องตัดกับ ถนนมหาดไทยบำรุง ใกล้ศาลากลาง จังหวัดตาก
บ้านตาก	3. วัดพระบรมธาตุ		หมู่ 1 ตำบลเกาะตะเภา อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก

สามเงา	4. เขื่อนภูมิพล		ตำบลเขาแก้ว อำเภอสามเงา จังหวัดตาก
แม่สอด	5. ตลาดคดยมูเซอ		ตลาดมูเซอใหม่ตั้งอยู่บ้านแม่วใหม่ ตำบลแม่ท้อ อำเภอเมือง ตลาดมูเซอเก่าตั้งอยู่ที่บ้านขุนห้วยส้มป่อย ตำบลด่านแม่ละเมา อำเภอแม่สอด
แม่สอด	6. วัดมณีไพรสณฑ์		ถนนอินทรีรี เขตเทศบาลนครแม่สอด พื้นที่ตั้งหน้าวัดติดถนนใหญ่ด้านหลัง ตลาดห้วยแม่สอด

แม่สอด	7. พระธาตุหินกิวที่ดอยดินจี่		ตั้งอยู่ที่บ้านวังตะเคียน หมู่ที่ 5 ต.ท่าสายลวด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
แม่สอด	8. ตลาดริมเมย		ตั้งอยู่ ตำบลท่าสายลวด สุดทางหลวงหมายเลข 105 (สายตาก-แม่สอด)
แม่สอด	9. อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช		ตั้งอยู่ในท้องที่ 2 อำเภอ คือ อำเภอเมืองตากและอำเภอแม่สอด จากจังหวัดตากใช้เส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 105 (ตาก-แม่สอด) ถึงกิโลเมตรที่ 26 มีทางแยกขวามือเข้าไปประมาณ 2 กิโลเมตร

อัมผาง	10. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอัมผาง		ครอบคลุมตำบลโมโกร ตำบลหนองหลวง ตำบลอัมผาง ตำบลแม่จัน ตำบลแม่กลอง และตำบลแม่ละมุ้ง อำเภอัมผาง จังหวัดตาก
พบพระ	11. ไร่กุหลาบปฐุมเพชร		เลขที่ 15/1 หมู่ที่ 6 ตำบลช่องแคบ อำเภพบพระ จังหวัดตาก

สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบูรณ์

อำเภอ	สถานที่ท่องเที่ยว	รูป	ที่ตั้ง
เขาค้อ	1. อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง		ครอบคลุมท้องที่อำเภอวังทอง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก และอำเภอหล่มสัก อำเภอเมือง อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ทำการอุทยานฯ ในส่วนตั้งอยู่ที่ตำบลหนองแม่นา อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นสาขาย่อยรองจากที่ทำการสำนักงานใหญ่ กิโลเมตรที่ 80
เขาค้อ	2. พระตำหนักเขาค้อ		อยู่บนเขาย่า ตำบลสะเดาะพง อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์

เขาค้อ	3. Route 12		ริมเส้นทางสาย 12 (พิษณุโลก-หล่มสัก) ตรงบริเวณหลักกิโลเมตรที่ 325
เขาค้อ	4. วัดพระธาตุผาแก้ว		บริเวณเนินเขาในหมู่ 7 บ้านทางแดง ตำบลแคมป์สน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์
หล่มเก่า	5. ภูทับเบิก		ตั้งอยู่ที่บ้านทับเบิก ตำบลวังบาล ห่างจากอำเภอหล่มเก่า 40 กิโลเมตร หรือห่างจากตัวจังหวัดเพชรบูรณ์ประมาณ 90 กิโลเมตร

ศรีเทพ	6. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ		ตั้งอยู่ในเขตตำบลศรีเทพ อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศเหนือประมาณ 240 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากตัวเมืองเพชรบูรณ์ประมาณ 130 กิโลเมตร
น้ำหนาว	7. อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว		ตั้งอยู่ตรงหลักกิโลเมตรที่ 50 ทางหลวงหมายเลข 12 เส้นหล่มสัก-ชุมแพ

สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดอุตรดิตถ์

อำเภอ	สถานที่ท่องเที่ยว	รูป	ที่ตั้ง
เมือง	1. วัดพระฝางคบุรีมุนีนาถ		ตั้งอยู่ที่บ้านฝาง หมู่ที่ 3 ตำบลผาจุก อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์
เมือง	2. วัดท่าถนน		ตลาดบางโพ อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ อยู่ตรงข้ามสถานีรถไฟอุตรดิตถ์

ลับแล	3. วัดพระบรมธาตุทุ่งยั้ง		ตั้งอยู่ที่กลางเทศบาลตำบลทุ่งยั้ง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์
ท่าปลา	4. เขื่อนสิริกิติ์		เขาผาซ่อม ตำบลผาเลือด อำเภوتاปลา จังหวัดอุตรดิตถ์
น้ำปาด	5. อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว		ครอบคลุมอยู่ในท้องที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำปาด ท้องที่ตำบลม่วงเจ็ดต้น ตำบลนาขุม ตำบลบ้านโคก อำเภอบ้านโคก อำเภอห้วยมุ่น อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ ตำบลบ่อภาค อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก

ข้อมูลเชิงคุณลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยว

อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

1. วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร

ที่ตั้ง

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหารตั้งอยู่ที่ถนนพุทธบูชา ริมแม่น้ำน่าน ตรงข้ามกับพระราชวังจันทน์และศาลหลักเมือง

การเดินทาง

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหารตั้งอยู่ที่ถนนพุทธบูชา ริมแม่น้ำน่าน ตรงข้ามกับพระราชวังจันทน์และศาลหลักเมือง ใช้เส้นทางถนนสิงหวัฒน์ข้ามสะพานนเรศวรจะเห็นวัดตั้งอยู่ทางซ้ายมือ ซึ่งจะเห็นป้ายบอกทางทั่วทั้งจังหวัด

ประวัติ

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร หรือที่เรียกว่า “วัดใหญ่” เป็นพระอารามหลวงที่สำคัญของจังหวัดพิษณุโลก เป็นวัดชั้นเอก “วรมหาวิหาร” สร้างขึ้นในสมัยพระมหาธรรมราชาลิไท แห่งกรุงสุโขทัย หรือพระเจ้าศรีธรรมไตรปิฎก มาสร้างเมืองสองแควในปีพ.ศ. 1900 พร้อมกับสร้างวัดพระศรีรัตนมหาธาตุในปีเดียวกัน ภายในวัดประดิษฐานพระพุทธรูปชินราช พระพุทธรูปปางมารวิชัยขนาดใหญ่หล่อด้วยทองสัมฤทธิ์ ขนาดหน้าตักกว้าง 5 ศอก 1 คืบ 5 นิ้ว 7 ศอก พระพุทธรูปลักษณะงดงามที่สุดในประเทศ ในทุกๆ ปีจะมีงานนมัสการพระพุทธรูปชินราช ในวันขึ้น 6 ค่ำ ถึงวันขึ้น 12 เดือน 3 เรียกว่า “งานวัดใหญ่”

ทางเข้าพระวิหารด้านหน้ามีบันไดประตูประดับมุก 1 คู่ สร้างขึ้นเมื่อปีพ.ศ. 2299 เป็นฝีมือช่างหลวงสมัยอยุธยาตอนปลายในรัชสมัยสมเด็จพระบรมโกศ บริเวณหลังพระวิหารพระพุทธรูปชินราชมีพระอัฐารส ซึ่งเป็นพระพุทธรูปยืนปางห้ามญาติ สูง 18 ศอก เดิมประดิษฐานอยู่ในวิหารใหญ่ แต่วิหารได้พังไปจนหมดเหลือเพียงเทือกด้วยศิลาแลงขนาดใหญ่ 3-4 ต้น เรียกว่า “เนินวิหารเก่าห้อง” ด้านหลังพระอัฐารสเป็นพระปรารักษ์ประธานสร้างแบบสมัยอยุธยาตอนต้นฐานย่อเหลี่ยมไม้ยี่สิบสันนิษฐานว่าเดิมเป็นเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ (ดอกบัวตูม) ซึ่งถือว่าเป็นสถาปัตยกรรมแบบสุโขทัยแท้ต่อมาได้ถูกดัดแปลงให้เป็นพระปรารักษ์ในสมัยอยุธยา

เปิดทุกวัน เวลา 6.30-18.00 น. ส่วนพิพิธภัณฑ์ในวัดเปิดเวลา 8.30-16.30 น.

ที่มา: หนังสือ “พิษณุโลก”, 2552 และหนังสือ “คู่มือท่องเที่ยวพิษณุโลก”, 2552

สิ่งที่น่าสนใจ

พระพุทธชินราช

เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยขนาดใหญ่ หล่อด้วยทองสัมฤทธิ์ ขนาดหน้าตักกว้าง 5 ศอก 1 คืบ 5 นิ้ว และสูง 7 ศอก ได้รับการกล่าวขานว่าเป็นพระพุทธรูปที่มีพุทธลักษณะงดงามที่สุดในประเทศ เส้นรอบนอกพระวรกายอ่อนช้อย พระขนงโก่ง พระเกตุมาลาเป็นเปลวเพลิง พระหัตถ์มีปลายนิ้วทั้งสี่เสมอกัน ซึ่งเป็นลักษณะพิเศษเรียกว่า **ทิพยคุลี** ชุ่มเรือนแก้วทำด้วยไม้แกะสลักสร้างในสมัยอยุธยา แกะสลักเป็นรูปมกร (ลำตัวคล้ายมังกร มีวงคล้ายข้าง) อยู่ตรงปลายชุ่ม และตัวหระ (คล้ายจระเข้) อยู่ตรงกลาง และมีเทพอสุราคอยปกป้ององค์พระอยู่ 2 องค์ พระมหาธรรมราชาที่ 1 (พญาลิไท) แห่งกรุงสุโขทัย โปรดให้สร้างขึ้นพร้อมกับพระพุทธชินสีห์และพระศรีศาสดา ซึ่งปัจจุบันประดิษฐานอยู่ที่วัดสุทัศนเทพวรารามและวัดบวรนิเวศวิหารตามลำดับ

ในพระราชพงศาวดารเหนือมีเรื่องเกี่ยวกับการสร้างพระพุทธชินราช รวมทั้งพระพุทธชินสีห์และพระศรีศาสดา คือ พระเจ้าศรีธรรมไตรปิฎกได้โปรดให้ช่างปั้นหุ่นและเทพทองหล่อพระพุทธรูปสำคัญ 3 องค์ สำหรับพระพุทธชินสีห์และพระศรีศาสดานั้น ได้เทพทองหล่อสำเร็จบริบูรณ์ดีทั้ง 2 องค์ แต่พระพุทธชินราชนั้นเทพทองหล่อไม่ติดบริบูรณ์ จึงมีการปั้นหุ่นขึ้นใหม่และเทพทองหล่อถึง 3 ครั้ง ก็ยังไม่สำเร็จ พระอินทร์ได้ทรงทราบความเดือดร้อนของพระเจ้าศรีธรรมไตรปิฎกจึงได้จำแลงกายเป็นตาปะขาวหรือชีปะขาวมาช่วยปั้นหุ่นและเทพทองพระพุทธชินราชจนสำเร็จบริบูรณ์ดี ส่วนตาปะขาวนั้นเมื่อปั้นหุ่นและเทพทองหล่อพระพุทธชินราชแล้วก็ได้ออกเดินทางออกจากวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ วรมหาวิหาร ขึ้นไปทางทิศเหนือทางวัดเตาไหแล้วสำแดงฤทธิ์เดชเหาะขึ้นฟ้า ซึ่งแหวกออกเป็นช่องหายลับไป สถานที่ที่ตาปะขาวหายไปได้สร้างศาลาไว้เป็นอนุสรณ์ชื่อว่า ศาลาซ่อนฟ้า และยังปรากฏมีมาจนถึงปัจจุบันนี้

บานประตูประดับมุก

ที่ทางเข้าพระวิหารด้านหน้า สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2299 เป็นฝีมือช่างหลวงสมัยอยุธยาตอนปลาย ในรัชสมัยของสมเด็จพระบรมโกศ ตรงกลางประตูมีสันนอกเลาประดับลวดลายพุ่มข้าวบิณฑ์สองข้างเป็นลายกนกก้านแย่ง ช่วงกลางอกเลามีรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน เรียกว่า **“นมอกเลา”** เป็นรูปบุษบก มีรูปพระอุณาโลมซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของพระพุทธองค์ประดิษฐานบนบัลลังก์อยู่ในบุษบกสองข้างเป็นรูปขมสายซึ่งเป็นเครื่องสูงชนิดหนึ่ง เป็นรูปฉัตรสามชั้น ใต้ฐานบุษบกมีหนุมานแบกฐานไว้ ส่วนเชิงล่างของอกเลาทำเป็นรูปกุ่มกัณฑ์ยืนถือกระบองทำสำแดงฤทธิ์ ส่วนลวดลายบานประตูเป็นลายกนกที่มีภาพสัตว์หิมพานต์ เช่น ราชสีห์ คชสีห์ เหมราช ครุฑ กินรีรำ และภาพสัตว์อื่นๆ และยังมีลาย **“อีแปะ”** ด้านละ 9 วงมัดนกหูช้างประกอบช่องไฟระหว่างวงกลม หรือวงกลมเป็นลายกรวยเชิง มีลายประจำямก้ามปูประดับขอบรอบบานประตู เดิมบานประตูวิหารพระ

พุทธชินราชทำด้วยไม้สักแกะสลัก เมื่อทำบานประตูประดับมุกเสร็จแล้ว บานประตูเก๋ำได้นำไปประดับประตูประตูพระแท่นศิลาอาสน์ จังหวัดอุดรธานี

พระเหลือ

พระยาสิทธิราชให้ช่างนำเศษทองสัมฤทธิ์ที่เหลือจากการสร้างพระพุทธรูปปางมารวิชัยขนาดเล็ก เรียกว่า “พระเหลือ” และพระศรีศาสดา มารวมกันหล่อพระพุทธรูปปางมารวิชัยขนาดเล็ก เรียกว่า “พระเหลือ” และพระสาวกยืนอีก 2 องค์ ส่วนอิฐที่ก่อเตาสำหรับหลอมทองได้นำมารวมกันบนฐานชุกชี พร้อมกับปลูกต้นมหาโพธิ์ 3 ต้นบนชุกชี เรียกว่า โพธิ์สามเส้า ระหว่างต้นโพธิ์ได้สร้างวิหารน้อยขึ้นหนึ่งหลัง อัญเชิญพระเหลือกับพระสาวกไปประดิษฐาน เรียกว่า “วิหารพระเหลือ”

พระอัฐารส

เป็นพระพุทธรูปยืนปางห้ามญาติด้านหลังพระวิหาร สูง 18 ศอก สร้างในสมัยเดียวกับพระพุทธรูปชินราช ราว พ.ศ. 1811 เดิมประดิษฐานอยู่ในวิหารใหญ่แต่วิหารได้พังไปจนหมด เหลือเพียงเสาที่ก่อด้วยศิลาแลงขนาดใหญ่ 3-4 ต้น เรียกว่า “เนินวิหารเก่าห้อง”

พระปรางค์ประธาน

ศิลปสมัยอยุธยาตอนต้น ฐานย่อเหลี่ยมไม้ยี่สิบ เดิมเป็นเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์แบบสุโขทัย แต่ต่อมาถูกแปลงให้เป็นพระปรางค์ในสมัยอยุธยา

วิหารพระเจ้าเข้านิพพาน

พระเจ้าเข้านิพพาน เป็นโบราณวัตถุสมัยอยุธยา นับว่าเป็นชิ้นสำคัญของวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร ถือว่าเป็นการจำลองสังเขปสถานของพระพุทธเจ้า คาดว่ามีเพียงแห่งเดียวในประเทศไทย ซึ่งมีลักษณะเป็นหีบบรรจุพระบรมศพ ทำด้วยศิลาดั่งอยู่บนจิตราการ ประดับด้วยลวดลายลงรักปิดร่องกระจกสวยงาม ที่ปลายหีบมีพระบาททั้งสองยื่นออกมา และบริเวณด้านหน้า หรือด้านท้าย หีบพระบรมศพ มีพระมหากัสสปะเถระ นั่งนมัสการพระบรมศพ

กิจกรรม

นักท่องเที่ยวสามารถมาสักการะขอพรพระพุทธรูปชินราช รวมถึงพระพุทธรูปสำคัญองค์อื่นๆ ภายในวัด ได้ตั้งแต่เวลา 6.00 น. แต่ถ้าต้องการได้บรรยากาศความเงียบสงบควรมาในเวลา 17.00 น. เป็นต้นไป ในเวลานี้จะมีการทำวัดเย็นด้วย นอกจากนี้ยังสามารถนั่งรถรางเที่ยวชมอำเภอเมืองพิษณุโลก ราคาท่านละ 20 บาท โดยทำรถรางนั้นตั้งอยู่ภายในวัด และยังสามารถเลือกซื้อของที่ระลึก และของฝากภายในบริเวณวัด

2. วัดนางพญา

ที่ตั้ง

ตั้งอยู่ถนนจำการบุญ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก บริเวณเดียวกับวัดราชบูรณะ ถัดไปทางทิศตะวันออก หรือทางทิศตะวันตกของวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร

การเดินทาง

วัดนางพญาอยู่ใกล้กับวัดราชบูรณะ ในอดีตเป็นวัดพี่วัดน้องมีอาณาเขตติดกัน และเนื่องจากวัดนางพญาไม่มีอุโบสถ จึงดูเหมือนกับว่าวัดนางพญากับวัดราชบูรณะเป็นวัดเดียวกัน โดยมีพระอุโบสถของวัดราชบูรณะอยู่ตรงกลาง ต่อมาเมื่อมีการตัดถนนพิษณุโลก-หล่มสัก ทำให้วัดราชบูรณะกับวัดนางพญาแยกออกจากกันชัดเจน ทำให้สามารถเดินทางเข้าวัดราชบูรณะได้ 2 ทาง คือถนนมิตรภาพ กับถนนเลียบริมแม่น้ำน่าน

ประวัติ

พื้นที่ตั้งวัดเป็นที่ราบลุ่มอยู่ถนนมิตรภาพ มีอุโบสถกว้าง 10.50 เมตร ยาว 20 เมตร สำหรับปูชนียวัตถุมีพระประธานในอุโบสถเรียกพระสมเด็จนางพญาเรือนแก้ว นอกจากนี้มีพระเครื่องพิมพ์นางพญาเป็นต้นตระกูลในสมัยนั้น 3 ขนาด และมีเจดีย์เก่า 2 องค์ มีมาคู่กับวิหารวัดนางพญา สร้างขึ้นเป็นวัดนับตั้งแต่ประมาณพ.ศ.2120 เป็นที่เชื่อกันว่าสมเด็จพระมหาธรรมราชาธิราช ทรงสร้างขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระนางวิสุทธิกษัตริย์ พระราชชนนีสมเด็จพระนเรศวรมหาราช วัดนี้เป็นวัดต้นตระกูลของพระเครื่องสมเด็จนางพญา

แต่เดิมนั้นยังไม่มีอุโบสถ แต่มีวิหารสมเด็จนางพญาเรือนแก้ว ต่อมาวิหารชำรุดทรุดโทรมทางวัดจึงได้ทำการบูรณะของเก่าทำให้เป็นอุโบสถ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบันพระราชทานพระฤกษ์การสร้างอุโบสถ ณ วันพุธที่ 19 มกราคม พ.ศ.2521 ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาวันที่ 24 มกราคม พ.ศ.2506

พระวิหาร เป็นอาคารทรงโรงก่ออิฐถือปูนมี ๖ ห้อง สถาปัตยกรรมสมัยสุโขทัย พระประธานเป็นพระพุทธรูปปูนปั้น ศิลปะสุโขทัย ฝาผนังด้านหลังเขียนภาพไตรภูมิ ฝาผนังด้านหน้าเขียนภาพพุทธประวัติ ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2515 ได้มีการดัดแปลงพระวิหารให้เป็นพระอุโบสถ โดยการก่อสร้างขึ้นใหม่หมดทั้งหลัง

ที่มา: ดัดแปลงจากหนังสือ “พิษณุโลก”, 2552 และ หนังสือ “ตำนานพระเครื่องชุด เบญจภาคี”, 2554

สิ่งที่น่าสนใจ

พระนางพญา

พระพิมพ์นางพญานี้ สันนิษฐานว่า สมเด็จพระมหาธรรมราชา ผู้ครองเมืองพิษณุโลกในขณะนั้น ได้ทรงสร้างขึ้นเพื่อพระราชทานแก่พระวิสุทธิกษัตริย์องค์พระมเหสี เนื่องในโอกาสที่พระองค์สร้างวัดนางพญา และวัดราชบูรณะ และได้นำพระนางพญาบรรจุไว้บนหอรบขังของเจดีย์ซึ่งอยู่ทางด้านทิศตะวันตกของวัด ต่อมาเมื่อเจดีย์หักพังลงมา พระนางพญาจึงตกลงมาปะปนกับซากเจดีย์และกระจายทั่วไปในบริเวณวัด ได้มีการพบกรุพระนางพญาครั้งแรกเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2444 และได้นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และให้บรรดาข้าราชการบริพาร ครั้นหลังเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2485 ในสมัยสงครามมหาเอเชียบูรพา เมื่อมีการขุดหลุมหลบภัยจึงไปพบพระนางพญาเป็นจำนวนมาก กระจายอยู่ทั่วไปในบริเวณวัด

พระพิมพ์นางพญา เป็นพระพิมพ์ปางมารวิชัย องค์พระอยู่ในกรอบสามเหลี่ยมหน้าจั่ว มีเหลี่ยมรอยตัดด้วยเส้นตอกตัดเรียบร้อย สวยงามปราณีต เป็นพระพิมพ์เนื้อดินเผาเนื้อแกร่ง และเนื้อหยาบ เนื้อมีส่วนผสมของดินว่านต่างๆ แร่ธาตุ กรวดและทราย เนื้อที่มีสีเขียวและสีดำจะมีความแกร่งมากกว่าสีอื่น เนื่องจากถูกเผาด้วยอุณหภูมิสูง สีโดยทั่วไปจะเป็นสีแดงคล้ำน้ำตาลแก่ เขียวตะไคร้แกมดำสีเม็ดฟักแห้ง สีกระเบื้อง หรือสีหม้อใหม่ สีสวาทหรือสีเทา และสีแดงคล้ำมีควาบกรุ ที่เรียกว่าเนื้อมันปู และสีขาวอมชมพู

รูปแบบของพิมพ์มีอยู่ 6 พิมพ์ด้วยกันคือ พิมพ์ใหญ่เข้าตรง พิมพ์ใหญ่เข้าโค้ง พิมพ์ใหญ่อกนูน พิมพ์เล็กอกนูน พิมพ์สังฆาฏิ และพิมพ์เทวดา เชื่อกันว่าพระพิมพ์นางพญามีอานุภาพศักดิ์สิทธิ์ด้านเมตตามหานิยมให้ลาภยศ แคล้วคลาดจากอันตราย และภัยพิบัติทั้งปวง อยู่ยงคงกระพันไม่ว่าอาวุธใดๆ ไม่อาจทำอันตรายได้

กิจกรรม

นักท่องเที่ยวสามารถสักการะขอพรพระนางพญาและพระพุทธรูปสำคัญองค์อื่นๆ ภายในวัด รวมทั้งสามารถนั่งรถรางเที่ยวชมอำเภอเมืองพิษณุโลก โดยซื้อบัตรได้ในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร ราคาท่านละ 20 บาท และสามารถเลือกซื้อของที่ระลึก และของฝากภายในบริเวณวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร

3. วัดราชบูรณะ

ที่ตั้ง

ตั้งอยู่ถนนพุทธบูชา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ริมแม่น้ำน่านฝั่งตะวันออก ทางใต้ของวัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร

การเดินทาง

การเดินทางมายังวัดราชบูรณะจะเข้าทางประตูวัดติดถนนมิตรภาพ ซึ่งอยู่ตรงข้ามกับวัดนางพญา ที่ในอดีตเป็นวัดที่วัดน้องมีอาณาเขตติดกัน และเนื่องจากวัดนางพญาไม่มีอุโบสถ จึงดูเหมือนกับว่าวัดนางพญากับวัดราชบูรณะเป็นวัดเดียวกัน โดยมีพระอุโบสถของวัดราชบูรณะอยู่ตรงกลาง ต่อมาเมื่อมีการตัดถนนพิษณุโลก-หล่มสัก ทำให้วัดราชบูรณะกับวัดนางพญาแยกออกจากกันชัดเจน ทำให้สามารถเดินทางเข้าวัดราชบูรณะได้ 2 ทาง คือถนนมิตรภาพ กับถนนเลียบริมแม่น้ำน่าน

ประวัติ

พระอุโบสถมีลักษณะพิเศษคือ ที่ชายคาตกแต่งด้วยนาค 3 เศียร มีลักษณะอ่อนช้อยงดงาม พิจารณาดูตามชื่อแล้ววัดราชบูรณะน่าจะเป็นวัดที่พระมหากษัตริย์ทรงสร้าง เชื่อว่าเป็นสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ เนื่องจากทรงประทับอยู่ที่เมืองพิษณุโลกถึง 25 ปี และทรงมีบทบาททางบำรุงพระศาสนาที่พิษณุโลกมากที่สุด

อีกข้อสันนิษฐานหนึ่งของการสร้างวัดราชบูรณะแห่งนี้ก็คือ เป็นวัดที่สร้างในสมัยสุโขทัยตอนปลาย ในรัชสมัยพระมหาธรรมราชาที่ 1 พระยาสิทธิไชย คงจะทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างหรือบูรณะครั้งใหญ่ จึงได้ชื่อว่าวัดราชบูรณะ เพราะพระมหาธรรมราชาที่ 1 ได้เสด็จครองราชย์ที่เมืองพิษณุโลก 7 ปี ในระหว่างปีพ.ศ.1905 ถึงพ.ศ.1912 พระองค์ได้ทรงทำนุบำรุงซ่อมแซมโบราณสถาน และโบราณวัตถุทางพระพุทธศาสนาเป็นอันมาก ทำให้พระพุทธศาสนารุ่งเรืองที่สุดในสมัยสุโขทัยตอนปลาย

ที่มา: หนังสือ “เที่ยววัดชมวังเมืองพิษณุโลก”, 2547 หนังสือ “พิษณุโลก”, 2552 และหนังสือ “คู่มือท่องเที่ยวพิษณุโลก”, 2552

สิ่งที่น่าสนใจ

โบสถ์

ลักษณะการวางรูปแบบโบสถ์แบ่งเป็นหกห้อง ประตูหน้าหลังด้านละสองประตู หลังคามุขหน้าหลังปีกนกคลุมสองชั้น เรียกว่า แบบทรงโรง ลักษณะเป็นแบบเก่าถึงสมัยอยุธยาและถูกซ่อมแซมมา

หลายยุคหลายสมัย ภายในมีเสาหินร่วมในเรียงอยู่สองแถวเพื่อรับตัวชื่อน้ำจั่ว เป็นแบบเก่าคือแบบจั่วภควัม เช่นเดียวกับจั่ววิหารพระพุทธชินราช แต่เป็นแปดเหลี่ยมเพื่อรับรอยระกาที่หน้าบัน ฉะนั้นตัวลายจึงไม่ทำวงแบบนาคสะดุ้ง หางหงส์และนาคปักทำเป็นนาคเป็น ลักษณะความแหลมของแนวหลังคาและความลาดชันเป็นแบบเก่าที่ใช้กับรอยระกาตามแบบบ้านสมสมัยสุโขทัย บานประตูสลักลายเป็นดอกสี่กลีบแบบดอกลำดวน ประดับกระจกสีน้ำเงินและเหลือง ลานประทักษิณรอบโบสถ์มีใบเสมาหินทรายตั้งอยู่บนฐานบัวกลุ่มกลีบซ้อน เรียงกัน 8 ชั้น มีทั้งใบเสมาเดี่ยวและใบเสมาคู่แต่เหลือเพียง 7 ที่ ใบเสมาถูกย้ายที่ไป 1 ที่ในการสร้างถนน ใบเสมาคู่เป็นจุดที่พบพระนางพญาบรรจุไห 3 ใบ ในปี พ.ศ. 2548

วิหาร

เป็นวิหารทรงโรงเช่นเดียวกับโบสถ์แบ่งเป็น 9 ห้องประตู ทางด้านหน้า 3 ประตู มุขทางด้านหน้าเป็นมุขแบบพะโลยตั้งเสารับ 4 ต้น ช่อฟ้า ใบระกา หางหงส์ โดยเฉพาะหางหงส์เป็นหัวนาคปูนปั้น นาคปักมุมก็เป็นนาคปูนปั้นเช่นกัน หน้าบันเป็นแบบภควัมภายในกรอบลูกฟักสลักลายเปลวแบบช่อหางโต

พระประธานในโบสถ์

เป็นพระพุทธรูปปูนปั้นลงรักปิดทองปางมารวิชัย หน้าตักกว้าง 4 เมตร สูง 5.50 เมตร ศิลปะสมัยสุโขทัยที่ชาวบ้านเรียกกันว่าหลวงพ่อดำ พระพุทธรูปลักษณะคล้ายพระพุทธชินราชมาก ประดิษฐานอยู่บนฐานชุกชี 2 ชั้น สูง 1.50 เมตร ชั้นล่างสูง 1 เมตร เป็นรูปแท่งสี่เหลี่ยม ชั้นบนสูง 0.5 เมตร เป็นฐานบัวคว่ำบัวหงาย

จิตรกรรมฝาผนัง

ภาพจิตรกรรมฝาผนังด้านในโบสถ์เป็นเรื่อง รามเกียรติ์ฝีมือสกุลช่างรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๔ ภาพเขียนที่สำคัญคือ ภาพตอนทศกัณฐ์สั่งเมือง ตอนล่างของภาพรามเกียรติ์เขียนเป็นภาพชนชาติต่างๆ ภาพสัตว์หิมพานต์ ภาพการละเล่นพื้นบ้าน ดังปรากฏในหนังสือจดหมายเหตุระยะทางพิษณุโลก ของสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ (2506: 26) เมื่อคราวเสด็จมาวัดราชบูรณะครั้งเสด็จเมืองพิษณุโลก เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2444

เรือพระที่นั่งรับเสด็จสมัย ร.5

เรือลำนี้เป็นเรือพระที่นั่งรับเสด็จ สมัยรัชกาลที่ 5 ยาว 12 เมตร กว้าง 1.7 เมตร สมัยเสด็จขึ้นมานมัสการพระพุทธชินราช เมืองพิษณุโลก เสด็จไปที่ต่างๆ เพื่อนมัสการศาสนสถาน และเยี่ยมเยียนพสกนิกร พระองค์ได้ใช้เรือลำนี้เป็นเรือพระที่นั่งแทนเรือพระที่นั่งที่มมาจากเมืองหลวง (บางกอก) ในสมัยที่เสด็จมาในคราวนั้น

เมื่อปี พ.ศ. 2527 ทหารค่ายสุพรรณเสนา ได้มาพัฒนาวัดราชบูรณะ ใช้ทหาร 300 นาย พัฒนา 3 วัน 3 คืน ได้ขุดเอาเรือพระที่นั่งรับเสด็จลำนี้ขึ้นมา ทำการบูรณะซ่อมแซม และได้จัดตั้งไว้กลางลานวัดหน้ากุฏิไม้ในปัจจุบัน (เดิมเรือพระที่นั่งรับเสด็จลำนี้ จมดินเหลือแต่ท้ายเรือเท่านั้นที่พื้นดิน)

ต่อมาเมื่อปี พ.ศ.2533 ฉลอง 400 ปี ของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ทางศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลกได้มาอัญเชิญเรือพระที่นั่งรับเสด็จสมัยรัชกาลที่ 5 ลำนี้ไปทำการบูรณะซ่อมแซมอีกครั้ง และได้นำลงแม่น้ำน่านเป็นครั้งแรก ซึ่งไม่เคยนำลงน้ำมาเป็นเวลานานร้อยปี เพื่อฉลองครบรอบ 400 ปี ของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชในนามเรือ “พระยาจินจัตตุ” หลังจากนั้นได้อัญเชิญขึ้นมาไว้ที่วัดราชบูรณะดังเดิมจนถึงปัจจุบัน

โรงเก็บเรือพระที่นั่งรับเสด็จ ร.5

ศาลาที่เก็บเรือพระที่นั่งรับเสด็จ อยู่ระหว่างพระอุโบสถกับพระวิหารหลวง สร้างเป็นศาลาหลังคาคลุมไว้ ด้านข้างเปิดโล่งทุกด้านมองเห็นเรือลำหนึ่งที่เก็บรักษาเป็นอย่างดี มีประชาชนเดินทางมากราบไหว้บูชาและลอดใต้เรือด้วยความเชื่อว่าจะมีโชคลาภ

เจดีย์หลวง

ตั้งอยู่หลังพระวิหารหลวง ทางด้านทิศตะวันตกของวัด ติดถนนริมฝั่งแม่น้ำน่าน เป็นเจดีย์ทรงกลมตั้งอยู่บนฐานแปดเหลี่ยมทำเป็นชั้นๆ ขึ้นไปจนถึงบนสุด เป็นฐานเจดีย์ทรงกลมใหญ่ศิลปะสมัยอยุธยา เป็นเจดีย์ที่สูงใหญ่แกนในของฐานเป็นดินภายนอกก่ออิฐ หน้ากระดาน 8 เหลี่ยม ยาวด้านละ 9 เมตร สูง 24 เมตร ซ้อนขึ้นไป 12 ชั้น มุมฐานชั้นบนสุดมีจุลเจดีย์ประดับที่มุม ระหว่างจุลเจดีย์ทำเป็นพนักระเบียงติดต่อกันโดยรอบ ตรงกลางเป็นเจดีย์ประธานมีมาลัยเถาซ้อนกัน 5 ชั้น เหนือขึ้นไปเป็นทรงระฆังทรงกลมแต่ชำรุดสูญหายไป เหลือแต่ฐานบัลลังก์เหนือคอระฆังจึงสันนิษฐานว่า จุลเจดีย์น่าจะมีลักษณะเหมือนเจดีย์ประธานแต่มีขนาดย่อส่วนลง พระเจดีย์วัดราชบูรณะองค์นี้เป็นพระเจดีย์ที่มีขนาดใหญ่ที่สุด และสูงที่สุดในจังหวัดพิษณุโลก ปัจจุบันเจดีย์ทรงกลมองค์ใหญ่อยอดหักเหลือแค่ชั้นบัลลังก์ที่รับยอด

โบราณสถานและโบราณวัตถุ

โบราณสถานและโบราณวัตถุที่มีอยู่ในวัดราชบูรณะนี้สันนิษฐานได้ว่ามีความเก่าแก่ ทั้งหอระฆังที่อยู่ใต้วิหารลงไป และทางด้านใต้ของวัดมีเนินดินใหญ่อยู่เนินหนึ่ง เข้าใจว่าเป็นฐานเจดีย์เก่า กับมีวิหารเก่าอีกหลังหนึ่ง และเจดีย์แบบลังกาทรงกลมชำรุดอีกองค์หนึ่ง ส่วนศาลาการเปรียญ และหมู่กุฏิสงฆ์ก็เป็นของเก่าที่หาดูได้ยากในปัจจุบัน โดยวัดนี้อาจจะสร้างขึ้นครั้งแรกในสมัยสุโขทัยก็ได้ แล้วได้สร้างเพิ่มเติมและซ่อมแซมกันเรื่อยมา

กิจกรรม

นักท่องเที่ยวสามารถสักการะขอพรพระ และชมโบราณวัตถุภายในวัด รวมทั้งนั่งรถรางเที่ยวชมอำเภอเมืองพิษณุโลก โดยซื้อบัตรได้ในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร ราคาท่านละ 20 บาท และเลือกซื้อของที่ระลึก และของฝากภายในบริเวณวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร

4. วัดเจติยยอดทอง

ที่ตั้ง

ตั้งอยู่นอกกำแพงเมืองพิษณุโลก บนถนนพญาเสือ ซอย 4 อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

การเดินทาง

สามารถใช้ถนนหลังวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร หน้าปากซอยคือโรงเรียนวัดธรรมจักร

ประวัติ

เป็นวัดที่มีเจดีย์ทรงดอกบัวตูมที่เป็นศิลปสมัยสุโขทัยเพียงองค์เดียวที่หลงเหลืออยู่ในจังหวัดพิษณุโลก วัดนี้เป็นวัดที่สงบเงียบเพราะมีต้นไม้มากมาย

สิ่งที่น่าสนใจ

เจติยยอดทอง

เจดีย์ทรงดอกบัวตูมสมัยสุโขทัยที่หลงเหลืออยู่ในจังหวัดพิษณุโลกเพียงองค์เดียว ฐานกว้างประมาณ 9 เมตร สูง 20 เมตร เฉพาะยอดทรงดอกบัวตูมนั้นได้เห็นรอยกระแทะของปูนทำให้เห็นการเสริมยอดโดยการพอกปูนเพิ่มที่ยอดตอนแหลมของดอกบัว

ที่มา: หนังสือ “พิษณุโลก”, 2552

กิจกรรม

วัดเจติยยอดทองเป็นวัดที่มีลักษณะของเจดีย์ที่ได้รับอิทธิพลจากสมัยสุโขทัยเพียงองค์เดียวที่สมบูรณ์ที่ยังหลงเหลืออยู่ในจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถพักชมความงามของเจดีย์หรือสามารถพูดคุยสนทนาธรรมหรือสอบถามถึงประวัติของเจดีย์กับพระที่วัดได้

5. พระราชวังจันทน์

ที่ตั้ง

ตั้งอยู่ติดกับค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช กองทัพอากาศที่ 3 ถนนวังจันทน์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ตั้งอยู่ตรงข้ามวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร โดยมีแม่น้ำน่านชั้นกลาง เป็นที่ตั้งศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ในอดีตยังคงเคยเป็นที่ตั้งของโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม ปัจจุบันกรมศิลปากรได้เข้ามาทำการบูรณะค้นหาแนวเขตพระราชวังจันทน์ ระยะที่ 1 เสร็จสิ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

การเดินทาง

ใช้เส้นทางถนนสิงหวัฒน์ เลี้ยวซ้ายก่อนขึ้นสะพานนเรศวร

ประวัติ

พระมหาธรรมราชาที่ 1 (ลิไท) ทรงสร้างพระราชวังจันทน์บนเนินดินบนฝั่งตะวันตกของแม่น้ำน่าน และสันนิษฐานว่าเคยเป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์ไทยมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงอยุธยา เมื่อสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ กษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยาทรงย้ายราชธานีมาอยู่ที่เมืองพิษณุโลกใน พ.ศ. 2006 ทรงใช้พระราชวังจันทน์เป็นที่ประทับ เชื่อว่ามีการก่อสร้างเพิ่มเติมในสมัยพระองค์ด้วย จากนั้นพระราชวังจันทน์ก็มักจะเป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์ของกรุงศรีอยุธยาในสมัยต่อมาจนถึงสมัยของสมเด็จพระมหาธรรมราชาธิราชทรงให้สมเด็จพระนเรศวรเสด็จไปประทับอยู่ จากนั้นก็ไม่ปรากฏว่ามีเชื้อพระวงศ์พระองค์ใดไปอยู่ที่พระราชวังจันทน์อีก

ภายหลังพระราชวังจันทน์ได้ร้างลง จนกระทั่งปรากฏหลักฐานในจดหมายเหตุระยะทางไปพิษณุโลกของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าจิตรเจริญ กรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ เสด็จตรวจราชการเมืองพิษณุโลก ใน พ.ศ. 2444 โปรดให้ขุนศรีเทพบาลสำรวจรังวัดจัดทำผังพระราชวังจันทน์ ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จสังเวทพารักษ์ วันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ. 2444 มีพระราชหัตถเลขาไว้ว่า มีซากพระราชวังก่อด้วยอิฐ สูงพื้นดิน 2-3 ศอกเศษ มีพระที่นั่งคล้ายพระที่นั่งจันทรพิศาลในพระราชวังนารายณ์ราชนิเวศน์ จังหวัดลพบุรี มีกำแพงวัง 2 ชั้น มีสระสองพี่น้องอยู่นอกกำแพงวัง ภายหลังปรักหักพังเป็นปากรในสงครามอะแซหุ่นกัตีเมืองพิษณุโลก

ในพ.ศ. 2475 โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม ได้ย้ายมาจากบริเวณวัดนางพญามาตั้งในพื้นที่พระราชวังจันทน์จึงมีการปรับพื้นที่ก่อสร้างอาคารสถานที่ต่างๆ มาเป็นลำดับ ในพ.ศ. 2535 โรงเรียนจะก่อสร้างอาคารเรียน 4 ชั้นที่บริเวณสนามบาสเกตบอลใกล้ตึ้นโพธิ์ใหญ่ ขณะที่คนงานก่อสร้างชุดหลุมเสาฐานรากได้พบซากอิฐเก่า กรมศิลปากรจึงได้ขุดพบเป็นโบราณสถาน เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2536 มีพื้นที่ 128 ไร่ 2 งาน 50 ตารางวา ตามหนังสือ ที่ ศธ 07/4954 เพื่อให้กรมศิลปากรเข้ามาบูรณะพระราชวังจันทน์เป็นอนุสรณ์

ที่มา: หนังสือ “พิษณุโลก”, 2552

สิ่งที่น่าสนใจ

ศาลสมเด็จพระนเรศวร

ตั้งอยู่ในพระราชวังจันทน์ ตัวศาลเป็นศาลาทรงไทยโบราณตรีมุข พระรูปสมเด็จพระนเรศวรมหาราชมีขนาดเท่าองค์จริงประทับนั่ง พระหัตถ์ทรงพระสุวรรณภิงคารหลังน้ำในพระอิริยาบถประกาศอิสรภาพที่เมืองแครง สร้างโดยกรมศิลปากรเสร็จเมื่อปีพ.ศ.2414 มีการจัดงานสักการะพระบรมรูปในวันที่ 25 มกราคมของทุกปี

กิจกรรม

นักท่องเที่ยวสามารถเดินชมโบราณสถานและสักการะพระรูปสมเด็จพระนเรศวรมหาราชที่ตั้งอยู่ภายในพระราชวัง อย่างไรก็ตาม โบราณสถานส่วนใหญ่จะเป็นซากของกำแพงเมือง ส่วนตัวพระราชวังได้พังลงไปหมดแล้ว เนื่องจากเป็นพระราชวังที่สร้างด้วยไม้จันทน์จึงไม่คงทนเท่าใดนัก นอกจากนี้ยังสามารถเดินข้ามสะพานนเรศวรมานั่งรถรางเที่ยวชมอำเภอเมืองพิษณุโลกโดยซื้อบัตรได้ในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร ราคาท่านละ 20 บาท และเลือกซื้อของที่ระลึก ของฝากภายในบริเวณวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร

6. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจันทวี

ที่ตั้ง

ตั้งอยู่ที่ 26/138 ถนนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000

การเดินทาง

เดินทางมาบนถนนหมายเลข 117 มุ่งตรงเข้าตัวเมือง และมุ่งหน้าไปตามเส้นทางไปวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ ก่อนถึงสะพานข้ามแม่น้ำน่านเป็นแยกวงเวียนให้เลี้ยวซ้ายไปเส้นทางสถานีรถไฟเลยสถานีรถไฟไปแล้วเลี้ยวซ้ายเข้าไปประมาณ 500 เมตรแล้วเลี้ยวขวาอีกครั้ง พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจันทวีตั้งอยู่ทางขวามือมีป้ายบอกชัดเจน

ประวัติ

เป็นที่เก็บรวบรวมข้าวของเครื่องใช้พื้นบ้านโดยผู้ก่อตั้งคือ จำสับเอกทวี บุรณะพิมพ์ ซึ่งได้เก็บสะสมมานานกว่า 30 ปี จนนำไปสู่การเกิดพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจำทวีในปีพ.ศ.2526 พิพิธภัณฑ์นี้เป็นสถานที่จัดแสดงเครื่องมือทำมาหากินของชาวบ้านในอดีตตั้งแต่ชิ้นเล็กๆ จนถึงชิ้นใหญ่ จนได้รับการยอมรับว่าเป็นชุมทรัพย์ทางประวัติศาสตร์และภูมิปัญญาไทย และได้รับรางวัลยอดเยี่ยมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยประเภทหน่วยงานส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยวเมื่อปีพ.ศ.2541

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านเปิดให้เข้าชมทุกวัน เว้นวันจันทร์ โดยเก็บค่าเข้าชม ผู้ใหญ่ 50 บาท เด็ก 20 บาท ตั้งแต่เวลา 8.30–16.30 น. โทร. 055 212 749, 055 301 668

ที่มา: ดัดแปลงจาก หนังสือ “พิษณุโลก”, 2552

สิ่งที่น่าสนใจ

อาคารจัดแสดง

ปัจจุบันมีอาคารจัดแสดง 3 อาคารหลัก ทางด้านในจัดเป็นสวนธรรมชาติตกแต่งสวนด้วยพันธุ์ไม้ไทยหลากหลายชนิดสวยงามและต้นไม้ขนาดใหญ่ มีอาคารแหล่งข้อมูลและจัดแสดงสินค้าของที่ระลึกสวยงามอีกหลายอย่างและเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น ด้านหน้าทางเข้ามีจุดพักผ่อนเป็นศาลาที่ได้สร้างขึ้น เพื่อเป็นที่พักผ่อนให้แก่ผู้เข้าชม นอกจากนี้ภายในศาลายังมีการจัดแสดงศิลปะและหัตถกรรมพื้นบ้าน

ภายในพิพิธภัณฑ์ประกอบไปด้วยอาคาร 3 หลัง อาคารหลังแรกเป็นบ้านไม้ที่เจ้าของเดิมสร้างขึ้นหลังเหตุการณ์ไฟไหม้ย่านตลาดเมืองพิษณุโลกเมื่อปีพ.ศ. 2500 อาคารนี้เป็นพิพิธภัณฑ์ส่วนบุคคล จนพ.ศ.2533 จึงสร้างอาคารอื่นๆ เพิ่มเติมและได้ย้ายของเก่าไปจัดแสดงในอาคารหลังใหญ่ อาคารนี้ใช้จัดแสดงรูปภาพเก่าๆ ที่แสดงถึงประวัติศาสตร์ท้องถิ่นพิษณุโลก อาทิ รูปการออกตรวจราชการงานเมืองในอดีต รูปเหตุการณ์ไฟไหม้ปีพ.ศ. 2500 รูปทัศนียภาพเมืองพิษณุโลกก่อนและหลังไฟไหม้ใหญ่ ภาพของดีเมืองพิษณุโลก และภาพชุมชนสำคัญในอดีต เช่น ชุมชนนครไทยหรืออำเภอนครไทยในปัจจุบัน ซึ่งมีประวัติศาสตร์ความเป็นมา และมีวัฒนธรรมประเพณีที่น่าสนใจ เช่น พิธีปักธงชัยและประเพณีการเล่นนางข้อง นางดั่ง นางควาย นอกจากนี้ยังมีประวัติความเป็นมาของอำเภอบางระกำ แหล่งกำเนิดสุนัขพื้นเมืองพันธุ์บางแก้วที่มีชื่อเสียง และยังจัดแสดงนิทรรศการของอำเภ่อื่นๆ และยังจัดนิทรรศการไก่เหลื่องหางขาว ไก่เจ้าเลียงหรือที่กล่าวกันว่า คือไก่ชนพระนเรศวร อีกด้วย

อาคารหลังที่สองเป็นอาคารไม้สองชั้นสร้างขึ้นแบบร่วมสมัย อาคารหลังนี้จัดแสดงข้าวของเครื่องใช้พื้นบ้านไทยในอดีต มีข้าวของเครื่องใช้จากทุกภูมิภาคของประเทศไทย แต่จะเน้นพิเศษใน

เขตภาคเหนือตอนล่าง ได้แก่จังหวัดพิษณุโลก พิษณุ นครสวรรค์ กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ ตาก สุโขทัย และอุตรดิตถ์ แบ่งตามประโยชน์ใช้งาน ชั้นล่างจัดแสดง กระจ่ายชุดมะพร้าว เครื่องจักสาน เครื่องเงิน ตุ่ม โอ่ง หม้อน้ำ เครื่องมือจับสัตว์ เครื่องมือจับปลา เหยี่ยวนบัตร์ เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย และนิทรรศการตำนาน ในบางมุมจำลองบ้านเรือนส่วนต่างๆ ให้ดู อาทิ ครัวไฟ พาไลซึ่งเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของบ้านเรือนไทยในอดีต เป็นพื้นที่ส่วนที่ยื่นออกมาจากตัวเรือนใช้เป็นพื้นที่เอนกประสงค์ ส่วนพาไลนี้จำลองให้เห็นเด็กนอนเปล และมีการบันทึกเสียงร้องกล่อมเด็กด้วยส่วนชั้นบนจัดแสดง ของเล่น เครื่องดนตรี ไม้หมอนวด เรือนอยู่ไฟหลังคลอด เครื่องมือช่าง อาวุธ เครื่องทองเหลือง ตะเกียงโบราณ เป็นต้น

อาคารหลังที่สามจัดแสดงนิทรรศการชาวโซ่งหรือลาวโซ่งหรือไทยทรงดำ ภูมิศึกษาชาวโซ่งบ้านแหลมมะค่า ต.พันเสา อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งอพยพมาจากเพชรบุรี ราชบุรี นานนับชั่วอายุคนแล้ว ในจังหวัดพิษณุโลก ชาวโซ่งได้ตั้งหลักแหล่ง อยู่ที่อำเภอบางระกำ อำเภอเมือง และอำเภอวังทอง จัดแสดงวิถีชีวิตและการประกอบพิธีกรรมของ ชาวโซ่ง เช่นพิธีเสนเรือนหรือที่เรียกว่าการเลี้ยงผีปู่ย่าตายาย หรือการสะเดาะเคราะห์เมื่อมีคนตายในบ้าน งานกินหลองหรือกินดองหรืองานแต่งงานของชาวโซ่ง เป็นต้น

กิจกรรม

นักท่องเที่ยวสามารถเพลิดเพลินกับของสะสมที่มีมาตั้งแต่อดีต ทั้งยังผ่อนคลายกับบรรยากาศภายนอกพิพิธภัณฑ์ที่อุดมไปด้วยพันธุ์ไม้นานาชนิดที่สร้างความร่มรื่นให้กับสถานที่

7. วัดจุฬามณี ที่ตั้ง

ตั้งอยู่ริมแม่น้ำน่านฝั่งตะวันออก ห่างจากตัวเมืองพิษณุโลกไปทางใต้ตามถนนบรมไตรโลกนาถ ประมาณ 5 กิโลเมตร

การเดินทาง

ด้วยรถยนต์ส่วนตัว จากกรุงเทพมหานครไปที่ จังหวัดพิษณุโลก จะผ่านมหาวิทยาลัยนเรศวรข้ามแม่น้ำน่าน จะพบสี่แยกไฟแดงให้เลี้ยวซ้าย ขับตามทางไปประมาณ 2 กิโลเมตร จะเห็นวัดอยู่ทางซ้ายมือ

ประวัติ

เป็นโบราณสถานที่มีมาแต่ครั้งพวกขอมมีอำนาจและเป็นที่ตั้งของเมืองพิษณุโลกเดิม ตามประวัติกล่าวว่า สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถทรงสร้างพระวิหารและเสด็จออกผนวชที่วัดนี้ เมื่อพ.ศ. 2007 เป็นเวลา 8 เดือน 15 วัน โดยมีข้าราชการบริพารออกบวชตามเสด็จถึง 2,348 รูป

วัดจุฬามณีสร้างมาตั้งแต่สมัยเสียกรุงศรีอยุธยา จนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ได้มีการค้นหาวัดจุฬามณี โดยเข้าใจว่าอยู่ที่อยุธยาจนสมัยรัชกาลที่ 5 กลางปีพ.ศ.2451 สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอเจ้าฟ้ากรมขุนลพบุรีราเมศวร์เสด็จตรวจราชการหัวเมืองฝ่ายเหนือ ทรงพบวัดจุฬามณีที่พิษณุโลกและสำเนาจารึกแผ่นศิลาหน้ามณฑปพระพุทธบาทจำลองที่สร้างแต่สมัยพระนารายณ์มหาราช

สิ่งที่น่าสนใจ

พระปรางค์

ปรางค์แบบขอมขนาดย่อม ฐานกว้าง 11 เมตร ยาว 18 เมตร ก่อด้วยศิลาแลง ด้านหน้าก่อเป็นแบบตรีมุข ตั้งบนฐานสูงซ้อนกันสามชั้น แต่ละชั้นย่อมุมไม้ยี่สิบ มีปูนปั้นประดับลวดลายตามชั้น ตอนล่างแถบหน้ากระดานและบัวหน้ากระดานเป็นลายหงส์เหมือนกับองค์ปรางค์ที่วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ จังหวัดลพบุรี สมัยที่ยังสมบูรณ์อยู่มีกำแพงแก้วล้อมรอบ

มณฑปพระพุทธบาทจำลอง

มณฑปนี้สมเด็จพระนารายณ์มหาราชได้โปรดให้สร้างขึ้น ปัจจุบันมีซากมณฑปเหลือแต่ผนังทั้งสี่ด้าน หลังคาพังหมด มณฑปนี้มีพะไลโดยรอบ มีประตูเข้าทางด้านหน้า ส่วนด้านหลังมีแผ่นศิลาจารึกเรื่องการสร้างรอยพระบาท แผ่นจารึกมีใจความสรุปได้ว่า เมื่อ พ.ศ. 2221 สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงมีพระบรมราชโองการให้ใช้ผ้าทาบรอยพระพุทธรูปสลักลงแผ่นหินพระราชทานไว้เป็นที่กราบไหว้ของฝูงชน

กิจกรรม

นักท่องเที่ยวสามารถชมโบราณสถานภายในวัด และชื่นชมกับปูนปั้นรูปหงส์ที่สวยงามที่สุดในประเทศไทยที่ยังหลงเหลืออยู่

อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

8. โรงเจไซอิฐก่อดั้ง ที่ตั้ง

ตั้งอยู่ที่บ้านสมอแครง ในเขตอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

การเดินทาง

เขาสมอแครงอยู่ในเขตอำเภอวังทอง เดินทางจากตัวเมืองพิษณุโลกไปตามทางหมายเลข 12 (เส้นทางสายพิษณุโลก-หล่มสัก) ประมาณ 14 กิโลเมตร (ก่อนถึงอำเภอวังทอง 3 กิโลเมตร) มีทางแยกซ้ายไปอีก 500 เมตร ถัดจากวัดเจ้าแม่กวนอิมขึ้นไปบนเขาจะมีทางแยกไปศาลเจ้าเห้งเจีย

ประวัติ

โรงเจไซอิฐก่อดั้งขึ้นโดยชาวจีนที่อพยพเข้ามาอยู่ในจังหวัดพิษณุโลก โดยได้ช่วยออกสำรวจหาพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การสร้างโรงเจโดยเห็นว่าต้องเป็นพื้นที่ที่สงบร่มเย็นและมีฮวงจุ้ยที่ดีเยี่ยม ซึ่งเขาสมอแครงเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม เนื่องจากอยู่ห่างจากตัวจังหวัดพิษณุโลกเพียง 17 กิโลเมตร หลังจากนั้นชาวจีนกลุ่มนี้ได้เสียสละบริจาคทรัพย์สินกันคนละเล็กละน้อยเพื่อรวบรวมเงินที่ได้มาก่อสร้างเป็นโรงเจเล็กๆ เพื่อไว้ใช้ประกอบพิธีทางศาสนาของชาวจีนอาทิ เช่น พิธีกินเจ สวดมนต์ไหว้เจ้าและได้อัญเชิญเจ้าพ่อเห้งเจีย ซึ่งทางชาวจีนมีความเชื่อว่าองค์เจ้าพ่อเห้งเจียเป็นเทพที่อยู่บนสวรรค์และมีอิทธิฤทธิ์ หากใครได้กราบไหว้หรือจุดประทัดขอพรก็จะได้รับพรจนสัมฤทธิ์ผลทุกรายไป ในช่วงวันสำคัญของชาวจีน เช่น ในเทศกาลกินเจ ทางโรงเจได้เปิดโรงทานจำนวน 9 วัน และมีสาธุชนเดินทางขึ้นมาถือศีลกินเจกันเป็นจำนวนมาก

ที่มา: ป้ายประวัติโรงเจไซอิฐก่อดั้ง, หนังสือ “คู่มือท่องเที่ยวพิษณุโลก”, 2552

สิ่งที่น่าสนใจ

ศาลเจ้าพ่อเห้งเจีย

เทพเจ้าเห้งเจียสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวจีนนับถือเป็นอย่างมากด้วยอิทธิฤทธิ์ที่สูงส่งของเทพเจ้าองค์นี้ว่ากันว่าหากใครได้ไปไหว้ขอพรจะสำเร็จดังปรารถนา

มหาวิทยาลัยเจี้ยนฮ่องเต้

เจี้ยนฮ่องเต้เป็นเทพเจ้าสูงสุดของจีน ซึ่งเป็นชื่อที่ชาวฮกเกี้ยนและชาวไต้หวันเรียกขานนามของพระองค์ท่าน พระรูปปั้นและรูปวาดขององค์เจี้ยนฮ่องเต้ จะทรงฉลองพระองค์เช่นเดียวกับฮ่องเต้ คือ มีพระมาลา ด้านหน้ามีเส้นร้อยไข่มุกเป็นแถวห้อยลงมาหน้าพระพักตร์

พระหัตถ์ทรงถือพระป้ายชื่อสุตหน้าพระอุระ ด้านหลังมีพนักงานสองคนคอยโบกพัด ด้านหน้ามีองครักษ์สององค์ทั้งฝ่ายบู๊และฝ่ายบุ๋น พระองค์ทรงได้รับการยกย่องให้เป็นเทพเจ้าสูงสุดตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 14

กิจกรรม

นักท่องเที่ยวสามารถเที่ยวชมธรรมชาติ และสักการะเจ้าแม่กวนอิม และเจ้าพ่อแห่งเจียรรวมทั้งสามารถรับประทานอาหารเจได้ฟรี

9. น้ำตกวังทอง (ลำน้ำเข็ก)

ที่ตั้ง

น้ำตกในลำน้ำเข็กอยู่จากตัวเมืองพิษณุโลกไปตามเส้นทางสายพิษณุโลก-หล่มสัก ประมาณ 14 กิโลเมตร

การเดินทาง

ใช้ทางหลวงหมายเลข 12 (พิษณุโลก-หล่มสัก) น้ำตกสกุโนทยานตั้งอยู่บริเวณกิโลเมตร 33 แยกขวาไปสัก 1 กิโลเมตร น้ำตกแก่งซองอยู่บริเวณกิโลเมตร 45 น้ำตกปอยอยู่บริเวณระหว่างกิโลเมตรที่ 59 - 60 มีทางแยกไปน้ำตกปอยอีก 2 กิโลเมตร น้ำตกแก่งโสภาอยู่บริเวณกิโลเมตรที่ 71 - 72

น้ำตกวังนกแอ่นหรือสวนรุกชาติสกุโนทยาน

เป็นน้ำตกขนาดเล็กในลำธารวังทอง ที่มีต้นกำเนิดมาจากลำน้ำเข็ก บริเวณทั่วไปร่มรื่นด้วยพรรณไม้ต่างๆ ด้านทิศตะวันตกมีพลับพลาสร้างขึ้นเพื่อรับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถคราวเสด็จประพาสภาคเหนือ เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2511 ด้านทิศตะวันออกมีศาลาริมน้ำใช้เป็นที่ประทับทอดพระเนตรทิวทัศน์สองฝั่งลำน้ำวังทอง

ก่อนถึงตัวน้ำตก 511 เมตร มีป้ายบอกทางเลี้ยวขวาไปยังแก่งไทร ซึ่งเป็นแก่งหินคั่นกลางลำน้ำเป็นชั้นๆ เหมาะแก่การพักผ่อน

น้ำตกแก่งซอง

ในเขตอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง ด้านจังหวัดพิษณุโลก ตั้งอยู่ที่ตำบลแก่งซอง ริมทางหลวงหมายเลข 12 บริเวณกิโลเมตร 45 เกิดจากลำน้ำเข็กลดระดับทำให้ธารน้ำมีลักษณะเป็นน้ำตก มีขนาดใหญ่กว่าน้ำตกสกุโนทยานที่อยู่บนเส้นทางสายเดียวกัน บริเวณน้ำตกแก่งซอง มีบ้านเรือนต่างๆ ตั้งอยู่ริมน้ำตก มีสะพานแขวนเดินชมทิวทัศน์แม่น้ำเข็กและข้ามไปหมู่บ้านฝั่งตรง

ข้าม ตามรายทางใกล้กับน้ำตกแก่งซอง มีร้านอาหาร ร้านกาแฟและบริการล่องแก่งน้ำแซ็ก ล่องได้เฉพาะช่วงฤดูน้ำหลากประมาณสิงหาคมถึงตุลาคม

น้ำตกปอย

เป็นน้ำตกขนาดใหญ่กว่าน้ำตกแก่งซอง อยู่บริเวณสวนป่ากระยาง ในความดูแลขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เป็นน้ำตกที่มีทัศนียภาพสวยงาม สภาพโดยรอบร่มรื่นเหมาะเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ และในบริเวณสวนปายังมีเส้นทางศึกษาธรรมชาติสำหรับผู้สนใจ และมีบริการบ้านพักสำหรับประชาชนทั่วไป

น้ำตกแก่งโสภา

เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ในลำน้ำแซ็ก มีความสูงราว 40 เมตร สภาพโดยรอบร่มรื่น ตอนบนเป็นแผ่นหินเรียบ ส่วนตอนล่างเป็นโขดหินใหญ่ ในช่วงฤดูน้ำหลากสายน้ำจะไหลเชี่ยวกราก ส่วนในช่วงที่น้ำน้อยจะแลเห็นน้ำตกไหลลดหลั่นเป็นชั้นต่างๆ 3 ชั้น

ค่าธรรมเนียมเข้าชมสำหรับชาวไทยคนละ 20 บาท และสำหรับชาวต่างชาติ 200 บาท เด็กไม่เสียค่าธรรมเนียม เข้าชมได้ระหว่างเวลา 8.00-17.00 น.

ที่มา: หนังสือ “พิษณุโลก”, 2552

กิจกรรม

นักท่องเที่ยวสามารถเพลิดเพลินกับการเล่นน้ำตก ตลอดจนเที่ยวชมธรรมชาติ และสามารถล่องแก่งลำน้ำแซ็กได้โดยทางจังหวัดพิษณุโลก ได้จัดงาน "เทศกาลชิมกาแฟแก่งซอง ล่องแก่งลำน้ำแซ็ก" ณ บริเวณลำน้ำแซ็ก บ้านท่าข้าม หมู่ 2 ต.แก่งโสภา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก เป็นประจำทุกปีในช่วงระหว่างเดือนกรกฎาคม-ตุลาคม

อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

10. อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า

ที่ตั้ง

ตั้งอยู่บนรอยต่อของสามจังหวัด คือ อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก และอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

การเดินทาง

รถยนต์

จากตัวเมืองพิษณุโลกใช้เส้นทางหมายเลข 12 (พิษณุโลก-หล่มสัก กิโลเมตรที่ 68 เลี้ยวซ้ายที่สามแยกบ้านแยง ใช้ทางหลวงหมายเลข 2013 ไปอีก 28 กิโลเมตร เข้าสู่อำเภอนครไทย จากนั้นไปต่ออีก 31 กิโลเมตร จะถึงที่ทำการอุทยานฯ

นอกจากนี้ภูหินร่องกล้ายังสามารถเข้าถึงได้จากด้านจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยใช้เส้นทางหล่มเก่า-ทับเบิก-ภูหินร่องกล้า แต่เส้นทางนี้ค่อนข้างสูงชัน และคดเคี้ยวมาก เหมาะเป็นทางลงมากกว่า

หมายเหตุ

การเดินทางขึ้นและลงภูหินร่องกล้าทั้งสองเส้นทาง ควรใช้รถยนต์ที่มีกำลังสูงตรวจเช็คสภาพ คลัตช์ และเบรก ให้อยู่ในสภาพที่ดีมาก และต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ การใช้รถบัสดใหญ่ขึ้นภูหินร่องกล้านั้นไม่เหมาะสมเนื่องจากเส้นทางคดเคี้ยวและสูงชัน ควรเปลี่ยนเป็นรถตู้จะสะดวกกว่า

ประวัติ

อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้ามีพื้นที่ครอบคลุมรอยต่อสองจังหวัด คือ อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย และอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก มีเนื้อที่ประมาณ 191,875 ไร่ หรือ 307 ตารางกิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศทั่วไปเป็นเทือกเขาสลับซับซ้อน ภูเขาที่สำคัญคือ ภูหมั่นขาว ภูแฝงม้า ภูชี้แก้ว ภูลมโหล และภูร่องกล้า พ.ศ.2511-2525 เทือกเขาหินร่องกล้านี้เคยใช้เป็นฐานที่มั่นในการเผยแพร่ลัทธิคอมมิวนิสต์

สิ่งที่น่าสนใจ

พิพิธภัณฑ์การสู้รบ (ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว)

อยู่ใกล้กับที่ทำการอุทยานฯ เป็นสถานที่จัดแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับประวัติศาสตร์การสู้รบ มีภาพแผนภูมิข้อมูลเอกสารเผยแพร่ลัทธิคอมมิวนิสต์ รวมทั้งมีนิทรรศการด้านธรรมชาติวิทยาของภูหินร่องกล้า

โรงเรียนการเมืองการทหาร

อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯประมาณ 6 กิโลเมตร มีสภาพเป็นป่ารกทึบหนาแน่นไปด้วยต้นไม้ใหญ่ ในอดีตเคยเป็นสถานที่สำหรับให้การศึกษาตามแนวทางของลัทธิคอมมิวนิสต์ ในบริเวณโรงเรียนการเมืองการทหารจะประกอบไปด้วย บ้านฝ่ายพลเรือน ฝ่ายพลาธิการ ฝ่ายสื่อสาร และสถานพยาบาล เป็นบ้านหลังเล็กๆ กระจายอยู่อย่างเป็นระเบียบ ภายในบ้านแต่ละหลังจะมีแคร่สำหรับนอนและโต๊ะสำหรับเขียนหนังสือทำด้วยไม้กระดานอย่างหยาบๆ

สำนักอำนาจรัฐ

อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของอุทยานฯ ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ 3 กิโลเมตร เป็นสถานที่ดำเนินการปกครอง มีการพิจารณาและลงโทษผู้กระทำความผิดหรือละเมิดต่อกฎกติกา มีคุกสำหรับขังผู้กระทำความผิด มีสถานที่ทอผ้าและโรงซ่อมเครื่องกล

หมู่บ้านมวลชน

เป็นที่อยู่ของกลุ่มมวลชนมีอยู่หลายหมู่บ้าน แต่ละหมู่บ้านมีบ้านประมาณ 40-60 หลัง เรียงรายอยู่ในป่ากริมทาง ลักษณะเป็นบ้านไม้หลังเล็กๆ ไม่ยกพื้น หลังคามุงด้วยไม้ บ้านแต่ละหลังจะมีหลุมหลบภัยทางอากาศอยู่ด้วย

กังหันน้ำ

อยู่ตรงข้ามกับโรงเรียนการเมืองการทหาร ใช้หล่อเลี้ยงคนหลายพันคนบนภูหินร่องกล้า สร้างขึ้นโดยนักศึกษาโดยใช้พลังน้ำขับเคลื่อนกังหันเพื่อหมุนแกนกระเดื่องตำข้าว

น้ำตกर्मเกล้า-ภราดร

ห่างจากโรงเรียนการเมืองประมาณ 600 เมตร มีทางแยกเดินลงน้ำตกर्मเกล้าก่อน จากนั้นเดินลงไปประมาณ 200 เมตร จะเป็นน้ำตกภราดร ที่เกิดจากลำธารเดียวกัน

ลานหินแตก

อยู่ห่างจากฐานพัชรินทร์ประมาณ 300 เมตร เป็นลานหินทรายกว้าง มีรอยหินแตกเป็นแนวร่องเหมือนแผ่นดินแยก รอยแตกบางรอยมีขนาดแคบพอให้รากต้นหญ้าซ่อนไซไปได้เท่านั้น บางแห่งกว้างพอให้คนก้าวข้ามได้ และบางแห่งกว้างจนไม่สามารถกระโดดข้ามได้ ความลึกของร่องหินไม่สามารถคาดคะเนได้ ลักษณะเช่นนี้สันนิษฐานว่าอาจเกิดจากการโก่งตัวหรือเคลื่อนตัวของผิวโลกจึงทำให้พื้นหินนั้นแตกเป็นแนว นอกจากนี้บริเวณหินแตกยังปกคลุมไปด้วยมอส ไลเคน ตะไคร่น้ำ

ลานหินปุ่ม

อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ 4 กิโลเมตร เป็นลานหินที่อยู่ริมหน้าผา ลักษณะเป็นลานหินผุดขึ้นเป็นปุ่มไล่เลี่ยกัน คาดว่าเกิดจากการสึกกร่อนตามธรรมชาติของหินทางเคมีและฟิสิกส์

ผาสูง

อยู่ห่างจากลานหินปุ่มประมาณ 600 เมตร เป็นหน้าผาสูงชันสามารถเห็นทิวทัศน์ได้กว้างไกล บริเวณนี้เคยเป็นสถานที่ที่ชูธงแดงของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ทุกครั้งที่รบชนะทหารของฝ่ายรัฐบาล

ที่มา: หนังสือ “พิษณุโลก”, 2552 และหนังสือ “คู่มือท่องเที่ยวพิษณุโลก”, 2552

กิจกรรม

นักท่องเที่ยวสามารถเดินป่าเที่ยวชมธรรมชาติ และแหล่งประวัติศาสตร์ต่างๆ ภายในอุทยาน

อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก

11. เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาท่าพล

ที่ตั้ง

เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาท่าพลห่างจากตัวเมืองพิษณุโลก 85 กิโลเมตร เป็นพื้นที่ส่วนหนึ่งของป่าสงวนแห่งชาติป่าลุ่มน้ำวังทองฝั่งซ้าย ครอบคลุมพื้นที่ ตำบลบ้านม่วง ตำบลเนินมะปราง อำเภอเนินมะปราง

การเดินทาง

การเดินทางเริ่มจากตัวเมืองพิษณุโลกไปตามทางหลวงหมายเลข 12 ถึงอำเภอวังทอง ระยะทาง 20 กิโลเมตร แยกขวาไปยังอำเภอซากเหล็กอีก 38 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 11 แล้วแยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 1115 อีก 17 กิโลเมตร ถึงโรงเรียนเนินมะปรางศึกษาวิทยา (ก่อนถึงตัวอำเภอ 2 กิโลเมตร) มีแยกขวาไปถ้ำผาท่าพลอีก 10 กิโลเมตร บางช่วงเป็นทางลูกรัง รวมระยะทางราว 11 กิโลเมตร มีป้ายบอกทางชัดเจน

หรือจากกิ่ง อำเภอซากเหล็ก ใช้ทางหลวงหมายเลข 1155 ตรงไปทางอำเภอเนินมะปราง ราว 13 กิโลเมตรจะเห็นป้ายบอกทางไปเขตห้ามล่าฯทางขวามือ เมื่อเลี้ยวขวาเข้าไปจะเห็นโรงเรียนเนินมะปรางศึกษาทางซ้ายมือ จากนั้นไปทางเดียวกับเส้นทางแกระหว่างทางไปเขตห้ามล่าฯ

ประวัติ

เขตห้ามล่าสัตว์ป่าผาท่าพลครอบคลุมเนื้อที่ 1,775 ไร่ ในท้องที่อำเภอเนินมะปราง มีหน้าผาสูงชันเว้าแหว่ง อันเกิดจากการกัดเซาะของน้ำฝนนับหลายล้านปีเกิดเป็นถ้ำต่างๆ มากมายทั่วบริเวณ นอกจากนี้ยังพบซากดึกดำบรรพ์ของหอยและปะการัง ทำให้ทราบว่าบริเวณนี้เคยเป็นท้องทะเลมาก่อน และยังมีภาพเขียนสีก่อนประวัติศาสตร์รูปมือคนบนเพิงผาหิน และอักษรญี่ปุ่นโบราณสลักบนก้อนหิน พรรณไม้และร่องรอยสัตว์ป่าต่างๆ ที่มักพบระหว่างทางเดินเท้าศึกษาธรรมชาติ เหมาะแก่การทัศนศึกษาเชิงนิเวศ นักท่องเที่ยวสามารถติดต่อขอข้อมูลได้เจ้าหน้าที่เมื่อเดินทางมาถึงยังสำนักงานเขต การเที่ยวชมถ้ำต่างๆ ต้องนำไฟฉายติดตัวมาด้วย ในช่วงฤดูฝนถ้ำบางแห่งไม่สามารถเข้าชมได้เนื่องจากมีน้ำท่วมพื้นถ้ำ

สิ่งที่น่าสนใจ

ถ้ำเรือ

เป็นถ้ำที่สวยงามและเดินทางสะดวก อาจจะต้องลุยน้ำบ้างในฤดูฝน เป็นถ้ำที่พบฟอสซิลหอยสองฝา สาหร่ายทะเล ปลิงทะเลมากกว่าถ้ำอื่น ฟอสซิลพวกนี้ปรากฏอยู่ตามผนังถ้ำและที่ผนังถ้ำยังปรากฏรอยคล้ายลอนคลื่นสวยงาม ซึ่งเกิดจากการกัดเซาะของน้ำในลำห้วยช่วงฤดูน้ำหลาก

ถ้ำนเรศวร

สมัยก่อนชาวบ้านเรียกถ้ำโองเพราะมีการค้นพบเครื่องปั้นดินเผา แต่ถูกเก็บไปราวปีพ.ศ. 2518 ภายในถ้ำมีหินงอกหินย้อยรูปร่างแปลกตา รวมทั้งก้อนหินใหญ่ที่มีรูปร่างคล้ายแรด

ถ้ำลอด

มีลักษณะคล้ายห้องโถง มีลำห้วยไหลผ่าน ถ้ำลอดนี้สามารถเดินเข้าไปถึงถ้ำเรือ ภายในถ้ำเดินลัดเลาะตามโขดหินทะลุไปอีกปากของเขาผาท่าพลได้

หน้าผาฝาแดง

งานศิลปะถ้ำรูปมือและภาพลายเส้นมีทั้งหมด 35 ภาพ ใช้วิธีนำยางไม้มาผสมกับแร่เหล็กสีแดงที่ชื่อว่า เฮมาไทต์ ทาลบนฝ่ามือ แล้วทาบบนผนังหิน มีทั้งมือเด็กและมือผู้ใหญ่ ภาพลายเส้นโค้ง ภาพลายหยักฟันปลา และลายที่หารูปร่างแน่นอนไม่ได้ รูปมือที่เขียนไว้ถือเป็นงานศิลปะแรกที่มีมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์ทำขึ้น

ที่มา: หนังสือ “พิษณุโลก”, 2552

อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก

12. อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ

ที่ตั้ง

มีพื้นที่ครอบคลุมอยู่ในท้องที่อำเภอชาติตระการและอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

การเดินทาง

รถยนต์

ไปตามเส้นทางหลวงพิษณุโลก เลี้ยวซ้ายเข้าอำเภอนครไทยและจากอำเภอนครไทยเดินทางสู่อำเภอชาติตระการ ก่อนถึงอำเภอชาติตระการ 1 กิโลเมตร มีทางแยกเลี้ยวขวาไปอีกประมาณ 9 กิโลเมตร แล้วเลี้ยวขวาเข้าเส้นทางอุทยานฯ อีก 1 กิโลเมตร รวมระยะทางประมาณ 145 กิโลเมตร

หรือสามารถไปตามเส้นทางพิษณุโลก-วัดโบสถ์ จากอำเภอวัดโบสถ์เลี้ยวขวาไปตามเส้นทางสายวัดโบสถ์-คันไช้-โป่งแค จากนั้นเลี้ยวขวาเข้าอำเภอชาติตระการแล้วเลี้ยวซ้ายเข้าสู่เส้นทางอุทยานฯ รวมระยะทางประมาณ 120 กิโลเมตร

ประวัติ

อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ มีชื่อเรียกตามชาวบ้านว่า น้ำตกปากกรอง เพราะตั้งอยู่ที่หมู่บ้านปากกรอง เป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ 55 ของประเทศไทย พื้นที่ทั่วไปเป็นเทือกเขาและภูเขา เขตอุทยานแห่งชาติมีเนื้อที่ 339,375 ไร่ สภาพทั่วไปเป็นป่าอุดมสมบูรณ์และธรรมชาติสวยงาม พบร่องรอยการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์ เป็นแหล่งกำเนิดของแม่น้ำหลายสาย รวมทั้งลำน้ำแควน้อย สถานที่ท่องเที่ยวในเขตอุทยานเป็นน้ำตกที่เกิดจากความอุดมสมบูรณ์ของป่า

สิ่งที่น่าสนใจ

น้ำตกชาติตระการ

เป็นน้ำตก 7 ชั้น แต่ละชั้นมีความสวยงามตามธรรมชาติที่แตกต่างกันออกไป มีชื่อเรียกตามชั้นต่างๆ ดังนี้ ชั้นที่ 1 มะลิวัลย์ เป็นน้ำตกที่ตกจากช่องผาสูงประมาณ 30 เมตร น้ำตกจะตกลงสู่ธารน้ำซึ่งมีขนาดใหญ่เป็นแอ่งวงกลมเหมาะสำหรับลงเล่นน้ำ บริเวณริมแอ่งน้ำเป็นหาดทรายเล็กๆ ชั้นที่ 2 กรรณิการ์ ลักษณะของน้ำตกจะลดหลั่นลงมาตามโขดหินเป็นชั้นๆ ดูสวยงาม แต่ไม่เหมาะต่อการเล่นน้ำเพราะน้ำจะไหลวน ชั้นที่ 3 การะเกด ห่างจากชั้นที่ 2 เพียง 300 เมตร เป็น

น้ำตกเล็กๆ ด้านหน้ามีแอ่งน้ำไหลลงสู่ชั้นที่ 2 แต่ห้ามเล่นน้ำเด็ดขาด ชั้นที่ 4 ยี่สิบเทศ อยู่ถัดไปเพียง 50 เมตร เป็นม่านน้ำตกไหลเป็นสายกว้างลงสู่แม่น้ำ ชั้นที่ 5 เกศเมือง มีเส้นทางขึ้นเขาไปอีกราว 50 เมตร มีลานหินกว้างและร่องน้ำเล็กๆลงไปสู่ น้ำตกชั้นล่าง สูงชันพอสมควรไม่เหมาะแก่การเล่นน้ำ ชั้นที่ 6 เรืองยศ เป็นชั้นน้ำตกเล็กๆ เหมาะแก่การนั่งชมบรรยากาศ ชั้นที่ 7 รจนา เป็นเพียงแก่งเล็กๆ เดินข้ามได้ เป็นแก่งน้ำยาวไม่มีชั้นน้ำตก มีเพียงลำธารที่ไหลออกมาจากป่า

ที่มา: หนังสือ “พิษณุโลก”, 2552

กิจกรรม

นักท่องเที่ยวสามารถเดินป่าเที่ยวชมธรรมชาติ แต่จำเป็นต้องมีความระมัดระวังเป็นอย่างมาก เนื่องจากในบางพื้นที่มีลักษณะสูงชันและอันตราย ดังนั้นควรมีร่างกายที่แข็งแรง

อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย

1. อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

ที่ตั้ง

อยู่ตรงข้ามพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ รามคำแหง ห่างจากตัวจังหวัดสุโขทัยไปทางทิศตะวันตกประมาณ 12 กิโลเมตร ถนนจรดวิถีถ่อง ทางหลวงหมายเลข 12 สายสุโขทัย-ตาก

การเดินทาง

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยอยู่ตรงข้ามพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติรามคำแหง ห่างจากตัวจังหวัดสุโขทัยไปทางทิศตะวันตกประมาณ 12 กิโลเมตร ถนนจรดวิถีถ่อง ทางหลวงหมายเลข 12 สายสุโขทัย-ตาก

ประวัติ

ในอดีตเมืองสุโขทัยเคยเป็นราชธานีของไทยมีความเจริญรุ่งเรือง เป็นศูนย์กลางการปกครอง ศาสนา และเศรษฐกิจ ภายในอุทยานฯ มีสถานที่สำคัญที่เป็นพระราชวัง ศาสนสถาน โบราณสถาน โดยมีคูเมือง กำแพงเมือง และประตูเมืองโบราณล้อมรอบอยู่ในรูปสี่เหลี่ยมจตุรัส บริเวณพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยครอบคลุมพื้นที่กว่า 70 ตารางกิโลเมตร และมีโบราณสถานสำคัญที่น่าชมมากมาย

กรมศิลปากร ได้ประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถานเมืองเก่าสุโขทัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2478 ต่อมา ได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์โดยกรมศิลปากรด้วยความช่วยเหลือจากองค์การยูเนสโก และเปิดอย่างเป็นทางการในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2531 โดยในวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2534 อุทยาน

ประวัติศาสตร์สุโขทัย ศรีสุชนาลัย และกำแพงเพชร ได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก ภายใต้ชื่อ "เมืองประวัติศาสตร์สุโขทัยและเมืองบริวาร" (Historic Town of Sukhothai and Associated Historic Towns) จากการประชุมคณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญครั้งที่ 15 เมื่อ ปี พ.ศ. 2534 ที่เมืองคาร์เทจ ประเทศตูนิเซีย โดยมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์มรดกโลกด้าน วัฒนธรรม จำนวน 2 ข้อ ดังนี้

- (i) เป็นตัวแทนในการแสดงผลงานชิ้นเอกที่จัดทำขึ้นด้วยการสร้างสรรค์อันชาญฉลาดของมนุษย์
- (iii) เป็นสิ่งที่ยืนยันถึงหลักฐานของวัฒนธรรม หรืออารยธรรมที่ปรากฏให้เห็นอยู่ในปัจจุบันหรือว่า ที่สาบสูญไปแล้ว

ในอดีตเมืองสุโขทัยเคยเป็นราชธานีของไทยมีความเจริญรุ่งเรือง เป็นศูนย์กลางการปกครอง ศาสนา และเศรษฐกิจ ภายในอุทยานฯ มีสถานที่สำคัญที่เป็นพระราชวัง ศาสนสถาน โบราณสถาน โดยมีคูเมือง กำแพงเมือง และประตูเมืองโบราณล้อมรอบเป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัส ปัจจุบันมีซากโบราณสถานภายในกำแพงเมืองอยู่ประมาณ 60 แห่ง รวมทั้งสระน้ำที่เรียกว่า ตระพัง กระจายอยู่ราว 445 แห่ง

อัตราค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยราคา 10 บาท ชาวต่างชาติ 40 บาท หรือสามารถซื้อตั๋วรวมได้ ชาวไทย 30 บาท ชาวต่างชาติ 150 บาท โดย บัตรนี้สามารถเข้าชมอุทยานฯ ต่างๆ ในจังหวัดสุโขทัยได้ ภายในระยะเวลา 30 วัน ในกรณีที่นำ ยานพาหนะเข้าเขตโบราณสถานจะต้องเสียค่าธรรมเนียมด้วย หากเข้าชมเป็นหมู่เป็นคณะ และ ต้องการวิทยากรนำชม หรือนักท่องเที่ยวที่ต้องการสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม ติดต่อได้ที่ ศูนย์บริการข้อมูลนักท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัด สุโขทัย 64210 โทร. 0-5569-7310

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยเปิดให้เข้าชมทุกวันตั้งแต่เวลา 06.00-21.00 น. (ปิดจำหน่าย บัตรเวลา 18.00 น.) และตั้งแต่เวลาประมาณ 19.00-21.00 น. จะมีการส่องไฟชมโบราณสถาน

สิ่งที่น่าสนใจ

พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช

สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2518 ตั้งอยู่ริมถนนจรดวิถีถ่อง ทางทิศเหนือของวัดมหาธาตุ ลักษณะ พระบรมรูปพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเป็นพระบรมรูปหล่อด้วยโลหะทองเหลืองผสมทองแดงรมดำ ขนาด 2 เท่าขององค์จริง สูง 3 เมตร ประทับนั่งห้อยพระบาทบนแท่นมณีศิลาบาตร พระหัตถ์ ขวาทือคัมภีร์ พระหัตถ์ซ้ายอยู่ในท่าทรงสั่งสอนประชาชน แท่นด้านซ้ายมีพานวางพระขรรค์ไว้ ข้างๆ ลักษณะพระพักตร์เหมือนอย่างพระพุทธรูปสมัยสุโขทัยตอนต้น ที่ถ่ายทอดความรู้สึกว่า พ่อ

ขุนรามคำแหงมหาราชมีน้ำพระทัยเมตตากรุณา ยุติธรรม มีความเด็ดขาดในการปกครองแบบพ่อปกครองลูก ที่ด้านข้างมีภาพแผ่นจำหลักจารึกเหตุการณ์เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระองค์ ตามที่อ้างถึงในจารึกสุโขทัย

กำแพงเมืองสุโขทัย

ตั้งอยู่ที่ตำบลเมืองเก่า ปรากฏหลักฐานในศิลาจารึก เรียกว่า ตรีบูร มีแผนผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีขนาดกว้าง 1,300 เมตร ยาว 1,800 เมตร กำแพงชั้นในเป็นศิลาแลงก่อบนคันดิน กำแพง 2 ชั้นนอกเป็นคูน้ำสลับกับคันดิน นอกจากทำหน้าที่ป้องกันข้าศึกแล้วคูน้ำยังใช้ระบายน้ำไม่ให้ไหลท่วมเมืองอีกด้วย ระหว่างกึ่งกลางแต่ละด้านมีประตูเมือง และป้อมหน้าประตูด้วย

วัดมหาธาตุ

ตั้งอยู่กลางเมือง เป็นวัดใหญ่และวัดสำคัญของกรุงสุโขทัย หันหน้าไปทางทิศตะวันออก มีพื้นที่กว้างยาวด้านละ 200 เมตร มีพระเจดีย์มหาธาตุทรงดอกบัวตูม หรือทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ เป็นศิลปะแบบสุโขทัยแท้ตั้งเป็นเจดีย์ประธานอยู่กลางวัดบนชั้นแว่นฟ้า 3 ชั้น รอบฐานเจดีย์มีรูปปั้นพระสาวกเดินพนมมืออยู่โดยรอบ 8 องค์ บนฐานเดียวกัน คือ ปรากฏศิลาแลงตั้งอยู่ที่ทิศทั้ง 4 และเจดีย์ทรงปราสาทก่อด้วยอิฐที่ได้รับอิทธิพลมาจากล้านนา มีแท่นซึ่งเคยเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปสำริดที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย คือ พระศรีศากยมุนี ปัจจุบันได้รับการเคลื่อนย้ายไปอยู่ที่วัดสุทัศน์ฯ กรุงเทพมหานคร ที่ด้านเหนือ และด้านใต้ของเจดีย์มหาธาตุมีพระพุทธรูปยืนภายในซุ้มพระ เรียกว่า "พระอัฐารศ"

จากการสำรวจพบว่าบริเวณวัดมหาธาตุมีเจดีย์แบบต่างๆ รายรอบบริเวณวัดจำนวนถึง 200 องค์ ด้านหน้ามีพระวิหาร 10 แห่ง ซุ้มพระ (มณฑป) 8 ซุ้ม พระอุโบสถ 1 แห่ง ตระพัง 4 แห่ง

เนินปราสาทพระร่วง หรือเขตพระราชวังในสมัยสุโขทัย

ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกติดกับวัดมหาธาตุ มีโบราณสถานแห่งหนึ่งเรียกว่า เนินปราสาท พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวสันนิษฐานว่าบริเวณนี้เคยเป็นฐานปราสาทราชวังของกษัตริย์เมืองสุโขทัย กรมศิลปากรได้ขุดแต่งบูรณะ เมื่อ พ.ศ. 2526 พบฐานอาคารแบบฐานบัวคว่ำบัวหงาย มีลักษณะเป็นฐานสูงรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาด 27.50X51.50 เมตร มีบันไดที่ด้านหน้าและด้านหลัง ปัจจุบันเหลือเพียงฐานที่ก่อด้วยอิฐเท่านั้น

วัดชนะสงคราม

ตั้งอยู่ทางด้านเหนือของวัดมหาธาตุใกล้กับโบราณสถานที่เราเรียกว่าหลักเมือง เดิมเรียกว่า วัดราชบูรณะ เป็นกลุ่มโบราณสถานขนาดกลางที่ตั้งอยู่บนเนินดิน มีลักษณะเด่นคือ เจดีย์ทรงระฆังกลมขนาดใหญ่เป็นเจดีย์ประธาน บริเวณวัดมีขนาดกว้างยาวด้านละ 35 เมตร ทางทิศตะวันออกของเจดีย์เป็นฐานวิหารขนาดใหญ่ก่อด้วยอิฐ มีเสาศิลาแลงตั้งเรียงรายอยู่

ด้านทิศตะวันตกของเจดีย์ประธานปรากฏมีฐานโบสถ์เหลืออยู่ พร้อมกับเสาศิลาแลงและเสมาหินปักอยู่โดยรอบ นอกจากนี้ยังพบฐานเจดีย์รายที่รายรอบเจดีย์ประธานองค์ใหญ่

วัดสระศรี

เป็นวัดที่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของวัดมหาธาตุ เป็นโบราณสถานสำคัญอยู่บริเวณกลางสระน้ำที่มีขนาดใหญ่ ชื่อว่า สระพังตระกวน และสิ่งสำคัญของวัดประกอบด้วยเจดีย์ประธานทรงลังกา เจดีย์นี้ตั้งอยู่บนฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัส มีระเบียงคดล้อมรอบ เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปปูนปั้น เลยออกไปเป็นสะพานข้ามไปยังเกาะเล็กๆ กลางน้ำซึ่งเป็นที่ตั้งของโบสถ์ที่มีเสมาหินปักล้อมรอบ

ด้านหน้าวิหารขนาดใหญ่ประดิษฐานพระพุทธรูปปูนปั้นปางมารวิชัย มีเจดีย์ขนาดเล็ก ศิลปศรีวิชัยผสมลังกา ตั้งอยู่ทางด้านทิศใต้ มีซุ้มพระพุทธรูป 4 ทิศ ด้านหน้ามีเกาะกลางน้ำขนาดย่อมเป็นที่ตั้งของพระอุโบสถขนาดเล็ก วัดแห่งนี้ได้ชื่อว่าเป็นจุดที่มีทัศนียภาพที่สวยงาม

วัดตระพังเงิน

คำว่า “ตระพัง” หมายถึง สระน้ำ หรือหนองน้ำ วัดตระพังเงินเป็นโบราณสถานสำคัญ ตั้งอยู่บริเวณรอบสระน้ำหรือตระพังเงิน ตั้งอยู่ทางด้านทิศตะวันตกของวัดมหาธาตุ ห่างจากวัดมหาธาตุ 300 เมตร โบราณสถานนี้ไม่มีกำแพงแก้ว ประกอบด้วยเจดีย์ทรงดอกบัวตูมเป็นประธาน ลักษณะเด่นของเจดีย์ทรงดอกบัวตูม คือ มีจระนำที่เรือนธาตุทั้งสี่ด้านประดิษฐานพระพุทธรูปยืน และพระพุทธรูปปางลีลา (จระนำ หมายถึง ซุ้มช้ายวิหาร หรือช้ายโบสถ์ มักเป็นช่องตัน) มีฐานวิหาร 7 ห้องตั้งอยู่ทางตะวันออกของเจดีย์ และมีเจดีย์ทรงวิมานแต่ยอดหักตั้งอยู่ข้างเจดีย์ทรงดอกบัวตูม

ส่วนโบราณสถานกลุ่มที่ตั้งอยู่ริมตระพังเงินด้านเหนือประกอบไปด้วยฐานวิหารและเสาศิลาแลง เจดีย์ ชุมประตู่และแนวกำแพง โบราณสถานอีกกลุ่มหนึ่งของวัดตระพังเงินที่อยู่บนเกาะกลางตระพังเงิน มีโบสถ์และเจดีย์ขนาดเล็กรายรอบและมีบ่อน้ำโบราณใกล้ฐานโบสถ์ด้านทิศตะวันออก

วัดตระพังทอง

ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของวัดมหาธาตุห่างประมาณ 500 เมตร หรือตั้งอยู่ด้านข้างของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติรามคำแหง ทางทิศตะวันออกเป็นวัดที่ตั้งอยู่บนเกาะกลางน้ำหรือที่เรียกว่า ตระพังทอง ปัจจุบันเป็นวัดที่มีพระภิกษุจำพรรษาอยู่ ภายในวัดมีโบราณสถานที่เก่าแก่คือเจดีย์ทรงกลมแบบลังกาที่มีฐานก่อด้วยศิลาแลง ซึ่งอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ พร้อมกับโบสถ์ที่สร้างขึ้นใหม่โดยสร้างทับลงบนฐานวิหารเดิม

วัดศรีสวาย

เป็นโบราณสถานที่ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของวัดมหาธาตุห่างราว 350 เมตร สร้างขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ 18 หรือก่อนเมืองสุโขทัยเป็นราชธานี เดิมเป็นเทวสถานในศาสนาฮินดูเรียกว่า “ศรีศิวายะ” มาดัดแปลงให้เป็นวัดในศาสนาพุทธในภายหลัง ภายในโบราณสถานแห่งนี้มีปรางค์ที่ก่อด้วยศิลาแลงผสมอิฐอยู่ 3 องค์ รูปแบบศิลปะลพบุรี ลักษณะของปรางค์ค่อนข้างเพรียว ตั้งอยู่บนฐานเตี้ย ๆ ลวดลายปูนปั้นบางส่วนเหมือนลายบนเครื่องถ้วยจีนสมัยราชวงศ์หยวน มีวิหารสองตอนตั้งอยู่หน้าปรางค์ ปัจจุบันเหลือเพียงฐานและเสาศิลาแลงเท่านั้น และมีกำแพงแก้วล้อมรอบปรางค์และวิหารชั้นใน ส่วนภายนอกซึ่งเป็นเขตวัดก็มีกำแพงศิลาแลงล้อมรอบ ด้านทิศใต้เป็นด้านหน้ามีซุ้มประตูทางเข้าวัด ส่วนด้านหลังจะมีคูน้ำล้อมรอบวัด

โบราณสถานนอกกำแพงเมือง (หรือนอกเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย)

วัดศรีชุม

เป็นโบราณสถานที่สำคัญซึ่งตั้งอยู่นอกกำแพงเมืองด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ห่างจากมุมกำแพงเมืองออกไปประมาณ 500 เมตร เป็นกลุ่มโบราณสถานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ราบมีคูน้ำล้อมรอบ วัดศรีชุมเป็นวัดที่สร้างขึ้นในสมัยสุโขทัย ประกอบด้วยมณฑปรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ส่วนของผนังมีความหนา 3 เมตร ทางด้านซ้ายมือมีทางเดินเป็นช่องแคบๆ เข้าไปในมณฑปขึ้นไปโผล่ถึงด้านหลังองค์พระและหลังคามณฑปได้ ส่วนทางขวามือก็มีช่องทางเดินเช่นกันแต่ปัจจุบันได้ปิดเอาไว้ เชื่อกันว่าช่องผนังด้านขวามือมีทางเดินใต้ดินไปทะลุที่เมืองศรีสัชชาลัย

ภายในมณฑปสี่เหลี่ยมมีพระพุทธรูปปูนปั้นปางมารวิชัยขนาดใหญ่หน้าตักกว้าง 11.30 เมตร สูง 10 เมตร เรียกว่า พระอจนะ หมายถึง พระผู้ไม่หวั่นไหว ตรงปากประตูทางเข้ามณฑปเจาะเป็นช่องสูง ด้านหน้ามณฑปมีฐานวิหารขนาด 6 ห้อง ด้านทิศเหนือมีวิหารและมณฑปขนาดเล็ก มีเจดีย์อยู่ 9 องค์ ส่วนอุโบสถจะอยู่นอกคูน้ำทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้

วัดพระพายหลวง

นับเป็นกลุ่มโบราณสถานขนาดใหญ่ที่อยู่นอกเมืองสุโขทัยแต่เป็นรองวัดมหาธาตุ เชื่อว่าเป็นโบราณสถานที่ก่อสร้างขึ้นมาก่อนสมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี โบราณสถานภายในวัดพระพายหลวงประกอบไปด้วยพระปรางค์ขนาดใหญ่ 3 องค์ ก่อด้วยศิลาแลงและฉาบด้วยปูนปั้นซึ่งปัจจุบันมีปรางค์เหลืออยู่เพียงองค์เดียวเท่านั้น ถัดจากพระปรางค์ 3 องค์ออกมาทางทิศตะวันออกเป็นวิหาร 5 ห้อง มีเจดีย์ มณฑป โบสถ์และวิหารพระนอนขนาดใหญ่ซึ่งสร้างขึ้นในชั้นหลัง แต่ปัจจุบันเหลือเพียงซากเจดีย์และฐานโบสถ์วิหารเท่านั้น

วัดพระพายหลวงแต่เดิมคงจะเป็นเทวสถานในศาสนาพราหมณ์ ฮินดู เพราะได้พบชิ้นส่วนเทวรูปและฐานศิวลึงค์ที่วัดนี้ ต่อมาจึงได้ดัดแปลงเป็นวัดในพุทธศาสนานิกายมหายาน เห็นได้จากหลักฐานโบราณสถานที่มีทั้งพระปรางค์ขอมและโบสถ์วิหารอยู่ที่สถานที่เดียวกัน

วัดพระเชตุพน

เป็นโบราณสถานที่มีขนาดใหญ่พอสมควร เป็นวัดที่มีคูน้ำล้อมรอบ มีมณฑปพระสี่อิริยาบถ เจดีย์ทรงมณฑป วิหาร 6 ห้อง เจดีย์ราย และกำแพงรอบมณฑปพระสี่อิริยาบถที่ทำด้วยหินชนวน โดยเฉพาะที่ช่องประตูทางเข้าเป็นหินชนวนแท่งใหญ่และหนา เจาะเป็นเดือยสลักกันไว้เหมือนเข้าปากไม้

วัดเจดีย์สี่ห้อง

ตั้งอยู่ตรงข้ามวัดพระเชตุพน เป็นกลุ่มโบราณสถานที่มีคูน้ำล้อมรอบ ภายในมีฐานวิหารใหญ่ ฐานเจดีย์ มีฐานเจดีย์ราย และฐานโบสถ์ที่ยังไม่ได้ขุดแต่ง

วัดช้างล้อม

เป็นโบราณสถานที่ตั้งอยู่ห่างจากประตูกำแพงหักด้านทิศตะวันออกของเมืองสุโขทัยประมาณ 1 กิโลเมตร เป็นกลุ่มโบราณสถานที่มีขนาดใหญ่ มีแนวคูน้ำล้อมรอบ ภายในบริเวณวัดช้างล้อมประกอบไปด้วยเจดีย์ทรงกลมแบบลังกาขนาดใหญ่ที่มีสภาพสมบูรณ์เป็นประธาน ที่ฐานนั้นเป็นรูปช้าง 36 เชือกโผล่ออกมาครึ่งตัว รอบเจดีย์มีฐานวิหาร เจดีย์ราย กำแพงแก้ว รอบเจดีย์มีกำแพงศิลาแลงอยู่อีกชั้น

เจดีย์ช้างล้อมนี้มีลักษณะเฉพาะไม่เหมือนเจดีย์ช้างล้อมที่เมืองศรีสัชนาลัยหรือเจดีย์ช้างล้อมที่เมืองกำแพงเพชร นอกจากนี้ยังพบศิลาจารึกที่วัดช้างล้อมนี้ในปีพ.ศ.1927 เป็นจารึกอักษรไทยสุโขทัย เป็นเรื่องราวการออกบวชของพนมไสดำและการสร้างถาวรวัตถุในพระพุทธศาสนา

ที่มา: สมัย สุทธิธรรม (2537), อุทยานประวัติศาสตร์,มานพ ถนอมศรี (2546), สุโขทัย อุทยานประวัติศาสตร์ มรดกโลก

กิจกรรม

ในการชมอุทยานประวัติศาสตร์นั้นนักท่องเที่ยวสามารถเลือกกิจกรรมการชมได้หลายรูปแบบ สามารถนั่งรถรางนำเที่ยวรอบภายในกำแพงเมือง อัตราค่าบริการสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย ราคา 10 บาท ชาวต่างชาติ 20 บาท หรือปั่นจักรยานเที่ยวรอบภายในกำแพงเมือง โดยสามารถเช่าจักรยานได้ในบริเวณอุทยานฯ และบริเวณด้านหน้าอุทยานฯ รถจักรยานให้เช่าในราคาคันละ 20 บาท รวมทั้งสามารถเช่ารถสามล้อให้ขับพาเที่ยวชมภายในอุทยานฯ ได้ในราคาคันละ 300 บาท ทั้งยังสามารถขับรถยนต์ส่วนตัวเที่ยวชมภายในอุทยานฯ ได้โดยเสียค่านำเข้า

นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมในอำเภอเมืองสุโขทัยที่นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมาเที่ยวชมได้ในช่วงเวลาต่างๆ

1. งานวันพ่อขุนรามคำแหงมหาราช บริเวณอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เดือนมกราคม

ร่วมกิจกรรมรับรุ่งอรุณ พิธีบวงสรวงพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ขบวนแห่เฉลิมพระเกียรติการแข่งขันกีฬาไทย อาทิเช่น ชักเยื่อน้ำ การแข่งขันเรือพาย การวิ่งเทิดพระเกียรติพ่อขุนรามคำแหง

2. งานสักการะพระแม่ย่าและงานกาชาด บริเวณริมน้ำยม หน้าศาลากลางจังหวัดสุโขทัย ปลายเดือนมกราคม ถึงต้นเดือนกุมภาพันธ์

เป็นกิจกรรมงานกาชาด ประกวดร้องเพลง/เดินแฟชั่นการกุศล/กิจกรรมמצฉากาชาด

3. งานย้อนอดีตมหาสงกรานต์กรุงเก่าสุโขทัย บริเวณอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เดือนเมษายน

4. งานแข่งขันเรือพาย เทโวโรหนะเมืองสุโขทัย บริเวณลำน้ำยม หน้าศาลากลางจังหวัดสุโขทัย เดือนตุลาคม

อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

2. พิพิธภัณฑ์ผ้าทองคำ

ที่ตั้ง

ตั้งอยู่ที่เลขที่ 477/2 บ้านหาดเสี้ยว ตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย บริเวณเดียวกับร้านสารศุนย์จำหน่ายผ้าทอพื้นเมืองสุโขทัย

การเดินทาง

รถยนต์

ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 1 ผ่านจังหวัดนครสวรรค์ กำแพงเพชร เข้าสู่เส้นทาง หลวงหมายเลข 101 ผ่านอำเภอรานกระต่าย อำเภอศรีมาศ เข้าสู่จังหวัดสุโขทัย จากนั้นเมื่อถึงสี่แยก

บ้านสวน เข้าอำเภอศรีสำโรง ผ่านอำเภอสวรรคโลก ไปตามทางหลวงหมายเลข 1201 ระยะทาง 18 กิโลเมตร ถึงทางเข้าอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย จากกรุงเทพ จะถึงอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัยก่อน ระยะทางประมาณ 550 กิโลเมตร และจากอุทยานฯ ไปอีก 11 กิโลเมตร

ประวัติ

เมื่อก่อนใช้ชื่อพิพิธภัณฑสถานผ้าเก่า ภายหลังเปลี่ยนมาเป็น พิพิธภัณฑสถานผ้าทองคำ คุณสาธิต โสรัจ ประสพสันติ เจ้าของร้านสาธิตเป็นผู้ริเริ่มจัดตั้งพิพิธภัณฑสถานแสดงเรื่องราวความเป็นมาของผ้าทอมือลายโบราณของชาวไทยพวน บ้านหาดเสี้ยวไว้อย่างครบถ้วน นอกจากนี้ยังมีการจัดรวบรวมข้าวของเครื่องใช้ในพิธีแต่งงานของชาวไทยพวนบ้านหาดเสี้ยว เครื่องกองบวช เครื่องแต่งกายสตรีไทยพวนในอดีต ด้านหลังของพิพิธภัณฑสถานได้จัดแสดงเรือนไทยของชาวไทยพวน เครื่องมือเครื่องใช้ เช่น กระต่ายขูดมะพร้าว เคียวเกี่ยวข้าว เหวียน ฯลฯ และยังสาธิตการทอผ้าขึ้น ผ้าพันคอ

ที่มา: หนังสือ “วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดสุโขทัย” (2544)

สิ่งที่น่าสนใจ

ผ้าทอลายโบราณของชาวไทยพวน

ในพิพิธภัณฑสถานได้รวบรวมผ้าทอลายโบราณของชาวไทยพวน ไม่ว่าจะเป็นจกเก้ายาลายบ้านหาดเสี้ยว แต่เดิมเป็นชิ้นต่อกันสามชิ้นลายขวางแบบชิ้นล้านนาไทย มักเป็นผ้าฝ้ายอาจมีไหมสลับบ้าง ชิ้นหาดเสี้ยวมี 2 ชนิด คือ ชิ้นธรรมดาใช้ใส่อยู่กับบ้านและทำงาน และชิ้นตีนจกที่ใช้ในโอกาสพิเศษ เช่น งานบุญ งานเทศกาลและพิธีการสำคัญ ชิ้นธรรมดามักเป็นชิ้นพื้นลายขวางลำตัว มีเชิงเป็นแถบสีดำและสีแดงอมส้ม ส่วนชิ้นตีนจกนั้นจะประกอบด้วยสามส่วนคือ หัวชิ้น (ส่วนบน) ตัวชิ้น (ส่วนกลาง) และตีนชิ้น (ส่วนล่าง) ตีนจกคือเชิงชิ้นที่ใช้เทคนิคการควักหรือล้วงด้วยมือ ซึ่งอาจใช้ขนเม่น หรือไม้ช่วยก็ได้ ทำให้เกิดลวดลายบนผืนผ้าสลับสีอันสวยงาม ลายตีนจกของหาดเสี้ยวจะมีลักษณะการทอที่ทอว่าหน้าลายลง ลวดลายที่ทอเป็นลายเรขาคณิตเป็นหลักลายที่พบมีอยู่ 9 แบบด้วยกัน คือลายสิบหกดอกตัด (ลายสิบหกขอ) ลายสิบสองดอกตัด (ลายแปดขอ) ลายสี่ดอกตัด (ลายสี่ขอ) ลายเครือใหญ่ (ลายดอกเครือใหญ่) ลายเครือกลาง (ลายดอกเครือกลาง) ลายเครือน้อย (ลายดอกเครือน้อย) ลายอ่างน้ำ ลายสองท้อง ลายดอกสองท้อง นอกจากนี้ยังมีผ้าที่ใช้ในพิธีบวชนาคด้วยขบวนช้าง ผ้าที่ใช้ในพิธีแต่งงาน ซึ่งล้วนเป็นเอกลักษณ์ผ้าทอมือของชาวไทยพวนบ้านหาดเสี้ยว ที่สืบทอดต่อกันมานับร้อยๆ ปี รวมถึงผ้าขึ้นทองคำ (ขึ้นไหมคำ) ผืนเก่าที่มีอายุ

มากกว่าร้อยปี และผืนใหม่ที่จัดทอขึ้นใช้ในพิธีแต่งงาน นอกจากนี้ยังมีผ้าขึ้นต้นจกจากแหล่งต่างๆ เช่น จากอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำพูน จังหวัดอุตรดิตถ์

กิจกรรม

- เทียวชมพิพิธภัณฑ์และการทอผ้า

กิจกรรมในอำเภอศรีสัชนาลัย

1. ประเพณีบวชช้างหาดเสี้ยว เดือนเมษายน

ชมพิธีแห่นาค ชมขบวนช้างที่ประดับตกแต่งอย่างสวยงาม ซึ่งนาจะสวมแว่นตาดำและแต่งกายอย่างวิจิตรพิสดารด้วยเครื่องนุ่งห่มของชาวไทยพวนหลากสีสัน

2. ประเพณีสงกรานต์น้ำโอยทานสงกรานต์ศรีสัชนาลัย เดือนเมษายน

ร่วมพิธีบวงสรวงพระมหาธรรมราชาที่ 1 และบูรพกษัตริย์ ชมการประกวดสาวเทพีสงกรานต์น้ำโอยทาน -ชมขบวนแห่ช้างพ่อเมืองและขบวนวัฒนธรรม 10 ท้องถิ่นในอำเภอศรีสัชนาลัย ร่วมงานเทศกาลอาหาร

3. งานประเพณีแห่น้ำขึ้นโฮง สงกรานต์เจ้าหมื่นดั่ง เดือนเมษายน

ชมประเพณีแห่น้ำ ซึ่งจะมีขบวนช้างประดับตกแต่งสวยงามกว่า 50 เชือก เดินผ่านหมู่บ้านไปยังลานอนุสาวรีย์เจ้าพ่อหมื่นดั่ง เพื่อทำพิธีสักการะ ชมการประกวดไก่ชนและการออกร้านจำหน่ายสินค้า

3. โฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น

ที่ตั้ง

บ้านนาต้นจั่น ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

การเดินทาง

จากที่ว่าการอำเภอศรีสัชนาลัย ตามทางหลวงแผ่นดินสายอุตรดิตถ์ -ศรีสัชนาลัย (102) ไปทางทิศตะวันออก(ไปอุตรดิตถ์) ระยะทาง 9 กิโลเมตร แยกเข้าตัวตำบลบ้านตึกถนนสายแม่ตะเพียนทอง -ห้วยตม ระยะทาง 11 กิโลเมตร จะถึงที่หมาย โฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น

ประวัติ

จากแนวคิด “ระดมทุนเพื่อส่งเสริมอาชีพให้สตรีในหมู่บ้าน” เป็นจุดเริ่มต้นของการรวมตัวของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในชุมชน หากิจกรรมทำนอกเหนือจากการทำนาไร่จ้างเกี่ยวข้าว ปลูกข้าวโพด ถั่ว ถั่วลิสง เพื่อขายนำเงินมารวมกันก้อนหนึ่งเพื่อเป็นทุนให้ยืมประกอบอาชีพของสมาชิกในหมู่บ้านตั้งแต่ปีพ.ศ.2527 ต่อมาได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกรมการพัฒนาชุมชนเข้ามาส่งเสริมอาชีพทอผ้า จัดตั้งเป็นกลุ่มทอผ้า และธนาคารเจบิก ประเทศญี่ปุ่น สร้าง

อาคารแสดงสินค้า สนับสนุนการฝึกอบรมการบริหารจัดการคณะกรรมการบริหารกลุ่มอาชีพทอผ้า และให้ไปศึกษาดูงานเรื่องหมู่บ้านโฮมสเตย์ที่ประเทศญี่ปุ่นทำให้เกิดการพัฒนาเป็นหมู่บ้านเพื่อการท่องเที่ยว “โฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น”

ที่มา: องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน), 2556

สิ่งที่น่าสนใจ

วิถีชีวิตชุมชน

โฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น บ้านนาต้นจั่น ตำบลบ้านดึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย โดยคณะกรรมการหมู่บ้านนาต้นจั่นได้รวมกันจัดตั้งการส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบโฮมสเตย์ โดยความร่วมมือจากชาวบ้านในชุมชน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่มาเที่ยวมาเพื่อศึกษาประวัติศาสตร์มาเพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมและประเพณีพื้นบ้าน

กิจกรรม

- เรียนรู้ภูมิปัญญาการทำผ้าหมักโคลน
- ชมการทำเฟอร์นิเจอร์จากตอไม้ รากไม้ที่โคนล้ม หรือใช้ประโยชน์ไม่ได้แล้วจึงนำมาดัดแปลงเป็นเฟอร์นิเจอร์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชิงช้าสนาม ผลิตภัณฑ์ต่างๆ
- ชมการผลิตงานฝีมือจากภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น ตุ๊กตาบาโหนด จาก “ตางษ์” วัย 80 ปี ผู้รังสรรค์เครื่องเล่นจากเศษไม้ที่เหลือใช้ กลายมาเป็นเครื่องออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุ
- การเดินชมธรรมชาติ ช่วงหน้าผลไม้ นักท่องเที่ยวสามารถเที่ยวตามเส้นทางชมและชิมผลไม้ได้ตามฤดูกาล นอกจากนี้หากเป็นฤดูกาลทำนา นักท่องเที่ยวสามารถสัมผัสวิถีชีวิตการทำนา การจับปลาในหนองน้ำด้วยตนเองได้อีกด้วย
- อิ่มอร่อยกับเมนูดัง “ข้าวเปี๊ยะ” หรือก๋วยเตี๋ยวพระร่วง อาหารที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ และขึ้นชื่อของบ้านนาต้นจั่น มีรสชาติที่กลมกล่อม ลักษณะคล้ายกับข้าวเหนียวปากหม้อ

4. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย

ที่ตั้ง

ห่างจากตัวอำเภอสรีสัชนาลัยลงมาทางอำเภอสวรรคโลก 11 กิโลเมตร หรือห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 550 กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ในเขตของตำบลศรีสัชนาลัย ตำบลสารจิตร ตำบลหนองอ้อ ตำบลท่าชัย

การเดินทาง

รถยนต์

จากตัวเมืองสุโขทัยใช้ทางหลวงหมายเลข 101 เส้นสุโขทัย-สวรรคโลก-ศรีสัชชนาลัย ไปจนถึงระหว่างกิโลเมตรที่ 17-19 เลี้ยวซ้ายข้ามสะพานแม่น้ำยมจะมีทางแยกขวาเข้าอุทยานฯ ไปประมาณ 1.5 กิโลเมตร เป็นระยะทาง 68 กิโลเมตร

นอกจากนี้นักท่องเที่ยวสามารถใช้เส้นทางจากอำเภอสวรรคโลกไปตามทางหลวงหมายเลข 1201 ไปจนถึงตำบลเมืองเก่า บริเวณเชิงสะพานข้ามแม่น้ำยมแล้วเลี้ยวซ้ายเข้าอุทยานฯ อีก 2 กิโลเมตร รวมระยะทาง 22 กิโลเมตร

ประวัติ

ศรีสัชชนาลัยเป็นเมืองเก่าที่เกิดขึ้นก่อนเมืองสุโขทัย สมัยนั้นเรียกว่า เมืองเชลียง มีศูนย์กลางอยู่ที่บริเวณวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ ต่อมาในสมัยสุโขทัย ศูนย์กลางของเมืองได้ย้ายไปอยู่ทางเหนือห่างออกไปราว 4 กิโลเมตร เพราะมีชัยภูมิที่ดีกว่า แต่ยังตั้งอยู่ริมแม่น้ำยมเช่นเคย และได้เปลี่ยนชื่อใหม่เป็นเมืองศรีสัชชนาลัย มีฐานะเป็นเมืองลูกหลวงคือ เป็นที่ประทับของอุปราชหรือผู้ที่ขึ้นครองราชย์ต่อไป

เมืองแห่งใหม่นี้มีการสร้างกำแพงศิลาล้อมรอบเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าและมีคูน้ำล้อมรอบอยู่รอบนอกอีกชั้นหนึ่ง โดยแต่เดิมตัวเมืองมีกำแพงล้อมรอบถึง 3 ชั้น ยกเว้นกำแพงทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือที่เป็นกำแพงชั้นในเพียงชั้นเดียว เพราะมีแม่น้ำยมกั้นอยู่ ส่วนกำแพงเมืองด้านอื่นๆ อีก 3 ด้านจะก่อด้วยศิลาแลง กำแพงเมืองชั้นกลาง ชั้นนอกจะก่อเป็นกำแพงดิน ระหว่างกำแพงแต่ละชั้นจะมีคูน้ำล้อมรอบ สภาพของกำแพงเมืองศรีสัชชนาลัยในปัจจุบันมีสภาพค่อนข้างสมบูรณ์ทั้งสามด้าน ยกเว้นด้านที่อยู่ริมแม่น้ำยมจะมีบางช่วงที่พังทลายลงไป

เมื่อเข้าสู่ยุคอยุธยา เมืองศรีสัชชนาลัยก็ไม่ได้หมดความสำคัญลงไปเหมือนเมืองสุโขทัย หากยังคงความเป็นเมืองสืบมา โดยมีการค้าและการผลิตเครื่องสังคโลกเป็นเครื่องหล่อเลี้ยงสำคัญ ในสมัยนี้ชื่อเมืองเปลี่ยนไปเป็นสวรรคโลก ปัจจุบันบริเวณเมืองประวัติศาสตร์นี้อยู่ในเขตอำเภอสรีสัชชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ห่างจากเมืองประวัติศาสตร์สุโขทัยราว 70 กิโลเมตร

สิ่งที่น่าสนใจ

วัดช้างล้อม

เป็นโบราณสถานที่ตั้งอยู่ศูนย์กลางของเมืองศรีสัชชนาลัย เป็นวัดใหญ่ที่มีความสำคัญของเมือง ตั้งอยู่ใกล้เชิงเขาพนมเพลิง เจดีย์ประธานองค์ใหญ่ของวัดช้างล้อมเป็นโบราณสถานที่มีความสมบูรณ์เกือบครบทุกอย่าง สันนิษฐานว่าพ่อขุนรามคำแหงทรงเป็นผู้สร้างขึ้น พระเจดีย์ที่วัดช้าง

ล้อมองค์ใหญ่ทรงกลมแบบลังกาที่ก่อด้วยศิลาแลงจึงสันนิษฐานว่าเป็นเจดีย์ประธานของวัดช้างล้อม ตั้งอยู่บนฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัสซ้อนกันสามชั้น ฐานชั้นแรกมีรูปช้างยืนโผล่ออกมาจากเจดีย์เกือบเต็มตัว รูปช้างนี้ทำด้วยศิลาแลงยืนล้อมเจดีย์จำนวน 39 เชือก ระหว่างช้างแต่ละเชือกมีเสาโคมไพคั่นเอาไว้ ส่วนฐานเจดีย์ชั้นที่สองมีบันไดหินไต่ขึ้นเป็นลานประทักษิณ ด้านนอกมีพนักลูกทรงศิลาแลงล้อมอยู่โดยรอบ บนฐานชั้นที่สามของเจดีย์เป็นฐานตั้งองค์เจดีย์ประกอบด้วยซุ้มสำหรับประดิษฐานพระพุทธรูปโดยรอบเจดีย์ แต่เดิมเป็นพระพุทธรูปปูนปั้นที่สร้างในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช

ถัดออกมาจากเจดีย์องค์ประธานเป็นกำแพงแก้วก่อด้วยศิลาแลงล้อมรอบองค์เจดีย์เอาไว้ อีกชั้นหนึ่ง ระหว่างกำแพงแก้วจะมีประตูเข้าสู่ลานเจดีย์ทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ส่วนอีกสองด้านคือ ทางทิศเหนือและทิศใต้ทำเป็นประตูหลอกเอาไว้ นอกกำแพงแก้วออกมาทางทิศตะวันออกหรือด้านหน้าเจดีย์เป็นวิหารขนาดใหญ่ ปัจจุบันเหลือเพียงเสาศิลาแลงและฐานสองข้างของโบราณสถานมีซากเจดีย์และวิหารขนาดเล็กอยู่

นอกจากนี้ ด้านหน้าของวิหารใหญ่เป็นทางเดินที่ปูลาดด้วยแผ่นศิลาแลงขนาดใหญ่เป็นลานกว้าง เนื่องจากกรมศิลปากรได้ทำการบูรณะใหม่เมื่อปีพ.ศ.2500 พบแผ่นศิลาแลงเหล่านี้เป็นจำนวนมากในบริเวณพื้น

วัดเจดีย์เจ็ดแถว

เป็นโบราณสถานที่ตั้งอยู่ตรงข้ามกับวัดช้างล้อม ภายในบริเวณวัดมีคูน้ำและกำแพงศิลาแลงล้อมรอบ แต่ปัจจุบันคูน้ำถูกถมไปแล้ว เจดีย์ประธานของวัดเจดีย์เจ็ดแถวนี้เป็นเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ มีมณฑปและเจดีย์บริวารที่เป็นรูปแบบต่างอีก 33 องค์ ล้อมรอบในบริเวณวัด เจดีย์แต่ละองค์มีรูปแบบและลักษณะที่แตกต่างกันออกไปตามอิทธิพลของศิลปะที่ได้รับเข้ามาในขณะนั้น

เจดีย์ส่วนใหญ่ก่อด้วยศิลาแลงและใช้ลวดลายปูนปั้นตกแต่ง มีซุ้มพระประกอบด้วย ทางด้านทิศเหนือของเจดีย์ประธานมีมณฑปยอดเป็นปราสาทผสมเจดีย์ ด้านหน้าทำเป็นซุ้มประตูทางเข้า มีคูหาไว้ประดิษฐานพระพุทธรูปประทับยืนปูนปั้นนูนสูง ส่วนด้านข้างประตูประดิษฐานพระพุทธรูปปางลีลาอยู่ในช่องคูหา ด้านหลังเป็นซุ้มประดิษฐานพระพุทธรูปปางนาคปรก

ด้านหน้าของเจดีย์ประธานเป็นวิหารขนาดใหญ่มีกำแพงแก้วล้อมรอบ ส่วนเจดีย์ต่างๆ ภายในกำแพงแก้วของวิหารปัจจุบันเหลือเพียงฐานเท่านั้น ถัดออกไปทางด้านหลังของวัดเป็นโบสถ์และศาลารูปสี่เหลี่ยมที่เหลือเพียงฐานเช่นกัน

วัดสวนแก้วอุทยานใหญ่

เป็นโบราณสถานที่ตั้งอยู่ถัดจากวัดเจติยเจ็ดแถวต่อไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้หรืออยู่ถัดเข้าไปอีกเป็นแนวเดียวกัน ลักษณะโดยทั่วไปจะมีคูน้ำล้อมรอบบริเวณวัด แต่ได้ต้นเขินและกลายสภาพเป็นดินหมดแล้ว นอกจากกำแพงศิลาแลงที่ล้อมรอบวัดซึ่งยังพอมองเห็นซากอยู่บ้าง

ที่กำแพงศิลาแลงล้อมรอบวัดมีประตูทางเข้าสองประตูคือ ประตูด้านทิศตะวันตก และด้านทิศใต้ บริเวณทางด้านหน้าของวัดเป็นซากวิหารศิลาแลงหักพัง ซึ่งเหลือซากแต่เพียงเสาศิลาแลงเท่านั้น เป็นวิหารที่สร้างเชื่อมต่อกันกับเจติยขนาดใหญ่ทรงกลมแบบลังกาที่ตั้งอยู่บนฐานปัทม์อีกชั้นหนึ่ง

วัดนางพญา

เป็นโบราณสถานที่ตั้งอยู่ในแนวเดียวกันกับวัดช้างล้อม วัดเจติยเจ็ดแถว วัดสวนแก้วอุทยานใหญ่ เป็นวัดที่อยู่ด้านริมสุดทางกำแพงเมืองศรีสัชนาลัยด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ บริเวณวัดนางพญามีกำแพงศิลาแลงล้อมรอบ ซึ่งยังมีลักษณะที่สมบูรณ์บางส่วน มีประตูทางเข้าสามประตู คือ ประตูด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้คือ ด้านหน้าวัด และประตูด้านทิศเหนืออีกสองประตู

บริเวณด้านหน้าวัดเป็นวิหารขนาดใหญ่มีเจ็ดห้องก่อด้วยศิลาแลง แต่ปัจจุบันได้พังลงไปเกือบหมดแล้ว ยังคงเหลือเสาศิลาแลง และผนังด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือซึ่งยังคงเหลือให้เห็นเพียงสามห้อง เป็นลักษณะผนังเจาะโปร่งคล้ายลูกกรงเป็นช่องๆ ส่วนที่ทับมีลวดลายปูนปั้นเป็นลายเครือเถา ต่อจากวิหารเข้าไปทางด้านหลังวัดจะเป็นเจติยทรงกลมแบบลังกา ซึ่งตั้งบนฐานเดียวกันกับวิหาร เป็นฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัสขึ้นไปชั้นหนึ่ง ด้านบนเป็นลานทักษิณมีซุ้มประตูเข้าไปสู่ภายในเจติยอยู่ทางด้านตะวันออกของเจติย

วัดสวนแก้วอุทยานน้อย

เป็นโบราณสถานอีกกลุ่มหนึ่งที่ไม่ได้ตั้งอยู่ในแนวเดียวกับโบราณสถานในเมืองศรีสัชนาลัย (วัดช้างล้อม วัดเจติยเจ็ดแถว วัดสวนแก้วอุทยานใหญ่ วัดนางพญา) แต่เป็นโบราณสถานที่ตั้งอยู่ใกล้เคียงกัน คือ ตั้งอยู่ทางด้านทิศเหนือของเมืองที่ค่อนข้างไปทางกำแพงฝั่งแม่น้ำยมแต่ก็อยู่ในเขตบริเวณเดียวกันกับโบราณสถานสำคัญภายในกำแพงเมืองศรีสัชนาลัย

วัดสวนแก้วอุทยานน้อยเป็นโบราณสถานที่มีความน่าสนใจ มีกำแพงศิลาแลงล้อมรอบอยู่ ด้านหน้าเป็นวิหารและถัดไปจะเป็นซุ้มพระที่ก่อด้วยศิลาแลงทั้งหลัง ด้านหลังซุ้มพระเป็นเจติยทรงพุ่มข้าวบิณฑ์

โบราณสถานบนเขาพนมเพลิง

เป็นโบราณสถานที่ตั้งอยู่บนยอดเขาซึ่งอยู่ด้านหลังของวัดช้างล้อม เรียกว่าเขาพนมเพลิง กลางเมืองศรีสัชนาลัย สูงประมาณ 20 เมตร เขานี้จะอยู่ค่อนไปทางกำแพงเมือง ด้านทิศ ตะวันออกเฉียงเหนือทางขึ้นทำเป็นบันไดปูด้วยศิลาแลง ด้านบนยอดเขามีเจดีย์ทรงกลมแบบลังกา ซึ่งเป็นประธานของโบราณสถานนี้ ด้านหน้าเป็นวิหารขนาดใหญ่หกห้อง มีศาลาขนาดเล็กหนึ่งหลัง พร้อมกับเจดีย์รายอีก 3 องค์ ส่วนด้านนอกจะมีกำแพงศิลาแลงสูงราว 1 เมตร และสิ่งก่อสร้าง ทางด้านหลังเจดีย์ประธาน คือ ชุ่มพระขนาดย่อมก่อด้วยศิลาแลง เรียกว่า ศาลเจ้าแม่ละออสง่าลี

โบราณสถานบนเขาสุวรรณคีรี

เขาสุวรรณคีรีเป็นเขาที่มีความสูงในระดับเดียวกันกับเขาพนมเพลิง และเป็นเขาที่ตั้งอยู่ ติดกันไปทางทิศตะวันตกสามารถเดินเชื่อมต่อกันได้ ระหว่างโบราณสถานที่อยู่บนเขาทั้งสองลูกนี้ บนเขาสุวรรณคีรีเป็นที่ตั้งของโบราณสถานขนาดใหญ่ คือ มีซากวิหารขนาดใหญ่หกห้องอยู่ด้านหน้า ถัดไปเป็นเจดีย์ทรงกลมแบบลังกาเป็นประธานของโบราณสถานนี้ เจดีย์ตั้งอยู่บนฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัส ซ้อนกันอยู่สามชั้น มีชุมประจำทั้งสี่ทิศ

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ

เป็นโบราณสถานขนาดใหญ่นอกกำแพงเมืองไปทางทิศใต้ล้อมรอบด้วยกำแพงศิลาแลง ภายในมีปราสาทค์สูงใหญ่เป็นประธานของวัด ก่อด้วยศิลาแลงฉาบปูน ด้านหน้ามีบันไดขึ้นสู่เรือน ธาตุซึ่งภายในมีเจดีย์ขนาดเล็กทรงดอกบัวตูม ลักษณะของปราสาทค์อยู่ในสมัยอยุธยา เชื่อว่าสร้างขึ้น ในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ หลังจากพระองค์ทรงยึดเมืองนี้คืนมาจากกองทัพล้านนาในราว พ.ศ.2008 โดยสร้างครอบปราสาทค์เดิมซึ่งเป็นแบบขอม

ถัดจากพระปราสาทค์ออกมาเป็นวิหารขนาดใหญ่ ปัจจุบันปรากฏแต่เพียงเสาศิลาแลงปักอยู่ ที่บริเวณมุมทั้งสี่ของกำแพงล้อมรอบวัดจะเป็นเจดีย์ทิศและชุมพระนาคปรกปูนปั้นที่สวยงาม จากนั้นก็จะเป็นกำแพงศิลาแลงซึ่งทำด้วยแท่งศิลาเลียนแบบเครื่องไม้คล้ายเสากลมเรียงต่อกันเป็น กำแพง แล้วใช้ศิลาแลงทำเป็นหลังคา ที่ชุมประจำทั้งด้านหน้าและด้านหลังมีลวดลายปูนปั้นประดับ อย่างสวยงาม

ด้านหลังของพระปราสาทค์ใหญ่มีฐานเจดีย์ทรงกลมแบบลังกาขนาดใหญ่ตั้งซ้อนอยู่บนฐาน แปดเหลี่ยม ด้านหลังเจดีย์มีมณฑปพระอัฐารสและใกล้เคียงกันเป็นฐานวิหารแห่งหนึ่งซึ่งชาวบ้าน เรียกว่า วิหารสองพี่น้องเนื่องจากภายในวิหารมีพระพุทธรูปปูนปั้นศิลปะสมัยสุโขทัยสององค์ ประทับนั่งเป็นพระประธาน

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุเป็นวัดสำคัญที่มีหลักฐานในศิลาจารึกสุโขทัยหลักที่ 1 และในสมัยกรุงธนบุรีเมื่อครั้งสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชเสด็จไปปราบชุมนุมเจ้าพระฝางที่เมืองสวาคบุรีแล้วได้เสด็จมาสมโภชพระบรมธาตุที่เมืองเชลียง นอกจากนี้ยังเป็นวัดที่สวนน้ำมูรธาภิเษกสำหรับพระเจ้าแผ่นดินมาแต่ครั้งโบราณด้วย นักโบราณคดีเชื่อว่า วัดพระศรีรัตนมหาธาตุเมืองเชลียงแห่งนี้ น่าจะสร้างมาก่อนสมัยกรุงสุโขทัยหรืออาจจะรุ่นเดียวกับวัดพระพายหลวงนอกเมืองสุโขทัยก็ได้ แต่เดิมคงเป็นพุทธสถานในลัทธิมหายาน และมาดัดแปลงให้เป็นพุทธสถานในลัทธิหินยานในสมัยกรุงสุโขทัย

วัดขมขึ้น

ตั้งอยู่ห่างจากวัดพระศรีรัตนมหาธาตุมาทางทิศตะวันออกประมาณ 400 เมตร โบราณสถานที่สำคัญคือ เจดีย์ประธานทรงกลมก่อด้วยศิลาแลง วิหารอยู่ด้านหน้าเจดีย์ประธาน ก่อด้วยศิลาแลงขนาด 6 ห้อง มีมุขยื่นออกมาด้านหน้า ด้านหลังพระวิหารเชื่อมต่อกับมณฑป คล้ายเป็นห้องที่บิณฑบาตวิหาร หลังคาใช้ศิลาแลงก่อเหลื่อมเข้าหากันเป็นรูปจั่วแหลม ด้านหน้าทั้งสองข้างมณฑปทำเป็นซุ้มจระนม 2 ซุ้ม ด้านหลังมีซุ้มจระนมที่ประดิษฐานพระพุทธรูปนาคปรก แต่ปัจจุบันได้สูญหายไปแล้ว

นอกจากนี้ยังมีลวดลายปูนปั้นที่หน้าบันด้านหลังมณฑปจากการขุดค้นบริเวณด้านหน้าพระวิหารพบหลักฐานโครงกระดูกมนุษย์ จำนวน 15 โครง ในระดับลึก 7-8 เมตร อายุประมาณพุทธศตวรรษที่ 9 และพัฒนาจนถึงสมัยทวารวดี ประมาณพุทธศตวรรษที่ 12-16 และได้พบกลุ่มโบราณสถานก่อด้วยอิฐที่มีขนาดใหญ่ และพบเครื่องถ้วยเชลียงจำนวนมากประมาณพุทธศตวรรษที่ 17

วัดกุฎีราย

เป็นโบราณสถานอยู่นอกกำแพงเมืองไปทางทิศเหนือ มีโบราณสถานที่สำคัญ คือ มณฑปประกอบอาคารก่อด้วยศิลาแลงทั้งหลัง หลังคาใช้ศิลาแลง ก่อเหลื่อมเข้ากันเป็นทรงจั่วเลียนแบบเครื่องไม้ หน้าจั่วมีรอยบากเพื่อเชื่อมหลังคาเครื่องไม้ของอาคาร ซุ้มประตูอยู่ด้านหน้ามณฑป รูปโค้งกลีบบัวเป็นทางเข้าสู่ภายใน ซึ่งประดิษฐานพระพุทธรูปนั่ง

ที่มา: สมัย สุทธิธรรม (2546), อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย, กรุงเทพฯ: ที่ เจ เจ จำกัด ศิริศักดิ์ คัมภีร์ (2546), เมืองประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชนาลัย, มรดกโลกในประวัติศาสตร์ (2547), กรุงเทพฯ: บ้านหนังสือ

กิจกรรม

นักท่องเที่ยวสามารถซื้อจักรยานเที่ยวชมอุทยานฯ ได้ตามสะดวก รวมทั้งสามารถเที่ยวชมตลาดโบราณ ที่วัดพระพรหม ตำบลศรีสัชนาลัย ทุกวันศุกร์ - เสาร์ ที่ 2 และที่ 4 ของเดือน เวลา 12.00-21.00 น.

สำหรับกิจกรรมในอำเภอศรีสัชนาลัยนั้นมีหลากหลาย นักท่องเที่ยวสามารถเลือกมาเที่ยวชมได้ดังนี้

1. ประเพณีบวชช้างหาดเสี้ยว เดือนเมษายน

ชมพิธีแห่หน้าค ชมขบวนช้างที่ประดับตกแต่งอย่างสวยงาม ซึ่งน่าจะสวมแว่นตาดำและแต่งกายอย่างวิจิตรพิสดารด้วยเครื่องนุ่มห่มของชาวไทยพวนหลากสีสัน

2. ประเพณีสงกรานต์โยยทานสงกรานต์ศรีสัชนาลัย เดือนเมษายน

ร่วมพิธีบวงสรวงพระมหาธรรมราชาที่ 1 และบูรพกษัตริย์ ชมการประกวดสาวเทพีสงกรานต์โยยทาน -ชมขบวนแห่ช้างพ่อเมืองและขบวนวัฒนธรรม 10 ท้องถิ่นในอำเภอศรีสัชนาลัย ร่วมงานเทศกาลอาหาร

3. งานประเพณีแห่น้ำขึ้นโอง สงกรานต์เจ้าหมื่นดั่ง เดือนเมษายน

ชมประเพณีแห่น้ำ ซึ่งจะมีขบวนช้างประดับตกแต่งสวยงามกว่า 50 เชือก เดินผ่านหมู่บ้านไปยังลานอนุสาวรีย์เจ้าพ่อหมื่นดั่ง เพื่อทำพิธีสักการะ ชมการประกวดไก่ชนและการออกร้านจำหน่ายสินค้า

5. อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย ที่ตั้ง

บ้านป่าคา หมู่ที่ ๖ ตำบลบ้านแก่ง อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

การเดินทาง

1. จากจังหวัดสุโขทัยสามารถใช้เส้นทางได้ 2 ทาง เส้นทางแรก จากตัวเมืองใช้ทางหลวงหมายเลข 12 เส้นสุโขทัย-ตาก เลี้ยวเมืองไปประมาณ 15 กิโลเมตร แล้วเลี้ยวขวาไปตามถนนหมายเลข 1113 มาถึงสี่แยกสารจิตรแล้วเลี้ยวซ้ายไปตามถนนหมายเลข 1294 เข้าสู่อุทยานฯ รวมระยะทางประมาณ 100 กิโลเมตร

2. จากตัวเมืองใช้ทางหลวงหมายเลข 101 เส้นสุโขทัย-ศรีสัชนาลัย ถึงอำเภอศรีสัชนาลัยให้เลี้ยวซ้ายผ่านหน้าโรงพยาบาลศรีสัชนาลัย ทางหลวงหมายเลข 1035 ระยะทางประมาณ 11

กิโลเมตร แล้วเลี้ยวขวาเข้าเส้นทางหลวงหมายเลข 1249 เข้าสู่อุทยานฯ รวมระยะทางประมาณ 122 กิโลเมตร

ประวัติ

อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย เดิมชื่อ ป่าคา หมายถึงป่าคาหลวง หรือสันกลางแม่วงช้างได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ เพื่อรักษาสภาพป่าที่เป็นต้นน้ำลำธาร และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติไว้ ครอบคลุมพื้นที่ของอำเภอสรีสัชนาลัย และอำเภอทุ่งเสลี่ยม มีพื้นที่ประมาณ 213 ตารางกิโลเมตร และต่อมากรมป่าไม้ได้ดำเนินการผนวกพื้นที่เพิ่มเติมในท้องที่อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง มีพื้นที่ประมาณ 106 ตารางกิโลเมตร รวมพื้นที่ทั้งสิ้น 319 ตารางกิโลเมตร อุทยานฯ มีลักษณะเป็นทุ่งหญ้าคาขนาดใหญ่เป็นต้นน้ำของแม่น้ำท่าแพ สภาพพื้นที่โดยทั่วไปมีลักษณะฐานเป็นเทือกเขา ประกอบด้วยป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง ป่าดงดิบเขา สัตว์ป่าที่พบได้แก่ กระแต เสือไฟ อีเห็นข้างลาย เลียงผา เต่าปูลู เป็นต้น และได้รับการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติ ศรีสัชนาลัย เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2524

อัตราค่าเข้าอุทยานฯ นักท่องเที่ยว ชาวไทย เด็ก 10 บาท ผู้ใหญ่ 20 บาท ชาวต่างชาติ เด็ก 100 บาท ผู้ใหญ่ 200 บาท

กิจกรรม

อุทยานฯ ได้จัดทำ เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ ไว้ 2 เส้นทาง เส้นทางแรก ได้แก่ เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติชมตะวัน เป็นเส้นทางที่อยู่บนไหล่เขา มีความลาดชันปานกลาง ผ่านร่องน้ำในบางช่วง ตลอดเส้นทางเป็นป่า เบญจพรรณ นักท่องเที่ยวสามารถมองเห็นวิวทิวทัศน์ของอุทยานฯ และระหว่างเส้นทางสามารถชมพระอาทิตย์ขึ้นในตอนเช้าได้ เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาตินี้มีทั้งหมด 14 สถานี แต่ละสถานีทางอุทยานฯ ได้จัดทำป้ายสื่อความหมายต่างๆ ไว้เป็นระยะๆ ใช้เวลาในการเดิน 2-3 ชั่วโมง เป็นระยะทางไป-กลับ 5 กิโลเมตร เส้นทางที่สอง ได้แก่ เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติห้วยแม่ท่าแพ ลักษณะของเส้นทางเป็นเส้นทางที่ต้องเดินวนกลับ ระหว่างทางเดินสามารถพบกับสัตว์ป่าได้ เช่น ผีเสื้อ กิ้งก่า หมูป่า กระรอก ลักษณะของป่าเป็นป่าดงดิบแล้งผสมกับป่าเบญจพรรณ ใช้เวลาในการเดินทาง 1 ชั่วโมง เป็นระยะทาง 2 กิโลเมตร

อำเภอเมือง จังหวัดตาก

1. ตรอกบ้านจีน

ที่ตั้ง

ตั้งอยู่ที่ถนนตากสิน ใกล้วัดสี่ตลาราม ตำบลระแหง อำเภอเมือง จังหวัดตาก

ประวัติ

เป็นย่านการค้าเก่าแก่ของคหบดีชาวจีนที่ยังคงลักษณะของสถาปัตยกรรมเดิมไว้ค่อนข้างสมบูรณ์ ตรอกบ้านจีนเป็นชุมชนการค้าขายที่รุ่งเรืองมากในอดีต โดยมีชาวจีนชื่อ "จินเต็ง" ซึ่งอพยพเข้ามาอยู่กรุงเทพฯ มาทำการค้าขายไปถึงเชียงใหม่ และได้ขยายกิจการลงมาถึงเมืองตากได้ เข้าหุ้นส่วนค้าขายกับพ่อค้าจีนอีกสองคนชื่อ "จินบุญเย็น" และ "จินทองอยู่" ต่อมาได้เข้าเกี่ยวพันกับระบบราชการไทยกล่าวคือ "จินบุญเย็น" ได้รับแต่งตั้งเป็น "หลวงนราพิทักษ์" ปลัดฝ่ายเงินเมืองตาก แล้วได้รับแต่งตั้งให้เป็น "หลวงจิตรจางค์วานิช" สังกัดกรมท่าซ้าย ส่วนจินทองอยู่ได้เป็นหลวงบริรักษ์ประชากรกรมการพิเศษเมืองตาก อากรเต็งและหุ้นส่วนทั้งสองใช้ยี่ห้อการค้าว่า "กิมเซ่งหลี" ห้างกิมเซ่งหลีได้เข้ารับช่วงผูกขาดการจัดเก็บภาษีอากร ที่เมืองเชียงใหม่จึงได้นำพวกคนจีนเข้ามาอยู่ละแวกบ้านนี้ และได้แต่งงานกับผู้หญิงชาวเมืองตากชื่อ "นางก้อนทอง" มีบุตรชายหนึ่งคนและตั้งบ้านเรือนทำการค้าขายขยายวงขึ้น ในสมัยรัชกาลที่ 5 "จินเต็ง" ได้มอบหมายให้ "หลวงบริรักษ์ประชากร" (จินทองอยู่) เป็นผู้จัดการเก็บภาษีฝิ่น อากรสุรา บ่อนเบี้ย และห่วย ก.ข. จนกระทั่งพ.ศ. 2452 รัฐบาลเริ่มเข้ามาจัดเก็บเอง ภายหลังละแวกหมู่บ้านนี้จึงมีแต่ลูกหลานจีนดำเนินการค้าขาย ปลุกบ้าน ร้านค้า เริ่มมีถนนหนทางแต่เป็นเพียงทางเดินเท้า ร้านค้าจะมีของขายทุกอย่าง

สิ่งที่น่าสนใจ

สถาปัตยกรรมของบ้านในตรอกบ้านจีน

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทางวัฒนธรรมของจังหวัดตาก ในอดีตเคยเป็นชุมชนชาวจีนและย่านการค้าที่รุ่งเรืองมากมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 ปัจจุบันบ้านจีนเหลือแต่บ้านเก่าๆ ซึ่งยังคงลักษณะของสถาปัตยกรรมเดิมไว้ค่อนข้างสมบูรณ์ โดยบ้านแต่ละหลังสร้างด้วยไม้สักทองอายุราว ๑๕๐ ปี ลวดลายวิจิตรงดงามตั้งแต่หน้าประตู ไปถึงห้องนอน รูปทรงของบ้านแต่ละหลังมีให้ชมทั้งแบบทรงไทยโบราณ รูปทรงแบบยุโรป หรือแบบจีนโบราณ เหมาะสำหรับเดินทางเที่ยวชมสภาพบ้านเรือนโดยรอบและวิถีชีวิตอันเรียบง่ายของชุมชน

วิถีชีวิตของชุมชนตรอกบ้านจีน

วิถีชีวิตของบุตรหลานชาวจีนผู้สืบทอดมรดกทางภูมิปัญญา เครื่องมือเครื่องใช้ที่เก็บสะสมมายาวนาน เช่น บ้านลุงเวียน ทำว้าวขาย เป็นเจ้าเดียวของเมืองตากที่ทำว้าวขายมานาน มีว้าวหลากหลายชนิดให้เลือกซื้อ บ้านป่าเพชร เจ้าของคณะหุ่นกระบอกสังวาลย์ศิลป์ ซึ่งเป็นหุ่นกระบอกโบราณตกทอดมา ๓ ช่วงอายุคนแล้ว บ้านยายบุญมา ครูดนตรีไทย อายุกว่า ๙๕ ปี มีลูกศิษย์มากมาย บ้านคุณภักกุลเป็นผู้สืบทอดยาสมุนไพรแผนโบราณ โดยเฉพาะยาธาตุ ๔ ที่มีชื่อเสียงสรรพคุณทางยา

ที่มา: ป้ายประวัติบ้านจีนทองอยู่ ณ ตรอกบ้านจีน

กิจกรรม

เที่ยวชมวิถีชีวิตของคนจีนสมัยก่อน สถาปัตยกรรมที่สืบทอดกันมาเป็นเวลานาน นอกจากนี้ ยังสามารถสักการะพระบรมรูปสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และในช่วงประมาณเดือนพฤศจิกายน วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 (ตามปฏิทินทางจันทรคติ) สามารถร่วมประเพณีลอยกระทงสายไหลประทีป 1000 ดวง

2. ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

ที่ตั้ง

ตั้งอยู่ที่สี่แยกถนนจรดวิถีถ่องตัดกับถนนมหาธาตุบำรุง ใกล้ศาลากลางจังหวัด

การเดินทาง

ตั้งอยู่บริเวณถนนตากสิน ด้านหลังศาลากลางจังหวัดตาก สามารถใช้เส้นทางสุขุมวิท สาย 3 เริ่มจากตัวเมืองจนถึงหน้าฝักราชประสงค์ประมาณ 200 เมตร จะถึงสามแยกตากสิน ให้เลี้ยวขวาที่สามแยกตากสิน เข้าสู่ถนนตากสินมหาราช

ประวัติ

ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช หรือที่คนตากเรียกว่า “ศาลตากสิน” เป็นศาลาจัตุรมุข ศาลนี้เดิมอยู่บนดอยวัดเขาแก้วฝั่งตรงข้ามกับตัวเมืองต่อมาในปีพ.ศ. 2490 ชาวเมืองเห็นว่าศาลนั้นไม่สมพระเกียรติจึงช่วยกันสร้างศาลขึ้นใหม่ พร้อมกับให้กรมศิลปากรหล่อพระบรมรูปสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชขนาดใหญ่กว่าพระองค์จริงเล็กน้อยในพระอิริยาบถที่กำลังประทับอยู่บนราชอาสน์ มีพระแสงดาบพาดอยู่ที่พระเพลาที่ฐานพระบรมมूर्ติจารึกว่า “พระเจ้าตากสินกรุงธนบุรีทรงพระราชสมภพเมื่อพ.ศ. 2277 สวรรคตพ.ศ.2325 รวม 48 พรรษา” นอกจากนี้ยังมีภาพพระประวัติสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ด้านหลังศาลมีรูปปั้นและตุ๊กต้าม้าศึกช้างศึกจำนวน

มากที่ผู้คนนำมาถวาย ศาลนี้เป็นที่เคารพสักการะของประชาชนทั่วไป และทุกปีในวันสิ้นปีและวันปีใหม่จะมีงานฉลองเป็นประเพณีที่จัดขึ้นบริเวณศาล

ที่มา: หนังสือ “ตาก มีมากกว่าที่คิด”

สิ่งที่น่าสนใจ

พระบรมรูปสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

พระบรมรูปสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชขนาดใหญ่กว่าพระองค์จริงเล็กน้อยในพระอิริยาบถที่กำลังประทับอยู่บนราชอาสน์ มีพระแสงดาบพาดอยู่ที่พระเพลาที่ฐานพระบรมมีคำจารึกว่า “พระเจ้าตากสินกรุงธนบุรีทรงพระราชสมภพเมื่อพ.ศ. 2277 สวรรคตพ.ศ.2325 รวม 48 พรรษา”

กิจกรรม

สักการะสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ศูนย์รวมจิตใจของชาวจังหวัดตาก

อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก

3. วัดพระบรมธาตุ

ที่ตั้ง

หมู่ 1 ตำบลเกาะตะเภา อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก

การเดินทาง

จากตัวเมืองตากไปตามทางหลวงหมายเลข 1107 ประมาณ 35 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 1175 อีกประมาณ 1 กิโลเมตร จะเห็นวัดพระบรมธาตุอยู่ทางซ้ายมือ หรือหากใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 1 ตรงกิโลเมตรที่ 442 เข้าอำเภอบ้านตากผ่านสะพานข้ามแม่น้ำปิง แล้วเลี้ยวขวาผ่านวัดท่านา จนถึงสามแยกแล้วเลี้ยวซ้าย 200 เมตร ถึงวัดพระบรมธาตุอยู่ทางซ้ายมือ

ประวัติ

วัดพระบรมธาตุเป็นวัดเก่าแก่ที่ได้รับการปฏิสังขรณ์มาหลายครั้งแล้ว ตัวอุโบสถมีประตูเป็นไม้แกะสลักที่สวยงาม หน้าบัน และจั่วเป็นไม้ หน้าต่างแกะสลักเป็นพุทธประวัติปิดทอง หัวยันต์เป็นนาค วิหารของวัดเป็นวิหารเก่ามีเพดานสูง 2 ชั้น มีช่องลมอยู่โดยรอบ ทำให้อากาศภายในวิหารมีอากาศเย็น และมีพระพุทธรูปปูนปั้นปิดทองอยู่ภายในวิหาร นอกจากนี้ภายในบริเวณวัดยังมีวิหารไม้เก่าแก่ที่มีลายแกะสลักไว้ให้ชม นับเป็นวัดที่มีคุณค่าในทางโบราณคดีมาก

สิ่งที่น่าสนใจ

พระบรมธาตุ

วัดพระบรมธาตุมีพระบรมธาตุจำลองแบบมาจากเจดีย์ชเวดากอง ประเทศพม่า และเป็นพระธาตุประจำปีเกิดของปีมะเมีย ในช่วงวันขึ้น 14 และ 15 ค่ำเดือนเก้าของชาวภาคเหนือ ชาวอำเภอบ้านตาก โดยองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะตะเภา จะจัดงานบุญที่ยิ่งใหญ่ คือ ประเพณีขึ้นธาตุเดือนเก้า เพื่อเป็นการบูชาพระบรมสารีริกธาตุขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยการจัดขบวนแห่ผ้าห่มธาตุ ซึ่งประกอบด้วยขบวนกลองยาว ขบวนต้นเงินต้นทอง ขบวนตุงไชย ธงทิวและเครื่องพุทธบูชา จากบริเวณหนองเล่ม เคลื่อนผ่านสะพานบุญ ขึ้นไปทำพิธีห่มพระบรมธาตุ จากนั้นจะเป็นพิธีการบวงสรวงเจดีย์ยุทธหัตถี เจดีย์ที่พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ทรงสร้างไว้ในคราวทำศึกสงครามยุทธหัตถีชนะขุนสามชน เจ้าเมืองฉอดและพิธีชุมนุมเจ้า 108 องค์ จากทั่วทุกสารทิศ

พระเจ้าทันใจ

พระพุทธรูปก่ออิฐถือปูน ปางมารวิชัย หน้าตัก 32 นิ้ว และลงรักปิดทองคำเปลว ใช้เวลาสร้างก่อนประกอบพิธีพุทธาภิเษก 1 วัน กับ 1 คืน คณะศรัทธาได้ตั้งชื่อว่า "พระเจ้าทันใจ" เพราะทำเสร็จเร็วทันใจ ต่อมาเมื่อญาติโยมได้มาตั้งจิตอธิษฐาน ขออะไรก็ได้สมความปรารถนา ทุกสิ่งทุกอย่างการ นับเวลาจนปัจจุบันประมาณ 200 กว่าปีมาแล้ว

กิจกรรม

นักท่องเที่ยวสามารถทำบุญ-ไหว้พระ และเวียนเทียนรอบพระธาตุ

อำเภอสามเงา จังหวัดตาก

4. เชื้อนภูมิพล

ที่ตั้ง

ตำบลเขาแก้ว อำเภอสามเงา จังหวัดตาก

การเดินทาง

จากตัวอำเภอเมืองตากใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 1 ถึงบริเวณกิโลเมตรที่ 463-464 ให้แยกซ้ายเข้าไปประมาณ 17 กิโลเมตร ถึงตัวเชื้อนภูมิพล

ประวัติ

เชื้อนภูมิพล เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า เชื้อนยันฮี เป็นเขื่อนเอนกประสงค์แห่งแรกในประเทศไทย สร้างเป็นเขื่อนคอนกรีตรูปโค้งขนาดใหญ่ที่สูงที่สุดในประเทศไทยและเอเชียอาคเนย์ จัดอยู่ในอันดับ 8 ของโลก มีความสูงจากฐานถึงสันเขื่อน 154 เมตร กั้นแม่น้ำปิงที่บ้านเขาแก้ว อำเภอ

สามเงา สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการผลิตพลังงานไฟฟ้าและด้านชลประทาน ความยาวของลำน้ำจากเขื่อนถึงอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ เป็นระยะทาง 207 กิโลเมตร รอบบริเวณเขื่อนภูมิพลเป็นแหล่งพักผ่อน และเพาะพันธุ์สัตว์น้ำจืดด้วย นอกจากนี้ทางเขื่อนภูมิพลได้จัดทำเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ สองฝั่งลำน้ำปิงเหนืออ่างเก็บน้ำเขื่อนภูมิพลในเขตป่าสงวนแห่งชาติแม่ตื่น เป็นเส้นทางเดินศึกษาสภาพความหลากหลายของพื้นที่ป่าดิบเขา และการฟื้นฟูสภาพป่า ตลอดจนการศึกษาลักษณะสภาพป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณ ความหลากหลายของภูเขาหิน ลำห้วย และน้ำตก เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีโอกาสดูสัมผัสธรรมชาติอย่างใกล้ชิด อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์

เปิดให้ชมทุกวันระหว่าง 7.00-18.00 น. สำหรับนักท่องเที่ยวหรือนักศึกษาที่มาเป็นหมู่คณะ หากต้องการฟังการบรรยายและชมโรงไฟฟ้าต้องทำหนังสือแจ้งล่วงหน้าให้ผู้อำนวยความสะดวกเขื่อนภูมิพล อำเภอสามเงา จังหวัดตาก 63130 รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถเข้าชมที่ www.bhumiboldam.egat.com

สิ่งที่น่าสนใจ

เกาะวาเลนไทน์

เดิมคือดอยลานเนื่องจากมีต้นลานเป็นจำนวนมากเมื่อถูกน้ำท่วมก็ตายลง แต่ยังคงเหลืออยู่บ้างนักท่องเที่ยวมักล่องเรือชมสถานที่ท่องเที่ยวภายในบริเวณทะเลสาบผ่านสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจต่างๆ รวมทั้งเกาะวาเลนไทน์ เนื่องจากมีหาดทรายขาวในช่วงน้ำลดจะสวยงามมากสามารถลงเล่นน้ำได้ ช่วงหลังได้มีศูนย์ท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาได้มาช่วงวันวาเลนไทน์ จึงได้ขนานนามว่า"เกาะวาเลนไทน์" เกาะนี้อยู่ห่างจากเขื่อนฯ ประมาณ 10 กิโลเมตร

วัดพระพุทธรบาทเขาหนาม

ตั้งอยู่ที่กลางทะเลสาบแม่ปิงในบริเวณเขื่อนภูมิพลห่างจากสันเขื่อนออกไปประมาณ 5 กิโลเมตร มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนานหากในอดีตได้ผืนน้ำแห่งนี้มีชุมชนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ต่อมา มีการสร้างเขื่อนภูมิพล พื้นที่เดิมถูกน้ำท่วมหมดผู้คนก็อพยพออกไปทำมาหากินที่อื่นสำหรับวัดพระพุทธรบาทเขาหนามแห่งนี้ในอดีตไม่ได้เป็นวัด มีแต่รอยพระพุทธรบาทประดิษฐานอยู่บนยอดเขาเท่านั้น ผู้คนทั่วไปมีอาจปีนขึ้นมาสักการะได้เพราะอยู่สูงจากแผ่นดินปกติมาก สำหรับเขาภูนี้ที่ได้ชื่อว่าเขาหนามก็เพราะว่า มีลักษณะแหลมเหมือนหนามและสูงเทียมดอย จึงได้นามว่า "ดอยเขาหนาม" ต่อมาเมื่อมีการสร้างเขื่อนภูมิพล น้ำท่วมแผ่นดินหมดรวมทั้งตัวดอยกินเนื้อที่ประมาณ 80% ของความสูง เหลือเพียง 20% ที่โผล่ขึ้นเหนือน้ำ จากดอยเขาหนามในอดีตเหลือ

เพียงเขาหนามในปัจจุบัน เพราะความสูงไม่พอที่จะเรียกว่าดอยได้อีกต่อไป แต่บางคนก็ยังเรียกติดปากว่าดอยเขาหนาม

ที่มา: ป้ายประวัติของเขื่อนภูมิพลและสถานที่ท่องเที่ยวภายในเขื่อน

กิจกรรม

นักท่องเที่ยวสามารถเดินเที่ยวชมบริเวณสันเขื่อน และสามารถเช่าเรือล่องชมเกาะต่างๆ

อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

5. ตลาดดอยมูเซอ

ที่ตั้ง

ตลาดมูเซอใหม่ตั้งอยู่บ้านแม่ไร่ใหม่ ตำบลแม่ท้อ อำเภอเมือง ตลาดมูเซอเก่าตั้งอยู่ที่บ้านขุนห้วยส้มป่อย ตำบลด่านแม่ละเมา อำเภอแม่สอด

การเดินทาง

จากอำเภอเมือง ใช้ทางหลวงหมายเลข 105 ไปทางอำเภอแม่สอดผ่านโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ตาก ทางเข้าอุทยานแห่งชาติลานสาง และทางเข้าอุทยานแห่งชาติตากสินมหาราชไปประมาณ 2 กิโลเมตร ตลาดมูเซอใหม่อย่างซ้ายมือและไปอีก 1 กิโลเมตร ตลาดมูเซอเก่าอยู่ทางขวามือ

ประวัติ

เป็นจุดแวะซื้อของบนเส้นทางตาก-แม่สอดที่ได้รับความนิยมมาก มีสินค้าจำหน่ายมากมาย ปัจจุบันมีตลาดมูเซอแห่งใหม่เปิดที่ศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา ห่างจากตลาดมูเซอเก่าประมาณ 1 กิโลเมตร มีที่จอดรถกว้างขวางและปลอดภัย แต่มีสินค้าน้อยกว่าและบรรยากาศไม่คึกคักเท่า

สิ่งที่น่าสนใจ

แหล่งจำหน่ายสินค้า

จำหน่ายสินค้าการเกษตรที่ขึ้นชื่อ ได้แก่ ผักผลไม้เมืองหนาว (ยอดมะระหวาน ผักพื้นบ้านเห็ดหอมสด) แคปหมู น้ำพริกหนุ่ม ร้านกาแฟสด และสินค้าหัตถกรรมของชาวเขาเผ่ามูเซอ

กิจกรรม

นักท่องเที่ยวสามารถเลือกซื้อผลิตผลทางการเกษตร ของฝากต่างๆ ได้

6. วัดมณีไพรสณฑ์

ที่ตั้ง

ถนนอินทรีศรี เขตเทศบาลนครแม่สอด พื้นที่ตั้งหน้าวัดติดถนนใหญ่ด้านหลังติดลำห้วยแม่สอด

การเดินทาง

จากตัวเมืองแม่สอด ใช้ทางหลวงหมายเลข 105 เมื่อถึงวงเวียนเข้าตัวเมืองแม่สอดให้ตรงเข้าถนนอินทรีศรี จนถึงสามแยกให้เลี้ยวซ้ายเข้าถนนประสาธวิถิ (เป็นรถเดินทางเดียว) จากนั้นเมื่อถึงวัดอรัญญเขตให้กลับรถเข้าถนนอินทรีศรีอีกครั้ง ขับผ่านวัดชุมพลไปไม่กี่ไกลจะเห็นวัดมณีไพรสณฑ์อยู่ทางซ้ายมือ

ประวัติ

สร้างขึ้นเมื่อประมาณ พ.ศ. 2328 ภายในวัดมีปูชนียวัตถุโบราณสถาน ได้แก่ พระพุทธรูปโคดมบรมศรีเมืองฉอด (หลวงพ่อดโต) เจดีย์วิหารสัมพุทธะ ซึ่งมีลักษณะแปลก คือ บนองค์เจดีย์มีเจดีย์เล็กๆ ล้อมรอบถึง 233 องค์ และมีพระพุทธรูปบรรจุอยู่ถึง 512,028 องค์ นอกจากนี้ภายในวัดยังมี โบสถ์เก่าแก่อายุกว่า 200 ปี ที่บริเวณหน้าบันและหลังคามีลายไม้ฉลุสวยงาม และบริเวณโดยรอบวัดมีซุ้มและศาลาประดิษฐานพระพุทธรูปปางต่างๆ ได้แก่ หลวงพ่อสังกัจจาย พระพุทธรูปปูนปั้นปางพุทธไสยาสน์ เป็นต้น

สิ่งที่น่าสนใจ

เจดีย์ใหญ่

เจดีย์ทรงระฆังคว่ำหรือเจดีย์แบบทรงกลมมียอดแหลมที่มีลักษณะเด่นคือ มีองค์ระฆังในฐานฐานทรงกลมขนาดใหญ่ตั้งอยู่บนฐานในรูปแบบต่างๆ โดยทั่วไปรูปทรงเจดีย์อาจแบ่งส่วนหลักออกได้ 3 ส่วนคือ ส่วนล่าง, ส่วนกลาง และส่วนบน โดยองค์ระฆังมักจะอยู่ในส่วนกลางเสมอภายในบรรจุเช่นพระธาตุ หรือ สิ่งที่มีค่าต่างๆ ความกว้างของฐานเจดีย์ 8 เมตร สูง 20 เมตร

สัมพุทธะทรงเจดีย์

เป็นเจดีย์ศิลปกรรมแบบพม่า สร้างเมื่อ พ.ศ.2529 กว้าง 35 เมตร ยาว 15 เมตร ลักษณะเป็นเจดีย์ที่บนเจดีย์จะประกอบไปด้วยเจดีย์องค์เล็กๆ จำนวนมากล้อมรอบตัวเจดีย์องค์ใหญ่ และในแต่ละองค์เจดีย์จะประดิษฐานพระพุทธรูปองค์เล็ก ๆ ประมาณ 51,028 องค์ และได้ทำการบูรณปฏิสังขรณ์ใหม่เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2554

กิจกรรม

นักท่องเที่ยวสามารถไหว้พระ-ทำบุญ และชื่นชมไปกับสถาปัตยกรรมแบบพม่า

7. พระธาตุหินกิวที่ดอยดินจี่

ที่ตั้ง

ตั้งอยู่ที่บ้านวังตะเคียน หมู่ที่ 5 ต.ท่าสายลวด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

การเดินทาง

ทางหลวงหมายเลข 105 ผ่านหมู่บ้านท่าอาจ และหมู่บ้านวังตะเคียน จะพบทางแยกขวามือ มีป้ายบอกทางไปพระธาตุหินกิว 3 กิโลเมตร

ประวัติ

วัดพระธาตุหินกิวดอยดินจี่มีพระธาตุประดิษฐานอยู่ในสถูปเจดีย์ชาวบ้านเรียกว่า "พญาล่อง" ตั้งอยู่บนภูเขา ลักษณะเป็นเจดีย์ทรงมอญขนาดเล็ก สร้างไว้บนก้อนหินด้วยแรงศรัทธาในพระพุทธศาสนา เป็นความมหัศจรรย์จากธรรมชาติลักษณะเป็นก้อนหินขนาดใหญ่ ตั้งอยู่บนชะง่อนผากิวคอดเหมือนจะขาดออกจากกัน ชาวบ้านเรียกหินมหัศจรรย์นี้ว่า "เจดีย์หินพระอินทร์แขวน"

ประวัติความเป็นมาในการสร้างพระธาตุหินกิวดอยดินจี่ที่เล่าสืบต่อกันมาว่า ผู้สร้างเป็นชาวกะเหรี่ยงในสมัยที่อังกฤษปกครองพม่า ชื่อว่า นายพะส่วยจาพอได้มีความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนามากได้นำเงินตราเหรียญรูปบรรทุกหลังช้างมาเพื่อหาที่สำหรับสร้างเจดีย์ถวายเป็นพุทธบูชา ครั้นมาถึงบริเวณผากินกิว (หรือดินจี่) ได้มองเห็นหินก้อนใหญ่โดยชะง่อนผากิวตั้งอยู่บนหน้าผาสูงชัน และมีลักษณะคล้ายกับเจดีย์พระอินทร์แขวนในจังหวัดมณฑลเย่ ประเทศพม่า จึงได้ทำการก่อสร้าง เมื่อสร้างเสร็จแล้วได้นำพระสารีริกธาตุบรรจุไว้ในองค์เจดีย์ พร้อมกับพระพุทธรูปทองคำจำนวน 5 องค์

พระธาตุหินกิวดอยดินจี่ตั้งอยู่บนชะง่อนผาสูง มองลงมาข้างล่างจะเห็นทิวทัศน์ในเขตประเทศพม่าชัดเจน หินที่อยู่บนดอยนี้มีลักษณะสีดำหรือสีน้ำตาลไหม้ จึงเรียกว่า "พระธาตุดอยดินจี่" ซึ่งหมายถึงดินที่ไฟไหม้ ในราวเดือนกุมภาพันธ์ ชาวอำเภอแม่สอด และพม่าจะมีงานนมัสการพระธาตุหินกิวดอยดินจี่นี้ทุกปี

สิ่งที่น่าสนใจ

พระพุทธรูปพระพักตร์งามภายในถ้ำห้องถ้ำกลอง

เป็นพระพุทธรูปที่ใบหน้างามที่สุดในโลก สร้างแบบศิลปะพม่า ประดิษฐานอยู่ในถ้ำห้องถ้ำกลอง ชื่อถ้ำมาจากเมื่อโยนหินไปในถ้ำ หินกระทบผนัง จะได้ยินเสียงคล้ายเสียงฆ้องและเสียงกลอง

พระธาตุหินกัว (พระธาตุหินพระอินทร์แขวน)

ตั้งอยู่เชิงหน้าผา ห่างจากถ้ำซ่องถ้ำกลองมาทางด้านซ้ายมือประมาณ 300 เมตร ความสูงอยู่ประมาณกึ่งกลางของดอยดินจี พระธาตุจะประดิษฐานอยู่บนหินกัวที่มีลักษณะคล้ายกับพระธาตุอินทร์แขวนที่ประเทศพม่า ช่างๆ องค์พระเจดีย์จะมีรูปปั้นเทพารักษ์หลายองค์ศิลปะแบบพม่าและไทยใหญ่ ใกล้เคียงๆ กับพระธาตุจะมีศาลาให้พุทธศาสนิกชนพักผ่อนและสำหรับสวดมนต์

เจดีย์บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ

เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ตั้งอยู่เกือบชั้นบนสุดของยอดดอย ระยะความสูงจากด้านล่างนับเป็นชั้นบันไดได้ 413 ชั้น แต่ถ้าเดินจากถ้ำซ่องถ้ำกลองก็เดินอีกแค่ 130 ชั้นเท่านั้น ภายในเป็นที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ของมีค่า เงินรูป เหรียญตรา และพระพุทธรูปทองคำ 5 องค์ ที่ผู้สร้างนำติดตัวมาจากประเทศพม่า ต่ำลงมาอีกนิดจะเป็นรอยเท้าคนมีบุญหรือรอยเท้าพระอรหันต์

พระพุทธรูปปางลีลา

เป็นพระพุทธรูปขนาดใหญ่ที่ตั้งอยู่ระหว่างทางขึ้นดอย ด้านหน้าองค์พระเป็นบันไดนาคราช 2 ตัวทอดยาวต้อนรับผู้ที่เดินขึ้นมานมัสการสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ด้านขวามือขององค์พระเป็นรูปปั้นคนสร้างพระธาตุนี้ขึ้นมาคือนายพะส่วยจาพอ

ที่มา: หนังสือ “ท่องเที่ยวจังหวัดตาก”, 2555

กิจกรรม

นักท่องเที่ยวสามารถกราบไหว้พระธาตุดอยดินจี พระพุทธรูปหน้างาม และรอยพระพุทธรูปบาท โดยการเดินขึ้นเขาใช้ระยะเวลาประมาณ 45 นาที และยังสามารถชมวิวจากดอย ที่แลเห็นจังหวัดเมียวดี แต่นักท่องเที่ยวคนใดที่ไม่สามารถเดินขึ้นเขาได้สามารถชมเรือไม้ตะเคียนโบราณอายุกว่า 200 ปี

8. ตลาดริมเมย

ที่ตั้ง

ตั้งอยู่ ตำบลท่าสายลวด สุดทางหลวงหมายเลข 105 (สายตาก-แม่สอด)

การเดินทาง

สามารถขึ้นรถสองแถวจากตลาดอำเภอแม่สอดไปตลาดริมเมยทุกวัน โดยลงที่บริเวณสะพานมิตรภาพไทย-พม่า อัตราค่าโดยสารคนละ 10 บาท

ประวัติ

ตลาดริมเมย สุดชายแดนไทย-พม่า หรือ สุดประจิมที่ริมเมย เป็นสถานที่ติดต่การค้าขายระหว่างไทย-พม่าโดยมีแม่น้ำเมยเป็นเส้นกั้นเขตชายแดนไทย-พม่า ตรงข้ามกับอำเภอเมียวดีของประเทศไทย_เป็นตลาดขายสินค้านำเข้าจากประเทศอินเดียและจีน เปิดให้เข้าไปเลือกซื้อสินค้า ประมาณช่วงสายๆ ประมาณ 08.30 - 17.00 น.

สิ่งที่น่าสนใจ

สินค้าต่างๆ

ตลาดแห่งนี้เป็นแหล่งค้าขายอัญมณีที่มีชื่อเสียง เช่น หยก ทับทิม และพลอยสีจากพม่า ซึ่งมีทั้งแปรรูปเป็นอัญมณีเรียบร้อยแล้ว และยังไม่ได้แปรรูปอีกมากมาย นอกจากนี้ยังเป็นตลาดค้าขายสินค้าพื้นเมืองมากมายทั้งของไทยและพม่า เช่น หน่อไม้แห้ง ปลาแห้ง ปลาห้วยงู เห็ดหอม ถั่ว เครื่องหนัง ผ้าซาติน ฯลฯ ตลอดจนงานหัตถกรรม เฟอร์นิเจอร์ วัสดุโบราณจากไม้สัก สินค้าเครื่องใช้ไม้สอย เครื่องอุปโภคบริโภคมากมาย

กิจกรรม

นักท่องเที่ยวสามารถซื้อเครื่องไม้ เฟอร์นิเจอร์ไม้ และชมของเก่า ของโบราณ และเลือกซื้อตามความสนใจ รวมทั้งยังสามารถข้ามฝั่งไปยังชายแดนพม่าเพื่อซื้อเพชรพลอยและเครื่องประดับ และอาหารทะเลและแม่น้ำสดๆ จากฝั่งพม่า ด้วยการทำบัตรผ่านแดนตรงสะพานมิตรภาพ

9. อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช

ที่ตั้ง

ตั้งอยู่ในท้องที่ 2 อำเภอ คือ อำเภอเมืองตากและอำเภอแม่สอด

การเดินทาง

จากจังหวัดตากใช้เส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 105 (ตาก-แม่สอด) ถึงกิโลเมตรที่ 26 มีทางแยกขวามือเข้าไปประมาณ 2 กิโลเมตร

ประวัติ

มีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อน บริเวณที่ทำการอุทยานฯ มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 1,000 เมตร สภาพอากาศเย็นสบายตลอดทั้งปี ฤดูหนาวระหว่างเดือนพฤศจิกายนและเดือนมกราคมจะมีทะเลหมอกสวยงามให้เห็นตลอดแนวเขา นอกจากความอุดมสมบูรณ์ของผืนป่า และเอกลักษณ์ที่โดดเด่นทางลักษณะภูมิประเทศแล้ว อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราชยังมีเอกลักษณ์ทางประวัติศาสตร์อีกด้วย กล่าวคือ ในสมัยโบราณพื้นที่แห่งนี้เคยเป็นเส้นทาง

การเดินทางของขุนสามชน เจ้าเมืองฉอด (อำเภอแม่สอดในปัจจุบัน) เพื่อบุกเข้าตีเมืองตากซึ่งเป็นเมืองหน้าด่านของไทยในขณะนั้น นอกจากนี้ยังเป็นเส้นทางเดินทัพของพม่า โดยพระเจ้าอลองพญาภคิรัยพม่า คราวยกทัพกลับจากการล้อมกรุงศรีอยุธยาขณะเสด็จกลับระหว่างทางทรงประชวรและสิ้นพระชนม์ในป่าแห่งนี้

อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช เดิมมีชื่อว่า “อุทยานแห่งชาติต้นกระบากใหญ่” เนื่องจากมีต้นกระบากที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยเท่าที่สำรวจพบในขณะนี้ คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 98 ตอนที่ 210 ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2524 กำหนดให้พื้นที่ดังกล่าวเป็น “อุทยานแห่งชาติต้นกระบากใหญ่” นับเป็นอุทยานแห่งชาติอันดับที่ 40 ของประเทศไทย ต่อมากองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ พิจารณาเห็นว่า เพื่อเป็นการเทอดพระเกียรติแด่องค์สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และเป็นสิริมงคลแก่อุทยานแห่งชาติ ตลอดจนเพื่อเป็นการรำลึกถึงสถานที่อันมีค่าทางประวัติศาสตร์ของชาติไทย ได้แก่ จังหวัดตาก เห็นสมควรเปลี่ยนชื่อ “อุทยานแห่งชาติต้นกระบากใหญ่” เป็น “อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช”

ที่มา: โบรชัวร์อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช

สิ่งที่น่าสนใจ

ต้นกระบากใหญ่

มีความโตวัดโดยรอบได้ 16.10 เมตร สูงประมาณ 50 เมตร เป็นต้นกระบากที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทยเท่าที่มีการสำรวจพบในขณะนี้ อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ 2.5 กิโลเมตร ใช้เวลา 2 ชั่วโมง ระหว่างทางเดินจะได้พบกับสภาพป่าที่มีความหลากหลาย ทั้งภาพทุ่งหญ้า ป่าดิบเขาและป่าดิบชื้น

กิจกรรม

นักท่องเที่ยวสามารถเดินป่าเที่ยวชมเส้นทางธรรมชาติ

อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก

10. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง

ที่ตั้ง

ครอบคลุมตำบลโมโกร ตำบลหนองหลวง ตำบลอุ้มผาง ตำบลแม่จัน ตำบลแม่กลอง และตำบลแม่ละมุ้ง อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก

การเดินทาง

จากกรุงเทพฯ เดินทางตามทางหลวงหมายเลข 1 (ถนนพหลโยธิน) ผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ชัยนาท นครสวรรค์ กำแพงเพชร ถึง จังหวัดตาก ระยะทางประมาณ 425 กิโลเมตร ก่อนถึงตัวจังหวัดตาก 7 กิโลเมตร จะมีทางแยกซ้ายมือเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 105 (ตาก-แม่สอด) ถึงอำเภอแม่สอด ระยะทาง 86 กิโลเมตร แยกซ้ายมือไปตามทางหลวงหมายเลข 1090 (แม่สอด-อุ้มผาง) ตามเทือกเขาถนนธงชัย เส้นทางคดเคี้ยวสลับซับซ้อน 1,219 โค้งถึงหลักกิโลเมตรที่ 161 มีทางแยกซ้ายที่บ้านแม่กลองใหม่ไปด่านเดลอ หรือจุดตรวจ “เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง” เป็นระยะทาง 30 กิโลเมตร จาก อำเภอแม่สอดถึงอำเภออุ้มผาง ระยะทาง 164 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 4-5 ชั่วโมง รวมระยะทาง จากกรุงเทพฯ 668 กิโลเมตร

ประวัติ

“อุ้มผาง” มีที่มาจากการสันนิษฐานของทางราชการว่ามาจากคำว่า “อุพะ” ที่เป็นคำเรียกกระบอกไม้ไผ่สำหรับเก็บเอกสารเดินทางในภาษาปกากะญอ เนื่องจากภูมิประเทศเป็นป่าเขารกทึบ การเดินทางลำบากและเอกสารฉีกขาดได้ง่าย ดังนั้นการเก็บเอกสารจึงต้องม้วนเก็บในกระบอกไม้ไผ่และมีฝาจุกปิดมิดชิด เมื่อเดินทางมาถึงด่านตรวจก็จะเปิดกระบอกไม้ไผ่เพื่อแสดงเอกสาร ชาวกะเหรี่ยงจะเรียกเอกสารนี้ว่า “อุพะ” ซึ่งต่อมาได้ออกเสียงเพี้ยนมาเป็น “อุ้มผาง” จึงได้กลายมาเป็นชื่ออำเภอในปัจจุบันนี้

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผางมีพื้นที่ 1,619,280 ไร่เป็นเขตป่าอนุรักษ์เพื่อการสงวนและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและเป็นผืนป่าตะวันตกที่เป็นต้นกำเนิดของแหล่งมรดกโลก พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อนอากาศจะหนาวและเย็นมากในระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงกุมภาพันธ์ พรรณไม้ส่วนใหญ่เป็นป่าดงดิบ ป่าผลัดใบ สัตว์ป่าที่พบเห็น ได้แก่ เสือลายเมฆ สมเสร็จ เลียงผา เขี้ยว นกกระทง ได้รับการประกาศเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผางเมื่อพ.ศ. 2532

การเดินทางเข้าไปท่องเที่ยวในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง หรือน้ำตกทีลอซูนั้น นักท่องเที่ยวทุกคนจะต้องขออนุญาตก่อน โดยผ่านการประทับตรา สป. 7จากกรมป่าไม้

(แบบฟอร์มดังกล่าวสามารถติดต่อผ่านชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยว และอนุรักษ์อัมผาง) เพราะเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอัมผางไม่ใช่พื้นที่ท่องเที่ยว เป็นการอนุญาตให้เข้าไปในฐานะผู้ศึกษาธรรมชาติ

สิ่งที่น่าสนใจ

น้ำตกทีลอซู

ตั้งอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอัมผาง อำเภออัมผาง จังหวัดตาก ห่างจากที่ทำการเขตฯ 3 กิโลเมตร ทีลอซู เป็นภาษากะเหรี่ยง แปลว่า น้ำตกดำ มีลักษณะเป็นน้ำตกภูเขาหินปูนขนาดใหญ่ ตั้งอยู่บนความสูงจากระดับน้ำทะเล 900 เมตร เกิดจากลำห้วยกล้อท้อ ลำน้ำทั้งสายตกลงสู่หน้าผาสูงชัน มีน้ำไหลแรงตลอดปี ความกว้างของตัวน้ำตกประมาณ 500 เมตร ไหลลดหลั่นเป็นชั้นๆ มีความสูงประมาณ 300 เมตร ล้อมรอบด้วยป่าดงดิบที่สมบูรณ์ เป็นน้ำตกที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 6 ของเอเชีย

ตามความจริงต้องออกเสียงว่า "ทีลอซู" และเป็นคำนามในภาษากะเหรี่ยงแปลว่า "น้ำตก" ชื่อ "ทีลอซู" เป็นความพยายามแปลความหมายทีละคำ โดย "ที" หรือ "ทิ" แปลว่า "น้ำ" "ลอ" หรือ "ล่อ" แปลว่า "ตก" แต่ "ซู" ไม่มีความหมายใกล้เคียง ดังนั้น จึงมีความพยายามทำให้เป็นคำที่มีความหมาย เนื่องจาก "ซู" แปลว่า "ดำ" จึงนำไปสู่การเรียกว่า "ทีลอซู" และแปลว่า "น้ำตกดำ"

ทีลอซูได้รับคำกล่าวขานถึงว่าเป็นน้ำตกที่สวยงาม และมีความสวยงามเป็นพิเศษในช่วงฤดูฝน ระหว่าง 1 มิถุนายน - 31 พฤศจิกายน ปริมาณน้ำฝนที่มากจะเพิ่มปริมาณน้ำในลำธารทำให้สายน้ำตกกว้างใหญ่กว่าฤดูอื่น แต่เป็นช่วงที่ทางรถเข้าน้ำตกปิด เพื่อป้องกันอันตรายแก่ผู้ใช้เส้นทางและถนนสภาพทางไม่ให้เสียหาย แต่นักท่องเที่ยวสามารถท่องเที่ยวในช่วงนี้ได้โดยการซื้อทัวร์กับบริษัทนำเที่ยวซึ่งจะเดินทางด้วยเรือยางและเดินป่าอีกราว 12 กิโลเมตรแต่หากมาท่องเที่ยวช่วงฤดูหนาว - ฤดูร้อนระหว่าง 1 ธันวาคม - 31 พฤษภาคม ก็สามารถใช้ทางรถยนต์เข้าน้ำตกได้ จึงเป็นช่วงเวลาที่เที่ยวได้สะดวกที่สุด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้กำหนดให้น้ำตกทีลอซู เป็นหนึ่งในเก้าตะวัน ตามโครงการมหัศจรรย์เมืองไทย 12 เดือน 7 ดาว 9 ตะวัน โดยมีจุดเด่นคือ "มหัศจรรย์รุ่งกินน้ำที่น้ำตกทีลอซู"

สำหรับนักท่องเที่ยวที่ขับรถเข้าน้ำตกทีลอซูต้องติดต่อขอรับใบอนุญาตเข้าที่ทำการเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอัมผาง (สป. 7) ได้ที่ ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยว และอนุรักษ์อัมผางก่อนทุกครั้ง นักท่องเที่ยวต้องยื่น สป. 7 ที่ด่านเดลอ จากนั้นเดินทางไปตามถนนลูกรังอีก 26 กิโลเมตร จะถึงที่ทำการเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอัมผาง ใช้เวลาในการเดินทางโดยรถยนต์ประมาณ 3 ชั่วโมง เส้นทางช่วงนี้เป็นทางดินควรใช้รถปิคอัพหรือรถขับเคลื่อน 4 ล้อที่มีสมรรถนะสูงเท่านั้น ในฤดูฝนรถอาจเข้าไม่ได้ และจากที่ทำการเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอัมผางต้องเดินเท้าเข้าไปอีกประมาณ 3 กิโลเมตร จึงถึงตัวน้ำตกทีลอซู

น้ำตกทีลอจ๋อ

น้ำตกทีลอจ๋อ หรือ น้ำตกสายฝน ห่างจากอำเภ่อู้มผาง 3 กิโลเมตร ตามเส้นทางสายอุ้มผาง-บ้านปะละทะ ถึงแยกขวามือมีทางเข้าไปประมาณ 1 กิโลเมตร ก็จะพบน้ำตก ชั้นแรก มีความสูงประมาณ 80 เมตร อยู่บนหน้าผาสูงชัน ชั้นที่ 2 ไหลจากหน้าผาสูงชันตกลงสู่แม่น้ำแม่กลอง สายน้ำแตกกระจายเป็นฝอยดูเหมือนสายฝน ทำให้บริเวณโดยรอบได้รับความชุ่มชื้น มีพืชประเภทมอส และตะไคร่น้ำขึ้นปกคลุมเขียวชอุ่มตลอดทั้งปี น้ำตกทีลอจ๋อนี้สามารถล่องเรือจากตัวอำเภ่อู้มผาง ไปตามลำน้ำแม่กลองถึงน้ำตกได้ ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ 30 นาที ก่อนถึงน้ำตกจะผ่านป่าไผ่และป่าเบญจพรรณ มีดอกกระเจียวขึ้นตามพื้นที่ป่าระหว่างทาง มีป้ายสื่อความหมายเกี่ยวกับธรรมชาติและพืชพันธุ์ตามจุดต่างๆ เมื่อถึงบริเวณน้ำตกจะเห็นละอองน้ำฟุ้งกระจายไปทั่วโขดหินเบื้องล่าง มองเห็นธารน้ำตกลงมาจากผาหินปูนซึ่งอยู่สูงประมาณ 200 เมตร ตามแนวกว้างกว่า 400 เมตร ท่ามกลางป่าครึ้ม

หมายเหตุ นักท่องเที่ยวต้องเตรียมอุปกรณ์ในการพักค้างแรมระหว่างทาง 1 คืน และต้องเตรียมอาหารไปเอง

ที่มา: เซวงศักดิ์ ใจคำ (2550), หนังสือ อุ้มผาง ยังมีอีกหลายอย่าง ที่คิด(ไม่)ถึง, สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 14 (2557)

กิจกรรม

นักท่องเที่ยวสามารถเดินป่าในเขตรักษาพันธุ์ฯ โดยสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวและอนุรักษ์อุ้มผาง โทร. 055 561 338, 561 338 และยังสามารถล่องแก่งแม่น้ำแม่กลอง เส้นทางอุ้มผาง-น้ำตกทีลอซู เริ่มต้นจากตัวอำเภ่อู้มผางไปตามลำห้วยอุ้มผางออกสู่แม่น้ำแม่กลองถึงน้ำตกทีลอจ๋อ ใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง แล้วเดินทางต่อโดยรถยนต์ไปเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผางประมาณ 45 นาที และเดินทางเท้าจากเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผางไปน้ำตกทีลอซูใช้เวลาประมาณ 45 นาที ในช่วงฤดูฝนเส้นทางรถยนต์จะปิดตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน-30 พฤศจิกายนของทุกปี นักท่องเที่ยวสามารถพักค้างแรมได้ที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง โดยติดต่อผ่านชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวและอนุรักษ์อุ้มผาง

หรือเลือกเส้นทางบ้านกะเหรี่ยงปะละทะ-น้ำตกทีลอเร เริ่มต้นจากบ้านปะละทะผ่านบ้านกะเหรี่ยงโคทะ การเดินทางไปน้ำตกทีลอเรจะต้องล่องแก่งผ่านแก่งต่างๆ การผจญภัยในลำน้ำแม่กลองความยากระดับ 3-4 ดังนั้น นักท่องเที่ยวต้องเตรียมอุปกรณ์ในการพักค้างแรมในป่า 2 คืน และเตรียมอาหารไปเอง ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการล่องแพเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน - เดือนพฤษภาคม การล่องแพช่วงฤดูฝนจะมีอันตรายมาก เนื่องจากมีกระแสน้ำเชี่ยวและระดับน้ำลึกทำให้การบังคับแพลำบากจึงไม่ควรล่องแพหน้าฝนอย่างเด็ดขาด

อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

11. ไร่กุหลาบปฐุมเพชร

ที่ตั้ง

เลขที่ 15/1 หมู่ที่ 6 ตำบลช่องแคบ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

การเดินทาง

ใช้เส้นทางสายตาก-แม่สอด (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 105) ตรงกิโลเมตรที่ 75 เลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงจังหวัดหมายเลข 1090 ถึงกิโลเมตรที่ 26 เลี้ยวขวาเข้าทางหลวงจังหวัดหมายเลข 1206 อีก 13 กิโลเมตรถึงอำเภอพบพระรวมระยะทางจากตัวจังหวัด 135 กิโลเมตร

ประวัติ

อำเภอพบพระ จังหวัดตาก เป็นพื้นที่ปลูกกุหลาบที่ใหญ่และดีที่สุดในประเทศไทยแห่งหนึ่ง ในปี พ.ศ.2542 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายในการจัดตั้งศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลขึ้น โดยกำหนดให้ศูนย์บริการฯ มีจุดสาธิตและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรขึ้น ตั้งแต่กำเนิดจุดสาธิตและมีการประชาสัมพันธ์ทางด้านสื่อต่างๆ แล้ว ก็เป็นจุดเริ่มต้นของการท่องเที่ยวทางการเกษตรของอำเภอพบพระ โดยนักท่องเที่ยวมาโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและนักท่องเที่ยวทั่วไปได้มีการติดต่อเพื่อชมงานทางด้านการปลูกกุหลาบและการปลูกไม้ผลตลอดมาโดย

ที่มา: โบรชัวร์ไร่ปฐุมเพชร

สิ่งที่น่าสนใจ

แปลงกุหลาบ

ไร่ปฐุมเพชรเป็นสถานที่ท่องเที่ยวการปลูกกุหลาบ ผักปลอดภัยจากสารพิษ ไร่ปฐุมเพชรได้พัฒนาการนำดอกกุหลาบมาอบแห้งด้วยทรายซิลิกา และบรรจุลงในโหลแก้ว สามารถเก็บไว้ได้นานเป็นปี เป็นงานแฮนด์เมดของเกษตรกรที่ทำทุกขั้นตอน

กิจกรรม

ชมไร่กุหลาบ และผักปลอดสารพิษ การทำกุหลาบอบแห้งด้วยทรายซิลิกา (กุหลาบอบแห้งในภาชนะแก้วใส)

อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์

1. อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง ที่ตั้ง

ครอบคลุมท้องที่อำเภอวังทอง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก และอำเภอหล่มสัก อำเภอเมือง อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ทำการอุทยานฯ ในส่วนตั้งอยู่ที่ตำบลหนองแม่นา อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นสาขาย่อยรองจากที่ทำการสำนักงานใหญ่ กิโลเมตรที่ 80

การเดินทาง

1.จากจังหวัดเพชรบูรณ์ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 21 ไปทางอำเภอหล่มสัก ระยะทางประมาณ 13 กิโลเมตร ถึงบ้านนางั่วแล้วเลี้ยวซ้าย ตามเส้นทางหลวงหมายเลข 2258 ขึ้นเขาค้อ ผ่านสี่แยกบ้านสะเดาะพงผ่านพระตำหนักเขาค้อ ตรงไปจนถึงบ้านทางตะวันตกแล้วเลี้ยวขวาไปอีกประมาณ 4 กิโลเมตรจะถึงหน่วยจัดการอุทยานฯ ทุ่งแสลงหลวงที่ 1 (หนองแม่นา)

2.จากจังหวัดพิษณุโลกใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 12 เส้นทางพิษณุโลก-หล่มสัก ประมาณ 100 กิโลเมตร เลี้ยวขวาเข้าสู่เขาค้อผ่านหน้าอำเภอเขาค้อ ถึงสี่แยกบ้านสะเดาะพงแล้วเลี้ยวขวาเข้าทางหลวงหมายเลข 2258 ผ่านพระตำหนักเขาค้อตรงไปบ้านทางตะวันตก เลี้ยวขวาไปอีกประมาณ 4 กิโลเมตร จะถึงหน่วยจัดการอุทยานฯ ทุ่งแสลงหลวง ที่ 1 (หนองแม่นา)

ประวัติ

อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวงมีเนื้อที่ประมาณ 1,262.55 ตารางกิโลเมตร หรือ 789,000 ไร่ ได้ประกาศจัดตั้งเป็น "อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง" เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2506 พื้นที่อุทยานแห่งชาตินี้มีลักษณะเป็นภูเขาคล้ายหลังเต่าสูงๆ ต่ำๆ ทางด้านตะวันตกเป็นเทือกเขาหินปูนทอดเป็นแนวยาวตามทิศเหนือ - ใต้ ตอนกลางประกอบด้วยเทือกเขาสูงหลายแห่ง มีจุดสูงสุดคือบริเวณเขาแค สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 1,028 เมตร ทำให้บริเวณนี้ เป็นต้นน้ำลำธารหลายสาย เช่น ห้วยเข็กใหญ่ ห้วยเข็กน้อย ลำน้ำห่ม คลองชมพู และคลองวังทอง ทำให้มีสภาพธรรมชาติ ทัศนียภาพและลักษณะทางธรรมชาติที่สวยงามหลายแหล่ง เช่น ถ้ำ น้ำตก ทุ่งหญ้าอุดมสมบูรณ์ไปด้วยพันธุ์ไม้และสัตว์ป่านานาชนิด ในระหว่างเดือนมีนาคม-มิถุนายน เป็นช่วงที่อุณหภูมิสูงสุดประมาณ 29 องศาเซลเซียส ฤดูฝนอยู่ในระหว่างเดือนกรกฎาคม-ตุลาคม และฤดูหนาวระหว่างเดือนพฤศจิกายน-กุมภาพันธ์ อากาศจะหนาวเย็นมากเหมาะแก่การไปท่องเที่ยวพันธุ์ไม้ที่สำคัญ ได้แก่ ไม้ต้นสองใบ มะม่วงป่า ประดู่ และทุ่งหญ้าที่เป็นพื้นที่โล่งกว้างใหญ่มีสนและไม้ดอกขึ้นสลับกันอยู่

ที่ทำการอุทยานฯ ในส่วนตั้งอยู่ที่ตำบลหนองแม่นา อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็น
สาขาย่อยรองจากที่ทำการสำนักงานใหญ่ กิโลเมตรที่ 80 อัตราค่าเข้าอุทยานฯ นักท่องเที่ยว ชาว
ไทย ผู้ใหญ่ 20 บาท เด็ก 10 บาท ชาวต่างประเทศ ผู้ใหญ่ 200 บาท เด็ก 100 บาท

สิ่งที่น่าสนใจ

ทุ่งแสงหลวง

อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ หนองแม่นาประมาณ 25 กิโลเมตร เป็นทุ่งหญ้าแบบสะวันนา
มีพื้นที่เป็นที่โล่งกว้างใหญ่ เนื้อที่ประมาณ 16 ตารางกิโลเมตร ตามเส้นทางจะตัดผ่านป่าเบญจ
พรรณจะพบสัตว์ป่าออกมาหากินตามข้างทาง และมีพันธุ์ไม้ดอกมากมาย นอกจากนี้ยังมีทุ่งหญ้า
แบบสะวันนาสลับกับป่าสนสองใบ คือทุ่งหญ้าเมืองเลนและทุ่งโนนสน

ทุ่งนางพญา

อยู่ทางทิศใต้ของที่ทำการอุทยานฯ หนองแม่นา ประมาณ 15 กิโลเมตร เป็นทุ่งหญ้าแบบสะ
วันนา ล้อมรอบด้วยป่าสนเขาและป่าดิบเขา ตามกึ่งสนจะพบไม้ป่าที่หาชมได้ยาก คือ เอื้องชะนี
และเอื้องคำปากไก่

กิจกรรม

ทางอุทยานฯ ได้จัดเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติทุ่งนา จากที่ทำการอุทยานฯ หนองแม่นา
ประมาณ 4 กิโลเมตร เมื่อเริ่มเดินเข้าสู่เส้นทางจะพบทุ่งนาประมาณ 30-40 ไร่ ที่ทางอุทยานฯ
จำลองมาจากแปลงนาเดิมของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ (ผกค.) ในอดีต โดยอาศัยน้ำจากลำธาร
เล็กๆ ที่ไหลจากที่ราบสูงของภูเขาเป็นลำธารที่ ผกค. ได้สร้างขึ้น บริเวณทุ่งนามีดอกกระเจียว
หลากสีบานทั่วท้องทุ่ง จากนั้นสามารถเดินทางศึกษาธรรมชาติได้ในวงรอบประมาณ 4 กิโลเมตร
นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังสามารถนำเต็นท์ไปกางนอนบริเวณแก่งน้ำในอุทยาน ซึ่งเหมาะกับการ
พักผ่อน เล่นน้ำ และแคมป์ปิ้ง และยังมีเส้นทางศึกษาธรรมชาติ ภายในอุทยานให้ได้เที่ยวชม

2. พระตำหนักเขาค้อ

ที่ตั้ง

อยู่บนเขาย่า ตำบลสะเดาะพง อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์

การเดินทาง

1. จากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข 1 ผ่าน จังหวัดปทุมธานี อยุธยา สระบุรี เมื่อถึงหลัก
กิโลเมตร 125 บริเวณแยกบ้านพุแค ให้เลี้ยวขวาเข้าทางหลวงหมายเลข 21 ผ่าน อำเภอวังค่อม

และ อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี แล้วเข้าสู่ จังหวัดเพชรบูรณ์ อำเภอศรีเทพ ใช้เวลาเดินทางประมาณ 5 ชม. จาก อำเภอศรีเทพ ใช้ทางหลวงหมายเลข 21 สู่ อำเภอวิเชียรบุรี อำเภอบึงสามพัน อำเภอหนองไผ่ อำเภอเมือง และมุ่งสู่ อำเภอเขาค้อ

2. จากเพชรบูรณ์ไปเขาค้อใช้ทางหลวงหมายเลข 21 เส้นเพชรบูรณ์-หล่มสัก ถึงสามแยกนาจั่ว ระยะทางประมาณ 13 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายไปตามหลวงหมายเลข 2258 สักประมาณ 30 กิโลเมตร จะเห็นทางแยกเข้าพระตำหนักเขาค้อ

3. อีกเส้นทางหนึ่ง คือไปตามหลวงหมายเลข 12 เส้นทางพิษณุโลก-หล่มสัก ถึงหลักกิโลเมตรที่ 100 บ้านแคมป์สน เลี้ยวซ้ายเข้าเขาค้อตามทางหลวงหมายเลข 2196 อีกประมาณ 33 กิโลเมตร

พาหนะที่จะขึ้นเขาค้อ ไม่ควรใช้รถโดยสารขนาดใหญ่เพราะมีทางโค้งมาก ถนนค่อนข้างแคบและลาดชัน ควรใช้รถปิคอัพหรือรถตู้สภาพดี นักท่องเที่ยวที่เดินทางโดยรถประจำทางสามารถเช่ารถสองแถวได้ที่ปากทางขึ้นเขาค้อ บริเวณแคมป์สน กิโลเมตรที่ 100 ในราคาว้นละประมาณ 600 บาท มีรถจอดคอยให้บริการตั้งแต่เวลา 08:00-17:00 น. หรืออาจเช่ารถสองแถวที่บริเวณตลาดเทศบาล ในตัวเมืองเพชรบูรณ์ ราคาว้นละประมาณ 800 บาท

ประวัติ

เป็นพระตำหนักที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ตั้งอยู่บนเขาย่า สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 1,100 เมตร จัดสร้างโดยบรรดาข้าราชการ พลเรือน ตำรวจ ทหาร และประชาชนในพื้นที่ภาคเหนือด้วยความซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่าน ภายหลังการต่อสู้ด้วยอาวุธกับผู้ก่อการร้ายสิ้นสุดลงแล้ว จึงได้รวบรวมทุนทรัพย์ริเริ่มการก่อสร้างพระตำหนักเขาค้อขึ้นเพื่อเป็นขวัญกำลังใจแก่ประชาชนในพื้นที่ และเป็นที่ทรงงานและแปรพระราชฐานมาประทับแรม ในวโรกาสที่พระองค์และพระบรมวงศานุวงศ์เสด็จมาตรวจเยี่ยมโครงการตามพระราชดำริในพื้นที่เขาค้อ ใช้งบประมาณการก่อสร้าง 26 ล้านบาท (ไม่ใช้งบประมาณของทางราชการ) ระยะเวลาในการก่อสร้าง 7 เดือนเศษเปิดเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2528

สิ่งที่น่าสนใจ

พระตำหนัก

พระตำหนักประกอบด้วยอาคารเชื่อมต่อกันลักษณะรูปวงแหวน มีเรือนข้าราชการบริพารเป็นส่วนเชื่อมต่อกับพระตำหนัก อาคารมีลักษณะโค้ง 2 ชั้น ชั้นบนมี 2 ห้องใหญ่ ซึ่งเป็นห้องบรรทมของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ชั้นล่าง

ประกอบด้วย ห้องพระราชทานเลี้ยง ซึ่งมีห้องครัวอยู่ทางด้านหน้า ห้องเสวย ห้องเข้าเฝ้า และห้องโถงใหญ่

นอกจากนั้นชั้นล่างยังเป็นห้องบรรทมของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี บริเวณ ด้านหน้าพระตำหนัก มีสวนหย่อม และแปลงไม้ดอกมีลักษณะเป็นวงกลม ณ จุดศูนย์กลางของวงกลมเป็นที่ตั้งของเสาธงมหाराช มีความสูง 60 เมตร ซึ่งสร้างขึ้นเนื่องในวโรกาสฉลองครบพระชนมายุครบรอบ 60 พรรษา ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

กิจกรรมการท่องเที่ยว

ท่องเที่ยวชมวิว

วิวมุสูงที่ทัศนียภาพสวยงามบนเขาค้อ สามารถเลือกชมได้จากจุดชมวิวหลายๆ แห่ง เช่น บริเวณจุดชมวิวทะเลหมอก จุดชมวิวจากฐานอธิบิบนยอดเขาค้อ และจุดชมวิวจากพระตำหนักเขาค้อ นอกจากนี้ ยังมีจุดชมวิวสวยๆ ริมทางอีกหลายแห่งที่พร้อมให้นักท่องเที่ยวแวะชม แวะซื้อของที่ระลึก

เที่ยวชมประวัติศาสตร์

ศึกษาประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นบนเขาค้อ พร้อมกับซึมซับความงดงามของภูมิประเทศ จะทำให้การท่องเที่ยวบนเขาค้อเป็นที่ประทับใจของนักท่องเที่ยว

3. Route 12

ที่ตั้ง

ริมเส้นทางสาย 12 (พิษณุโลก-หล่มสัก) ตรงบริเวณหลักกิโลเมตรที่ 95

การเดินทาง

หากมาจากพิษณุโลกจะอยู่ก่อนถึงสามแยกแคมป์สนประมาณ 5 กิโลเมตร หากลงมาจากเขาค้อถึงสามแยกแคมป์สน ก็เลี้ยวซ้ายไปทางพิษณุโลกประมาณ 5 กิโลเมตร

ประวัติ

เป็นร้านค้าแพแะพักริมทางบนถนนทางหลวงหมายเลข 12 ประกอบด้วยร้านค้า จุดชมวิวหลายแห่ง ร้านอาหารบรรยากาศสบายๆ ที่มีทั้งอาหารไทย อาหารฝรั่ง

สิ่งที่น่าสนใจ

ร้านกาแฟ

ร้านกาแฟแะแพกักริมทางบนถนนทางหลวงหมายเลข 12 ประกอบด้วยร้านค้า จุดชมวิวหลายแห่ง ร้านอาหารบรรยากาศสบายๆ ที่มีทั้งอาหารไทย อาหารฝรั่ง

กิจกรรม

นักท่องเที่ยวสามารถแะแพกดื่มกาแฟ และชมวิวนอกจากนี้ยังมีร้านค้าหลายแห่งร้านอาหารบรรยากาศสบายๆ ที่มีทั้งอาหารไทย อาหารฝรั่ง

4. วัดพระธาตุผาแก้ว

ที่ตั้ง

บริเวณเนินเขาในหมู่ 7 บ้านทางแดง ตำบลแคมป์สน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์

การเดินทาง

จากกรุงเทพฯ ใช้เส้นทางผ่านจังหวัดสระบุรี และใช้เส้นทางหมายเลข 21 สระบุรี ลพบุรี เพชรบูรณ์ เมื่อผ่านตัวเมืองจังหวัดเพชรบูรณ์มาสักระยะ จนใกล้หลักกิโลเมตรที่ 260 ให้สังเกตอนุสาวรีย์พ่อขุนผาเมืองทางซ้ายมือ และเลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 12 หล่มสัก-พิษณุโลก ขับต่อไปยังทางหลวงหมายเลข 12 ประมาณ 30 นาที หลักกิโลเมตรที่ 103 มีจุดสังเกตคือ อบต. แคมป์สนอยู่ทางขวามือและธนาคารกสิกรไทย เยื้องขึ้นไปทางซ้ายมือ ตรงไปกลับรถ และจะเห็นป้ายพุทธธรรมสถานผาช่อนแก้วอยู่ปากซอยทางเข้า หมู่บ้านทางแดง ซึ่งอยู่ด้านข้าง อบต.แคมป์สน เลี้ยวซ้ายเข้าไป ตรงตลอดจนเห็นสะพานทางเข้าวัด เลี้ยวขวาข้ามสะพาน

ประวัติ

วัดพระธาตุผาแก้ว เดิมชื่อว่า พุทธธรรมสถานผาช่อนแก้ว ตั้งอยู่ ณ บริเวณเนินเขาในหมู่บ้านทางแดง ต.แคมป์สน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยคุณภาวิณี โชติกุลและคุณ อุไร โชติกุล ได้มีจิตศรัทธาซื้อที่ดินถวาย เพื่อก่อสร้างเป็นสถานปฏิบัติธรรมแก่พระสงฆ์และพุทธศาสนิกชนทั่วไป วัดพระธาตุผาช่อนแก้วก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2547 ในนาม “พุทธธรรมสถานผาช่อนแก้ว” ได้รับการอนุมัติจัดตั้งเป็นวัด ในมงคลนามว่า “วัดพระธาตุผาแก้ว” เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2553 จากคณะกรรมการมหาเถรสมาคม โดยมีพระครูปลัด ปารมี สุรยุทโธ เป็นเจ้าอาวาส ซึ่งปัจจุบันได้เปลี่ยนชื่อวัดเป็น “วัดพระธาตุผาช่อนแก้ว” เมื่อ 30 พฤษภาคม 2556 เพื่อให้สอดคล้องกับบริเวณที่ตั้ง ซึ่งแต่เดิมชาวบ้านเรียกกันว่า “ผาช่อนแก้ว

ซึ่งนอกจากจะเป็นสถานที่ปฏิบัติธรรม แล้วยังเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจอีกแห่งหนึ่งของจังหวัดเพชรบูรณ์ เนื่องจากตั้งอยู่ท่ามกลางธรรมชาติที่โอบล้อมไปด้วยภูเขาสูงใหญ่ชันกันเป็นทิวเขา เรียงราย สูงตระหง่านบนยอดเขานั้นมีถ้ำอยู่ปลายยอดเขาซึ่งมีชาวบ้านทางแดงหลายคนได้เห็นลูกแก้วลอยอยู่เหนือปากฟ้าแล้วลั่นหายเข้าไปในถ้ำบนยอดผา ชาวบ้านเชื่อว่าเป็นพระบรมสารีริกธาตุเสด็จมาและต่างถือว่าเป็นสถานที่มงคลมีความศักดิ์สิทธิ์และเรียกตามๆกันว่า ผาซ่อนแก้ว และพุทธสถานที่มาตั้งในจุดโอบล้อมด้วยทิวเขาดังกล่าว จึงเรียกว่า พุทธธรรมสถานผาซ่อนแก้ว ซึ่งเป็นนิมิตมงคลแก่ชาวบ้านทางแดงและผู้มาปฏิบัติธรรม

สิ่งที่น่าสนใจ

เจดีย์พระธาตุผาแก้ว

วัตถุประสงค์การสร้างเจดีย์เพื่อถวายเป็นพระราชากุศล ในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงครอง ราชย์ครบ 60 ปี และเป็นที่สืบพระศาสนาให้ดำรงอยู่คู่แผ่นดินไทย เพื่อประโยชน์แก่มนุษยชาติ และคนรุ่นหลัง ได้มีโอกาสเรียนรู้ต่อไปบนยอดเจดีย์จะบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ซึ่งได้รับประทานนามจากสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก และบริเวณใต้ฐานพระเจดีย์จะใช้เป็นที่เก็บรวบรวมหลักธรรมคำสอน, ภาพปริศนาธรรม และเป็นที่เจริญสติภาวนาสำหรับพุทธศาสนิกชนทั่วไป

พระพุทธรูปเศียรนาค

พระรัตนโชติมณี หรือ "พระหยกเขียว" เป็นพระพุทธรูปหยกปางมารวิชัย ซึ่งเป็นศิลปะสมัยเชียงแสน มีขนาด หน้าตัก 65 นิ้วทั้งองค์พระถูกแกะสลักจากหยกเขียวทั้งก้อน ที่พระเศียรได้บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ซึ่งเป็นพระสารีริกธาตุที่รับเมตตาประทานจากสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก

พระพุทธรูปสัมฤทธิ์ผล

พระพุทธรูปสัมฤทธิ์ผล หรือ "พระหยกขาว" เป็นพระพุทธรูปหยกปางขัดสมาธิเพชรสร้างตามรูปแบบศิลปะ คันทาระ มีขนาดหน้าตัก 39 นิ้ว พระเศียรขององค์พระ บรรจุพระบรมสารีริกธาตุที่ได้รับเมตตาประทานจากสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก ได้ทำพิธีอัญเชิญประดิษฐาน ณ พุทธธรรมสถานผาแก้ว

กิจกรรม

นักท่องเที่ยวสามารถทำบุญ-ไหว้พระ และชมธรรมชาติ

อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์

5. ภูทับเบิก

ที่ตั้ง

ตั้งอยู่ที่บ้านทับเบิก ตำบลวังบาล ห่างจากอำเภอหล่มเก่า 40 กิโลเมตร หรือห่างจากตัวจังหวัดเพชรบูรณ์ประมาณ 90 กิโลเมตร

การเดินทาง

1. จากกรุงเทพฯ ใช้ถนนพหลโยธิน (ทางหลวงหมายเลข 1) มุ่งหน้าสู่จังหวัดสระบุรี ประมาณ 75 กิโลเมตรจะถึงตัวเมืองสระบุรี จากนั้นขับตรงไปมุ่งหน้าสู่จังหวัดลพบุรีประมาณ 16 กิโลเมตร สู่ภูทับเบิก จากเพชรบูรณ์ ใช้ทางหลวงหมายเลข 21 ประมาณ 40 กิโลเมตร ถึงสี่แยกหล่มสัก ตรงไปตามทางหลวงหมายเลข 203 อีก 13 กิโลเมตร พบป้ายบอกทางไปอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า ตามทางหลวง 2011 และทางหลวงหมายเลข 2331 อีก 40 กิโลเมตร ถึงด่านเก็บค่าธรรมเนียมของอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้าจาก ตรงนี้มีทางแยกขวาเข้าหมู่บ้านทับเบิกไปอีก 6 กิโลเมตร

2. จากเพชรบูรณ์ ใช้ทางหลวงหมายเลข 21 ประมาณ 40 กิโลเมตร ถึงสี่แยกหล่มสัก ตรงไปตามทางหลวงหมายเลข 203 อีก 13 กิโลเมตร พบป้ายบอกทางไปอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า ตามทางหลวง 2011 และทางหลวงหมายเลข 2331 อีก 40 กิโลเมตร ถึงด่านเก็บค่าธรรมเนียมของอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า จากตรงนี้มีทางแยกขวาเข้าหมู่บ้านทับเบิกไปอีก 6 กิโลเมตร เส้นทางจากหล่มเก่ามาภูทับเบิกจะสูงชันและคดเคี้ยวมาก รถบัสไม่สามารถขึ้นได้ ผู้ที่ใช้รถยนต์หรือรถตู้ ควรขับด้วยความระมัดระวัง

3. เส้นทางด้านอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก ผ่านอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า เลี้ยวที่ทำการอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้ามาประมาณ 24 กิโลเมตร จะถึงภูทับเบิก หากขับรถต่อไปจะมาบรรจบกับเส้นทางที่จะลงไปยังอำเภอหล่มเก่า

หมายเหตุ เส้นทางจากหล่มเก่ามาภูทับเบิกจะสูงชันและคดเคี้ยวมาก รถบัสไม่สามารถขึ้นได้ ผู้ที่ใช้รถยนต์หรือรถตู้ ควรขับด้วยความระมัดระวัง

ประวัติ

ภูทับเบิกเป็นยอดเขาที่สูงที่สุดในจังหวัดเพชรบูรณ์ ความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 1,768 เมตร มีสภาพภูมิประเทศที่สวยงามด้วยธรรมชาติแบบทะเลภูเขาคือ มีอากาศบริสุทธิ์ สภาพภูมิอากาศเย็นสบายตลอดปี เนื่องจากร่องลมเย็นจากเทือกเขาหิมาลัย และอยู่บนที่สูงจึง

สามารถมองเห็นทิวทัศน์ได้กว้างไกล โดยช่วงเช้าจะมองเห็นกลุ่มเมฆและทะเลหมอกตัดกับยอดเทือกเขาเพชรบูรณ์

นอกจากนี้ภูทับเบิกยังเป็นสถานที่ที่สำคัญของจังหวัดเพชรบูรณ์ คือเป็นจุดรองรับน้ำฟ้ากลางหาว (เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2542) เพื่อนำไปรวมเป็นน้ำเพชรน้อมเกล้า ถวายเป็นน้ำพระพุทธมนต์ศักดิ์สิทธิ์ ในพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ ในวันที่ 5 ธันวาคม 2542 ภูทับเบิก เป็นที่ตั้งของหมู่บ้านชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง ซึ่งได้อพยพมาอาศัยอยู่ที่บ้านทับเบิก หมู่ที่ 14 และหมู่ที่ 16 โดยอยู่ในความดูแลของศูนย์พัฒนาสงเคราะห์ชาวเขาจังหวัดเพชรบูรณ์ ประกอบด้วยอาชีพทำการเกษตรแบบขั้นบันไดตามเชิงเขา ในช่วงปลายฝนต้นหนาวจะพบเห็นไร่กะหล่ำปลีอยู่สองข้างถนนสู่ทับเบิกสวยงาม ในราวเดือนธันวาคม-มกราคม จะมีดอกซากุระหรือนางพญาเสือโคร่ง สีส้มพูนานสะพรั่งไปทั้งภูเขา

สิ่งที่น่าสนใจ

ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร

ภูทับเบิก เป็นที่ตั้งของหมู่บ้านชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง ซึ่งได้อพยพมาอาศัยอยู่ที่บ้านทับเบิก หมู่ที่ 14 และหมู่ที่ 16 โดยอยู่ในความดูแลของศูนย์พัฒนาสงเคราะห์ชาวเขาจังหวัดเพชรบูรณ์ ประกอบด้วยอาชีพทำการเกษตรแบบขั้นบันไดตามเชิงเขา ในช่วงปลายฝนต้นหนาวจะพบเห็นไร่กะหล่ำปลีอยู่สองข้างถนนสู่ทับเบิกสวยงาม ในราวเดือนธันวาคม-มกราคม จะมีดอกซากุระหรือนางพญาเสือโคร่ง สีส้มพูนานสะพรั่งไปทั้งภูเขา

กิจกรรม

ในช่วงเดือนกรกฎาคม-ตุลาคม นักท่องเที่ยวสามารถเที่ยวชม "ไร่กะหล่ำปลี" และสามารถเดินไปดูการเก็บกะหล่ำปลีของชาวเขาเผ่าม้ง ทั้งยังเป็น "จุดชมทะเลหมอก" ที่สวยงามและอลังการอีกแห่งหนึ่ง โดยเฉพาะในช่วงหน้าฝนประมาณ ซึ่งมักจะพบเห็นทะเลหมอกได้ง่ายกว่าหน้าหนาว และสามารถขับรถไปเที่ยวในเส้นทางไปหมู่บ้านที่อยู่ห่างจากยอดทับเบิก 5 กิโลเมตร เส้นทางสายนี้สวยงามมาก นอกจากนี้ในช่วงปีใหม่ ชาวม้งในภูทับเบิกมีการจัดงานปีใหม่แบบดั้งเดิม มีการแสดงวัฒนธรรมต่างๆ บริเวณหมู่บ้านทับเบิกมีลานจอดรถ ห้องน้ำ ร้านอาหาร จุดกางเต็นท์ และบ้านพัก บริการแก่นักท่องเที่ยว

อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์

6. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ

ที่ตั้ง

ตั้งอยู่ในเขตตำบลศรีเทพ อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศเหนือประมาณ 240 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากตัวเมืองเพชรบูรณ์ประมาณ 130 กิโลเมตร

การเดินทาง

จากอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ ตามทางหลวงหมายเลข 21 (เฉลิมพระเกียรติ-หล่มสัก) ถึงหลักกิโลเมตรที่ 102 แล้วแยกเข้าทางหลวงหมายเลข 2211 ไปอีกประมาณ 9 กิโลเมตร จะเห็นป้ายบอกทางเข้าอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพอยู่ด้านขวามือ

จากกรุงเทพเมื่อมาถึงสามแยกพุดแคให้เลี้ยวขวาเข้าทางหลวงหมายเลข 21 (เฉลิมพระเกียรติ-หล่มสัก) ถึงหลักกิโลเมตรที่ 102 แล้วแยกเข้าทางหลวงหมายเลข 2211 ไปอีกประมาณ 9 กิโลเมตร จะเห็นป้ายบอกทางเข้าอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพอยู่ด้านขวามือ

ประวัติ

อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพเป็นโบราณสถานสำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้รับรางวัล Thailand Tourism Award ประจำปี 2543 จำนวน 2 รางวัลคือ รางวัลประเภทสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมโบราณสถานยอดเยี่ยม และรางวัลสื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ด้านอินเทอร์เน็ตดีเด่น อุทยานฯ มีพื้นที่ครอบคลุมโบราณสถานในเมืองเก่าศรีเทพ เดิมมีชื่อว่า "เมืองอภัยสาลี" ถูกค้นพบเมื่อสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพเสด็จไปตรวจราชการมณฑลเพชรบูรณ์ และได้ทรงเรียกเมืองนี้เสียใหม่ว่า "เมืองศรีเทพ" เมื่อปี พ.ศ. 2447-2448 เมืองโบราณศรีเทพนี้มีลักษณะเป็นเมืองซ้อนเมืองขนาดใหญ่ ที่ตั้งของเมืองอยู่ในชุมทางที่สามารถติดต่อกับภาคอื่นๆ ได้สะดวก ดังนั้นจึงได้รับอิทธิพลทางศิลปวัฒนธรรมจากอาณาจักรข้างเคียงมาผสมผสาน เช่น ศิลปะทวารวดี ศิลปะขอม เป็นต้น

เมืองศรีเทพสร้างขึ้นในยุคของขอมเรืองอำนาจ ซึ่งคาดว่ามีอายุไม่ต่ำกว่า 1,000 ปี โดยดูจากหลักฐานทางสถาปัตยกรรม ศิลปกรรม และวัฒนธรรมที่ตกทอดมาถึงปัจจุบัน ซึ่งมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวและมีความเจริญสูงสุดทางด้านสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม สันนิษฐานว่าเจริญอยู่ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 11 ถึงพุทธศตวรรษที่ 16

เปิดให้เข้าชมทุกวัน เวลา 08.00-16.30 น. อัตราค่าเข้าชม ชาวไทย 20 บาท ชาวต่างชาติ 100 บาท รถยนต์คันละ 50 บาท สำหรับผู้ที่สนใจเข้าชมเป็นหมู่คณะและต้องการ

วิทยากรบรรยาย ติดต่อโดยตรงได้ที่อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ 67170 โทร. 056 799 466, 056 556 555

สิ่งที่น่าสนใจ

ศาลเจ้าพ่อศรีเทพ

อยู่ห่างจากประตูทางเข้าเล็กน้อยทางด้านขวามือ ศาลเจ้าพ่อศรีเทพไม่ใช่โบราณสถาน แต่เป็นที่เคารพสักการะของชาวบ้านทั่วไป โดยทุกปีจะมีงานบวงสรวง ในราวเดือนกุมภาพันธ์ (ขึ้น 3 ค่ำ เดือน 3)

ปรางค์ศรีเทพ

เป็นสถาปัตยกรรมแบบศิลปะเขมรหันหน้าไปทางทิศตะวันตก ลักษณะของปรางค์สร้างด้วยอิฐและศิลาแลง ฐานล่างก่อด้วยศิลาแลงเป็นฐานบัวลูกฟัก แบบเดียวกับสถาปัตยกรรมเขมรทั่วไป เรือนธาตุก่อด้วยอิฐ ในการขุดค้นบริเวณนี้พบชิ้นส่วนทับหลังรูปลายสลักราวพุทธศตวรรษที่ 16-17 ซึ่งน่าจะเป็นการสร้างเพิ่มหลังจากโบราณสถานเขาค้างใน ต่อมาประมาณพุทธศตวรรษที่ 18 มีการพยายามจะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงใหม่แต่ไม่สำเร็จ โดยได้พบชิ้นส่วนทิ้งกระจาดกระจาย

สระแก้วสระขวัญ

สระแก้วจะอยู่นอกเมืองไปทิศเหนือ ส่วนสระขวัญจะอยู่ในบริเวณเมืองส่วนนอก สระน้ำทั้งสองสระนี้มีน้ำขังตลอดปี และเชื่อกันว่าเป็นน้ำศักดิ์สิทธิ์ มีการนำน้ำทั้งสองสระนี้ไปทำน้ำพิพัฒน์สัตยา ตั้งแต่สมัยโบราณมาจนถึงปัจจุบัน

โบราณสถานเขาค้างใน

เชื่อกันว่าเป็นที่เก็บอาวุธและทรัพย์สินสมบัติต่างๆ จึงเรียกว่า "เขาค้าง" การก่อสร้างประมาณพุทธศตวรรษที่ 12-13 ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าหันหน้าไปทางทิศตะวันออก ใช้ศิลาแลงเป็นวัสดุหลักในการก่อสร้าง ที่ฐานมีรูปปูนปั้นบุคคล และสัตว์ประดับเป็นศิลปะแบบทวารวดีมีลักษณะศิลปะแบบเดียวกับที่พบที่เมืองคูบัว โบราณสถานบ้านโคกไม้เดน จังหวัดนครสวรรค์ และวัดนครโกษา จังหวัดลพบุรี จะเห็นว่าเขาค้างในตั้งอยู่เกือบกลางเมือง ลักษณะทางผังเมืองจะคล้ายกับเมืองทวารวดีอื่นๆ เช่น เมืองนครปฐมโบราณ เมืองคูบัวที่ราชบุรี และจากรายละเอียดปูนปั้นบุคคลหรือลวดลายแบบเดียวกับที่พบที่เมืองคูคล้าย

ปราสาทสองพี่น้อง

ลักษณะเป็นปราสาท 2 องค์ ตั้งอยู่บนฐานศิลาแลงขนาดใหญ่ หันหน้าไปทางทิศตะวันตก เช่นเดียวกับปราสาทศรีเทพ มีประตูทางเข้าทางเดียวและจากการขุดแต่งทางโบราณคดี พบทับหลังที่มีจำหลักเป็นรูปพระอิศวรอุ้มนางพารพตี ประทับนั่งอยู่เหนือโคกศุภราช ซึ่งลักษณะของทับหลังและเสาประดับกรอบประตูเป็นสิ่งกำหนดอายุของปราสาท ซึ่งอยู่ในราวพุทธศตวรรษที่ 16-17 เป็นศิลปะขอมแบบบาปวนตอนครวัด และได้มีการสร้างปราสาทองค์เล็กเพิ่ม โดยพบร่องรอยการสร้างทับกำแพงแก้วที่ล้อมรอบปราสาทองค์ใหญ่ ซึ่งอยู่ใต้ปราสาทองค์เล็ก และยังมีการก่อปิดทางขึ้นโดยเสริมทางด้านหน้าให้ยื่นออกมา และก่อสร้างอาคารขนาดเล็กทางทิศเหนือเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ระหว่างองค์ปราสาททั้งสองแห่งคือปราสาทสองพี่น้อง และปราสาทศรีเทพจะมีกำแพงล้อมรอบ และมีอาคารปะรำพิธีขนาดเล็กกระจายอยู่ทั่วไป แสดงให้เห็นถึงลักษณะการวางผังในรูปของศาสนสถานศิลปะเขมรแบบเดียวกับที่พบในภาคอีสานของประเทศไทย

กิจกรรม

นักท่องเที่ยวสามารถนั่งรถไฟฟ้านั่งชมในอุทยานฯ ได้

อำเภอน้ำหนาว จังหวัดเพชรบูรณ์

7. อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว

ที่ตั้ง

ตั้งอยู่ตรงหลักกิโลเมตรที่ 50 ทางหลวงหมายเลข 12 เส้นหล่มสัก-ชุมแพ

การเดินทาง

จากจังหวัดเพชรบูรณ์ ใช้ทางหลวงหมายเลข 21 เส้นเพชรบูรณ์-หล่มสัก ถึงสี่แยกหล่มสัก ประมาณ 39 กิโลเมตร เลี้ยวขวาตามทางหลวงหมายเลข 12 ถึงหลักกิโลเมตรที่ 50 เลี้ยวซ้ายเข้าไปอีกประมาณ 1.5 กิโลเมตร ถึงที่ทำการอุทยานฯ

ประวัติ

อุทยานแห่งชาติน้ำหนาวเป็นแนวเขตกั้นระหว่างภาคอีสานและภาคเหนือ อยู่ในท้องที่อำเภอหล่มเก่า อำเภอหล่มสัก อำเภอน้ำหนาว จังหวัดเพชรบูรณ์ และอำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ.2515 สภาพพื้นที่ทั่วไปเป็นเทือกเขาสูง มีสภาพป่าอุดมสมบูรณ์ เป็นต้นน้ำลำธาร มีทิวทัศน์ธรรมชาติที่สวยงามหลายแห่ง มีเนื้อที่ประมาณ 603,750 ไร่ หรือ 966 ตารางกิโลเมตร สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูง

สลับซับซ้อน อากาศจะหนาวเย็นที่สุดในช่วงเดือนธันวาคม-มกราคม อุณหภูมิประมาณ 2-5 องศาเซลเซียส เป็นแหล่งต้นน้ำที่สำคัญของแม่น้ำหลายสาย เช่น แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำพอง แม่น้ำเลย มีสัตว์ป่าชุกชุมรวมทั้งนกชนิดต่าง ๆ ตามเส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติบนเขาสูงผ่านจุดชมวิวยามหน้าผาสวยงาม อาทิ ผากลางโหล่น ผาล้อม ผากอง นอกจากนั้นยังมีถ้ำและน้ำตกที่สวยงามหลายแห่ง

อัตราค่าเข้าอุทยานฯ นักท่องเที่ยวชาวไทย ผู้ใหญ่ ราคา 20 บาท เด็ก ราคา 10 บาท ชาวต่างชาติ ผู้ใหญ่ ราคา 200 บาท เด็ก ราคา 100 บาท

สิ่งที่น่าสนใจ

สวนสนบ้านแปก

ทางเข้าอยู่ตรงหลักกิโลเมตรที่ 49 ทางหลวงหมายเลข 12 (หล่มสัก-ชุมแพ) ระยะทางเดินเท้าประมาณ 5 กิโลเมตร มีลักษณะเป็นป่าสนสองใบ ขึ้นอยู่เป็นกลุ่มใหญ่เพียงชนิดเดียวตามธรรมชาติ ต้นไม้พื้นล่างประกอบด้วยทุ่งหญ้าและหญ้าเพ็กเป็นจำนวนมาก

สวนสนภู่มั่ว

ทางเข้าอยู่ตรงกิโลเมตรที่ 53 ทางหลวงหมายเลข 12 (หล่มสัก-ชุมแพ) มีทางลูกรังจากแยกไปอีกเป็นระยะทาง 15 กิโลเมตร มีลักษณะเป็นป่าสนสามใบ ลำต้นขนาดใหญ่ ขึ้นอยู่ตามธรรมชาติอย่างหนาแน่น พื้นที่ประมาณ 10 ตารางกิโลเมตร เมื่อยืนอยู่บนเนินเขาภู่มั่วจะเห็นยอดสนอยู่ในระดับสายตาเป็นแนวติดต่อกันทั้งสี่ด้านส่วนทางทิศใต้จะมองเห็นอ่างเก็บน้ำเขื่อนจุฬาภรณ์

กิจกรรม

นักท่องเที่ยวที่ชอบเดินป่าสามารถใช้เส้นทางศึกษาธรรมชาติ เส้นทางแรก เป็นระยะทาง 5 กิโลเมตร เริ่มต้นจากทางแยกใกล้ที่ทำการอุทยานฯ ระหว่างทางจะได้พบเห็นนกชนิดต่างๆ โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝนจะพบรอยช้างจำนวนมาก เส้นทางที่สอง เริ่มจากทางเดินตรงข้ามที่ทำการอุทยานฯ ลัดเลาะผ่านป่าเต็งรัง บ่อดินโป่งซึ่งมีช้าง กวาง และสัตว์อื่น ๆ ทางสายนี้ไปสิ้นสุดที่หน่วยพิทักษ์อุทยานฯ ข่าบอน ระยะทาง 8 กิโลเมตร และถ้าเดินกลับที่พักรถต้องเดินเท้าต่อไปอีกประมาณ 5 กิโลเมตร หากนักท่องเที่ยวที่มีความประสงค์ต้องการเดินชมธรรมชาติต่อสามารถใช้เส้นทางเดินเท้ารอบที่ทางอุทยานฯ ได้จัดไว้โดยเริ่มจากหน่วยพิทักษ์อุทยานฯ ข่าบอนผ่านใจกลางอุทยานฯ สดทางจะเป็นจุดเด่นอยู่ท่ามกลางสวนสน เมื่อขึ้นไปยืนอยู่บนเนินภู่มั่วจะเห็นยอด

สนในบริเวณสวนสนอยู่ในระดับสายตา ระหว่างทางเดินจะพบสัตว์ป่า เช่น ช้าง กวาง เก้ง ระยะทางหน่วยพิทักษ์ชาบจนถึงสวนสน ประมาณ 12 กิโลเมตร

อำเภอเมือง จังหวัดอุดรดิตถ์

1. วัดพระฝางคบุรีมุนีนาถ

ที่ตั้ง

ตั้งอยู่ที่บ้านฝาง หมู่ที่ 3 ตำบลผาจุ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรดิตถ์

การเดินทาง

ห่างจากตัวเมืองประมาณ 25 กิโลเมตร จากตัวเมืองไปตามทางหลวงหมายเลข 1045 ถึงทางหลวงหมายเลข 11 เลี้ยวขวาไปทางพิษณุโลก 2 กิโลเมตร แล้วเลี้ยวซ้ายจากทางแยกเข้าไป 14 กิโลเมตร

ประวัติ

วัดพระฝาง หรือชื่อเต็มว่า วัดพระฝางคบุรีมุนีนาถ เป็นวัดเก่าแก่ที่สร้างมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย ตามทะเบียนวัดระบุว่า ประมาณปี พ.ศ. 1700 (ก่อนสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช) วัดพระฝางนับว่าเป็นกลุ่มโบราณสถานของเมืองฝางสว่างคบุรี (สว่างคบุรี เพี้ยนมาจาก สวรรคบุรี) เพียงแห่งเดียวที่ยังหลงเหลืออยู่ วัดนี้ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาในสมัยสุโขทัย และเป็นวัดพระมหาธาตุประจำเมืองสว่างคบุรี เมืองที่เจริญรุ่งเรืองมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย และเคยเป็นวัดที่จำพรรษาของ “เจ้าพระฝาง” เมืองสว่างคบุรี ผู้นำชุมชนเจ้าพระฝางในคราวเสียสมัยกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2

สำหรับวิหารมีสถาปัตยกรรมแบบสุโขทัยลักษณะเดียวกับวัดพระบรมธาตุทุ่งยั้ง แต่เดิมมีพระพุทธรูปสมัยเชียงแสนประดิษฐานอยู่ แต่ปัจจุบันได้ถูกโจรกรรมไปแล้ว ด้านหลังวิหารเป็นองค์พระธาตุ มีกำแพงล้อมรอบ บริเวณหลังสุดมีพระอุโบสถเก่าอยู่อีกหลังหนึ่ง สภาพโดยทั่วไปชำรุดทรุดโทรมมาก เดิมมีบานประตูแกะสลักสวยงาม แต่ก็ได้ถูกขโมยไปแล้วเช่นกัน ด้านหน้าโบสถ์มีต้นมะม่วงใหญ่อายุหลายร้อยปีอยู่ต้นหนึ่ง บริเวณรอบนอกวัดด้านหลังเป็นป่าละเมาะ ส่วนด้านหน้ามีบ้านคนอยู่บ้างแต่ไม่หนาแน่น

นอกจากนี้ ยังมีอุโบสถมหาอุด (มีประตูทางเข้าบานเดียว) อยู่ด้านทิศตะวันตกของกลุ่มโบราณสถาน ตัวอุโบสถมีสถาปัตยกรรมสมัยอยุธยาที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งเดิมภายในอุโบสถเคยเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปพระฝาง ซึ่งปัจจุบันตัวอุโบสถยังคงมีบานประตูไม้และหน้าบันแกะสลักศิลปะสมัยอยุธยาอันสวยงามอยู่ (บานปัจจุบันเป็นบานจำลอง) และด้านทิศตะวันออกของกลุ่มโบราณสถานมีพระวิหารหลวง เดิมเป็นที่ประดิษฐานของพระพุทธรูปเชียงแสน ปัจจุบันในพระวิหาร

หลวงมีบานประตูไม้แกะสลักวัดพระฝาง (เป็นบานประตูบานจำลอง สร้างเสร็จในปี พ.ศ. 2551 เพื่อนำมาติดตั้งแทนที่บานประตูเดิมที่ได้นำไปเก็บรักษาที่วัดธรรมาธิปไตยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2494) ปัจจุบันวัดพระฝางได้รับขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถาน ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม 52 ลงวันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2478 มีพื้นที่ได้รับประกาศเป็นโบราณสถานประมาณ 32 ไร่ 3 งาน 90 ตารางวา

สิ่งที่น่าสนใจ

พระมหาธาตุเจดีย์

วัดพระฝาง มีปูชนียสถานที่สำคัญที่สุดคือ พระมหาธาตุเจดีย์ บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ตั้งอยู่กลางกลุ่มโบราณสถานวัดพระฝาง สันนิษฐานว่าพระเจดีย์องค์นี้สร้างในสมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี มีหลักฐานยืนยันว่าเป็นพระบรมธาตุศักดิ์สิทธิ์สำคัญของอาณาจักรมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย ในสมัยกรุงศรีอยุธยา มองซิเออร์ เดอ ลาลูแบร์ราชทูตจากราชสำนักฝรั่งเศสซึ่งเข้ามาเจริญสัมพันธไมตรีกับกรุงศรีอยุธยาในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ได้บันทึกไว้ในหนังสือของท่านว่า พระมหาธาตุองค์นี้ได้รับการเคารพนับถือว่าเป็นพุทธปูชนียสถานที่สำคัญของอาณาจักรคู่กับรอยพระพุทธรูปพระสุทนต์ ในสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชได้เสด็จขึ้นทำศึกชนะเจ้าพระฝางและตั้งงานสมโภชพระมหาธาตุเมืองพระฝางถึง 3 วัน เทียบเท่างานนมัสการพระพุทธชินราช แต่ความศรัทธาในพระมหาธาตุเมืองฝางคงได้เสื่อมถอยลงในช่วงหลัง จากความเสื่อมของเมืองสวางคบุรี หลังชุมนุมเจ้าพระฝางถูกตีแตกในสมัยธนบุรี จนในช่วงต้นกรุงรัตนโกสินทร์ พระเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์องค์เดิมได้หักพังไปมาก ทำให้พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 4 มีพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ ให้มีการบูรณะพระมหาธาตุเมืองพระฝางใหม่ แปลงเป็นแบบเจดีย์ทรงลังกาดังที่เห็นในปัจจุบัน

บานประตูวัดพระฝาง

บานประตูเก่าวัดพระฝางคบุรีมีนาม เดิมนั้นอยู่วัดพระฝางคบุรีมีนาม แต่เนื่องจากวิหารชำรุดทรุดโทรมมาก อีกทั้งวัดพระฝางในขณะนั้นไม่มีพระภิกษุสามเณรอยู่จำพรรษา พระสุธรรมเมธี (บันลือ ธมฺมธโช) เจ้าคณะจังหวัดอุดรธานีในสมัยนั้นจึงได้ขออนุญาตกรมศิลปากรนำมาเก็บรักษาไว้ที่ อาคารธรรมสภา วัดธรรมาธิปไตย เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2494 ทิ้งไว้แต่ตัววิหารเปล่า ปราศจากบานประตูอันวิจิตรตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

บานประตูคู่นี้แกะสลักในสมัยอยุธยา แต่ละบานขนาดกว้าง 1.2 เมตร สูง 5.3 เมตร และหนาถึง 16 เซนติเมตร ทำจากไม้ประดู่สลักเป็นลายกนกก้านขด ลายพุ่มทรงข้าวบิณฑ์ บานละ 7 พุ่ม ระหว่างพุ่มทรงข้าวบิณฑ์มีกนกใบเทศขนานบ สองข้างขวามือด้านบนมีอกเลาประตูอยู่ตรงกลาง

แกะสลักเป็นลายเทพพนม ตอนบนนอกเสา 4 องค์ตอนล่างนอกเสา 4 องค์ กล่าวกันว่างดงามเป็นที่
สองรองจากประติมากรรมพระพุทธรูปในกรุงเทพฯ ในปี พ.ศ. 2534 กรมศิลปากรได้ส่งเจ้าหน้าที่มา
อนุรักษ์เนื้อด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ บานประติมากรรมพระนางจึงมีสภาพอย่างที่เราเห็นใน
ปัจจุบัน ในปีพ.ศ. 2550 ได้มีการจัดสร้างบานประตูไม้แกะสลักวิหารวัดพระนางใหม่ เพื่อนำ
กลับไปติดตั้งยังวิหารหลวงวัดพระนาง (ติดตั้งในเดือนเมษายน พ.ศ. 2551) ซึ่งบานประตูใหม่นี้มี
ลักษณะวิจิตรสวยงามเหมือนของเดิมทุกประการ โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกรมศิลปากร
ในการจัดสร้าง

กิจกรรม

นักท่องเที่ยวสามารถเที่ยวชมโบราณสถานภายในวัด และโบราณวัตถุภายในพิพิธภัณฑ์
พื้นบ้านวัดพระนาง

2. วัดท่าถนน

ที่ตั้ง

ตลาดบางโพ อำเภอมือง จังหวัดอุดรดิตรึ อยู่ตรงข้ามสถานีรถไฟอุดรดิตรึ

การเดินทาง

จากสถานีขนส่งมุงตรงมาทางสี่แยก ข้ามทางรถไฟ เลี้ยวซ้ายที่สี่แยกเข้าถนนเจริญธรรม ตรง
ไป เลี้ยวขวาเข้า ถนนเกษมราษฎร์ ถึงวัดท่าถนน

ประวัติ

เป็นวัดที่มีความสำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดอุดรดิตรึ โดยเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูป
ศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคูเมืองของจังหวัดคือ “หลวงพ่อเพชร” ตามประวัติความเป็นมา “หลวงพ่อเพชร”
เป็นพระพุทธรูปสมัยศิลปะสมัยเชียงแสน ปางนั่งขัดสมาธิเพชร ถูกพบโดยหลวงพ่อดังเจ้า
อวาสวัดหมอนไม้ในปีพ.ศ. 2436 ขณะที่หลวงพ่อกำลังเดินผ่านวัดสะแกที่เป็นวัดร้างได้พบเนิน
ดินจอมปลวกขนาดใหญ่มีเศพระพุทธรูปโผล่ขึ้นมา ขุดดูจึงเห็นเป็นพระพุทธรูปที่มีพุทธลักษณะ
งดงามจึงนำมาประดิษฐานไว้ที่วัดวังเตาหม้อในอดีต หรือวัดท่าถนนในปัจจุบัน ต่อมาในสมัย
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) โปรดให้สร้างวัดเบญจมบพิตรฯ จึงได้
อัญเชิญ “หลวงพ่อเพชร” ไปประดิษฐานอยู่ ณ วัดเบญจมบพิตรเป็นเวลาถึง 10 ปี หลวงนฤนาถ
เสรีจึงขอพระราชทานอัญเชิญกลับมายังวัดท่าถนนอีกครั้ง

สิ่งที่น่าสนใจ

พระพุทธรูปหลวงพ่อพะชร

พระพุทธรูปหลวงพ่อพะชร เป็นพระพุทธรูปสมัยเชียงแสนรุ่นแรก ที่เรียกกันว่าพระพุทธรูปเชียงแสนสิงห์หนึ่ง หล่อด้วยทองสำริด ปางมารวิชัย ชายสังฆาฏิสั้น ประทับนั่งขัดสมาธิเพชร หน้าตักกว้าง 32 นิ้ว สูง 41 นิ้ว มีพุทธลักษณะงามมาก ชาวอุตรดิตถ์ถือเป็นพระพุทธรูปสำคัญประจำเมือง มีงานนมัสการประจำปีในวันกลางเดือนสี่ของทุกปี

กิจกรรม

นักท่องเที่ยวสามารถมาสักการะหลวงพ่อพะชร วัดท่าถนน อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ ได้ทุกวัน โดยเปิดให้เข้าสักการะเวลา 07.00-17.00 น. นอกจากนี้ในบริเวณเดียวกันยังสามารถเที่ยวชมพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดท่าถนนได้ และสามารถมาเที่ยวงานนมัสการปิดทองหลวงพ่อพะชร เพื่อสมโภชองค์พระพุทธรูปหลวงพ่อพะชร ซึ่งเป็นประเพณีสืบสานวัฒนธรรมที่ชาวจังหวัดอุตรดิตถ์ร่วมกันจัดงานตั้งแต่ปีพ.ศ. 2475 ซึ่งภายในงานจัดให้มีการปิดทองหลวงพ่อพะชร ทำบุญถวายสังฆทาน รับน้ำพระพุทธรูปอันศักดิ์สิทธิ์ ร่วมทำบุญไหว้พระ ชมมหรสพ ลิเก และภาพยนตร์ ชมฟรีตลอดงาน

อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

3. วัดพระบรมธาตุทุ่งยั้ง

ที่ตั้ง

ตั้งอยู่ที่กลางเทศบาลตำบลทุ่งยั้ง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

การเดินทาง

จากตัวเมืองอุตรดิตถ์ไปตามทางหลวงหมายเลข 102 ประมาณ 3 กิโลเมตร จะมองเห็นวัดอยู่ทางซ้ายมือ

ประวัติ

เป็นวัดโบราณประดิษฐานพระมหาธาตุประจำเมืองทุ่งยั้ง เมืองโบราณตั้งแต่สมัยก่อนสุโขทัย เป็นโบราณสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย มีโบราณสถานและโบราณวัตถุที่น่าสนใจ ค้นคว้าที่สำคัญคือ มีเจดีย์พระบรมธาตุ ชาวบ้านนิยมเรียกว่า “พระบรมธาตุทุ่งยั้ง” เป็นเจดีย์เก่าแก่แบบลังกาทรงกลมฐานเป็นรูปสี่เหลี่ยม 3 ชั้น ฐานล่างมีเจดีย์องค์เล็กๆ เป็นบริวารอยู่ 4 มุม ฐานชั้นที่ 3 มีซุ้มคูหา 4 ด้าน สันนิษฐานว่าได้บูรณะขึ้นภายหลัง

ตามตำนานการสร้างพระบรมธาตุ กล่าวว่า สมเด็จพระมหาธรรมราชาลิไท ผู้ครองเมืองสุโขทัย ได้เชิญพระบรมสารีริกธาตุของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มาบรรจุไว้ในถ้ำใต้ดินโดยขุดลงไปเป็นถ้ำแล้วก่อพระธาตุไว้ โดยลักษณะเดิมของพระบรมธาตุเมืองทุ่งยั้งคงเป็นรูปเจดีย์พุ่มข้าวบิณฑ์ แต่ต่อมา มีการบูรณะเพิ่มเติมโดยพญาตะก่า พ่อค้าไม้ชาวพม่า ในสมัยรัตนโกสินทร์ ช่วงก่อนปีพ.ศ.2544 เป็นลักษณะเจดีย์อย่างพม่า จนในพ.ศ.2451 ได้เกิดแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ ทำให้ยอดพระบรมธาตุเจดีย์หักพังลงมา หลวงพ่อแก้วสมภารวัดพระบรมธาตุในขณะนั้น ได้เป็นหัวหน้าปฏิสังขรณ์ซ่อมเพิ่มเติมดังรูปแบบที่ปรากฏในปัจจุบัน

สิ่งที่น่าสนใจ

องค์พระบรมธาตุ

เป็นรูปทรงลังกาคันดิสัทธิ เชื่อกันว่าบรรจุพระบรมสารีริกธาตุขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์พระบรมธาตุที่มีศิลปะแบบผสมผสาน เนื่องจากพระธาตุสร้างขึ้นในสมัยสุโขทัยแต่มีการบูรณะอยู่เรื่อยๆ ทั้งในสมัยอยุธยาและสมัยรัตนโกสินทร์ และช่างบางคนก็เป็นชาวพม่า ดังนั้นพระธาตุจึงมีลักษณะเป็นศิลปะแบบมอญที่เป็นทรงระฆังคว่ำ ฐานเป็นสี่เหลี่ยม มีปล้องไฉนซึ่งเป็นศิลปะอยุธยา มีซุ้มจระนมประยุกต์มาจากศิลปะพุกามของพม่า ทุกอย่างผสมกันกลมกลืนสวยงาม

หลวงพ่อดโต

พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์คู่เมืองทุ่งยั้ง หน้าตักกว้าง 2 วา 10 นิ้ว สูง 3 วา 10 นิ้ว

ตัววิหาร

มีอายุเก่าแก่สมัยกรุงศรีอยุธยาก่อด้วยศิลาแลงและอิฐ หลังคาลดหลั่น 3 ชั้น หน้าบันแกะสลักลงรักปิดทองสวยงามมาก ภายในวิหารเป็นโถงมีหน้าต่างด้านละ 5 บาน และมีภาพเขียนฝาผนังที่เก่าแก่มาก โดยครึ่งล่างจะเขียนเรื่องราววรรณคดีเรื่องสังข์ทอง ส่วนครึ่งบนบอกเล่าเรื่องราวชาดก ในวิหารมีหลวงพ่หลักเมืองหรือหลวงพ่พระประธานเฒ่า องค์พระเป็นปูนปั้นลงรักปิดทองปางมารวิชัยเป็นที่เคารพสักการะของชาวบ้าน

กิจกรรม

นักท่องเที่ยวสามารถทำบุญ-ไหว้พระ และชมภาพเขียนฝาผนังคาดว่าน่าจะเขียนขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 2 เชื่อกันว่าเมืองทุ่งยั้งเป็นเมืองของท้าวสามลในวรรณคดีเรื่องสังข์ทอง เพราะปรากฏเมืองเก่าอยู่ห่างจากวัด 500 เมตร มีคูเมืองล้อมรอบ เรียกว่าเวียงเจ้าเงาะ

อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์

4. เขื่อนสิริกิติ์

ที่ตั้ง

เขาผาซ่อม ตำบลผาเลือด อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์

การเดินทาง

เขื่อนสิริกิติ์อยู่ห่างจากตัวเมืองอุตรดิตถ์ 58 กิโลเมตร จากตัวเมืองอุตรดิตถ์ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 1045 (เขื่อนสิริกิติ์-ท่าปลา)

ประวัติ

เขื่อนสิริกิติ์เป็นเขื่อนดินสร้างกันแม่น้ำน่านที่ผาซ่อม สันเขื่อนยาว 800 เมตร กว้าง 12 เมตร สูง 113.6 เมตร เดิมชื่อว่า "เขื่อนผาซ่อม" ภายหลังได้รับพระบรมราชานุญาต ให้อัญเชิญพระนามาภิไธย สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ขนานนามว่า "เขื่อนสิริกิติ์" เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม พ.ศ.2511 ทั้งนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงวางศิลาฤกษ์เขื่อนสิริกิติ์ เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2514 งานก่อสร้างตัวเขื่อนและองค์ประกอบได้แล้วเสร็จเมื่อปีพ.ศ.2515

การก่อสร้างเขื่อนสิริกิติ์แบ่งออกเป็นสองส่วนคือ ส่วนตัวเขื่อนและองค์ประกอบ กับส่วนโรงไฟฟ้าและองค์ประกอบ การก่อสร้างตัวเขื่อนและองค์ประกอบ ดำเนินการโดยกรมชลประทาน เริ่มตั้งแต่ปีพ.ศ.2511 ส่วนการก่อสร้างโรงไฟฟ้าและองค์ประกอบดำเนินการโดยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เริ่มตั้งแต่ปีพ.ศ.2511 มีเครื่องกำเนิดไฟฟ้า 3 ชุด กำลังผลิตชุดละ 125,000 กิโลวัตต์ รวมกำลังผลิต 375,000 กิโลวัตต์ โรงไฟฟ้าและองค์ประกอบได้แล้วเสร็จเมื่อปีพ.ศ. 2517

สมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดเขื่อนสิริกิติ์ และโรงไฟฟ้าอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 4 มีนาคม พ.ศ.2520 หลังจากงานก่อสร้างตัวเขื่อน และโรงไฟฟ้าเสร็จเรียบร้อยแล้ว กรมชลประทานได้มอบให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยรับผิดชอบในการควบคุมดูแลรักษา

ที่มา: พิเชษฐ์ เดชผิว (2546), หนังสือ “เขื่อนกับการจัดการน้ำในประเทศไทย”, กรุงเทพฯ

สิ่งที่น่าสนใจ

ตำหนักเขื่อนสิริกิติ์

เป็นตำหนักรับรองของพระบรมวงศานุวงศ์ที่เสด็จมาแปรพระราชฐาน อยู่บริเวณจุดสูงสุดของเขื่อน เปิดให้นักท่องเที่ยวชมเฉพาะภายนอกเท่านั้น

หมู่บ้านเรือ

หมู่บ้านตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นโครงการหลวงที่จะช่วยเกษตรกรด้านการประมง

สวนสุมาลัย

สวนที่เขื่อนสิริกิติ์จัดตั้งขึ้นเพื่อปลูกเก๋าลูกกระหม่อมถวายแด่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถในวโรกาสที่พระองค์มีพระชันษา ครบ 50 พรรษา สวนสุมาลัยได้เริ่มก่อสร้างเมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ.2533 บนเนื้อที่ประมาณ 60 ไร่ โดยใช้งบประมาณ 17,759,000 บาท และเสร็จเมื่อวันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ.2535 โดยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมารได้เสด็จมาทรงเปิดสวนสุมาลัยอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ.2536 ภายในสวนมีประติมากรรมสู่แสงสว่างอันเป็นสัญลักษณ์ของสวนสุมาลัยซึ่งทำด้วยโลหะสัมฤทธิ์เป็น รูปดอกบัวตูม ชูก้านระหว่างใบบัว 2 ใบ มีความสูงประมาณ 6 เมตร ตั้งอยู่บนแท่นกระเบื้องสี่เหลี่ยม ทำด้วยกระเบื้อง เซรามิคสีน้ำเงินเข้ม ด้านข้างทั้งสองข้างของแท่นเขียนเป็นลวดลายผ้าทอพื้นเมืองของจังหวัด ประติมากรรมสู่แสงสว่าง หมายถึง ดอกบัวเป็นบ่อเกิดของศิลปะและก็เป็นสิ่งที่แสดงถึงสติปัญญา ส่วนในทางพุทธศาสนาก็ถือว่าดอกบัว เป็นของสูง เป็นเครื่องหมายของการเคารพบูชา

พระธาตุเจดีย์กลางน้ำ

ตั้งอยู่เหนือเขื่อนสิริกิติ์ประมาณ 6 กิโลเมตร จากการศึกษายังไม่พบหลักฐานว่า เจดีย์กลางน้ำสร้างขึ้นเมื่อใด เมื่อสร้างเขื่อนสิริกิติ์พื้นที่หมู่บ้านท่าปลาที่จมอยู่ใต้อ่างเก็บน้ำของเขื่อน ส่วนเจดีย์นี้อยู่บนดอยบริเวณพื้นที่รอบๆ จึงเป็นเสมือนเกาะกลางน้ำ เจดีย์บนดอยพระธาตุนี้มีความเก่าแก่ประมาณ 200 กว่าปีมาแล้ว จุดที่มองเห็น เจดีย์กลางน้ำ ได้สะดวกชัดเจนที่สุด คือ บริเวณท่าเรือเก่าในเขตอุทยานลำน้ำน่านซึ่งอยู่ในพื้นที่ของหมู่ที่ 8 ตำบลผาเลือด ณ จุดนี้เป็นริมฝั่งของอ่างกักเก็บน้ำของเขื่อนสิริกิติ์ เมื่อมองไปทางทิศตะวันออกจะเห็นเกาะที่เป็นภูเขาสูงโผล่ บนสุดของภูเขาเป็นองค์เจดีย์ จุดที่สอง จุดที่จะมองเห็นเกาะอันเป็นที่ตั้งของเจดีย์กลางน้ำ คือบริเวณสถานที่พักผ่อนบนสันเขื่อนสิริกิติ์ ซึ่งอยู่ในพื้นที่ของหมู่ที่ 10 ตำบลผาเลือด ณ จุดนี้จะมองไม่เห็นเจดีย์กลางน้ำ แต่สามารถมองเห็นเกาะอันเป็นที่ตั้งขององค์เจดีย์นั้นได้อย่างชัดเจน

นักท่องเที่ยวนสามารถเช่าจักรยานขี่เล่นบนสันเขื่อน และสามารถเช่าเรือท่องเที่ยวเลสาบเหนือเขื่อน อัตราค่าเช่าเรือลงในเขื่อนสิริกิติ์ คือ เรือขนาด 50 คน ค่าเช่าชั่วโมงละ 1,700 บาท และเรือขนาด 30 คน ค่าเช่าชั่วโมง 1,400 บาท นอกจากนั้นยังมีสนามกอล์ฟขนาด 18 หลุมให้นักท่องเที่ยวได้ใช้บริการ

อำเภอ น้ำปาด จังหวัดอุดรธานี

ที่ตั้ง

1. จากจังหวัดพิษณุโลก ไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 11 แล้วแยกเข้าทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1246 ถึงบ้านแพะแยกเข้าทางหลวงหมายเลข 1143 ผ่านอำเภอชาติตระการแยกเข้าทางหลวงหมายเลข 1237 ผ่านบ้านบ่อภาคไปบรรจบกับเส้นทางแผ่นดินหมายเลข 1268 ถึงน้ำตกภูสอยดาว อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว รวมระยะทางประมาณ 188 กิโลเมตร

อุทยานแห่งชาติกุสอยดาวมีเนื้อที่ประมาณ 212,633 ไร่ หรือ 340.21 ตารางกิโลเมตร เป็นพื้นที่ที่มีสภาพป่าค่อนข้างสมบูรณ์ปกคลุมไปด้วยป่าธรรมชาติที่สวยงาม เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร มีจุดเด่นที่น่าสนใจและเป็นที่ดึงดูดใจของนักท่องเที่ยว ได้แก่ น้ำตกกุสอยดาว เป็นน้ำตก 5 ชั้น มีเนื้อที่กว้างประมาณ 1,000 ไร่ มีความสวยงามมาก มีถนนลาดยางเข้าถึงพื้นที่ อุทยานแห่งชาติกุสอยดาวแต่เดิมเป็นวนอุทยานแห่งชาติกุสอยดาว จนกระทั่งปีงบประมาณ 2535 กรมป่าไม้ได้จัดสรรงบประมาณให้สำนักงานป่าไม้เขตพิษณุโลกทำการสำรวจพื้นที่เพิ่มเติมเพื่อผนวกเข้ากับ

พื้นที่เดิมของวนอุทยานกุสอยดาว ผลการสำรวจพื้นที่เพิ่มเติมในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำปาด ท้องที่อำเภอ น้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ และในเขตป่าไม้ถาวรตามป่ากุสอยดาวท้องที่อำเภอ น้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ป่ากุสอยดาว ท้องที่อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก ตามมติคณะรัฐมนตรีได้ เนื้อที่รวม 48,962.5 ไร่ หรือ 78.34 ตารางกิโลเมตร

ต่อมาสำนักงานป่าไม้เขตพิษณุโลกได้ขอจัดตั้งวนอุทยานแห่งชาติกุสอยดาวเป็นอุทยานแห่งชาติกุสอยดาว เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีสภาพป่าค่อนข้างสมบูรณ์ ปกคลุมไปด้วยป่าธรรมชาติที่สวยงาม เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นภูเขาสูงชัน บางจุดสูงจากระดับน้ำทะเล 1,600 เมตร เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า และเป็นพื้นที่ชายแดนติดต่อประเทศลาว ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความมั่นคงของชาติ จึงเห็นสมควรที่จะรักษาพื้นที่ป่าแห่งนี้ไว้เป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ โดยกำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาติกุสอยดาว

อุทยานแห่งชาติเปิดให้ขึ้นลานสนกุสอยดาวตั้งแต่เวลา 08.00-14.00 น. ของทุกวัน โดยมีช่วงเวลาที่เหมาะต่อการเดินทางไปเยือน คือ ช่วงเดือนกันยายน-ต้นพฤศจิกายน บนลานสนกุสอยดาวจะเต็มไปด้วยพรรณไม้ดอกนานาชนิด ช่วงกลางเดือนพฤศจิกายน-กลางเดือนมกราคม เป็นช่วงที่อากาศหนาวเย็นเหมาะแก่การสัมผัสความหนาวเย็นพร้อมชมทิวทัศน์ที่สวยงาม ทั้งนี้ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม - 31 มิถุนายนของทุกปี อุทยานแห่งชาติปิดการพักผ่อนบนลานสนกุสอยดาว

ที่มา: หนังสือที่สุดอุทยานแห่งชาติในประเทศไทย (2554)

สิ่งที่น่าสนใจ

น้ำตกกุสอยดาว

ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลห้วยมุ่น อำเภอ น้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นน้ำตกขนาดกลางในลำห้วยน้ำพายไหลลงสู่แม่น้ำปาดที่อำเภอ น้ำปาด มีชั้นน้ำตกทั้งหมด 5 ชั้น แต่ละชั้นมีชื่อไว้อย่างไพเราะว่า กุสอยดาว สกาวเดือน เหมือนฝัน กรรณิการ์ และสุภาภรณ์ มีน้ำไหลตลอดปี อยู่ริมเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1268 ใกล้กับที่ทำการอุทยานแห่งชาติ

ลานสนสามใบกุสอยดาว

เป็นพื้นที่ป่าธรรมชาติมีพื้นที่ประมาณ 1,000 กว่าไร่ เป็นที่ราบบนเทือกเขากุสอยดาว ตั้งอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 1,633 เมตร สภาพพื้นที่ของลานสนสามใบจะเป็นเนินสูงต่ำสลับกันไป เป็นป่าสนสามใบ พืชชั้นล่างเป็นทุ่งหญ้ากว้างใหญ่ ช่วงฤดูฝน เดือนสิงหาคมถึงเดือนกันยายนของทุกปีกลางทุ่งหญ้ามียอดไม้ดินชุ่มชื้นออกดอกเป็นกลุ่มหนาแน่น เช่น ดอกหงอน

นาจะมีดอกสีม่วง ดอกสร้อยสุพรรณจะมีดอกสีเหลือง และดอกหญ้าารากหอมจะมีดอกสีม่วงเข้ม สวยงามมาก ฤดูหนาวจะมีอุณหภูมิระหว่าง 1-5 องศาเซลเซียส มีดอกกระดุมเงิน กล้วยไม้รองเท้านารีอินทนนท์ ใบเมเปิล

การเดินทางไปเที่ยวลานสนสามใบภูสอยดาวต้องเดินทางเท้าจากน้ำตกภูสอยดาวริมเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1268 ขึ้นสู่ยอดภูสอยดาวระยะทางประมาณ 6.5 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินเท้าประมาณ 4-6 ชั่วโมง โดยระหว่างเดินเท้าขึ้นสู่ลานสนสามใบภูสอยดาวจะพบ สภาพป่าที่สมบูรณ์และสวยงามมาก ยอดสูงสุดของภูสอยดาวสูงจากระดับน้ำทะเล 2,102 เมตร ซึ่งสูงเป็นอันดับ 4 ของประเทศไทย

กิจกรรม

นักท่องเที่ยวสามารถเดินป่าศึกษาธรรมชาติบนยอดภูสอยดาว ซึ่งมีทั้งพันธุ์ไม้ สัตว์ป่า และ น้ำตก ให้ได้ศึกษาตลอดจนสามารถตั้งแคมป์ปิ้ง โดยอุทยานแห่งชาติจัดเตรียมเต็นท์และสถานที่กางเต็นท์ไว้ให้บริการนักท่องเที่ยว

นอกจากสถานที่ท่องเที่ยวหลักแล้ว สถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้เคียงสถานที่ท่องเที่ยวหลักเหล่านี้ต่างมีความน่าสนใจและสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมายังสถานที่ได้

สถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียงของจังหวัดพิษณุโลก

อำเภอ	สถานที่ท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง
อำเภอเมือง	1. วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร	- วัดนางพญา - วัดราชบูรณะ - วัดเจดีย์ยอดทอง - พระราชวังจันทน์ - ศาลหลักเมือง* - พิพิธภัณฑ์ศิลปะภาคเหนือตอนล่าง มรภ. พิบูลสงคราม*
	2. วัดนางพญา	- วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร - วัดราชบูรณะ - วัดเจดีย์ยอดทอง - พระราชวังจันทน์ - ศาลหลักเมือง* - พิพิธภัณฑ์ศิลปะภาคเหนือตอนล่าง มรภ. พิบูลสงคราม*

	3. วัดราชบูรณะ	- วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร - วัดนางพญา - วัดเจดีย์ยอดทอง - พระราชวังจันทน์ - ศาลหลักเมือง* - พิพิธภัณฑ์ศิลปะภาคเหนือตอนล่าง มรภ. พิบูลสงคราม*
	4. วัดเจดีย์ยอดทอง	- วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร - วัดนางพญา - วัดราชบูรณะ - พระราชวังจันทน์ - ศาลหลักเมือง* - พิพิธภัณฑ์ศิลปะภาคเหนือตอนล่าง มรภ. พิบูลสงคราม*
	5. พระราชวังจันทน์	- วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร - วัดนางพญา - วัดราชบูรณะ - วัดเจดีย์ยอดทอง - ศาลหลักเมือง* - พิพิธภัณฑ์ศิลปะภาคเหนือตอนล่าง มรภ. พิบูลสงคราม*
	6. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจันทวี	- สวนนกไทย* - โรงหล่อพระ*
	7. วัดจุฬามณี	- ตลาดใต้*
อำเภอวังทอง	8. โรงเจไชนี่ฮุกตึ้ง	- วัดราชคิริหิรัญยาราม* - น้ำตกลำน้ำเข็ก
	9. น้ำตกลำน้ำเข็ก	- โรงเจไชนี่ฮุกตึ้ง - วัดราชคิริหิรัญยาราม*
อำเภอนครไทย	10. อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า	- อนุสาวรีย์พ่อขุนบางกลางท่าว*
อำเภอเนินมะปราง	11. เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาท่าพล	-
อำเภอชาติตระการ	12. อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ	-

หมายเหตุ * ใส่ข้อมูลเพิ่มเติม

ตลาดสดเทศบาล 1 (ตลาดใต้)

ตัวตลาดตั้งอยู่ริมแม่น้ำน่านตรงข้ามกับไนท์บาซ่า เป็นตลาดเช้าที่ผู้คนนิยมมาจับจ่ายใช้สอยเลือกซื้อผัก ข้าว และอาหารสดต่างๆที่มีให้เลือกมากมายและราคาไม่แพง เป็นตลาดเก่าแก่ที่อยู่คู่เมืองพิษณุโลกมานาน

สิ่งที่น่าสนใจ

วิถีชีวิตและอาหารท้องถิ่น

จุดเด่นของตลาดใต้คือ อาหารท้องถิ่นที่หาากินยาก เช่น ขาหมูยัดไส้ หมกผิงอ่อน รวมทั้งของหวานที่หาากินได้ยาก เช่น ขนมมันนึ่ง

พิพิธภัณฑ์ศิลปะภาคเหนือตอนล่าง มรภ. พิบูลสงคราม

ตั้งอยู่ภายในอาคารสำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ภายในพิพิธภัณฑ์มีเรื่องราวเกี่ยวกับจังหวัดพิษณุโลก โดยจัดแสดงด้วยสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย เริ่มเปิดให้บริการเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2552 ซึ่งพิพิธภัณฑ์แห่งนี้จะเป็นศูนย์การเรียนรู้ที่สำคัญ ก็คือจะจัดแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ พัฒนาการและเอกลักษณ์ของจังหวัดพิษณุโลก

สิ่งที่น่าสนใจ

ห้องจัดแสดงประวัติจังหวัดพิษณุโลก

นำเสนอข้อมูลของจังหวัดพิษณุโลก โดยรวมทั้งข้อมูลพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ ชาติพันธุ์ สถานที่สำคัญ สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญพร้อมแบบจำลองบริเวณเมืองพิษณุโลกกำแพงเมืองเก่า โบราณสถาน และวิถีทัศน์ ประกอบข้อมูล

วัดราชคิริหิรัญยาราม

วัดราชคิริหิรัญยารามหรือวัดพระพุทธบาทเขาสมอแคลงนี้ เดิมเป็นวัดร้าง และมีพระสงฆ์มาจำพรรษาเมื่อพ.ศ. 2496 ในบริเวณวัดมีรอยพระพุทธบาทจำลอง และบนเขาซึ่งอยู่ด้านตะวันตกของวัดมีรอยพระบาทตะแคงอยู่กับหน้าผา มีงานนมัสการพระพุทธบาทในกลางเดือน 3 เป็นประจำทุกปี เมื่อประมาณต้นปีพ.ศ. 2535 ได้มีการอัญเชิญพระโพธิสัตว์กวนอิม จากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนมาประดิษฐานที่วัด

สิ่งที่น่าสนใจ

พระโพธิสัตว์กวนอิม

แกะสลักจากหินทะเลสาบหยกขาวจากเมืองหางโจว ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นปางพิเศษที่ได้รับอนุมัติให้สร้างโดยรัฐบาลจีนโดยใช้ต้นแบบจากวัดเจ้าแม่กวนอิมเมืองหางโจว มีขนาดสูง 3 เมตร หนัก 3 ตัน มาประดิษฐาน ณ วัดแห่งนี้

สวนนกไทยศึกษา

เป็นแหล่งอนุรักษ์เรียนรู้นกที่พบในเมืองไทย ตั้งอยู่ตรงข้ามกับพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจ่าทวี สวนนกแห่งนี้ได้อนุรักษ์นกซึ่งบางชนิดหายากและใกล้จะสูญพันธุ์ และบางชนิดได้สูญพันธุ์ไปแล้ว อาทิ นกเป็ดน้ำแดง ที่มีความสะอาดตา นกเงือกชนหินหน้าตาคัลล่ายสัตว์ดึกดำบรรพ์ คอเปลือย ไม่มีขน ผมหงอกทั้งตัว และเป็นตัวเดียวในประเทศไทย รวมทั้งทางสวนนกไทยศึกษาได้รวบรวมนกในวรรณคดีไทย เช่น นกขมิ้น นกโพระดก นกกาเหว่า นกสาธิตาเขียว และนกขุนแผน รวมทั้งนกอื่นๆ อีกหลายชนิดที่สามารถเลียนเสียงมนุษย์และมีเสียงร้องที่ไพเราะ รวมทั้งสิ้นประมาณ 120 ชนิด ทั้งภายในบริเวณสวนนกไทยศึกษายังมีความร่มรื่นด้วยต้นไม้หลากหลายพันธุ์ เพื่อให้นกได้อยู่อาศัยใกล้เคียงธรรมชาติมากที่สุด ผู้สนใจสามารถเข้าชมได้ทุกวันตั้งแต่เวลา 08.30-17.00 น. อัตราค่าเข้าชมผู้ใหญ่คนละ 50 บาท เด็ก 20 บาท สนใจสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ สวนนกไทยศึกษา เลขที่ 26/43 ถ.วิสุทธิกษัตริย์ ซอย 17 อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000 โทร. 055 212 540

โรงหล่อพระ

ก่อตั้งโดย จ่าสิบเอก ทวี บุณยเขตต์ เมื่อปี พ.ศ. 2511 ผู้สนใจสามารถได้เข้าศึกษาขั้นตอนการสร้างพระพุทธรูปตามวิธีช่างโบราณที่เรียกว่า ช่างสิบหมู่ ขั้นตอนหล่อพระพุทธรูป มีดังนี้

1. เทขี้ผึ้งร้อนลงไปแม่พิมพ์
2. ได้เป็นพระพุทธรูปขี้ผึ้ง
3. ตอกตะปูตามจุดต่างๆ
4. หุ้มด้วยส่วนผสมปูนปลาสเตอร์ ทรายและน้ำ
5. ใช้ลวดพันให้แน่น
6. หุ้มดินนอกและทำปากจอก
7. นำไปเข้าเตาเพื่อให้ขี้ผึ้งไหลออกให้หมด และจะเกิดช่องว่างในแม่พิมพ์
8. เทส่วนผสมของน้ำโลหะเข้าไปแทนขี้ผึ้ง
9. ทุบดินนอกให้หมดจะได้พระพุทธรูปโลหะ จากนั้นนำมาขัดและตกแต่ง

10. โป้วสีและใช้กระดาษทรายขัดให้เรียบ

11. นำไปลงรักปิดทอง

12. สำเร็จเป็นพระพุทธรูป

เปิดให้เข้าชมทุกวัน เวลา 08.00-17.00 น. (ฟรี) โทร. 055 258 715 ติดต่อเข้าชมการหล่อพระล่องหน้า

ศาลหลักเมือง

ตั้งอยู่ริมแม่น้ำน่านฝั่งตะวันตก ตรงข้ามวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร เริ่มก่อตั้งในปี พ.ศ.2538 โดยทางจังหวัดได้รับความอนุเคราะห์จากกรมศิลปากรออกแบบแปลนและประมาณการค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างอาคารศาลหลักเมืองโดยกรมศิลปากรออกแบบแปลนอาคารศาลหลักเมืองแบบยอดปราสาท มีฐานกว้าง 16.60 เมตร สูง 10.65 เมตร และได้รับความร่วมมือด้วยดีจากเทศบาลเมืองพิษณุโลก และสำนักงานโยธาธิการจังหวัดพิษณุโลกออกแบบปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์รั้วรอบบริเวณ ระบบระบายน้ำ ทางเท้า และการจัดสวน

สิ่งที่น่าสนใจ

เสาหลักเมือง

มีคำบรรยายอยู่ในหนังสือทะเบียนโบราณวัตถุสถานของกรมศิลปากรว่า เสาหลักเมืองมีลักษณะเป็นศิลาจารึกสูง 2.50 เมตร ระเบียงวัดโดยรอบได้ 1.80 เมตร เดิมฝังอยู่ที่ดินที่ริมแม่น้ำน่านบริเวณหัวกำแพงหักหรือหัวกำแพงขาดซึ่งอยู่ในกรมทหารและเป็นบริเวณที่อยู่ไม่ห่างจากพระราชวังจันทน์เท่าใดนัก ต่อมากระแสน้ำไหลเซาะตลิ่งจนพังลง ทางราชการจึงได้นำเสาหลักเมืองนี้มาเก็บรักษาที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระพุทธชินราช เมื่อมีการสร้างศาลหลักเมืองขึ้นจึงนำเอาเสาหลักเมืองมาไว้ที่ศาลหลักเมือง

เสาหลักเมืองทำจากไม้มงคลหลายชนิด คือ จากโคนลำต้นถึงลูกฟักทำจากไม้ราชพฤกษ์ ท่อนลูกแก้วท่อนบนทำจากไม้ชิงชัน ส่วนยอดบัวตูมประกอบด้วยลูกแก้วทำจากไม้สักทองตายพราย และได้นำไปเข้าพิธีพุทธาภิเษกที่วัดพระศรีรัตนศาสดารามที่กรุงเทพ

ที่มา: ดัดแปลงจากหนังสือ “คู่มือการท่องเที่ยวพิษณุโลก”, 2552 และ หนังสือ “พิษณุโลก”, 2552

กิจกรรม

นักท่องเที่ยวสามารถสักการะเสาหลักเมืองพิษณุโลก

อนุสาวรีย์พ่อขุนศรีอินทราทิตย์

เชื่อกันว่าบริเวณอำเภอนครไทยเคยเป็นเมืองบางยาง ซึ่งปกครองโดยพ่อขุนบางกลางท่าว (หรือพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ ปฐมกษัตริย์แห่งกรุงสุโขทัย) สำหรับรูปปั้น/หล่อ “พ่อขุนบางกลางท่าว” ของชาวอำเภอนครไทย มีด้วยกันทั้งหมด 5 องค์ โดยเพ็งมีพิริอัญเชิญองค์รูปพระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนศรีอินทราทิตย์องค์ใหม่ขึ้นประดิษฐานบนแท่นฐานพระบรมราชานุสาวรีย์ฯ ณ บริเวณเนินหนองปู่ ตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก เป็นองค์หล่อโดยสำนักช่างสิบหมู่ กรมศิลปากร เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2556

สิ่งที่น่าสนใจ

องค์พ่อขุนศรีอินทราทิตย์

รูปปั้น/หล่อ “พ่อขุนบางกลางท่าว” ของชาวอำเภอนครไทย มีด้วยกันทั้งหมด 5 องค์ โดยเพ็งมีพิริอัญเชิญองค์รูปพระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนศรีอินทราทิตย์องค์ใหม่ขึ้นประดิษฐานบนแท่นฐานพระบรมราชานุสาวรีย์ฯ ณ บริเวณเนินหนองปู่ ตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก เป็นองค์หล่อโดยสำนักช่างสิบหมู่ กรมศิลปากร เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2556

สถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียงของจังหวัดสุโขทัย

อำเภอ	สถานที่ท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง
อำเภอเมือง	1. อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย	- พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง* - ศาลพระแม่ย่า*
อำเภอศรีสัชนาลัย	2. พิพิธภัณฑ์ผ้าทองคำ	- โฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น - อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย
	3. โฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น	- พิพิธภัณฑ์ผ้าทองคำ
	4. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย	- พิพิธภัณฑ์ผ้าทองคำ
	5. อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย	-

หมายเหตุ * ใส่ข้อมูลเพิ่มเติม

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง

ตั้งอยู่ทางด้านขวาของอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยเป็นที่รวบรวมและจัดแสดงโบราณวัตถุที่ได้จากการขุดค้นทางโบราณคดีภายในเมืองสุโขทัยและที่ประชาชนมอบให้ ได้รับรางวัลดีเด่น

รางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย ครั้งที่ 7ประจำปี 2551 ประเภทสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม
ภาคเหนือ

พิพิธภัณฑ์เปิดให้เข้าชมทุกวัน ตั้งแต่เวลา 08.30-16.30 น. อัตราค่าเข้าชม นักท่องเที่ยว
ชาวไทย 10 บาท ชาวต่างชาติ 30 บาท หรือสามารถซื้อตั๋วรวมได้ ชาวไทย 30 บาท ชาวต่างชาติ
คนละ 150 บาท โดยบัตรนี้สามารถเข้าชมอุทยานฯ ต่ำ ๆ ในจังหวัดสุโขทัยได้ ภายในระยะเวลา
30 วัน ในกรณีที่ประสงค์จะเข้าชมเป็นหมู่คณะควรติดต่อล่วงหน้าพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ
รามคำแหง ถนนจรดวิถีถ่อง ตำบลเมือง จังหวัดสุโขทัย 64210 โทร. 055 697 367

ที่มา: โบราณคดีพิพิธภัณฑ์

สิ่งที่น่าสนใจ

อาคารพิพิธภัณฑ์

1. อาคารลายสือไท 700 ปี เป็นอาคารใหม่ที่ตั้งอยู่ด้านหน้าทางเข้าอาคารใหญ่ เป็นที่จัดแสดง
ศิลปะวัตถุสมัยสุโขทัย อาทิ พระพุทธรูป เครื่องใช้ ถ้วยชาม เครื่องสังคโลก และศิลาจารึก
2. อาคารพิพิธภัณฑ์ แบ่งออกเป็น 2 ชั้น ชั้นล่าง จัดแสดงศิลปะโบราณวัตถุที่ได้จากการสำรวจ
ขุดค้น ขุดแต่ง และบูรณะแหล่งโบราณคดีสุโขทัย ศรีสัชนาลัย กำแพงเพชร และ ชัยนาถ จัดแสดง
ศิลาจารึกสมัยสุโขทัย พระพุทธรูปสำริด เทวรูป โองาสังคโลก เครื่องศาสตราวุธ เครื่องถ้วยชามสังค
โลก เงินตรา ท่อน้ำและแสดงระบบชลประทานสมัยสุโขทัย
3. พิพิธภัณฑ์กลางแจ้ง อยู่ด้านนอกโดยรอบอาคารใหญ่ เป็นที่จัดแสดงศิลปะวัตถุต่าง ๆ อาทิ
พระพุทธรูปศิลา แผ่นจำหลัก อาคารทรงไทยแบบต่างๆ เตาทุเรียงจำลอง และเสมาธรรมจักรศิลา
 เป็นต้น

ศาลพระแม่ย่า

ศาลนี้เป็นที่ประดิษฐานดวงพระวิญญาณของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชและเทวรูปพระแม่
ย่า ศาลพระแม่ย่าสันนิษฐานว่าสร้างในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเพื่ออุทิศให้กับพระมารดา
คือ นางเสือง เหตุที่เรียกว่า “พระแม่ย่า” นี้เพราะว่าพ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงเรียกมารดาว่า
“พระแม่” และชาวเมืองสุโขทัยเคารพพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเสมอด้วยบิดา จึงเรียกพระมารดา
ของพระองค์ว่า “พระแม่ย่า”

แต่เดิมศาลพระแม่ย่าประดิษฐานอยู่บนเขาพระแม่ย่า บริเวณยอดเขามีเพิงหินเป็นผา
ป้องกันแดดและกันฝนได้ ต่อมาชาวจังหวัดสุโขทัยได้อัญเชิญมาประดิษฐานที่เมืองใหม่ โดยสร้าง
ศาลขึ้นที่หน้าศาลากลางจังหวัดดังเช่นปัจจุบัน และประมาณปลายเดือนกุมภาพันธ์มีการจัดงาน
เฉลิมฉลองที่ศาลพระแม่ย่าทุกปี เรียกว่า “งานพระแม่ย่า”

สิ่งที่น่าสนใจ

เทวรูปพระแม่ย่า

เทวรูปพระแม่ย่าที่ทำด้วยศิลาสลักแบบเทวรูป พระพักตร์ยาว พระหนุเสี้ยว พระเกตุมาลา ยาวประดับเครื่องทรงแบบนางพญา มีความสูง 1 เมตร

กิจกรรม

นักท่องเที่ยวสามารถสักการะพระแม่ย่า และเดินชมริมน้ำยมและตัวเมืองสุโขทัยได้

สถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียงของจังหวัดตาก

อำเภอ	สถานที่ท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง
อำเภอเมือง	1.ตรอกบ้านจีน	- ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช - สะพานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี*
	2. ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	- สะพานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี* - ตรอกบ้านจีน
อำเภอบ้านตาก	3.วัดพระบรมธาตุ	- เจดีย์เฉลิมพระเกียรติพระเจ้ารามคำแหงมหาราช*
อำเภอสามเงา	4. เขื่อนภูมิพล	-
อำเภอแม่สอด	5. ตลาดมูเซอ	- ศาลเจ้าพ่อขุนสามชน* - ศาลเจ้าพ่อพะวอ*
	6. วัดมณีไพรสณฑ์	- ตลาดริมเมย - พระธาตุหินกั่วที่ดอยดินจี่
	7. พระธาตุหินกั่วที่ดอยดินจี่	- ตลาดริมเมย - วัดมณีไพรสณฑ์
	8. ตลาดริมเมย	- วัดมณีไพรสณฑ์ - พระธาตุหินกั่วที่ดอยดินจี่
	9. อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช	-
อำเภออุ้มผาง	10.เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอู้มผาง	- ดอยหัวหมด*
อำเภอพบพระ	11.ไร่กุหลาบปฐุมเพชร	- อุทยานแห่งชาติน้ำตกพาเจริญ*

หมายเหตุ * ใส่ข้อมูลเพิ่มเติม

สะพานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี (สะพานแขวน)

สะพานข้ามแม่น้ำปิง ซึ่งในอดีตสามารถใช้รถจักรยานและรถจักรยานยนต์สัญจรไปมาได้แต่ปัจจุบันเป็นสะพานสำหรับเดินชมทิวทัศน์แม่น้ำปิง และมีการประดับไฟสวยงามในยามค่ำคืน ในปัจจุบันบริเวณสะพานแขวนและสวนเฉลิมพระเกียรติฯ เป็นบริเวณที่จังหวัดตากใช้จัดงานประเพณีลอยกระทงสายไหลประทีปพันดวงซึ่งเป็นงานประเพณีประจำท้องถิ่น

สิ่งที่น่าสนใจ

สะพานแขวน

สะพานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี หรือที่เรียกว่า "สะพานแขวน" สร้างเมื่อพ.ศ. 2525 โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดตาก เพื่อสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี ขนาดกว้าง 2.50 เมตร ยาว 700 เมตร ฐานรากและเสาเป็นคอนกรีตจำนวน 5 จุด พื้นทำด้วยไม้ไผ่ ยึดด้วยลวดสลิงขนาดใหญ่

เจดีย์เฉลิมพระเกียรติพระเจ้ารามคำแหงมหาราช

ตั้งอยู่บนดอยช้าง ตำบลเกาะตะเภา อำเภอบ้านตาก อำเภอบ้านตากอยู่ห่างจากอำเภอมืองไปทางทิศเหนือราว 22 กิโลเมตร ตามเส้นทางหลวงหมายเลข 1 แต่หากเดินทางจากเส้นทางหลวงหมายเลข 1107 เลี้ยวริมฝั่งแม่น้ำปิงด้านตะวันตกถึงอำเภอบ้านตาก ระยะทาง 25 กิโลเมตร

จากหลักฐานศิลาจารึกหลักที่ 1 พ่อขุนรามคำแหงมหาราชกล่าวว่า ขุนสามชนเจ้าเมืองฉอด ได้ยกทัพมาตีกรุงสุโขทัย พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ได้ทรงยกทัพมาป้องกันเมืองตาก พ่อขุนรามคำแหงมหาราชเฝ้าติดตามไปด้วยและทัพทั้งสองได้ปะทะกัน ณ ที่แห่งนี้ พ่อขุนศรีอินทราทิตย์เป็นฝ่ายเพลี่ยงพล้ำเสียทีแก่ขุนสามชนเจ้าเมืองฉอด พ่อขุนรามคำแหงมหาราชจึงได้เสาะช้างเบิกพลเข้าช่วยจนได้รับชัยชนะ จึงได้สร้างเจดีย์ขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติในการทำยุทธหัตถีมีชัยชนะ ในบริเวณ บริเวณลานจอดรถมีต้นที่จำหน่ายเครื่องสักการะสำหรับกราบไหว้บูชาเพื่อความ เป็นสิริมงคลแก่ตัวเอง เครื่องสักการะเหล่านี้มักจะมีรูปปั้นไก่ ช้าง ม้า ผ้าลายสี และประทัด

สิ่งที่น่าสนใจ

องค์เจดีย์ยุทธหัตถี

องค์เจดีย์ยุทธหัตถียู่เยื้องกับวัดพระบรมธาตุประมาณ 200 เมตร เจดีย์เฉลิมพระเกียรติพระเจ้ารามคำแหงมหาราช หรือเจดีย์ยุทธหัตถีเป็นโบราณสถานสร้างในสมัยสุโขทัยมีอายุราว 700 ปีเศษ ลักษณะของเจดีย์ยุทธหัตถีเป็นทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ เป็นศิลปะแบบสุโขทัยคล้ายกับองค์อื่นๆ ทั่วไปในเมืองสุโขทัย ก่ออิฐถือปูนฐานกว้าง 12 เมตร เป็นเรือนธาตุรูปสี่เหลี่ยมย่อมุมขึ้นไป

สูง 16 เมตร เหนือเรือนธาตุทำเป็นลำสี่เหลี่ยมย่อมุมตลอดถึงยอดที่เป็นทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ ยอดสุดมีฉัตร มีร่องรอยการซ่อมแซมตลอดมาแต่ไม่เสียทรงเดิม ฐานพุ่มมีลายปั้นเป็นรูปหน้าสิงห์สวยงาม หน้าสิงห์บ้านทิศเหนือยังสมบูรณ์ บ้านอื่นชำรุดและมีรอยซ่อม องค์เจดีย์ส่วนใหญ่มีคราบตะไคร่น้ำจับอยู่ทั่วไป จะมีการขุดแต่งหรือถากถางสถานที่ที่ก่อเมื่อใกล้วันจะมีงานเทศกาล ซึ่งเป็นงานเดียวกับงานไหว้พระธาตุบ้านตาก

ศาลเจ้าพ่อขุนสามชน

ตั้งอยู่ทางขวามือริมทางสายตาก-แม่สอด ตรงหลักกิโลเมตรที่ 71 – 72 เป็นศาลเจ้าริมทางลักษณะเดียวกับศาลเจ้าพ่อพระวอ เป็นศาลที่สร้างเสร็จและทำพิธีเปิดเมื่อปลายปีพ.ศ. 2523 เหตุที่สร้างศาลนี้ เล่ากันว่า “มีคหบดีผู้หนึ่งเจ็บป่วยด้วยโรคอัมพาตมาช้านานแล้ว ได้ฝันว่ามีผู้มาบอกให้สร้างศาลขุนสามชนขึ้นตรงบริเวณที่เป็นศาลปัจจุบัน คหบดีผู้นั้นจึงสร้างศาลขึ้นถวาย เรียกว่าศาลเจ้าพ่อขุนสามชน นับแต่นั้นมาอาการของคหบดีผู้นั้นก็เป็นปกติ ” ชาวบ้านจึงให้ความเคารพนับถือศาลนี้มาก

สิ่งที่น่าสนใจ

รูปสัมฤทธิ์ขุนสามชน

พ่อขุนสามชน เป็นราชบุตรของพ่อขุนจันคำเหลื่องเจ้าเมืองฉอด และเจ้าแตงอ่อน (เจ้ามุกขวดี) มีพระอนุชาชื่อ พ่อขุนพุทธวงษ์ยนต์หงส์ เมื่อพ่อขุนจันคำเหลื่องสวรรคตแล้ว พ่อขุนสามชนราชบุตรองค์ใหญ่ได้สืบราชสมบัติในเมืองฉอดแทนพระราชบิดา ต่อมาเมื่อเจ้าแม่มนโรรักษ์เป็นชายา เมืองฉอดปัจจุบันอยู่ในเขตอำเภอแม่ระมาดซึ่งอยู่เหนืออำเภอแม่สอดขึ้นไป พ่อขุนสามชนสืบราชสมบัติต่อมาไม่นาน ก็ทรงเริ่มทำสงครามแผ่ขยายอาณาเขต และด้วยเป็นขุนศึกที่เชี่ยวชาญเชิงยุทธ ประกอบกับมีน้ำพระทัยโอบอ้อมอารีรักไพร่ฟ้าข้าแผ่นดิน จึงเป็นที่รักใคร่นับถือของประชาราชนาน และยิ่งกว่านั้นในวันธรรมสวนะก็ สั่งสอนในเรื่องของธรรมแก่ราษฎรมิได้ขาดสาเหตุที่ขุนสามชนทำศึกกับสุโขทัยนั้นเป็นเพราะความเข้าใจผิดกัน เพราะก่อนหน้านี้ขอมสมเด็จโกลัญลัฟงยิตอำนาจเป็นใหญ่ที่เมืองสุโขทัยและข่มเหงรังแกคนไทยมาก พ่อขุนสามชนจึงดำริว่า จะต้องยกกองทัพไปตีเมืองสุโขทัยก่อน เพื่อล้มอำนาจขอมสมเด็จโกลัญลัฟงและจะรวมไทยเข้าเป็นปึกแผ่นเข้าด้วยกัน โดยมีสุโขทัยเป็นเมืองแม่แต่ขณะที่ยกทัพไปนั้น พ่อขุนบางกลางท่าวกับพ่อขุนผาเมืองได้ปราบขอมสำเร็จแล้ว และพ่อขุนบางกลางท่าวก็ได้ปราบดาภิเษกเป็นกษัตริย์แห่งกรุงสุโขทัยทรงพระนามว่า พระเจ้าขุนศรีอินทราทิตย์ พ่อขุนสามชนได้ข่าวก็รู้สึกยินดีเป็นล้นพ้น แต่ก็เดินทัพต่อเพื่อต้องการเกลี้ยกล่อมคนไทย ด้วยกันให้เข้าสวามิภักดิ์ต่อกรุงสุโขทัย หาได้ต้องการ

เช่นฆ่าคนไทยด้วยกันไม่ แต่ทางสุโขทัยไม่ทราบเรื่องเพราะขุนสามชนไม่ได้แจ้งให้ทราบจึงเกิด ความเข้าใจผิด เมื่อกองทัพปะทะกันยังไม่ทันได้พุดจาจึงเกิดการต่อสู้กัน พ่อขุนสามชนกระทำยุทธ หัตถีกับพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ และเมื่อพ่อขุนศรีอินทราทิตย์อ่อนล้าและกำลังจะถอยร่นไปนั้น พ่อ ขุนรามราชบุตรก็เข้ามาช่วยจนขุนสามชนเสียหลักและบาดเจ็บหลายแห่ง จึงถอยทัพกลับเมือง หนอง ฝ่ายพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ก็ได้ติดตามไปฆ่าอีกเพราะเห็นเป็นไทยด้วยกัน ขุนสามชนรู้สึกเสีย พระทัยมากที่ลูกหลานไทยตายไปจำนวนมาก เมื่อทรงหายจากประชวรแล้ว ก็ตัดสินพระทัยสละ ราชสมบัติให้พระอนุชา คือ พ่อขุนผมวงษ์ยงค์แห่งย์ และตรัสสอนว่าให้ดูแลทุกข์สุขของราษฎรทุก คนเหมือนลูกหลาน จงรวมคนไทยที่แตกแยกเข้าด้วยกัน หากเกิดศัตรูที่เป็นคนต่างชาติจะมาเอา แผ่นดินจรรวมพลังกันต่อสู้

ศาลเจ้าพ่อพะวอ

ตั้งอยู่บนเนินเขาพระวอบบนถนนสายตาก-แม่สอด บริเวณกิโลเมตรที่ 62-63 บนทางหลวง หมายเลข 105 อยู่ขวามือ ศาลเจ้าพะวอ เป็นอนุสาวรีย์ที่สร้างขึ้นด้วยความเคารพศรัทธาอย่าง แรกก้าวต่อวีรบุรุษชาตินักรบชาวกะเหรี่ยงปกากะญอ สิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองตาก โดยเฉพาะ 5 อำเภอชายแดนตะวันตกสุดของจังหวัดตาก ผู้คนทั่วไปส่วนมากเคารพนับถือท่านเจ้าพ่อพะวอ และสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช เสมือนหนึ่งเป็นศูนย์รวมใจของผู้คนทั่วไป เมื่อสมัยเกือบร้อยปี มาแล้วมีการสร้างศาลเล็กๆ แล้วอัญเชิญดวงวิญญาณของท่านเจ้าพ่อพะวอสิงสถิต ณ เชิงเขาซึ่งอยู่ ปากฝั่งของขุนเขาซึ่งเป็นเส้นทางเดินทัพสมัยโบราณ

ต่อมาในราวปีพ.ศ. 2507 ทางหลวงสายตาก – แม่สอด กำลังก่อสร้างอยู่ พ่อค้าข้าราชการ และประชาชนทั่วไปได้ร่วมกันสร้างขึ้นใหม่เป็นศาลจตุรมุข โดยอัญเชิญดวงวิญญาณอันศักดิ์สิทธิ์ ของท่านเจ้าพ่อพะวอและผู้กล้าหาญทั้งหลาย จากศาลเดิมเชิงเขาด้านทิศเหนือมายังเชิงเขา ทางด้านทิศใต้ของขุนเขา ดังที่เห็นในปัจจุบันนี้ พร้อมกันสร้างรูปจำลองขนาดเท่าองค์จริงด้วยทอง สำริด อัญเชิญขึ้นประดิษฐาน ณ ศาลเจ้าพ่อพะวอมาตราบเท่าทุกวันนี้

สิ่งที่น่าสนใจ

อนุสาวรีย์พะวอ

เจ้าพ่อพะวอเป็นชายชาตินักรบชาวกะเหรี่ยง ที่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงแต่งตั้งให้ มีศักดิ์ฐานะเป็นนายด่านแม่ละเมา เมืองหน้าด่านของไทย ในรัชสมัยของพระองค์ท่านคอยดูแล รักษาหาข่าวแจ้งเหตุเมื่อมีเหตุหรือข้าศึกศัตรูรุกร้าแดนมา

ในปีพ.ศ. 2318 (31 ตุลาคม) กองทัพข้าศึกเคลื่อนทัพมายังไทยเพื่อเข้าตีหัวเมืองฝ่ายเหนือ เจ้าพ่อพะวอนำกำลังไพร่พลที่มีเพียงหยิบมือเดียว เข้าปะทะกับข้าศึกศัตรูอย่างกล้าหาญและเด็ด

เดี่ยว ทุกท่านได้ต่อสู้กับข้าศึกศัตรูจนถึงแก่ชีวิตทุกคน ณ ยุทธภูมิด้านแม่ละเมา กลายเป็นตำนานเล่าขานถึงวีรกรรมความเสียสละชีพเพื่อปกป้องอธิปไตยของไทยและปกป้องรักษาผืนแผ่นดินไทยไว้อย่างหวงแหน

ดอยหัวหมด

ดอยหัวหมดอยู่ในเขตอำเภออุ้มผาง เป็นภูเขาหินปูนที่ทอดตัวเป็นแนวยาวหลายลูกติดต่อกันโดยมีความยาว 30 กิโลเมตร การเดินทาง ใช้เส้นทางอุ้มผาง-บ้านปะละทะ ประมาณ 10 กิโลเมตร ถึงดอยหัวหมด มีจุดที่สามารถชมทิวทัศน์ดังกล่าวได้สวยงาม 2 จุด จุดแรก บริเวณ กิโลเมตรที่ 9 โดยต้องเดินขึ้นภูเขาไปประมาณ 20 นาที จุดที่ 2 บริเวณกิโลเมตรที่ 10 มีทางแยกซ้ายไปลานจอดรถ และเดินเท้าไปอีก 5 นาที เมื่อขึ้นไปบนยอดเขาจะมองเห็นหมู่บ้านอุ้มผางและทิวเขา สลับซับซ้อนทัศนียภาพโดยรอบสวยงาม มีจุดชมพระอาทิตย์ขึ้นและตก ช่วงปลายฝนต้นหนาวจะมีทะเลหมอกและชมพระอาทิตย์ขึ้น ควรเดินทางถึงดอยหัวหมด เวลาประมาณ 05.00-06.00 น. อากาศบนดอยค่อนข้างเย็น

สิ่งที่น่าสนใจ

ดอยหัวหมด

ลักษณะเป็นเขาหัวโล้นไม่มีต้นไม้ใหญ่ขึ้น มีแต่ต้นหญ้าและไม้ดอกเล็กๆ ขึ้นปกคลุมอยู่ทั่วไป เช่น ปรัง ดอกเทียน และดอกไม้ป่า โดยเฉพาะดอกเทียนจะออกดอกบานสะพรั่งในช่วงฤดูฝน ทำให้เนินเขาหลายลูกถูกแต่งแต้มไปด้วยสีชมพูแดงละลานตาสลับกับโขดหินเป็นระยะๆ มองดูเหมือนภูเขาทั้งลูกถูกปูด้วยพรมสีชมพูแดงโดยมีโขดหินต้นปรังและดอกไม้ป่านานาชนิดขึ้นแซม

อุทยานแห่งชาติน้ำตกพาเจริญ

อุทยานแห่งชาติน้ำตกพาเจริญ มีพื้นที่ครอบคลุมอยู่ในตำบลช่องแคบ ตำบลพบพระ ตำบลคีรีราษฎร์ อำเภอพบพระ และตำบลด่านแม่ละเมา ตำบลพะวอ ตำบลพระธาตุผาแดง ตำบลแม่กุ ตำบลแม่ตาว ตำบลมหารวัน อำเภอแม่สอด มีพื้นที่ 534,375 ไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูง สลับซับซ้อน มีความสูงจากระดับน้ำทะเล 1,765 เมตร สภาพทั่วไปส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณ และป่าเขาสน ได้รับการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2537 การเดินทาง อุทยานแห่งชาติน้ำตกพาเจริญ ตั้งอยู่ริมทางหลวงหมายเลข 1090 สายแม่สอด-อุ้มผาง ถึงบริเวณกิโลเมตรที่ 37 มีทางแยกซ้ายเข้าไปอีกประมาณ 700 เมตร จะถึงที่ทำการอุทยานน้ำตกพาเจริญ

สิ่งที่น่าสนใจ

น้ำตกพาเจริญ

เป็นน้ำตกหินปูนที่เกิดจากลำห้วยน้ำไหลมารวมกับแหล่งน้ำซับแล้วไหลลงสู่ชั้นน้ำตกที่นับรวมได้ถึง 97 ชั้น มีน้ำไหลตลอดปีแต่จะสวยงามในช่วงปลายฤดูฝน

สถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียงของจังหวัดเพชรบูรณ์

อำเภอ	สถานที่ท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง
อำเภอเขาค้อ	1. อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง	-
	2. พระตำหนักเขาค้อ	- อนุสรณ์สถานผู้เสียสละเขาค้อ* - พระบรมธาตุกาญจนาภิเษก*
	3. Route 12	- วัดพระธาตุผาแก้ว
	4. วัดพระธาตุผาแก้ว	- Route 12
อำเภอหล่มเก่า	5. ภูทับเบิก	-
อำเภอศรีเทพ	6. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ	-
อำเภอน้ำหนาว	7. อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว	-

หมายเหตุ * ใส่ข้อมูลเพิ่มเติม

อนุสรณ์สถานผู้เสียสละเขาค้อ

สร้างขึ้นเพื่อเทิดทูนวีรกรรมของพลเรือน ตำรวจ ทหาร ที่ได้พลีชีพในการสู้รบเพื่อปกป้องพื้นที่ในเขตรอยต่อ 3 จังหวัด คือ พิษณุโลก เพชรบูรณ์ และเลย ตั้งแต่ปี พ.ศ.2511-2525 โดยสร้างเป็นรูปสามเหลี่ยมเป็นหินอ่อนทั้งหมด หมายถึงการปฏิบัติการณ์ร่วมกันระหว่างพลเรือน ตำรวจ ทหาร ฐานอนุสรณ์กว้าง 11 เมตร หมายถึง ปี พ.ศ.2511 อันเป็นปีที่เริ่มปฏิบัติการรุนแรงของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ (ผกค.)

สิ่งที่น่าสนใจ

อนุสรณ์สถาน

ความสูงจากแท่นบูชาถึงยอดอนุสรณ์สถานสูง 24 เมตร หมายถึง ปี พ.ศ.2524 อันเป็นปีที่เริ่มยุทธการครั้งใหญ่ ความสูงจากฐานถึงยอดอนุสรณ์สถาน 25 เมตร หมายถึง ปี พ.ศ.2525 อันเป็นปีสิ้นสุดการรบ ความกว้างฐานสามเหลี่ยมด้านละ 2.6 เมตร หมายถึง ปี พ.ศ.2526 ซึ่งเป็นปีที่สร้างอนุสรณ์สถานแห่งนี้ ผนังภายในบันทึกประวัติอนุสรณ์ผู้เสียสละ และรายชื่อวีรชนผู้เสียสละชีวิตเพื่อประเทศชาติ

พระบรมธาตุกาญจนาภิเษก

ตั้งอยู่บนเขาค้อ ริมทางหลวงหมายเลข 2196 อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเขาค้อไปทางทิศเหนือประมาณ 2 กิโลเมตร จะเห็นพระบรมธาตุเจดีย์กาญจนาภิเษกอยู่ติดถนนด้านขวามือ เป็นเจดีย์ที่มีสถาปัตยกรรมผสมผสานทั้งแบบสุโขทัย อยุธยา และรัตนโกสินทร์ ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปให้ประชาชนได้สักการบูชา ยอดเจดีย์บรรจุพระบรมสารีริกธาตุพระอัฐธาตุของพระพุทธเจ้าที่อัญเชิญมาจากประเทศศรีลังกา โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานให้กับประชาชนในพื้นที่หลังจากยุคการสู้รบกับคอมมิวนิสต์ในประเทศไทย

สิ่งที่น่าสนใจ

พระบรมธาตุเจดีย์

แนวคิดในการออกแบบมีเอกลักษณ์ทางศิลปะพุทธสถานทางภาคเหนือ เป็นลักษณะสถาปัตยกรรมสมัยสุโขทัย และรัตนโกสินทร์ประยุกต์ รูปแบบขององค์พระบรมธาตุเจดีย์ที่ฝังของฐานด้านล่างเป็นแบบย่อมุมไม้สิบสอง ฐานชั้นบนมีผังเป็น 8 เหลี่ยม อันเป็นลักษณะที่มีการใช้ตั้งแต่ครั้งสมัยทวารวดี องค์พระบรมธาตุเจดีย์มีความสูง 69 หลา หมายถึง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระชนมายุครบ 69 พรรษา ฐานเจดีย์กว้าง 39 หลา หมายถึงปีพุทธศักราช 2539 ลักษณะรูปแบบในส่วนของรูปด้านบริเวณฐานชั้นล่างและฐานชั้นบนยืดขยายยกสูงขึ้น และได้มีการนำลักษณะแบบอย่างการใช้ซุ้มคูหามาประดับเข้า 4 ด้าน ซึ่งในการประดับด้วยซุ้มคูหานี้ตามหลักฐานปรากฏว่า มีการใช้มาตั้งแต่ครั้งสมัยทวารวดี บริเวณฐานชั้นล่างนี้มีซุ้มคูหา 4 ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปทั้ง 4 ทิศ และบริเวณฐาน 8 เหลี่ยม ตอนบนมีซุ้มคูหาขนาดใหญ่ และเล็กสลับกัน ซึ่งซุ้มคูหาขนาดใหญ่ ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปทั้ง 4 ทิศ

สถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียงของจังหวัดอุดรธานี

อำเภอ	สถานที่ท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง
อำเภอเมือง	1. วัดพระฝางคุรุมนีนาง	- อนุสาวรีย์พระยาพิชัยดาบหัก
	2. วัดท่าถนน	- พิพิธภัณฑ์ดาบเหล็กน้ำพี้
อำเภอลับแล	3. วัดพระบรมธาตุทุ่งยั้ง	- วัดพระแท่นศิลาอาสน์* - อนุสาวรีย์พระศรีพนมมาศ* - ฝายหลวง* - วัดท้องลับแล* - อนุสาวรีย์เจ้าฟ้าอ๋ามกุมาร* - พิพิธภัณฑ์ผ้าชิ้นดินจก*
อำเภอท่าปลา	4. เขื่อนสิริกิติ์	-
อำเภอน้ำปาด	5. อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว	-

หมายเหตุ * ใส่ข้อมูลเพิ่มเติม

ฝายหลวง

ฝายน้ำล้นขนาดใหญ่ที่สร้างขึ้นเพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ในการเกษตร ตั้งอยู่ที่ตำบลฝายหลวง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ประชาชนในตำบลฝายหลวงนี้มีเชื้อสายมาจากอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ได้อพยพมาตั้งหลักแหล่งอยู่บ้านคอกควายในปัจจุบัน โดยการนำของเจ้าฟ้า อ๋ามราชกุมาร โดยอาศัยเกวียนเป็นพาหนะเมื่อมาถึงที่อยู่ปัจจุบันมองเห็นสภาพอันอุดมสมบูรณ์ จึงตั้งหลักแหล่งอันอยู่ที่นี่และเอาสัตว์พาหนะมาเลี้ยงร่วมกัน จึงเรียกว่า คอกควาย ต่อมาเป็นบ้านคอกควาย

สิ่งที่น่าสนใจ

ฝายหลวง

ใน พ.ศ. 2444 รัชกาลที่ 5 เสด็จประพาสที่อำเภอลับแลทรงเห็นความเดือดร้อนของชาวบ้าน จึงสร้างฝายหลวง ขึ้น โดยพระศรีพนมมาศเป็นผู้สนองพระราชโองการ สร้างฝายขึ้นมา 2 ฝาย คือ ฝายกู่กับฝายหลวง ซึ่งถือว่าเป็น ฝายแห่งแรกของประเทศไทยเพื่อใช้ในการเกษตร ชาวบ้านจึงเรียกฝายนี้ว่า “ฝายหลวง” จึงเป็นที่มาของ “ตำบลฝายหลวง”

วัดทองลับแล

ตั้งอยู่ที่ตำบลฝายหลวง ไม่ปรากฏหลักฐานว่าสร้างขึ้นเมื่อไร ภายในพระอุโบสถมี “ภาพสะท้อนหัวกลับ” ที่เกิดขึ้นจากแสงที่ส่องเข้าไปในโบสถ์ทำให้เกิดภาพสะท้อนของศาลาการเปรียญ ฝั่งตรงข้ามที่ฝาผนังโบสถ์ ต่อมาจึงมีการสร้างเจดีย์แก้วขึ้นบริเวณข้างพระอุโบสถเพื่อจะได้เห็นเป็นภาพสะท้อนหัวกลับ ช่วงเวลาที่จะชมภาพหัวกลับได้ชัดเจนที่สุด คือ ในวันที่มีแสงแดดจัด ระหว่างเวลา 13.00-15.00 น. นอกจากนี้ ภายในโบสถ์ยังมีภาพจิตรกรรมฝาผนังเป็นเรื่องตำนานและวิถีชีวิตของชาวลับแล และยังมีหอไตรกลางที่สันนิษฐานว่าน่าจะสร้างมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา

สิ่งที่น่าสนใจ

ภาพสะท้อนหัวกลับ

ที่เกิดขึ้นจากแสงที่ส่องเข้าไปในโบสถ์ทำให้เกิดภาพสะท้อนของศาลาการเปรียญ ฝั่งตรงข้ามที่ฝาผนังโบสถ์ ต่อมาจึงมีการสร้างเจดีย์แก้วขึ้นบริเวณข้างพระอุโบสถเพื่อจะได้เห็นเป็นภาพสะท้อนหัวกลับ ช่วงเวลาที่จะชมภาพหัวกลับได้ชัดเจนที่สุด คือ ในวันที่มีแสงแดดจัด ระหว่างเวลา 13.00-15.00 น. นอกจากนี้ ภายในโบสถ์ยังมีภาพจิตรกรรมฝาผนังเป็นเรื่องตำนานและวิถีชีวิตของชาวลับแล และยังมีหอไตรกลางที่สันนิษฐานว่าน่าจะสร้างมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา

วัดพระแท่นศิลาอาสน์

วัดพระแท่นศิลาอาสน์ ตั้งอยู่ที่บ้านพระแท่น ตำบลพุ่มยี่ง จากตัวเมืองอุตรดิตถ์ไปตามทางหลวงหมายเลข 102 ประมาณ 4 กิโลเมตร เลี้ยววัดพระบรมธาตุทุ่งยั้งไปเล็กน้อย ความพิเศษของ “วัดพระแท่นศิลาอาสน์” คือ พระแท่นศิลาอาสน์ที่อยู่ภายในพระวิหารของวัด ตามตำนานกล่าวว่าพระแท่นศิลาอาสน์ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้สร้างขึ้น แต่เชื่อกันว่าเคยเป็นสถานที่ที่พระพุทธองค์เสด็จมาบำเพ็ญเพียรฉันอาหาร และบิณฑบาต องค์พระแท่นประดิษฐานอยู่ในพระวิหารบนเนินสูง ถือกันว่าเป็นปูชนียสถานอันศักดิ์สิทธิ์ และโบราณสถานอันเก่าแก่ของไทย

สิ่งที่น่าสนใจ

พระแท่นศิลาอาสน์

มีลักษณะเป็นพระแท่นศิลาแลงรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดกว้าง 8 ฟุต ยาว 9 ฟุต 8 นิ้ว สูง 3 ฟุต เดิมเป็นพระแท่นศิลาแลงเปล่าๆ ไม่มีมณฑป และไม่มีวิหาร จากนั้นได้มีพระมหากษัตริย์ทรงบูรณปฏิสังขรณ์มาตลอด เช่น พระเจ้าลิไท แห่งกรุงสุโขทัย สมเด็จพระเจ้าบรมโกศแห่งกรุงศรีอยุธยา และสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชแห่งกรุงธนบุรี จนถึงปีพ.ศ.2451 ได้เกิดไฟป่าไหม้พระมณฑปและวิหารเหลืออยู่แต่เพียงศิลาแลง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้โปรดให้บูรณปฏิสังขรณ์ใหม่ ปัจจุบันเหลือเพียงส่วนที่เป็นฐานมณฑปและวิหารที่ปรากฏให้เห็นเท่านั้น

พิพิธภัณฑ์ผ้าขึ้นตีนจก

เป็นอาคารเรือนไม้ชั้นเดียว รวบรวมตัวอย่างผ้าทอและจัดแสดงถ่ายทอดวิธีการผลิตผ้าขึ้นตีนจกที่มีเอกลักษณ์ของชาวลับแล ภายในห้องมีตัวอย่างผืนผ้าถ่ายทอดลวดลายการทอจัดแสดงไว้อย่างโดดเด่น

สิ่งที่น่าสนใจ

ห้องจัดแสดง

รวบรวมตัวอย่างผ้าทอและจัดแสดงถ่ายทอดวิธีการผลิตผ้าขึ้นตีนจกที่มีเอกลักษณ์ของชาวลับแล ภายในห้องมีตัวอย่างผืนผ้าถ่ายทอดลวดลายการทอจัดแสดงไว้อย่างโดดเด่น

อนุสาวรีย์เจ้าฟ้าอำมกุมาร

อนุสาวรีย์เจ้าฟ้าอำมกุมาร เดิมเป็นศาลไม้เล็กๆ ตั้งบนเนินม่อนอารักษ์ เป็นที่สถิตดวงวิญญาณของ เจ้าฟ้าอำมกุมาร ผู้ครองเมืองลับแล ผู้ซึ่งทำนุบำรุงบ้านเมืองจนเจริญก้าวหน้า

ราษฎรอยู่กันด้วยความร่มเย็น เป็นสุข ครั้งเมื่อเจ้าฟ้าอำมฤมารทิวศต ชาวลับแลจึงได้พร้อมใจกันนำอัฐิของพระองค์ฝังไว้ ณ ม่อนอารักษ์ แล้วสร้างศาลขึ้นไว้เป็นที่ประทับ เพื่อเป็นที่เคารพสักการบูชาของทุกคน และจะจัดพิธีรดน้ำขอพรทุกปี ในวันขึ้น 13 ค่ำเดือน 6 ต่อมาได้มีนายอำเภอลับแลท่านหนึ่งร่วมมือกับพระสงฆ์และชาวบ้านจำนวนหนึ่งจัดพิธีนั่งทางในโดยอาศัยตำนาน คำบอกเล่าเรื่องเมืองลับแลจนได้รูปแบบของเจ้าฟ้าอำมฤมาร มีข้อสังเกตที่ต้องบันทึกไว้ให้คนรุ่นหลังต่อไปได้ทราบว่าการอัญเชิญดวงวิญญาณของบรรพบุรุษมากราบไหว้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวทางด้านจิตใจ เป็นวัฒนธรรมอันดีงามของชุมชน บนเนินเขาด้านหลังอนุสาวรีย์มีทางขึ้นไปยังจุดชมวิวที่มองเห็นทัศนียภาพของเมืองลับแลได้

สิ่งที่น่าสนใจ

องค์อนุสาวรีย์เจ้าฟ้าอำมฤมาร

เจ้าฟ้าอำมฤมาร ผู้ครองเมืองลับแล ผู้ซึ่งทำนุบำรุงบ้านเมืองจนเจริญก้าวหน้า ราษฎรอยู่กันด้วยความร่มเย็น เป็นสุข ครั้งเมื่อเจ้าฟ้าอำมฤมารทิวศต ชาวลับแลจึงได้พร้อมใจกันนำอัฐิของพระองค์ฝังไว้ ณ ม่อนอารักษ์ แล้วสร้างศาลขึ้นไว้เป็นที่ประทับ เพื่อเป็นที่เคารพสักการบูชาของทุกคน และจะจัดพิธีรดน้ำขอพรทุกปี ในวันขึ้น 13 ค่ำเดือน 6

อนุสาวรีย์พระยาพิชัยดาบหัก

สร้างขึ้นเพื่อเป็นเกียรติประวัติของพระยาพิชัยในความองอาจ กล้าหาญ รักชาติและเสียสละ เมื่อครั้งพระยาพิชัยซึ่งครองเมืองพิชัยในสมัยธนบุรี ท่านได้สร้างเกียรติประวัติไว้โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อปีพ.ศ. 2316 พม่ายกทัพมาตีเมืองพิชัย พระยาพิชัยได้ยกทัพไปสกัดทัพพม่าจนแตกพ่ายกลับไป การรบในครั้งนั้นดาบคู่มือของพระยาพิชัยได้หักไปหนึ่งเล่ม แต่ก็ยังรบได้ชัยชนะต่อทัพพม่าด้วยวีรกรรมดังกล่าว จึงได้สมญานามว่า "พระยาพิชัยดาบหัก"

สิ่งที่น่าสนใจ

อนุสาวรีย์พระยาพิชัย

อนุสาวรีย์แห่งนี้ออกแบบและหล่อโดยกรมศิลปากร ทำพิธีเปิดเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2512

พิพิธภัณฑสถานเขื่อนน้ำพี้

พิพิธภัณฑสถานเขื่อนน้ำพี้เป็นที่เก็บรักษาดาบเหล็กน้ำพี้ใหญ่ที่สุดในโลก มีน้ำหนัก 557.8 กิโลกรัม ฝักดาบทำด้วยไม้ประดู่ ฝักลวดลายมุกหุ้มปลอกเงินสลักสลาย และพิพิธภัณฑสถานพระยาพิชัย

ที่ภายในเก็บรวบรวมประวัติของพระยาพิชัยดาบหัก รวมทั้งแบบจำลอง สนามรบและวิถีชีวิตในสมัยอยุธยาตอนปลาย ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้โบราณ

อนุสาวรีย์พระศรีพนมมาศ

เดิมชื่อ ทองอิน เป็นนายอากรสุรา เชื้อสายจีน แต่ด้วยความรักในท้องถิ่นจึงพัฒนาเมืองลับแลมาโดยตลอด เป็นผู้นำชุมชนที่ชาวลับแลให้ความนับถือ ในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้รับบรรดาศักดิ์เป็นขุนพิศาลจันะกิจ และเลื่อนเป็นพระศรีพนมมาศ ในปี พ.ศ. 2451

สิ่งที่น่าสนใจ

องค์อนุสาวรีย์พระศรีพนมมาศ

อนุสาวรีย์พระศรีพนมมาศตั้งอยู่ตรงสี่แยกตลาดลับแล พระศรีพนมมาศเป็นผู้นำชุมชนที่ชาวลับแลให้ความนับถือ

ที่พักใกล้เคียง

ในการรวบรวมข้อมูลเชิงลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวหลักสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้แล้วนั้น ยังได้มีการรวบรวมข้อมูลของที่พักที่อยู่ใกล้เคียงสถานที่ท่องเที่ยวนั้นๆ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ที่พักในจังหวัดพิษณุโลก

อำเภอ	สถานที่ท่องเที่ยว	ที่พักใกล้เคียง
อำเภอเมือง	1. วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร	ไกรแสงเพลส
	2. วัดนางพญา	ภัทธารารีสอร์ทแอนด์สปา
	3. วัดราชบูรณะ	โรงแรมแกรนด์รีเวอร์ไซด์
	4. วัดเจติยยอดทอง	โรงแรมโกldenแกรนด์
	5. พระราชวังจันทน์	โรงแรมเดอะ รুম เรสซิเดนซ์
		โรงแรมทีโอปแลนด์
		โรงแรมพีวันเฮาส์
		โรงแรมไพลิน
		โรงแรมโยเดีย เฮอริเทจ
		โรงแรมวังแก้ว
		โรงแรมวังจันทน์ริเวอร์วิว

		โรงแรมอมรินทร์นคร โรงแรมไอยรา แกรนด์ พาเลซ
	6. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจำทวี	โรงแรมพรณงาม โรงแรมเมย์ฟลาวเวอร์แกรนด์ พิษณุโลก
	7. วัดจุฬามณี	โรงแรมเดอะพาร์ค โรงแรมทอแสงการ์เด็น
อำเภอวังทอง	8. โรงเจไซที่ฮุกตึง	โรงแรมเรือนแพ โรงแรมอมรินทร์ลาภูน
	9. น้ำตกลำน้ำเข็ก	เดอะฮิลล์รีสอร์ท เรน ฟลอเรสต์ รีสอร์ท บ้านเคียงปอย พนาวัลย์รีสอร์ท วนธารา เฮลท์รีสอร์ท แอนด์ สปา
อำเภอนครไทย	10. อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า	ที่พักในอุทยานภูหินร่องกล้า โฮมสเตย์บ้านร่องกล้า
อำเภอเนินมะปราง	11. เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาท่าพล	ที่พักเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาท่าพล
อำเภอชาติตระการ	12. อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ	อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ

อำเภอเมือง

ไกรแสงเพลส

รูปแบบ: ที่พักใจกลางเมืองพิษณุโลก ตั้งอยู่ที่สี่แยกบ้านแขก

ส่งอำนวยความสะดวก: ที่วี ตู้เย็น เครื่องทำน้ำอุ่น

ราคา: 350 บาท

โทร: 055 210 509

ภัทรารีสอร์ทแอนด์สปา

รูปแบบ: เป็นรีสอร์ทที่มีดีไซน์แบบร่วมสมัย มาพร้อมกับวิวสวนและทะเลสาบ รวมทั้งโปรแกรมปรนนิบัติเรือนร่างที่ช่วยผ่อนคลาย

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี เครื่องทำน้ำอุ่น เครื่องปรับอากาศ บริการอินเทอร์เน็ตฟรี

ราคาเริ่มต้น: 3,500 บาท

โทร: 55 282 966

เว็บไซต์: www.pattararesort.com/

โรงแรมแกรนด์ริเวอร์ไซด์

รูปแบบ: ตั้งอยู่ใจกลางเมืองพิษณุโลก ริมแม่น้ำน่าน สามารถเดินข้ามสะพานเอกาทศรถไปยังตลาดไนท์บาซ่า

สิ่งอำนวยความสะดวก: โรงแรมเสนอบริการที่หลากหลาย พร้อมทั้งฟรีไวไฟ อินเทอร์เน็ต ในทุกๆ พื้นที่

ราคาเริ่มต้น: 2,000 บาท

โทร: 055 248 333 เว็บไซต์: www.tgrhotel.com

โรงแรมโกลเด้นแกรนด์

รูปแบบ: ตั้งอยู่ใจกลางเมืองพิษณุโลก ใกล้ย่านธุรกิจและสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญๆ เป็นอาคารสูง 8 ชั้น พร้อมอาคารจอดรถ 2 ชั้น

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี ตู้เย็น เครื่องทำน้ำอุ่น

ราคา: 690 - 2,500 บาท

โทร: 055 210 234-7

เว็บไซต์: www.goldengrandhotel.com

โรงแรมเดอะพาร์ค

รูปแบบ: ที่พักใจกลางเมืองพิษณุโลก ตั้งอยู่ในย่านธุรกิจ บนถนนบรมไตรโลกนารถ จำนวน 60 ห้อง

สิ่งอำนวยความสะดวก: ให้บริการห้องพักพร้อมเครื่องปรับอากาศ โรงแรมแห่งนี้มีห้องอาหาร ที่จอดรถ และบริการอินเทอร์เน็ตไร้สาย (Wi-Fi) ฟรี

ราคาเริ่มต้น 1,500 บาท

โทร: 055 252 955 – 7 เว็บไซต์: www.tparkhotel.com

โรงแรมเดอะ รুম เรสซิเดนซ์

รูปแบบ: ที่พักใจกลางเมืองพิษณุโลก ถนนสิงหวัฒน์เยื้องวัดคูหาสวรรค์

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี ตู้เย็น เครื่องทำน้ำอุ่น อินเทอร์เน็ต เคเบิลทีวี ที่จอดรถสะดวกสบาย

ราคา: 390 - 450 บาท

โทร: 055 216 975-6

เว็บไซต์: www.theroomresident.net

โรงแรมทอแสงการ์เด็น

รูปแบบ: ห้องพักราคาประหยัด ท่ามกลางธรรมชาติ

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี ตู้เย็น เครื่องทำน้ำอุ่น เครื่องปรับอากาศ

ราคาเริ่มต้น: 450 บาท

โทร: 055 231 777

โรงแรมท็อปแลนด์

รูปแบบ: ตั้งอยู่ในบริเวณ Topland Shopping Complex ที่เป็นทำเลใจกลางเมืองแห่งนี้ เป็นอาคารสมัยใหม่ 17 ชั้นที่สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี ตู้เย็น เครื่องทำน้ำอุ่น มีที่จอดรถฟรีในโรงแรม บริการอินเทอร์เน็ตไร้สาย (Wi-Fi) ฟรี มีสระว่ายน้ำ บาร์

ราคา 900-2,500 บาท

โทร: 055 247 800-9

เว็บไซต์: www.toplandhotel.com

โรงแรมพรณงาม

รูปแบบ: บริการห้องพักสะอาด สงบ

สิ่งอำนวยความสะดวก: เคเบิลทีวี internet wifi มีบริการซักรีดเสื้อผ้า

ราคา: ห้องแอร์ 300 บาท ห้องพัดลม 250 บาท

โทร: 055 301 766, 055 210 245, 089 708 8119

เว็บไซต์: www.pan-ngarm-hotel.in.th/

โรงแรมพีวันเฮาส์

รูปแบบ: เป็นโรงแรมขนาดเล็ก ตั้งอยู่บนถนนพระองค์ดำเป็นโรงแรมขนาดเล็ก ตั้งอยู่บนถนนพระองค์ดำ ลักษณะคล้ายอาคารพาณิชย์ ตกแต่งสไตล์วินเทจ เน้นการดีไซน์โดยใช้วัสดุไม้และสีสนสไตเป็นหลัก

สิ่งอำนวยความสะดวก: มีบริการห้องพักปรับอากาศอันทันสมัยพร้อมบริการอินเทอร์เน็ตไร้สาย (Wi-Fi) ฟรี ตลอดจนแผนกต้อนรับส่วนหน้าที่เปิดตลอด 24 ชั่วโมง

ราคาเริ่มต้น: 700 บาท

โทร: 055 211 007-9

โรงแรมไพลิน

รูปแบบ: ให้บริการห้องพักใจกลางเมืองพิษณุโลก

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี ตู้เย็น เครื่องทำน้ำอุ่น รวมถึงสระว่ายน้ำ บาร์และคลับ Studio54

ราคา 1,452 – 4,235 บาท

โทร: 055 252 411-5

โรงแรมเมย์ฟลาวเวอร์แกรนด์ พิษณุโลก

รูปแบบ: ตั้งอยู่ย่านสถานบันเทิงบนถนนสนามบิน

สิ่งอำนวยความสะดวก: เครื่องปรับอากาศ บริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ ทีวี ตู้เย็น ขนาดเล็ก ตู้เซฟ บริการอินเทอร์เน็ต Wi-Fi ฟรี

ราคาเริ่มต้น: 1,200 บาท

โทร: (055) 211 288, 211 388, 212 389, 212 489

โรงแรมโยเดีย เฮอริเทจ

รูปแบบ: เป็นโรงแรมสไตล์บูติก ตั้งอยู่ใกล้สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญใจกลางเมืองพิษณุโลก มี 25 ห้องพัก

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี ตู้เย็น เครื่องทำน้ำอุ่น มีที่จอดรถฟรีในโรงแรม บริการอินเทอร์เน็ตไร้สาย (Wi-Fi) ฟรี มีสระว่ายน้ำ ร้านอาหาร

ราคาเริ่มต้น: 2,500 บาท

โทร: 055 214 677

เว็บไซต์: www.yodiaheritage.com

โรงแรมเรือนแพ

รูปแบบ: โรงแรมสไตล์บูติก จำนวนห้องพัก 75 ห้อง

สิ่งอำนวยความสะดวก: เครื่องปรับอากาศ ทีวีจอแอลซีดี โต๊ะทำงาน ห้องอาบน้ำแบบฝักบัว รวมไปถึง ไคโรเป่าผม มินิบาร์ และอุปกรณ์ชงชา-กาแฟ

ราคาเริ่มต้น: 1,200 บาท

โทร: 055 220 111

เว็บไซต์: www.rueanphae.com/

โรงแรมวังแก้ว

รูปแบบ: ที่พักใจกลางจังหวัดพิษณุโลก ตรงข้ามวัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร บริการห้องพัก 50 ห้อง

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี ตู้เย็น เครื่องทำน้ำอุ่น

ราคา: 350-700 บาท

โทร: 055 245 581-8

เว็บไซต์: www.wangkaewhotel.com

โรงแรมวังจันทน์ริเวอร์วิว

รูปแบบ: เป็นโรงแรมที่อยู่ในการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ตั้งอยู่ใจกลางเมืองพิษณุโลก ริมแม่น้ำน่าน บริการห้องพัก 117 ห้อง

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี ตู้เย็น เครื่องทำน้ำอุ่น มีที่จอดรถฟรีในโรงแรม บริการอินเทอร์เน็ตไร้สาย ราคาเริ่มต้น: 1,000 บาท

โทร: 055 252 555

เว็บไซต์: www.psru.ac.th/wangchanriverview/index.php

โรงแรมอมรินทร์นคร

รูปแบบ: ให้บริการห้องพักมีหน้าต่างบานใหญ่และได้รับการตกแต่งอย่างเรียบง่ายด้วยสีพาสเทล

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี ตู้เย็น เครื่องทำน้ำอุ่น มีที่จอดรถฟรีในโรงแรม

ราคาเริ่มต้น: 700 บาท

โทร: 055 219 069-78

โรงแรมอมรินทร์ลากูน

รูปแบบ: เป็นโรงแรมที่บริการห้องพัก 301 ห้อง

สิ่งอำนวยความสะดวก: เครื่องปรับอากาศ โทรทัศน์และอ่างอาบน้ำ มีสระว่ายน้ำกลางแจ้งขนาดใหญ่และภัตตาคาร

ราคาเริ่มต้น: 1,200 บาท

โทร: 055 220 999

เว็บไซต์: www.amarinlagoonhotel.com/

โรงแรมไอยรา แกรนด์ พาเลซ

รูปแบบ: ตั้งอยู่ในใจกลางของตัวเมืองพิษณุโลก บริการห้องพัก 70 ห้อง

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี ตู้เย็น เครื่องทำน้ำอุ่น เครื่องเป่าผม บริการอินเทอร์เน็ตไร้สายฟรี

ราคาเริ่มต้น: 1,500 บาท

โทร: 055 909 999

เว็บไซต์: www.ayaragrandpalacehotel.com

อำเภอวังทอง

เดอะฮิลล์รีสอร์ท

รูปแบบ: ที่พักสไตล์รีสอร์ท ตั้งอยู่ที่กิโลเมตร 44 ถนนพิษณุโลก-หล่มสัก ที่พักจำนวน 8 ห้อง
สิ่งอำนวยความสะดวก: ตามมาตรฐานโรงแรม ได้แก่ เครื่องทำน้ำอุ่น เครื่องปรับอากาศ ทีวี

ราคาเริ่มต้น: 600 บาท

โทร: 055 253 059

บ้านเคียงปอย

รูปแบบ: ที่พักสไตล์รีสอร์ท ตั้งอยู่ที่กิโลเมตร 66 ริมน้ำตกปอย มีที่พักจำนวน 14 ห้อง
สิ่งอำนวยความสะดวก: ตามมาตรฐานโรงแรม ได้แก่ เครื่องทำน้ำอุ่น เครื่องปรับอากาศ ทีวี

ราคา: 300-600 บาท

โทร: 081 674 4075

พนาวัลย์รีสอร์ท

รูปแบบ: ที่พักสไตล์รีสอร์ท ตั้งอยู่ที่กิโลเมตร 52 ถนนพิษณุโลก-หล่มสัก ที่พักจำนวน 8 ห้อง
สิ่งอำนวยความสะดวก: ตามมาตรฐานโรงแรม ได้แก่ เครื่องทำน้ำอุ่น เครื่องปรับอากาศ ทีวี

ราคา: 500-700 บาท

โทร: 055 293 040, 081 040 5003

เรน ฟลอเรสท์ รีสอร์ท

รูปแบบ: ที่พักสไตล์รีสอร์ท ตั้งอยู่ที่กิโลเมตร 44 ถนนพิษณุโลก-หล่มสัก ที่พักจำนวน 15 ห้อง
สิ่งอำนวยความสะดวก: ตามมาตรฐานโรงแรม ได้แก่ เครื่องทำน้ำอุ่น เครื่องปรับอากาศ ทีวี

ราคาเริ่มต้น: 1,000-2,400 บาท

โทร: 055 293-3085-6, 02 435 5871

วนธารา เฮลท์รีสอร์ท แอนด์ สปา

รูปแบบ: ที่พักสไตล์รีสอร์ท ตั้งอยู่ที่กิโลเมตร 46 ถนนพิษณุโลก-หล่มสัก ที่พักจำนวน 35 ห้องแอร์
6 ห้องพักรวม เรือนรับรอง 1 หลัง

สิ่งอำนวยความสะดวก: ตามมาตรฐานโรงแรม ได้แก่ เครื่องทำน้ำอุ่น เครื่องปรับอากาศ ทีวี
ราคาเริ่มต้น: 800-4,500 บาท
โทร: 055 293 411-4, 02 318 8895-6

อำเภอนครไทย

ที่พักในอุทยานภูหินร่องกล้า

มีบ้านพักและเต็นท์ให้บริการ

โทร: 02 562 0760, 055 233 527

โฮมสเตย์บ้านร่องกล้า

ราคาเริ่มต้น: 1,000 บาท

โทร: 081 971 2306

เว็บไซต์: www.บ้านร่องกล้า.com/

อำเภอเนินมะปราง

ที่พักเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาทำพล

รูปแบบ: ทางเขตฯ มีบ้านพักรับรอง 2 หลัง (หลังละ 15 คน) พร้อมเครื่องนอน และที่กางเต็นท์

ราคา: ค่าบำรุงแล้วแต่จะบริจาค

อำเภอชาติตระการ

อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ

รูปแบบ: สามารถสำรองที่พักของอุทยานได้ที่กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช หรือที่
อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ จองล่วงหน้าได้ 60 วัน จองต่อเนื่องได้ครั้งละ 3 วัน กำหนด
ชำระเงินภายใน 2 วันทำการ ณ เคาน์เตอร์ บมจ.วัดธนาครกรุงไทย ทุกสาขาทั่วประเทศ

ราคา: ประเภทห้องพัก 1,600 บาท (3 ห้องนอน 1 ห้องน้ำ สำหรับ 6 คน)

หมายเหตุ: กรณีที่มีผู้เข้าพักแรมในที่พักเกินจำนวนที่กำหนด ต้องชำระค่าตอบแทนที่พักสำหรับ
จำนวนที่เกินอีก โดยไม่มีเครื่องนอนหรือของใช้อื่นๆ เพิ่มอีก ดังนี้ ประเภทบ้านพัก ในอัตราคนละ
100 บาท/คน/คืน และ ประเภทค่ายพัก ในอัตราคนละ 50 บาท/คน/คืน

โทร: 02 565 0760 (กรุงเทพ), 055 287 028 (พิษณุโลก)

ที่พักในจังหวัดสุโขทัย

อำเภอ	สถานที่ท่องเที่ยว	ที่พักใกล้เคียง
อำเภอเมือง	1. อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย	เดอะเลเจนด์ดาสุโขทัย รีสอร์ท ไทย ไทย สุโขทัย เกสต์เฮาส์ ปิ่นเปา เกสต์เฮาส์ เลอ ชาร์ม ออร์คิด ฮิลล์ เกสต์เฮาส์ โรงแรมไพลิน สุโขทัย
อำเภอศรีสัชนาลัย	2. พิพิธภัณฑ์ผ้าทองคำ	มุกดา รีสอร์ท วังยม รีสอร์ท สัททอง รีสอร์ท โรงแรมศรีสัชนาลัย แอนด์ รีสอร์ท
	3. โฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น	โฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น
	4. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย	มุกดา รีสอร์ท วังยม รีสอร์ท สัททอง รีสอร์ท โรงแรมศรีสัชนาลัย แอนด์ รีสอร์ท โฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น
	5. อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย	บ้านพักอุทยาน

อำเภอเมือง

เดอะเลเจนด์ดาสุโขทัย รีสอร์ท

รูปแบบ: ตั้งอยู่ในเขตเมืองเก่าของจังหวัดสุโขทัย ได้รับการออกแบบเป็นหมู่บ้านไทยร่วมสมัย

สิ่งอำนวยความสะดวก: ให้บริการห้องพักพร้อมเครื่องปรับอากาศ โรงแรมแห่งนี้มีห้องอาหาร ที่จอดรถ และบริการอินเทอร์เน็ตไร้สาย (Wi-Fi) ฟรี

ราคาเริ่มต้น: 2,500 บาท

โทร: 02 642 5497 (Office), 055 697 215 , 082 450 0177-8

เว็บไซต์: www.legendhasukhothai.com/sukhothai-hotels/home/th

ไทย ไทย สุขุขทัย เกสต์เฮาส์

รูปแบบ: เกสต์เฮาส์แห่งนี้อยู่ห่างเพียง 700 เมตรจากอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ห้องพัก สร้างขึ้นรอบๆ สวนหย่อมขนาดเล็ก ตกแต่งด้วยเฟอร์นิเจอร์ไม้และมีระเบียงส่วนตัว

สิ่งอำนวยความสะดวก: มีบริการอินเทอร์เน็ตไร้สาย (Wi-Fi) สามารถเช่ารถจักรยาน มีบริการนวดแผนไทยและมีบริการซักรีด และบริการที่จอดรถฟรี

ราคาเริ่มต้น: 800 บาท

โทร: 084 932 1006, 081 674 0505 (Work time 8.00-21.00 hours)

เว็บไซต์: www.thaithaisukhothai.com/

ปินปา เกสต์เฮาส์

รูปแบบ: ตั้งอยู่ห่างจากอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยเป็นระยะทางเพียง 300 เมตร

สิ่งอำนวยความสะดวก: สระว่ายน้ำ มีบริการมัคคุเทศก์ซึ่งพูดได้หลายภาษาและบริการพาหนะให้เช่า

ราคาเริ่มต้น: 1,000 บาท

โทร: 055 633 284

เว็บไซต์: www.pinpaoguesthouse.com

โรงแรมไพลิน สุขุขทัย

รูปแบบ: อยู่ห่างจากเมืองสุโขทัย 8 กิโลเมตร และจากอุทยานแห่งชาติประวัติศาสตร์ 4 กิโลเมตร บริการห้องพัก 230 ห้อง

สิ่งอำนวยความสะดวก: เครื่องปรับอากาศ ทีวี เครื่องทำน้ำอุ่น สระว่ายน้ำ, ห้องประชุม 2 ห้อง

ราคาเริ่มต้น: 800 – 1,500 บาท

โทร : 055 613-301

เลอ ชาร์ม

รูปแบบ: รีสอร์ทใหม่ในเมืองเก่าสุโขทัยที่ผสมผสานการตกแต่งแบบไทยร่วมสมัยกับประวัติศาสตร์ของกรุงสุโขทัยได้อย่างลงตัว ด้วยสไตล์การออกแบบที่แตกต่างในรูปแบบของ Emotion Break

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี เครื่องปรับอากาศ บริการอินเทอร์เน็ตไร้สาย (Wi-Fi) ฟรี

ราคาเริ่มต้น: 1,500 บาท

โทร: 02 642 5497 (Office), 055 633 333

เว็บไซต์: www.lecharmestukhothai.com/sukhothai-hotels/home/th

โรงแรมสุขุทัยออร์คิด (เดิมวังเหนือ)

รูปแบบ: ที่พักสไตล์รีสอร์ท และบังกะโล

สิ่งอำนวยความสะดวก: สระว่ายน้ำ, ผับกึ่งร้านอาหาร, คอฟฟี่ชอป, โต๊ะสนุกเกอร์

ราคาเริ่มต้น: 475-1,500 บาท

โทร : 055 611 193-4

เว็บไซต์: www.sukhothaiorchid.com

โรงแรมอนันดา มิวเซียม แกเลอรี

รูปแบบ: ตกแต่งในสถาปัตยกรรมสุขุทัยร่วมสมัย บริการห้องพัก 33 ห้อง

สิ่งอำนวยความสะดวก: เครื่องปรับอากาศ ทีวีดาวเทียม โทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ ตู้เซฟ ตู้เย็น/มินิบาร์

ราคาเริ่มต้น: 2,300- 9,600 บาท

โทร : 055 622 428-31

เว็บไซต์: <http://ananda-hotel.com>

ออร์คิด ฮิลล์ เกสต์เฮาส์

รูปแบบ: ตกแต่งแบบไทยสมัยใหม่อยู่ห่างจากอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยเพียง 800 เมตร

สิ่งอำนวยความสะดวก: บริการสระว่ายน้ำกลางแจ้ง อ่างอาบน้ำสเปาและบริการอินเทอร์เน็ต (เสียค่าธรรมเนียม)

ราคาเริ่มต้น: 1,000 บาท

โทร: 055 633 294, 055 633 284, 055 633 365

อำเภอศรีล้านาถ

บ้านพักอุทยาน

รูปแบบ: ทางอุทยานฯ มีบ้านพักไว้บริการนักท่องเที่ยว จำนวน 6 หลัง พักได้ 4-8 คน และสถานที่กางเต็นท์ไว้สำหรับนักท่องเที่ยวที่นำเต็นท์มาเอง เสียค่าพื้นที่ 10 บาท/คืน หรือจะเช่าเต็นท์ของทางอุทยานฯ พักได้ 2-8 คน

ราคา: (บ้านพัก) 300 - 800 บาท/คืน เต็นท์ 40-120 บาท/คืน

โทร: 055 619 214-5, (กรุงเทพ) 02 561 4292

มุกดา รีสอร์ท

รูปแบบ: ที่พักสไตล์ธรรมชาติ ใกล้แหล่งชุมชน ใกล้ตลาด

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี เครื่องทำน้ำอุ่น เครื่องปรับอากาศ

ราคา : 200-500 บาท

โทร: 055 671 023-4

วังยมรีรีสอร์ท

รูปแบบ: ที่พักสไตล์รีสอร์ท บรรยากาศธรรมชาติ มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี เครื่องทำน้ำอุ่น เครื่องปรับอากาศ

ราคาเริ่มต้น: 600-1,000 บาท

โทร: 055 631 380

สักทองรีสอร์ท

รูปแบบ: รีสอร์ทในพื้นที่สวนป่าสัก บรรยากาศธรรมชาติ

สิ่งอำนวยความสะดวก: เครื่องทำน้ำอุ่น มีบริการอินเทอร์เน็ต มีที่จอดรถ

ราคาเริ่มต้น: 600-2,500 บาท

โทร: 086 440 0247

เว็บไซต์: www.sakthongresort.in.th

โรงแรมศรีสนาลัย แอนด์รีสอร์ท

รูปแบบ: ที่พักสไตล์รีสอร์ท มีความเป็นส่วนตัว

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี เครื่องทำน้ำอุ่น เครื่องปรับอากาศ

ราคา: ห้องพักรธรรมดา 500 บาท แอร์ น้ำอุ่น เคเบิล ทีวี ห้องพัก วีไอพี 600 บาท แอร์ น้ำอุ่น เคเบิล ทีวี

โทร: 055 672 666

โฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น

รูปแบบ: โฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่นมีสมาชิกเข้าร่วมโครงการทั้งหมด 12 หลัง รองรับนักท่องเที่ยวได้ไม่เกิน 70 ท่าน โปรแกรม 2 วัน 1 คืน ประกอบด้วย ที่พัก อาหารมื้อเย็นวันแรก และมื้อเช้าวันที่สอง

ราคา: 350 บาท/ท่าน (กรณีมาเป็นหมู่คณะ 30 ท่านขึ้นไป มีการแสดงในช่วงค่ำ และการผูกข้อมือ)

โทร: 055 677 209, 085 905 0961, หรือติดต่ออบจ.สุโขทัยทราเวลเซอร์วิส โทร.055 643 075

ที่พักในจังหวัดตาก

อำเภอ	สถานที่ท่องเที่ยว	ที่พักใกล้เคียง
อำเภอเมือง	1. ตรอกบ้านจีน	ราชาบุรี บูติค โฮเทล โรงแรมเวียงตาก ริเวอร์ไซด์
	2. ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	สวนสิน การ์เด้นรีสอร์ท สวนสิน ล้านนา การ์เด้นท์
อำเภอบ้านตาก	3. วัดพระบรมธาตุ	ภูเอก วิลเลจ ริเวอร์ไซด์ ปาร์ค ร่มรื่น รีสอร์ท
	4. เขื่อนภูมิพล	ฉัตรชัยฟาร์ม แอนด์ โฮมสเตย์ บ้านพักรับรองการไฟฟ้า ปึก & โป๊ย รีสอร์ท
อำเภอแม่สอด	5. ตลาดมูเซอ	โรงแรมควีนพาลาส
	6. วัดมณีไพรสณฑ์	โรงแรม ปูนนกันต์ อิระวดี รีสอร์ท
	7. พระธาตุหินกิ้งกือที่ดอยดินจี่	โรงแรมควีนพาลาส โรงแรมเซ็นทารา แม่สอด ฮิลล์ รีสอร์ท
	8. ตลาดริมเมย	บ้านเคียงจันทร์ โรงแรม ปูนนกันต์ หมอกฟ้าใส รีสอร์ท อิระวดี รีสอร์ท
	9. อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช	ที่พักในอุทยาน
อำเภออุ้มผาง	10. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง	ตุ๊กะสู คอทเทจ บ้านพฤกษ์ชญารีสอร์ท วิมานเมฆรีสอร์ท สวนเรือนแก้วรีสอร์ท อุ้มผาง ริเวอร์ไซด์ รีสอร์ท อุ้มผาง โฮมสเตย์
อำเภอพบพระ	11. ไ้รุกหลาบลพฐุมเพชร	บ้านไร่ดาวประดับ

อำเภอเมือง

ราชาบุรี บุติก โฮเทล

รูปแบบ: ที่พักสไตล์ล้านนาร่วมสมัย ด้วยห้องพัก 140 ห้อง พร้อมกับระบบคีย์การ์ด รักษาความปลอดภัย

สิ่งอำนวยความสะดวก: เครื่องทำน้ำอุ่น ทิว เครื่องปรับอากาศ

ราคาเริ่มต้น: 580-1,200 บาท

โทร: 055 572 111

เว็บไซต์: www.rajaburi.com/th/

โรงแรมเวียงตาก ริเวอร์ไซด์

รูปแบบ: โรงแรมอยู่ใจกลางเมือง ติดริมแม่น้ำปิง จำนวนห้องพัก 144 ห้อง

สิ่งอำนวยความสะดวก: เครื่องทำน้ำอุ่น ทิว เครื่องปรับอากาศ

ราคาเริ่มต้น: 1200 - 4200 บาท

โทร: 055 5125 07-8, 055 512 686

เว็บไซต์: www.viangtakriverside.com

สวนสิน การ์เด้นรีสอร์ท

รูปแบบ: ที่พักตกแต่งสไตล์รีสอร์ท

ราคาเริ่มต้น: 250-500 บาท

โทร: 055 511 864, 511 102, 516 262

สวนสิน ล้านนา การ์เด้นท์

รูปแบบ: ที่พักตกแต่งสไตล์ไทยผสมบาหลี่ จำนวนห้องพัก 74 ห้อง ทุกห้องจะเห็นวิวสวน

สิ่งอำนวยความสะดวก: เครื่องทำน้ำอุ่น ทิว เครื่องปรับอากาศ ตู้เย็น

ราคาเริ่มต้น: 360-550 บาท

โทร: 055 515 157

เว็บไซต์: www.suansin.com

อำเภอบ้านตาก

ภูเอก วิลเลจ

รูปแบบ: บ้านพักสไตล์รีสอร์ท หลังเดี่ยว และให้บริการร้านอาหาร เหมาะแก่การพักผ่อน สิ่งอำนวยความสะดวก: แอร์, LCD TV, เคเบิลทีวี, เครื่องทำน้ำอุ่น, ตู้เย็น, โทรศัพท์ภายใน, ที่จอดรถส่วนตัว

ราคาเริ่มต้น: 400-600 บาท

โทร: 089 564 3784, 082 178 6222

เว็บไซต์: <http://www.phuakevillage.com/>

ริเวอร์ไซด์ พาร์ค

รูปแบบ: บ้านพักสไตล์รีสอร์ท หลังเดี่ยว และให้บริการจุดพักรถ รีสอร์ท และให้เช่าเต็นท์

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี ชุดรับแขก ห้องน้ำภายในตัว มีเครื่องทำน้ำอุ่น

ราคาเริ่มต้น: บ้านหลังเล็ก (พักได้ 2-3 คน) 600 บาท บ้านหลังใหญ่ (พักได้ 7-10 คน) 1,500 บาท

โทร: 083 555 5434, 081 534 2850

เว็บไซต์: <http://www.riversidepark-tak.com/>

ร่มรื่น รีสอร์ท

รูปแบบ: บ้านพักสไตล์รีสอร์ท

สิ่งอำนวยความสะดวก: แอร์, ทีวี, เคเบิลทีวี, เครื่องทำน้ำอุ่น, ตู้เย็น

ราคาเริ่มต้น: 350-450 บาท

โทร: 055 591 495, 081 604 9645

เว็บไซต์: <http://www.romruenresorttak.com/>

อำเภอสามเงา

ฉัตรชัยฟาร์ม แอนด์ โฮมสเตย์

รูปแบบ: ปิ่นโฮมสเตย์ที่อยู่ท่ามกลางธรรมชาติของขุนเขา มีฟาร์มวัวพันธุ์ชาโลเล่ย์, บรา บ่อเลี้ยงปลาขนาดใหญ่ 2 บ่อ เลี้ยงปลาบึก ปลาจระเม็ดน้ำจืด ปลาแรด ซึ่งผู้มาพักอาศัยสามารถนำไปเป็นอาหารได้

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี เครื่องปรับอากาศ เครื่องทำน้ำอุ่น

ราคา: 1,500-3,00 บาท/คน/คืน

โทร: 055 599 118, 081 971 3979

บ้านพักรับรองการไฟฟ้า

รูปแบบ: ลักษณะเป็นเรือนนอน ห้องแอร์ พักได้จำนวน 30 คน

สิ่งอำนวยความสะดวก: เครื่องทำน้ำอุ่น ที่วี เครื่องปรับอากาศ

ราคาเริ่มต้น: 5,000 บาท (บ้านพักสำหรับ 30 คน) 800-2,500 บาท (บ้านพักขนาดเล็ก)

โทร: 055 549 9509

ปึก & โป๊ย รีสอร์ท

รูปแบบ: ที่พักสไตล์รีสอร์ทท่ามกลางบรรยากาศธรรมชาติ ห่างเขื่อนภูมิพลเพียง 2 กิโลเมตร

สิ่งอำนวยความสะดวก: ที่วี เครื่องทำน้ำอุ่น เครื่องปรับอากาศ

ราคาเริ่มต้น: 800 บาท

โทร: 055 549 299

อำเภอแม่สอด

โรงแรมควีนพาลาส

รูปแบบ: โรงแรมขนาดเล็กใจกลางเมืองแม่สอด

สิ่งอำนวยความสะดวก: เครื่องปรับอากาศ ที่วี เครื่องทำน้ำอุ่น ลิฟท์ กาแฟ WiFi สระว่ายน้ำ ห้องคาราโอเกะ

ราคาเริ่มต้น: 450 – 1,800 บาท

โทร: 055 535 627-8

เว็บไซต์: <http://www.queenpalacehotel.com/>

โรงแรมเซ็นทารา แม่สอด ฮิลล์ รีสอร์ท

รูปแบบ: โรงแรม 4 ดาว มี 120 ห้อง มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน และมีบริการรับ/ส่ง สนามบิน

ราคาเริ่มต้น: 1,600 – 3,500 บาท

โทร: 055 532 601-8

เว็บไซต์: <http://www.centarahotelsresorts.com/centara/cms/>

ตูกะสู คอทเทจ

รูปแบบ: บ้านพักแบบบังกะโล

สิ่งอำนวยความสะดวก: ที่วี พัดลม เครื่องทำน้ำอุ่น เครื่องปรับอากาศ บริการอินเทอร์เน็ต

ราคาเริ่มต้น: 600 – 2,400 บาท

โทร: 055 561 295, 081 825 8238, 081 819 0304, 081 819 0304

เว็บไซต์: <http://tukasu.webs.com/>

บริการเพิ่มเติม: บริการนำเที่ยวโดยไกด์ท้องถิ่นนำเที่ยว

ที่พักในอุทยาน

รูปแบบ: เป็นบ้านพัก หรือเต็นท์ให้เลือกพัก

ราคาเริ่มต้น: สำหรับบ้านพัก 1,000-2,400 บาท เต็นท์ 255-500 บาท ค่าสถานที่: 30 บาท

โทร: 055 511 429

บ้านเคียงจันทร์

รูปแบบ: เป็นโรงแรมชั้นเดียว สไตล์ รีสอร์ท จำนวน 15 ห้องพัก

สิ่งอำนวยความสะดวก: เครื่องปรับอากาศ ทีวี เครื่องทำน้ำอุ่น

ราคาเริ่มต้น: 800 บาท

โทร: 055 547 225-6

เว็บไซต์: <http://www.kiangchan.com/index.html>

บ้านพฤษ์ชญารีสอร์ท

รูปแบบ: บริการบ้านพัก 2 หลัง เป็นบ้านพักขนาดใหญ่มี 2 ชั้น ชั้นบนมีทั้งหมด 4 ห้อง พักได้ห้องละ 7 คน ชั้นล่างมี 2 ห้อง พักได้ห้องละ 6 คน และ 2 คน บ้านพักขนาดเล็ก มี 2 ห้อง พักได้ห้องละ 3 คน

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี พัดลม เครื่องทำน้ำอุ่น

ราคาเริ่มต้น: คนละ 2,700 คน (8 คนขึ้นไป) (ราคานี้รวมค่าที่พัก ค่าอาหาร 5 มื้อ ค่าเรือยาง ค่าประกันชีวิต ค่ามัคคุเทศก์ และค่าธรรมเนียมต่างๆ)

โทร: 081 612 9736, 081 612 9736, 083 491 5321

เว็บไซต์: <http://www.umphanghomestay.com/>

บริการเพิ่มเติม: บริการนำเที่ยวโดยไกด์ท้องถิ่นนำเที่ยว

โรงแรม ปูนนกันต์

รูปแบบ: โรงแรมขนาดเล็กที่ตั้งอยู่ก่อนถึงตัวเมืองแม่สอด ห้องพัก 36 ห้อง

สิ่งอำนวยความสะดวก: เครื่องปรับอากาศ ทีวี เครื่องทำน้ำอุ่น

ราคาเริ่มต้น: 780 1,200 บาท

โทร: 055 534 732

เว็บไซต์: <http://www..poonnagunn.com>

วิมานเมฆรีสอร์ท

รูปแบบ: บ้านพักตามเชิงเขา

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี พัดลม เครื่องทำน้ำอุ่น

ราคาเริ่มต้น: 200 – 300 บาท (บ้านพักเป็นหลังพักได้ 10 คน คนละ 200 บาท พร้อมอาหารเช้า)

โทร: 086 203 9770, 081 379 7425

เว็บไซต์: <http://wimanmake.webs.com/>

บริการเพิ่มเติม: บริการนำเที่ยวโดยไกด์ท้องถิ่นนำเที่ยว

สวนเรือนแก้วรีสอร์ท

รูปแบบ: บ้านพักแบบบังกะโลครึ่งตึกครึ่งไม้ สไตล์ล้านนาประยุกต์ ตั้งอยู่บนเนินเขา

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี พัดลม เครื่องทำน้ำอุ่น

ราคาเริ่มต้น: สอบถามโดยตรง

โทร: 092 978 1059, 095 473 8288

หมอกฟ้าใส รีสอร์ท

รูปแบบ: พักสร้างด้วยไม้สัก ตั้งอยู่บนจุดชมวิวที่ชวนประทับใจ

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี เครื่องทำน้ำอุ่น เครื่องปรับอากาศ บริการฟรี wifi

ราคาเริ่มต้น: 1,500 – 3,000 บาท

โทร: 055 577 682

เว็บไซต์: <http://www.mokfahsaioresort.com/>

อิระวดี รีสอร์ท

รูปแบบ: ห้องพักรีสตایلพม่า

สิ่งอำนวยความสะดวก: เครื่องปรับอากาศ ทีวี เครื่องทำน้ำอุ่น บริการฟรี wifi

ราคาเริ่มต้น: 950 – 1,800 บาท

โทร: 055 535 430

เว็บไซต์: <http://www.irawadee.com/>

อัมผาง โฮมสเตย์

รูปแบบ: บริการบ้านพักหลังใหญ่พักได้ 8 คน และหลังเล็กพักได้ 2 คน

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี พัดลม เครื่องทำน้ำอุ่น

ราคาเริ่มต้น: สอบถามโดยตรง

โทร: 081 813 9742 บริการอื่นๆ: บริการไกด์ท้องถิ่นนำเที่ยว และลูกหาบ รับจองโฮมสเตย์ รับจองรถให้เช่า

เว็บไซต์: <http://www.umphanghomestay.com/>

อัมผาง ริเวอร์ไซด์ รีสอร์ท

รูปแบบ: บริการบ้านพักใกล้ลำธาร

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี พัดลม เครื่องทำน้ำอุ่น

ราคาเริ่มต้น: (ห้องละ 3 คน) 500 บาท (ห้องละ 2 คน) 400 บาท บริการเดินทิวเขาพร้อมเครื่องนอน และใช้บริการห้องน้ำรวม หลังละ 100 บาท พักได้ 2 ท่าน (เครื่องนอน 50 บาท) (ไม่รวมอาหารเช้า มีกาแฟบริการ) มีเต็นท์และถุงนอนให้เช่า

โทร: 081 612 9736, 081 612 9736, 083 491 5321

เว็บไซต์: <http://www.umphanghomestay.com/>

บริการเพิ่มเติม:

- ค่าเช่าเรือยางพร้อมคนพายหัวท้าย รวมรถ-รับส่ง รีสอร์ท เทียวละ 2,500 บาท/ลำ (นั่งได้ 7-8 ท่าน)
- ค่าเช่ารถกระบะสองแถวเข้าชมน้ำตกทีลอซูรับ-ส่งรีสอร์ท เทียวละ 1,800 บาท/คัน (นั่งได้ 10-12 ท่าน)
- ใช้สถานที่กางเต็นท์ คิดค่าบริการ เต็นท์นำมาเอง หลังละ 100 บาท
- ค่าเช่ารถตู้ รับส่งจากกรุงเทพฯ ด้วยคนขับชำนาญทาง รวมค่าน้ำมัน ติดต่อสอบถามราคาได้
- บริการนำเที่ยวโดยไกด์ท้องถิ่นนำเที่ยว

เว็บไซต์: <http://www.ruankaewgarden.net/visit.php>

บริการเพิ่มเติม: บริการนำเที่ยวโดยไกด์ท้องถิ่นนำเที่ยว

อำเภอพบพระ

บ้านไร่ดาวประดับ

รูปแบบ: ที่พักท่ามกลางบรรยากาศสวนผลไม้ นานาชนิด

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี เครื่องปรับอากาศ เครื่องทำน้ำอุ่น

ราคาเริ่มต้น: บ้านเดี่ยว ขนาดพัก 2 คน ราคา 350-400 บาท/คืน มีจำนวน 6 หลัง

บ้านเดี่ยว ขนาดพัก 3-4 คน ราคา 500 บาท/คืน มีจำนวน 1 หลัง

บ้านเดี่ยว ขนาดพัก 4-6 คน ราคา 600 บาท/คืน มีจำนวน 1 หลัง

บ้านเดี่ยว ขนาดพัก 10-15 คน ราคา 1,000-1,200 บาท/คืน มีจำนวน 1 หลัง

เต็นท์ ขนาดพัก 4-5 คน ราคา 300 บาท/คืน มีจำนวน 1 หลัง

เต็นท์ ขนาดพัก 2 คน ราคา 200 บาท/คืน มีจำนวน 3 หลัง

โทร: 055 520 072

ที่พักในจังหวัดเพชรบูรณ์

อำเภอ	สถานที่ท่องเที่ยว	ที่พักใกล้เคียง
อำเภอเขาค้อ	1. อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง	ที่พักภายในอุทยาน
	2. พระตำหนักเขาค้อ	เขาค้อทะเลหมอก
	3. Route 12	เขาค้อฟลอรัรีสอร์ท
	4. วัดพระธาตุผาแก้ว	ชมทัศนียภาพ เดอะบุลสกาย รีสอร์ทแอนด์สปา นิดาหม่มหมอกรีสอร์ท บรีชฮิลล์ เขาค้อ บ้านนายต๋อย รีสอร์ท บ้านภูหนาว ภูแก้ว & แอดเวนเจอร์ พาร์ค รีสอร์ท ภูคำ รีสอร์ท ภูนาญ รีสอร์ท ไร่จันทร์แรม ไร่สองเรา โรงแรมอิมพีเรียลภูแก้ว ฮิลล์ รีสอร์ท
อำเภอหล่มเก่า	5. ภูทับเบิก	ก๊อดดี้ รีสอร์ท คานาอัน รีสอร์ท ที่ทำการวิสาหกิจชุมชน ทับเบิก รีสอร์ท ทับเบิกฮิลล์ ภูชาภูระ ไร่ต่ายาย ไร่ต้นมูข

		โรงแรม
อำเภอศรีเทพ	6. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ	พิชชาวี รีสอร์ท
อำเภอน้ำหนาว	7. อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว	ที่พักภายในอุทยาน

อำเภอเขาค้อ

เขาค้อทะเลหมอก

รูปแบบ: บ้านพัก 10 หลัง บริการเต็นท์ให้เช่า

สิ่งอำนวยความสะดวก: เครื่องทำน้ำอุ่น, เตาปิ้งย่าง

ราคาเริ่มต้น: บ้านพัก 1,500 – 6,000 บาท

เต็นท์วีไอพี 1,800 บาท

เต็นท์โดม 800 บาท

เต็นท์ธรรมดา 500 บาท

โทร: 081 324 7291, 081 888 6927, 056 728 278

เว็บไซต์: <http://www.khaokhotalamok.com/>

เขาค้อฟลอรา รีสอร์ท

รูปแบบ: บ้านพัก 6 หลัง 9 ห้อง

สิ่งอำนวยความสะดวก: เครื่องทำน้ำอุ่น คาราโอเกะ, internet-wifi, เตาปิ้งย่าง

ราคาเริ่มต้น: บ้านดาวเรือง พักได้ 2 คน ราคา 2,000 บาท บ้านเฟื่องฟ้า พักได้ 8-12 คน ราคา 4,000 – 5,000 บาท บ้านลีลาวดี พักได้ 4 คน ราคา 2,500 บาท บ้านปาริชาติ พักได้ 8 คน 2 ห้องนอน ห้องละ 2,500 บาท บ้านวาสนา พักได้ 4 คน ราคา 2,500 บาท บ้านการเกต พักได้ 7 คน ราคา 3,500 บาท เต็นท์นำมาเอง 150 บาท/คน เต็นท์รีสอร์ท 250 บาท/คน พักได้ เต็นท์ละ 2-4 คน ห้องน้ำสะอาดแยกชาย-หญิง

โทร: 086 737 4553

เว็บไซต์: <http://www.khaokofloresort.com/>

ชมทัศน์ รีสอร์ท

รูปแบบ: รีสอร์ทขนาดเล็ก บริการบ้านพักหลังเดียว 7 หลัง บริการลานกางเต็นท์ และเต็นท์ให้เช่า

สิ่งอำนวยความสะดวก: เครื่องทำน้ำอุ่น ทิว พัดลม ห้องน้ำสำหรับลานกางเต็นท์

ราคาเริ่มต้น: บ้านพักหลังเล็ก 6 หลัง ราคา 2,500 บาท/คืน พร้อมอาหารเช้า หลังใหญ่ 1 หลัง ราคา 4,000 บาท/คืนพร้อมอาหารเช้า บริการเต็นท์ให้เช่า พร้อมอาหารเช้า ท่านละ 250 บาท นำเต็นท์มาเอง ท่านละ 150 บาท

โทร: 087 196 2882

เว็บไซต์: <http://chomtaskhaokho.com/>

เดอะบลูสกาย รีสอร์ทแอนด์สปา

รูปแบบ: บ้านพักแบบโรงแรมสไตล์อังกฤษ 28 ห้อง

สิ่งอำนวยความสะดวก: ห้องพักอันทันสมัยสไตล์วินเทจ (Vintage) ที่มีอินเทอร์เน็ตไร้สาย (Wi-Fi) ฟรี บริการรถรับส่ง บริการทัวร์เที่ยวเขาค้อ นวดแผนไทย

ราคาเริ่มต้น: ห้อง Deluxe 7,000 บาท/ห้อง (รวมอาหารเช้า) เสริมได้ 1 ท่าน ห้อง Suite 10,000 บาท/ห้อง (รวมอาหารเช้า) เสริมได้ 2 ท่าน เติมน้ำดื่ม 800 บาท

โทร: (เขาค้อ) 081-355-0500, (กรุงเทพฯ) 02 247-7310-11 (8:30-17:00 วันจันทร์ – ศุกร์)

เว็บไซต์: http://www.theblueskyresort.com/khao_kho/2014/th/home.asp

ที่พักภายในอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง

รูปแบบ: บ้านพักของอุทยานจำนวน 5 หลัง

สิ่งอำนวยความสะดวก:

ราคา: บ้านพัก 2,000-2,400 บาท เต็นท์เช่า พักได้ 3-5 คน ราคา 250-400 ในกรณีที่นำเต็นท์มาเอง เสียค่าพื้นที่กางเต็นท์ ราคา 30บาท/คน/คืน

โทร: 055 268 019, (กรุงเทพ) 02 562 0760 วันจันทร์-วันศุกร์ เวลา 8.30-18.00 น., วันเสาร์ เวลา 9.00-15.30 น. หรือสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง ตู้ ปณ. 64 อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65120 หรือสำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช เขตบางเขน

เว็บไซต์: <http://www.dnp.go.th>

นิดาหม่มมอริส

รูปแบบ: บ้านนิดาหม่มมอริสมีบ้านพักไว้ให้บริการนักท่องเที่ยวทั้งหมด 7 หลัง พร้อมเต็นท์ให้เช่า และลานกางเต็นท์

สิ่งอำนวยความสะดวก: เครื่องทำน้ำอุ่น, ตู้เย็น, โทรทัศน์, อุปกรณ์ปิ้งย่าง พร้อมบริการอาหารและเครื่องดื่ม

ราคาเริ่มต้น: บ้านพัก 1,200 – 2,500 บาท เติ้นที่ให้เช่า หลังละ 400 บาท นำเต็นท์มาเอง คนละ 150 บาท

โทร: 081 040 5027, 089 704 8265, 081 379 2393

เว็บไซต์: <http://www.nidahommok.com/>

บรีซฮิลล์ เขาค้อ

รูปแบบ: ห้องพักปรับอากาศพร้อมระเบียงส่วนตัว

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี เครื่องทำน้ำอุ่น มีสระว่ายน้ำกลางแจ้ง มีอินเทอร์เน็ตไร้สาย (Wi-Fi)

ราคาเริ่มต้น: 1,200 – 5,500 บาท

โทร: 056 750 034, 080 143 9448

เว็บไซต์: <http://www.breezehillkhaokho.com/>

บ้านนายต๋อย รีสอร์ท

รูปแบบ: ห้องพักปรับอากาศ 8 หลัง รวม 19 ห้อง พร้อมลานสนามหญ้าสำหรับกิจกรรมกลางแจ้ง

สิ่งอำนวยความสะดวก: เครื่องทำน้ำอุ่น, เต้าปิ้งย่าง มีอินเทอร์เน็ตไร้สาย (Wi-Fi) บริการฟรี และที่จอดรถสาธารณะ

ราคาเริ่มต้น: 700 – 4,800 บาท

โทร: 056 750 177, 056 750 188

เว็บไซต์: <http://www.bannaitoi.com/>

บ้านภูหนาว

รูปแบบ: บ้านแบบวิลล่า มี 4 หลัง, บ้านแบบห้องชุดมี 3 หลัง และบ้านแบบคอกทเทจมี 11 หลัง

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี เครื่องทำน้ำอุ่น ตู้เย็น กระจกน้ำร้อน

ราคาเริ่มต้น: สอบถามโดยตรง

โทร: (เขาค้อ) 087 088 6664, (กรุงเทพฯ) 02 573 3869

เว็บไซต์: <http://www.banphunao.com/home.html>

ภูแก้ว & แอดเวนเจอร์ พาร์ค รีสอร์ท

รูปแบบ: ห้องพักสไตล์บ้านเมืองหนาว

สิ่งอำนวยความสะดวก: สิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน และกิจกรรมกลางแจ้งแนวผจญภัย หลากหลายรูปแบบ อาทิ ล่องแก่ง ปีนหน้าผา ไล้ซิงช้า เหนินเวหาข้ามน้ำ รถเลื่อนภูเขา พายเรือแคนู

ราคาเริ่มต้น: 3,800 – 28,000 บาท

โทร: (เขาค้อ) 056 750 053, (กรุงเทพฯ) 02 381 0691, 02 381 0692, 02 381 0693

เว็บไซต์: <http://www.phukaewresort.com/home.html>

ภูคำ รีสอร์ท

รูปแบบ: บ้านพักจำนวน 9 หลัง รวมห้องพัก 22 ห้อง

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี เครื่องทำน้ำอุ่น

ราคาเริ่มต้น: 600 - 3,500 บาท เติ้นท์นอนให้เช่า 200 - 500 บาท

โทร: (เขาค้อ) 056 750 470, (กรุงเทพฯ) 02 712 0032-8

เว็บไซต์: <http://www.poomcomeresort.com>

ภูญา รีสอร์ท

รูปแบบ: รีสอร์ทขนาดเล็ก มีจำนวนบ้านพัก 8 หลัง 9 ห้อง มีลานกางเต็นท์

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี พัดลม บริการในรีสอร์ท ที่จอดรถ อาหารเช้า ร้านอาหาร

ราคาเริ่มต้น: 800 - 2,000 บาท

โทร: 081 410 2182, 081 444 4760

เว็บไซต์: <http://www.phunayaresort.com/index.html>

ไร่จันทร์แรม

รูปแบบ: บริการบ้านพัก และห้องพัก รวม 27 ห้อง

สิ่งอำนวยความสะดวก: อินเทอร์เน็ตไร้สาย (Wi-Fi)

ราคาเริ่มต้น: ห้องพัก 1,500 - 4,000 บาท เติ้นท์ 400 - 600 บาท (มีเครื่องนอน พร้อมอาหารเย็น และอาหารเช้า)

โทร: 056 728 050-1,086 367 1990

เว็บไซต์: <http://www.raichanram.com/>

ไร่สองรา

รูปแบบ: บริการห้องพักและสถานที่กางเต็นท์

สิ่งอำนวยความสะดวก: อินเทอร์เน็ตไร้สาย (Wi-Fi)

ราคาเริ่มต้น: ห้องพัก 1,600 - 2,000 บาท เติ้นท์ 700 - 1,000 บาท

โทร: 081 266 7778, 081 405 0607, 081 827 0226

เว็บไซต์: <http://www.raisongrao.com/home>

โรงแรมอิมพีเรียลภูแก้ว ฮิลล์ รีสอร์ท

รูปแบบ: สร้างในสไตล์สวิส บริการบ้านพักแบบชาเลต์ที่มีตั้งแต่หนึ่งไปจนถึงสี่ห้องนอน ให้บริการห้องพักทั้งหมด 140 ห้อง

สิ่งอำนวยความสะดวก: ห้องประชุมสัมมนา สระว่ายน้ำ, ห้องซาวน่า, สนามเทนนิส และ
ห้องอาหาร

ราคาเริ่มต้น: 1,500 – 5,000 บาท

โทร: (เขาค้อ) 056 750 056-60, (กรุงเทพฯ) 02 261-9000 ต่อ 4601-4

เว็บไซต์: <http://www.imperialhotels.com/imperialphukaewhill/default-en.html>

อำเภอหล่มเก่า

ก๊อดี รีสอร์ท

รูปแบบ: บ้านพักจำนวน 8 หลัง (2 คน 3 หลัง, 4 คน 5 หลัง) ลานกางเต็นท์

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี เครื่องทำน้ำอุ่น อินเทอร์เน็ต (wifi) ร้านอาหาร ร้านขายของฝาก

ราคาเริ่มต้น: (บ้านพัก 2 คน) 1,200 บาท, (บ้านพัก 4 คน) 2,000 บาท

โทร. 084 732 1226, 080 026 5455

คานาอัน รีสอร์ท

รูปแบบ: เรือนแถวจำนวน 10 ห้อง บ้านพัก 4 หลัง (พักได้หลังละ 4 คน)

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี เครื่องทำน้ำอุ่น ร้านอาหาร

ราคาเริ่มต้น: (เรือนแถว) 1,000 – 1,200 บาท (บ้านพัก) 2,000 บาท

โทร. 085 731 9188, 082 208 3066

ที่ทำการวิสาหกิจชุมชน

รูปแบบ: ลานกางเต็นท์ บริเวณจุดชมวิวกุ๊ตบึง (ระหว่างทางเข้าหมู่บ้าน)

สิ่งอำนวยความสะดวก: ห้องน้ำรวม ร้านอาหาร

ราคาเริ่มต้น: ค่าเช่าเต็นท์หลังละ 400 บาท ค่ากางเต็นท์ 30 บาท

โทร. 056 810 737, 810 737, 085 733 9737

ทับเบิก รีสอร์ท

รูปแบบ: บ้านพัก ลานกางเต็นท์ บริเวณจุดชมวิวกุ๊ตบึง มีเต็นท์ให้เช่า

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี เครื่องทำน้ำอุ่น ร้านอาหาร

ราคาเริ่มต้น: 2,000 บาท

โทร. 089 960 5074, 084 368 4615

ทับเบิกฮิลล์

รูปแบบ: บ้านพักบนภูทับเบิกติดไร่กระหล่ำปลี

สิ่งอำนวยความสะดวก: เครื่องทำน้ำอุ่น, ฟรีอินเทอร์เน็ต (wifi) และ Karaoke

ราคาเริ่มต้น: สอบถามโดยตรง

โทร: 08 8419 3820, 08 9857 8951

ภูเขากระ

รูปแบบ: พักแนวโฮมสเตย์ มีบ้านพักเพียง 2 หลัง และลานกางเต็นท์

สิ่งอำนวยความสะดวก: เครื่องทำน้ำอุ่น

ราคาเริ่มต้น: 800 บาท

โทร: 089 267 1153

โรงเตี๊ยม

รูปแบบ: บ้านพักที่มีจุดเด่นในเรื่องของหน้าต่างบานใหญ่ ผู้เข้าพักสามารถเปิดรับลมหรือชมบรรยากาศธรรมชาติภายนอกได้แบบเต็มอ้อม บ้านขนาดใหญ่พักได้ 10 คนจำนวน 2 หลัง และบ้านขนาดเล็กพักได้ 2 คนจำนวน 5 หลัง

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี เครื่องทำน้ำอุ่น

ราคาเริ่มต้น: 1,500 – 5,000 บาท

โทร: 081 528 2265, 082 166 6207, 080 840 1543

ไร่ต้นमुख

รูปแบบ: บ้านพัก ลานกางเต็นท์ มีเต็นท์ให้เช่า

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี เครื่องทำน้ำอุ่น ร้านอาหาร

ราคาเริ่มต้น: สอบถาม

โทร: 089 567 4073, 089 269 0593

ไร่อยาย

รูปแบบ: บ้านพักบรรยากาศไหล่เขาแห่งนี้

สิ่งอำนวยความสะดวก: เครื่องทำน้ำอุ่น ร้านอาหาร

ราคาเริ่มต้น: 200 – 1,000 บาท

โทร: 081 888 7932

อำเภอศรีเทพ

พิชชาวารี รีสอร์ท

รูปแบบ: เป็นรีสอร์ทสไตล์บาหลี อยู่ห่างจากอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพประมาณ 6 กิโลเมตร

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทิว เครื่องทำน้ำอุ่น เครื่องปรับอากาศ

ราคาเริ่มต้น: 500 บาท

โทร: 086 628 0888, 056 921 089

website: <http://www.pichawareeresort.com>

อำเภอน้ำหนาว

ที่พักภายในอุทยานฯ

รูปแบบ: บ้านพักหลังใหญ่ พักได้ 4-30 คน และเต็นท์ให้เช่า พักได้ 2-3 คน

สิ่งอำนวยความสะดวก:

ราคาเริ่มต้น: (บ้านพัก) 800-3,200 บาท (เต็นท์) 50-250 บาท ในกรณีที่นักท่องเที่ยวมาเดินทางเอง เสียค่าพื้นที่กางเต็นท์ ราคา 30 บาท/คน/คืน

โทร: 056 729 002 (กรุงเทพ) 02 562 0760 วันจันทร์-วันศุกร์ เวลา 08.30-18.00 น., วันเสาร์ เวลา 09.00 - 15.30 น.

ที่พักในจังหวัดอุดรธานี

อำเภอ	สถานที่ท่องเที่ยว	ที่พักใกล้เคียง
อำเภอเมือง	1. วัดพระฝางสว่างคบุรีมุนีนาถ	โรงแรมพรายเดีย
	2. วัดท่าถนน	โรงแรมสีหราช โรงแรมโอยู.เอ็ม
อำเภอลับแล	3. วัดพระบรมธาตุทุ่งยั้ง	ณ ลับแล บุติค แอนด์ รีสอร์ท
อำเภอท่าปลา	4. เขื่อนสิริกิติ์	บ้านพักเขื่อนสิริกิติ์ แพเรือนริมน้ำ
อำเภอน้ำปาด	5. อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว	บ้านพักภายในอุทยานฯ

อำเภอเมือง

โรงแรมฟรายเดย์

รูปแบบ: เป็นโรงแรมใจกลางเมือง ตั้งอยู่บนชั้น 5 อาคารฟรายเดย์สรรพสินค้า

สิ่งอำนวยความสะดวก: มีห้องอาหาร และคาราโอเกะ ห้องพักปรับอากาศ เครื่องดักควัน ตู้เย็น เคเบิลทีวีและดาวเทียม

ราคาเริ่มต้น: 1,000 – 3,500 บาท

โทร: 055 832 775-9

เว็บไซต์: <http://www.fridayhotel.com/>

โรงแรมสีหราช

รูปแบบ: เป็นโรงแรมตั้งอยู่ใจกลางเมือง จำนวน 152 ห้อง ตั้งอยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัด และห้างโลตัส 1.5

กิโลเมตรโดยประมาณ ตั้งอยู่ใกล้กับ ห้าง Friday ฟรายเดย์ 1 กิโลเมตรโดยประมาณ
สิ่งอำนวยความสะดวก: มีสระว่ายน้ำ ห้องอาหาร และคอฟฟี่ช็อป ห้องพักปรับอากาศ เครื่องดักควัน ตู้เย็น เคเบิลทีวี และดาวเทียม รองเท้าในห้องพักและชุดคลุมอาบน้ำ บริการอินเทอร์เน็ต ฟรี (วันเข้าพักเช็คเงื่อนไขอีกครั้ง)

ราคาเริ่มต้น: 1,000 – 3,500 บาท

โทร: 055 832 7907, 055 832 7804

เว็บไซต์: <http://www.seeharajhotel.com/index.php>

โรงแรมโอยู.เอ็ม

รูปแบบ: โรงแรมที่ให้บริการห้องพักที่ให้ความสำคัญต่อสุขอนามัยของผู้เข้าพัก ทุกห้องเน้นความสะดวกทันสมัย

สิ่งอำนวยความสะดวก: บริการอาหารเช้า จักรยาน พื้นที่จอดรถ บริการซักรีด อินเทอร์เน็ต

ราคาเริ่มต้น: 660 – 2,500 บาท

โทร: 055 832 288-9

เว็บไซต์: <http://www.oumhotel.com/>

อำเภอลับแล

ณ ลับแล บุติก แอนด์ รีสอร์ท

รูปแบบ: ที่พักสไตล์บูติกเก็งรีสอร์ทขนาดเล็ก มีห้องพักบริการจำนวน 5 ห้อง

สิ่งอำนวยความสะดวก: บริการอินเทอร์เน็ต รถจักรยาน

ราคา: 550 – 600 บาท

โทร: 055-431137 082-6610881

อำเภอท่าปลา

บ้านพักเขื่อนสิริกิติ์

รูปแบบ: ตั้งอยู่บริเวณภายในเขื่อนสิริกิติ์ มีให้เลือกทั้งบ้านพักเดี่ยวและบ้านพักรวม บ้านพักเดี่ยวมี

3 หลัง และบ้านพักรวมแบบเรือนแถว และเรือนแพที่พักได้ 6-10 คน

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี เครื่องทำน้ำอุ่น เครื่องปรับอากาศ

ราคาเริ่มต้น: : 600 – 3,000 บาท

โทร: 055 461 140 - 3 ต่อ 3500-5 , 461 134, 08 9961 6573

แพเรือนริมน่าน

รูปแบบ: แพที่พักกลางน้ำที่ทะเลสาบสุริยันจันทรา เขื่อนสิริกิติ์

สิ่งอำนวยความสะดวก: ทีวี เครื่องทำน้ำอุ่น เครื่องปรับอากาศ น้ำประปา

ราคาเริ่มต้น: : 1,500 – 3,000 บาท

โทร: 08-9961-6573

อำเภอน้ำปาด

บ้านพักภายในอุทยานฯ

รูปแบบ: บ้านพักอยู่บริเวณที่ทำการอุทยานแห่งชาติ ด้านล่างก่อนขึ้นภูสอยดาว และมีลานกางเต็นท์

สิ่งอำนวยความสะดวก: -

ราคาเริ่มต้น: : เต็นท์ ถูนอน แผ่นรองนอน อุทยานฯ มีให้เช่าอย่างละ 30 บาท/คืน และจะต้องมีผ้า양คลุมเตนท์ และผ้ารองเตนท์เพื่อป้องกัน น้ำฝนเตรียมไปเอง

โทร: 0 5543 6001-2, (กรุงเทพ) 02 561 2920-1 ต่อ 724-725 , 02 579 5734, 02 579 7223

ร้านอาหารใกล้เคียง

ข้อมูลร้านอาหารที่อยู่ใกล้เคียงสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดต่างๆ

ร้านอาหารในจังหวัดพิษณุโลก

อำเภอ	สถานที่ท่องเที่ยว	ร้านอาหารใกล้เคียง
อำเภอเมือง	1. วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร	สุภัตรา
	2. วัดนางพญา	แพอาหารฟ้าไทย
	3. วัดราชบูรณะ	ข้าวมันไก่ฟังก์ี
	4. วัดเจติยยอดทอง	แป้งหมัก (หลังวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ)
	5. พระราชวังจันทน์	กนกภัณท์ (หลังวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ)
		แพอาหารสองแคว
		บ้านไม้
		ผักบุ้งเหิรฟ้า (ริมน้ำน่าน)
	6. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจ่าทวี	บักกึดเต้
		ทิพย์รส
		ดานัง (ถนนสนามบินเก่า)
		วีระทะเลเผา
	7. วัดจุฬามณี	ส้มตำปูเสื่อ
	8. โรงเจไซที่ฮุกตึง	ไก่ถั่งวังทอง
		ครัวพริกแกง
อำเภอวังทอง	9. น้ำตกถ้ำน้ำเข็ก	ร้านอาหารภายในรีสอร์ท
อำเภอนครไทย	10. อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า	รังทอง (ภูหินร่องกล้า)
		ดวงใจ (ภูหินร่องกล้า)
อำเภอเนินมะปราง	11. เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาท่าพล	-
อำเภอชาติตระการ	12. อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ	-

อำเภอเมือง

กนกภัณท์ (หลังวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ)

ประเภท: ก๋วยเตี๋ยวสุโขทัย ซาลาเปา ขนมจีบ

เวลา: 07.00-16.00 น.

โทร: 055 611 551

การเดินทาง: ใช้ถนนเอกาทศรถ (ด้านหลังวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร) ร้านอยู่ตรงข้ามปั๊ม ปตท.

ข้าวมันไก่พังกี้

ประเภท: ข้าวมันไก่

เวลา: 08.00-12.00 น.

โทร: 055 304 843

การเดินทาง: จากตัวเมืองพิษณุโลก ตรงไปวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหารจะเห็นร้านอาหาร พังกี้ข้าวมันไก่ อยู่ติดริมถนนไสยาไท ใกล้กับวัดพระศรีฯ

ดานัง (ถนนสนามบินเก่า)

ประเภท: อาหารเวียดนาม (เมนูแนะนำ: ต้มยำเห็ดฟางดอง, แหนมเนืองสูตรหนองคาย , กุ้งพันอ้อย , ปอเปี๊ยะสดไส้กุ้ง, ซาหมูเวียดนาม)

เวลา: 12.00-21.00 น.

โทร: 055 230 788

การเดินทาง: ใช้ถนนสนามบิน ผ่านหน้าสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวรไปทางสนามบิน (เก่า) ตรงข้าม โรงแรมเมย์ฟลาวเวอร์

ทิพย์รส

ประเภท: อาหารตามสั่ง

เวลา: 07.00-21.30 น.

โทร: 055 258 200

การเดินทาง: ใช้ถนนสนามบินไปทางสนามบิน (เก่า) ร้านอยู่ทางฝั่งขวามือเยื้องโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยนเรศวร

บ้านไม้

ประเภท: อาหารไทย (เมนูแนะนำ: แกงเห็ดเผาะ ยำถั่วพู น้ำพริกหมูเค็ม)

เวลา: 06.00-24.00 น.

โทร: 055 258 548

การเดินทาง: จากตัวเมืองพิษณุโลก ตรงไปทางถนนวิสุทธิกษัตริย์ จนถึงโรงแรมอุทอง จะเห็น
ร้านอาหารบ้านไม้ ตั้งอยู่ปากซอยด้านขวามือ

บักก๊อดเต้

ประเภท: ก๋วยเตี๋ยว

เวลา: 10.00 – 15.00 น.

โทร: 055 259 432, 089 703 7253

การเดินทาง: ใช้ถนนสนามบินไปทางสนามบิน (เก่า) ร้านอยู่ตรงข้ามโรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยนเรศวร

แป้งหมัก (หลังวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ)

ประเภท: ต้มยำ ข้าวหน้าเป็ดย่าง ขนมจีบ ซาลาเปา กระเพาะปลาน้ำแดง ข้าวหมูกรอบ-หมูแดง

เวลา: 07.00-16.00 น.

โทร: 055 214 284

การเดินทาง: ใช้ถนนเอกาทศรถ (ด้านหลังวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร) ร้านอยู่ใกล้ปั้ม
ปตท.

ผักบุ้งเหิรฟ้า (ริมน้ำน่าน)

ประเภท: อาหารไทย อาหารตามสั่ง

เวลา: 17.00-24.00 น.

การเดินทาง: จากหอนาฬิกาจังหวัดพิษณุโลก ใช้ถนนพุทธบูชามุ่งหน้าไปสะพานสุพรรณกัลยา ร้าน
อยู่สุดทางพิษณุโลกไนท์บาร์ซาร์

แพอาหารสองแคว

ประเภท: อาหารไทย (เมนูแนะนำ: ปีกไก่ยัดไส้, ขาหมู, ปลาแม่น้ำ)

เวลา: 11.00-23.00 น.

โทร: 055 242 267

การเดินทาง: ใช้ถนนพุทธบูชา เลียบริมฝั่งแม่น้ำน่าน

แพอาหารฟ้าไทย

ประเภท: อาหารไทย (เมนูแนะนำ: ม้าทอดราดน้ำปลา, ขาหมูน้ำแดงเห็ดหอม, ปลาท๊อบทิมิ่งซีอิ๊ว, น้ำพริกเกาะตืด, กุ้งหลนโบราณ)

เวลา: 10.00-23.00 น.

โทร: 055 242 743, 215 673-4

การเดินทาง: จากตัวเมืองพิษณุโลก เลี้ยวเข้าถนนพุทธบูชาวิ่งตรงมาเข้าเชิงสะพานสุพรรณกัลยา แล้วจะเห็นร้านอาหาร แพฟ้าไทย อยู่ทางซ้ายมือใกล้กับวัดจันทร์ตะวันออก

วิระทะเลเผา

ประเภท: อาหารทะเล (เมนูแนะนำ: ปูผัดผงกระหรี่, ปูนึ่ง, ปลาหมึกนึ่งมะนาว)

เวลา: 17.00-02.00 น.

โทร: 055 212 301

การเดินทาง: จากตัวเมืองจังหวัดพิษณุโลก มุ่งหน้าใช้เส้นทางถนนสามัคคี ตรงข้ามโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร

สุภัตรา

ประเภท: อาหารเวียดนาม (เมนูแนะนำ: ปากหม้อญวน, ฟองดูเวียดนาม, หมูย่างใบชะพลู)

เวลา: 12.00-21.00 น.

โทร: 055 252 801

การเดินทาง: ใช้ถนนพระองค์ดำ มุ่งหน้าไปสี่แยกโคกมะตูม ผ่านสี่แยกบ้านแขก ร้านอยู่ตรงข้ามราชาอะไหล่

ส้มตำปูเสื่อ

ประเภท: อาหารอีสาน (เมนูแนะนำ: ส้มตำกรอบ, เมี่ยงปลาทอด, เมี่ยงปลาเผา, ต้มยำเห็ดฟาง)

เวลา: 11.00-18.00 น.

โทร: 081 971 3948, 081 532 9627

การเดินทาง: จากกรุงเทพมุ่งหน้าไปที่ จังหวัดพิษณุโลก จะผ่านมหาวิทยาลัยนเรศวรข้ามแม่น้ำน่าน จะพบสี่แยกไฟแดงให้เลี้ยวขวาตรงไปประมาณ 3 กิโลเมตรร้านส้มตำปูเสื่อจะอยู่ซ้ายมือ

อำเภอวังทอง

ไถ่ถึงวังทอง

ประเภท: อาหารไทย-อีสาน (เมนูแนะนำ: ปลาท๊อบทิมอบสมุนไพร, ไก่อบ, ต้มยำนมสด, คอหมูอบ
ถั่วงอก, ส้มตำ, ต้มแซบเครื่องในหมูหม้อดิน, ปลาท๊อบทิม 3 รส)

เวลา: 7.00-20.00 น.

โทร: 055 311 527 , 081 532 0604

การเดินทาง: จากตัวเมืองพิษณุโลก ตรงมาใช้ถนนพิษณุโลก-หล่มสัก มุ่งหน้าไปทางอำเภอวังทอง
ร้านไถ่ถึงวังทองอยู่ห่างจากตัวอำเภอวังทองประมาณ 10 กิโลเมตร และอยู่ตรงข้ามกับสำนักวิจัย
และพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2

ครัวพริกแกง

ประเภท: อาหารไทย

เวลา: 9.30-22.00 น.

โทร: 081 627 4808

การเดินทาง: จากตัวเมืองพิษณุโลก ตรงมาใช้ถนนพิษณุโลก-หล่มสัก มุ่งหน้าไปทางอำเภอวังทอง
ร้านครัวพริกแกงอยู่เยื้องการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอวังทอง

อำเภอนครไทย

รังทอง (ภูหินร่องกล้า)

ประเภท: อาหารไทย/อาหารตามสั่ง

เวลา: 06.00-22.00 น.

โทร: 055 259 973, 219 511

การเดินทาง: อยู่ในอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า

ดวงใจ (ภูหินร่องกล้า)

ประเภท: อาหารไทย/อาหารตามสั่ง

เวลา: 06.00-22.00 น.

โทร: 081 953 5380

การเดินทาง: อยู่ในอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า

ร้านอาหารในจังหวัดสุโขทัย

อำเภอ	สถานที่ท่องเที่ยว	ร้านอาหารใกล้เคียง
อำเภอเมือง	1. อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย	ภัตตาคารน้ำค้าง ก๋วยเตี๋ยวสุโขทัยเจ๊แอ ก๋วยเตี๋ยวตาปู้ย ขนมจีนบ้านนา บ้านครูอิ๋ว ไม้กลางกรุง
	2. พิพิธภัณฑ์ผ้าทองคำ	ร้านไคว้เจงเฮง บ้านบุษยาภา สินวนารีสอร์ท สมพลโภชนา
อำเภอสรีสัชชาลัย	3. โฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น	แก่งหลวงรีสอร์ท
	4. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชชาลัย	ร้านกุหลาบ ป่าทรง
	5. อุทยานแห่งชาติศรีสัชชาลัย	สวนอาหารแก่งสัก

อำเภอเมือง

ร้านไคว้เจงเฮง

ประเภท: อาหารจีน (เมนูแนะนำ: ตับหมูราดพริกเผา เป็ดพะโล้)

เวลา: 10.00 - 21.00 น.

โทร: 055 611 031

การเดินทาง: ใช้ถนนนิกรเกษม ไม้ไกลจากศาลพระแม่ย่า ริมน้ำยม

ภัตตาคารน้ำค้าง

ประเภท: อาหารไทย

เวลา: 07:00 – 22:00 น.

โทร: 082 450 0178, 055 633 135

การเดินทาง: จากตัวเมืองสุโขทัย ตรงไปบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย โดยใช้ถนนจรดวิถีถ่อง ผ่านโรงแรมไพลินสุโขทัยจะเห็นเดอะเลเจนด์สุโขทัยรีสอร์ท อยู่ทางด้านขวามือ ห้างอาหารน้ำค้าง อยู่ด้านหน้ารีสอร์ท

ร้านก๋วยเตี๋ยวตาปู้ย

ประเภท: ก๋วยเตี๋ยว

เวลา: 10.00-15.00 น.

โทร: 055 620 435

การเดินทาง: จากตัวเมืองสุโขทัย ให้ขับตรงมาทางอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ระหว่างทางจะเห็นร้านก๋วยเตี๋ยวตาปู้ย อยู่ก่อนถึงอุทยานฯ ทางด้านซ้ายมือ บนถนนจรดวิถีถ่องใกล้กับสี่แยกคลองโพธิ์

ก๋วยเตี๋ยวสุโขทัยเจ๊แฮ

ประเภท: ก๋วยเตี๋ยว

เวลา: 07.00-16.00 น.

โทร: 055 611 901

การเดินทาง: อยู่ที่ถนนจรดวิถีถ่อง หรือทางหลวงหมายเลข 12 ที่ออกไปทางอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย หากมุ่งหน้าออกนอกตัวเมืองข้ามสะพานแม่น้ำยมประมาณ 1 กิโลเมตร จะเจอสี่แยกคลองโพธิ์ เลี้ยวไปอีกประมาณ 200 เมตร ก่อนถึงโรงพยาบาลรวมแพทย์ ทางฝั่งขวามือเยื้อง ๆ จะมีร้านก๋วยเตี๋ยวเจ๊แฮ

ขนมจีนบ้านนา

ประเภท: ขนมจีน/ก๋วยเตี๋ยว

เวลา: 07.30-17.00 น.

โทร: 055 633 3274

การเดินทาง: จากจังหวัดสุโขทัย ใช้ถนนจรดวิถีถ่อง ตรงไปทางอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ประมาณ 8 กิโลเมตร จะเห็นโรงแรมไพลินสุโขทัย เลี้ยวโรงแรมไปประมาณ 50 เมตร จะเห็นร้านขนมจีนบ้านนา อยู่ทางด้านซ้ายมือ

บ้านครูอ๊ว

ประเภท: ก๋วยเตี๋ยว/ไทย/เวียดนาม

เวลา: 09.00-15.00 น.

โทร: 055 612 710

การเดินทาง: ตั้งอยู่บนถนนวิเชียรจันทน์ หลังเทศบาลเมืองสุโขทัย

บ้านบุษยามา

ประเภท: อาหารไทย

เวลา: 8.00 - 22.00 น.

โทร: 083 161 2939, 081 973 1663

การเดินทาง: ร้านอาหารบ้านบุษยามา ตั้งอยู่ใจกลางจังหวัดสุโขทัย บนถนนศรีอินทราทิตย์ มุ่งหน้าตรงไปซอยรุ่งโรจน์ ผ่านศาลากลางจังหวัด ศาลประจำจังหวัด และกรมราชทัณฑ์ ให้เลี้ยวซ้ายเข้าซอยรุ่งโรจน์ และตรงไปอีกประมาณ 100 เมตร จะสังเกตเห็นร้านอาหารบ้านบุษยามา ตั้งอยู่ทางด้านซ้ายมือ

ร้านอาหาร ไม้กลางกรุง

ประเภท: ก๋วยเตี๋ยว/อาหารจานเดียว

เวลา: 08:00 - 15:00 น.

โทร: 055 621 882

การเดินทาง: จากตัวเมืองสุโขทัย ใช้ถนนจรดวิถีถ่อง ตรงไปบริเวณสี่แยกโตโยต้า ก่อนถึงสี่แยกโตโยต้า จะเห็นร้านไม้กลางกรุงอยู่ตรงกันข้ามกับบริษัทออคเนย์ประกันภัย

สินวนารีสอร์ท

ประเภท: อาหารไทย (เมนูแนะนำ: ปลาช่อนชมสวน, ยำหมูแดง, แกงส้มริ้ว รุ้ง ต้มยำปลาช่อนน้ำใส หมี่กรอบ)

เวลา: 10.00 - 21.00 น.

โทร: 055 975 212

การเดินทาง: จากตัวเมืองสุโขทัย ตรงมาทางอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จะเห็นทางแยกที่พัสดุโดยสารศาลารมย์ ให้เลยไปอีกประมาณ 1 กิโลเมตร จะเห็นร้านอาหารสินวนารีสอร์ท อยู่ทางด้านขวามือของถนนนาโพธิ์-เมืองเก่า

สมพลโภชนา

ประเภท: กระเพาะปลา, ข้าวมันไก่ต้ม, ข้าวมันไก่ทอด

เวลา: 8.00 - 16.00 น.

โทร: 055 611 461

การเดินทาง: จากตัวเมืองสุโขทัย ตรงไปบริเวณสี่แยกไฟแดง ตลาดสุโขทัย จะเห็นร้านสมพลโภชนา ตั้งอยู่ตรงกันข้ามกับร้านตัดเสื้อผ้าแฟรนไชส์ บนถนนประพนธ์บำรุง

อำเภอศรีสัชนาลัย

แก่งหลวงรีสอร์ท

ประเภท: อาหารไทย

เวลา: 10.00-21.00 น.

โทร: 055 631 380

การเดินทาง: จากอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัยใช้ทางหลวงหมายเลข 1201 มาทางสถานีอนามัยตำบลศรีสัชนาลัย ร้านอยู่ตรงข้ามกับศูนย์ประสานงานและบริการประชาชนตำบล

ร้านกุหลาบ

ประเภท: อาหารไทย

เวลา: 10.00-18.00 น.

โทร: 055 671 151

การเดินทาง: จากอำเภอสวรรคโลก ตรงไปทางอุทยานประวัติศาสตร์ เลยไปอุทยานฯ ไปประมาณ 13 กิโลเมตร จะเห็นร้านกุหลาบอยู่ทางด้านซ้ายมือ

ป่าทรง

ประเภท: อาหารไทย

เวลา: 10.00-20.00 น. (ปิดทุกวันอาทิตย์)

โทร: 055 672 514

การเดินทาง: ถ้ามาจาก อำเภอสวรรคโลก มาถึงสามแยกหน้า ธนาคารออมสิน ให้เลี้ยวซ้าย ข้ามสะพานข้ามแม่น้ำยม ผ่านโรงพยาบาลศรีสัชนาลัย เจอสี่แยก ให้เลี้ยวซ้ายแล้วตรงไปประมาณ 1.5 กิโลเมตร ก็จะถึงร้านป่าทรง

สวนอาหารแก่งสัก

ประเภท: อาหารไทย

เวลา: 10.00-20.00 น. (ปิดทุกวันอาทิตย์)

โทร: 081 962 6380, 081 887 9230

การเดินทาง: จากตัวเมืองสุโขทัย ให้ตรงไปอำเภอศรีสัชนาลัยบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย จะเห็นสวนอาหารแก่งสัก อยู่ติดริมแม่น้ำยม บริเวณปากทางเข้าอุทยานศรีสัชนาลัย ทางด้านซ้ายมือ บนถนนทางเข้าอุทยานประวัติศาสตร์พอดี

ร้านอาหารในจังหวัดตาก

อำเภอ	สถานที่ท่องเที่ยว	ร้านอาหารใกล้เคียง
อำเภอเมือง	1. ตรอกบ้านจีน	ก๋วยเตี๋ยวแม่บางหัวเดียด ข้าวต้มข้าวกล้อง
	2. ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	ครัวเกษตร ร้านชิตชล ผัดไทยห่อไข่ตรอกบ้านจีน ร้านสุธาโภชน์ 2
อำเภอบ้านตาก	3. วัดพระบรมธาตุ	ก๋วยเตี๋ยวผัดไทยป้ามัด ก๋วยเตี๋ยวเฮียป่องไข่ลวก บะหมี่ทองอยู่ เรือนโสนน้อย ร้านสามวันศรี
อำเภอสามเภา	4. เขื่อนภูมิพล	ร้านอาหารปิ๊กโป๊ย ห้องอาหารสวัสดิการ (เขื่อนภูมิพล)
อำเภอแม่สอด	5. ตลาดมูเซอ	ก๋วยเตี๋ยวนายบู (ซอยหน้าวัดแม่สอด หน้าด่าน)
	6. วัดมณีไพรสณฑ์	ขนมจีนขยุ้ม ร้านคุณน้อย ข้าวเม่า ข้าวฟ่าง ร้านต้มเลือดหมู-โจ๊ก นครแม่สอด ที.คอร์เนอร์คิเซ่น ตุ๋ยข้าวซอย บ. กุ้งเผา สวนอาหารกวางตุ้ง
	7. พระธาตุหินกิวที่ดอยดินจี่	ร้านกระเพาะปลาริมเมย (เชิงสะพาน
	8. ตลาดริมเมย	มิตรภาพไทย-พม่าด่านขวามือ)
	9. อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช	ร้านอาหารภายในอุทยาน
อำเภออุ้มผาง	10. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง	ครัวต้นมะขาม ครัวนารี
อำเภอบพพระ	11. ไร่กุหลาบปฐุมเพชร	สวนอาหารกุหลาบดอย

อำเภอเมือง

ก๋วยเตี๋ยวแม่บางหัวเดียว (เข้าทางหน้าศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช)

ประเภท: ก๋วยเตี๋ยวหมูแดง, บะหมี่หมูแดง

เวลา: 08.00 - 14.30 น.

โทร: 086 928 5876 , 055 512 591

การเดินทาง: จากตัวเมืองตาก ใช้ถนนรามคำแหง ตรงไปจนถึงโรงงานน้ำแข็ง ระหว่างทางจะเห็นร้านก๋วยเตี๋ยวแม่บางหัวเดียว อยู่ทางด้านซ้ายมือ บนถนนรามคำแหง

ข้าวต้มข้าวกล้อง

ประเภท: ข้าวต้ม/อาหารไทย (หมูหวาน, ซี่โครงหมูตุ๋น, ปลาหมึกผัดไข่เค็ม, ไข่เจียว, ผักบุ้งไฟแดง, คะนํ้าปลาเค็ม, ปลาคังลวกน้ำจิ้ม)

เวลา: 17.00 – 03.00 น.

โทร: 091 1026 6856

การเดินทาง: จากตัวเมืองตาก ใช้ถนนพหลโยธิน มุ่งหน้าไปทางห้างบิ๊กซีตาก เลย์บิ๊กซีไปประมาณ 500 เมตร จะเห็นร้านอาหาร ข้าวต้มข้าวกล้องอยู่ฝั่งตรงข้าม -

ครัวเกษตร

ประเภท: อาหารไทย (เมนูแนะนำ: ยำผักบุ้งกรอบ, ลาบหมูกรอบ, ผักกูดไฟแดง, ปลาแรดทอดกระเทียม, ไก่ทอดสมุนไพร, ต้มยำไก่บ้านใบมะขามอ่อน, เต้าเจี้ยวหลน, นกกระจอกเทศผัดพริกไทยดำ, ไส้กรอกทอด)

เวลา: 09.00 – 22.00 น.

โทร: 055 540 459

การเดินทาง: จากถนนพหลโยธิน ให้ตรงไปเส้นทางเชียงใหม่ จะเห็นร้านครัวเกษตรอยู่ทางด้านซ้ายมือ ตรงข้ามกับปั้มน้ำมันปตท.สาขาเมืองตาก บนถนนพหลโยธิน

ร้านชิดชล (สะพานกิตติขจร)

ประเภท: อาหารไทย (เมนูแนะนำ: ปลาชิดชล, ไก่ชิดชล, น้ำพริกดำ, กระจุกอ่อนผัดไข่เค็ม)

เวลา: 10.00 – 21.00 น.

โทร: 055 512 366, 089 540 2546

การเดินทาง: จากถนนไทยชนะ ตรงไปบริเวณเชิงสะพานกิตติขจร จะเห็นร้านชิดชลอยู่ขวามือติดกับแม่น้ำฝางในเมือง บนถนนไทยชนะ

ผัดไทยห่อไข่ตรอกบ้านจิ้น

ประเภท: ก๋วยเตี๋ยว

เวลา: 9.00-16.00 น.

การเดินทาง: จากสะพานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี ใช้ถนนถนนตากสิน ไกล้วัดสี่ตลาราม
ตำบลระแหง อำเภอเมือง จังหวัดตาก

ร้านสุราโภชน 2 (บริเวณสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวใต้)

ประเภท: อาหารไทย (เมนูแนะนำ: ปลาช่อนโบราณ, ปลาท๊อบทิมไร้ก้าง, แกงอ่อมหอยขม, ไข่ตุ๋น
ทรงเครื่อง)

เวลา: 06.00 – 21.00 น.

โทร: 089 856 1774 , 055 897 089

การเดินทาง: จากตัวเมืองตาก ใช้ถนนพหลโยธิน ตรงไปบริเวณสำนักงานองค์การบริหารส่วน
ตำบลหนองบัวใต้ จะเห็นร้านอาหารสุราโภชน สาขา 2 อยู่บริเวณตรงกันข้ามกับองค์การบริหาร
ส่วนตำบลฯ ทางด้านซ้ายมือ บนถนนพหลโยธิน

อำเภอบ้านตาก

ก๋วยเตี๋ยวผัดไทยป้ามัด

ประเภท: ก๋วยเตี๋ยว

เวลา: 10.00-15.00 น.

โทร: 055 548 118

การเดินทาง: ใช้ถนนเลียบริมแม่น้ำปิง หรือชาวบ้านเรียกว่าถนนข้าวแคบ

ก๋วยเตี๋ยวเฮียป่องไข่ลวก (ใต้สะพานริมแม่น้ำปิง)

ประเภท: ก๋วยเตี๋ยวไข่ลวก

เวลา: 9.00-14.00 น.

โทร: 055 548 118

บะหมี่ทองอยู่

ประเภท: ก๋วยเตี๋ยวหมู

เวลา: 7.00-15.30 น.

โทร: 055 548 118

การเดินทาง: หน้าเทศบาลบ้านตาก เยื้องธนาคารกรุงศรีอยุธยาสาขากันตึก

เรือนโสนน้อย

ประเภท: อาหารญี่ปุ่น (เมนูแนะนำ: ซูชิรวม โอโคโนมียากิ) และ อาหารไทย (เมนูแนะนำ: หมูย่าง จิ้มแจ่ว)

เวลา: -

โทร: 084 022 1771

การเดินทาง: ติดถนนพหลโยธินขาขึ้น ก่อนถึงทางแยกเข้าอำเภอบ้านตากประมาณ 2 กิโลเมตร

ร้านสามวันศรี

ประเภท: ก๋วยเตี๋ยวเป็ด ข้าวหน้าเป็ด

เวลา: -

โทร: 086-164-7673 / 081-426-2469

การเดินทาง: ตามเส้นทางหลวงหมายเลข 1 แต่หากเดินทางจากเส้นทางหลวงหมายเลข 1107 เลียบริมฝั่งแม่น้ำปิงด้านตะวันตกประมาณ 25 กิโลเมตร พอถึงโรงเรียนบ้านตากตรงสามแยกให้ เลี้ยวซ้ายไปอีกประมาณ 600 เมตร

อำเภอสางเา

ห้องอาหารสวัสดิการ (เชื่อนภูมิพล)

ประเภท: อาหารไทย (สลัดไข่, ปลาท๊อบทิมทอดสมุนไพร, ยำปลากรอบ, ไส้ครีมเมล่อน

เวลา 6.00-21.00 น.

โทร: 055 549 509

การเดินทาง: อยู่ในเชื่อนภูมิพล

ร้านอาหารปึกโป๊ย

ประเภท: อาหารไทย

เวลา 10.00-21.00 น.

โทร: 055 549 299

การเดินทาง: ร้านอาหารแพปึกโป๊ยทัวร์ อยู่บริเวณริมแม่น้ำปิง ใกล้กับเชื่อนภูมิพล จังหวัดตาก จากตัวอำเภอมืองตากใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 1 ถึงบริเวณกิโลเมตรที่ 463-464 ให้แยกซ้าย เข้าไปประมาณ 17 กิโลเมตร ถึงตัวเชื่อนภูมิพล

อำเภอแม่สอด

ร้านกระเพาะปลาริมเมย (เชิงสะพานมิตรภาพไทย-พม่าด้านขวามือ)

ประเภท: อาหารตามสั่ง และกระเพาะปลา

เวลา: 7.00-19.00 น.

โทร: 055 563 251

การเดินทาง: ถนนสายเอเชีย ใกล้ตลาดริมเมย ตำบลท่าสายลวด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ก๋วยเตี๋ยวนายบู (ซอยหน้าวัดแม่สอดหน้าด่าน)

ประเภท: ก๋วยเตี๋ยว

เวลา: 11.00 - 16.00 น.

โทร: 055 542 121

การเดินทาง: ใช้ถนนอินทรีศรี ทางซอยหน้าวัดหลวงหรือวัดแม่สอดหน้าด่าน

ขนมจีนขยุ้ม ร้านคุณน้อย

ประเภท: ขนมจีน/อาหารจานเดียว

เวลา: 9.00-17.00 น.

โทร: 055 533 916

การเดินทาง: จากตัวเมืองตาก ให้ตรงไปอำเภอแม่สอด ระหว่างทางให้สังเกตสถานีวิทยุเอเอ็ม ซึ่งจะอยู่ฝั่งเดียวกับร้านขนมจีนขยุ้ม ทางด้านซ้ายมือ บนถนนสายเอเชีย

ข้าวเม่า ข้าวฟ่าง

ประเภท: อาหารไทย (เมนูแนะนำ: เมี่ยงข้าวเม่าปลาเมยกรอบ ยำดอกสลิดกรอบ ปลาเมยนิ่งซีอิ๊ว)

เวลา: 11.00-22.00 น.

โทร: 055 532 483

การเดินทาง: ใช้เส้นทางถนนแม่สอด-แม่ระมาด ตรงไปประมาณ 2 กิโลเมตรก่อนถึงทางแยกไปอำเภอแม่ระมาด จะเห็นร้านข้าวเม่าข้าวฟ่างอยู่ด้านซ้ายมือ ใกล้กับเทศบาลตำบลแม่สอด

ครัวต้นมะขาม

ประเภท: อาหารไทย/อาหารตามสั่ง

เวลา:

โทร:

การเดินทาง: ออกจากที่ทำการอำเภออุ้มผาง ให้เลี้ยวขวาขับตามถนนมาเรื่อยๆ ดูป้ายทางไป “ทุ่งใหญ่นเรศวร” ทางขวามือไว้ เลี้ยวเข้ามาทางนั้น สังเกตต้นมะขามใหญ่ๆ ทางขวามือ ในร่มมะขามใหญ่จะเป็น “ครัวต้นมะขาม” มีป้ายชัดเจน

ครัวนารี

ประเภท: อาหารไทย/อาหารตามสั่ง

เวลา:

โทร: 081 475 3919

การเดินทาง: อยู่ในตัวอำเภออุ้มผาง ไม่ไกลจากร้านบ้านครูชั้น

ร้านต้มเลือดหมู-โจ๊ก นครแม่สอด (ติดสถานีตำรวจภูธรแม่สอด)

ประเภท: ต้มเลือดหมู/โจ๊ก

เวลา: 06.00 – 13.00 น.

โทร: 08 2165 7824

การเดินทาง: ใช้ถนนอินทรีรี ไปทางสถานีตำรวจภูธรแม่สอด

ตุ๋นข้าวซอย (ถนนประสาธวิถิ-ใกล้มัธยมสุรลอิสลาม)

ประเภท: ก๋วยเตี๋ยว

เวลา: 7.00 น.-14.00 น. และ 16.30 น. - 22.00น.

โทร: 055 532049

การเดินทาง: ตั้งอยู่ใจกลางเมืองแม่สอด ตรงสี่แยกไฟแดง ถนนประสาธวิถิ-ใกล้มัธยมสุรลอิสลาม
เลยโรงเรียนสรรพวิทยาคมมานิดหนึ่ง ร้านอยู่ขวามือ

ที.คอร์เนอร์คิทเชน

ประเภท: อาหารจานเดียว

เวลา: 10.00-20.00 น. (ปิดวันที่ 28 ของเดือน)

โทร: 055 546 482

การเดินทาง: ติดกับถนนสายหลัก (ถนนแม่สอด-แม่ระมาด อยู่ประมาณ กิโลเมตรที่ 2 จากสามแยกเทศบาลนครแม่สอด)

บ. กุ้งเผา

ประเภท: อาหารทะเล

เวลา: 18.00-22.00 น.

โทร: 055 531 353

การเดินทาง: จากตัวอำเภอแม่สอด ใช้ถนนอินทรีศรี มุ่งหน้าไปทางแม่น้ำเมย จะผ่านโชว์รูมโตโยต้า เจอสามแยก ให้ตรงไป ผ่านโชว์รูมอีซูซุ เลี้ยวโชว์รูมอีซูซุไป ประมาณ 100 เมตร จะเป็นสามแยกขวามือเป็นวัด แต่ให้เลี้ยวซ้ายไป 200 เมตร ก็ถึงร้าน บ กุ้งเผา ซึ่งมีป้ายร้านบอกชัดเจน

สวนอาหารกวางตุ้ง

ประเภท: อาหารจีน

เวลา: 9.00-21.00 น.

โทร: 055 532 030

การเดินทาง: จากตัวเมืองจังหวัดตาก ใช้ถนนศรีพานิช ตรงมาเรื่อยๆ จะพบซอยของโรงแรมพรเทพ เลี้ยวซ้ายเข้าไปในซอยจะพบร้านอาหารกวางตุ้งอยู่ด้านซ้ายมือ

อำเภอพบพระ

สวนอาหารกุหลาบดอย

ประเภท: อาหารไทย

เวลา: 10.00-22.00 น.

โทร: 055 520 349

การเดินทาง: บนหลักกิโลเมตรที่ 36 ของถนนแม่สอด-อุ้มผาง จังหวัดตาก ก่อนถึงน้ำตกผาเจริญ

ร้านอาหารในจังหวัดเพชรบูรณ์

อำเภอ	สถานที่ท่องเที่ยว	ร้านอาหารใกล้เคียง
อำเภอเขาค้อ	1. อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง	ร้านภายในอุทยาน
	2. พระตำหนักเขาค้อ	ครัวเขาค้อ
	3. Route 12	บ้านนายต๋อย
	4. วัดพระธาตุผาแก้ว	ร้านอาหารพรสวรรค์ ไร่จันทร์แรม
อำเภอหล่มเก่า	5. ภูทับเบิก	ร้านอาหารภายในที่พัก
อำเภอศรีเทพ	6. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ	เด่นเจริญ
อำเภอน้ำหนาว	7. อุทยานเขื่อนน้ำหนาว	-

อำเภอเขาค้อ

ครัวเขาค้อ

ประเภท: อาหารไทย/อาหารจานเดียว (เมนูแนะนำ: ส้มตำยอดมะระทอดกรอบ, ปลาผัดต้นหอม ญีปุ่นพริกไทยดำ, ปลาทอดสมุนไพร, เห็ดหอมยอดมะระน้ำมันหอย)

เวลา: 6.00-22.00 น.

โทร: 087 943 0015, 056 750 288

การเดินทาง: จากถนนทางหลวงหมายเลข 12 พิษณุโลก-หล่มสัก มุ่งหน้าไปทางเขาค้อ ร้านครัวเขาค้อ อยู่ฝั่งตรงข้ามธนาคารกสิกรไทย สาขาห้วยยอด

บ้านนายต๋อย

ประเภท: อาหารไทย (เมนูแนะนำ: ลาบปลาทอดกรอบ ไก่ทอดตะไคร้ หมีกทองประดับงา ลาบ มัจฉาครัวขมิ้นหับทิมทรงเครื่อง หับทิมขอส้มเขือเทศ ไข่กะทะ สပါเก็ตตี้)

เวลา: 9.00 - 21.00 น.

โทร: 056 750 177, 056 750 188, 087 734 0741

การเดินทาง: จากถนนทางหลวงหมายเลข 12 ตรงไปทางหมู่บ้านแคมป์สน บ้านนายต๋อยรีสอร์ท อยู่ตรงข้ามวัดแคมป์สน ห่างจากสามแยกแคมป์สนไปประมาณ 400 เมตร

ร้านอาหารพรสวรรค์

ประเภท: อาหารไทย/อาหารจานเดียว (เมนูแนะนำ: ผัดยอดมะระหวานน้ำมันหอย ผัดเห็ดหอมสด แกงส้มยอดมะระหวาน ทอดมันดอกกล้วยป่า ผัดแก้ง/กวาง ปลาคังลวกจิ้ม ส้มตำมะระหวาน)

เวลา: 6.00-22.00 น.

โทร: 081 886 1811, 081 227 4128

การเดินทาง: จากถนนทางหลวงหมายเลข 12 เลี้ยวซ้าย มุ่งหน้าไปทางพระบรมธาตุเจดีย์กาญจนาภิเษก ร้านอาหารพรสวรรค์ อยู่ในพรสวรรค์รีสอร์ท ใกล้กับศาลาชมวิวเขาค้อ

ไร่จันทร์แรม

ประเภท: อาหารไทย/อาหารจานเดียว (เมนูแนะนำ: เห็ดหอมสดผัดน้ำมันหอย เห็ดหอมสดอบชีอิ้วปลาทอดไร่จันทร์แรม ไก่ภูเขาทอดเกลือ ผัดเผ็ดหมูป่า ผัดเผ็ดแก้ง ปีกไก่ฟ้าทอดกรอบ มะระหวานผัดไข่)

เวลา: 7.00-21.00 น.

โทร: 056 728 050, 056 728 207, 081 887 8796

การเดินทาง: จากกรุงเทพฯ มุ่งหน้าเข้าจังหวัดเพชรบูรณ์ ตรงไปอำเภอเขาค้อ ระหว่างทางให้สังเกตแยกบางมั่ว เลยสี่แยกบางมั่วไปจนถึงสี่แยกรื่นฤดี แล้วเลี้ยวขวา ตรงไปอีกประมาณ 10 กิโลเมตร ไร่จันทร์แรมรีสอร์ท ตั้งอยู่ทางด้านขวามือ ร้านอาหารไร่จันทร์แรม ตั้งอยู่ด้านหน้าไร่จันทร์แรม

อำเภอศรีเทพ

เด่นเจริญ

ประเภท: อาหารไทย/อาหารตามสั่ง

เวลา: 10.00-17.00 น.

โทร: 056 789 085

ป่าลั่น

ประเภท: อาหารไทย (เมนูแนะนำ: แกงคั่วหอยขม แกงเขียวหวาน)

เวลา: 10.00-21.00 น.

โทร: 056 799 199

การเดินทาง: ใช้ถนนสระบุรี-หล่มสัก ตรงมาทางอำเภอศรีเทพ ให้สังเกตร้านป่าลั่นโกชนา ตั้งอยู่ตรงข้ามกับสถานีตำรวจอำเภอศรีเทพ

ร้านอาหารในจังหวัดอุตรดิตถ์

อำเภอ	สถานที่ท่องเที่ยว	ร้านอาหารใกล้เคียง
อำเภอเมือง	1. วัดพระฝางสว่างคบุรีมุนีนาถ	ครัวบ้านสวน
	2. วัดท่าถนน	ร้านนายเล้ง ต้มเลือดหมู ร้านบะหมี่เกี๊ยวปู คลองโพ ร้านผัดไทย อุตรดิตถ์ บ้านชาลี
อำเภอลับแล	3. วัดพระบรมธาตุทุ่งยั้ง	ม่อนลับแล
อำเภอท่าปลา	4. เขื่อนสิริกิติ์	ครัวริม่าน แพอาหารเรือนริม่าน
อำเภอน้ำปาด	5. อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว	ร้านภายในอุทยานฯ

อำเภอเมือง

ครัวบ้านสวน

ประเภท: อาหารไทย (เมนูแนะนำ: ปลาตีนน้ำขึ้น, หมิงหยก, ยำสามกรอบ)

เวลา 7.00 – 22.30 น.

โทร: 055 403 333-4

การเดินทาง: จากตัวเมืองอุตรดิตถ์ เข้าถนนบรมอาสน์ตรงมาทางโรงแรมสีหราช จะเห็นโรงแรมแกรนด์วนาอยู่ตรงข้ามโรงแรมสีหราช ห้างอาหารครัวบ้านสวน อยู่ชั้น 1 โรงแรมแกรนด์วนา บนถนนบรมอาสน์

ร้านนายเล้ง ต้มเลือดหมู

ประเภท: ต้มเลือดหมู (เมนูแนะนำ: เลือดหมูเครื่องใน ขาหมูพะโล้)

เวลา 5.00-16.00 น.

โทร: 055 412 053

การเดินทาง: ตั้งอยู่ตรงข้ามโรงแรมพรายด์ ริมถนนบรมอาสน์ ใกล้ตลาดคลองโพธิ์

ร้านบะหมี่เกี๊ยวปู คลองโพ

ประเภท: ก๋วยเตี๋ยว

เวลา 8.00-15.30 น.

โทร: 055 412 053

การเดินทาง: ตั้งอยู่ริมถนนบรมอาสน์ ฝั่งโรงแรมพรายด์ ใกล้ตลาดคลองโพธิ์

ร้านผัดไทย อุตรดิตถ์

ประเภท: ก๋วยเตี๋ยว

เวลา 15.30 – 22.30 น.

โทร: 081 972 4576

การเดินทาง: ตั้งอยู่ริมถนนบรมอาสน์ซอย 4/1 ตรงข้ามโรงแรมพรายด์ ใกล้ตลาดคลองโพธิ์

บ้านชาลี

ประเภท: อาหารไทย

เวลา 10.00 – 23.30 น.

โทร: 055 414 416

การเดินทาง: มาทางโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ ตรงมาจะเจอสี่แยกหนองผา แล้วเลี้ยวซ้ายตรงมาประมาณ 800 เมตร ก็จะได้เห็นร้านบ้านชาลีอยู่ทางด้านขวามือ ห่างจากค่ายทหาร อ ส ประมาณ 200 เมตร

อำเภอลับแล

ม่อนลับแล

ประเภท: อาหารไทย/เหนือ

เวลา: 9.00-21.00 น.

โทร: 0 5543 1439

การเดินทาง: จากอำเภอลับแล เข้าถนนทางหลวงหมายเลข 1043 มุ่งหน้าไปทางม่อนจำศีล ร้านม่อนลับแล อยู่ใกล้กับม่อนจำศีล ทางด้านซ้ายมือ

อำเภอลำปาง

ครัวริม่าน

ประเภท: อาหารไทย (เมนูแนะนำ: ปลาท๊อปทิมริม่าน ลาบกรอบ ยำปลาช่อนแก้ว)

เวลา: 6.30 – 21.00 น.

การเดินทาง: จากตัวเมืองอุตรดิตถ์ ให้ตรงไปอำเภอลำปาง เข้าถนนอุตรดิตถ์-ปากท่า ประมาณ 30 กิโลเมตร ก่อนถึงอำเภอลำปาง จะเห็นการไฟฟ้าฝ่ายผลิตของเขื่อนสิริกิติ์ อยู่ทางด้านซ้ายมือ ร้านอาหารตั้งอยู่ภายในเขื่อน

แพอาหารเรือนริม่าน

ประเภท: อาหารไทย

เวลา: 10.00 – 20.00 น.

โทร: 08-9961-6573

การเดินทาง: จากตัวเมืองอุตรดิตถ์ ให้ตรงไปอำเภอลำปาง เข้าถนนอุตรดิตถ์-ปากท่า ประมาณ 30 กิโลเมตร ก่อนถึงอำเภอลำปาง จะเห็นการไฟฟ้าฝ่ายผลิตของเขื่อนสิริกิติ์ อยู่ทางด้านซ้ายมือ
การเดินทางไปเรือนแพต้องลงเรือไป จากสันเขื่อนจะมีทางรถวิ่งลงไปที่ทำเรือ มีเรือไว้ให้บริการรับส่งฟรีทั้งเรือท่องเที่ยวและเรือแพ

ภาคผนวก 9

Data Dictionary

เป็นขั้นตอนการกำหนด Attribute หรือการอธิบายรายละเอียดของ Database ของเว็บไซต์ ดังนี้
ตาราง แสดงพจนานุกรมข้อมูล (Data Dictionary)

Relation	Attribute	Description	Type	Length
accom	ac_id	รหัสโรงแรม	Int	5
accom	ac_name	ชื่อโรงแรม	Varchar	255
accom	ac_type	ประเภทโรงแรม	Text	
accom	ac_facility	สิ่งอำนวยความสะดวกของโรงแรม	Text	
accom	ac_price	ราคา	Varchar	255
accom	ac_minprice	ราคาขั้นต่ำสุด	Int	6
accom	ac_tel	เบอร์โทรศัพท์ของโรงแรม	Varchar	255
accom	ac_web	เว็บไซต์ของโรงแรม	Varchar	255
accom	ac_province	รหัสจังหวัดของโรงแรม	Int	5
amphur	amphur_id	รหัสอำเภอ	Varchar	50
amphur	amphur_province	รหัสจังหวัดของอำเภอ	Int	11
amphur	amphur_name	ชื่ออำเภอ	Int	11
attraction	a_id	รหัสสถานที่ท่องเที่ยว	Int	5
attraction	a_amphur	รหัสอำเภอของสถานที่ท่องเที่ยว	Int	5
attraction	a_name	ชื่อสถานที่ท่องเที่ยว	Varchar	255
attraction	a_cover	รูปหน้าปกของสถานที่ท่องเที่ยว	Varchar	255
attraction	a_picture540	รูปขนาดกว่า 540 pixel ของสถานที่ท่องเที่ยว	Varchar	255

ตาราง แสดงพจนานุกรมข้อมูล (Data Dictionary) (ต่อ)

Relation	Attribute	Description	Type	Length
attraction	a_picture_hilite	รูปไฮไลท์ของสถานที่ท่องเที่ยว	Varchar	255
attraction	a_location	ที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยว	text	
attraction	a_travel	การเดินทางไปสถานที่ท่องเที่ยว	text	
attraction	a_history	ประวัติของสถานที่ท่องเที่ยว	text	
attraction	a_activity	กิจกรรมที่มีในสถานที่ท่องเที่ยว	text	
attraction	a_vdo	ไฟล์ VDO ของสถานที่ท่องเที่ยว	Varchar	255
attraction	a_360	ไฟล์มุมมอง 360 องศาของสถานที่ท่องเที่ยว	Varchar	255
attraction	a_map	แผนที่ของสถานที่ท่องเที่ยว	text	
attraction_accom	aa_id	รหัส	Int	5
attraction_accom	aa_aid	รหัสของสถานที่ท่องเที่ยว	Int	5
attraction_accom	aa_acid	รหัสของโรงแรม	Int	5
attraction_interest	ai_id	รหัสของสิ่งที่น่าสนใจ	Int	5
attraction_interest	ai_aid	รหัสของสถานที่ท่องเที่ยว	Int	5
attraction_interest	ai_name	ชื่อของสิ่งที่น่าสนใจ	Varchar	255
attraction_interest	ai_detail	รายละเอียดของสิ่งที่น่าสนใจ	text	
attraction_interest	ai_picture	รูปสิ่งที่น่าสนใจ	Varchar	255
attraction_picture	ap_id	รหัสสรุปของสถานที่ท่องเที่ยว	Int	5
attraction_picture	ap_aid	รหัสของสถานที่ท่องเที่ยว	Int	5
attraction_picture	ap_name	ชื่อของรูปภาพ	Varchar	255
attraction_picture	ap_picture	รูปของสถานที่ท่องเที่ยว	Varchar	255

ตาราง แสดงพจนานุกรมข้อมูล (Data Dictionary) (ต่อ)

Relation	Attribute	Description	Type	Length
attraction_restaurant	ar_id	รหัส	int	5
attraction_restaurant	ar_aid	รหัสของสถานที่ท่องเที่ยว	int	5
attraction_restaurant	ar_rid	รหัสของร้านอาหาร	int	5
nearly	n_id	รหัส	int	5
nearly	n_attraction	รหัสของสถานที่ท่องเที่ยว	int	5
nearly	n_near	รหัสของสถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียง	Int	5
package	p_id	รหัสของแพ็คเกจ	int	5
package	p_name	ชื่อของแพ็คเกจ	Vachar	255
package	p_title	คำบรรยายของแพ็คเกจ	Text	
package	p_picture_way	รูปเส้นทางของแพ็คเกจ	Vachar	255
package	p_map	แผนที่ของเส้นทาง	Text	

ตาราง แสดงพจนานุกรมข้อมูล (Data Dictionary) (ต่อ)

Relation	Attribute	Description	Type	Length
package_seq	ps_id	รหัส	int	5
package_seq	ps_pid	รหัสของแพ็คเกจ	int	5
package_seq	ps_aid	รหัสของสถานที่ท่องเที่ยว	int	5
package_seq	ps_seq	ลำดับของสถานที่ท่องเที่ยว	int	5
province	province_id	รหัสจังหวัด	int	5
province	province_name	ชื่อจังหวัด	Varchar	255
province	province_map	แผนที่ของจังหวัด	Text	
province	province_activity	กิจกรรมของจังหวัด	Text	
province	province_title	คำบรรยายจังหวัด	Text	
restaurant	r_id	รหัสร้านอาหาร	int	5
restaurant	r_name	ชื่อร้านอาหาร	Varchar	255
restaurant	r_type	ประเภทร้านอาหาร	Varchar	255
restaurant	r_time	เวลาเปิด-ปิด ของร้านอาหาร	Varchar	255
restaurant	r_tel	เบอร์โทรศัพท์ของร้านอาหาร	Varchar	255
restaurant	r_travel	การเดินทางมาร้านอาหาร	Text	
restaurant	r_province	รหัสของจังหวัด	int	5

Data Table Description

การกำหนดรายละเอียดของ Attribute ที่มีในแต่ละตาราง (Data Table Description)

เป็นการอธิบายรายละเอียดของฐานข้อมูลเว็บไซต์ มีตารางจำนวนทั้งสิ้น 12 ตารางดังนี้

ตารางแสดง Data Table Description ตารางที่พักหรือโรงแรม

Table name : accom

Description : เก็บข้อมูลที่พักหรือโรงแรม

Primary Key : ac_id

Foreign key : -

Relation	Attribute	Description	Type	Length	PK	FK	Reference
accom	ac_id	รหัสโรงแรม	Int	5	Yes		
accom	ac_name	ชื่อโรงแรม	Varchar	255			
accom	ac_type	ประเภทโรงแรม	Text				
accom	ac_facility	สิ่งอำนวยความสะดวก ของโรงแรม	Text				
accom	ac_price	ราคา	Varchar	255			
accom	ac_minprice	ราคาขั้นต่ำสุด	Int	6			
accom	ac_tel	เบอร์โทรศัพท์ของ โรงแรม	Varchar	255			
accom	ac_web	เว็บไซต์ของโรงแรม	Varchar	255			
accom	ac_province	รหัสจังหวัดของ โรงแรม	Int	5		Yes	

ตารางแสดง Data Table Description ตารางอำเภอ

Table name : amphur

Description : เก็บข้อมูลอำเภอ

Primary Key : amphur_id

Foreign key :

Relation	Attribute	Description	Type	Length	PK	FK	Reference
amphur	amphur_id	รหัสอำเภอ	Varchar	50	Yes		
amphur	amphur_province	รหัสจังหวัดของ อำเภอ	Int	11			
amphur	amphur_name	ชื่ออำเภอ	Int	11			

ตารางแสดง Data Table Description ตารางสถานที่ท่องเที่ยว

Table name : attraction

Description : เก็บข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว

Primary Key : a_id

Foreign key : a_amphur

Relation	Attribute	Description	Type	Length	PK	FK	Reference
attraction	a_id	รหัสสถานที่ท่องเที่ยว	Int	5	Yes		
attraction	a_amphur	รหัสอำเภอของสถานที่ท่องเที่ยว	Int	5		Yes	
attraction	a_name	ชื่อสถานที่ท่องเที่ยว	Varchar	255			
attraction	a_cover	รูปหน้าปกของสถานที่ท่องเที่ยว	Varchar	255			
attraction	a_picture540	รูปขนาดกว่า 540 pixel ของสถานที่ท่องเที่ยว	Varchar	255			
attraction	a_picture_hilite	รูปไฮไลท์ของสถานที่ท่องเที่ยว	Varchar	255			
attraction	a_location	ที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยว	text				
attraction	a_travel	การเดินทางไปสถานที่ท่องเที่ยว	text				
attraction	a_history	ประวัติของสถานที่ท่องเที่ยว	text				
attraction	a_activity	กิจกรรมที่มีในสถานที่ท่องเที่ยว	text				
attraction	a_vdo	ไฟล์ VDO ของสถานที่ท่องเที่ยว	Varchar	255			
attraction	a_360	ไฟล์มุมมอง 360 องศาของสถานที่ท่องเที่ยว	Varchar	255			
attraction	a_map	แผนที่ของสถานที่ท่องเที่ยว	text				

ตารางแสดง Data Table Description ตาราง ที่พักใกล้เคียงสถานที่ท่องเที่ยว

Table name : attraction_accom

Description : เก็บข้อมูลที่ที่พักใกล้เคียงสถานที่ท่องเที่ยว

Primary Key : aa_aid

Foreign key : aa_aid, aa_acid

Relation	Attribute	Description	Type	Length	PK	FK	Reference
attraction_accom	aa_id	รหัส	Int	5	Yes		
attraction_accom	aa_aid	รหัสของสถานที่ ท่องเที่ยว	Int	5		Yes	
attraction_accom	aa_acid	รหัสของโรงแรม	Int	5		Yes	

ตารางแสดง Data Table Description ตารางสิ่งที่น่าสนใจ

Table name : attraction_interest

Description : เก็บข้อมูลสิ่งที่น่าสนใจ

Primary Key : ai_id

Foreign key : ai_aid

Relation	Attribute	Description	Type	Length	PK	FK	Reference
attraction_interest	ai_id	รหัสของสิ่งที่น่าสนใจ	Int	5	Yes		
attraction_interest	ai_aid	รหัสของสถานที่ท่องเที่ยว	Int	5		Yes	
attraction_interest	ai_name	ชื่อของสิ่งที่น่าสนใจ	Varchar	255			
attraction_interest	ai_detail	รายละเอียดของสิ่งที่น่าสนใจ	text				
attraction_interest	ai_picture	รูปสิ่งที่น่าสนใจ	Varchar	255			

ตารางแสดง Data Table Description ตารางรูปของสถานที่ท่องเที่ยว

Table name : attraction_picture

Description : เก็บข้อมูลรูปของสถานที่ท่องเที่ยว

Primary Key : ap_id

Foreign key : ap_aid

Relation	Attribute	Description	Type	Length	PK	FK	Reference
attraction_picture	ap_id	รหัสรูปของสถานที่ท่องเที่ยว	Int	5	Yes		
attraction_picture	ap_aid	รหัสของสถานที่ท่องเที่ยว	Int	5		Yes	
attraction_picture	ap_name	ชื่อของรูปภาพ	Varchar	255			
attraction_picture	ap_picture	รูปของสถานที่ท่องเที่ยว	Varchar	255			

ตารางแสดง Data Table Description ตารางร้านอาหารใกล้เคียงสถานที่ท่องเที่ยว

Table name : attraction_restaurant

Description : เก็บข้อมูลร้านอาหารใกล้เคียงสถานที่ท่องเที่ยว

Primary Key : ar_id

Foreign key : ar_aid

Relation	Attribute	Description	Type	Length	PK	FK	Reference
attraction_restaurant	ar_id	รหัส	int	5	Yes		
attraction_restaurant	ar_aid	รหัสของสถานที่ท่องเที่ยว	int	5		Yes	
attraction_restaurant	ar_rid	รหัสของร้านอาหาร	int	5			

ตารางแสดง Data Table Description ตารางสถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียง

Table name : nearly

Description : เก็บข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียง

Primary Key : n_id

Foreign key : n_attraction, n_near

Relation	Attribute	Description	Type	Length	PK	FK	Reference
nearly	n_id	รหัส	int	5	Yes		
nearly	n_attraction	รหัสของสถานที่ ท่องเที่ยว	int	5		Yes	
nearly	n_near	รหัสของสถานที่ ท่องเที่ยวใกล้เคียง	Int	5		Yes	

ตารางแสดง Data Table Description ตารางแพ็คเกจการท่องเที่ยว

Table name : package

Description : เก็บข้อมูลแพ็คเกจการท่องเที่ยว

Primary Key : p_id

Foreign key : -

Relation	Attribute	Description	Type	Length	PK	FK	Reference
package	p_id	รหัสของแพ็คเกจ	int	5	Yes		
package	p_name	ชื่อของแพ็คเกจ	Vachar	255			
package	p_title	คำบรรยายของ แพ็คเกจ	Text				
package	p_picture_way	รูปเส้นทาง	Vachar	255			

ตารางแสดง Data Table Description ตารางสถานที่ท่องเที่ยวในแพ็คเกจ

Table name : package_seq

Description : เก็บข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวในแพ็คเกจ

Primary Key : ps_id

Foreign key : ps_pid, ps_aid

Relation	Attribute	Description	Type	Length	PK	FK	Reference
package_seq	ps_id	รหัส	int	5	Yes		
package_seq	ps_pid	รหัสของแพ็คเกจ	int	5		Yes	
package_seq	ps_aid	รหัสของสถานที่ท่องเที่ยว	int	5		Yes	
package_seq	ps_seq	ลำดับของสถานที่ท่องเที่ยว	int	5			

ตารางแสดง Data Table Description ตารางจังหวัด

Table name : province

Description : เก็บข้อมูลจังหวัด

Primary Key : province_id

Foreign key : -

Relation	Attribute	Description	Type	Length	PK	FK	Reference
province	province_id	รหัสจังหวัด	int	5	Yes		
province	province_name	ชื่อจังหวัด	Varchar	255			
province	province_map	แผนที่ของจังหวัด	Text				
province	province_activity	กิจกรรมของจังหวัด	Text				
province	province_title	คำบรรยายจังหวัด	Text				

ตารางแสดง Data Table Description ตารางร้านอาหาร

Table name : restaurant

Description : เก็บข้อมูลร้านอาหาร

Primary Key : r_id

Foreign key : r_province

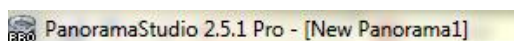
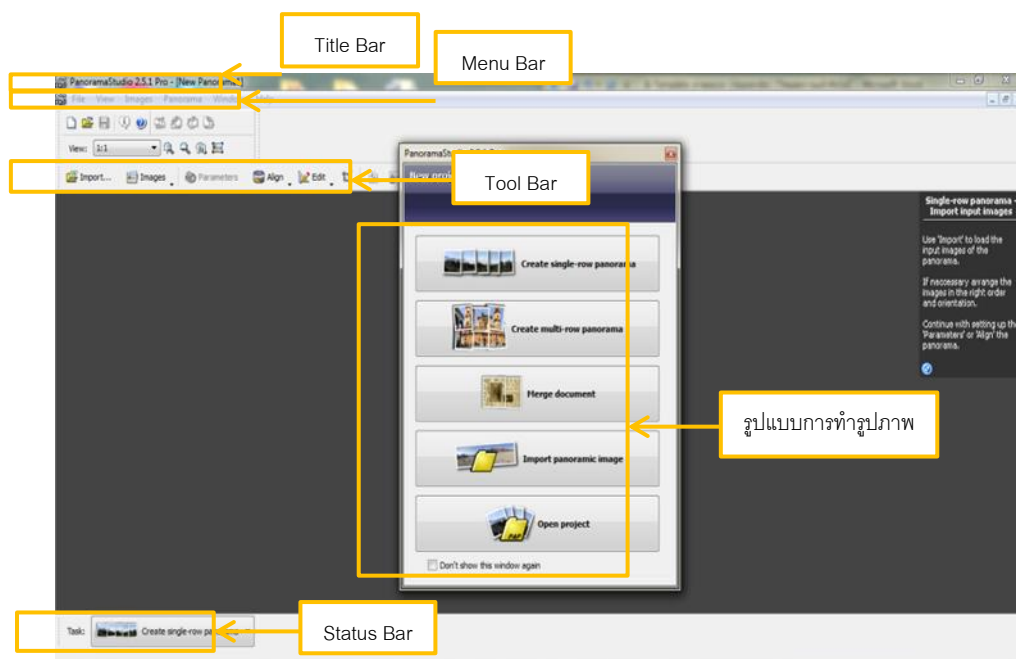
Relation	Attribute	Description	Type	Length	PK	FK	Reference
restaurant	r_id	รหัสร้านอาหาร	int	5	Yes		
restaurant	r_name	ชื่อร้านอาหาร	Varchar	255			
restaurant	r_type	ประเภทร้านอาหาร	Varchar	255			
restaurant	r_time	เวลาเปิด-ปิด ของ ร้านอาหาร	Varchar	255			
restaurant	r_tel	เบอร์โทรศัพท์ของ ร้านอาหาร	Varchar	255			
restaurant	r_travel	การเดินทางมาร้านอาหาร	Text				
restaurant	r_province	รหัสของจังหวัด	int	5		Yes	

ภาคผนวก 10

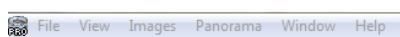
การใช้โปรแกรม Panorama Studio 2 Pro เพื่อสร้างภาพพาโนรามา 360 องศา

1. หน้าโปรแกรม Panorama Studio 2 Pro

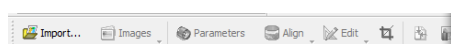
Panorama Studio 2 Pro เป็นโปรแกรมที่จะนำเอาภาพถ่ายจากกล้องดิจิทัล มาเรียงต่อกันเป็นภาพพาโนรามา

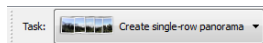
Title Bar แถบแสดงชื่อไฟล์ที่กำลังทำงานอยู่ แต่ถ้ายังไม่ได้ตั้งชื่อไฟล์หรือเซฟไฟล์ในไต์เติลบาร์จะแสดงเป็น New Panorama1 แทน

Menu Bar แถบรวมคำสั่งในการทำงานกับโปรแกรมทั้งหมด ซึ่งเมนูที่อยู่ใต้คำสั่งหลักคือเมนูเครื่องมือ และเมนูสำหรับปรับแต่งการทำงาน โดยคำสั่งหลักในเมนูบาร์จะมีทั้งหมด 6 หมวด

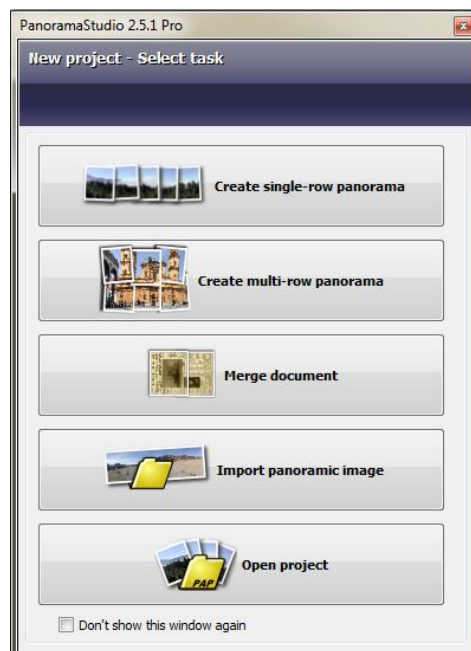

Tool Bar แถบที่รวมเครื่องมือที่สำคัญและมักจะถูกเรียกใช้งานบ่อยๆ ในการทำงาน โดยส่วนมากจะเป็นการทำงานกับภาพโดยตรงและส่วนประกอบย่อยของการทำภาพพาโนรามาที่เราเลือกไว้

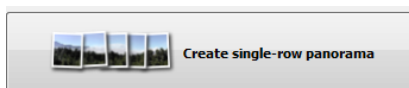

Status Bar แถบสำหรับอธิบายลักษณะการทำงานของเครื่องมือที่เราเลือกขณะทำงาน ถ้าเปิดโปรแกรมขึ้นมาเรายังไม่ได้เลือกการทำงาน โปรแกรมจะแสดง Create single-row panorama ก่อน

รูปแบบการทำรูปภาพ

แถบเมนูนี้จะแสดงขึ้นมาตอนเปิดโปรแกรมครั้งแรก หรือ New Project ตัวเลือกที่ใช้งานหลักคือ Create sing-row panorama และ Create multi-row panorama

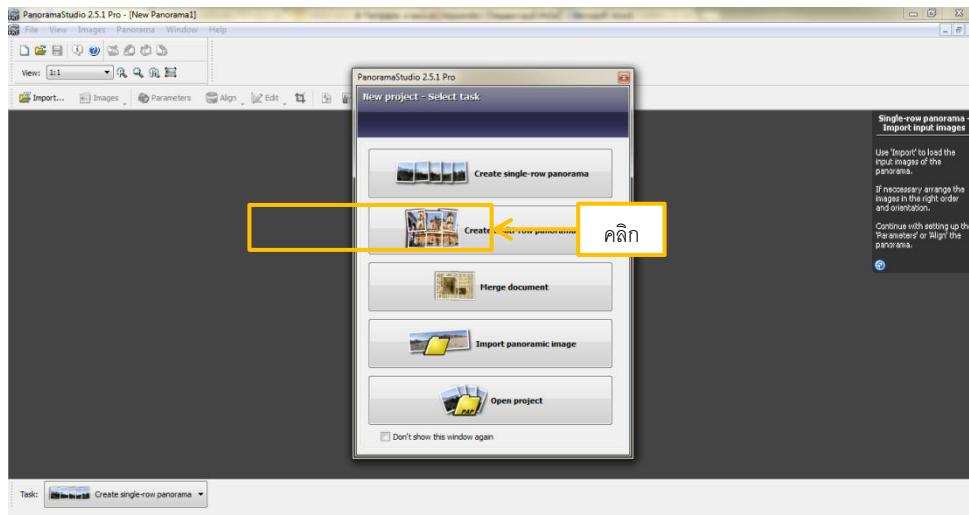
Create sing-row panorama เป็นการเรียงต่อภาพแบบมุมไม่กว้าง เป็นการเรียงต่อภาพแนวยาวอย่างเดียว

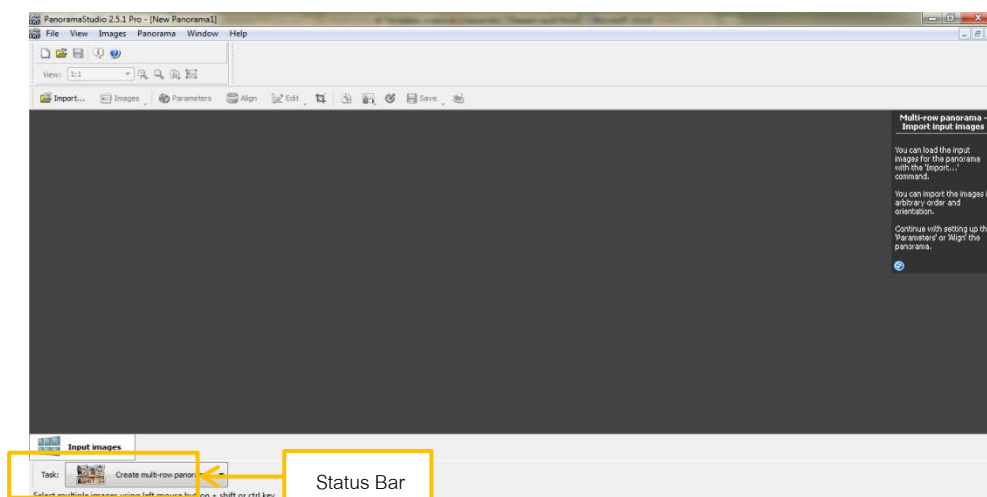
Create multi-row panorama เป็นการเรียงต่อภาพแบบมุมกว้างและมุมยาวต่อกัน

2. การเริ่มต้นทำภาพพาโนรามา

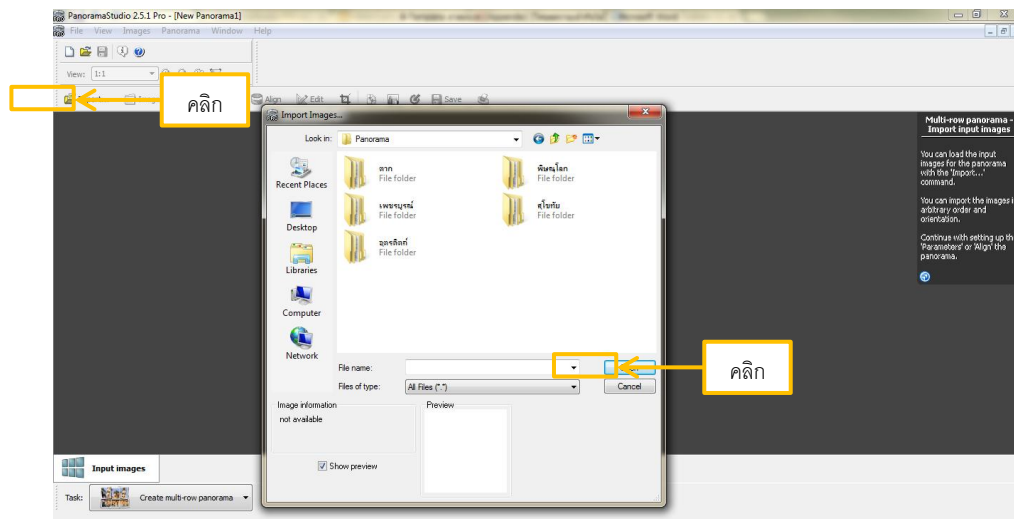
2.1 เริ่มเปิดโปรแกรม คลิกเลือก Create multi-row panorama เพื่อที่จะทำภาพแบบกว้าง

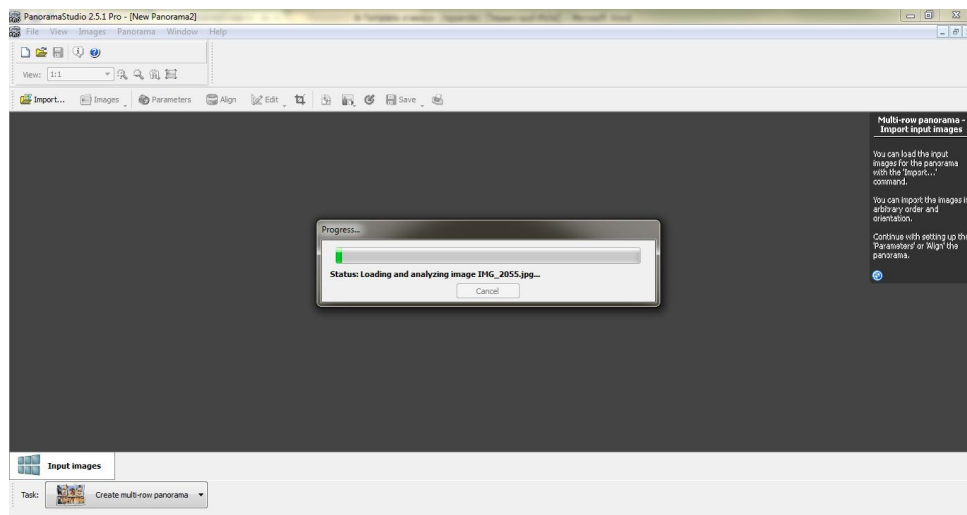
2.2 หลังจากคลิกเลือก Create multi-row panorama แล้วจะได้หน้า แล้ว Status Bar ก็ จะเปลี่ยนไปเป็น Create multi-row panorama และจะได้หน้าเปล่า

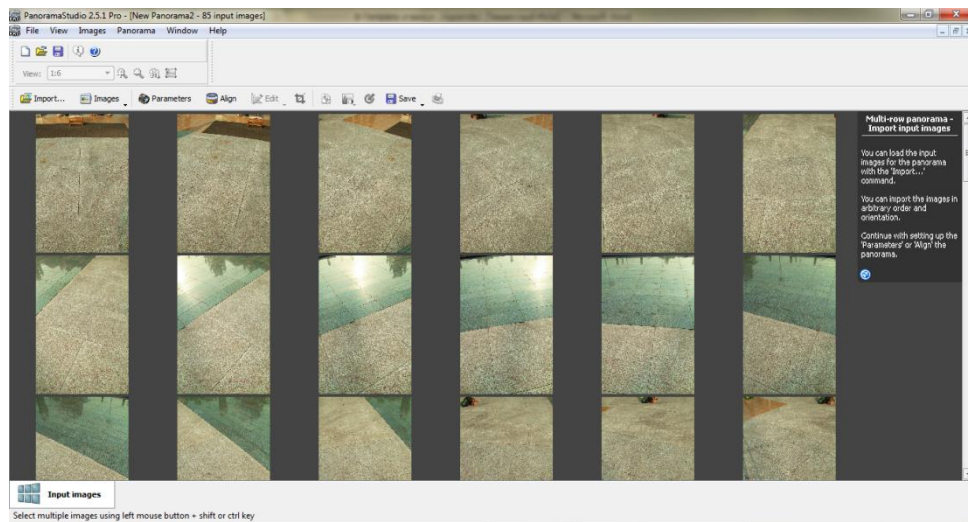

2.3 จากนั้นคลิก Import... จะแสดงโฟลเดอร์ เลือกโฟลเดอร์ ที่เก็บรูปเพื่อ นำรูปภาพเข้ามาทำเป็น ภาพพาโนรามา หลังจากเลือกรูปเสร็จกด Open

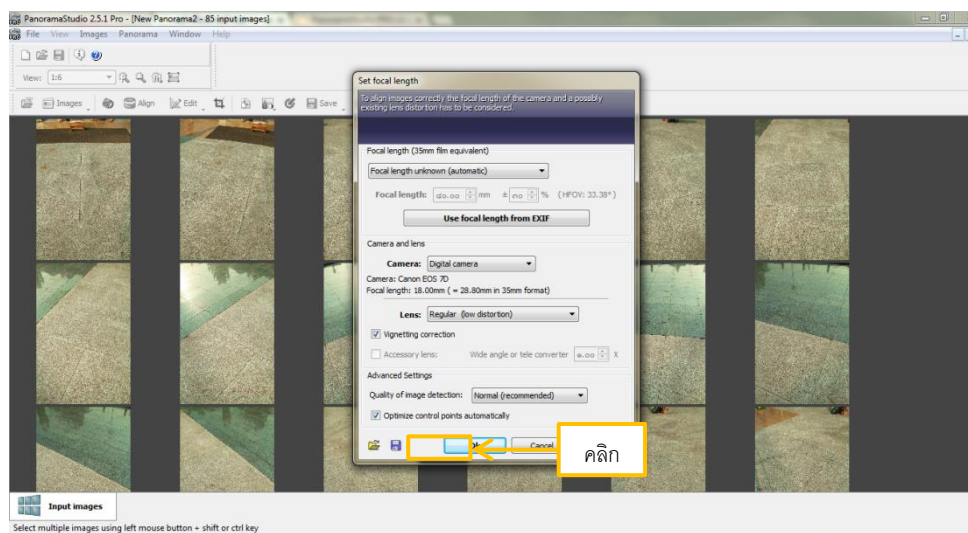

2.4 หลังจากนั้น รอโปรแกรม Import รูปที่เลือกเข้ามาเสร็จจะได้รูปทั้งหมด

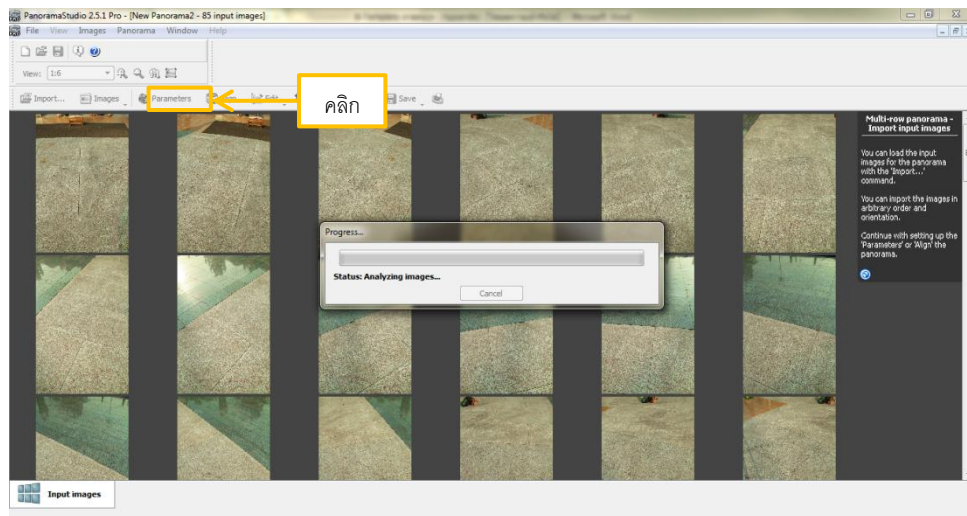

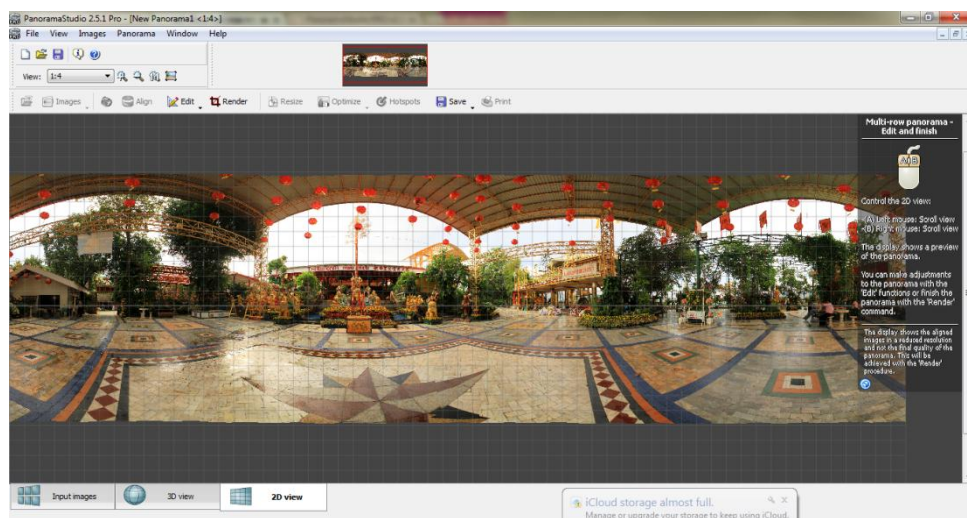
2.5 หลังจากนั้น คลิก Parameters แล้วคลิก OK

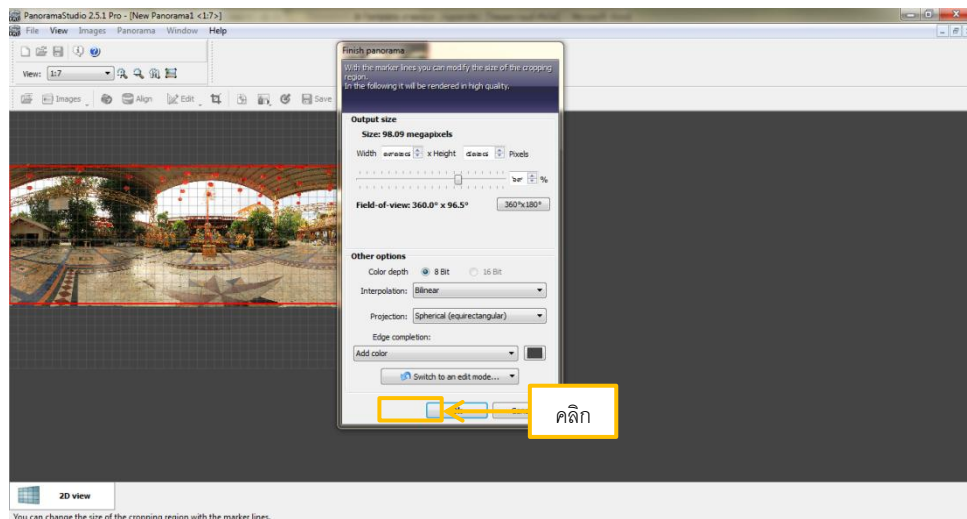
2.6 หลังจากนั้น คลิก Align แล้วรอโปรแกรมจัดการเรียงรูปภาพ เป็นภาพ พาโนรามา

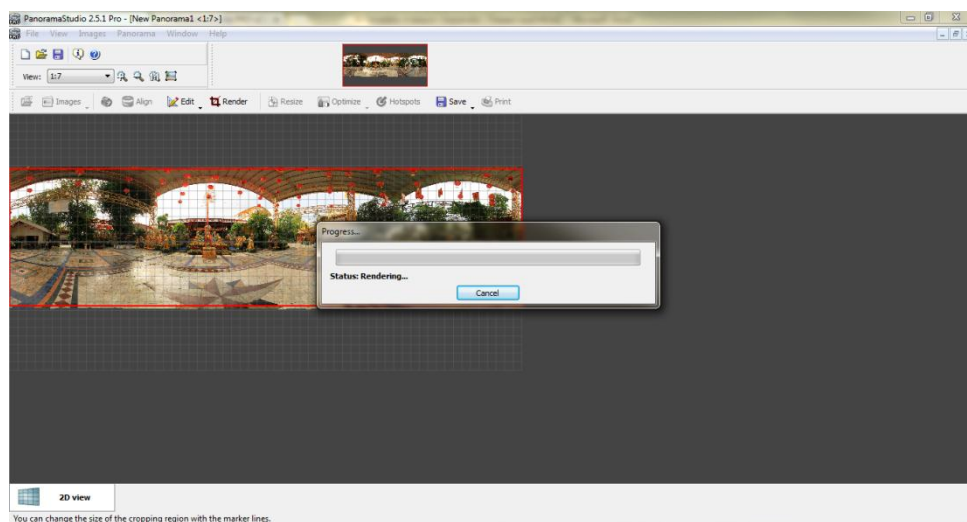
2.7 โปรแกรมจัดการเรียงรูปภาพ เป็นภาพ พาโนรามา เสร็จเรียบร้อยแล้ว

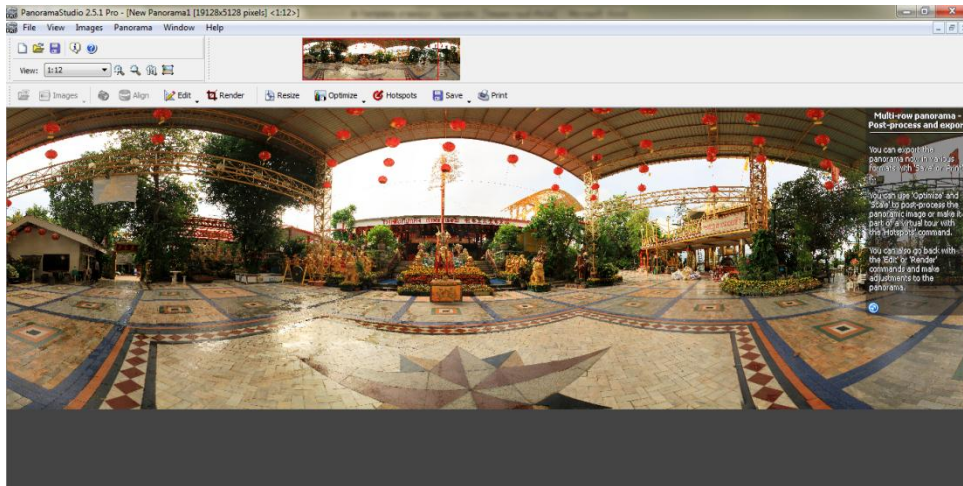
2.8 หลังจากนั้น คลิกร Render และ คลิกร OK เพื่อทำการตัดต่อรูปส่วนที่ขาดเกิน

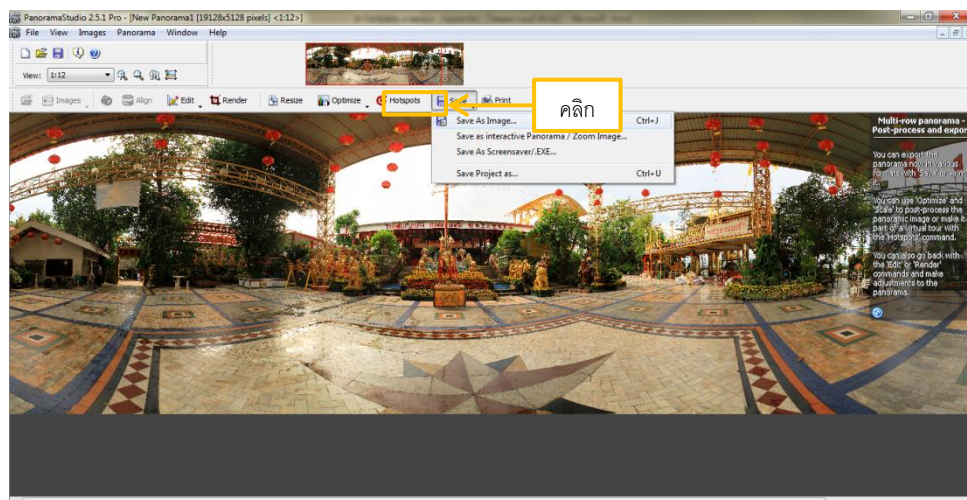
2.9 หลังจากนั้นรอกกระบวนการของโปรแกรม เพื่อนให้ได้ภาพที่สมบูรณ์

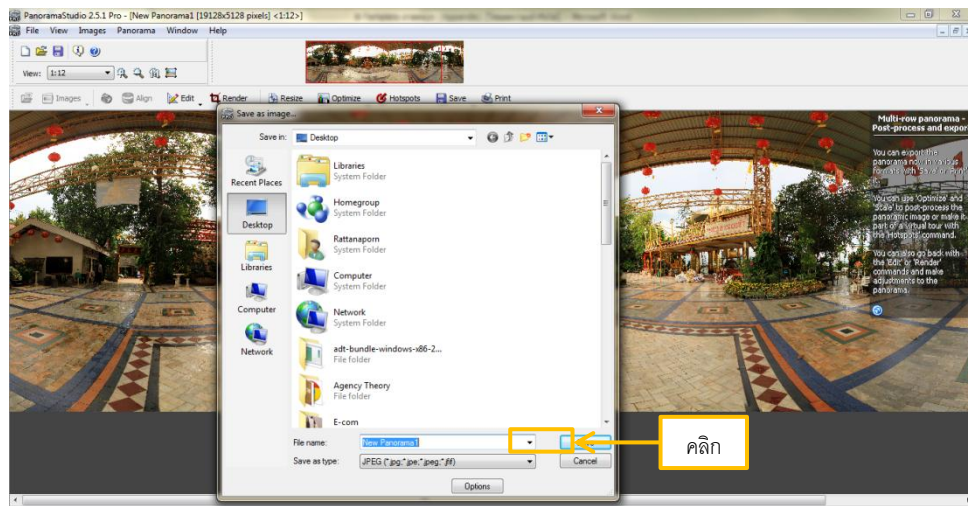

2.10 โปรแกรม Render รูปภาพออกมาสมบูรณ์

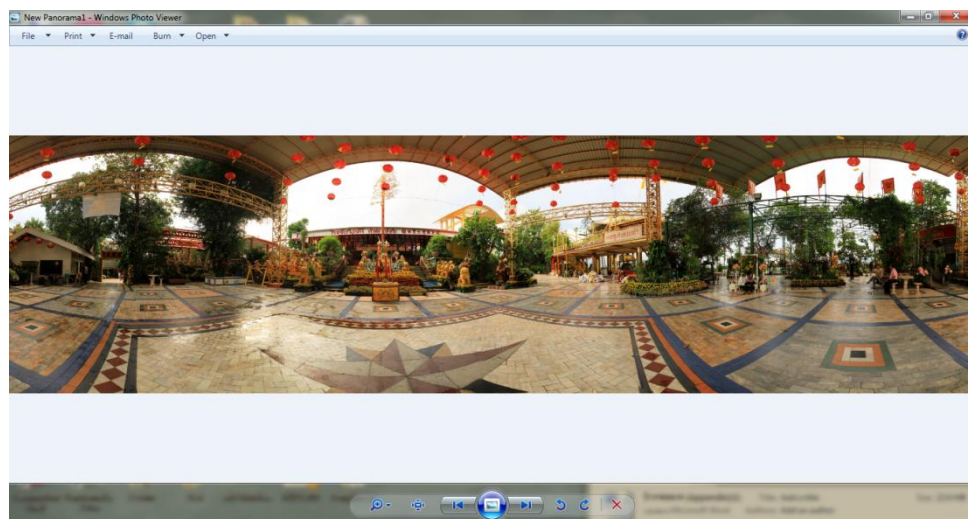

2.11 คลิกเซฟเป็นไฟล์ .JPEG และจะได้ภาพพาโนรามา

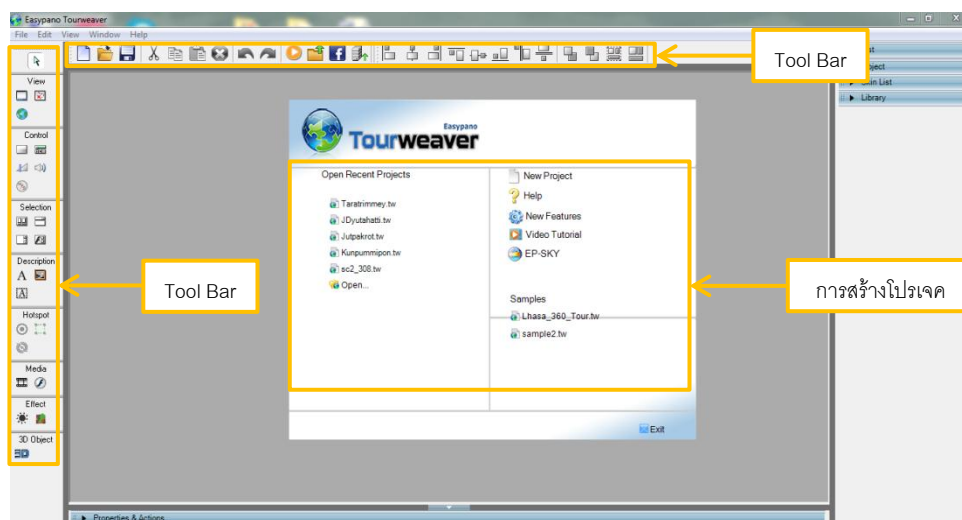

2.12 ภาพพาโนรามาที่ทำจากโปรแกรม Panorama Studio

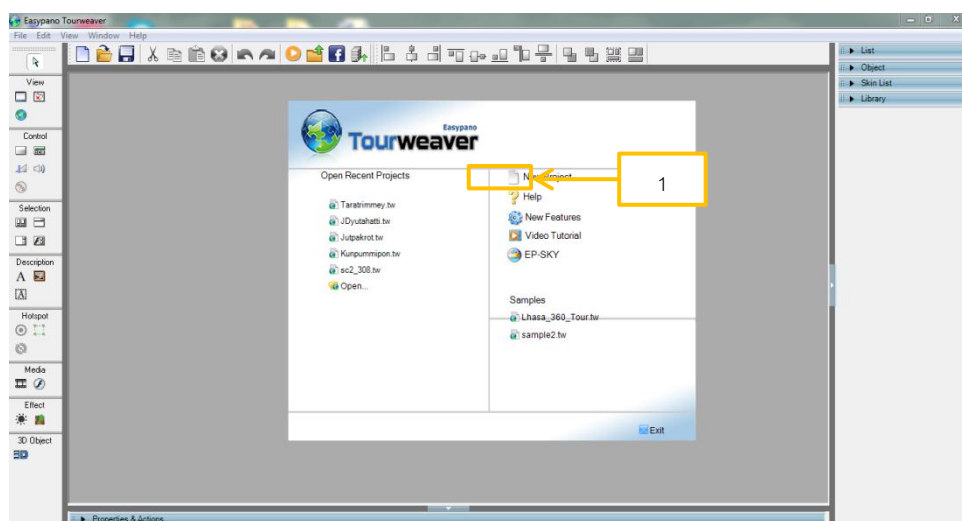
การใช้โปรแกรม Tourweaver 7.80 Professional Edition

1. หน้าโปรแกรม Tourweaver 7.80 Professional Edition

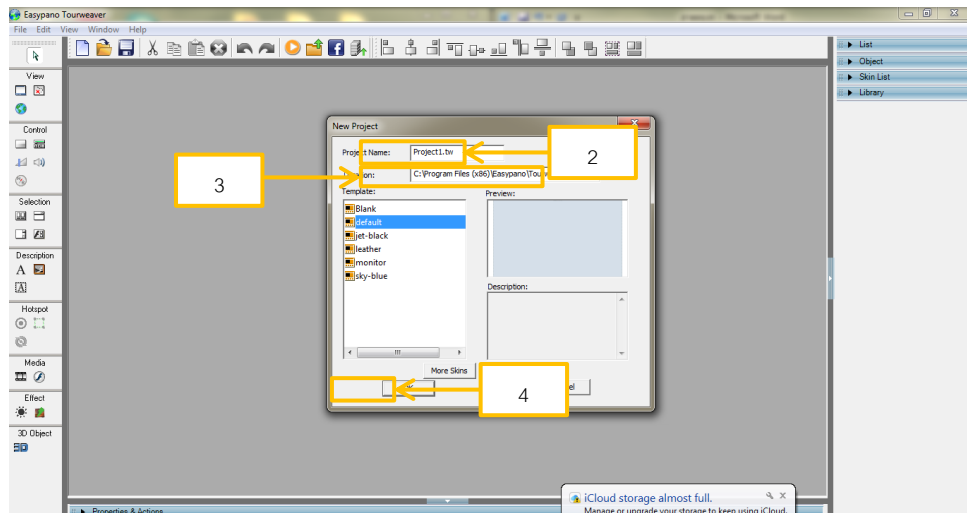

2. เริ่มต้นสร้างไฟล์ ภาพ 360

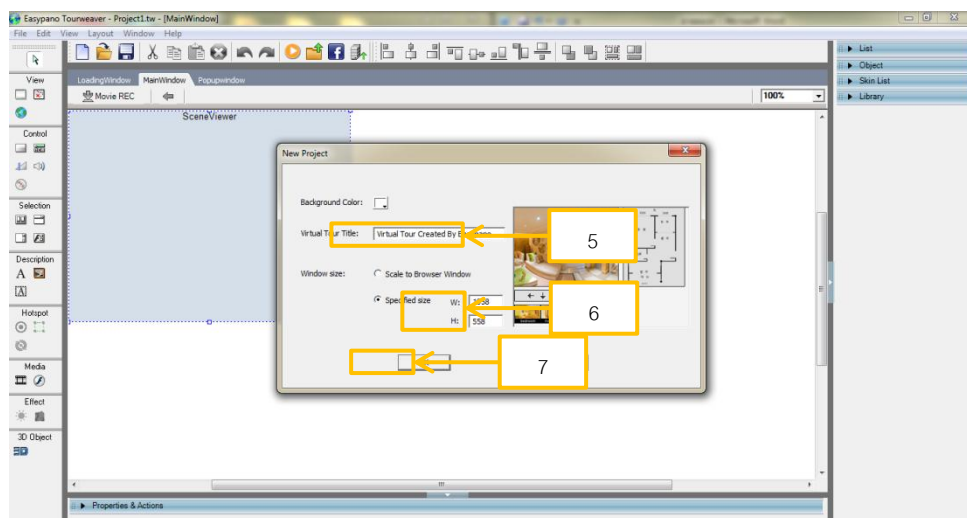
1.) คลิก New Project เพื่อเริ่มสร้างไฟล์ใหม่

- 2.) ตั้งชื่อโปรเจกที่เราจะสร้าง ใช้ไฟล์นามสกุล .tw
- 3.) เลือก Location ที่จะจัดเก็บโปรเจก
- 4.) คลิก OK เพื่อสร้างไฟล์

- 5.) ตั้งชื่อ Virtual Tour Title
- 6.) ปรับขนาดหน้าต่างตามที่เราต้องการ
- 7.) คลิก OK

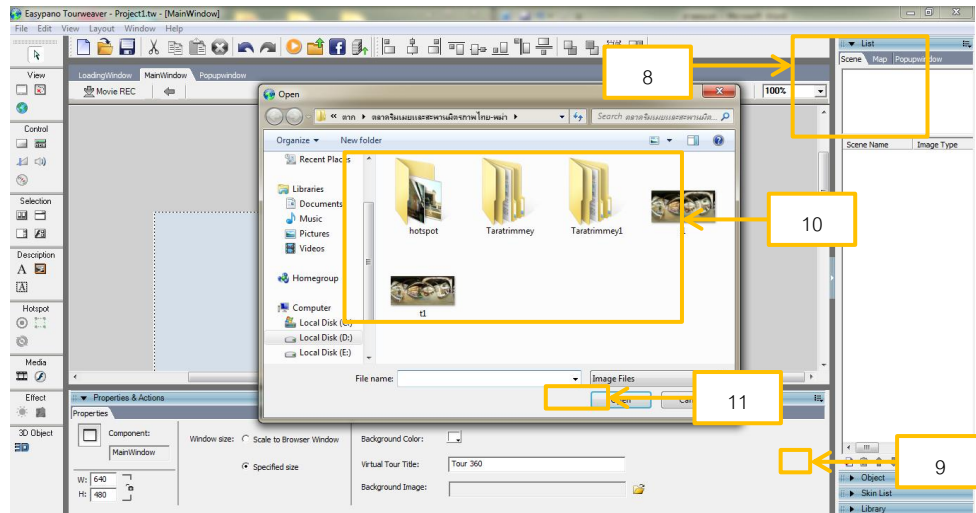

8.) คลิก List เพื่อจะนำเข้ารูปพาโนรามา

9.) คลิกเลือกจะมีหน้าต่างต่างเด้งขึ้นมา

10.) เลือกรูปภาพพาโนรามา

11.) คลิก Open

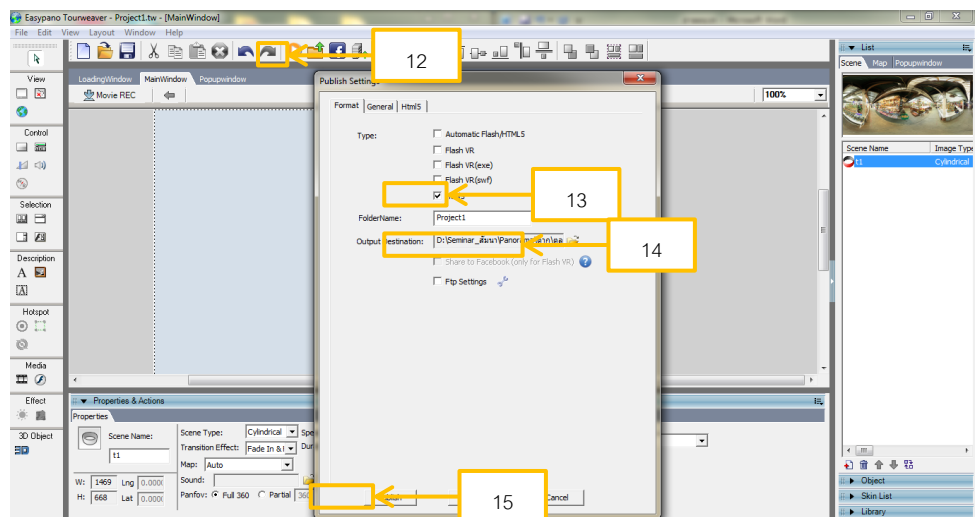

12.) คลิกเพื่อ Publish Settings

13.) เลือก Type

14.) เลือก Output Destination เพื่อเลือก Location ที่จะใช้เก็บงาน

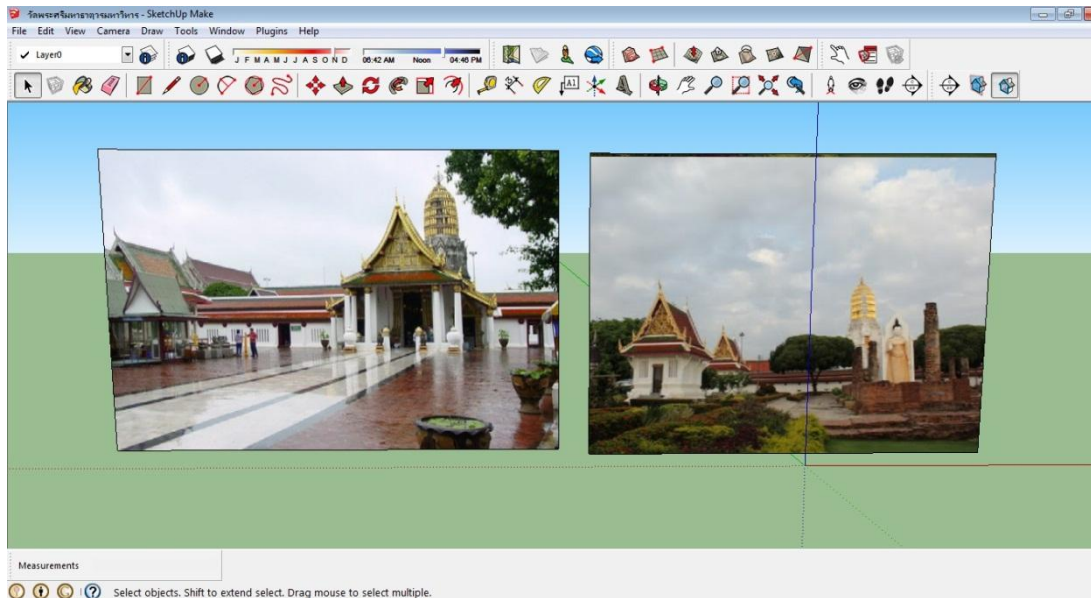
15.) กด Publish

ภาคผนวก 12

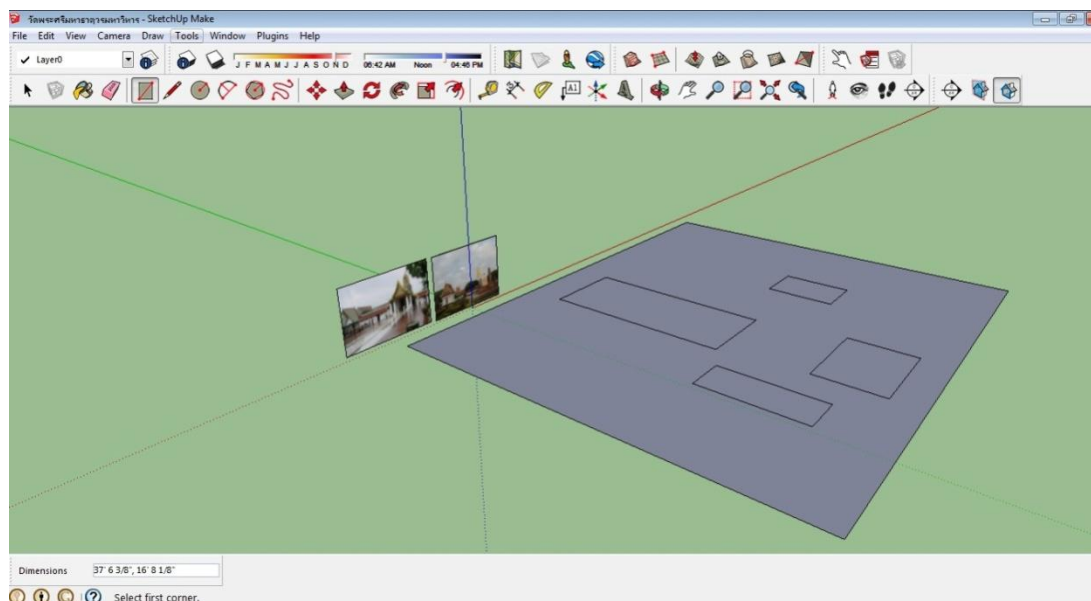
ตัวอย่างการสร้างภาพสามมิติ (การสร้างโมเดลวัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร)

1. ขั้นตอนการสร้างโมเดลวัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหารโดยการ import ภาพต้นแบบเพื่อเป็นตัวอย่างในการสร้างโมเดลขึ้นโครงสร้างของวัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร

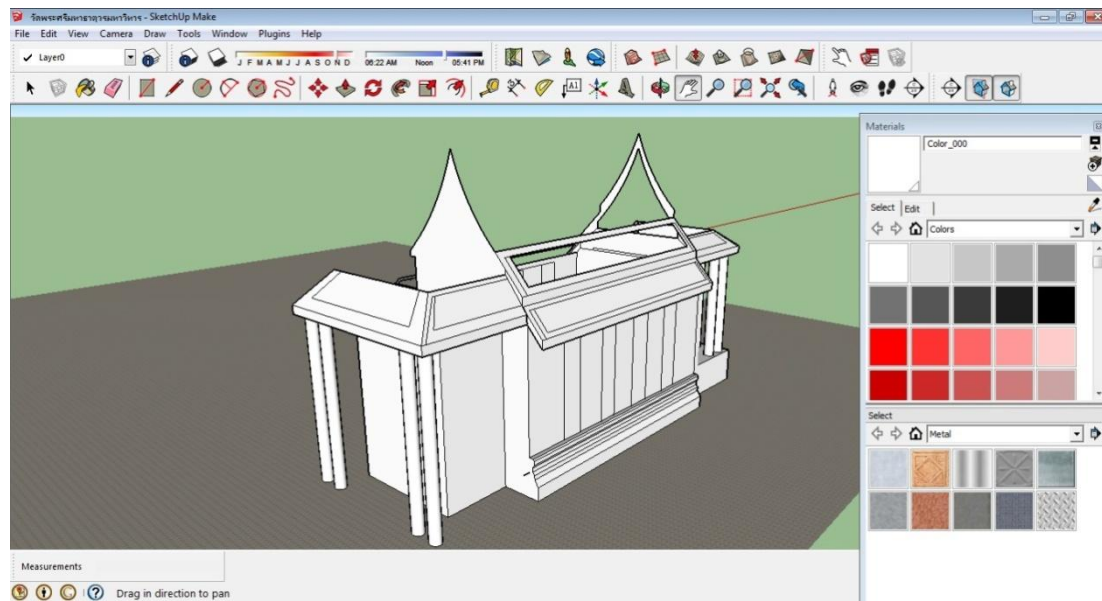
แสดงการวางรูปวาดโมเดลวัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร

2. ทำการเช็คองค์ประกอบของโมเดลว่าในบริเวณวัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหารมีอะไรบ้าง เช่นศาลา โบสถ์ เจดีย์

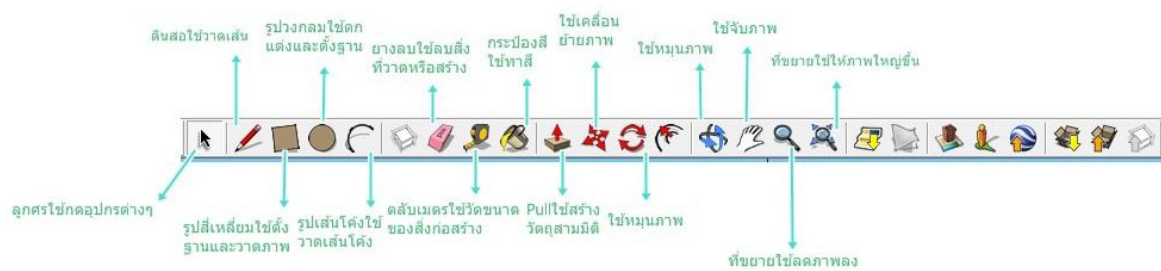

แสดงพื้นที่การวางสถานที่ของบริเวณวัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร

3. วาดโมเดลแต่ละสถานที่อยู่ในบริเวณวัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหารโดยมีเครื่องมือที่ใช้ดังแสดงด้านต่อไปนี้

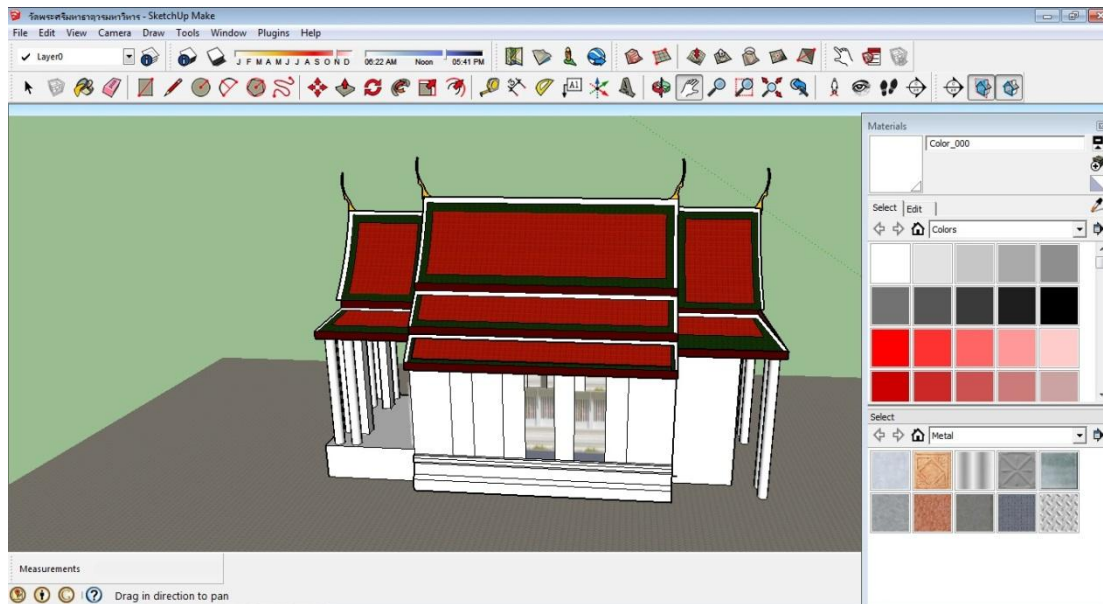

แสดงการสร้างโมเดล

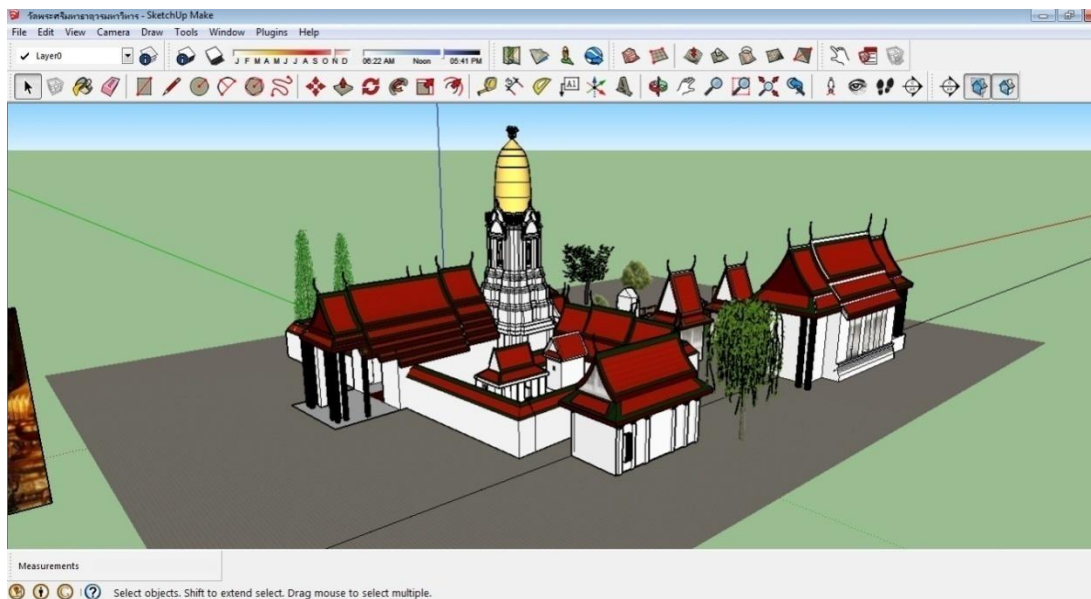

แสดงเครื่องมือที่ใช้ในการสร้างโมเดล

4. วาดโมเดลแต่ละสถานที่ให้เสร็จแล้วนำมารวมกันตามบริเวณของวัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร

แสดงภาพโมเดลที่ลงสี ตกแต่งแล้ว

แสดงรวมแต่ละโมเดลของสถานที่ในบริเวณวัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร

ภาคผนวก 13

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ

“ศึกษาข้อมูลเชิงคุณลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 เพื่อพัฒนาเว็บไซต์การท่องเที่ยว
แบบภาพสามมิติเสมือนจริง”

วันศุกร์ ที่ 17 ตุลาคม 2557 เวลา 08.30-12.00 น.

ณ ห้องประชุมเพชรบูรณ์ โรงแรมท็อปแลนด์ จังหวัดพิษณุโลก

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงาน
1.	ดร.อนงค์พร ไสลวรากุล	มหาวิทยาลัยนเรศวร
2.	ดร.ศิริเพ็ญ ดาบเพชร	มหาวิทยาลัยนเรศวร
3.	อ.ธนวัฒน์ ขวัญบุญ	มหาวิทยาลัยนเรศวร
4.	คุณพทธี พุทธนบ	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานลพบุรี
5.	คุณสุรจิต วงศ์กังแห	สภาอุตสาหกรรมจังหวัดพิษณุโลก
6.	คุณสุรนุช สอนองคุณ	โรงแรมพิษณุโลกออกคิด
7.	คุณณัฐวัฒน์ วัฒนาประสิทธิ์	เรสฟอเรสต์ รีสอร์ท
8.	คุณพีระพล อัสวศิริโรจน์	สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จังหวัดพิษณุโลก
9.	คุณสุวัชชัย จุลสุภา	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานจังหวัดพิษณุโลก
10.	คุณผุสดี คุ่มใหญ่โต	วชิรศักดิ์ รีสอร์ท
11.	คุณศิริลักษณ์ ทองมีศรีสุข	ร้านอาหารอาซอเลิครส
12.	คุณพรรณิ สवासุ	กล้วยตากจุฬา
13.	คุณกฤษฎา มีพยุง	เทศบาลนครพิษณุโลก
14.	คุณสุทธินิย์ สิ้นทรัพย์	เทศบาลนครพิษณุโลก
15.	คุณนภัสมนตร์ อาจสัจจร	เทศบาลนครพิษณุโลก
16.	พันจ่าอากาศเอกนพคุณย์ ใจอารีย์	สมาคมสื่อสารมวลชนพิษณุโลก
17.	คุณปฐมาภรณ์ รินมุกดา	สำนักงานเกษตรจังหวัดพิษณุโลก
18.	คุณณัฐรัชต์ ชามพูนท	เทศบาลนครเมืองพิษณุโลก
19.	ส.ค. กริช พลเดชวิสัย	เลขาธิการสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดพิษณุโลก
20.	คุณสุกัญญา บัวทอง	ภาคีท่องเที่ยว จังหวัดพิษณุโลก
21.	คุณเสริมศักดิ์ วงศ์วิเศษ	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัด

		พิษณุโลก
22.	คุณไพรัช ปินชัย	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดพิษณุโลก
23.	คุณทำเนียบ แสงชมพู	งานยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1
24.	คุณพยงค์ ยาเภา	หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์ จังหวัดอุดรดิตถ์
25.	คุณสุขุมารณ์ น้อยศรี	เทศบาลตำบลศรีพนมมาศ
26.	คุณสุชน ขุนทอง	การไฟฟ้าฝ่ายผลิตเขื่อนสิริกิติ์ และสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดอุดรดิตถ์
27.	อาจารย์กนกวรรณ เกิดพิณ	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
28.	คุณสุชาร์ตน์ แสงอรุณ	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานสุโขทัย
29.	คุณธนิศ ศีลาละมัย	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดเพชรบูรณ์
30.	คุณวิชัย ผดุงนิก	องค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์
31.	คุณฐานิตย์ วงศ์วิเศษ	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดตาก
32.	คุณภูวดล เรือนดี	เทศบาลนครแม่สอด
33.	คุณกীরติ ยันตร์วิเศษ	มหาวิทยาลัยนเรศวร
34.	คุณนราธิป ลิ้มปวัฒนวานิช	มหาวิทยาลัยนเรศวร
35.	คุณนันทฤทัย ชื่นใจดี	มหาวิทยาลัยนเรศวร
36.	คุณลักขณา สิงห์นอก	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง
37.	คุณวริยา จารุรัตนสุภมิตร	หนังสือพิมพ์พิษณุโลก
38.	คุณตรีเพชร ประเคน	ชมรมตระกูลเก่าพิษณุโลก
39.	คุณภาณุภูมิ อยู่พูล	อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย
40.	คุณปรีชา นุตจรัส	ข่าวสื่อไทย
41.	คุณเขต ลี	หจก. อะเมซิ่งอังกอร์วัด
42.	คุณสุดจิต ใจสุนทรภิต	ร้านอาหารปลาสด
43.	คุณเกียรติานรี ตรีพันธุ์	ประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
44.	คุณพรวิมลลักษณ์ ชี้อสุรวรรณ	วิทยาลัยพละ
45.	นายชัยคม ศรณรักษ์	หอการค้าจังหวัดสุโขทัย
46.	คุณชนะ เจริญพร	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดสุโขทัย

47.	นายธนากร คนภากร	ภาคีท่องเที่ยว
48.	คุณสายรุ้ง แซ่จิว	ผู้ประกอบการอาหาร
49.	คุณจักรกฤษณ์ กิตติวุฒิสักดิ์	สมาคมธุรกิจ พืชโลก
50.	คุณกัญญาวีร์ ศิริกาญจนารักษ์	ม่อนลับแล
51..	คุณปาณิสรา ทองน้อย	ภาคีท่องเที่ยว
52..	คุณชาญธาดา ทิพย์กนก	ภาคีท่องเที่ยว
53..	นายวีระศักดิ์ สุวรรณโณ	ประธานเครือข่ายภาคประชาชน
54..	คุณสุรินทร์ ชัยรำไพ	หนังสือพิมพ์ประชาชาติ
55.	คุณรัตนา สุดหาญ	ภาคีท่องเที่ยว
56.	คุณพจน์ย์ เลาะเซ็มวัน	สมาคมผู้ประกอบการร้านอาหาร
57.	คุณนุชรินทร์ ศรีทองพนาบุญ	ประธานหอการค้าจังหวัดพืชโลก
58.	คุณสิทธิชัย สุขเกิด	สมาคมสื่อมวลชน จังหวัดพืชโลก